

UNIVERSITY OF TORONTO

3 1761 01327272 9

Digitized by the Internet Archive
in 2011 with funding from
University of Toronto

<http://www.archive.org/details/altpodbradsk00cath>

I

8

SBÍRKA PRAMENŮV

KU POZNÁNÍ LITERÁRNÍHO ŽIVOTA

V ČECHÁCH, NA MORAVĚ A V SLEZSKU.

VYDÁVÁ

III. TŘÍDA ČESKÉ AKADEMIE CÍSAŘE FRANTIŠKA JOSEFA
PRO VĚDY, SLOVESNOST A UMĚNÍ V PRAZE.

SKUPINA I. ŘADA I.

PAMÁTKY ŘEČI A LITERATURY ČESKÉ.

ČÍSLO 2.

ŽALTÁŘ PODĚBRADSKÝ.

V PRAZE.

NÁKLADEM ČESKÉ AKADEMIE CÍSAŘE FRANTIŠKA JOSEFA
PRO VĚDY, SLOVESNOST A UMĚNÍ.

1899

ŽALTÁŘ PODĚBRADSKÝ

PODLE RUKOPISU DRÁŽĎANSKÉHO.

VYDAL

ADOLF PATERA.

V PRAZE.

NAKLADEM ČESKÉ AKADEMIE CÍSAŘE FRANTIŠKA JOSEFA
PRO VĚDY, SLOVESNOST A UMĚNÍ.

1899.

BX

2033

A5C9

1899 LIBRARY

SEP 14 1965

1007729

Přepis Adolfa Patery s originalem srovnali podepsaní jakožto členové kommisce, zřízené třetí třídou České akademie pro vydávání této sbírky.

M. Hattala.

V. E. Mourck.

O B S A H.

	Strana
Úvod	VII—XVI
Kalendár	1—12
Žalmy	13—89 ^b ř. 20, 91 ^a ř. 8—108 ^a ř. 24
Symbolum sv. Athanasia	89 ^b ř. 21—91 ^a ř. 7
Kantika: 1. Chvála Isaiášova	108 ^a ř. 26—108 ^b ř. 14
2. » Ezechiášova	108 ^b ř. 15—109 ^a ř. 25
3. » sv. Anny	109 ^a ř. 26—109 ^b ř. 39
4. » Mojžiešova (z knihy druhé)	110 ^a ř. 1—110 ^b ř. 32
5. » Habakukova	110 ^b ř. 33—111 ^b ř. 31
6. » Mojžiešova (z knihy páté)	111 ^b ř. 32—113 ^b ř. 24
7. » tří dietek	113 ^b ř. 25—114 ^b ř. 19
8. » Zachariášova	114 ^b ř. 20—115 ^a ř. 19
9. » Matky boží	115 ^a ř. 20—115 ^b ř. 6
10. » Simeonova	115 ^b ř. 7—115 ^b ř. 18
11. » sv. Ambrože a sv. Augustina	115 ^b ř. 19—116 ^b ř. 18
Litanie na sedm žalmů	116 ^a ř. 1—119 ^a ř. 37
Preces většie	119 ^a ř. 38—121 ^b ř. 16
Septyny (t. j. sedm žalmů kajících s modlitbami)	121 ^b ř. 17—128 ^b ř. 2
Hodiny a vigilie za vše duše věrné	128 ^b ř. 3—141 ^b ř. 24
Modlitba velikonoční (na septyny)	144 ^b ř. 25—144 ^b ř. 39
Moc sv. žalmuov podle nalezení sv. Augustina	145 ^a ř. 1—146 ^b ř. 29

Žaltář Poděbradský čili *Olešnický* jest překrásný pergamenový rukopis ve folio z r. 1396 o 172 listech původního písma a chová se nyní v královské veřejné knihovně v Drážďanech, kam se r. 1886 dostal dědictvím po smrti vévody Viléma Brunšvického ze zámecké knihovny v Olešnici (ve Slezsku), bývalém sídle potomků českého krále Jiřího Poděbradského, a kde se choval po několik století. Obsahuje kromě žalmů kalendář římský, obyčejné písně ze Starého a Nového zákona (cantica), hymnus sv. Ambrože a sv. Augustina, symbolum sv. Athanasia, litanie na sedm žalmů, preces větší, septeny t. j. sedm žalmů kajících s modlitbami, hodinky a vigilie za duše věrné, modlitbu velikonoční na septeny a moc svatých žalmův podle nalezení sv. Augustina.

Vazba rukopisu tohoto není již původní; pochází teprve ze XVI století. Dřevěné desky potaženy jsou nyní černým plátnem, kdežto v Olešnici byly v černém již sešlém aksamitě; kování pozlacené se dosud zachovalo. Uvnitř na přední desce připsáno jest několik podpisů vévod Minsterberských (na př. 1555 HHZ Münsterberg, 1574 Carl Herczogk Münsterbergk atd.) a pod nimi vinětka zámecké knihovny Olešnické se signaturou: R. I r. no 3. Na pergamenovém listě za přední deskou jsou pozdější latinské přípisky ze XVI století a sice na str. 1: »Incipit genealogia antiquorum heroum usque ad Ursulam primogenitam Alberti marchionis Brandenburgensis«, a na str. 2: »Genealogia ducum Inferioris Glogoviae«. Za tento list vlepen byl papírový arch, na jehož prvních dvou stránkách jest kratičké popsání rukopisu v německé řeči: »Beschreibung des böhmischen Psalters der Podiebradischen Familie R. I no 3,« jež se končí takto: »Die Richtigkeit dieser Angabe kann ich bezeugen, jedoch über den Werth der Sprache nicht urtheilen, weil ich kein Böhme, sondern ein Pole bin. Verstehen kann aber jeder Pole den Böhmen und vice versa. Breslau den 22 März 1809. Georg Samuel Bandtke, Interpres juratus, Rector der Schule zum h. Geiste in der Neustadt in Breslau.«

Bohužel nyní není z rukopisu **ŽP.** již patrné, že patřival původně předkřm krále Jiřího Poděbradského, neb první a osmý list byly z rukopisu vyříznuty, kdežto nalézaly se v něm ještě r. 1840, jak nám o tom hodnověrné svědectví vydává slavný náš učenec P. J. Šafařík ve svém článku »O nejstarších rukopisech českého Žaltáře« (Rozbor staročeské literatury, I [1842] str. 114 a 115) následovně: »Z nacházejícího se pod obrazem ukřižovaného Spasitele, obratní

stranu prvního listu zaujímajícím, štítu čili erbu rodiny Poděbradské a Wartenberské, neměně z vypodobnění dvou modlících se osob v českém kroji, jedné mužské a druhé ženské, s připojením štítu Poděbradského ku první z nich, na kraji listu S^{ho}, pod prvním žalmem, naposledy z naskýtajícího se v modlitbách na konci přidaných pohlaví ženského ve formulích: já hřešnice, já hubenice atd., s dobrým důvodem zavíratí lze, že žaltář tento psán byl v dotčeném (1396^{tém}) roce pro paní Alžbětu, manželku pana Jana Bočka z Kunstatu a dceru Petra z Wartenberku a Kostí (r. 1386 nejvyššího purkrabí českého). Poněvadž pan Jan Boček (před l. 1410) bez dědicův zemřel, podobno jest k víře, že rukopis tento jeho bratrovi, panu Viktorinovi, otci krále Jiřího z Poděbrad, se dostal, kterýž sice též manželku Annu z domu Wartenberkova měl, avšak již něco později, nežli rukopis náš psán jest, živ byl (nar. 1403, umř. 1427 ledna 1).«

Původní rukopis počíná se kalendářem na šesti prvních listech, v němž při každém měsíci po straně nalézá se v kruhu vyobrazení v barvách, znázorňující hlavní zaměstnání v každém měsíci. Na předním postranném okraji každého měsíce připsán byl v XV století latinský cisiojanus a k některým dnům připsány latinsky v XV a XVI století letopisné zápisky, týkající se soukromého a veřejného života vévod Minsterberských a jiných událostí, z kterýchžto přípisů některé byly při novém převazování v XVI století v značné míře oříznuty. Snímek barevný prvé strany kalendáře jest přidán k našemu vydání.

Jak již výše podotknuto, byl vyříznut z rukopisu též osmý list, obsahující počátek žaltáře, na jehož přední straně, dle zachovaného v knihovně Musea království Českého snímku, nalézala se pěkně provedená v barvách iniciálka **B**, v jejíž hořejší části vymalován byl David hrající na harfu a v dolejší části sv. Jeronym, před nímž na pultě nalézala se otevřená kniha a po straně pravé lev. Kolem po stranách byly pěkné rozviliny, na nichž na dolejší okraji vyobrazena v barvách panna Maria s Ježíškem uprostřed dvou modlících se osob, kterých již výše dle Šafaříkova popisu vzpomenu bylo. Počíná se tedy nyní rukopis **ŽP**. teprva listem druhým t. j. žalmem II veršem 13 a jest psán větším pěkným písmem o dvou sloupcích na stránce (až na kalendář a poslední stranu původního rukopisu) po 20 řádcích, není-li totiž na sloupci připsán nápis žalmu. Nadpisy tyto byly k jednotlivým žalmům červeně připsány o něco později od rubrikatora většinou na dolejších okrajích a někdy na rasuře ve sloupcích (l. 11^a sl. 1. ř. 1—6, 12^a sl. 1. ř. 19—20, 14^a sl. 2. ř. 18—20, 15^a sl. 1. ř. 18—21 a sl. 2. ř. 1—6, 15^b sl. 2. ř. 12—17, 16^b sl. 1. ř. 18—21, 19^a sl. 1. ř. 5—10, 19^b sl. 2. ř. 10—15, 20^b sl. 2. ř. 8—11 atd.), když bylo dříve původní černé písmo vyškrobáno. Mimo to na l. 20^b sl. 2 jest poslední (20) řádek vyškrobán a na l. 21^a celý prvý sloupec a sl. 2 ř. 1, 5—6 a zůstaly prázdný. Výška pergamentu jest nyní 28 cm, šířka jeho 20 cm 5 mm, výška sloupce 19 cm 1 mm (u kalendáře 26 1/2 cm) a šířka sloupce 7 cm 2 mm (šířka celé strany kalendáře 18 cm), výška řádku 9 mm. Řádky jsou pěkně vyčárkovány a na počátku a na konci kolmými a vodorovnými čarami, sahajícími přes celou stranu, ovroubeny. Pergamen jest většinou pěkný, místy arci děravý (na př. na l. 144, 160, 165), složky jsou osmilisté a opatřeny na dolejší okraji poslední strany pokaždé římskou cifrou. Několik listů jest nyní z rukopisu vyříznuto a to,

jak již podotknuto, hned prvý list, potom dva listy mezi l. 6 a 7, po jednom listě mezi l. 13 a 14, mezi l. 166 a 167 a mezi l. 171 a 172. Na l. 95^a sl. 2, 97^a, 115^a sl. 2, 119^a sl. 2, 120^a, 121^a, 124^b, 130^a, 131^b sl. 2, 132^a sl. 2, 134^b sl. 2, 135^b jest písmo značně setřeno. Menší prázdná místa na konci řádků vyplňoval písař buď počátečním písmenem slova v následujícím řádku se počínajícím (na př.: 10^b sl. 1 ř. 3 t-twem; 16^b sl. 1 ř. 6 t-twu; 16^b sl. 1 ř. 3 z-zproft atd.) aneb hebrejskými literami (na př.: 64^a sl. 1 ř. 3, 66^a sl. 1 ř. 14, 122^b sl. 1 ř. 4, 134^b sl. 1 ř. 10; 63^a sl. 1 ř. 19, 119^b sl. 1 ř. 13 atd.) a jinými okrasami.

Poněvadž **ŽP.** bylo užíváno co modlitební knihy na hodinkách a při soukromých pobožnostech, připojen na konci mnohých žalmů (na př. na konci žal. II, III, VII, IX, XI atd.) počátek malé doxologie a rozdělen jest i tento žaltář na dni a každý den v týdnu počíná se barevnou iniciálkou s překrásnými rozvilinami po stranách, v níž vymalován pěkný obrázek vztahující se k obsahu a sice:

Na l. 25^a sl. 1 ř. 6 (ž. XXVI) počíná »*v pōdiely noc.*« a v iniciálce **H** jest obrázek: klečící panna v dlouhém růžovém šatě se sepjatými rukama.

Na l. 35^a sl. 2 ř. 1 (ž. XXXVIII) počíná »*Uterny nocturn*« a v iniciálce **R** obrázek: muž ukazující prstem na ústa.

Na l. 46^a sl. 2 ř. 5 (ž. LI) v iniciálce **C** obrázek: osobu klečící mečem proklál ze zadu člověk.

Na l. 46^b sl. 2 ř. 1 (ž. LII) počíná »*IV ſtrzedu nocturn*« a v iniciálce **R** obrázek: člověk drží v rukou kyj.

Na l. 57^a sl. 2 ř. 7 (ž. LXVIII) »*wc czſtw(r)tek*« v iniciálce **S** obrázek: velryba požívá Jonáše.

Na l. 70^a sl. 1 ř. 8 (ž. LXXX) počíná »*Patecznye nocturn*« a v iniciálce **U** obrázek: muž tluče dvěma paličkami na bubny.

Na l. 80 sl. 1 ř. 1 (ž. XCVII) počíná »*Sobothny nocturn*« a v iniciálce **S** obrázek: muž se sepjatýma rukama zpívá.

Na l. 95 sl. 2 ř. 1 (ž. CIX) počíná »*meſſpor nedyelny*« a v iniciálce **R** obrázek: Bůh otec a Bůh syn sedí v pláštích a s korunami na hlavě. Věrný snímek této strany přiložen jest k tomuto vydání.

Na l. 150^a sl. 2 ř. 1 počínají se »*hodiny za wſſe duſſe wyerne*« a v iniciálce **P** obrázek: Kristus Pán vstává z mrtvých i s nástroji, jimiž byl mučen.

Kromě těchto miniatur jsou v **ŽP.** menší pěkné iniciálky bez obrázků a sice: *M* (97^b sl. 2), *K* (101^a sl. 2), *O* (105^a sl. 2), *D* (107^a sl. 2), *G* (111^b sl. 1), *P* (112^b sl. 2), *W* (116^a sl. 1), *B* (120^a sl. 1), *C* (123^a sl. 2), *W* (124^b sl. 1), *W* (125^b sl. 2), *Z* (126^b sl. 1), *H* (127^b sl. 2), *S* (129^a sl. 2), *B* (131^b sl. 1), *Z* (133^a sl. 2), *N* (133^b sl. 1), *M* (154^a sl. 1), *N* (140^b sl. 2). Iniciálky na počátku jednotlivých ostatních žalmů jsou též dosti pěkné a střídavě buď červenomodré aneb modročervené. Písař připisoval vždy velice drobně písmenky počátečné, které potom rubrikátor v barvách přidělal. I při verších jsou iniciálky buď červené neb modré.

Na l. 134^b sl. 1 ř. 15—19 psáno toto: »Tuto fye dokonawa zaltarz Pod lety Bozyho narozenye Tyſſfycz Trzy ſta Dewadefat let a ſſeſt leth«. Od l. 1—134^b sl. 1 psán rukopis, jak již praveno, písmem větším velice pěkným

od písaře řemeslníka, jenž svou předlohu přepisoval nedbale a jen mechanicky bez hlubšího porozumění obsahu, vynecháváje mnohdy slova, ano i celé věty. Od l. 134^b sl. 2 následuje písmo jiného písaře, o něco později psané, které již je o něco menším písmem a ne tak pěkně psáno a končí se na l. 174^a ř. 20. Na l. 172^a sl. 2 ř. 13—23 jsou latinské přípisíky ze XVI století medicinského obsahu a na l. 174^b latinské letopisné přípisíky rovněž ze XVI století již odjinud známé a otiskované. I na l. 175^a—176^b nalézají se zápisy, psané asi r. 1545 a obsahující tak zvaný »Letopis Žďárský« vydaný dle jiných přepisů s nepatrnými odchylkami drem Jos. Emmlerem v »Pramenech dějin českých«, díl II (1874) str. 550—557. Listy 176^b a 177^a jsou prázdné. Na l. 177^b jest: »Elenchus illustrissimae familiae serenissimi principis D. D. Georgii, Boemiae regis etc. ac D. Kunegundis de Sternberg, coniugis eius, quo scilicet anno ac quo die cuiusque anni Deus opt. maxinius quenqu(am) pro sua benignitate in hanc vitam ingredi iussit.« Na l. 178^a—180^b jest pokračování Letopisu Žďárského od r. 1420—1575. Poněvadž prof. dr. J. Emmler otiskl dle dosud známých rukopisů tento letopis jen do r. 1511, otiskl Ferdinand Tadra zápisy tyto od r. 1512—75 ve Věstníku král. České Společnosti Náuk, tř. filosoficko-historicko-filologické, r. 1886 str. 148—149, jakož i přípisíky vévody Jindřicha Václava II z l. 1592 a 1617, které jsou připsány na l. 181^b (strana první téhož listu jest prázdná) a 182^a; přípisů z l. 1630, 1636 a 1637 neotiskl. List 182^b jest prázdný a za ním 17 listů vytrženo. Poněvadž letopisné přípisíky v kalendáři (na l. 1—6) a na l. 174^b—176^b, 177^b—182^a jsou již dostatečně známé odjinud, nebyly v našem vydání otisknuty. Na zadní desce nalézá se německý přípisík z r. 1553.

Pravopis v ŽP. budiž zde v krátkosti vyličen:

I. *Sykavky* označují se takto:

1. **c** pravidelně

- a) spřežkou *cz*: trzydciet 1^a 1; myefycz 1^a 1; Wynczenczye 1^a 23; Obraczeny 1^a 26; Noc 1^a 33 atd.
- b) *c* (v cizích slovech): Felice 1^a 15; Marcelle 1^a 17; Innocencie 3^a 15; Celestyna 4^a 8; cedar 129^a 5 atd.

2. **č** píše se

- a) nejčastěji rovněž spřežkou *cz*: muczenyka 1^a 17, 32; cztrnaft 2^a 30; vczyn 14^a 19; oblyczge 14^b 11; czyny 14^b 36 atd.
- b) často již *czs*: Oczy 18^a 39, 19^a 14, 26^b 26, 68^a 13, 87^a 21; Dczyl 18^b 4; Meczz 34^b 3 atd.
- c) jednou samým jen *c*: welycftwy 105^b 19.
- d) dvakrát i *czs*: Cczte fye 55^a 28; wcczerayffy 70^a 35.

3. **s** označuje se

- a) pravidelně *f*: myefycz 1^a 1; fyna 1^a 2; fwatcho 1^a 3; Byfkupa 1^a 8; Puftenyka 1^a 11; przef 129^a 26 atd.
- b) a často (zejména na konci slov) *s*: nas 14^b 10; hlas 14^b 29, 53^b 12, 132^a 7; smy 51^b 24; slytuge fye 87^a 15; smrt 87^b 2; slytowane 98^a 24; pros 117^a 12, 13 atd.
- c) po přízvukné slabice *ff*: wrzeffen 8^a 1; obyeffil 14^a 27; naff 18^a 25; zaßlon 121^a 34; possilenye 121^a 22; weffele 124^a 7 atd.

4. Š píše se

- a) pravidelně *ʃ*: ʃfczepana 1^a 3; krzʃfczeny 1^a 7; Pryʃʃky 1^a 19; ʃʃeʃt 1^a 9; Rozpraʃʃ 53^b 5; wyeʃʃ 54^a 40 atd.
- b) někdy jen *f*: krzfzczeny 1^a 14; febaʃʃtiana 1^a 21, apoʃʃtola 2^a 25; apoʃʃtolow 5^a 2; ananyaʃ 113^b 28; azaryaʃ 113^b 29 atd.
- c) a na konci slov *s*: kraluges 121^b 16; zmyges 124^a 5; nepotupis 124^a 34; oʃʃtanes 125^a 4; vʃʃlis 125^b 24 atd.
- d) zřídka *z*: rozkozny 32^a 9; tbaz 104^b 29.

5. z označuje se

- a) pravidelně *z*: Obrziez 1^a 2; Brzyezen 3^a 1; rozwazanye 8^a 1; nalezenye 8^a 4; rozplozeny 14^a 14 atd.
- b) zřídka *f*: fnam 43^b 23; fnamenye 48^b 20; pokafal 60^b 39.

6. ʒ píše se

- a) obyčejně *z*: bozyeho 1^a 2; wyrzreny 1^a 2, 22; bozye 1^a 7; Pa-peze 1^a 17, 3^a 13; Blazege 2^a 4 atd.
- b) často *sz*: genzz 15^b 1, 20^a 29; zzeru 19^b 11; drazzdy 58^a 32; gednorozzec 71^b 36; zzaby 79^b 30 atd.
- c) někdy *f*, *s*: falm 50^a 30; fytem 51^a 28; fʃrziefen 84^a 37; gemus 121^a 1; w lofch 143^a 20.

II. ě píše se po *d*, *l*, *n* nejčastěji literami *yc*, *zc*: Nyetyʃʃy 1^a 22; ʃtyety 7^a 30; hnyew 13^b 30; mnye 14^a 21; nenawydyl 14^b 36; nadyegy 20^a 12; dyedyny 20^a 23; tye 15^a 15; rozdyel 21^a 8; dyedynye 119^b 31 atd. Mnohdy není měkkost označena na př.: dasnom 24^b 37; mene 16^b 10; ohen 21^b 2; at 15^a 13, 16; obrat fye 15^a 36 atd. Zvláštní označení měkkosti jest: weng 66^a 23.

III. I po retnicích píše se nejčastěji *yc*, *zc* za *ě*: myeʃʃycz 1^a 1; pyet 1^a 10; Pamyet 6^a 31; zpowyedlnyka 10^a 5; podpyety 21^a 5; pyeʃʃte 53^b 9; elzbiety 11^a 20; wieky 16^b 39 atd. Vedle toho vyskytá se dialekticky: ʃpowedlnyka 1^a 15; wezie 120^b 21; weziech 41^b 37 atd.

IV. Samohlasné I označuje se

- a) skoro vždy nynějším způsobem *l*: naplnyen 21^a 10; Napln 23^b 18; plnoʃt 25^b 33; ʃlزامy 15^b 6; ʃlz 87^a 21 atd.
- b) dvakrátě *ll*: pllnoʃt 68^a 36; pllny 82^b 13.

V. Souhlasné I tvrdé píše se *ll*: Ludmylly 7^a 17; 11^a 11; vʃlyʃʃfallo 18^a 20; Hnulla 21^a 40; przylnulla 50^a 18; wydalla 79^b 30 atd.
Měkké *l'* se již neoznačuje.

VI. Samohlasné *r* píše se již nynějším způsobem: okriʃʃl 25^b 34; frdcze 14^a 36; krwaweho 14^b 39; mrzkuge 39^b 39; wrhl 110^a 9 atd.

VII. Měkké ř označuje se

- a) nejčastěji spřežkou *rz*: trzydczet 1^a 1; Obrziez. 1^a 22; Brzyezen 3^a 1; gyrzy 4^a 24; Rzechorze 3^a 13; bratrzy 7^a 11 atd.
- b) po temných spřežkou *rf*: neprʃieʃʃtezy ʃe 49^b 15; gytrʃny 50^a 14; krʃtyty 100^a 22; prʃiʃno 121^a 28 atd.
- c) třikrátě *rʃʃ*: zetrʃʃe 47^b 10, trʃʃienownyky 47^b 11; zetrʃʃyeny 48^b 16.
- d) jednou *rzʃ*: gytrʃny 98^a 30.

- c) často obměkčení zanedbáváno: rytyrow 6^a 23; rozffyryly 33^a 28; rozprostru 45^b 33; ztrafla 59^b 7; Pretrhl 61^a 3 atd.

VIII. **i, í** píše se

- a) nejčastěji *i*: dny 1^a 1; trzydcziet 1^a 1; myefycz 1^a 1; yfydora 1^a 8; Byfkupa 1^a 8 atd.
 b) někdy *i*: febaflana 1^a 21; myeficz 2^a 1; Benedicta 3^a 22; gyrzi 4^a 24; nikdy 19^a 16 atd.
 c) dvakrát *i*: Tyburcj 8^a 12; letanj 126^b 28.

IX. **y, ý** označuje se

- a) nejčastěji *y*: fyňa 1^a 2; wywrzeny 1^a 2, 22; Pryffky 1^a 19; panny 1^a 17, 22; Matky 2^a 3 atd.
 b) někdy po tvrdých *i*: dyewki 2^a 10; koronowaních 11^a 9; wípud 15^a 14; riday 15^a 27; Tehdi 16^a 21 atd.

X. **j** píše se

- a) často buď *g*: geden 1^a 1; Blazege 2^a 4; Mathyege 2^a 25; gyrzi 4^a 24; przigatye 7^a 16 atd.
 b) někdy *gz*: zgiew 63^b 18; korunvgie 77^a 14; z hnogie 86^a 10; zlodiegie 125^b 9; zkialugie 130^b 21 atd.
 c) u samohlásek často *j*: Swatey 1^a 19; yana 1^a 28; yulyany 2^a 27; yahna 4^a 18; woytyecha 4^a 24 atd.
 d) dvakrát *j* m. *gy*: oley 5^b 7; twoy 20^b 14.
 e) třikrát *jg* m. *g*: Mayg 5^a 1; weygmenu 23^b 16; weygmeno 88^b 2; weygmye 119^b 40.

XI. **k** píše se

- a) nejčastěji nynějším způsobem *k*: mladenkuow 1^a 5; krzffczyeny 1^a 7; Oktab 1^a 5; Byfkupa 1^a 8; Puftenyka 1^a 11 atd.
 b) často *c* (zejména při cizích jménech): Polycarpa 1^a 27; Benedicta 3^a 22; Cleta 4^a 27; Marca 6^a 19; Procopa 7^a 5 atd.
 c) ve skupině *kv* dvakrát *q*: Quyntyna 10^a 32; fquetlo 28^a 35.

XII. **f** označuje se

- a) buď samým *f*: fcliciana 6^a 10; zufanye 34^a 8; nezufagycze 34^a 8; yofefa 63^b 17; faraona 110^a 5 atd.
 b) buď zdvojeným *f*: Evffemye 4^a 14; uffayte 14^b 8; vffagy 18^a 29; vffagycze 20^b 28; vffal 29^b 6 atd.
 c) několikrát též *ph*: phylippa 5^a 2; pharaonowy 110^a 16; pharao 110^b 28; philippe 117^a 31; philfteom 13^a 24, 25 atd.

XIII. **g** jako souhláska vyskytá se (v cizích slovech): Gorgonye 3^a 12; Gedruty 3^a 18; gothard 5^a 6; gordyany 5^a 11; Gerwafye 6^a 20 atd.XIV. **u** píše se

- a) nejčastěji *u*: Byfkupa 1^a 8; Puftenyka 1^a 11; muczenyka 1^a 17; Unor 2^a 1; uffayte 14^b 8 atd.
 b) často (zejména na začátku slov) *v*: mvczenycze 1^a 19; zlatovfsteho 1^a 28; Evffemye 4^a 14; vrbana 5^a 26; dlwfoft 24^a 7 atd.
 c) několikrát na začátku slov: Wffyma 20^b 11; Wilyff 23^b 7, 145^b 24; wffagy 32^b 3; wfyle 62^a 18; wffagiczie 127^a 9 atd.

XV. **v** označuje se

a) nejčastěji *w*: wywrzeny 1^a 2, 22; fwateho 1^a 3, 4, 11; Pawla 1^a 11, 26; waleryana 1^a 30; Lwa 14^a 12 atd.

b) před samohláskou často *u*: Sylueftra 12^a 32; Uolaly 22^b 4; Uelyka 24^a 8; chuality 121^a 7; fmylouati 121^a 29 atd.

c) vícekráté *v*: vita 6^a 16; zlobyvecz 14^b 34; lftyveho 14^b 39; flova 20^b 20; david 23^b 32 atd.

d) třikráté *w* = *vu*: flaw 16^b 11; fw 47^a 32; omlwachv 137^b 37.

Dvojení samohlásek vyskytá se častěji: zlee 15^b 33; zlaa 24^a 25; malee 38^b 8; kaal fe 81^b 15; fwooy 120^b 19 atd.

Dvojení souhlásek vyskytá se rovněž častěji: panny 1^a 19, 2^a 7; muczen-nyka 1^a 23; ohenne 18^b 5, 21^b 15; raddy 19^a 7; newynnym 22^a 5 atd.

Skratků nalézáme v **ŽP.** dosti a sice:

1. a) $\bar{a} = am$: nā 121^a 19; czeftā 135^a 10; wzdobywā 135^a 38.

b) $\bar{a} = an$: pākraczi 117^b 22; Brāczie 119^a 30; hābi 128^a 41.

c) $\bar{e} = em$: towaryftwē 6^a 6; fē 26^b 29; nadēnu 118^b 15, 135^a 28, 136^b 11; hořpodynē 131^b 14.

d) $\bar{e} = en$: zlorzeczeftwye 72^a 32; gēz 44^a 38, 120^a 1, 121^a 8; amē 121^a 27; tēto 145^a 21, 25; dobrowoleftwye 120^a 30 atd.

e) $\bar{y} = ym$: wzmodlȳ 15^a 2; wzchwalȳ 46^b 24; powolenȳ 46^b 3; zlȳ 125^b 19; twȳ 127^b 24 atd.

f) $\bar{z}, \bar{y} = in, yn$: wīncho 14^b 13; newȳnych 20^a 4; newȳnen 22^a 5; hořpodȳ 122^a 10; hořpodie 136^a 22 atd.

g) $\bar{o} = om$: pōnyel 121^b 36, 126^a 28, 141^b 18.

h) $\bar{o} = on$: pōdiely 27^a 34; fkočzenye 145^a 33.

i) $\bar{u} = um$: idytū 23^b 3.

2. $\bar{p} = pra$: ořwuge 145^b 31.

3. a) $a^c = ala$: chwa^c 86^b 44.

b) $i^c, y^c = ina, yna$: hody^c 87^b 19, auguft^c 115^b 19.

c) $l^c = la$: chwal^c 41^b 5, 48^b 7, 51^a 30, 55^a 4, 58^b 32, 75^a 30, 94^b 8.

d) $v^c, w^c = vala, wala$: chw^c 95^b 36; chw^c 33^b 9, 62^b 36, 75^a 30, 107^a 20, 115^b 18.

4. $p = pro$: p 117^a 16, 17, 18; přbu 145^a 3.

5. a) $d^e = drzege$: ond^e 12^a 8.

b) $e^o = cho$: fwate^o 115^b 7.

c) $e^v = emu$: fwate^v 56^a 31.

d) $r^i, r^{ny} = rzeni, rzeny$: wywr^{ny} 2^a 26; wywrⁱ 3^a 29.

6. a) $d' = dlutba$: mod' 131^a 9.

b) $l' = la$: chwal' 72^a 31.

c) $l' = il$: wygl'ic 6^a 29.

Kromě toho jsou v **ŽP.** ještě následující skratky:

1. $K', K'', KL', Kal', Kald'$ = Kalendarium 1–12; 2. Id', Id'' = Idus

2–12; 3. N' 1–12; 4. $Octā'$ = Octab 1^a 2; 5. ewh^{te} = ewangeliste 9^a 22;

6. $zhū$ = Ihefu 64^b 37; 7. an = antiphona 128^b 33, 129^a 33, 133^b 2, 134^b 25,

139^a 12, 143^b 17; 8. $\bar{a}$ = antiphona 129^a 11, 135^b 4, 136^a 19, 141^a 37, 142^a 13;

9. v = verfus 130^a 6, 133^b 5, 134^a 17, 40, 136^b 13, 38, 139^a 15, 18, 139^b 31,

140^a 16, 143^b 18; 10. *l'* = lectio 136^a 27; 11. *R'* = Responforium 136^b 7; 12. *Orō* = Oratio 144^b 27; 13. *am* = amen 119^a 37, 121^a 7, 121^b 5. Přebytečné skratky se nalézají při slovech: *Ledeⁿ* 1^a 1, *ohny^m* 64^a 16, *wff^m* 77^a 20, *pokog^e* 95^b 34. Chybně psán byl skratek: *draho* m. *drah^o* = draheho 24^a 5.

Nad některými písmeny nalézají se buď neopatrností samého písaře aneb od pozdějších čtenářů rukopisu připsané tečky a znaménka, na př. tečky: *Uf^ylowachⁱ* 57^a sl. 2 ř. 18; *pr^awo* 60^a sl. 1 ř. 14; až 60^a sl. 1 ř. 15; *žitem* 167^b sl. 1 ř. 8; *twi* 169^a sl. 1 ř. 20 atd.; znaménka: *Odwrat^e* 59^a sl. 1 ř. 11; *řp^ycz^e* 74^a sl. 2 ř. 11; *gytt^a* 84^a sl. 1 ř. 9; *wzpomanul* 91^a sl. 2 ř. 5 atd.

Chyb písařských nalézá se v **ŽP.** dosti mnoho a byly dle možnosti v přidaných poznámkách k tomuto vydání a v slovníku buď opraveny aneb otištěním latinského originálu k nim pozornost obrácena, však mnohé z nich byly již brzy po napsání rukopisu buď samým písařem aneb korektorem opravovány. Tak na př.: *w^zdluzyly* 20^a sl. 2 ř. 2; *da^snom* 21^b sl. 2 ř. 16; *much^y* 67^a sl. 2 ř. 12; *mrz^koft* 74^b sl. 1 ř. 4; *z^apomanul* 84^a sl. 2 ř. 9; *w^ztuzył* 119^b sl. 1 ř. 5 atd. Všechny tyto opravy jsou v tomto vydání věrně nad slovy drobnějším písmem otištěny. Pod slovy aneb písmeny, která se nemají čísti, nalézají se tečky, což i v našem vydání napodobeno. Jsou-li slova neb litery v originále přeškrtnuty, jsou v tomto vydání pod nimi vodorovné čárky. Někdy jsou slova přeškrtnuta a podtečkována na př.: *ff^e* 165^b sl. 2 ř. 13, a v těchto případech jsou v otisku tato slova podtečkována. Uvozovky (= =) znamenají, že jimi označená slova mají se v jiném pořádku čísti, tak na př.: 10^a sl. 1 ř. 2 a 3 místo *oftanu* = *przied oczyma* = *neprawy*, má se čísti: *oftanu* *neprawy* *przied oczyma*; 118^a sl. 2 ř. 5 a 6 m. = *nedofstacznym* = *fud*, má se čísti: *fud* *nedofstacznym*.

Rasur jest v **ŽP.** mnoho a v poznámkách tohoto vydání jest na ně upozorněno.

Interpunkce obmezuje se v **ŽP.** na tečku a jen v několika místech setkáváme se v originále též s dvojtečkou a sice za následujícími slovy: *pufto* 58^b sl. 1 ř. 5; *boh* 64^a sl. 2 ř. 10; *neznaly* 68^b sl. 2 ř. 5; *geho* 89^a sl. 1 ř. 1; *egyptye* 90^a sl. 2 ř. 13; *geho* 92^b sl. 1 ř. 19; *toby* 99^b sl. 2 ř. 15.

Předložky a jiné partikule o jedné slabice neb i liteře psal písař obyčejně dohromady s následujícím slovem, jak to vůbec v té době u písařů obyčej býval. Jsou-li však někdy dvě slova dohromady psána, rozdělil je písař kolmou čárkou na př.: 37^a sl. 2 ř. 1 *geho|a*; 56^b sl. 1 ř. 11 *chodyczich|u*; 73^a sl. 1 ř. 2 *twe|wflyff*; 108^b sl. 1 ř. 7 *Wyz|ze*. Někdy jsou slova nesprávně rozdělena, na př.: *kochalys my fye* 77^b sl. 2 ř. 18; *Radowalys my fe* 77^b sl. 2 ř. 20.

Jako skoro ve všech památkách z konce XIV století zachovalo se více neb méně archaismů a zajímavějších vazeb, tak i v **ŽP.** co do jazyka vyskytují se zvláštnosti.

Přehláska *u* v *i* jest až na několik případů (*Ludmylly* 9^a 17; 11^a 11; *ludmillo* 118^a 6; *Rzugen* 10^a 1; *yezuffy* 111^b 26) již provedena, ano ona postoupila mnohem dále, než se to bylo v následujících stoletích dalo, a pronikla až do kmenů slov (na př.: *odplaczigyczym* 15^b 31; *neprzelftyge* 20^a 20; *zwelyczyge* 22^b 29; *obwefelyge* 23^a 22; *wybogyg* 32^b 8; *przypuzyge* 32^b 7 atd.). Délka samohlásky *o* t. j. dvojhláska *uo* vyskytuje se často (*mladenkuow* 1^a 5;

Puoſt 2^a 24; 6^a 24; 7^a 10, 15; buoh 14^a 31; kuon 110^a 8 atd.). Hláskové zvláštnosti jsou též, že **č** píše se skupinou *czf* (oczly 22^a 9); **s** často *ſſ* (wrzeffen 8^a 1; obyeffil 14^a 27; naff 18^a 25; zafflon 121^a 34; poſſilenye 121^a 22; weffele 124^a 7; atd.), aneb *sz* (prozbu 15^b 15; prozby 20^b 10, 23^b 18; okrzle 21^b 19, 23^a 6; zbozye 20^a 3; zemzku 50^a 21 atd.). Zajímavá jsou zde též participia praesentis passivi na *m* (vczynyema bude 77^b 27; vczynyem fem 173^a 37; iklonyem fem 137^a 38); ačkoliv některá z nich byla později opravena škrábáním *m* v *n* na př. vczynyem 137^b 20. Rovněž zasluhuje povšimnutí, že se nám zachoval jednou ještě superlativ *na* za pozdější *naj* (nawyffyc 22^a 25) a dativ *domotvy* (86^a 28 a 29). Za zvláštnost dlužno ještě vytknouti, že předložky před slovy stejně znějící souhláskou počínajícími často se vynechávají aneb splývají s následujícím slovem (ſtohcze m. f ſtohcze 130^a 22; ſwatymy m. f ſwatymy 144^a 18; ztaral m. zftaral 132^b 21; ztaly m. zftaly 70^b 4 atd.); jakož i stejné litery ve slovech (neodaluy m. neoddaluy 25^a 5; podan m. poddan 34^a 24; nepoda m. nepodda 37^b 24 atd.).

Jak u většiny staročeských překladů písma svatého a zejména u překladů žaltáře, tak i v překladě **ŽP.** jest český jazyk obzvláště v abstraktních významech ještě neustálený a kolísavý, překladatel až otrocky hledí svou latinskou předlohu na úkor ducha českého jazyka přeložiti, bera při tom mnohá slova, která si sám utvořil a která zajisté v obecné mluvě nikdy nebyla v užívání. O skladbě již ani mluvíti nebudeme, napodobena jest zde většinou skladba latinské předlohy.

O poměru překladu, který se nám zachoval v **ŽP.**, k ostatním českým překladům žaltáře XIII a XIV století nejsprávnější úsudek vynesl P. J. Šafařík ve své již výše připomenuté rozpravě »O nejstarších rukopisech českého žaltáře« (Rozbor staročeské literatury I. str. 115) a sice: »Porovnáním textu rukopisu tohoto (t. j. **ŽP.**) s Wittenberským brzo jsem se přesvědčil, že v obojím jedno a též přeložení nám se zachovalo, a že první od posledního jedině v některých méně podstatných věcech, t. v pravopisu, v grammatických formách a dosazování srozumitelnějších slov místo zatmělých a zastaralých se dělí. Co se grammatických forem dotýče, na jevě jest, že v něm, jako v rukopisu již téměř konce XIV století dosahujícím, jazyk podle zvyku onoho věku a způsobu jiných rukopisův též doby důsledně pozměněn a obnoven jest . . . . Co se pak slohu tkne, pravda sice jest, že mnohá vetchá a temná slova novějším a srozumitelnějším místa postoupila . . . ., avšak nicméně mnohá jiná, obhájila svého místa . . . ., ano někdy, ač pořádku, podložené slovo řidší a zajímavější jest, nežli vystrčené . . . . Omylův a chyb rozličného způsobu, někdy dosti nemotorných, i v tomto rukopisu arci hojnost jest . . . ., avšak nedostatkové tito vynahrazují se tím, žeť on . . . . k jinému rodu rukopisův čili jiné recensí, nežli Wittenberský, náleží.«

Nejstarší tištěnou zprávu o **ŽP.** nalézáme r. 1818 u Josefa Dobrovského v druhém vydání jeho »Geschichte der böhmischen Sprache und Literatur« str. 184–185, kteroužto zprávu čerpal z listu J. S. Bandtkeho. Kratince jen se zmiňuje o **ŽP.** Josef Jungmann v »Historii literatury české« (1825) str. 57, II. vyd. (1849) str. 38 č. 112, I. Hanuš v »Dodavcích a doplňcích k Jungmannově historii« I (1869) str. 20. Nejlepší však zprávu o **ŽP.** podal P. J. Šafařík,

pořídív si r. 1840 věrný opis textu českého prostředkováním svého přítele J. Purkyně, jenž byl tehdáž ještě professorem na universitě Vratislavské. Šafařík srovnáv tento opis se známými jinými rukopisy žaltáře českého, podal dne 29 října 1840 již výše vzpomenutou zprávu o výsledcích svého badání v král. České Společnosti Náuk »O nejstarších rukopisech českého žaltáře« a otiskl ji v pojednáních tétož Společnosti (Abhandlungen, řada V, díl 2 str. 111—131) a též ve zvláště otištěném Rozboru staročeské literatury, v Praze 1842. Pomíjějce zde krátké zprávy o **ŽP.** v pozdějších vydáních dějin řeči a literatury české, uvádíme jen zde ještě dosti obšírnou a již výše vzpomenutou zprávu o **ŽP.** p. Ferdinanda Tadrý, kterou podal v královské České Společnosti Náuk dne 22 listopadu 1886 a otiskl ve »Věstníku« téže Společnosti r. 1886 na str. 145—149, jakož i ve zvláštním otisku str. 4—8.

I při tomto vydání hleděl jsem především podati znění **ŽP.** co možná věrně, pokud toho tiskem dosáhnouti možná. Text jsem podělil na žalmy a verše, přidav k nim číslo žalmů a veršů a opatřiv jej interpunkcí, řídív se při tom vydáním německého překladu žalmů Boh. Hoberga (Die Psalmen der Vulgata übersetzt und nach dem Literalsinn erklärt von G. Hoberg. Freiburg im Breisgau 1892). K srovnání textu **ŽP.** s latinskou Vulgátou používal jsem následujícího vydání: Biblia sacra vulgatae editionis juxta exemplaria ex typographia apostolica Vaticana Romae 1592 et 1593 inter se collata et ad normam correctionum Romanarum exacta auctoritate summi pontificis Pii IX edidit V. Loch. Tomus I (Ratisbonae 1849) pag. 168—245. Kde se odchyloval překlad **ŽP.** od tištěného latinského textu používal jsem k srovnání rukopis latinského žaltáře s mezerádkovými glossami českými chovaného v knihovně Musea království Českého (XIV D 13), uživ při tom v poznámkách skratku **ŽG.** Kde byl text **ŽP.** nejasný, přidal jsem dle potřeby v poznámkách různá čtení z vydání žaltáře Wittenberského a žaltáře Klementinského, uživ při tom skratků **ŽW.** a **ŽK.** List sedmý a čtrnáctý, obsahující žalm I v. 1—6 a II v. 1—13 (počátek) a ž. XII v. 1—6, ž. XIII v. 1—7 a ž. XIV v. 1—3, již nyní v rukopise scházejí, otištěny v závorkách dle věrného přepisu Šafaříkova, chovaného nyní v knihovně Musea král. Českého (sig. I. E. 16). Při hymnu sv. Ambrože a sv. Augustina, symbolu sv. Athanasia, litaníích a vigiliích a j. řídil jsem se latinským brevířem, jakož i vydáním rituálu římského Pražského z r. 1642 (v musejní knihovně sig. 46 B 5). V závorkách otištěné tučné arabské cifry označují listy, jedna kolmá čárka konec sloupce a dvě kolmé čárky konec každé stránky originálu rukopisného. Při citování originálu znamená arabské číslo list, *a* vedle něho prvou, *b* druhou stranu jeho; při citování našeho vydání znamená arabské číslo stranu, *a* vedle něho sloupec první, *b* sloupec druhý a číslo na třetím místě řádek.

Slovník čili vokabulár **ŽP.** svědčí o tom, jakým českým slovem latinské slovo od českého překladatele bylo přetlumočeno. Dle možnosti podáno každého slova několik příkladů.

Konečně pokládám za svou milou povinnost vzdáti pp. prof. Antonínu Truhlářovi a prof. dru. V. Flajšhansovi své srdečné díky za jich laskavou pomoc, kterou mi při korekturách vydání tohoto ochotně poskytli.

KL' Ledēⁿ ma dny trzydcziet a geden, myefycz XXX.

III	A			Octā' Obrziez. fyna bozyeho. Den wywrzeny.
	b	III	N'	Ochtab fwateho ffczepana.
XI	c	III	»	Ochtab Swateho Iana.
	d	II	»	Oktab mladenkuow.
XIX	e	Nonaf		
VIII	f	VIII	Id'	krzfczeny bozye.
	g	VII	»	yfydora Byfkupa.
XVI	a	ffeft	»	
V	b	pyet	»	
	c	III	»	Swateho Pawla Puftenyka.
XIII	d	III	»	
II	e	II	»	
	f	Idus		Ochtab krzfczeny bozicho.
X	g	XIX	Kl'	Swateho Felice fpowedlnyka. ¹⁾
	a	XVIII	»	Swateho marca ²⁾ Opata.
XVIII	b	XVII	K'	Swa. Marcelle Papeze a muczenyka.
fedm	c	XVI	»	Swateho Anthonie mnychy.
	d	XV	»	Swatey Pryflky panny a mvczenyche.
XV	e	XIII	K'	
III	f	XIII	»	Swateho Pabyana a febaftiana mv.
	g	XII	»	Swatey Nyetyffy panny. Den wywrzeny.
XII	a	XI	»	Wyncenczye muczenyka.
geden	b	X	K'	Emeranczyany dyewky.
	c	IX	»	Swateho Tymothea apofftola.
IX	d	VIII	»	Obraczeny fwateho pawla.
	e	VII	»	S. Polycarpa Byfkupa.
XVII	f	VI	»	S. yana zlatovfteho Byfkupa.
ffeft	g	V	»	Ochtab fwatei Nytyffe. ³⁾
	a	III	»	S. waleryana Byfkupa.
XIII	b	III	Kal	
II	c	II	Ka	S. Saturnyna byfkupa a muczenyka.

Nocz ma hodyn ffelfnaft a den ofm.

¹⁾ M. *fpowycdlnyka*. — ²⁾ M. *maura*. — ³⁾ M. *Nyetyffe*.

KL' Unor ma dny Trziczety, myesicz trzicziety.

	d			fwatery brygidy dyewky.
XI	e	III	N'	Hromnycz hod Matky bozeye.
	f	III		Swateho Blazego muczenyka.
XIX	g	II		Den wywrzeny.
VIII	a	Nonas		Swatey Haty dyewky a muczenyche.
	b	VIII	Id'	S. dorothy panny a muczenyche.
XVI	c	VII	»	
piet	d	VI	»	
	e	V	»	Swa. Apolonye dyewki a muczenyche.
XIII	f	III	»	Swat. ffolafliky dyewky.
II	g	II	»	
	a	II	»	
defiet	b	ydus		
	c	XVI	K'	Swateho walentyna.
XVIII	d	XV	»	Swatey Iulyane dyew.
VII	e	XIII	»	yulyany dyewky.
	f	XIII	»	
XV	g	XII	»	S. fymeona byfkupa a muczenyka.
III	a	XI	»	
	b	X	KI'	
XII	c	IX		Ofindefat a ofm muczenykw.
geden	d	VIII		Naftolowany fwateho Petra.
	e	VII		Puoft.
dewiet	f	VI		Swateho Mathyege apoftola.
	g	V		Den wywr^{ny}.
XVII	a	III		Allexandra muczenyka.
VI	b	III		
XIII	c	II	Kald'	Romana opata.

Nocz ma hodyn cztrnaft, den defyet.

KL' Brzyezen ma dny trzıdczat gedem, myefiecz trzıdczet.

Trzi	d			Swateho albyna byfkupa a muczenyk. Den w.
	e	VI	No.	
XI	f	V	»	
	g	III	»	Przienefenye fwateho waczlawa.
XIX	a	III	N'	
VIII	b	II	»	
	c	Nonas		Swa. Perpetue a felicitatis dyewky.
XVI	d	VIII	Id'	
V	e	VII	»	fwateho Czirha a metudye zpowyedln.
	f	VI	»	
XIII	g	V	»	Gorgonye.
II	a	III	»	Rzehorze papeze.
	b	III	»	
defiet	c	II	»	Innocencie byfkupa.
	d	Idus		
XVIII	e	XVII	Kal'	
VII	f	XVI	»	Gedruty dyewky.
	g	XV	Kl'	
XV	a	XIII	»	
III	b	XIII	»	
	c	XII	»	Benedicta opata.
XII	d	XI	Kl'	
I	e	X	»	
	f	IX	»	
IX	g	VIII	»	Zwyestowane matky bozyc.
	a	VII	»	
XVII	b	VI	»	
VI	c	III	Kal	Den wywrı.
	d	III	»	
XIII	e	III	».	
III	f	II	»	

Nocz ma dny ¹⁾ dwanaft, nocz ²⁾ tolykez.

¹⁾ M. *hodyn.* — ²⁾ M. *den.*

KL' Duben ma dny trzidczety, myefyecz trzidczet.

XI	g	Aprilys		S. theodory dyewky.
	a	III	N'	
XIX	b	III	»	Teodozie panny.
VIII	c	II	»	Ambrozy byfkupa.
	d	Nony		
XVI	e	VIII	Id'	
V	f	VII	»	Celestyna papeze.
	g	VI	»	Ianuarie muczenyka.
XIII	a	V	»	Sedm pannen.
II	b	III	»	
	c	III	»	Lwa papeze.
defet	d	II	»	
	e	Idus		Evffemye panny.
XVIII	f	XVIII	KL'	Tyburcie a waleryana muczenykow.
VII	g	XVII	»	
	a	XVI	KL'	
XV	b	XV		petra yahna.
III	c	XIII	»	
	d	XIII	KL'	
XII	e	XII	»	Den wywr.
I	f	XI	»	
	g	X	»	Gay papeze.
IX	a	IX	KL'	fwateho woytyecha a s. gyrzi muczeny.
	b	VIII	»	
XVII	c	VII	»	fwateho marka ewangelify.
VI	d	VI	»	Cleta papeze.
	e	V	KL'	
XIII	f	III	»	Wytalyffe muczenyka.
III	g	III	»	
	a	II		

Nocz ma hodyn defet, den cztrnaft.

KL' Mayg ma dny trziedczety geden, myefiecz trzidczat.

XI	b	maius		Swateho phylippa a Iakuba apoftolow.
	c	ffeft	N'	Zygmunda muczenyka.
XIX	d	piet	»	nalezenye fwateho krzíze, den zwoleny. Den w.
VIII	e	IIII	»	Floryana muczenyka.
	f	III	»	gotharda zpowiedlnyka.
XVI	g	II	»	Swateho yana w oley warzencho.
pyet	a	Nony		
	b	VIII	Id'	Swateho ftanyflawa muczenyka.
XIII	c	VII	»	
II	d	VI	»	Gordyany a epymacha muczenyka.
	e	V	»	
defet	f	IIII	»	Pankraczy.
	g	III	»	
XVIII	a	II	»	
VII	b	Idus		
	c	XVII	Kl'	
XV	d	XVI	»	
IIII	e	XV	»	
	f	XIIII	Kl'	Potenczyanye dyewky.
XII	g	XIII	»	
I	a	XII	»	
	b	XI	»	
IX	c	X	»	
	d	IX	K'l'	
XVII	e	VIII	»	Swateho vrbana papeze. Den wywr.
VI	f	VII	»	
	g	VI	»	
XIIII	a	V	»	
III	b	IIII	»	
	c	III	»	
XI	d	II	»	Swatey Petronelle dyewky.

Nocz ma dny ¹⁾ ofm, den ffeftnaft.

¹⁾ M. *hodyn.*

KL' Czwrnecz ma dny trzidtrzet,¹⁾ myefiecz bez ge. XXX.

	e	Iunius		nykmeda ²⁾ muczenyka.
XIX	f	III	N'	marcellyna A petra muczenykow.
VIII	g	III	»	
	a	II	»	
XVI	b	nony		S. Bonyfacie s gehu towaryftwe.
V	c	VIII	Id'	
	d	VII	»	
XIII	e	VI	»	
II	f	V	»	Pryma a feliciana muczenykow.
	g	III	»	Den wywr.
X	a	III	»	Barnaba apofftol.
	b	II	»	bafylydis.
XVIII	c	Idus		
VII	d	XVIII	Kal'	
	e	XVII	»	Swateho vita muczeny.
XV	f	XVI	»	
III	g	XV	Kl'	
	a	XIII	»	Marca a marcellyna muczenykow.
XII	b	XIII	»	Gerwafye a protazie muczenykow.
I	c	XII	»	
	d	XI	»	
IX	e	X	»	Defet tyfycz rytyrow. ³⁾
	f	IX	»	puoft.
XVII	g	VIII	»	Swateho Iana krztytele.
VI	a	VII	»	
	b	VI	»	S. yana a s. pawla fwyetleho.
XIII	c	V	»	Sedm fpalow.
III	d	III	»	Lwa papeze. vyglie, puoft.
	e	III	»	fwateho petra a fwa. pawla.
XI	f	II	»	Pamyet fwateho pawla.

Nocz ma hodyn ffeft a den ofmnaft.

¹⁾ M. *trzidczet*. — ²⁾ M. *nykodema*. — ³⁾ M. *rytyrrow*.

KL' Czerwien ma dny XXXI, myesiecz trzidczat.

	g	Iulus		ochtab fwa. yana.	vigilie, puoft.
XIX	a	VI	N'	Nawfczewenye matky bozie.	
VIII	b	V	»	przienefeny fwa. thomy.	
	c	III	»	fwateho Procopa opata.	
XVI	d	III	»		
V	e	II	»	ochtab fwa. petra.	
	f	Nony			
XIII	g	VIII	Id'		
II	a	VII	»		
	b	VI	»	fedm bratrzy muczenyk.	
X	c	V	»		
	d	III	»		
XVIII	e	III	»	margarety panny a mvcze.	
VII	f	II	»		
	g	Idus		rozeflany apoftolow.	
XV	a	XVII	Kl'		
III	b	XVI	»	Allexie.	
	c	XV	»	arnolfa zpowiedlnyka.	
XII	d	XIII	Kl'		
I	e	XIII	»		
	f	XII	»	braxedy dyewky.	
IX	g	XI	»	Swatey marzye magdaleny. Den wy.	
	a	X	Kl'	apolynarziffe.	
XVII	b	IX	»	Cryftyny dyewki.	vigilie.
VI	c	VIII	»	fwateho yakuba apoftola.	
	d	VII	»	Swatey Anny matky s. Marzie.	
XIII	e	VI	»		
III	f	V	»	Panthaleona muczenyka.	
	g	III	Kl'		
XI	a	III	»	Abdon a Sennen muczenykow.	
XIX	b	II	»	germana byfkupa.	

nocz ma hodyn ofm, den ffestnaft.

KL' Srpen nebo wrzeffen ma XXXI, myeficz XXX.

VIII	c	August ⁹		rozważany fwateho petra. Den wy.
XVI	d	III	N'	Swateho ffczepana papeze.
V	e	III	»	nalezenye fwateho Szczepana.
	f	II	»	
XIII	g	Nony		S. Ozwalda krale a s. domynyka.
II	a	VIII	Id'	Swateho Syxta s towarzyffy.
	b	VII	»	S. Donata byfkupa.
X	c	VI	»	S. czyryaka s towaryffy.
	d	V		vygile, puoft.
XVIII	e	III	Id ⁹	Swateho wawrzynce ya.
VII	f	III	»	S. Tyburecj.
	g	II	»	
XV	a	Idus		S. yppolyta.
III	b	XIX	Kl'	Euzebie. vigile, puoft.
	c	XVIII	»	fwatey marzie przigatye.
XII	d	XVII	»	
I	e	XVI	Kl'	Ochtab fwateho wawrzynce.
	f	XV	»	
XVII	g	XIII	»	
VI	a	XIII	»	
	b	XII	Kl'	
XIII	c	XI	»	Ochtab fwatey marzye.
III	d	X	»	vygile, puoft.
	e	IX	»	Bartholomyge apořtola.
XI	f	VIII	Kl'	
	g	VII	»	
XIX	a	VI	»	
VIII	b	V	Kl'	S. Auguřtyna byfkupa.
	c	III	»	S. yana řtyety.
	d	III	»	S. řfczařtneho a zbožneho.
	e	II		

Nocz ma hodyn defet, den cztrnařt.

KL' Zarzyg ma dny trzidczet, myesiecz XXX.

XVI	f	Septemb'		fwateho Gylgie opata.
V	g	III	N'	
	a	III	»	
XIII	b	II	»	
II	c	Nony		
	d	VIII	Id ⁹	
X	e	VII	»	Regyny.
	f	VI	Id ⁹	narozenye matky bozie.
XVIII	g	V	»	S. Gunhuty Kralowny.
VII	a	III	Id ⁹	
	b	III	»	S. Protha a yacynkta muczenykw.
XV	c	II	Id'	
III	d	Idus		
	e	XVIII	Kl'	Powyssfenye fwateho krzyze.
XII	f	XVII	»	Nykomeda muczenyka.
I	g	XVI	»	Ludmyſly vmuczenye.
	a	XV	Kl'	Lamperta byfkupa.
IX	b	XIII	»	
	c	XIII	»	
XVII	d	XII	»	vygile.
VI	e	XI	Kl'	fwateho mathiege apoftola a ewn^{te}.
	f	X	»	mauryczie z towaryſtwem.
XIII	g	IX	»	
III	a	VIII	»	
	b	VII	Kl'	
XI	c	VI	»	
XIX	d	V	Kl'	Kozmy a damyana muczenykw.
	e	III	»	S. Waczława muczenyka, dyedycz^e na.
VIII	f	III	»	S. Mychala archangela.
	g	II	»	S. Yeronyma vcezenyka.

Nocz ma hodyn dwanaſt, den tolikez.

KL' Rzugen ma dny trzidczet geden, myfieczech XXX.

XVI	a	October		S. Remygie s towaristwem zpowiedli.
V	b	VI	N'	
XIII	c	V	»	Den wywr.
II	d	IIII	N'	S. Frantyffka zpowiedlnyka.
	e	III	»	
X	f	II	»	
	g	Nony		S. marka papeze.
XVIII	a	VIII	Id'	
VII	b	VII	»	S. Dyonyzie s Towarystwem muczeny.
	c	VI	»	
XV	d	V	Id'	
IIII	e	IIII	»	
	f	III	»	S. Colmanna.
XII	g	II	»	Calyxta papeze.
I	a	Idus		
	b	XVII	Kl'	Swateho hawla.
IX	c	XVI	»	marthy hospodynne bozie.
	d	XV	»	Luky ewangeliste.
XVII	e	XIIII	Kl'	
VI	f	XIII	»	
	g	XII	»	Gedenaft tyficz dyewicz muczenykw.
XIIII	a	XI	»	Den wywr.
III	b	X	Kl'	Seweryna zpowiednyka.
	c	IX	»	
XI	d	VIII	»	Kryfpyna a kryfpynyana muczenyko.
XIX	e	VII	»	
	f	VI	Kl'	vygile, puoft.
VIII	g	V	»	Symonyffe a Iudy apofftolow.
	a	IIII	»	
XVI	b	III	»	
V	c	II	»	Quyntyne muczeny. vygile, puoft.

nocz ma hodyn cztrnaft, den defet.

KL' lystopad ma dny trzidczet, myesyecz XXX.

	d	novemb'		wffyech fwatich.
XIII	e	IIII	N'	pamyet wflicch duffy wyernych.
II	f	IIII	»	
	g	II	»	
defet	a	nony		Den wywr.
	b	VIII	Id ⁹	S. Lynhartha zpowyedlnyka.
XVIII	c	VII	»	
VII	d	VI	Id'	Cztyrz koronowanich.
	e	V	»	theodora muczenyka.
XV	f	IIII	»	S. Ludmylly przienefenyc.
IIII	g	IIII	Id'	S. Martyna byfkupa.
	a	II	»	Swateho Cryftyna s fwu bratrz
XII	b	Idus		S. Brycczye Byfkupa.
I	c	XVIII	Kl'	
	d	XVII	»	
IX	e	XVI	»	S. Othmara opata.
	f	XV	»	
XVII	g	XIIII	Kl'	
VI	a	XIII	»	Swatey elzbiety wdowy.
	b	XII	»	
XIIII	c	XI	»	
III	d	X	»	Czeczylic panny a mucze.
	e	IX	Kl'	Clymenta papeze.
XI	f	VIII	»	kryzogona muczenyka.
XIX	g	VII	»	S. Katerzyny panny a muczenycz.
	a	VI	»	
VIII	b	V	Kl'	
	c	IIII	»	
XVI	d	IIII	»	faternyna. vigilie. Den wy.
V	e	II	»	Swateho Ondrzege apofftola.

Nocz ma hodyn ffestnaft, den ofm.

KL' Profynecz ma dny trzıdczet a geden, myfieczech XXIX.

XIII	f	December		
II	g	III	N'	
	a	III	»	
X	b	II	»	S. Barbory panny a muczenyczy.
	c	Nonas		<u>Mykulaffe</u> ¹⁾ byfkupa.
XVIII	d	VIII	Id'	mykulaffe byfk. Den wywr.
VII	e	VII		<u>poczety matky bozie.</u> ¹⁾ oktab s. ond ^e
	f	VI	Id'	poczety matky bozi.
XV	g	V	»	
III	a	III	Id'	
	b	III	»	<u>Lucie panny.</u> ¹⁾
XII	c	II	»	lucie panny a muczenycze.
I	d	Idus		
	e	IX	Kl'	
IX	f	XVIII	»	
	g	XVII	»	
XVII	a	XVI	»	
VI	b	XV	Kl'	
	c	XIII	»	vigilie, puoft.
XIII	d	XIII	»	S. Thomy apofftola. Den wiwr.
III	e	XII	»	
	f	XI	»	
XI	g	X	Kl'	
XIX	a	IX	»	ffczedry weczec.
	b	VIII	»	Narozenye bozie.
VIII	c	VII	»	Szczepana muczeny.
	d	VI	»	Yana apofftola a ewangelıfty.
XVI	e	V	Kl'	mladenkow.
V	f	III	»	Thomy byfkup. a muczenyka.
	g	III	»	
XIII	a	II	»	Sylueftra papez.

nocz ma hodyn ofmnaft, den ffefc.

¹⁾ Přeškrtuto černým inkoustem.

I

[7] [*Tento zalm uczynyl dawyd, kdys byl vstaven kralem w bethlemye, a gest od svateho ducha.*]

1 Blazeny muz, genz nechodyl
5 w radie nemyloftywych a na cziefty
hrzyffnych nestal a na stolyczy smr-
tedlney ¹⁾ nefedyel;

2 Ale w zakonu hospodynovu wuole
geho a w zakonye gehu wzmyfly den
10 y nocz.

3 I bude yakzto drzyewo, gesto
wfazeno gest podle zbyehow wodnych,
genz owocze ²⁾ da w czas swoy,

A lyft gehu nef|plyne; a, ³⁾ czozkoly
15 vczyiny, prospiege.

4 Ne tak nemyloftywy, ne tak, ale
yako prach, gehoz mecze wiatr od
oblyczege zemfkeho.

5 Protoz newstawagy nemyloftywy
20 w fudu, any hrzieffny w radye prawich;

6 Nebo znal hospodyn czieftu pra-
wych, a cziefta nemyloftywych zhyne.

II

*Tento zalm uczynyl dawyd, kdiz myel
bogewaty f amalethem a proty phili-
25 steom, a gest od bosyeho narozeny.*

1 P Rocz fu fye wzridaly wlasty ⁴⁾
a lyde ⁵⁾ myflyly fu gefytne?

2 Przyftupy||ly kraly zemffczy a

knyzata felly w gedno proty hospo-
dynu a proty pamazanczi ⁶⁾ gehu.

3 Zlamaymy okowy gych a fwrzmy
i nas gho gych.

4 Genz bydly w nebefyech, po- 5
fmyewaty fye bude gym, a hospodyn
wzruha fye gym.

5 Tehdy wzmluwy k nym w hnye-
wie fwem, a w rydany ⁷⁾ fwem za-
muty ye. 10

6 Ale yaz postawen fem kral od
nyeho nad fyonem, horu fwatu gehu,
kaze kazany gehu.

7 Hospodyn rzekl ke mnye: fyn
moy gly ty, yaz dnes vrodyl fem tye. 15

8 Pros ote nne, a dam tobye wlasty
dyedynu twu a sbozye tve meze
zemfke.

9 Wlasty gymy budeff w prutu ze-
leznem a yako fud hrnczyerzow zte- 20
peff ge.

10 A nuz, kralowe, vrozumycyte;
uczte fye fudyty zemye. ⁸⁾

11 Sluzte hospodyn v bazny, a
wefelte fye gemu w strachu. 25

12 Pochwatnyete kazen, at nyekdy
newzhnyewa fe hospodyn, a nezhyne-
f cziefty prawey;

13 Kdyz] [8] rozhorzy fe w kratcze
hnyew gehu, blazeny wffytzny, gyz 30
vffagy wen.

Chwala otczy: ⁹⁾

¹⁾ pestilentiae. — ²⁾ Vynechano: *five*. — ³⁾ Za tím vynechano: *resse* (omnia). —
⁴⁾ fremuerunt gentes. — ⁵⁾ populi. — ⁶⁾ Christum. — ⁷⁾ in furore. — ⁸⁾ Za *gysto fudite zemy*
(qui iudicatis terram). — ⁹⁾ *Chwala otczy* jest počátek tak zvané malé doxologie, kterou
se každý žalm v brevíi končí.

III

*Tento salm uczynyl dawid, kdiz byczal
przed fcyw fynem abfalonem, a gest
od bozycho wzkrzyczycenye.*

2 Hoſpodyne, czo rozplozeny gfu,
5 genz mye mutye! mnozy wstawagy
proty mnye.

3 Mnozy prawie duffy mey: nenyce
gemu ſpaſenye v boze gehu.

4 Ale ty, hoſpodyne, przygymately ¹⁾
10 moy gfy, flawa ²⁾ ma, a wzwyſſege
hlawu mu.

5 Hlafem mym k hoſpodynu wzwo-
lach, y uſlyſſal mye z hory ſwatey ſwey.

6 Iaz ſem ſpal y ſen popadl mye; ³⁾
15 y wſtal ſem, nebo | hoſpodyn przygal
mye.

7 Nezbogym ſe tyfycze lydu ob-
kliczegycze mye; wſtan, hoſpodyne,
ſpaſena mye uczyn, bozyc moy!

20 8 Nebo gfy ty zbyl wſſeczky pro-
tywugycze ſe mnye bez wyny, zuby
hrzieſſnych zetrziel fy.

9 Hoſpodynowo geſt ſpaſenye, a na
lyd twoy pozechnanye twe!

25 Chwala otczy y fynu y ſwatem*.

IV

*Tento salm uczynyl dawid, kdiz ab-
ſalon ſyc byl obyſſil za telafy; tehdy
dawid proſyl za abſolona, ⁴⁾ a gest
o bozyc ſmrti.*

30 2 Kkdyz ⁵⁾ wzwolach, vſlyſſal mye
buh prawa meho; w zamutezie roz-
proſtrzyel fy ⁶⁾ mye.

Slytuy ſe nade mnu a vſlyſſ mo-
dlytbu mu.

35 3 Synowe lydfczy, dokudz yſte
tyeffkeho frdcze? y czo mylugete ge-
ſſytnoſt a hledate lze?

4 A wyezte, ze wzdywyl hoſpodyn
ſwateho ſweho; hoſpodyn vſlyſſy mye,
kdiz wzwolam k nyemu.

5 Hnyewayte fye a nerodte hrzye-
ſſyty; gyz rzekate w frdczyech waffych, 5
y na lozech waffych ztrofkaite fye. ⁷⁾

6 Obyetuyte obyet ſprawedlnoyſ-
ty uſſayte w hoſpodyna. mnozy rzie-
kagy: kto pokaze nam dobre?

7 Znamenana geſt na nas ſwyetloſt 10
oblyczegz tweho, hoſpodyne; dal fy
wefele w frdczy mem. |

8 Od plodu zytneho, wineho a oley-
neho rozplozeny fu.

9 V pokogy y w nyem ⁸⁾ vſnu 15
y odpoczynu;

10 Nebo ty, hoſpodyne, zwlaſſczie
w nadyegy poſlawyl fy mye.

V

*Tento salm uczynyl dawid, kdiz bychal
przed ſawlem, aby ſyc buoh nad nym 20
ſmylowal a oſtrzychal gehu; a rzekl gey
w prwny den.*

2 Slova ma vſſyma przyeſlyſſy, ⁹⁾
hoſpodyne; vrozumyey wolany memu.

3 Poſluchay hlafu modlytby mey, 25
kraly moy a boze moy.

4 Nebo k tobye zmodly fye, hoſpo-
dyne; rano vſlyſſyſſ hlaf moy.

5 Rano przyſtupy k tobye a uzrzym; 30
nebo ne buoh chyte neſprawedlnoyſti
ty gfy. ¹⁰⁾

6 Any bydlyti bu[9]de podle tebe
zlobyvecz, any oſtanu = przed ¹¹⁾ oczy-
ma = neprawy twyma. 35

7 Nenawydyl fy wſſyech, gyz czyny
neſprawedlnoyſt; zatratyſſ wſſetky, genz
mluwy lez.

Muze krwaweho a lſtyweho mrz-
kuge hoſpodyn. 40

¹⁾ M. przygymatel. — ²⁾ Před f vyškrabáno nejspíše γ. — ³⁾ soporatus sum. —

⁴⁾ M. abſolona. — ⁵⁾ M. Kdiz. — ⁶⁾ dilataſti. — ⁷⁾ compungimini. — ⁸⁾ in idipsum (ἐπὶ τὸ αὐτό). — ⁹⁾ ŽW. przigmy (percipe). — ¹⁰⁾ Volens iniquitatem tu es. — ¹¹⁾ Má se čisti: oſtanu neprawy.

8 ale ya we mnoštwy mylošty twey
Vendu w dom twoy y wzmodlĩ fye
w chramu ſwatem twem w ſtrachu
twem.

5 9 Hoſpodyne, uwed mye v prawdye
twey; pro neprzately me oprav przyed
tobu czieſtu mu.

10 Nebo nenyce w uſlech gych
prawda; ſrdce gych geſt|ytno geſt.

10 11 Row otwyrzeny geſt hrdlo gych,
yazyky ſwymy lſtywye czynyech¹⁾; ſud
ge, hoſpodyne.

At ſpadnu z myſſleny ſwych; podle
mnoſtwye nemyloſty gych wípud ge,
15 nebo wzdraznyly ſu tye, hoſpodyne.

12 At fye radugy wſſytkny, genz
nadyegy magy w tobyce; na wyeky
ſe wzradugy, y bydlyty budeſſ w nych.

I zchlubye ſe ¹⁾ w tobyce wſſyczkny,
20 genz mylugy gmye twe;

13 nebo ty pozechnaſſ prawemu.

Hoſpodyne, yako ſ ſczytem dobru
woly twu koronowal fy ny.

VI

Tento zalm uczynyl dawid, kdís ſedyel
25 *na ſudye, proſyſe boha, aby w ſudny den*
nepotupował geho duſſye.

2 Hoſpodyne, ne w ridany ²⁾ twem
lay my, any w hnyewye ttwem trefkeczy
mne.

30 3 Smyluy fye nade mnu, hoſpodyne,
nebo ty nemoczen ſem; vzdraw mye,
hoſpodyne, nebo zamuceny ſu wſſy-
czki ³⁾ koſty me.

4 I duſſe ma ſmuczena geſt welmy;
35 ale ty, hoſpodyne, dokudze?

5 Obrat fye, hoſpodyne, y wyproſt
duſſy mu; ſpaſena mye uczyn pro
myloſt ⁴⁾ twu.

6 Nebo nenyce w ſmrti, genzz po-
mnyel by tebe; v pekle ale kto ſpo-
wyeda ſie tobyce?

7 Wſylował ſem | w ſtonany mem;
zmygy przyeſ kazdu nocz loze me, 5
ſlzamy mymy poſtely mu zroſſy.

8 Zamutyló fye od hnyewu ⁵⁾ oko
me; oſtaral ſem ſe mezy wſſiemy ne-
przately mymy.

9 Odiſtupte ode mne wſſyczkny, 10
genz czynyte neſprawedlnoſt; nebo
wſlyſſal hoſpodyn, hlaſ placze meho.

10 Uſlyſſal hoſpodyn prozbu mu;
hoſpodyn modlytbu mu przyal.

11 At fye ſlydyce y zamutye ⁶⁾ wſſy- 15
czkny neprzatele mogy; at fye obratye
y zaſludyce welmy brzecz. ⁷⁾

VII

[10] *Tento* ⁸⁾ *zalm uczynyl dawid, kdís*
ſaul bil gey kaſal zabytý; ale yonathas,
ſyn ſaulowc, wiſtrzychl gey, aby gey 20
hoſpodyn obranyl.

2 Hoſpodyne, boze moy, w tobyce
mam nadyegy; ſpaſena mye uczyn ze
wſſyech ſlihaǵiczyech mne a wyproſt
mye, 25

3 At by newytrhl yako lew duſſy
mey, kdýz nenyce, kto wykupi^e any
kto ſpaſena uczynye.

4 Hoſpodyne, boze moy, acz ſem
uczynyl to, acz geſt neſprawedlnoſt 30
w ruku mu,

5 Acz gſem odplatyl odpłaczigyczym
mnye zlee, ſpadnu doſtoynye ⁹⁾ od ne-
przatel mych geſtynych.

6 Hon neprziatel duſſy mu y po- 35
padny y ztlacz w zemy zywoť moy
a ſlawu mu v prach uwed.

7 Wſtan, hoſpodyne, w hnyewu twem
y wzwiſſ fye w kragich ¹⁰⁾ neprzatel mych.

¹⁾ laetentur. — ²⁾ in furore. — ³⁾ M. *wſſyczki*; v lat. Vulgatě není toho ſlova. —
⁴⁾ misericordiam. — ⁵⁾ a furore. — ⁶⁾ Za tím vynecháno: nahle (vehementer). — ⁷⁾ Za tím
rasura až do konce řádku. — ⁸⁾ Původní černé písmo vyškabáno a pak přes to psáno
rubrikátorem. — ⁹⁾ merito (*ἔρεα*). — ¹⁰⁾ in finibus (*ἐν τοῖς πέποις*).

8 I wftan, hoſpodyne, boze moy, w kazany, genz fy rozkaſał; a ſbor hrzyeſſnych ¹⁾ obklyczy tye.

A proto do wyſoſty wrat fe.

5 9 hoſpodyn ſudy lyd.

Sud mye, hoſpodyne, podle prawa meho a podle newyny mey na mye.

10 10 Zaſyne neprawoſt hrzyeſſnych; a oprawyſſ praweho, zpytuge ſrdcze a || ledwy, boze!

11 Prawa pomocz ma od boha, ²⁾ genz ſpaſeny czyny prawa ³⁾ ſrdcze.

12 Buoh ſudy geſt prawy, ſylny a trpielywy; czyly hnyewaty fe bude 13 12 przeſe wſſye ⁴⁾ dny?

13 Acz obraczeny nebudete, mecz ſwoi oprahl, ⁵⁾ luczyſſcze ſwe napal y prziprawyl ge.

14 A w nyem vprawył ſudy ⁶⁾ ſmrtel- 20 ne; ſſypy ſwe horuczyemy doczynyl.

15 Tehdi ⁷⁾ vrodyl neprawo, ⁸⁾ y po- czal boleſt y porodyl neſprawednoſt.

16 Iezero otewrziel y wykopal ge, y upadł w dol, genz vczynyl.

25 17 Obraty fe boleſt geho w ⁹⁾ na hlauw geho, a na wrech | geho neſprawednoſt geho zſtupy.

18 Zpowyedam fe hoſpodynv podle prawa geho, y chwalu wzdam gmenu 30 hoſpodynovu przewyſokem^v.

Chwala otczy y ſynu y.

VIII

Tento ſalm vczynyl dauid, kdiz prorokowie poſwyetyly geho; tchdy w koſtele ſpycewały tento ſalm bohu na czyeſt 35 dawydowu, a geſt od ſwatey trogye.

2 PAnie, hoſpodyne naſſ, kako dywne geſt gmye twe we wſſiey zemy!

Nebo zwyſſena geſt welykoſt twa na nebeſſa.

3 Zuſt mladenczowych a zſalowych ¹⁰⁾ ſwrchował fy ¹¹⁾ chwalu pro neprzately twe, aby zkazył neprzyetele a mſtytele.

4 Nebo vſrzym nebeſa twa, ſkutky prſtów twych, myeſiecz a hwyezdy, 5 genz fy ¹²⁾ [11] ty zalozył.

5 Czo ge czlowyck, ze, pomnyſſ geho? nebo ſyn czlowieczy, ze wſſczewugeſſ ¹³⁾ geho?

6 Umenſſyl fy geho malytko mene ¹⁴⁾ 10 od angelów, ſław ¹⁵⁾ a czyty koronował fy geh^o;

7 y uſtawyl fy geho nade wſſemy ſkutky ¹⁶⁾ ruku tw^v;

8 Wſſietko fy podał pod nohy geho, 15 owezie a woli wſſetky, nad to y ſkuot polny;

9 Ptaky nebeſke a ryby morzke, genz przechodye ſleſzky morzke.

10 Hoſpodo, hoſpodyne naſſ, kako 20 dywne geſt gmye twe we wſſiey zemy!

IX

Tento ſalm vczynyl dauid, kdiz od prorokow poſwyeczen w kralczewſtuo; tchdy ſporocydal ſye bohu ſkrze tento 25 ſalm, takto rzka:

2 Wzpowyedagy ſye tobye, hoſpodyne, we wſſiem ſrdczy mem; wyprawy wſſitky dywy twe.

3 Wzradugy y zwefelym fe w tobye; zpyewagy gmenu twemu, naywyſſy, 30

4 W obraczeny neprzetele meho zaſie; zemdlegy y zhynu od obliczege tweho.

5 Nebo fy vczynyl ſud moy a wiecz mu; ſedyel fy na ſtołyczcy, genz ſudniſſ 35 prawo.

6 Wzłal fy właſtem, y zhynul ne- myłoſtywy. gmye gych ſhladyl fy na wyecznoſt a na wyek y wicky.

¹⁾ populum. — ²⁾ a Domino. — ³⁾ M. prawe. — ⁴⁾ singulos. — ⁵⁾ vibrabit. — ⁶⁾ vasa (εξείκται). — ⁷⁾ Ecce. — ⁸⁾ injustitiam. — ⁹⁾ w zbytečno; nepřeškrtuto ani podtečkováno. — ¹⁰⁾ lactentium. — ¹¹⁾ perfecisti. — ¹²⁾ fy psáno o řádek níže. — ¹³⁾ visitas. — ¹⁴⁾ M. meny. — ¹⁵⁾ M. slávu, a psáno na rusuře. — ¹⁶⁾ super opera.

7 Neprzetele zhynuly meczem na konczie,¹⁾ a myesta || gych skazył fy.

Zhynula pamyet gich f zwuke^m;

8 a hospodyn na wycznořt ořtane.

5 Uprawyl w fudye stolecz swoy;

9 a on fudyty bude okrřl zemřky w prawednořty, fudyty bude lyd w prawdye.

10 I vczyren geřt hospodyn vte-
10 cziřce chudemu; pomocnyk v po-
trzebnořtwie, w řmutce.

11 I vřaty budu w tye, genz znaly gmye²⁾ twe; nebo neopuřtył fy hle-
dagicze tebe, hospodyne.

13 Zpyewayte hospodyn, genz by-
13 dly w fyonu; zwyřřtyte mezi wlařny
vczenye geho; |

13 Nebo wzhledaw³⁾ krwe gich
zpomanul geřt; nezapomanul geřt wo-
20 lanye chudich.

14 Smyluy fe nade mnu, hospodyne;
wyz pokoru mu od neprzatel mych,

15 Genz wyřyřf mye⁴⁾ od wrat
řmrtnych, abych zwieřřowal wřfe
25 chwalenye twe u wratech dczeri fyon-
řkey.

16 Zwefelym fye w řpařeny twem.
vřřnuli fu⁵⁾ wlařty w řzahubeny,⁶⁾
giez fu czynily;

30 W ofyřdu tom, giez fu řkrily, po-
padena geřt noha gych.

17 Poznan bude hospodyn fudy
czyne. w řkutczyech ru[12]ku řwu
popaden geřt hrzyeřny.

35 18 Obratte fe hrzyeřny w peklo, wřfe-
czky wlařty, genz zapomynagy boha.

19 Nebo ne na řkonczenye zapo-
menuty bude chudeho; vřřpenye chu-
deho nezhyne koniecznye.

40 20 Wřřan, hospodyne, at fye ne-
pofyly cřlowyek: at fye fudy wlařty
przed tobu.

21 Uřřaw, hospodyne, zakona no-
fytele n⁷⁾ nad nymy, at poznagy wlařty,
ze ty lyde gfu.

1 (22) I⁸⁾ procz, hospodyne, řaffel
fy daleko, pořřupugeřf w pořřriebach,⁹⁾ 5
w řmutce?

2 (23) Kdyz zpycha nemy|lořtywy,
zazzen bude chudy. popadeny budu
w radach, gyez myřfe.

3 (24) Nebo chwały fye hrzyeřny 10
w zadořty duřfe řwey, a neprawy bla-
huge.¹⁰⁾

4 (25) Otrpczył hospodyna hrzyeřny;
podle mnořtwye hnyewu řweho ne-
bude hledaty. 15

5 (26) Neny buoh p¹¹⁾ przed nym;
zkaleny řu czeřty geho we wřřye
czařfy.

Odgymagy fude¹²⁾ twe od obly-
czege gych; wřřyemy neprzately řwy- 20
my bude wlařty.

6 (27) Řzeł zagyřfe w řřdczy řwem:
nehnu fye ot pokolenye do pokolenye
beze zleho.

7 (28) Gehoz kletwy vřřa plna gfv, || 25
a horzkořty a lřty; pod yazykem geho
vřřyle a boleřf.

8 (29) Sedy przypuřřtach¹³⁾ z boha-
tymy w tainyczech, aby zabył ne-
wynneho. 30

9 (30) Oczy geho na chudeho hle-
dya; zařředa w tayne,¹⁴⁾ yako lew
w geřkyny řwey

Zařřyeda, aby pořřřl chudeho; — po-
trřnuty chudeho, kdyz pořřřřne geho. 35

10 (31) W ofyřlv řwem ponyřyl
geho; naklony fye y padne, kdyz bude
wlařty chudymy.

11 (32) Řzeł zagyřfe na řřdczy
řwem: zzapomanul buoh; odwratyl 40
oblyczey řwoy, aby newyřdył na řkon-
czeřnye.

¹⁾ in finem. — ²⁾ Za řřm ř vyřřkrabáno. — ³⁾ Prvé řw řřřřřřřno z ř. — ⁴⁾ exaltasme. —
⁵⁾ infixae sunt. — ⁶⁾ M. řzahubeny. — ⁷⁾ ř nemá se řřřřř. — ⁸⁾ řřřř 10. podle hebrej-
řkeho pořřřřř. — ⁹⁾ in opportunitatibus. — ¹⁰⁾ benedicetur. — ¹¹⁾ ř řřřřřřřř. — ¹²⁾ M.
řudy, řudicia. — ¹³⁾ M. ř řřřřřřřř, in insidiis. — ¹⁴⁾ M. řw řřřřř, in abscondito.

12 (33) Wltan, hořpodyne, boze moy, zwyřfena bud ruka twa, nezapomynay chudych.

13 (34) Procz geřt wzdrasznyl ne-
5 mylořtywy boha? rzekl wedye na řrdezy řwem: newzhledat.

14 (35) Wydyřf, boze, ¹⁾ ze ty vřyle a boleřt znamenaff, aby dal ge w rucze twogy.

10 Tobye ořtawen geřt chudy; řyrotku ty budeřf pomocnyk.

15 15 (36) Setrzy loket hrzyeřfneho a zlobyweho; hledan bude hrzyech geho, y nebude nalezen.

16 (37) Hořpodyn kralowal na wyecznořt a na wieky wyeky; zhynete wlař[13]ty ř zemye geho.

17 (38) Zadořt chudich vřlyřřal hořpodyn; przyprawenye řrdezy gych vřlyřřallo vcho twe.

18 (39) Sud řyrotk^v a pokornemu, at neprzylozy dale welyczity řye czlowyk na zemye.

Chwala oczy y řynu y.

X

25 *Skrze tento zalm napomyna nařř dawid, abyhom w boha wyerzřly, genz dawwa řřprawednym kraleřřtwa nebeřke a zlym peklo.*

2 W hořpodyna vřřagy; kako dyete
30 duřřy mey: przyřtyez řye ²⁾ na horu yako wrabecz?

3 Nebo zagyřte hrzyeřřny napyely luczyřřczye, vřrawyly řřypy řwe w tule, aby řtrzyelely ze tmy prawe řrdczem;

35 4 Nebo, gyez řy řwrchowal, zkazyly; ale prawy czo | wczynyl?

5 Hořpodyn w chramye řwatem řwem; hořpodyn na neby řtoleczech geho.

Oczy geho na chudeho hledyta,
40 wyeczki geho tyezeta řynow lydfkich.

6 Hořpodyn tyeze praweho a nemylořtyweho; ale kto myluge neřřprawednořt, nenawydy duřřy řwey.

7 Dczřyl ³⁾ na hrzyeřřneho ořdylo, ohenne ⁴⁾ a řyru, a duch wlyny czeřř 5 czeřřie gegych.

8 Nebo prawy geřt hořpodyn, a prawo myluge; rownořt wydyela twarz geho.

XI

Tento zalm wczynil dawid za řwe 10 zdrawy, kdřř gey honyl saul na řuřřtem leřřye.⁵⁾ ||

2 řřřfena mye wczyn, hořpodyne, nebo zhynul řwaty, nebo wmenřřyny řu prawdy od řynow czlowyecznych. 15

3 Geřřytnořt mluwyly řu kazdy gych blyznymu řwemu; ⁶⁾ rty řřtywe, w řrdezy a řrdczem mluwyly řu.

4 Rozřhay hořpodyn wřřie rty řřtywe, a yazik welmy mluwny, 20

5 Genz řu rzekly: yazyk nařř zwelyczymy, rtowe nařřy od nas gřu. kto nařř hořpodyn geřt?

6 Pro hubenřtywe nedořřatecznych a řtonanye chudich ny|nyet wřřanu, 25 prawy hořpodyn.

řolozy w řřřpytely řwem, bezpecznye wczynym řkrze geho.

7 Umluwy hořpodynowy wymluwy czeřřte, řřřzebro ohnyem pokuřřano, 30 zkuffeno ř zemye, zczyřřczeno ředmi-krat.

8 Ty, hořpodyne, řchowaff nas y budeřř nas řřřzyeczy od pokolonye ⁷⁾ toho az do wyecznořty. 35

9 W okolu nemylořtywy chodye. podle wyřkocřty twey zmnozyřř řyny lydfke.

Chwala otczy.

¹⁾ Přidáno a není ve Vulgátě. — ²⁾ M. *przyřtyez řye* (Transmigra). — ³⁾ M. *Dczřyl* (pluet). — ⁴⁾ M. *ohen*. — ⁵⁾ Psáno na rasuře. — ⁶⁾ e předěláno z ř. — ⁷⁾ M. *řokolonye*.

XII

Skrze tento salm dawid profyl hospodyna, aby gey hospodyn wistrzych, aby sadnemu uczynil bezprawy.

2 **D**Okudze, hospodyne, zapomeneff
5 mne do fkonczenie? do[14][kudze od-
wraczeff obliczey twoy ote mne?

2 **K**ako dluho polozym raddy
w duffy mey, boleff w frdczy mem
przief den?

10 3 **D**okudze zwyffy fe neprzyetel
moy nade mnu?

4 **w**zezry na mie y vflyff mye,
hospodyne, boze moy!

15 **P**rofwyet oczzy mogy, at nykdy
neufnu w smrty;

5 **a**t nikdy nedye neprzyetel moi:
przemohl sem proty gemu.

Gyz mutye mye, wzwefele fye, acz
hnut budu;

20 6 **a**le yaz w myloff twu vffaty budu.

Zweffely fe frdcze me w fpafeny
twem. wpyewagy hospodynu, genz
dobre dal my, y zpyegy gmenu ho-
fpodynou, naywyffyemu.

25 **C**hwala.

XIII

*Skrze tento salm knyczye potupowaly
gsu ty, kterzyz kraleu dawidem lhal.*

1 **R**zekl nemudni na frdczy fwem:
nenye boha. Zprzyecyli fu fye y mrzuty
30 vczyneny fu w uczeny fwem; nenye,
kto by czynyl dobre, nenye az do
gednoho.

2 **H**ospodyn f nebe sezrzyel na syny
lydfke, aby wydyl, acz gest rozumen
35 nebo hledagyczy boha.

3 **W**ffyczny fe pohynuly, ¹⁾ fpolu
neuzteczny vczyneny fu. nenye, kto
by czynyl dobre, nenye az do ged-
noho.

Row otewrzyen gest hrdlo gych;
yazyky fwymy litywye czynyechu; ged
hadowy kralykowy ²⁾ pode rty gich;

Gichz vsta kletwy a horzkofty plna
gfu, brzky nohy gych ku prolyty krwie. 5
Zetrzenye a nezbozenstwy ³⁾ na
czyestach gych, a czyesty pokoyney
nepoznaly fu; nenye strachu bozyeho
przed oczyna gich.

4 **A**wflak ⁴⁾ poznagy wffyczny, 10
genz czynye nesprawedlnost, gyz zzeru
ofadu ⁵⁾ mu jako krmly chlebowu?

5 **B**oha nenazywaly, tu gfu trzyefly
fe strachem, kdez nebieffe strachu.

6 **N**ebo buoh w pokoleny prawem 15
gest; radu nedostateczneho pohanyly
gste, nebo hospodyn nadyege geho gest.

7 **K**to da z fyona fpafytele yfrahe-
lowy? kdz odwraty hospodyn getye
ofady fwcy, wsfelyty fe bude yacob, 20
y wzraduge fye yfrahel.

Ch.

XIV

*Skrze tento salm azatacman chwahil
krale dawida; takes my mamy chwa-
lity boha; a gest od dobreho zywota 25
duchownycho.*

1 **H**ospodyne, kto bude bydlyty
w chramu twem? anebo kto otpoczynie
na horze fwatei twej?

2 **G**enz wchodye bez posskwrny 30
a czyny prawo;

3 **G**enz mluwy prawdu w frdczy
fwem,]

[15] genz neczynyl lity w iazyku
fwem; 35

Ny vczynyl zle blyznyemu fwemu
a ruhoty neprzygal proty blyznym
fwym;

4 **W** nyczem weden gest przyed
nym zlobywy; ale bogtece fe boha 40
pochwaluge;

¹⁾ Za *pohnuly* (declinaverunt). — ²⁾ aspidum. — ³⁾ infelicitas. — ⁴⁾ Nonne. — ⁵⁾ plebem.

Genz przyfaha blyznyemu fwemu a neprzelityge;

5 genz zbozye fweho nedal na lychu a daruow na newynych nebral.

Genz czyny to, nezamuty fe na wyecznoſt.

Chwala otczy y ſi. |

XV

*Skrze tento ſalm cztowycyſtwe bozyc
rzekl budugycze, ktereſz my mamy
wyerzety.*

1 Schoway mye, hoſpodyne, nebot fem nadyegy myel w tobye.

2 rzekl fem hoſpodynu: buoh moy gfy ty, nebo dobreho meho nepotrze-
15 bugyeff.

3 Swatych, gyz gfu w zemy gehu, wzdwył wſſe wole me mezy nymy.

4 Zmnozeny ſu nemoczy gych; a potom poſpyely.

20 Nezhromazdym zborczow gich od krwawnykow, ny || zpomanu gmen gych ſkrze rty ma.

5 Hoſpodin czeſt dyedyny mey a czeſſye mey: ty fy, genz nawratyff
25 dyedynu mu mnye.

6 Prowazy ſpadly my v przyczy-
ſtych; a toty dyedyna ma przyczyſta
geſt mnye.

7 Wzblahagy hoſpodynu, genzz dal
30 mnye rozum, nad to az do noczy laly my ledwy me.

8 Obezrzech hoſpodyna przede mnu wezdy, nebo na prawyczy geſt mnye hoſpodin, abyeh nepohynul.¹⁾

35 9 Proto zadowalo fye geſt frdze me y zwefelyl fye yazyk moy; nad to y tye lo me odpoczyne w nadyegy.

10 Nebo neoſtawyeff duſſie mey v pekle, any daſſ ſwatemu twemu
40 wydety poruſſenye.

11 Znamys my wczynyl czieſty zy-
wota; naplnyff mye radoſty ſ oblicze-
gem twym; pychlanye²⁾ na prawyczy
twey az do ſkonczyenye.

XVI

*Tuto modlitbu dawyd rzykal na kaſde
gytro, ktereſz my mamy, a kaſal nam
takeſz czynyty; tehdy nam nycz nebude
ſkodity.*

1 Uſlyff, hoſpodyne, prawo me; po-
fluchay prozby mey. 10

Wſſyma zwyecz modlytby mu, ne we rtu lſtywu.

2 [16] Z oblyczege tweho ſud moy wyndy; oczy twoy wzrzenye³⁾ rownoſt.

3 Zkufyl fy frdze meho y na-
wſczyewyl fy w noczy, ohnyem fy
mne pokuſyl, y nenye nalezena we
mnye neſprawedlnoſt.

4 Aby nemluwyla wſta ma ſkutkuow
lytſkich,⁴⁾ pro ſlowa rtu twu yaz fem
20 ſtrzyehl czieſt twrdych.

5 Swrchuy chod moy⁵⁾ w ſtezkach
twych, at fye nepohnu ſto py me.

6 Iaz fem wolal, nebo wſlyſſal fy
mye, boze; przykton vcho twe ke
25 mnye y wſlyſſ ſlowa ma.

7 Wzdyw myloſty twey, genz ſpa-
ſeny czynyff wſſagycze w tye.

8 Ot protywugycznych prawyczy twey
ſtrzyez mne, jako zrzyedlnycze oczy. 30

Pod ſtyenem krzydłu twu zaſlon mey
9 ot oblyczege neprzatelſkeho, gyz
ſu me muczily.

Neprzietele mogy duſſy mu obkly-
czyly; 35

10 tuk⁶⁾ ſwoy zatworzyly; wſta gich
mluwyla ſu pychu.

11 Powrſſe⁷⁾ mye nyny obklyczyly
mye; oczy ſwogy wſtawily uhmuty⁸⁾ fe
w zemy. 40

¹⁾ M. nepohnul. — ²⁾ delectationes. — ³⁾ videant. — ⁴⁾ M. lytſkich. — ⁵⁾ Perſice gressus meos. — ⁶⁾ adipem. — ⁷⁾ M. Powrſſe, projicientes. — ⁸⁾ Před u vyſkrabáno f.

12 Przygely myc yako lew hotow ku plenu, a yako ffczenye lwowe || bydle w peluffy.

13 WŃtan, hoŃpodyne, przedejdy 5 geŃo a podpyety geŃo; zzproŃt duffy mu od nemyloŃtyweho, mecz twoy

14 od neprzatel ruku ttwu.

HoŃpodyne, od mała f zemye rozdyel ge w zywoŃtye gych; od fŃkrytych twych 10 naplnyen geŃt brzych gych.

Naplnyly, naŃtyly fu fye Ńyny; a oŃlawyly fu oŃtatky Ńwe małytkym Ńwym.

15 Ale yaz v prawye vkazy Ńe przyed tobu; naŃtytm Ńe, kŃdyz fye zgewy Ńlawy twa.

XVII

Tento Ńalm dawid hudł przyed woysku, kŃdys przemohl Ńwe neprzately a bil Ńye wratł domuow. |

20 2 Mylowaty budu tye, hoŃpodyne, fylo ma.

3 hoŃpodyn twrdofł ma a vteczy- ffcze me a wyprawytel moy.

Buoh moy pomocznik moy, a na- 25 dyegy budu myety w nyem,

ZaŃlonytel moy a rohl ŃpaŃenye meho a przygymatel moy.

4 Chwale powolam hoŃpodyna; a od neprzatel mych ŃpaŃen budu.

30 5 Obklyczyly mye boleŃty Ńmrtdlne, a potoczy neŃprawednoŃty zamutyly mye.

6 BoleŃty pekelne obklyczyly mye; przyedtyhagy mye ofydla Ńmrtdl[17]na.

35 7 W Ńmutcze mem wolach hoŃpo- dyna, a k bohu memu wolal Ńem.

I vŃlyŃŃal z chram^a Ńwateho Ńweho hŃas moy, a wolanye me przed nym weŃŃlo w ucho geŃo.

40 8 Hnulla y ztrzaŃŃla fye zemye; za- klady horne zamuczeny gfu y hnuly Ńe, nebo rozhnyewal Ńe gym.

9 WŃfel dym w hnyewu geŃo, a ohen od oblyczyge¹⁾ geŃo zazehl; vhle wznysalo fye od nyeho.

10 Naklonył fy nebeŃa y zŃtupil; a mlha pod nohamy geŃo. 5

11 I wŃtupil nad cherubyn y letyel; letiel | na perzy wyetrowem.

12 I polozył tmu Ńchranu Ńw^w; a okolo geŃo Ńtan geŃo temna woda na obla- 10 czyech wyetnych.

13 Pro bleŃkot przed nym obla czy mynuly, krupy a vhle ohnywe.

14 I zhrzymal Ń nebe hoŃpodyn, a przyewyfo ky hŃas dal Ńwoy: krupy a vhle ohenne. 15

15 Y poŃlal ŃŃypy Ńwe y roztrhal ge; blyŃkanye rozplodył y zamutył ge.

16 I zgewił fu fye Ńtudnycze wodne, y zgewyly fu fye zakladł okrzle zem- 20 fkeho²⁾

Od lanye tweho, hoŃpodyne, od wzdeŃŃenye³⁾ ducha hnyewu tweho.

17 PoŃlal || z wyfo ka y wzal mye; y zdwyhl mye z wod mnohych.

18 ZproŃtył mye ot neprzatel mych 25 przeŃilnych, od tyech, gy z nenawy- dyechu mne; nebo poŃyleny fu na mye.

19 I przedeŃŃly mye w den Ńmutka meho; y vczynen geŃt hoŃpodyn za- 30 Ńlonytel moy.

20 I wywedł mye na ŃŃyrokoŃt; ŃpaŃena mye vczynyl, nebo chłtel mne.

21 I zapłaty my hoŃpodyn podle prawa meho, a podle czyŃŃotu ruku 35 mu zapłaty my;

22 Nebo Ńrzyehl Ńem chłeŃt hoŃpo- dynowych, ny Ńem nemyloŃtywe czy- nyl | ot boha meho;

23 Nebo wŃŃytkny Ńudowe geŃo 40 przyede mnu, a praw geŃo nezawrhl Ńem ote mne.

24 I budu nepoŃŃkwrynien Ń nym y Ńchowam fye neŃprawednoŃty mey.

¹⁾ M. oblyczyge. — ²⁾ orbis terrarum. — ³⁾ inspiratione.

25 I zaplaty my hospodyn podle ¹⁾
prawa meho a podle czyřtoty ruku
mu przed oczyma geho.

26 Z řwatym řwat budeřř, a ř muzem
5 newynnym newŷnen budeřř,

27 A z wolenym zwolen budeřř, a
ř odwraczenym odwraczen budeřř.

28 Anebo ty lyd pokŕny řpařen
vczynyřř, a oczřy pyřřnych ponyzřř.

10 29 [18] Nebo ty ofřwyczugeřř řwecz
mu, hospodyne; boze moy, ofřwyet
tmy me;

30 Nebo tebu zprořczen budu ot
pokuffeny²⁾, a u boze mem przestupy
15 zed.

31 Buoh moy, nepořřkwrnyena
czieřta geho; wymluwi hospodynowy
ohnym řkuffewany; zařlonytel geř
wřfech nadyegy gmagyczycch w fye.

20 32 Nebo kto boh mymo hospodyna?
nebo kto buoh kromye boha nařřcho?

33 Boh, genz prziepafał mye řylu
y polozył nepořřkwrnyenu czieřtu mu;

34 Genz řwrchował ²⁾ nohy me | jako
25 gelenowe a nawyřřye pořstawuge mye;

35 Genz vczy rucze me k bogy
a polozył, jako luczyřřcze mořazne,
loky ma.

36 I dal fy my zařlonu řpařenye
30 tweho, a prawycze twa przygala mye;

A kazen twa polepřřyla mne do
řkonczenye, a kazen twa ta mye na-
uczy.

37 Rozřřyrzył fy chody me pode
35 mnu, y neyřu omdleny řtopy me.

38 Wiřychagy ³⁾ neprzately me y po-
padnu ge, a neobraczy ře, donyz ne-
zřřtanu.

39 Zlamagy ge, anyz budu moczy
40 řtaty; letye pod nohy me.

40 I przyepafał fy mye řylu k bogy
y podpycetyl ⁴⁾ fy wiřawagiczye na mye
pod mye.

41 A neprzately me dal fy my
chrzrieb,⁵⁾ a nenawyřřnyky me gfy roz-
tratyl.⁶⁾

42 Uolaly fu, any byl, kto bi řpařen
vczynyl, k hospodynu; any vřlyřřal gych. 5

43 I zetrzie ge jako prach przed
oblyczegem wyetrowym; jako bato
vlyczne zařlazy ge.

44 I zprořtyřř mye od protywenřřtwe
lydřřkeho; pořtawyřř mye w hlawu 10
lydem, wlařtem.⁷⁾

45 Lyd, gehoz řem nezał, řluzyl
my; w řluchu vřřnem pořřluchał mne.

46 Synowe czyzy řelhaly | řu mnye,
řynowe czyzy ořřaraly fu fye y kleczeli 15
fu ⁸⁾ ot řtezek řwych.

47 Zyw geř hospodyn, a blaho-
řlawny buoh moy, a zwyřřřen bud boh
řpařenye meho.

48 Boze, genz dawařř pomřty mnye, 20
a poddařř lydy pod mye, wyprawytel
moy z neprzatel mych hnyewywyeh.

49 A od wiřawagyczych na mye
wzwyřřyřř mye, a od muze nepraweho
zprořtyřř mye. 25

50 Proto zpowyedagy fye tobye
w rodiech, hospodyne, a gmenu twemu
chwału wzdam;

51 Zwelyczyge řpařenye [19] krale
geho, a czynye myłoř pomazancy ⁹⁾ 30
geho dawydowy a femeni geho ¹⁰⁾ az
na wycky.

Chwała.

XVIII

*Tento zalm dawid řynom chore prawł,
kdiř ge wynul neřřprawedlnyřty, wyeru 35
gym vřkazuge, kterak z geho řymene
křiřtus fye narodyty ma.*

2 NEbefa wyprawugy řlawu bozy,
a řkutczy ruku geho zwyřřřtugy twr-
dořt. 40

¹⁾ Rasura před podle. — ²⁾ perfectit. — ³⁾ Za tím rasura. — ⁴⁾ supplantasti. —

⁵⁾ M. chrzriebem, dorsum. — ⁶⁾ disperdidisti. — ⁷⁾ gentium. — ⁸⁾ claudicaverunt. —

⁹⁾ Christo. — ¹⁰⁾ ho připsáno.

3 Den dny rzyha ¹⁾ slovo, a nocz
noczy vkazuge vmyeny. ²⁾

4 Neyfu hlaholy ³⁾ any rzeczy, gychz
by nebily flyffyeny hlahowe gych.

5 5 We wffy zemy wyffel zwuk gych,
a w kragie okrzle zemfkeho slova gych.

6 W flunczy polozyl chram fwoy;
a on yako zenych wychodye f chyffe
fwey.

10 Zwefelyl fye yako obr k bycezeny
czeisty. ⁴⁾ od wyffyecho nebe wyfcie ⁵⁾
geho,

7 A vtkanye gehu az do wyfofty
geho; any gest, kto se schowa ot hor-
15 kofty gehu.

8 Zakon hospodynnow nepoffkwr-
nyeny chowage duffe; fwyedeczftwy
hospodynowo wyerne, mudroft dawage
malytkym;

20 9 Prawa hospodynowa fprawna, ⁶⁾
kazanye hospodynowo fwyce || fwyetle,
obwefelyge frdcze, ⁷⁾ ofwyeczuge oczy.

10 Strach hospodynnow fwaty, bydle
na wyeky y wieky; fudowe hospody-
25 nowy wyerny, opravugyczy fye fam
w fobyce;

11 Zadanyeyffy nad zlato a nad
kamen drahy mnohem, a fladffy nad
med a nad fted.

30 12 A tot fluha twoy ftrzyeze gych;
w ftrzyezeny gych odpłata mnoha.

13 Wřnam kto rozumye? od tay-
nych mych vczyft mye;

14 a od czizych odpuft fluze twemu.

35 Acz mnu nebudu wlafty, tehdy ne-
zkalen budu a odczyfczen budu od
hrzyecha przyewelykeho.

15 I budu, aby se flybyly wymluwy
vft mych a myfflenye frdcze meho
40 przyed tobu wezdy,

Hospodyne, pomocnyku moy a wy-
kupitely moy.

Chwala oczy y fynu y fwatemu
duchv.

XIX

*Tento salm uczynyl idyř asaf acman,
kdis syn pravy darwyduow, ktereho myel
z berfabee, chtyel vmrzety, a kazaly 5
natonowy prorokowy spyetwaly k bohu.*

2 Wflyff tye hospodin w den smutka,
zařlon tye gmye boha yakubowa.

3 Poffily tobie pomocz z fwateho,
a z fyona obrany tye. 10

4 [20] Zpomen na wfse obyety tve,
a zdwyz ⁸⁾ twa tuczna bud.

5 Day tobie podle frdcze tweho, a
wfseczknu radu twu potwrd.

6 Wzradugem se w řpafytely twem, 15
a we ygmenu boha naffeho zwely-
czymy fye.

7 Napln hospodyn wfse prozby tve;
nynye poznach, ze řpafena uczynyl
hospodyn pomazancze fweho. 20

Uflyffy gehu z nebe fwateho fweho;
v moczech řpafenyne prawycze gehu.

8 Ony na woziech, a ony na ko-
nyech; ale my we ymenv hospody-
nowu boha | naffeho wzowemy. ⁹⁾ 25

9 Ony wřdluzyly řu ¹⁰⁾ fye y letyely;
ale my wfřaly řmy y zdwyzeny řmy.

10 Hospodyne, řpafena uczyn krale,
y uflyff ny w den, w nyemz pozo-
wem ¹¹⁾ tebe. 30

XX

*Tuto chwalu spyetwaly řu knyeczata na
horze oreb, kdis david bil ředm řet
kralem v betlemye a take řw řerufa-
lemye kralcm bil vczyřnen. ¹²⁾*

2 Hospodyne, w řyle twey zraduge 35
ře kral, a na řpafytely ¹³⁾ twem zwefely
fye nahle.

¹⁾ eructat. — ²⁾ scientiam. — ³⁾ loquelae. — ⁴⁾ gigas ad currendam viam. — ⁵⁾ egressio. —

⁶⁾ Později po straně připsáno: wzradugicze frdcze. — ⁷⁾ obwefelyge frdcze patřf za slovo
řprawna. — ⁸⁾ holocaustum. — ⁹⁾ invocabimus. — ¹⁰⁾ obligati sunt. — ¹¹⁾ invocaverimus. —

¹²⁾ Odřřnuto, co v řavorce. — ¹³⁾ salutare.

3 Zadoſt ſrdcze geho dal fy gemv,
a woly rtu geho nepryeliſtyl fy geho.

4 Nebo przedſſel fy geho w blaho-
ſlawenſtwe ſladkoſty; polozył fy na
5 hlawie || geho koronu ſ kamen^e draho.¹⁾

5 Żywota profil v tebe, y dal fy gemu
dlvhoſt dny na wyeky y wyeky wyekom.

6 Uelyka geſt ſława twa w ſpaſen^y 2)
twem, ſławu a welyku kraſu wloził fy nan.

10 7 Nebo daſſ gey w blahoſlawenſtwe
na wyek y wyeky; vtyeſſyſſ gey u we-
ſely ſ oblyczegem twym.

8 Nebot kral nadyegy ma w hoſpo-
dyna, a v myloſty przewyſokeho ne-
15 zamuty ſye.

9. Nalezena bud ruka twa wſſem
neprzatelom twym, prawycze twa na-
leżny wſſetky, | gyz tebe nenawidy.

10. Polożyſſ ge jako pecz ohnywu
20 w czaſu oblyczege tweho. hoſpodyn
w hnyewye ſwem zamuty ge, y zlep-
cze³⁾ ge ohen.

11 Płod gych z zemye zatratiſſ a
ſemye gich od ſynow lydſkich;

25 12 Nebo vhnula ſu ſye na tye zlaa,
myſlyły ſu rady gych, gychz nemohły
vſtanowyty.

13 Nebo polożyſſ ge chrzebtem;
w oſtateczyech twych prziprawiſſ obly-
30 czezy gich.

14 Wzwyſſ ſye, hoſpodyne, w ſyle
twey; wzpyewamy y wzpyegem ſyły
twe.

Chwa.

XXI

5 [21] *Tento ſalm rzekl dauid, kdis wyc-
zyny bil weden przyed abymlecha, neb
ſye geſt bal ſtratyty ſywota; a geſt od
ſwatocho ducha.*

2 Boze, bōze moy, wzecrzy na mye;
40 procz ſy mne opuſtyl? daleko ot ſpa-
ſenye meho ſłowa hrziechow mych.

3 Boze moy, zwolagy przyez den,
y neulyſſyſſ; a w noczy, a ne k ne-
mudroſty mnye.

4 Ale ty w ſwatem przebywaſſ,
chwało yſrahelſka.

5 5 W tye ſu vſſaly otczy naſſy:
vſſaly ſu, y wypravił ſy⁴⁾ ge.

6 K tobye wolaly ſu, a ſpaſen^y vczy-
nyeny || ſu; w tye ſu vſſaly, a neyſut
pohanyeny.

7 Ale yaz ſem czrw a ne czlowyek,
ruhota lydſka a otwrzek oſady.⁵⁾

8 Wſſiczny wyducze mye, ſmyely
ſu ſe mnye, mluvyły ſu rty a hybaly
gſu hlawu:

9 Uffal geſt w hoſpodyna; at wy-
prawy geho, at ſpaſena vczyzny geho,
nebo chce gemu.

10 Nebo⁶⁾ ty ſy, genz wytrhl ſy mye
z brzycha, nadyege ma od prſy ma-
20 terze mey.

11 w tye uwrzen ſem z loze,⁶⁾
Z brzycha materze mey, buoh moy
gſy ty.

12 neotechod ote mne;

Nebo | ſmutek blyz geſt, a nenye,
kto ſpomaha.

13 Obklyczyły ſu mye telczy mnozy,
bykowe tuczny obſedły mye;

14 Otwrzyely na mye vſta ſwa, 30
yako lew trhage a rzewa.

15 Iako woda prolyt ſem, a rozpra-
ſſeny ſu wſſyczky koſty me; I vczy-
nyeno geſt ſrdcze me jako wofk,
ſſkrwicy⁷⁾ poſtrzied brzycha meho. 35

16 Zlechl a jako trzepyna ſyla ma,
a yazyk moy przylnul k da⁸⁾nom mym,
a v prach ſmrtelny vwedł ſy mye.

17 Nebo oklyczyły ſu mye pſy
mnozy, ſnem zloby[22]wych oblehl 40
mye.

Ryły rucze me a noze mogy,

18 rozecztly⁸⁾ wſſyczky koſty me,

¹⁾ M. draheho.

²⁾ Vyſkrabáno jak ſe zdá no, a m. n. psáno y. — ³⁾ devorabit. —

⁴⁾ liberasti. — ⁵⁾ plebis. — ⁶⁾ de utero. — ⁷⁾ liquescens. — ⁸⁾ dinumeraverunt.

Ony wedye ¹⁾ znamenaly y hledaly na mye.

19 rozdyelily ruch^o me foby a o rucho me metaly lofy.

5 20 Ale, hospodyne, neodaluy pomoczy twey ote mne; ku obranye przyrzy.

21 Zproft od mecze, boze, duffy mv, a od ruky pfye gedynu mv.

10 22 Spas mye z vft lwowych a od rohhuow²⁾ gednoroczovych pokoru mv.

23 Uyprawym gmye twe bratzi mey, prostrzed sboru welykeho zchwaly m | tye.

15 24 Genz fye bogyte ho^spodyna, chwalte gehu, wffy^eczko femye yakubowo flawte gehu.

25 25 Boy fye gehu wfle fyemye yzrahelowo, nebo newzhrdyl any potupyl 20 prozby chudeho,

Any odwratil oblyczegz fweho ote mne; kdz wolach k nyemu, vflyfal mye.

26 U tebe chwala ma w koftele welykem; flyby me wraczy przed bogyczyny gehu.

27 Wzgedye chvdy y zfytyegy, y zchwale hospodyna, gyz hledagy gehu, y zywa budu fdcze gych na 30 wyeky wyeky.

28 Rozpomanu y o^{||}braty fye k hospodynu wfieczky kragyny zemzke,

Y zmodle fye przyed nym wfieczky czeledy wlasty; ³⁾

35 29 Nebo hospodynowo gest kralowstwy, a on bude wlasty wlastny.

30 Gedly fu y zmodlyly fye wfieczny tuczny f zemye; przyed nym padnu wfieczkny, gyz schodye w zem.

40 31 A duffe ma bude zywa gemv, a fyemye me bude fluzyty gemu.

32 Zwiestowano bude ho^spodynu pokolenye buducz; y zwycstugy ne-

befa prawo gehu lydu, genz fye narody; ⁴⁾ genz vczynyl | ho^spodyn.

XXII

Tento salm rzekl dawid na kazdy den nad owczemy fweho otacz yeffe, ktorez paf.

5

1 Ho^spodyn opravuge mye, a nyczehoz my fe nedoftane.

2 v myestyce pafewnem tu mye polawyl.

Nad wodu obzywenye odchawal 10 mye;

3 duffy mu obratyl;

Dowedl mye na ftezky fprawednosty pro gmye fwe.

4 Acz bych chodyl prostrzed styenye 15 fmrtedlneho, newzbogym fye zleho, nebo ty fe mnv gfy;

Prut twoy a kyg twoy ta mye vtyefyla gfu.

5 Przyprawyl fy przede mnv ftol 20 proty gym, gyz mutye mye,

Ztucznyl [23] fy w olegy hlauw mu, a czeffe ma zapogycze kako prziefwyetla gest!

6 A mylost twa wznaleduge mne 25 wflyech dny zywota meho.

A to, abych bydlil w domv ho^spodynou w dluchsty dny.

Chwala o.

XXIII

Tento salm vczynyl da, ⁵⁾ kdz polozyl 30 zaklad chramu w geruzalemie, tchdu to myesto tymto salmem pozchna.

1 Ho^spodynowa gest zemye a plnost gehu, okrfil zemye ⁶⁾ a wfieczkny, genz bydle w nyem; 35

2 Nebo on na morzy zalozyl gy a na rzekach przyprawyl gey.

¹⁾ vero. — ²⁾ M. rohnow. — ³⁾ familiae gentium. — ⁴⁾ Za tím rasura; snad e vyškrábáno. — ⁵⁾ Nedopsáno: dawid. — ⁶⁾ Orbis terrarum.

3 Kto wzende na horu hospodynou
anebo kto ftane na myeſtye ſwatem
geho? |

4 Newynny rukama a czyſtego
5 frdcze, genz newza¹ w geſſytnoſt duſſe
lwey, any przyfahl na lſty blyznyemu
ſwemv.

5 Ten wezme pozehnanye od hoſpo-
dyna a myloſt od boha, ſpaſytele ſweho.

10 6 To geſt pokolenye hľadagyczy
hoſpodyna,¹⁾ hľadagyczy oblyczyge
boha yakubowa.

7 Otewrzete wrata, knyczata, waſſe,
y zdwyhnyete ſye wrata wyeczna, at
15 weyde kral ſlawny.

8 Ktery geſt to kral ſlawny? hoſpo-
dyn tylny a moczny, hoſpodyn moczny
w bogy.

9 Otewrzete wrata, knyczata, waſſe,
20 y zdwyhnyete ſe wrata wieczna, y wende
kral ſlawny.

10 Ktery geſt to kral ſlawny? ho-
ſpodyn wſſech ſyl, on geſt kral ſlawny.

XXIV

25 *Tato modlitwa bila, kdz datoid bo-
gewal proty philystcom, a tak ſpuolu
f gynymy zydy modlily gfu ſye.*

1 K Tobye, hoſpodine, zdwyhl ſem
duſſy mv.

30 2 boze moy, w tie wſſagy; nebudu
ſe ſtydyety.

3 Any poſinyewayte ſe mnye ne-
przietele mogy; a to ty wſſielhny, gyz
czekagy tebe, nebudu pohanyeny.

35 4 Uhanyeny budte wſſychny ne-
ſprawedlny^e czynycze na prazno.

Czieſty twe, hoſpodyne, | vkaſz mnye
a ſteſzky twe zvez mye.

5 Opraw mye w prawdye twey a
40 naucz mye; nebo ty ſy boh, ſpaſytel
moy, a tebe ſem wzdrzal czely den.

6 Rozpomen ſe myloſty twych, ho-
ſpodyne, a lytoſty²⁾ twych, genz ot
wieka gfu.

7 Wyny mladoſty mey a newye-
dyceny me nepomny.

Podle myloſty twey pomny na mye
ty, pro dobrotu twu, hoſpodyne.

8 Sladky a prawy hoſpodyn; pro to
zakon da zawynugyczym w czieſtye.

9 Oprawy tyche w ſudye; vczyty 10
bude krotke czef[24]tam ſwym.

10 Wſſytky czieſty hoſpodynowy,
myloſt a prawda, hľadagyczym wſta-
wenye geha a ſwiedeczſtwye geh^o.

11 Pro gmeno twe, hoſpodyne, od- 15
puſtyſſ hrzyech^v memu; nebo geſt
welyky.

12 Ktery geſt czlowiek, genz ſye
bogy³⁾ hoſpodyna? zakon wſtawyl ge-
mv na czieſtye, gyz wywolył.

13 Duſſe geha w dobrem zbydly,
a ſyemye geha wzdyedy zemy.

14 Twrdol geſt hoſpodyn bogy-
czym⁴⁾ geha, a wſtaweny geha, aby
ohlaſyl ſe gym.

15 Oczzy mogy wezdy k hoſpodi|nu;
nebo on wywraty z oſyda nohy me.

16 Wzezry na mye a ſmyluy ſe
nade mnv, nebo gedynak a chudy ſe yaz.

17 Zamutczy frdcze meho zmno- 30
zeny ſu: z potreb mych zproſt mye.

18 Wyz pokoru mu a vſyle me, a
odpuſt wſſeczky wyny me.

19 Uezrzy na neprzately me; nebo
zmnozeny gfu a nenawyſty neprawu 35
nenawydily mne.

20 Strzyez duſſe mey y zproſt mye,
nezamutym ſe, ze ſem nadycy gmyel
w tobye.

21 Newynny a prawy przydrzely 40
ſu ſe mnye, nebo wzdrzal ſem tebe.

22 Wypraw, boze, yſrahel ze wſſiech
neſprawednoſty geha.

Chwala otezy.

¹⁾ eum. — ²⁾ misericordiarum. — ³⁾ Za tím rasura, snad e vyškrabáno. — ⁴⁾ m na rasuře.

XXV

*Kdizkolwyed*¹⁾ *datwid w chram wcho-*
dił, tolikrat tento salm rzykal za
spowyed.

1 SUD mye, hospodyne, nebo yaz
5 w newynye mey wffel fem, a w hospo-
dyna vffage newznemahagy.

2 Pokus mne, hospodine, a zkuff
mne, zzy ledwyce me a frdcze me;

3 Nebo myloft twa przyed oczyma
10 myma geft, a flybył fem fe w prawdye
twey.

4 Nefedyel fem zborem geffytym, a
f czynyczimy nefprawednoft newendu.

5 Nenawydyel fem zboru | zloby-
15 weho, a f nemyloftywimy nefadu.

6 Umygy mezy newynymy rucze
mogy a obklyczym oltarz twoy, ho-
spodyne,

7 Abych flyffłal²⁾ hlas chwały twey,
20 y wimluwym wffeczky dywy tve.

8 Hospodyne, mylowal fem krafu
domv tweho a myeſto bydla ſławy twey.

9 Nezatratyff fnemyloftywimy, boze,
duſſe mey, a f muzmy krwawnyky
25 zywota meho.

10 W nyzto³⁾ ruku nefprawednoſty
gfu; prawyce gich naplnyena geft dary.

11 Ale yaz w newynye [25] mey
wffel fem; wykup mye a ſmyluy fe
30 nade mnu.

12 Noha ma ſtala na prawo; w ko-
ſtelech wzblahagy tobye, hospodyne.

Chwala.

V pōdiely noc.

XXVI

Drzyetwe nez datwid bil pomazan, tehdy
35 *wezynyl tento salm, kdiz byechu rsekly*
prorocy, kladuce rucce na datwida:
zyw bud, kral naff, na wyeky.

1 Hoſpodyn oſwieta ma a ſpaſenye
me, koho ſye wzbogý?

Hoſpodyn zaſlonytel zywota meho,
ot koho ſe wſtraffy,

2 Kdyz ſe przyblyzie⁴⁾ na mye
wynny, aby gedly maſo me?

Gyz mutye mye neprzyetele mogy, 5
ony | zemdlely ſu y letyely ſu.

3 Acz wſtanu proty mnye hrady,
nezbogy ſye frdcze me,

Acz wſtane proty mnye boy, w to
yaz budu myety nadyegy. 10

4. Gedney proſiech v hoſpodyna,
tey dobuđu: abych bydył w domu
hoſpodynou po wſſye dny zywota
meho,

Abych wydyel woly hoſpodynou 15
y nawſſczyewyl chramu gehu.

5 Nebo ſkrył mye w ſtanu ſwem;
w den zlych zaſlonył mye w ſchranýe
ſtanu ſweho.

6 Na ſkale zwyſſyl mye, a nynye 20
zwyſſyl hlauu mv || nad neprzately me.

Okolo chodyech a obyetowach w ſta-
nu gehu obyet wolagyczý; wzpiewagy
a chwala rzku hoſpodynu.

7 Uſlyſſ, hoſpodyne, hlas moy, gymz 25
fem wolal k tobye, ſmyluy ſye nade
mnv a vſlyſſ mye.

8 Tobye rzeklo frdcze me, dobywal
tebe oblyczey moy, a oblyczege tweho,
hoſpodyne, wzdobýwam. 30

9 Neobraczuy oblyczege tweho ode
mne, neotchod w hnyewýe od ſluhy
tweho.

Pomocznyk moy bud, hoſpodyne,⁵⁾
neodſtupuy mne, any potu|pvy mne, 35
boze, ſpaſytely moy.

10 Nebo otecz moy a maty ma
oſtaly mne, ale hoſpodyn przygal mye.

11 Zakon poloż my, hoſpodyne, na
czyeſtýe twey, y oprav mye na czyeſtýe 40
pravey pro neprzately me.

12 Nedawał mne w duſſe zamucz-
gyczých mye, nebo ſu wſtaly na mye

¹⁾ M. *Kdizkolwyek*. — ²⁾ M. *flyffal*. — ³⁾ quorum. — ⁴⁾ *ie* z čehosí předčláno, snad z y. — ⁵⁾ Není v lat. vydáních.

fwydeczy neprawy, a felhala geft ne-
fprawedlnofť foby.

13 Wyerzy wydiety dobro hofpody-
nowo w zemý zywich.

5 14 Czekai hofpodyna a muzky czyn,
a pofyl fye frdcze twe, a wzdrz hofpo-
dina.

XXVII

[26] *Tento zalm rzekl dawid za wefken
flaw lidfky, genz przy nyem bil widyen.*

10 1 K k¹⁾ tobye, hofpodyne, wzwo-
lagy; boze moy, nemlez ote mne, any
kdy przemlkný ode mne; y przyrowna-
wagy fe fehodyczymy w gezero.

2 Uflyff, hofpodine, hlas prozby meý,
15 kdyz fe wzmodly k tobye, kdyz wzdwy-
lnu rucze mogý k chramu fwatemv
twemu.

3 Any fpolu daway mne f hrzieff-
nyky, a f czynyczymy neſprawedlnofť
20 nezatracy mne.

Gyz mluwy myer f blyznym fwym,
ale zle w frdczy gych.

4 Day gym podle skutkow gych a
podle neſprawedlnofťy nalezenye gich.

25 Podle skutkow ruku gych day gym,
zaplat zaplaczene gych gym.

5 Nebo nerozumely fu skutkow
hofpodynowych, a w skutezich ruku
gych zkazyff ge, a neuflawyff gych.

30 6 Blahoflawen hofpodyn; nebo wfly-
ffal hlas prozby mei.

7 Hofpodyn pomocnyk moy y za-
flonytel moy, w nyem nadyegy gmyelo
frdcze me, y fpomohlo my;

35 I ſquetlo tyelo me a z wole meý
zpowyedagy fe gemu.

8 Hofpodin fyła ofady fwey geft a
zaflonytel ſpaſenye po mazancze ſweho
geft.

9 Spaſen vczyn lyd twoi, hofpodyne,
a pozehnay dyediczſtwy twemu, a
oprawuy ge a zwyff ge az na wyecznoſť.
Chwa.²⁾

XXVIII

*Prorokowie a knyzycze ſpyetwaly gfu 5
tento zalm proto, aby lydy obyetoewaly
przed buoh.*

1 PRzynefťe hofpodynu, fynowe
bozy, przynefťe hofpodynu ſyny be-
ranowe.³⁾

10

2 Przineſťe hofpodynu ſlawu a czeſť,
przynefťe hofpodynu⁴⁾ gmenu geho;
modlte fye hofpodynu wſſychny ſwaty
geho⁵⁾ w domu ſwatem geho.

3 Hlas hofpodynow na wodach! 15
buoh welykoſťy wzhrzmyel! hofpodyn
nad wodamy mnohymy!

4 Hlas hofpodynow w fyle, hlas
hofpodynow u welycznoſťy!

5 Hlas hofpodynow zlamagyczy 20
czedry! y zlame hofpodyn czedry ly-
banſke.

6 I ztrofku⁶⁾ cze ge yako telecz ly-
banſky, a myly yako ſyn gedno-
rozczowy.

25

7 Hlas hofpodynow zhafygyczy⁶⁾
plameny ohenne.

8 hlas hofpodynow ztepugyczy pu-
ffcze! y zamuty hofpodyn puffczy
cades.

30

9 Hlas hofpodynow vprawugyczy
geleny! y zgewy gym huſſcze; a
w chramy geho wſſyczny rzku ſlawu.

10 Hofpod[27]yn potopu bydlyty
kazał, y fede hofpodin kral na wyecz- 35
noſťy.

11 Hofpodyn mocz lydu ſwemv
da, hofpodyn pozechna lydu⁷⁾ ſwemu
w pokogi.

¹⁾ k omylem dvakráte. — ²⁾ M. Chwala atd. — ³⁾ Mezi o a w rasura. — ⁴⁾ Za tím
vynecháno: ſlawu. — ⁵⁾ wſſychny ſwaty geho buď přidáno v českém překladě aneb m.
w ſyeny ſwate geho. — ⁶⁾ intercidentis. — ⁷⁾ Před l rasura.

XXIX

*Tento salm poddany dauidowj tancz-
gycze předy skrzynku spyewaly ſu
takto rzekce: ¹⁾*

2 Wzwyſſy tye, hoſpodyne, nebo
5 przygał fy mye, any fy zpychal ne-
przatel mych nad mye.

3 Hoſpodyne, boze moy, wolał fem
k tobie, y vzdrawyl fy mye.

4 Hoſpodyne, wywedł fy z pekła
10 duſſy mu, ſpaſyl fy mye od ſchozy-
gyczch w zezero.

5 Spyewayte hoſpodynu wſſychny ²⁾
ſwyety geho a ſpowyedayte ſye pa-
myety ſwałtoſty geho.

15 6 Nebo hnyew w nelyboſty geho,
a żywot przy woly geho.

K weczeru wzbydly placz, a k gy-
trzny radoſt.

7 Ale yaz rzekł fem w przyełyſſen-
20 ſtwy ³⁾ ſwem: nepohnu ſe na wyecznoſt.

8 Hoſpodyne, u woly twey poyczył
fy kraſę mey ſyly. Otwratyl fy obly-
czye twoy ode mne, y uczynen fem
zamuczen.

25 9 K tobie, hoſpodyne, zwołam, a
boła meho zproſſy:

10 Ktery zżytek moy w krwi mey,
kdyz fedu ⁴⁾ w oprzv? ⁵⁾

A zdaly zpowyeda ſe tobye prach,
30 anebo zwieſtuge prawdu twu?

11 Slyłſſal hoſpodyn a ſlytował ſe
geſt nade mnv, hoſpodyn vczynyen geſt
pomocznyk moy.

12 Obratil fy kwylenye me w ra-
35 doſt mnye, rozdrzel fy myech moy
y obklyczyłs mye radoſty.

13 Aby ſpyewala tobye ſława ma,
a bych nebył ztrofkan, ⁶⁾ hoſpodyne,
boze moy, na wyecznoſt zpowyedagy
40 ſye tobye.

Chwa.

XXX

*Tento salm vczynyl dauid, kdiz myel
bogewaty ſ kolyaſſem.*

*Swati Geronym dſ, ſie weſſken ſialm
tento ſyn bozy rzýkal, kdys na krýſý
pnyel. ⁷⁾* 5

2 W tye fem, hoſpodyne, vſſal; ne-
budu pohanyen na wyecznoſt; w ſpra-
wedlnoſty twey wypraw mye.

3 Naklon ke mnye vcho twé; po-
ſpyeſſ, aby zproſtył | mye. 10

Bud my v buoh zaſlonytele, ⁸⁾ a w dom
vteczyſće, aby ſpaſena mye vczynyl;

4 Nebo ſyla ma a vtoczyſće me
ty ſy, a pro gmye tve vywedeſſ mye
a odchowaſſ mye. 15

5 Uywedeſſ mye z oſydlá, geſto my
ſkrly ſu, nebo ty ſy obrancze moy.

6 W rucze twogy porucziem duch
moy; wykupyl fy mye, hoſpodyne,
boze prawdy. 20

7 Nenawydyl fy chowagyczch ge-
ſſytnoſty na prazno;

Ale yaz w hoſpodyna vſſal fem.

8 zwefely a wzradugy ſye v mylo-
ſty twey; 25

Nebo ſy opa[28]trzył pokoru mu,
ſpaſyl fy z potreb duſſy mu;

9 Any ſy zawrziel mne w ruku ne-
przatele, poſtawyl fy na myeſtye ſſy-
rokem nohy me. 30

10 Smyluy ſe nade mnv, hoſpo-
dyne, nebot zamuczen fem; zamutylo
ſe w hnyewie oko me, duſſe ma a
brzych moy.

11 Nebo zhynul w boleſti żywot 35
moy a leta ma w ſtonany.

Nemoczna geſt w chudobye ſyla
ma, a koſty me zamuczeny gſu.

12 Nade wſſe neprzately me vczy-
nyen fem ruhotu ſuſedom mym wel- 40
my a ſtrach z[zn]amym mym.

¹⁾ M. *rzekuce*. — ²⁾ *wſſychny* není v lat. Vulgatě. — ³⁾ Na konci *e* vyſkrabáno. —

⁴⁾ M. *ſendu* (descendo). — ⁵⁾ in corruptionem. — ⁶⁾ non compungar. — ⁷⁾ Připsáno písmem
drobným o něco později. — ⁸⁾ M. *zaſlonytelě*, protectorem.

Gyz wydyechu mye, wen byczyechu
ote mne.

13 zapomanuty ¹⁾ dan fem, yako
vmrly od Irdze,

5 Uczynyen fem yako fud ztraczeny;

14 nebo flyffyeche hanyenye mno-
hych bydlycziech okolo;

W nyem kdyz fe fendyeche fpolu
proty mnye, wzyety duffy mu radyly
10 fu fye.

15 Ale w tye yaz vffal fem, hofpo-
dyne, rzekl fem: boh moy gfy ty,

16 w ruku twu wrze lofy ²⁾ me.

Zproft mye z ruku neprzatel mych
15 a oftyhagiczych ³⁾ mye.

17 Profwyt oblyczey twoy na fluhu
twu; ſpafena mye vczyn v mylofty
twey.

18 hofpodyne, nebudu pohanyen,
20 nebo fem wzyw al tye.

Uflydte fye nemyloftywy a dowe-
deny ⁴⁾ budte do pekla,

19 nyemy budte rtowe lftywy,

Gyz mluwye proty prawemu nefpra-
25 wednoft w pyffe a w nepodobenftwy.

20 Kako welyka mnohoft ſladkoſti
twey, hofpodyne, gyz fy ſchowal bo-
gyczmy fye tebe!

Swrehowal fy gym, gyz nadyegy
30 magy w tobye, przed ſyny czlowye-
czymy. ⁵⁾)

21 Schowaff ge w zchramye ⁶⁾ obly-
czege tweho od zamuczenye lydfkeho.

Zaſlonyff ge w ſtanye twem ot pro-
35 tywenftwyte yazykow.

22 Blahoflawen hofpodyn; nebo
wdywył myloft ſwu mnye v myeſlye
ohrazenem.

23 Ale yaz fem rzekl v wyfczy ⁷⁾
40 myſly mey: otwrzen fem od obly-
czege oczzy twu.

Proto vflyffal fy hlas prozby mey,
kdyz wolach k tobye.

24 Myluyte hofpodyna wffyczky
fwyety gehu, nebo praw^{dy} hleda ho-
ſpodyn y zaplaly hoynye czynyczmy
pychu.

25 Muzky czynte, a poſyly fe frdce 5
waffe, [29] wffychny, gyz nadyegy
mate w hofpodyna.

XXXI

Tento ſalm geſt ſpowied dawidowa.

1 Blazeny, gychze otpuſzczeny fu
neſprawednoſty, a gychze ſkryty ſv 10
hrzyeffy.

2 Blazeny muz, gemuz nepocztl
hofpodyn hrziecha, any geſt w duchu
geho leſt.

3 Nebo fem mlczal, oſtaraly fe koſty 15
me, kdyz wolach czely den.

4 Nebo den y nocz obtyezena geſt
ruka twa nade mnv, obratyl fem fe
w ſraſty mey, kdyz zbudugy trnem.

5 Wynu mv znamv fem tobye 20
vczynyl, a neſprawednoſty mey fem
neſkrl. |

Rzekl fem: wzpowyedy proty mnye
neſprawednoſt mu hofpodynu; a ty
odpuſtyls nemyloft hrziecha meho. 25

6 Za to zmodyly fye tobye wffye-
lyky ſwaty w czas podobny.

Awffak v potopye wod mnohich,
ale k nyemu ſe neprzyblyzy.

7 Ty fy vtoczyſce me ot ſmutka, 30
genz obklyczyl mye; radoſty ma, zproft
mye ot obklyczygyczmych.

8 Rozum tobye dam y nauczym
tye na czyeſtye tey, po nyez budeſſ
chodyty; wtrzy na tye oczzy mogy. 35

9 Nerodte byty yako kon a || me-
zek, gymz neny rozuma.

W ohlawye a w vzdye lyczy gych
ſtyehneſſ, gyz neprzyblyzygy fye k to-
bye. 40

¹⁾ Za tím vyškabáno nejspíše e. — ²⁾ wrze (sortes) vyloženo ještě slovem: lofy. —

³⁾ Za ot ſtyhagiczych. — ⁴⁾ abducantur. — ⁵⁾ ees z čehoſi předěláváno. — ⁶⁾ M. w zchramye
in abscondito. — ⁷⁾ in excessu.

10 **M**nozy byczy hrzyffneho; ale nadygyczcho w hospodina mylošt obklyczy.

11 **R**aduyte fe w hospodynny y wefelte fye prawy, a chlubte fe wffychny prawy frdczem.

Chwala.

XXXII

Na wyetyku noez wffychen lyd zydowsky spyetwal tuto chwala przycel dawidem a tak rzkuce:

1 **U**efelte fe fprawedlny w hospodynu; prawym fluffye chwala.

2 **W**zchwalte hospodynny w huflech; w zaltarzy defyety flrun zpyewayte 15 gemu.

3 **P**yeyte gemu pyefen no'wu; do-brze zpyewayte gemu w krziczeny.

4 **N**ebo prawe gešt flowo hospodynnowo, a wfficzny skutczy gehu v wyerze.

20 5 **M**yluge mylošrdne ¹⁾ a fud; mylošty hospodynnowy plna gešt zemye.

6 **S**lowem hospodynnowym potwrzena gfu nebefa, a duchem všt gehu wffytka fyla gych.

25 7 **Z**hromazdyge jako w pytel wody morške; a wkładage v pokłady propašty.

8 **B**oy fye hospodynna wffytka zemye gehu; ale od nyeho zamutte fye wffychny, bydlygyczy w okrfflu [30] zemkem. ²⁾

30 9 **N**ebo on rzekl, a wczynyena fu; on kazal, a flworzena fu.

10 **H**ospodyn roztrhuge rady wlašty a zawrhuge myfflenye lydfke a zamye-cze rady knyeczeczke.

35 11 **A**le rada hospodynnowa na wyecznošt bydly; myfflenye frdcze gehu od pokolenye do pokolenye.

40 12 **B**lažena wlašt, genz ³⁾ gešt hospodyn boh gehu, lyd, gehoz zwolył w dyedyn^v fobye.

13 **Z** nebe hledye hospodyn, wydyl wffyczky fyny lydfke.

14 **Z** przypraweneho bydla fweho hledye na wffyczky, gyz bydle w zemye.

15 **G**enz | flozyl ofobnye frdcze gych; 5 genz rozumye wffyem flutkom gych.

16 **N**ebude fpafen kral flrze mnohu fylu, a obr nebude fpafen v mnoštwy fyle ⁴⁾ fwey.

17 **L**štywy kon k fpafeny, ale w mno- 10 štwi fylly fwey nebude fpafen.

18 **T**ot oczzy hospodynnowe na bogyczch gehu a na nych, gyz vffagy v mylošt gehu,

19 **A**by zproštil z smrti duffe gych 15 a zkrmy ge w hlad. ⁵⁾

20 **D**uffe naffe czeka hospodina, nebo ⁶⁾ pomocnyk a zašlonytel naff gešt.

21 **N**ebo w nyem zraduge fe frdcze 20 naffe, a w gmeno || fwate gehu budem vffaty.

22 **B**ud mylošt twa, hospodyne, nad namy, yakoz smy nadyegy myeły w to-bye, hospodyne. ⁷⁾ 25

XXXIII

Tento salm wczynyl dawid, kdiz wy-fyel z wyeczenye od krale abymeleha, neb fye bil rzekl nemoczen.

2 **W**zblaham hospodynny po wšfc czafy; wezdy chwala gehu w uštech 30 mych.

3 **W** hospodynny wzchwalena bude duffe ma; šlyšfte to, tyšfy, a wefelte fye.

4 **W**elyczte hospodynna fe mnu, 35 y zwyššmy gmye gehu w ⁸⁾ tez. ⁹⁾

5 **H**ledal sem hospodynna, y vlyššal mye, ze wšfeh smutkow mych zproštył mye.

¹⁾ Za mylošrdie (misericordiam). — ²⁾ M. zemškem. — ³⁾ ejus. — ⁴⁾ M. fylly. — ⁵⁾ in fame. — ⁶⁾ Za nebo v rukopise dvojtečka. — ⁷⁾ V tištěné Vulgátě není na tomto místě: domine. — ⁸⁾ Před o a za w rasura. — ⁹⁾ in idipsum.

6 Przyſtupte k nyemu y profwyette
fye, a oblyczeyowe wlaſſy nebudu po-
hanyeny.

7 Tento chudy wolal, a hoſpodyn
5 wſlyſſal gey a ze wſſyech ſmutkow geho
ſpaſyl geho.

8 Wypuſty angel hoſpodynow okolo
bogyczech geho y zproſty ge.

9 Okuſte a wyzte, kako ¹⁾ rozkozny
10 geſt hoſpodyn; blaſzeny muz, genz
wiſa wen.

10 Boyte fe hoſpodyna wſſyczkny
ſwyety geho, nebo nenye nedoſtatek
bogyczym fe geho.

11 Bohaty nedoſtateczny byly y byly
laczny; ale hledagyczy hoſpodyna ne-
budu vmenſſyny wſſeho dobreho.

[31] 12 Przyſtupte, ſynowe, poſlu-
chayte mne; ſtrachu hoſpodynowu
20 wczity budu was.

13 Ktery geſt czlowyck, genz chce
zywotu, myluge dny wydycety dobre?

14 Obrat yazyk twoy od zleho, a
rty twa at nemluwyta lſty.

15 Odwrat fe od zleho a czyn do-
bre; hledaſ myra a ſtyhay gey.

16 Oczzy hoſpodynowie nad prawy-
my, a uſſy geho ku prozbye gych.

17 Oblyczey ale hoſpodynow nad
30 czynycze zlee, aby zatratyl ſ zemyc
pamyet gych.

18 Wolaly fu prawy, a hoſpodyn
wſlyſſal ge, a ze wſſyech ſmutkow
gych wyprawyl ge.

19 Podle geſt hoſpodyn tyem, gyz
ſmutneho fu ſrdce, a pokorne duchem
ſpaſy.

20 Mnozy fu ſmutczy ſprawedlnych;
a ze wſſiech tych wyproſtyl ²⁾ ge ho-
40 ſpodyn.

21 Strzyeze hoſpodyn wſſiech koſty
gych; y gedna z nych nezetrze fye.

22 Smrt hrzieſſnych przeſla; a gyz
nenawydye prawcho, zahynu.

23 Uykupy hoſpodyn duſſe ſluh
ſwych; y nezahynu wſſychny, genz
wffagy wen.

XXXIV

*Tento ſalm zlorzeczcnſtwe vczynyl
dawiđ na wſeczky ſwe nepřatelſy wy- 5
dome y newydome.*

1 Sudyz, hoſpodine, przekazygy-
czym || mnye; wybogyg wybogyce ³⁾
mnye.

2 Pochwat ody^enye a ſfczyt a wſtan 10
na pomocz mnye.

3 Proly mecz y zahrad proty tyem,
gyz mye honye; rczy duſſi mey: ſpa-
fenye tve yaz gſem.

4 Uhanyeny budte a zaſtydte fe, 15
hledagycze duſſe mey.

Odwatte fye zaſſe y uhanyeny budte,
gyz myſſe mnye zlee.

5 Budte yako prach przed oblycze-
gem wyetrowym, a angel hoſpodynow 20
przypuzyge ge.

6 Bud czieſta gych tma a popl⁴⁾
a angel hoſpodynow honye ge.

7 Nebo darmo ſkryly fu my zhy|nu-
czie ofydla ſweho, na prazno mutyly 25
duſſi mu.

8 Przyd gemu ofydlo, gehoz newye,
a getye, gycz ſkryl, pochwat geho, a
w ofydlo y upadne w nye.

9 Ale duſſe ma zweſſely w hoſpo- 30
dyn⁵⁾ y zkocha fye w ſpaſytely
ſwem. ⁶⁾

10 Wſſyczkny koſty me rzku: ho-
ſpodyne, kto podoben k tobye?

Nebo zproſſczygeſſ nedoſtateczneho 35
z rukv ſylncyſſyho geho, a praczno
y chudeho od roztrhagyczich geho.

11 Wiſawſſe ſwyedczy neprawy; ge-
hoz newyedyech, tazachu mne;

12 Zaplaczowachu my zle [32] za 40
dobre, neplodſtwe duſſe mey.

¹⁾ quoniam. — ²⁾ liberabit (fut.). — ³⁾ M. *wybogugycze*, impugnantes. — ⁴⁾ lubricum, *popl^{zku} v ŽW.* — ⁵⁾ v na raſuſe. — ⁶⁾ w předčláno z e.

13 Ale yaz, kdyz my zaloŝtny byechu, oblaczych fe w zyny,

Pokorzowach w poŝtu duffy mu, a modytba ¹⁾ ma w lono me fe nawraty.

14 Iako blyznyemu a yako bratru naffemv, tak fye przymylech; ²⁾ yako kwyeleczy ³⁾ a ŝmutny, tak fye pokorzowach.

15 15 A proty mnye zadowaly fe y fe ŝfly fye; ŝhromazdyly fe na mye byczowe, y newyedyel fem.

16 Rozpraffeny fu, any roztrhany. ⁴⁾ zkuffowaly mne, poŝmyewaly mye poŝmyewanym, ŝkrzehtaly na ⁵⁾ | na mye zuby ŝwymy.

17 Hoŝpodyn, kdy wzeŝrzyŝ? nawrat duffy mu od zloby ⁶⁾ gich, ode lwuow gedynu mv.

18 Zpowyedagy fye tobie we zborze welykem, w lydu tyezkem wchwalym tye.

19 Newefelte fe mnv, gyz protywygycz fu mnye neprawye, gyz nena-wydye mne darmo a kywagy oczyma; wedyel fe na mye vŝta ŝwa; rzekly: hay, hay, wydyely oczy naffy.

20 Nebo mnye pokornye mluwyechu, a w hnyewie z ⁷⁾ zemŝkem mluwyecze, lŝty myŝlechu.

21 I rozŝfyrly ⁸⁾ na mye vŝta ŝwa; rzekly: hay, hay, wydyely oczy naffy.

22 Uydyel fy, hoŝpodyne, nemlcz; hoŝpodyne, neodchod ode mne.

23 Wŝtan y poŝluchay ŝudu meho; boze moy y hoŝpodyn moy, v wyecz mv. ⁹⁾

24 Sud mye podle prawa meho, ¹⁰⁾ hoŝpodyne, boze moy, any raduyte fe proty mnye.

25 At nerzku w ŝrdczych ŝwych: hay, hay, duffy naffy, any rzku: zlep-
czem gehu.

26 At fye ŝtydye a nepoczestny fu, gyz fye wefele zlemu memu;

At obleczeny fu hanb^v a necztyenym, gyz zlobywy mluwy na mye.

27 At fye wefele a radugi, gyz chtye prawu mem^v, a rzyekagy wezdy: zwelyczen bud hoŝpodyn, gyz chtye myru ŝluze gehu.

28 A yazyk moy wzmyŝly prawo twe, czely den chwalu twu.

Chw^ě.

XXXV

Tento ŝalm kazaly gŝu prorokowe ldu, iakoz nyny knycze kazy lydu.

2 Rzekl nemudri, aby zawynyl ŝam w ŝoby; neny ŝrachu bozyeho przed oczyma gehu.

3 Nebo lŝtywy czynyl przed nym, aby nalezena byla neŝprawednoŝt gehu k nenawyŝty.

4 Slova vŝt gehu neŝprawednoŝt a leŝt, nerodyl rozumyety, aby dobrze czynyl.

5 Neŝprawednoŝt myŝlyl geŝt na lozy ŝwem; przyŝtupyl ke wŝŝyey czieŝtye [34] nedobrey, ale zloby nena-wydyel.

6 Hoŝpodyne, na neby myloŝt twa a prawda twa az do oblakow,

7 Prawa ¹¹⁾ twa yako hory boz^e, ŝudy bozy ¹²⁾ bezdennowe mnozy; ¹³⁾ Lydy a ŝkuot ŝpaŝyŝ, hoŝpodyne!

8 yakoz fy rozplodyl myloŝt twu, boze!

Ale ŝynowe lydŝczy v przykryty krzydly twu budu myety nadyegy.

9 Zapygy fe od zyeznoŝtu domu tweho, a potokem rozkoŝŝy twey zpogyŝ ge;

10 Nebo v tebe geŝt ŝtudnycze zy-wota, a w ŝwyetloŝty twey vzrzymy ŝwyetloŝt.

11 Przed loz, hoŝpodyne, myloŝt twu wyduczym tebe, a prawo twe tyem, gyz praweho fu ŝrdcze.

¹⁾ M. *modlytba*. — ²⁾ *complacebam* — ³⁾ Druhé *e* z čehosi předěláno. — ⁴⁾ *nec compuncti*. — ⁵⁾ *na přeškrtnuto*. — ⁶⁾ *Za tím l vyškrabáno*. — ⁷⁾ *z zbytečno a nepřeskrtnuto*. — ⁸⁾ M. *rozšfyrly*. — ⁹⁾ *v z čehosi předěláno*. — ¹⁰⁾ M. *twe* (tuam). — ¹¹⁾ M. *prawa*. — ¹²⁾ *Ve Vulgátě latinské: judicia tua*. — ¹³⁾ *abyssus multa*.

12 Neprzychod my noha pychoſty,
a ruka hrzyeſſneho nehybay mnv.

13 Tv fu letyely, ¹⁾ gyz czynye ne-
ſprawedlnoſt; wypuzeny fu, any fu
5 mohly ſtaty.

Chwala otczy y fyn.

XXXVI

*W tomto ſalmye david profy, abychom
prawy czynily nezuſagycze, neb ſu-
fanye geſt kral a poczatek wſyech*
10 *hrzyechow.*

1 Nerod nawydyety w zlobywych,
any mylu y czynylich neſprawedlnoſt;

2 Nebo yako fyeno brzo fechnu, a
yakożto ze le zelynne ſkoro ſpadnu.

15 3 Uffay w hoſpodyna a czyn prawdu ²⁾
dobrotu a bydl w zemy, a krmn bu-
deff v bohacſtwy geho. ³⁾

4 Kochay fye w hoſpodynu, a dat
prozby frdcze tweho.

20 5 Zgyew hoſpodynu cieſtu twu a
mye nadyegy w nyem, a on vczyny.

6 I wynde yako ſwyetloſt prawo
twe a ſud twoy yakożto poledne.

7 podan bud hoſpodynu a modl fye
25 gemu;

Nerod nawydyety geho, genz pro-
ſpyewa na cieſtye ſwey, w czlowyeka
czynyzyho neſprawedlnoſt.

8 Przyeſtan hnyewa a opuſt ryda-
30 nye, nerod nawydyety, aby fye hnye-
wal;

9 Nebo genz ſe zlo byc, zahubeny
budu, ale wzdrzugyczy hoſpodyna,
ony wzdyedy zemy.

35 10 A geſſcze malitko, a nebude
hrzieſſnyka, y zhledaſſ myeſta geho
y nena lezneff.

11 Ale tyſſy zdyedy zemy, a zko-
chagy fye we mnoſtwe pokoge.

40 12 Wzſtrzieze hrzieſſny praweho, a
wzkrzeche nan zuby ſwymy.

13 Ale hoſpodyn zſmyege fye gemu,
nebo wzhleda, ze gde den geho.

14 Mecz wynyely hrzyeſſnyczy,
napyely lucziſcze ſwe,

5 Aby przeludyly chudeho a nedoſta-
tecznego, aby zahubili [33] prawe
frdczem.

15 Mecz gich wendy w frdcze ⁴⁾
gych, a luczyſcze gych zlom fye.

16 Lepſſy geſt malo prawemu nad 10
bohacſtwe hrzieſſnych mnohe;

17 Nebo loktowe hrzyeſſnych ze-
trzieny fu, ale potwyrzge prawych
hoſpodyn.

18 Zna hoſpodyn dny nepoſkwrnye- 15
nych, a dyedyna gich na wyecznoſt bude.

19 Nevhanyeny budu w czas zly, a
we dny hladowyte nakrmeny bvdu.

20 nebo hrzyeſſny zahynu,

Neprzyetele hoſpodynowy wedie 20
ynhed, yacz pocztyeny | budu a zwy-
ſſeny, zhynu, ⁵⁾ yaczto dym zhyne.

21 Zayme hrzyeſſny, y nezapłaty,
ale prawy ſlytuge ſe y zapłaty.

22 Nebo blahagyczy gemu zdiedye 25
zemy, ale klnucze geho zahynu.

23 U hoſpodyna chodowe lydſczy
opraweny budu; a cieſtye gych wzcho-
cze.

24 Kdyz letye, ⁶⁾ nezetrze ſe, nebo 30
hoſpodyn podklada ruku ſwu.

25 Mladſy ſem byl, a tot fye oſta-
rach, y newydyel ſem praweho oſtu-
pena, ⁷⁾ any fyemye geho hledagycze
chleba. 35

26 Czely den ſlytuge ſe a pozyczy-
gye, || a fyemye geho v blaſzeny bude.

27 Oſtup od zleho a czyn dobre,
a bydly na wyek y wyeky;

28 Nebo hoſpodyn mylvge ſud, 40
y neodſtupy ſwatych ſwych; na wy-
ecznoſt budu ſchowany;

Nad neprawymy bude pomſzczeno,
a fyemye nemyloſtywich zahyne.

¹⁾ ceciderunt. — ²⁾ fac bonitatem. — ³⁾ M. *jejie* t. *země*. — ⁴⁾ *cze* z *čehosi* před-
láno. — ⁵⁾ Za tím *coſi* vyſkrabáno. — ⁶⁾ ceciderit. — ⁷⁾ derelictum.

29 Ale prawy wzdyedye zemy,
y zbydle na wyek y wyeky na nyei.

30 Vřta praweho vřmyste mudrořt,
a yazik gehu zmluwy fud.

5 31 Zakon boha gehu w řrdczy gehu,
y nebudu podpyeczeny chodowe gehu.

32 Zna|menawa hrzieřny praweho
y hleda vřmrtyty gehu.

33 Ale hořpodin neodřtupy gehu
10 w rukv gehu; any odfudy gehu, kdyz
bude fudyty gemv. ¹⁾

34 Czekay hořpodyna a řrzyez czie-
řty gehu; y zwřřy tye, aby dyedynu ²⁾
przygał zemy; kdyz zhynu hrzyeřny,
15 vzřřyř.

35 Wydyech nemylořteweho powy-
řfena a podyata nad czedry lybanřke;

36 I mynuch gey a tot gehu ne-
byeřfe; hledach ³⁾ gehu, y neny nale-
20 zeno myeřto gehu.

37 Schoway newyny a hleday řpra-
wednořty; nebo řu řwa[36]tořty czlo-
wyeku pokornemu.

38 Ale neprawy zahynu řpolu, ořtat-
25 czy nemylořtewych zhynv.

39 Ale řpařenye prawich ot hořpo-
dyna, a zařlonytel gych geř w czas
řmutny.

40 I pomozz řím hořpodyn; ⁴⁾ y wy-
30 prořty ge ot hrzyeřnych y řpařty ge,
nebo řu vřřaly wen.

Chwala ot. y fy. y ř.

XXXVII

*W tomto zalmye datwid prořy hořpo-
dyna, aby řie řmilovał nad nym na*
35 *tomto řwřetye a w řudny den nad duřřy.*

2 Hořpodyne, ne w řidany twem
lay my, any w hnyewu twem treřkczy
mne.

3 Nebo řřypowe twogy wbodeny řu
v mye, a potwřdył fy na mye ruku twu.

4 Neny zdrawye w | tyele mem ot
oblyczeg hnyewu tweho, neny myeru
kořtem mym ot oblyczeg hrzyeřchow 5
mych;

5 Nebo neřprawednořty me nad-
řtupili řu hławu mu, a yako brzyemye
tyezke obtyeřyly řu řye na mye.

6 Zhnyly y zapřtyly řu řye ⁵⁾ gye- 10
zwy me od oblyczeg nemudrořty mey.

7 Huben vczynyřen řem, a řklonyřen
řem ⁶⁾ řem az do řkonczenye; czely
den řmutyw řye chodyech,

8 Nebo ledwie me napřnyeny řu lu- 15
zenym, y neny zdrawye w tyele mem.

9 Muczen řem y ponyzen řem
przyeřlyřř, rzeřwyech od řtonanye řrdcze
meho.

10 Hořpodyne, przed tobu wřřieczka 20
zadořt ma, a řtonanye me od tebe
nenye řkryto.

11 Srdcze ⁷⁾ zamuczeno geř, ořřala
mne geř řyla ma, a řwyetlořt oczy
mu i tey neny ře mnv. 25

12 Przietele mogy a blyzny mogy
protyw mnye przyblyly řye ⁸⁾ y řřaly,

A kterzyt podle mne byeřu, z da-
leka řřachu.

13 a mocz czynyechu, gyř hledachu 30
duřfe mey,

A kterzy řřazowachu zlořt mnye,
mluwyly řu geřřytne a řřty czely den
mluwyechu. ⁹⁾

14 Ale yaz yako hluřchy neřlyřřyech 35
a yako nyemy neotwyerage vřř řwřych,

15 I vczynyřen řem yako czlowyek
neřlyřřye, any mage w uřřech řwřych
odmluweny^e.

16 Nebo řem w tye vřřał, hořpodyne: 40
ty vřlyřřyř mye, hořpodyne, boze moy,

¹⁾ cum judicabitur illi. — ²⁾ w dyedynu **ŽW.** — ³⁾ Před h razura. — ⁴⁾ Za tím vyne-
cháno: y wyprořtu ge (et liberabit eos). — ⁵⁾ corruptae sunt; r z y řředěláno. — ⁶⁾ řem
pozděři připsáno a následující řem přeřřkrtnuto a řřetí nořka od m vyřkrabána. — ⁷⁾ Vy-
necháno za tím: me. — ⁸⁾ M. przyblyřyly řye, adpropinquerunt. — ⁹⁾ M. myřřlechu, medi-
tabantur, jak v **ŽW.**

17 Nebo rzech: nykdy newzradugy fe mnye neprzyetele mogy, a kdz fye pochybugy¹⁾ nohy me, na mye welyke mluwly fu;

5 18 Nebo yaz v byczfy hotow fem, a boleſt ma przyede mnv wezdy.

19 Nebo neſprawednoſt mv zwyeflugy a wzmyſſy za hrze[35]ch moy.

20 Ale neprzyetele mogy gfu zwyw
10 a potwrzeny fu na mye, y polozeny fu,²⁾ gyz nenawydye mne neſprawnye.

21 Gyz zaplaczygy mnye zlee za dobre, omluwachu mye, nebo naſledowach dobroty.

15 22 Neodſtupuy mne, hoſpodine, boze moy, neodchazey ode mne.

23 Przyrzy w pomocz mu, hoſpodyne, boze ſpaſenye meho.

XXXVIII

Uterny nocturn.

20 *Tento ſalm uczynyl iditū, ten ſkoczecz proſil boha, aby nykdy neſtratil przyezny pana ſawcho dauid a take gemu dobre ſkonczenyne dal, rška:*

2 Rrzekl³⁾ fem: ſtrzyeczy budu cieſt
15 ſwych, abych nezawynyl w yazyku mem,

Polozył fem wſtom mym ſtrazy, kdz ſtal hrzyeſſnyk proty mnye.

3 Onyemyl fem, y ponyzen fem,
30 a mlezał fem ot dobrych; a boleſt ma obnowena geſt.

4 Rozhorezyło fye geſt ſrdce me we mnye, a v myſſleny mem rozhorzy ohen;

35 5 Mluwyl fem w yazyku mem: znamo uczyn my, hoſpodyne, ſkonczenyne me,

A poczet dny mych, ktery geſt, at zwyedye, czo my fe nedoſtawa;

6 Tot v myeru poſtawil fy dny me, a podſtawa ma jako nyczſe przed tebu.

Awſſakze wſſyczka geſſytnoſt, wſſylyky czlowyek zwyw gfa;

7 Awſſakze — w obraze mygye czlowiek, — ale na darmo fe muty.

Poklady czyny, a newye komu, a newye, kto ſhromazdy ge.⁴⁾

8 A nuz,⁵⁾ ktere geſt czekanye me? wſſak hoſpodyn? a podſtawa ma v tebe
10 geſt.

9 Ze wſſech neſprawednoſty mych zproſt mye, | w ruhotu neſmyſlnemu dal fy mye.

10 Onyemyl fem y neotewrzel fem
15 wſt mych, nebo gfy ty uczynyl;

11 odlucz ode mne rany twe.

12 Od moczi ruky twej yaz wſtal fem w lany; pro neſprawednoſt trektal fy czlowyeka;
20

I zhnyty kaſal fy jako pauku duſſy gehu; awſſak geſſytnye fye muty wſſylyki czlowyek.

13 Uſlyſſ modlytbu mv, hoſpodyne, a prozbu mv; wſſyma zwyecz ſlyz me.
25

Nemlecz, nebo przychodny ya fem v tebe a putnyk, jako wſſyeczny otczowe[37] mogy.

14 Odpuſt my, at fye prochlady drzewe, nez oteydu a wyecz nebudu.
30

Chwala ot.

XXXIX

Kohozkołwyek dauid namluwał za ſwe prawo aneb pro bozye prawo, ten odpowedyel gemu tepraw po tomto ſalmie.
35

2 Czekage czekach hoſpodyna, y przizrzyel ke mnye.

3 I wſlyſſal prozby me a wywedl mye z gżera hubenſtwe a z blata hubeno,⁶⁾
40

¹⁾ M. *pochybugy* 'commoventur'. — ²⁾ *zmnozeny yſu* **ŻW**, multiplicati sunt. — ³⁾ M. *Rzekl*. —

⁴⁾ et ignorat, cui congregabit ea. — ⁵⁾ nunc. — ⁶⁾ M. *hubeno* (hubeneho), faecis.

I poſtawyl na opoczeh nohy me a oprowyl chody me.

4 I wpuſtyl w uſta ma pyenye nowe, pyeſen bohu naſſyem^v.

5 Urrzye mnozy a wzbogye ſe, y nadyegy budu myety w hoſpodynu.

5 Blazeny muz, gehoz gmye geſt hoſpodyno|wo nadyege gehu, a ne-
wzhledl geſt na geſſytnoſt a na za-
10 bliſtwe¹⁾ krywe.

(Mnoho ſy czynyl, hoſpodyne, boze moy, dywow twych, a myſſlenye twe-
mu neny, kto by byl podobn tobye.

Zwyęſtowach y mluwyl ſem: roz-
15 mnozeny ſv nad czyſlo.

7 Obyety y offyerze nerodyl ſy, ale vſſy ſwrchowal ſy mnye.

Zdwyzy²⁾ za hrzyech neproſyl ſy.

8 tehdy rzech: tot gdu.

20 Na hlawy kny pſano geſt o mnye,

9 abich czynyl woly twu, boze moy; chtyel ſem, a zakon twoy poſtrzed
ſrdcze || meho.

10 Zwyęſtowach prawo twe we ſbo-
25 ru welykem, tot rtoma myma neza-
powyedię; hoſpodyne, ty ſy widiel.³⁾

11 Myloſrdye tweho neſkryl ſem w ſrdczy mem, prawdu⁴⁾ ſpaſenye twe
rzekl ſem.

30 Neſkrych myloſty twey a prawdy twey od ſenna⁵⁾ welykeho.

12 Ale ty, hoſpodyne, nedaleky czyn myloſti twe ote mne, myloſt twa a
prawda twa wezdy przygely ſu mye;

35 13 Nebo oklyczylo mye zlee, yehoz neny czyſſla; popadly mye neſpra-
wednoſty me, y ne|mohl ſem, abych wydyel.

Rozplozeny ſu nad wlaſy hlawy mey;
40 a ſrdcze me opuſtylo mne.

14 Slyb ſy tobye, hoſpodyne, zproſt mye; hoſpodyne, ku pomocy mey
przyrzy.

15 At pohanyeny ſu a nepocztyeny ſu ſpolu, gyz hleday⁶⁾ duſſe mey, aby
odgyely gy.

At ſye obraty zafye y zaſtydy ſye, ktery chtye memv zlemu.

16 At neſu brzo hanbu ſwu, gyz rzyekagy mnye: ale, ale.

17 At ſye weſele a radugy w tobye wſſyczkny hledaczy⁷⁾ tebe, at rzyeka-
[38]gy wezdy: zwelyczen bud hoſpo-
dyn, gyz mylugy ſpaſenye twe.

18 Ale yaz zebrak ſem a chudy; hoſpodyn ſnazen geſt mnv.

Pomocznyk moy a zaſlonytel moy gſy ty; boze moy, nemeſſkay.

Chwala.

XL

*Tento ſalm przyſluſy k drzyecwny-
ſyemu.*

2 BLazeny, genz pomny na chudeho a nedoſtateczneho; w den zly wyprawy
geho hoſpodyn.

3 Hoſpodyn ſchowa gehu a obzywy gehu a blazena czyny gehu na zemy, a nepoda⁸⁾ gehu w rucze neprzatel gehu.

4 Hoſpodyn pomocz poſſly | gemu na loz^e boleſty gehu; wſſyczknu po-
ſtely gehu obratyl ſy w nemoczy gehu.

5 Iaz rzech: hoſpodyne, ſmyluy ſe nade mnu, vzdaw duſſy mv, nebt
ſem ſhrzyeſſyl tobye.

6 Neprzyetele mogy rzekly ſu zle miny^e: kdy vmrze a zahyne gmye gehu?

7 Acztye wiſel, aby wydyel, geſſytnoſt wzmluwyeſſe; ſrdcze gehu
ſhromazdylo neſprawednoſt foby.

Wyndyeſſe wen y mluwyeſſe

8 tez.

Proty mnye ſſeptachur wſſyczkny neprzyetele mogy; proty mnye mlu-
wyechu⁹⁾ zle || mnye.

¹⁾ insaniar. — ²⁾ holocaustum et. — ³⁾ M. wiediel, ſciſti. — ⁴⁾ M. i prawdu twu a, veritatem tuam et. — ⁵⁾ concilio. — ⁶⁾ M. hledagy. — ⁷⁾ hledayucze **ZW.**, quærentes. — ⁸⁾ M. nepodda, non tradat. — ⁹⁾ M. myſſlechu, cogitabant.

9 Słowo neprawe wstawyły fu proty mnye: a czyly ten, genz spy, neprzylozy, aby wstał?

10 A tot geft człowyeck myera meho, w nyemz gmyegych nadyegy, genz gedyeffe chleb moy, uwelyczil proty mnye przefzczelenye.¹⁾

11 Ale ty, hořpodyne, ſmylu y nade mnu y wzkrzyeſſ mye, y zaplaczy gym.

12 W tom ſem poznał, ze ſy chciel mne, ze ſy nezwefely neprzytel moy nade mnu.

13 Ale mye pro newynu przygał ſy, y potwrdyl ſy mne przed tebu na wyečnoſt.

14 Błahoſlawen hořpodyn, buoh yfrahel, od wyeka az do wyeka: bud, bud.

2) Chwala o.

XL I

Tento ſalm wczynyl ſyn choruow ſlubyge, ze nechce wyerzyci any czyniti iako otſowe gich.

2 Iakto gelen zada k ſtudnyczyem wodnym, takez zada duffe ma k tobye, boze.

3 Zyczyla duffe²⁾ k bohu, ſtudnyczy zywey; kdy przydu a zgewy fe przed oblyczegem bozym?

30 4 Byly fu my ſly me chlebowe den y nocz, kdiz rzyekagy mnye na kazdy den: kde geft buoh twoy?

5 To zpomanul ſem y wylyl ſem v mye duffy mu, nebo mynv [39] do myeſta ſtanu dywncho, az do donu boziho. W hlaſu wefele y zpowyedy, hlaſa zwuk hodowalneho.

6 Procz ſy fe zamutyla, duffe ma? a procz zamuczugeſſ mye?

Nadyegy gmyey w boze, nebo geſcie zpowyedagy fe gemv: ſpaſytel oblyczege meho,

7³⁾ buoh moy.

8 Ke mnye ſamemu duffe ma zamuczena geft; procz⁴⁾ pomnyety budu tebe ſ zemye yordaniſke a ermonym, ot hory malee.

8 Bezden bezdena wzywa w hlaſu duczyegy⁵⁾ twych,

Wſſyeczky wyſtoſty tve a wlny⁶⁾ przyeſſ mye mynuly.

9 We dne kazał hořpodyn myloſt ſwu, a w noczy pyeſn ſwu,

U mne modlitba bohu zywota meho. 15

10 rzku bohu: przygymatel moy gfy,

Procz⁷⁾ zapomanul ſy mne? a procz ſmuten chozy, kdiz muczy mye neprzytel?

11 K kdyz⁸⁾ lamagy ſy koſty me, vkaraly fu my, gyz mutye mye, neprzytel^e mogy,

Kdyz rzyekagy my na kazdy den: kde geft buoh twoy?

12 procz ſe mutyſſ, duffe ma? a procz zamuczugeſſ mye?

Nadyegy || gmyey⁹⁾ v boze, nebo geſſeſce wzpowyedagy fe gemu: ſpaſytel oblyczege meho a buoh moy.

XL II

Tento ſalm rzekl naywyſſy biſkup przyed obrazem w chramye.

1 Sudy mye, boze moy, a rozeznai wycz mu z wlaſty neſwatey, a od człowieka nepraweho a lſtyweho zproſt mye;

2 Nebo ty gfy buoh moy, ſyla ma, procz ſy mye otehmał? procz ſmuten chozy, kdyz muczy mye neprzytel?

¹⁾ M. *przeſzczelenye*, supplantationem; *podpieczenie* **ŻW**, *potuſzenie* **ŻK**. — ²⁾ Vynechano: ma (mea). — ³⁾ Zde vynechano: y. — ⁴⁾ M. *protoz*, propterea. — ⁵⁾ cataractarum. — ⁶⁾ tve nadeſano nejſpiſe od korrektora aneb rubrikatora. — ⁷⁾ P na raſuře. — ⁸⁾ K omylem dvakrate. — ⁹⁾ M. *gmyey*.

3 Wypuſt ſwyetłoſt twu a prawdu twu; tye gſta mye przywedla y do-
wedla na horu ſwatu twu,¹⁾ w ſtany
twe.

5 4 I w|endu k oltarzy bozymv, k bo-
hu, genz tyeffy mladoſt mu;

Wzchwalym tye w huſlech, boze,
boze moy.

5 5 procz ſmutna gfy, duſſe ma? a
10 procz zamuczugeſſ mye?

Nadyegy mey²⁾ v boze, nebo ge-
ſſcze zpowyedagy ſe gemu: ſpaſytel
moy a buoh moy.

Chw̃.

XLIII

15 *Skrze tento ſalm aſaf a eman ofwyed-
czylu³⁾ ſu kralowvy, genz chtye bohu
podle zakona ſluzjty.*

2 BOze, wſſyma naſſyma ſlyſſaly
smy, otczy naſſy zwyſtowaly⁴⁾ nam

20 Skutek, genz vczynyl geſt we dnech
gych, a we dnech ſtarych.

3 Ruka twa wlaſty zatratyla, y wſa-
dyl fy ge, y muczyl fy [40] lydy y wy-
pudyl fy gye.

25 4 Anyt wedye v meczy ſwem ob-
ſedly ſu zemy, a loket gych neſpaſyl
gych,

Ale prawycze ttwa a loket twoy a
ofwyeta oblyczege tweho, nebo ſlybyl
30 fy ſe w nych.

5 Ty fy ſam kral moy,⁵⁾ genz ka-
zugeſſ ſpaſeny yakobowy.

6 U tobye neprzately naſſe powr-
zemy, a we ymenu twem potupymy
35 wſtawagicze na ny.

7 Any wedye w luczyſſczy mem
bud^v wſſaty, a mecz moy neſpaſy mne;

8 Spaſyl fy wedye ny od nych, gyz
muczye ny, a nenawyſtny ky naſſe gfy
40 pohanyl.

9 U boze budem chwaleny czely
den, a w gmenu twem zpowyedamy
ſe toby⁶⁾ na wyeky.

10 Ale nynye zapudyl fy a vhanyl
fy ny, a newyndeff, boze, w ſylach na-
ſſych.

11 Odwratyl fy ny zaſe po neprzie-
telech naſſych, a gyz nenawydyechu
nas, roztrhachu ſobye.

12 Dal fy ny yako owcze krmyech,⁷⁾ 10
a v wlaſtech rozpraſſyl fy ny.

13 Prodal fy lyd fwoy beze mzdy,
y neby mnoſtwye v promyenach gych.

14 Polozil fy ny w ruhotu ſuſedom
naſſym, w klam a w poſſnyewanye 15
tyem, gyz okolo nas gfu.

15 Polozyl fy ny w podobenſtwye
wlaſtem, zamuczenye hlawy w lydech.

16 Czely den hanba ma proty mnye
geſt, a vhanjenje oblyczege meho 20
przykrylo mye

17 Od hlaſu vkornykowa⁸⁾ a omlu-
wugyczieho a od oblyczege neprze-
teſkeho a ſtyehagyczioho.

18 Ta wſſieczka przyſſla gfu na ny, 25
any zapomanuly ſmy tebe, a nepra-
wye neczynily ſmy w uſtaweny twem.

19 I neodeſſlo zaſye ſrdcze naſſe,
y odchylil fy | ſtezky naſſye od cieſti
twey;⁹⁾ 30

20 Nebo ponyzil fy ny v myeſtye
nuzne^m, y przykryl ny ſtyen ſmrtelny.

21 Acz zapomanuly ſmy gmena bo-
ha naſſeho, a zda ſmí rozproſtrzyely
rucze naſſe k bohu czyziemv, 35

22 Wſſak¹⁰⁾ buoh zdobywa¹¹⁾ toho?
on ty wedye zna ſkryte ſrdczie.

Nebo pro tye ſmrtyeny ſſmy czely
den, vczynyeny ſmy yako owcze k za-
byty. 40

23 Wſtan, procz zaſypugeſſ, hoſpo-
dine? wſtan, a neotpuzey do ſkoncze-
nye.

¹⁾ Za tím vynecháno: a (et). — ²⁾ M. myey. — ³⁾ M. ofwyedczyly. — ⁴⁾ M. zwyęſto-
waly. — ⁵⁾ Vynecháno: a boh moy (et Deus meus). — ⁶⁾ M. tobye. — ⁷⁾ escarum. —
⁸⁾ exprobrantis. — ⁹⁾ ey na rasuře. — ¹⁰⁾ nonne. — ¹¹⁾ requirer.

24 Procz oblyczey twoy odwraczy-
[41]geff? zapomynaff nedoftatka naffe-
ho a smutka naffeho?

25 Nebo ponyzena geft w prach
5 duffe naffe, fpekł fy w zemy brzych
naff.

26 Wftan, hoſpodyne, pomoz nam,
y wykup ny pro gmye twe.

Chwal̃.

XLIV

10 *Tuto chwalu prorokowc rzekaly fu
dawidowcy, a znamenawa syna bozyeho
a krzeſtanſtvo.*

2 WRzyl̃o ¹⁾ frdcze me flowo dobre,
prawty budu yaz skutky me kraly.

15 Iazyk moy treſt pyfarzowa nahle
pyffycze.

3 Krafny twarzy nad ſyny lydfke,
rozlyta geft myloſt we rtu twu; pro-
toz pozehnal tye buoh na wiecznoſt.

20 4 Opaff fyec meczem | twym na be-
dro twe, przyenaymocnyeyffy, ²⁾

5 Twarzy twu a kraſu twu; przy-
rzy, proſpienye poydy y kraluy

Pro prawdu a tychoſt a prawo;
25 y przywede tye dywnye prawyce twa.

6 Sypowe twogy oſtrzy, lyde pod
tye padnu, w frdcze neprzatel kra-
lowych.

7 Stolecz twoy, boze, na wyek wye-
30 ky; prut opravugyczy prut kralow-
ſtwe tweho.

8 Mylowal fy prawo a nenawydyl ³⁾
fy neſprawednoſt; protoz mazal tye
boh, buoh twoy oleyem radoſty z dru-
35 zat ⁴⁾ twych. ||

9 Myrra a ſlyz ⁵⁾ a kaſya od ruch
twych a domow ſlonowych; z nychze
rozkoachaly tye

10 dczery kralowe we czty ttwey.

Stala kralowna na prawyczy twey
w ruſſe pozlaczenem, obklyczena pro-
myenu.

11 Slyff, dczero, a hleday a przy-
chyl vcho tw^e, a zapomen lydu twe- 5
ho a domu otcze tweho;

12 I pozada kral kraſy twey; nebo
on geft hoſpodyn, buoh twoy, ⁶⁾ y zmo-
dle ſe gemu.

13 A dczery tyrſke w darzy^ech ob- 10
lyczege tweho zmodle fyec, wffyczkny
bohatty z ofſady.

14 Wffyczka ſlawa dczery kralowy
zewnytrzy; v podoleczyech zlattyh

15 obklyczena promyenamy. 15

Przywedeny budu kralowy dyewky
po nyec, blyznye gegye przynefeny
bud^v tobye.

16 Przynefeny budu w radoſty a u
weſely, przywedeny budu w chram 20
kralow.

17 Za otcze twe narodyly fu ſe to-
bye ſynowe; wſtawyl̃ ge knyzatny
nade wffy zemy.

18 Pomnyety budu gmye twe we 25
wffyem narodu a pokolenye;

Protoz lyde zpowyedagy ſe tobye
na [42] wyecznoſt a na wyek y wyeky.
Chwala ot.

XLV

*Tento ſalm przyſluſy k drzewynemu, 30
dobry a wſuteczny.*

2 BOze naff, wtoczyſce a fylo, po-
mocnyk w ſmutczyh, gyz nalezly
fu nas przyeh^s.

3 Protoz nebudem fyec baty, kdyz 35
ſe zamuty zemye, a przyenefu fyec ho-
ry w frdcze morſke;

4 Zwuczely fu a zamuczeny fu wo-
dy gych, ſmuczeny fu hory w fyle geho.

¹⁾ Eructavit. — ²⁾ xff na raſuſe. — ³⁾ M. *nenawydyl*. — ⁴⁾ prae consortibus. —
⁵⁾ gutta. — ⁶⁾ Po ſtraně o něco později připsáno nejspíše rubrikátorem neb korrektorem:
twoy.

5 Rzyeczny prud tyeffy myešto bo-
zie, poſwyetyl ſtan ſwoy naywyſſy.¹⁾

6 Buoh proſtrzed geho, nezamuty
fye, pomoze gemu buoh rano w za-
5 brzezku. |

7 Zamuceny fu wlaſty, a naklonye-
na fu kralowſtwa, dal hlas ſwoy, y
hnula fye zemye:

8 Hoſpodyn mocny²⁾ ſ namy; przy-
10 gymatel naſſ boh yakubow.

9 Poydyete a hledayte ſkutky ho-
ſpodynowy, gyez polozył zazraky na
zemye:

10 odgymage boge az do konczie
15 zemye,

Luczyſzcze zetrze a zlama odyenye,
a ſſczyty zezze ohnyem.

11 Praznyete a wyzte, neboty yaz
fem buoh, wzwyſſen budu u wlaſtech
20 a wzwyſſen budu na zemye.

12 Hoſpodyn mocny ſ namy, przy-
gymatel || naſſ buoh yakubow.

Chwała otczy y ſynu y.

XLVI

Tento ſalm przyſluſzy k drzewnym.

25 2 Wſſyczky wlaſty, tleſte³⁾ rukama,
raduyte fye bohu w hlaſſu weſelem;

3 Nebo hoſpodyn wyſoky, hrozny,
kral welyky nade wſſy zemye.

4. Poddal lydy nam, a wlaſty pod
30 nohamy naſſymy.

5 Zwolyl nam dyedynu ſwu, twarz
yakubowu, gyz mylowal.

6 Wſtupyl boh w radoſty, a hoſpo-
dyn w hlaſſu trubnem.

35 7 Spyewayte bohu naſſemu, ſpye-
wayte; ſpyewayte kraly naſſemu, ſpye-
wayte;

8⁴⁾ mudrze.

9 Kra|lowal⁵⁾ buoh nad wlaſtny;
40 buoh fedy na ſtołyczy ſwatey ſwey.

10 Knyezata lydfka febrała fu fye
ſ bohem abrahamowym; nebo boho-
we ſylne zemſczy welmy wzwyſſeny
gfu.

Chwal~.

5

XLVII

*W nedyely dawid hudl tento ſalm
przed ludmy w chramy.*

2 Welyky hoſpodyn a chwalny
przyelyſſ v myeſtye boha naſſeho, na
horze ſwatey geho.

10

3 Zalożena geſt weſelym wſſeczka⁶⁾
zemye hora ſyonſka, bokowe polno-
czny, myešto krale welykeho.

4 Boh w domyech geho poznán
bude, kdyz przygme geho.

15

5 Nebo tedye⁷⁾ kralo[43]we febrały
fu fye, ſeſſly fu fye w gedno.

6 Ony wzrzewſſe dywyly fye, za-
mutyly ſe, pohnuly ſe.

7 ſtrach popadl ge;

20

Tv boleſty jako porodycie:

8 w duchu nahlem ztepeſ⁸⁾ lodye
tarſenſke.

9 Iakoze ſmy ſlyſſely, takez ſmy
wydyely v myeſtye hoſpodynowy 25
ſylnem, v myeſtye boha naſſeho. buoh
zalozył gye na wyecznoſt.

10 Przygely ſmy, boze, myloſt twu
proſtrzyed chramu tweho.

11 Podle gmiena tweho,⁸⁾ tak chwała 30
twa na krage zemſke. prawdy plna
geſt prawycze | twa.

12 Zwefel fye horo ſyonſka, y ra-
duyte fye dczery yudy pro ſudy ttwe,
hoſpodyne.

35

13 Obkliczte ſyona a obegmyete
gy, zwyeſtuyte v wezech⁹⁾ gegyech.

14 Polozte ſrdce waſſe w ſyle ge-
gye, a rozdayte dom gegye, aby blllo¹⁰⁾
wypraweno w pokoleny druhem, 40

¹⁾ Altissimus. — ²⁾ virtutum. — ³⁾ M. tleſſczte, plaudite. — ⁴⁾ V tomto verſi vyne-
chano: Nebo kral waſſie zemye boh, ſptewayte, jak v ŽW. — ⁵⁾ Vulgata lat.: regnabit. —

⁶⁾ M. wſſeczke. — ⁷⁾ M. tedye (ecce). — ⁸⁾ Vynecháno: boze. — ⁹⁾ M. wzezech. — ¹⁰⁾ M. bylo.

15 Nebo ten ¹⁾ gešt buoh, boh naff
na wycznošt, a na wyek y wycky:
on oprawy ny na wycky. ²⁾

XLVIII

Tento salm przyflufye k drzyetwym.

5 2 Slyšte to wšlyczky wlašty; všlyma
przygmyete, ³⁾ gyz bydlite na fwyetye;

3 Wšlyczy zemene ⁴⁾ a fynowe
lydšiczy; || ťpolu w gedno bohaty
y chudy.

10 4 Ušta ma zmlwye mudrošt, a my-
šlenye řdce meho rozšfaenštwye.

5 Nachylým ku powyěšty ucho me,
otewru w zaltarzy wiprawenye me.

6 Procz fye wzbogym w den zly?
15 nešprawednošt chodydla meho obkly-
czy mye.

7 A gyz vřagy w fylu řwu, a
v mnořtwie bohatřtwye řweho fye
chlubye,

20 8 Bratr newikupy, wykupy czlo-
wyek a neda bohu přymylenye ⁵⁾
řweho

9 A mzdú wykupenye duře řwey,
y bude vřylowařty na wycznošt,

25 10 a žyw bude geřce na řkonecz-
nye.

11 Nevřzy žhynuty, když vřzy
mudre mručze: řpolu nemudry a bla-
žen žhyneta,

30 Y ořawy czyzym bohatřtwye řwe.

12 a rowowe gych domowe gych
na wycznošt,

Stanove gych w pokolenye y po-
kolenye: nazwały gmena řwa w ze-
35 mych řwych.

13 A czlowyek, kdiž we czyty byeře,
nevřumyl, přyzownan gešt k řkotu
nemudremu y podoben vřzynen ⁶⁾
gešt gym.

14 Ta czyeřta gych vřaza ⁷⁾ gym,
a po[44]tom w uřtech řwych řlybye.

15 Iako owczye v peklo položený
fu, řmřt popaře gye.

I wlařty gymy budu prawy w gyřz- 5
nye, a pomocz gych ořtara fye w pe-
kle ⁸⁾ od řlawy gych.

16 Awřřak buoh wykupy duřty mu
z ruku pekelnv, když weřmye ⁹⁾ mye.

17 Neboy ře, když bohat vřzynen 10
bude czlowyek, a když rozpłozena
bude řlawa domu geho;

18 Nebo když žhyne, neweřme
wřřyeho řebu, any řende ř nym řlawa
geho. 15

19 Nebo duřty geho w žywoty
geho buře blahana, zpowyeda fye
toby, když dobrzye vřzynyř řemu.

20 Uende az do pokoleny otcow
řwych, az na wycznošt nevřzy řwietla. 20

21 Czlowyek, když we czyty byeře,
nevřumyl, přyzownan gešt řkotu
neřmyřnemu y podoben vřzynen gešt
gym.

Chwalř.

25

XLIX

*Tento salm gešt bořye řlowo, kdiž kte-
řeho dařid kařal chwality we cztwor-
tek.*

1 BŦh, bohowy ¹⁰⁾ hořpodyn, mlu-
wil gešt y pořwal žemye 30

Od řlunczneho wřchodu az do za-
pada.

2 z řyona oblyczy křařty geho;

3 Buoh zewny ¹¹⁾ přyzde, buoh naff
a nebude || mlczety. 35

Ohen přzed nym fye zazzye, a około
nyeho burze welyka.

4 Přyzwolal nebe řwřchu a žemy
roeznaty řyd řwoy.

¹⁾ M. zde. — ²⁾ Za tím vyřkrabáno: Chřř. — ³⁾ Vynecháno: wřřczczy (omnes). —

⁴⁾ M. žemyene, terrigenae. — ⁵⁾ placationem. — ⁶⁾ v na řaře. — ⁷⁾ scandalum. —

⁸⁾ k předěláno z ř. — ⁹⁾ M. weřme. — ¹⁰⁾ Prvé o na řaře; deorum. — ¹¹⁾ M. žgewnye,
manifeste.

5 Shromazdyete gemu fwate gehu,
gыз rzyedye wstawenye yeho nad
obyeth.

6 Zwyestugy nebefa prawo gehu,
5 nebo buoh fudy gest.

7 Slyff, lyde moy, a budu mluwyty;
yfrahely, a fwyedczym tobye, buoh,
buoh twoy yaz fem.

8 Ne w obyety twei wzlagy tobye,
10 ale wzwydyzy ¹⁾ twe przede mnv gfu
wezdy.

9 Newezm^v z domv tweho telczow,
any z stad twych kozluow;

10 Nebo ma gfu wfyczka zwyierzata
15 lefna, fkuot na horach y wolowe.

11 Poznal fem wfyczko ptaczstwo
nebefke, a krafa polna fe mnv gest.

12 Acz laczen budu, nepowy^{m 2)}
tobie; moy wedye gest okrzl zemfky
20 a plnost gehu.

13 Czy budu gyesty maffo bykowe
a czyly krew kozlowu budu pyty?

14 Obyetuy bohu obyeth chwały, a
nawrat fwrchnyemu flyby twe.

25 15 I wzaday mne w den zamucze-
nye; y wyprostym tye, y pocztlyff
mne.

[45] 16 Ale hrzyeffnemu rzekl buoh:
procz ty wymluwugeff prawa ma a
30 przygymaff wstawenye^e me fkrze wsta
twa?

17 Ty wedye nenawydyl fy kazny,
a zawrhls kazanye me zasfye.

18 Kkdysz ³⁾ wzryeffe zlodyege, bye-
35 zyeffe f nym, a z czyzolzynyky dyel
fwoy kladieffe.

19 Ufta twa przyelyffna byechu zlo-
by, a yazyk twoy fkladaffe lfti.

20 Sedye proty bratru twemu mlu-
40 wyeffe, a proty fynu materze twej
kladaffe wrazy.

21 to fy czynyl, a mlczyel fem,

Mnyel fy, nesp^{ra}wedlnyche, ⁴⁾ ze
budu tobye podobien; ztrefkczy tye a
postawym proty oblyczegy twemu.

22 Rozumeyte ⁵⁾ tomu, kteryz za-
pomynate boha, at on netrhne, a ne- 5
bude, kto zprosty.

23 Obyeth chwalna poczty mne, a
tu czieftu, gыз pokazy gemu fpaeny
bozie.

Chwala otczy y fy. y f. 10

L

*Tento salm bil lanye dawidowo, kdiz
natan prorok gemu prawil, genz bil
wzal bezprawnye zemu berfabee czlo-
wyeku swemu wryasowy a gyz poslal
na zabytie.* 15

3 SMylyy fye nade mnv, boze, po-
dle welykeho mylofrcdenfwy^e tweho,
A podle mnofawy lytofty twych
fhlad nesp^{ra}wedlnost mv.

4 Wycze omyz mye od nesp^{ra}- 20
wedlnosty mey, || a od hrzyecha meho
oczyft mye.

5 Nebo zloft m^v yaz fnam, a hrziech
moy proty mnve gest wezdi.

6 Tobye famemu fem zhrzyeffyl a 25
zle przyed tobu wczynyl fem, aby fe
zprawyl w rzeczach twych, aby zwy-
tyezyl, kdyz tye fudy.

7 Tot wedye w nesp^{ra}wedlnostech
poczat fem, a w hrzyeffych poczala 30
mye maty ma.

8 Tot nebo prawdu mylowal fy,
nogyfte a tayne mudrofty tve zgewyl
fy mnve.

9 Pokropyff mye, hofpodine, ⁶⁾ yfo- 35
pem, a czyft budu; zmygeff mye, a
nad fnyeh | obyegy.

10 Sluchu memu daff wesele a ra-
dost, y zwesele fye kofty pokorne.

¹⁾ M. *wzdwyzy*, holocausta. — ²⁾ e nadepsáno nejspíše korektorem. — ³⁾ k dvakrátě omylem psáno. — ⁴⁾ Adverbium *inique* překladatel vzal za vocativ sing. — ⁵⁾ M. *rozumeyte*. — ⁶⁾ Ve Vulg. tištěné není pro to slova.

11 Odvrat obliczey twoy od hrzychow mych, a wšetky nešprawednošty me ťhlad.

12 Srdce czyťte ťtworz we mnye, 5 boze, a duch prawy obnow w ťtrzie-
wy^ech mích.

13 Neotwrhuy mne od oblyczege tweho, a ducha ťwateho tweho neod-
wraczyuy ote mne.

10 14 Nawrat my weťele ťpaťenyje twe-
ho, a duchem przyednym¹⁾ potwrđ mne.

15 15 Uczyty budu nešprawedlne dzie-
ťtam twym,²⁾ a nemyloštywy [46] ťye
k tobye obratyje.

16 Wyproťt mnye z krewnykw,³⁾
boze, boze moy⁴⁾ ťpaťenyje meho,
y zweťely ťe⁵⁾ yazyk moy ťprawed-
noťty twu.

20 17 Hoťpodyne, rti ma otewrzeťť, a
vťťa ma zwyťťťtygy chwalu twu.

18 Nebo acz by chtyel obyety, dal
bych byl obak,⁶⁾ wzdwyzmy⁷⁾ ťye ne-
zkochoff.

25 19 Obyet bohu duch zamuczeney;
ťrdce ťkruffene a pokorne, boze, ne-
potupyťť.

30 20 Lytoštywyje vczyn, hoťpodyne,
w dobrei woły twey ťyonu, aby opr-
weny byly zdy jeruzalemťke.

21 Tehdy | przygmeťť obyety ťpra-
wednoťty, polozenye a wzdwyzy,⁸⁾
tehdy wzlozyc na oltarz twoy telata.

LI

Tento salm vczynyl david od zloťty,
35 *kdiz wyproťťen byl z wycezenye; ale*
ťaul ťliťaw, ťe david byeťal, radoval
ťye ge tomn.

3 Czo ťe chlubiťť we zlobie, gēz
moczen gfy w nešprawednoťty?

4 Czely den neprawdu myťyl ya-
zyk twoy; yakzto brzytwy oťtrze⁹⁾
czynyl ťy leť.

5 Mylowal ťy zlobu nad lyboť, ne-
šprawednoťt wyceze, nez mluwyty 5
prawdu;

6 Mylowal ťy wťťyťka ťlowa ťrcze-
nye¹⁰⁾ yazykem lťtywym.

7 Protoz boh zruffy tye do kon-
czye, wywraty tye y przyeťteczy¹¹⁾ || 10
tye z ťlanu tweho, y korzen twoy
ť zemyje zywich.

8 Uzryje prawy y zlogie ťe, a zťmye-
gy ťye a rzku:

9 tot czlowyek, genz nepolozył¹²⁾ 15
boha pomocnyka ťweho,

Ale vťťal v mnoťty bohatťwie ťwe-
ho, y oťťal w geťťytnoťty ťwey.

10 Ale yaz, yako olywa plodyczťwie
w domu bozym, nadyegy ťem myel 20
v myloťty bozeye na wyecznoťt, a na
wyek y wyeky.

11 Zpowyedagy ťye tobye na wyeky,
ze ťy vczynyl, a budu czekaty gmena
tweho; nebo dobre geťt przyed ťwa- 25
tymy twymy.

W ťtrzedu nocturn. |

LII

*Tento salm vczynil korce, znamena-
wage ťkrze nen, ťe nechce zyw biti*
proty zakonu bozyemu. 30

1 Rzekl neťmyťlny na ťrdczy ťwe^m:
nenye boha.

2 Zaprtyly ťu ťye a mrzuty vczy-
nyeny gfu w nešprawednoťtech; ne-
nye, kto bi czynyl dobre. 35

3 Buoh ť nebe ťezrzyel na ťyny lyd-
ťke, abi vidiel, acz¹³⁾ geťt rozumny a
hledagczy boha.

¹⁾ principali. — ²⁾ *twy* připsáno nejspíše korektorem. — ³⁾ de sanguinibus. — ⁴⁾ V lat. Vulg. není pro *moy* slova. — ⁵⁾ exultabit. — ⁶⁾ utique — ⁷⁾ holocaustis. — ⁸⁾ oblationes et holocausta. — ⁹⁾ M. *ofire*. — ¹⁰⁾ praecipitationis — ¹¹⁾ M. *przyeťteczy*, emigrabit. — ¹²⁾ *nepo* na rasuťe. — ¹³⁾ na rasuťe *abi vidiel*; *acz* geťt připsáno po stranách.

4 Wffyczkny fye pohnuly, ſpolu ne-
vzyteczny vczyneny fu; neny, kto
by czynyl dobre, neny az do gednoho.

5 5 Awffak zwyedye wffyczny, gyz
czynye neſprawedlnofť, [47] gyz zzeru
ofadu mu, iako krmy chlebowu.

6 Boha nenazywały; tu ſie trzyeſly
ſtrachem, kdez nebyeſſe ſtrachu.

10 Nebo buoh roztrhal koſti gych, gyz
lydem fu myly; vyhanyeny fu, nebo
boh potupyl ge.

7 Kto da z ſyona ſpaſytele yfrahe-
ly? kdez odwraty hoſpodyn wyezenye
ofady ſwey, zwefeły fye yacob, a wra-
15 duge ſe yfrahel.¹⁾

LIII

*Tento ſalm uczynyl dawid, kdez ſyſczy
ſyde bili gey proradily, kdez przyed
ſaulem we wſy ſyf bil fye ſchowai.*

3 Boze, w menu twem ſpaſena
20 mye.²⁾ vczyn; a w ſyle twey ſud mye.

4 Boze, vſlyſť modlytby mu, vſſyma
zweyz ſłowa vſť mch. |

5 Nebo czyzy wſtaľ proti mnye, a
ſylly hledaly duſſe mey, a nepolozyly
25 boha przed oczyma ſwyma.

6 A tot wedye buoh pomaha mnye,
a hoſpodyn przygymatel geſť duſſe
mey.

7 Odwrat zle neprzatelom m, m, a
30 v prawdye twei roztrhay ge.

8 Dobrowolnye obyet wzdam tobye,
a wzpowyedał fye gmenu twemu,³⁾
nebo dobre geſť.

9 Nebo ze wſſieho ſmutka wypra-
35 wyl ſy mye, a na neprzately me mrze-
lo⁴⁾ oko me.⁵⁾

LIV

*Tento ſalm vczynyl dawid, kdez bye-
ſal przyed ſaulem ſzemye, a chtye gty
na puſcz.⁶⁾ ||*

2 Uſlyſť, hoſpodyne, modlytby mu,
a nepotupy prozby mei; 5

3 przyrzy ke mnye a vſlyſť mye.
Zamuczen ſem w oblomowane
mem, a ſmuczen ſem

4 ot hlaſu neprzetelſkeho a od za-
mutka hrzieſſneho; 10

Nebo vhnuly ſie na mye neſprawed-
noſty,⁷⁾ a w hnyewye zaloſtny byechu
mnye.

5 Srdez⁸⁾ me zamuczeno geſť we
mnye, a ſtrach ſmrtelny ſpadł na mye. 15

6 Strach a trzyes przyſly na mye,
a pokryly mye temnoſty.

7 I rzekł ſem: kto my da perzye
yako | holubyczy, y wzletym a odpo-
czynu! 20

8 Tot vzdalych fye byeſſe,⁹⁾ y by-
dlych na puſczy.

9 Czekaach geho, genz by mye ſpa-
ſena vczynyl od bazny ducha a burze.

10 Streż, hoſpodyne, a rozdyel ya-
zyky gych; nebo wydyech neſprawed-
dnoſť a protywenſtwe v myeſtye. 25

11 Den a noc obklyczy gye na
zdech gegye neſprawedlnofť, a vſyle
v proſtrzyz geho 30

12 a ne prawo;

I nezhynula z ulycz geho lychwa
a leſť.

13 Nebo by byl neprzyetel moy
kleł mye, ztrpył bych bil owſſe^m. 35

[48] Acz by ten, genz nenawydyl
mne, mluwyl by byl,¹⁰⁾ ſkrył bych ſe
był ſnad przed nym.

14 Ale ty, człowieczie gednomyſł-
ny, weywoda moy a znany moy, 40

¹⁾ y předěláno z r. — ²⁾ e připsáno drobně později — ³⁾ Za tím vynecháno: *hoſpo-
dyne*, jak v **ŽW**. — ⁴⁾ despexit. *potup(i)lo* **ŽW**. — ⁵⁾ Za tím vyškabáno s. — ⁶⁾ Na rásuře,
pod tím černé písmo vyškabáno. — ⁷⁾ M. *neſprawedlnofſty*. — ⁸⁾ M. *Srdcze*. — ⁹⁾ Nade-
psána jeſt oprava na hořejším okraji: *byeze*, fugiens — ¹⁰⁾ Vynecháno: *welike* (magna).

15 Gyž (polu fe mnv sladke wzgymachu¹⁾ krmye, w domu bozym chodyły liny f powoleny.

16 Przid fmrt na nye, a fendyete
5 do pekla zywy;

Nebo nesprawednost²⁾ v bydlech gych, prostrzedz gich.

17 Ale yaz k hospodynu volach, a hospodyn spafil mye.

18 Weczer a rano y w poledne wymluwy y zwyestluy, y vflyffy hlas moy.

19 Wykupy v poko|gy duffy mu od tych, gyž przyblyzygy fe ke mnye; nebo mezy mnohymy byechu fe mnu.

20 I vflyffy hospodyn, y ponyzy ge, genz gest przed wyeky;

Nebo nenye gym promyena, a ne baly fe boha.

21 rozprostrziel ruku swu na zapla-
20 czenie,

Poffkwrnly fu wstawenye gehu;

22 rozdyeleny fu od hnyewu oblyczegeho, y przyblyzylo fe frdcze gich.³⁾

Obmyekczyly fu rzeczy gych⁴⁾ nad
25 oley, a ony fu strziely.

23 Wrz na hospodyna peczy twu, a on tye odkrmy; a neda nad⁵⁾ wyecznost v wlnach || zhynuty prawemu.

24 Ale ty, hospodyne, uwedeff ge
30 w gefkyny zhynuty.

Muze krewny a litywy nerozpoltye dny swych; ale yaz nadyegy gmyety budu w tobye, hospodyne.

LV

*Tento salm uczynyl dauid, kdiz ale-
35 fowfcszy popadly byechu ge y w myestye leth tak uszczenem nyekterzy chlycz gy faulowy daty.*

2 Smyluy fye nade⁶⁾ mnu, boze, nebo potlaczył mye czlowiek, czely
40 den bogyge muty mye.

3 Tlaczyly mye neprzetele mogy czely den; nebo mnozy boyownyczy protyw mnye.

4 Od wyfofity denney fe zbogy, ale yaz w tobye nadyegy budu gmyety. 5

5 W boze zchwalym rze|czy me, v boze mam nadyegy, nezbogym fye, czo mye vczyiny tyelo.

6 Czely den slowa ma mrzkowachu;⁷⁾ protyw mnye wfieciczko myffle-
10 nye gych na zle.

7 Wzbydlee y fkrigy, ony chodydla meho budu zstrzietczy,⁸⁾

Iakoz fu czekaly duffe mey.

8 za nycz spafeny ge vczyinyff; a 15 w hnyewye lydy zlameff. Boze,

9 zywot moy zwyestowach tobye. polozył fy flzy me przed tobu,

Iakoz w flybu twem.

10 tehdy obraty fye neprzetele 20 mogy zasfye,

W kteryzkolwyek [46] den wzowu tye; tot poznaff, ze buoh moy gfy.

11 U boze wzchwal⁹⁾ slowo, w hospodynu zchwalim rzecz, v boze gmyel 25 fem nadyegy, newzbogym fye, czo my vczyiny¹⁰⁾ czlowyek.

12 We mnye fu, boze, flyby mogy,¹¹⁾ gyez wraczy chwalenye tobye.

13 Nebo zproftyl fy duffy mv z fmrt- 30 ty,¹²⁾ nohy me od poplzu, abyeh fe flybyl przyed bohem w swietle zywych.

Chwala ot.

LVI

*Tento salm przyflufy k drzyetwym
35 salmom.*

2 Smyluy fye nade mnv, boze, smyluy fye nade mnu; nebo w tye vffa duffe ma, |

A w ftyeny krzydla twu budu myety nadyegy, donyz nemynenesprawedlnost. 40

¹⁾ M. *Genz wzgymaffe*. — ²⁾ M. *nesprawedlnost*. — ³⁾ M. *geho*. — ⁴⁾ ejus. — ⁵⁾ M. *na*. —

⁶⁾ Za tím vyškrabáno m. — ⁷⁾ execrabantur. — ⁸⁾ M. *strzietczy*. — ⁹⁾ *wal* na *rasufe*. —

¹⁰⁾ Za tím e vyškrabáno. — ¹¹⁾ M. *twe*, *tua*. — ¹²⁾ Za tím vynecháno: a (et).

3 Wzwolagy k bohu wrchnym^v,
bohu, genz dobrze vczynyl ninye:

4 Pořlal ř nebe y wyprořtyl mye,
dal geřt w ruhotu, gyz potlacizy mye.

5 Pořlal buoh myřořt řwu a prawdu řwu,

5 duffy mu zprořtyl z prořtrietka ¹⁾
řřćenatkow lwowich; řpal řem řmuczen.

Synowe człowyeczy, zubi gych odye-
nye a řřpowe, a yazyk gych mecz ²⁾

10 ořtry.

6 Wzwyřř fye nad nebeřřa, boze,
a na wřřfey zeřmy řława twa.

7 Ořydlo vprawyly noham mym, a
řklonyly duffy mu.

15 Kopyly przyed oblyczegem mym
dol, y upadly wen.

8 Hotowo řrdcze me, boze, hotowo
řrdcze me; wzpiewagy a chwalu řzku
hořpodynu. ³⁾

20 9 Wřřan, řławo ma, wřřan zaltarzi
a huřle; wřřanu ty w zabrziezk.

10 Wzpowyedagy fye tobye w ly-
dech, hořpodyne, a chwalu řzku tobye
v wlařtech.

25 11 Nebo zwelyczena geřt az do ne-
bes myřořt twa, a az do oblak prawda
twa.

12 Wzwyřř fye | az do ⁴⁾ nebeřřa,
boze, a na wřřfey zemy prawda twa.

30 Chwala ocz. y ř.

LVII

*Tento zalm vczynyl david, poruczege
duřřy řwu a wřřyřřku řwu truchlořt, kdřř
wřřyřřny lydy nepokoyne wydiel a tak
řřka:*

2 Acz ⁵⁾ zagyřto řnad prawdu mlu-
35 wiete, prawye řudte, řynowe lydyřřcy.

3 A todye w řrdczy neřprawednořři
czynte, na zemy neřprawdu rucze wa-
řře kladata.

4 Odluczyly řu ře hrzyeřřnyczy od
zywota, bludyly řu od řoze řweho, ⁶⁾
mluwyly řu krzywotu.

5 Rydanye gych podle podobenřřwie
hadoweho, yako kralykowye řluchcy, ⁷⁾ 5
a zatyřkugye vřřy řwogy,

6 Genz neuflyřřy řłafu czarũ[50]gy-
czyeho a gedowateho czarugycze mu-
drze.

7 Buoh zetrřře zuby gych w uřřtech 10
gych, řřřienownyky lwowe złame ho-
řpodyn.

8 K nyczemu przydu yako woda
zbyeřugycze; natařł luczyřřcze řwe,
donyz nezemdlegy. 15

9 Iako wozk, gyz plowe, odgyeti
budu; řřpadł ořen, y newydyely řłun-
cze.

10 Drzewe neř rozumyely řrnye
wařře řłoha, tak ⁸⁾ zywe, tak w řnye- 20
we pozře ge.

11 Wzradugye fye prawy, kdřř
vzřřy ⁹⁾ pomřřtu, rucze řwogy vmyge
we krwy hrzyeřřnykowye. |

12 I dye człowyek: ¹⁰⁾ owřřem geřt 25
owocze prawemu, owřřyem geřt boh,
řudte ge na zemy.

Chwala.

LVIII

*Tyemto zalmem david wolal k hořpo-
dynu, kdřř řaul kařřal obłehnuty řnuom, 30
w nyemř řil david.*

2 Zprořt mye od neřpratel mych,
boze moy, a od wřřawagyczeřch na
mye wypraw mye.

3 Zprořt mye od czynyczich neřpra- 35
wednořři, a od muzow krewnych řpas
mye.

4 Nebo tedye, ¹¹⁾ gyely duffy mu,
oborzyly fye na mye řyřny.

) M. *prořtriedka*. — ²⁾ Za řłowem *mecz* řasura. — ³⁾ *hořpodynu* řřřřdano v nařřem
překładě. — ⁴⁾ M. *na*, super coelis. — ⁵⁾ z řřřřřřřřř řetřřeno. — ⁶⁾ *řweho* řřřřřdano v nařřem
žaltářři. — ⁷⁾ *aspidis surdae* řřřno řhybňe nejřřřře za Dativ *aspidi surdae* a překládano
dosłowně; *kralikowe řłufyey y zatyřkugucie* ŽG. — ⁸⁾ M. *řak*. — ⁹⁾ Za y řasura; vyřřkrabáno
řnad e. — ¹⁰⁾ Vyneřřano: *acz* (si). — ¹¹⁾ M. *todye*, ecce.

5 Any nesprawedlnost ma any hrzyech moy, hospodyne, bez nesprawedlnosty fem biezal y oprawych.

6 Wltan k potkany memu a hle-
5 day, a ty, hospodyne, mocny boze, boze yfrahelow,

Przyrzy k nawšczyeweny ¹⁾ wšech wlašty: nesynluy fye nade wšyemy, gyz czynye nesprawedlnost.

10 7 Obraty fye k wczeru a hlad budu trpyety yako pŷy, a wztulagy ŷe po myeštye.

8 Tot wzmluwy wšty ŷwymy, a mecz we rtu gych: nebo kto ŷyšŷal geš?

15 9 A ty, hospodyne, zŷmyegeš fye gym, w nyczcz uwedeš wšyczky wlašty.

10 Sylu mu k tobye wzchowagy, nebo, boze, przygymatel moy fy.

20 11 buoh moy, mylošt geho | przyedende mye.

12 Boh pokazal my na neprzately; ²⁾ nezabygey gych, at nyekdy zapomaniu lyda meho. ³⁾

25 Rozpraš ge w fyle twey, a šlozz ge, zašlonytel' ⁴⁾ moy, hospodyne;

13 Wyna wšt gych, rzeczy rtow gych; aby byly popadeny w pyšŷe ŷwey,

30 A z mrzkošty a lzy zwieštowany budu

14 w došpyeny, ⁵⁾ w hnyewy došpyelem y nebudu.

I zwiedye, zze buoh bude wlašty
35 yakubem a kragynamy zemškimy.

15 Obraty fye k wczeru a hlad budu trpyety yako pŷy, a wztulagy ŷe po myeštye.

[51] 16 Ony rozprašy⁶⁾ fye k gede-
ny; ale acz nebudu fyty, y zrepczy.

17 Ale yaz budu ŷpyewaty fylu twu, a wzwyšy rano mylošt twu;

Nebo vczynyen geš przigimatel moy a vtoczyšce me w den zamutka meho.

18 Pomocznyku moy, tobye wzpiegy, nebo, boze, przigimately moy gfy, 5 boze moy, mylošty ma.

Chwal⁷⁾ otczy y fy. y f. du., Iakoz.

LIX

*Tento salm vczynyl dawyd prošye mi-
lošti od boha, kdš ŷpašyl bil mezopo-
tany a ŷyryta myešta a ŷabil bil rzy- 10
manuow dwanašte tyšycš lyda.*

3 BOze, odpudyl fy ny y zkazyl fy ny, rozlnyewal fy fye na^m y ŷlytował fy ŷe nad namy.

4 Zamutyl fy zemy y ŷmutyl fy gy, 15 vzdraw zetršŷyeny⁶⁾ gegye, nebo po-
hnuta geš.

5 Pokazal fy lydu twemu twrde, napogyl fy ny wyne^m ŷkruffeny.

6 Dal fy bogyczym febe ŷnamenye, 20 aby byezely od oblyczege luczyšŷežneho.

Aby zprošczyeny byly myly twogí.

7 ŷpašena mye vczyn prawycze twa 25 a wšlyšŷ mye.

8 Buoh mluwyl w ŷwatem ŷwem: wzradugy ŷe a rozdyele fykczymu, ⁷⁾ a podole ŷtanowe zmyerzi.

9 Moy geš galaad, a moy geš ma-
našes, a ešŷraym, fyla hlawy mey, 30 Iuda, kral moy.

10 moab hrnecz nadyege mey,

Nad ydu mem rozproštru obu w mu; mnye czyzokragyene poddany fu.

11 Kto dowede mye do myešta 35 ohrazeneho? kto dowede mye az do ydumege?

12 A wšfako ty, hospodyne, genz fy odpudyl ny, a newyndešŷ, boze, w fy-
lach našŷych? 40

¹⁾ Za *ŷ* vyškrabáno *e*. — ²⁾ Vynecháno: *me*. — ³⁾ populi mei (nom. plur.); psáno na rasuře. — ⁴⁾ *ŷ* požději připsáno. — ⁵⁾ Za tím vyškrabáno *u*. — ⁶⁾ contritiones. — ⁷⁾ Sichimam.

13 Day nam pomocz z zamutka;
nebo geffytina pomocz czlowyeczycy.

14 U boze vczynymy fylu, a on
w nyczcz dowede wfyczky wlafty,
5 gyz fmuczugy ny.

LX

Tento zalm przyflufy k drzewnym.

2 USlyff, boze, profbu mu, przyrzzy
k modlytbye mey.

3 Od kragyn zemfkych k tobye |
10 fem wolal, kdz tuzyeffe frdcze me.
na opoczie ¹⁾ zwyffyl fy mye.

Dovedl fy mye;

4 nebo vczynyen fy nadyege ma,
wezzie ²⁾ fylnofty od oblyczge neprzie-
15 tele.

5 Wzbydlm w ftanu twem na wye-
ky, zaftonyen budu oponv krzydloma
twyma.

6 Nebo ty, boze, boze, vflyffal fy
20 modlytbu mu; dal fy my dyedynu bo-
gyczim fye gmena tweho.

7 Dny nad dny kralowy przydaff,
a leta gehu az do dne pokolenye
y pokolenye.

25 8 Bydly na wyeky przed bohem.
mylofty a prawdy gehu kto wz[52]do-
bywa?

9 Tak chwalu rzku gmenu twem^v
na wyek y wyeky, abich wratyl flyby
30 me ode dne az do dne.

Chwala.

LXI

*Skrze tento zalm odpowieda yditum
zgewenye od fuda, ze fye chce boha
baty a ze by bil wyerny.*

35 2 AWFfako bohu poddana bude
duffe ma? anebo od nyeho pokora
ma.

3 I nebo wedye on geft buoh moy
y fpafytel moy, przygimatel moy, ne-
pohnu fye wyecz.

4 Dokudz oborzugete fye na czlo-
wieka? zabygiete wfyczkny wy, yako 5
ftuentye nachylene, ohradye fplacze-
ney? ³⁾

5 I wfakz mzdru mu myflyly zapu-
dity; byeziech w zyezny; vfty | fwymy
blahachu, a frdczem fwym klynechu. 10

6 AWFfakze bohu poddana bude
duffe ma; nebo od nyeho vtrpenye
me;

7 Nebo on boh moy a fpafytel moy,
pomocznik moy, neprfieftyzy fe. ⁴⁾ 15

8 U boze fpaftenye me a flawa ma,
boh pomoczy mey, a nadyege ma
v boze geft.

9 Uffayte wen wfyczek fbor lydfky,
prolyte przed nym frdcze waffe; boh 20
pomocznik naff na wyecznoft.

10 AWFfakze gfu geffytyn fynewe
czlowyeczy, lzywy fynewe czlowyeczy
u wa[hach, ⁵⁾ aby przieludyly ony w ge-
ffytentwy w temze. 25

11 Nerodte vffaty w neftprawedno-
fty, a plenow nerodte zadaty. boh-
ftwy acz ty prziplowuge, nerodte frdcze
przylozyty.

12 Gedinu mluwyl geft buoh, dwe 30
tye ⁶⁾ yfem flyffal, ze mocz bozye geft,

13 a tobie, hoftpodyne, myloft; ne-
bo ty wratyl kazdemv podle ftuktow
geho.

Chwala otcz. y fynu. 35

LXII

*Skrze tento zalm dawid chwalil boha,
kdz wftyel do chramu; nebo oklamal
bil a myel przede dnyem zabity.*

2 Boze, boze moy, k tobye od
fwytlofty bdy. Zyezyla w tye duffye 40
ma, y rozlycznye tobye tyelo me

¹⁾ in petra. — ²⁾ M. *wyessie, turris*. — ³⁾ tamquam parieti inclinato et maceriae depulsa. — ⁴⁾ non emigrabo, *newiftiezu fye* ŻW. — ⁵⁾ in stateris. — ⁶⁾ buoh a tye na rasuře.

3 W | zemy puſtey a bezczefne a bezwodney, — tak w ſwatem zgewych ſye tobye, abych wydyl ſylu twu a ſlawu twu.

5 4 Nebo lepſzy geſt myloſt twa nad zywoty. rty ma wzchwalyta tye.

5 Tak wzblahagy tobye w zywotye mem, a w menu twem wzpodeymu rucze mogy.

10 6 Iako loyem a tucznoſty napln ſye duſſe ma, a rtoma weſelyma zchwale tye viſta ma.

7 Acz pomnyel ſem na tye na poſtely mey, w gytrſny myſlech na tye;

15 8 nebo ſy byl pomocnyk moy,

A w [53] oponye krzydlu twu budu viſtaty.

9 przynulla duſſe ma po tobye; przygala mye prawycze twa.

20 10 Ony wedye na prazno hledaly duſſe mey, wendu w nyzkoſt zemzku,

11 dany budu w rucze meczowey, a czeſty lyſſy ¹⁾ budu.

12 Ale kral wzraduge ſye v boze; 25 wzchwaleny budu wſſyczkny, gyz przyeſehagy na nem; nebo zatlaczena ſu viſta mluwycie neſprawedlnoſt.

Chwala oczy y ſyn.

LXIII

Tento ſalm geſt od bozeho vmuczenye;
30 *kteryz ſalm uczynyl david, proſye boha, kdiz gehu czeled protywyla ſye.*

2 Uſlyſſ, boze, modlytbu ²⁾ modlytbu mu, kdiz proſym; | od ſtrachu nepratelſkeho wyproſt duſſy mu.

35 3 Zaſlonyl ſy mye od ſboru zloby- wych a od mnoſtwye czynyczich neſprawedlnoſt.

4 Nebo zoſtrzyly jako mecz yazyky ſwe, napyely luczyſzcze, wyecz horzku,

5 aby ſtrzelely w tainychiech ne- poſſſkwrnyeho. ³⁾

6 Brzo ſtrzelely gehu, y nezbogy ſye; wtrdyly fobye rzyecz neprawu.

Prawily ſu, aby ichowaly ofydla, 5 rzekly: kto vzrzy ge?

7 Zpytowaly ſu neſprawedlnoſt, y zſtaly ſu zpytugycze zpytanym.

Przyſtupy czlowyek k frd|czy wy- ſokemu,

10

8 y wzwyſſy ſe buoh.

Sſypowe malytkych vczyneny ſu rany gych;

9 a roznemohly ſye proty nym ya- zaczy ⁴⁾ gich.

15

Smutyly ſye wſſyczny, gyz wdiechu gye;

10 y wzbaal ſe geſt wſſelyky czlo- wyek.

I zwyeſtowaly ſu ſkutky bozye a 20 czyny gehu vrozumyely,

11 I zraduge ſye prawy w hoſpody- nu y bude ⁵⁾ nadyegy myety w nyem; y zchwaleny budu wſſychny praweho frdcze.

25

LXIV

Tento ſalm prorokowe filiſtym proro- kowaly, genz ony budu w geruſalemye pany.

2 TObye ſluſſye chwala, boze w ſy- 30 onu, a tobye wraczen bu|de ſlyb w ye- ruſalemye.

3 Uſlyſſ modlytbu mu; a k tobye wſſelyke tyelo przyde.

4 Slova neſprawedlnych priemohla nas; a w nemyloſtech naſſech ty ſye 35 ſlytugeſſ.

5 Blazený, gehoz gſy wywolyl a przygal: bydlyty bude w ſyenech twich.

¹⁾ Jeſt z čehosi předěláváno, *liſcie ŽW*. — ²⁾ Přeskrtnuto. — ³⁾ M. *nepoſſſkwrnyeneho*, immaculatum. — ⁴⁾ M. *yazyczy*, linguae. — ⁵⁾ Za tím coſi vyſkrabáno.

Naplnyeny budem w dobrotach do-
mu tweho, fwaty geft chram twoy,
6 dywny w fprawednoſty.¹⁾

Uſlyſſ ny, boze, ſpafytelyy naſſ, na-
5 dyege wfech kragyn zemfkych a v mo-
rzy dalecze.

7 Czynyne hory w fyle twej, opafan
moczy;

8 [54] genz zamuczugeſſ hlvbynu
10 morſku, zwuk wln geho.

Smutyne fye wlaſty,

9 a wzbogy fe, gyz bydle na me-
zech, ot znameny twych; wyſſczye²⁾
gytrzyne a weczeryne fye zkochaff.

15 10 Nawſſczyewyl fy zemy y napogyl
fy gy, rozmnozył fy, aby obohatyl gy.

Rzieka bozyc naplnyena geft woda-
my, wczynył fy krmy gich; nebo tak
geft przyprawenye gych.³⁾

20 11 Potoky geho napogyl fy, rozplod
zarody geho; w kropiegich geho zra-
duge fye roſtuczy.

12 Pozehnaſſ kołronye leta tychoſty
twej, a pole twa naplny fye zyeznem.

25 13 Rozmohu fye kraſy puſſczowe,
a radoſty pohorzye fe przypaſſe.

14 Obleczeny fu beranowe owcze-
my,⁴⁾ a dolowe rozmohu fye lytem;
zwolagy, a toty chwalu rzku.

30 Chwal~.

LXV

*Tento ſalm wczynyly knyżycze darwi-
dowy, kdiż fyliſtowe ſadaly obrzeża-
nye mſye a duom zyduwſky przygyety.*

1 RAduyte fye bohu wſſyetka ze-
35 niye;

2 chwalu rzczete⁵⁾ gmeny geho,
dayte ſlawu chwale geho.

3 Rczyete bohu: kako hrozny fu
ſkutczy twogy, hoſpodyne! we mno-
40 ſtwy fyly twej felzy tobye neprzyetele
twogy.

4 Wſſyczka || zemye modl fye tobye,
boze, a zpyeway tobye, chwalu rczy
gmenu twemu.

5 Poydyete a wyzte ſkutky bozyc,
hrozny w radach nad ſyny lydſke. 5

6 Genz obratyl morze w zemy fu-
chu, na rzecze przeygdu nohu; tu fye
wzwefelymy w nyem.

7 Genz panuge w fyle ſwey na wie-
cznoſt, oczy geho na wlaſty hledyta; 10
gyz oboſtrzygy,⁶⁾ nebudu wzwyſſeny
ſamy w foby.

8 Blahoſlawte, wlaſty, boha naſſeho,
wczynite, at ſlyſſyeny geft hlaſ chwały
geho: 15

9 Genz polozył duſſy mu k żywotu,
y nedal v pohnutyne nohy mey.

10 Nebo zkufyl fy naſ, boze;
ohnyem fy naſ pokufyl, yak^oto po-
kuffegy ſtrzebra. 20

11 Uwedl fy ny w ofydło; polozył
fy zamutek na chrzbetne naſſem;

12 wlozył fy lydy na hlawy naſſye.

Przeſſy ſmy ſkrze ohen a wodu,
a uwedl fy ny w rozwlazeny. 25

13 Wendu w dom twoy w obyety;
nawraty tobye flybi me,

14 gyez rozgednala gſta rty ma
I mluwyla fu wſta ma w ſmutcze me^m.

15 Obyety mozkowatey⁷⁾ przynefu 30
tobye ſ zazzenym [55] beranym; przy-
nefu przed tye woly y kozly.

16 Poydyete a ſlyſſte, a wymluwym,
wſſyczny, gyz fye bogyte boha, kako
mnoho wczynył duſſy mey. 35

17 K nyemu wſty mymy ſem wolal,
a wzwyſſyl ſem pod yazykem mym.

18 Neſprawednoſt acz wzrziel ſem
w ſrdczy mem, neſlyſſy hoſpodyn.

19 Protoz wſlyſſal buoh a poſluchal 40
hlaſu prozbi mei.

20 Blahoſlaweny boh, genz neod-
hrnul⁸⁾ modlitby mey a myloſty ſwei
ode mne.

¹⁾ M. w ſprawednoſty. — ²⁾ exitus. — ³⁾ M. geho (ejus). — ⁴⁾ ovium. — ⁵⁾ rzczete **ŻW.** —

⁶⁾ exasperant. — ⁷⁾ Holocausta medullata. — ⁸⁾ genz ne na raſufe.

LXVI

Tyento zalmem dawid poschnal faule,¹⁾ kdizkolwyyk gey trapyl diabel, a odhonyewal diabla. |

2 Boze, smyluy fye nad namy a po-
5 zehnay nam; profwiet oblyczey fwoy
nad namy a pozehnay nas,²⁾

3 Abychom poznaly na zemy czie-
flu twu, we wfsech wlaslech spafeny^e
twe.

10 4 Zpowyedayte fye tobye lyde, bo-
ze, zpowyedayte fye³⁾ lyde wfyczkny.

5 Raduyte fie y weffelte wlasty;
nebo fudif^s lyd w fprawednofty,⁴⁾ a
wlasty na zemy opravugeff.

15 6 Zpowyedayte fye tobye lyde, bo-
ze, zpowyedayte fie lyde wfyczkny.

7 zemye dala plod fwoy.

Pozehnai || nas buoh, buoh naff!

8 pozehnay nas buoh, a boyte fye
20 gehu wfie kragyny zemfke.

LXVII

*Tento zalm uczynily fu spomocznyczy
dawidowi, a gest od sedmy radu⁵⁾
darnow ducha swateho toczyff: bazn,
vmyeny, mudroft, rada, sila, rozumnoft
25 a fczedroft.⁶⁾*

2 Uftan, hofpodyne, a roztrhany
budte neprzieteie gehu, a byezte, gyz
nenawidy^{ly} 7) te^s gehu, od oblyczeye
gehu.

30 3 Iakoz zhynuge dym, zhynte, ya-
koz plowe wozk od oblyczeye ohnye-
weho, tak zhynte hrziesfnyczy ot obli-
czeye bozieho.

4 A prawy kwafte a weffelte fe przed
35 bohem, a kochante fye w radofty.

5 Zpyewayte bohu, chwalu rcziete
gmenu gehu; | czieftu czynte gemu,
genz wchody na zapad. hofpodyn
gmye gemv;

Uefelte fye przed obliczegem gehu. 5
fmutyte fe od obliczeye yehu,

6 oczowe fyrodczy⁹⁾ a fudy¹⁰⁾
wdow.

Boh na myestie fwatem fwem,

7 boh, genz zbydlyty kaze gedyny^m 10
nrawem¹¹⁾ w domu,

Genz wywody okowane v moczy,
takez gye, gyz oboftrugy,¹²⁾ gyz by-
dle w rowyech.

8 Boze, kdyz wychodyffe przed 15
lydem fwym, kdyz przechodyesse puff-
czy,

9 Zemye hnula fye, a todye nebefa
fkapala od ob[56]lyczegie¹³⁾ boha ifra-
helfkeho. 20

10 Deffcz dobrowolny odlucziff dye-
dynye twej; a vmclena gest, ale ty
fwrchowal fy gy.

11 Zwyerz twoy zbydly na nye;
vprawyl fy w fadkofty twej chudemu, 25
boze.

12 Hofpodyn da slowo dobrozwe-
ftownykom fylu welyku.

13 Kral wfyech¹⁴⁾ fyl, myiy, myly;
a oblafty¹⁵⁾ domowey dyelyty plen. 30

14 Acz spaty budete pofttrzied wra-
zye,¹⁶⁾ perzye holubyczne poftrzye-
brzenye, a wycze¹⁷⁾ chrzebta gehu
v bledofly zlatey.

15 Kdyz rozezna nebe[fsky] krale na 35
nye, fnyehem zbyeleny budu¹⁸⁾ w fel-
mony.

16 hora bozy — hora tuczna.

Hora zfedla — hora tuczna:

17 czo fy^e domnyewate hory zfedle? 40

¹⁾ Až sem nápis na rasuře. — ²⁾ M. smyluy fye nad namy, misereatur nostri. —

³⁾ Vynecháno: tobye (tibi). — ⁴⁾ M. fprawednofty. — ⁵⁾ Nemá se čísti. — ⁶⁾ Na rasuře. —

⁷⁾ M. nenawidyely, oderunt; ly připsáno korektorem. — ⁸⁾ te přeškrtuto a podečkováno. —

⁹⁾ M. otczowe a fyrolczy. — ¹⁰⁾ Za tím vyškrabáno e. — ¹¹⁾ unius moris. — ¹²⁾ exasperant. —

¹³⁾ Za tím vynecháno: boha fyona, ot oblicziegie, jak v ŽW. — ¹⁴⁾ wfyech přidáno zde. —

¹⁵⁾ speciei. — ¹⁶⁾ inter medios cleros. — ¹⁷⁾ posteriora. — ¹⁸⁾ nive dealbabuntur.

Hora, v nyez dobrowolno geft w nye bohu bydlyty; a todye hořpodyn zbydly na řkonczenye.

18 Woz bozy ¹⁾ defet tyfyczow mnořtwye ²⁾ tyfyczow radugycznych; hořpodyn w nych w fynay, w řwatem.

19 Wřtupyl řy na wyřořt, yal řy wyzeřnřtwye, wřal řy dary na lydech;

A toty newyerziece, bydlyty hořpodyna boha.

20 Blahořlawen buoh dne ³⁾ kazdeho! prořpyenu ⁴⁾ czieřtu vczyn nam boh řpařfenym nařřym.

21 Boh nařř buoh řpařenye czyny-
czy; a hořpodynowo, hořpodynowo wifřcie, ⁵⁾ řmrťelne.

22 Awřřakoz buoh ztepe hlawy neprzatel řwych, wrch wlařa chodycich u winach řwych.

23 Rzeřl hořpodyn: z bazana obra-
czy, obraczy w hlubřnv morzku,

24 Aby zmoczena bylla noha twa we krwy, yazyk řřow twich z neprzatel od nyeho.

25 Wydyely wchozenye tve, a wchozenye | boha meho, krale meho, genz geřt w řwate^m.

26 Prziedeffla knyezata řgednana zpyewagyczym, prořřried mladycz
bubnugyczich.

27 We řborziedch blahayte bohu, hořpodyn, z řtudnych yřrahelfřkich.

28 Tv benyamyn, gynoffe, z myřly wyřřupugyczy,

35 Knyeřata yudřka, weywody řich, knyezata zabuřřka, ⁶⁾ knyezata nepta-
lynřka.

29 Kaz, boze, řyle twey, potwrđ toho, boze, geřřto řřozil řy w nas

30 Od chramu tweho. w gerufale-
mye tobye przyneřv [57] kraly dary.

31 Lay zwierzatom trřřtynym, řbor ⁷⁾ bykowy w brawach | ⁸⁾ lyřřkych, at odluczye ge, gyř zkuffeny řfu řřrie-
brem,

Rozprařř wlařty, genz boyom chtye. 5

32 przyřdu pořly z egypta, murzyn-
řko przieddeyde rucze geho bohv.

33 Kralowřtwye zemřka, řpyewayte bohu, pyeřte hořpodyn; Pyey ⁹⁾ bohu,

34 genz wřchody na nebye nebe-
řku ¹⁰⁾ wchodv:

Toty da hlafu řwemu hlas řyly.

35 dayte chwalu bohu na yřrahely,
wyecznofř ¹¹⁾ geho a řyla geho na |
oblaczieh. 15

36 Dywny buoh w řwatich řwych;
buoh yřrahelow — on da mocz a řylu ořadye řwei. blahořlaweny buoh!

Chwala otczy y řynu y ř.

we cřřřw(r)tek. 20

LXVIII

*Tento řalm vczynil dawid, kdřz geho
ryřterzy mnohokrat myřřly geř zahu-
biti, prořye boha, a geřř ř ¹²⁾ řřowo bozye
od geho vmuczenye.*

2 řPařen^a mye vczyn, boze; nebo 25
weřřly wody az do duřřie mey.

3 Uřřnul řem w řylu hlubokem, a
nenye pođřřa^{wy}.

Prziffel řem ¹³⁾ na wyřořt ¹⁴⁾ morzku,
a burze potopyla mey. 30

4 Uřylowach wolagye, zmlřly ¹⁵⁾
vczynyeny řfu dařřny mee; || vřřale
oczy mogy, kdřz vřřam w buoh moy.

5 Rozplozeny řfu nad wlařy hlawy
mey, gyř nenařidyely mne darmo. 35

Potwrřeny řu, gyř řřyhal řu myc,
neprzietele mogy, neprařye; gehoz
řem newzchopyl, tehdy wyplaczieh.

¹⁾ y z řehosi řředřřlano. — ²⁾ multiplex. — ³⁾ Na řasuře. — ⁴⁾ M. *prořpyeřřnu*, *pro-*
serum. — ⁵⁾ *exitus*. — ⁶⁾ M. *zabulonřka*. — ⁷⁾ Za řřm řasura. — ⁸⁾ in *vaccis*; nřsledujřci
ř řřeřřřřnuto. — ⁹⁾ M. *Pyeyte*. — ¹⁰⁾ M. *nebeřřke ku*. — ¹¹⁾ *magnificentia*. — ¹²⁾ ř řřeřřřř-
nuto. — ¹³⁾ Na řasuře. — ¹⁴⁾ in *altitudinem*, w *hlubokofř* **řw**. — ¹⁵⁾ y z řehosi řředřřlano;
raucaę factae sunt.

6 Boze, ty wyeff nemudroſt mu, a
winy me od tebe neyfu ſkryty.

7 Nezaſtydte ſye na mye, gyz cze-
kagy tebe, hoſpodyne, hoſpodine ſylny.

5 8 Nepohanyeny budte na mye, gyz
hledagy tebe, boze yfrahelow.

8 Nebo pro tye trpyech vkory, po-
kry la hanba oblyczey moi.

9 Czyzy fem vczynyen bratrzy mey,
10 a putnyk ſynom materze mey.

10 Nebo myloſt ¹⁾ domu ttweho ſnye-
dla mye, a vkory vkarugyczch ²⁾ to-
bye ſpadly fu na mye.

11 I przykrych v poſtu duffy mv,
15 y vczynyeno geſt w ruhotu mnye.

12 I polozych rucho me z zyny,
y vczynyen fem gym v powyeff.

13 Proty mnye mluwyechu, gyz
ſedyechu v wratech, a na mye zpye-
20 wachu, gyz pygiechu wyno.

14 Ale yaz modlytbu mv k tobye,
hoſpodyne: czas dobrowo[58]lenſtwye,
boze,

U mnoſtwy ³⁾ myloſty twey; vſſlyff
25 mye v prawdye ſpaſenye tweho.

15 Zproſt mye z blata, at neuftrny;
wyproſt mye ot tych, gyz nenawydy
mne, a z hlubyn wodnych.

16 Ne mne pohruzy burze wodna,
30 any pohltny mn^e hlubyna, any nut
geſkynyne ⁴⁾ na mye vſt ſwich.

17 Uſlyff mye, hoſpodine, nebo ty-
cha geſt myloſt twa; podle mnoſtwye
lytoſty twych wezrzy na mye.

35 18 A neodwraeczy oblyczege tweho
od dyetyete tweho; nebo ſmuczen fem,
brzo vſlyff mye.

19 Przyrzy duffy mey a wyproſt
gy, pro neprzately me zproſt mye.

40 20 Ty wyeff vkoru mu a hanbu mu
a poczytenye me.

21 Przed tebu fu wſſyczny, gyz
mutye mye. vkory czekalo ſrdcze me
a hubenſtwye;

Czekal fem, zda by kto ſpolu ſmu-
tyl ſye, y nebyl; kto by vtyeffyl, y ne- 5
nalezl fem.

22 Y daly w krmy mv zlucz, a
w zyezy mey napogyly mye ocztem.

23 Bud ſtol gych przed nymy
w oſydlo, a w odpłaczenye a w uraz. 10

24 Otemnyeyta oczy gych, at ne-
wydye, a chrzbet gych || wezdy na-
krzyw. ⁵⁾

25 Prolí na nye hnyew twoy, a ry-
dany hnyewu tweh^o popadny gye. 15

26 Bud bydlo gych puſto, a w ſta-
nych gych nebud, kto bydle.

27 Nebo gehoz ſy ty byl, ſtyhaly
fu, a nad boleſty ran mych przidał.

28 Przylož neſprawednoſt nad ne- 20
ſprawednoſt gych, at newendu v prawo
twe

29 At fhlażeny budu z knyh ⁶⁾ zy-
wych, a z prawymy nebudte pſany.

30 Iaz fem chudy a boleſtywy; ſpa- 25
fenye twe, boze, przigało mye.

31 Wzchwaly gmye twe ⁷⁾ z pye-
ſny, a wzwelyczym | geho w chwale;

32 I ſlyby^m ſye bohu nad tele no-
we, rohy wypuffczigycie a kopu- 30
czie. ⁸⁾

33 Wyzte chudye a wefelte ſye;
hledayte hoſpodyna a zywa bude du-
ſſye waſſye;

34 Nebo vſlyſſal chude hoſpodyn, 35
a okowanych ſwich nepotupyl.

35 Chwalte yeho nebeſa a zemye,
morze a wſſye iazuky ⁹⁾ w nych.

36 Nebo boh ſpaſen^a vczynye ſyon,
a vſtażena budu myeſta yudyńy. 40

I wzbydle tu a k dyedynye dobudu
gye.

¹⁾ zelus, *zawist* ŻW. — ²⁾ opprobria exprobrantium; *ch* na *rasuře*. — ³⁾ Za tím vy-
skrabáno *e.* — ⁴⁾ urgeat puteus. — ⁵⁾ incurva. — ⁶⁾ Za *h* *rasura*. — ⁷⁾ M. *bozie*, Dei. —
⁸⁾ ungulas. *paždnehty* ŻW. — ⁹⁾ M. *lazuky* (reptilia), jak v ŻW.

37 A fyemye fluh fw¹⁾ yeho obdrzy gy, a gyzz mylugy gmye gehu, wz[59]bydle na nye.

Chwal~.

LXIX

5 *Tento zalm uczynyl david, profye boha, kdiz saul chtyel gey zabity, kdiz gemu nykol fwu dczeru dal byesse, a yonatas, syn sauluow, ostrzyehl gey.*

2 Boze, ku poczatku²⁾ memu przyrzy; hořpodyne, ku pomocy mey pořpyess.

3 Pohanyeny budte a zařtydte lye zařye, gyz hledagy duřse mey.

4 At lye odwraty zařye a zařtydy 15 lye, gyz chtye memu zlemu.

Odwratte³⁾ lye zařye⁴⁾ yhned řtydyecze lye, gyz řzekagy my: ale, ale.

5 Wefelte lye a raduyte lye w tobye wřfychny, gyz hledagy tebe; at 20 rzku wezdy: zwelyczen bud hořpodyn, gyz mylugy řpafytele tweho.

6 Ale yaz nedořtateczny | a chudy řem; boze, pomoz my.

Pomocznyk moy a wyprawyl moy 25 bud; hořpodyne, nemeřřkay.

Chwala oczy.

LXX

Tento zalm przyřlufy k drzyetownym. Cczte lye w zyduřfkych knihach, kteryz zalm prorokowe rzekly řu yonadowy řynowge gehu,⁵⁾ kdiz zyde myety gey budu zabity; tehdy przykařal, aby nebyly zyde, a prořil boha, aby gey obranyl, takto rzka:

1 W Tye, hořpodyne, wřfal řem; 35 nepohanyen budu na wyecznost;

2 v prawye twem wypraw mye a zprořt mye,

Naklon ke mnye vcho twe a řpas mye.

3 Bud my v boha zařlonytele a v myeřto vtoczyřfzcze, aby řpafena mye uczynyl; 5

Nebo twrdost ma a vtoczyřfzcze me gfy ty.

4 Boze moy, wypraw mye z ruku hrzyeffneho a z ruku proty zakonv czynyczneho a nepraweho. 10

5 Nebo ty fy vtrpenye me, hořpodyne;⁶⁾ nadiege ma od mladosty mey.

6 W lye potwrzen řem z lozyc; brzycha⁷⁾ materze mei ty fy, hořpodyne,⁸⁾ zařlonytel moy; 15

W lye zpyewanye me wezdy.

7 yako zazrak uczynyen řem mnohym, a ty pomocznyk řylny.

8 Naplnyena budte wřfa ma chwaly, abyh řpyewal řlawu twu, czely den 20 welyczřtwo twe.

9 Nepowrřny mne w czas řtarořtny; kdiz zemdle mocz ma, neořřawuy mne.

10 Nebo rzekly neprzietele moy 25 mnye, | a gyz řřziehu duřse mei, radu czynyly w gedno,

11 Rzkucze: buoh odfřupil od nyeho; řtyhayte a popadnyete gehu, nebo neny, kto pomaha. 30

12 Boze, newzřdaluy řye ode mne; boze moy, ku pomoczy mey wzeczry.

13 Pohanyeny budte a zemdlete otrhagyczich duřfy mey, pokryty budte 35 te hanbu a řřudem, gyz hledagy zleho mnye.

14 Ale yaz wezdy budu wřfaty, y przyczynym nad wřřyczknu chwalu twu. 40

15 Uřfa ma wzwyeřřugy prawo twe, czely den řpafeny twe,

Nebo nepo[60]znal řem pyřma.

¹⁾ fw nepřetrřeno ani podteřkováno, ařkoliv zbytečné. — ²⁾ in adjutorium. — ³⁾ Nad druhým ř znakénko. — ⁴⁾ zařye zde v řeském překlade řřidáno. — ⁵⁾ Text neřasný. — ⁶⁾ Za řím vyneřáno: hořpodyne. — ⁷⁾ M. ř brzycha. — ⁸⁾ řřidáno v řeském překlade.

16 wendu v mocz hospodynou; hospodyne, rozpomanu prawa tveho fameho.

17 Boze, vczył fy mye od mlado-
5 fty mey; a az nynye ohlaffy dywy tve,

18 A az do kmetftwy a starofty, bo-
ze, neodftupuy mne, Boze,¹⁾ donyz
newzwystugy lokte tveho pokoleny^e
wfyemu, gyfto buduczy geft.

10 Mocz tw

19 a prawo tve²⁾ az do naywyffye.
czoz fy czynyl welykofty, boze, kto
rowen tobye?

20 Kolyko fy pokazal zamutkow
15 mnohych a zlych, a obratyw | fye zy-
wyl fy mye, a od bezdennow³⁾ zem-
fkych opyet fy odwedl mye,

21 Rozmnožil gyf welykoft twu,
a obratyw fe vtyeffyl fy mye.

22 Nebo yaz zpowyedagy fye to-
20 bye w fudyech⁴⁾ chwały^{m, 5)} prawdu
twu, boze, zpyegy tobye w huflech,
fwaty yfrahely.

23 Wzwefelyta fye rty ma, kdyz
25 fpyewagy tobye, a duffe ma, gyz gyf
wykupyl.

24 Ale yazyk moy czely den wzmy-
fly prawo tve, kdyz pohanyeny y ne-
pocztyeny budu, gyz hledagy zleho
30 mnye.

Chwała oczy y fynu y fwate^v. ||

LXXI

*Skrze tento zalm dawid profil boha,
aby fyna gehu salomona po smrti gehu
z kralowfye⁶⁾ gey wsfadil, tak rzka:*

35 2 Boze, fud twoy kralowy⁷⁾ day,
a prawo tve fynowy kralow,

Sud⁸⁾ lyd twoy v prawye, a chude
twe w fudy. ⁹⁾

4 Sudyty bude chudynu lydfku, a
fpaeny vczyzny fyny chudych, a po-
nyzy protywnyka.

5 I bude przebywat z flunczem a
przed myefyeczem w pokolenye az 5
do pokolenye.

6 Zftupy yako deffcz w runo, a
yako kropie kapagyczy na zemy.

7 Wzende we dnech gehu prawo
a mnoftwy myera, donyz nezayde 10
myefyec.

8 I bude wlafty od morze | az do
morze, a od rzyeky az do mez okola
zemzkeho.

9 Przed nym budu padaty murzy- 15
nowe, a neprzetele gehu zemy wzlyzy.

10 I kralowe tarfczy a ofrowowe
dary przynetu; kralowe arabfczy a fab-
fczy dary przywedu;

11 I wzmodle fe gemu wfyczny 20
kraly; wfyczky wlafty fluzyty budu
gemu.

12 Nebo wyprawyl chudeho od
mocznego, a chudeho, gemuz nebyeffe
pomocnyk. 25

13 Odpufy chudemu a nedofta-
tecznemu, a duffye chudych fpaeny
vczyzny.

14 Z lychwy a z nefpra[61]wednofty
wykupi duffie gych, a poczeftne gmye 30
gich przed nym.

15 I bude zyw, y dano bude gemu
od zlatta arabfkeho; y wzmodle z nye-
ho wezdy, czely den budu blahaty gemu.

16 Bude twrdof w zemy na fwrch- 35
nych horach; nadzdwyhnu nad lybana
plod gehu, y wzkwetnu z myefta gehu
yako feno zemfke.

17 Bud gmye gehu blahoflaweno
na wicki; przed flunczem bydly gmye 40
geho.

¹⁾ Přidáno v českém překladě, v lat. Vulgátě není v tomto místě: »Deus«. — ²⁾ Za tím vynecháno: boze (Deus). — ³⁾ de abyssis. — ⁴⁾ in vasis. — ⁵⁾ M. chwały, psalmi. — ⁶⁾ M. kralowfwe. — ⁷⁾ k předěláno z l, pak opět nadepsáno. — ⁸⁾ M. Sudyty. — ⁹⁾ Vynechán verš 3, který zní v ŽW.: Przignmyte hori myr lude: a skaly prawednoft, Suscipiant montes pacem populo, et colles iustitiam.

I blahoslawena budu w nyem wffy-
czka pokolenye zemfka; wfšietky wła-
fity bu|du welyczyty gehu.

18 Blahoslawen buoh, hořpodyn
5 yfrahelow, genz czyny dywy řam.

19 I blahoslawene gmye welykořty
gehu na wyecznořt, y naplnyena bude
czřtenřtwye wfřyczka zemye gehu: řtan
fye, řtan fye.

LXXII

10 *Zakonnyczy profily řu dawida, aby
wyecze řalmow vczynyl, genz przy-
drzechu fye, gyz řzynugyče w řhwa-
lach; tehdy řař vczynyl tento řalm,
takto řřka:*

15 1 KAKo dobry yfrahelow buoh tyem,
giz praweho gfu řrdcze!

2 Ale me bez mała hnuty řu nohy,
bez mała prolyt geřt chod moy;

3 Nebo nenawydyl řem na neřpra-
20 wedlnyky, myr hrzeřřnych wyda.

4 Nebo nenye czaka řmrty gich, a
twrdot w ranyenye || gych.

5 W ufylly lyřřkem neyřu, a řlydmy
nebudy byczewany.

25 6 Protoz yala gye pycha; przykryti
gfu neřprawednořty a nelytořty řwu.

7 Wyřřla yako z tuku neřprawednořt
gich; przyeřřly gfu w zadořt řrdcznu.

8 Myřly řu y mluwly řu neřpra-
30 wedlnořt; a neprawo u wyřřty mlu-
wyly řu.

9 Polozyly řu na neby vřřa řwa, a
yazyk gich chodył geřt na zemy.

10 Proto obraty řye lyd moy zde;
35 a dny plny nalezeny budu w nych.

11 I řzekly: kako buoh wye, a
czyly geřt vmyenye na wyřřty?

12 Tot ony hrzeřřnyczy a dořty
40 gmagyče na řwyety obdrzely bohat-
řtwye.

13 I řzekł řem: tehdy bez wyny
zprawyl řem řrdcze me, a vmywal
řem mezy newynnymy rucze mogy,

14 I byl řem byczowan czely den,
a treřktanye me w gyřřzny.¹⁾

15 Acz dyech: wymluwym tak, tot²⁾
narod řynow twich odwrhl řem.

16 I mny^ech, bych rozumyl tot,
vřyle geřt przede mnu:

17 Donyz newendu w řwatynu bozy, 10
y vrozumyem v pořřednych gych.

18 Awřřakoze pro łřty polozył řy
gym; powrhl řy gye, [62] kdyz řye
nadwyhnyech³⁾.

19 Kako vczynyeny gfu w zahube- 15
nye! brzo omdlely y řzynuly pro ne-
řprawednořt řwu.

20 Iakozto řen wřřawagřřch, hořpo-
dyne, v myeřřie twem obraz gich
w nyczcz obratyřř.

21 Nebo rozhorczyło řye geřt řrdcze
me, a ledwy me zmyenyly řu řye;

22 a yaz w nyczcz obraczen řem
y newyedeich;

23 Iako řkot vczynyen řem,³⁾ a yaz 25
wezdy ř tebu.

24 Drzał řy ruku mu prawu, a
u woly twey odwedł řy mye, a řchwalu
przygal řy mye.

25 Czo wedye mnye geřt | na neby, 30
a od tebe czemv řem chtył na zemy?

26 Zemlono tyelo me y řrdcze me;
boh řrdcze meho a czeřt⁴⁾ ma boh
na wiecznořt.

27 Nebo tot, genz řie zdalygy od 35
tebe, zahynv; zaratyl řy wfřřchny,
gyz řmyłřtwy plody od tebe.

28. Mnye ale przydrzyety řye boha
dobre geřt, a polozyty w hořpodynu,
bohu, nadyegy mv,

Abich zwyeřřtował wfřřtka kazanye
twa u wratech dczery řyonřkey.

Chwa.

¹⁾ M. w *gyřřzny*. — ²⁾ Po *t* rasura. — ³⁾ Za řim vynechano: *v tebe* (apud te). —
⁴⁾ pars.

LXXIII

*Tento salm uczynyl cman z navczenye
davidowa a takto rzka:*

1 I Procz, boze, odpudyl fy do
fkonczenye, rozhnyewalo fe gest ry-
5 danye tve na owcze pastwy || twey?

2 Pomny sboru tweho, wenz fy
fye uwazal od poczatka.

Wykupil fy prut dy^edyny twey,
hora fyonfska, w nyez fy bydlыл
10 w nyem.¹⁾

3 Podeymy rucze twogy na pychy
gych do koncze. czo zlobyl fye ne-
przytel na fwateho?

4 I chlubyly fu fye, gyz nenawidyely
15 fu tebe, prostrzed slawoty²⁾ twey;

Y olozyly³⁾ znamenye fwa, zname-
nye,

5 y nepoznaly, yako na wyfczy
na wyfoczye.⁴⁾

20 Iako w lefye drzewnem, fekyramy

6 wyrubaly wrata gegi⁵⁾ w nyey,⁶⁾
fekyru a naseczy powrhly fu gy.⁷⁾

7 Szechly ohnyem fwatynu twu, na
zemy poskwrnyly stan gmye⁸⁾ tweho.

25 8 Rzekl⁹⁾ w frdczy fwe^m, rod gych
spolu: przietaty kazme wfsem dnou¹⁰⁾
fwatecznym bozym f zemye.

9 Znameney naffych newydyel¹¹⁾
fmy; gyz nenyne proroka; a nas ne-
30 pozna wycz.

10 Dokudze, boze, vkaraty bude
neprzetel? drazzdy protywnyk gmye
tve do koncze?

35 11 I procz odwracugeff ruku twu a
prawyczy twu z prostrzed nader twych
do fkonczenye?

12 Ale buoh, [63] kral naff na wye-
ky¹²⁾ przed wyeky, uczynyl gest spa-
fjenje prostrzed zemye.

13 Ty potwrdyl gfy w fyle twey
morze; zamutyl fy hlawy gefczerowe
u wodach.

14 Ty zlamal fy hlawy gefczerowe;
dal fy gey krmy lydu murzynfkemu. 5

15 Ty gfy prodrzyel studnyczy
y potoky; ty fy zfluffyl rzieky etanfke.

16 Twoy gest den, a twa gest noc;
ty fkowal fy zarzy a sluncze.

17 Ty fy uczynyl wffyetky mezye 10
zemfke, leto a podie^sfen, ty fy ftwo-
rzyl gye.

18 Pomny toho: neprzytel vkaral
hofpodynu, lyd nemudry wzdrzdl
gmye tve. 15

19 Neoddaway zwyerzatom duffy
zpowyedagyczye tobye, a duffye chu-
dich twych nezapomynay do fkon-
czenye.

20 Wzezrzy na vstawenye tve; nebo
naplnyeny fu, gyz otemnyely fu¹³⁾ ze-
mye, domow nefprawedlnych;

21 Nebud odwraczen pokorny, vczyn-
nyen pohanyen; chudy a nedofateczny
wzchwale gmye tve. 25

22 Wfta^a, boze, fud wyecz mv,¹⁴⁾
zpomen ukaranye tweho, toho, gesto
od nemudreho gest czely den.

23 Neza^lpomynay hlafu neprzatel
twych: pycha gych, gyz tebe newy- 30
dyely,¹⁵⁾ wzchody wezdy.

Chwal~.

LXXIV

*Tento salm uczynyl chore f swym fy-
nem, vczye naff: kdy chcemy zahynuty,
tehdy drzeyewe mamy fye zpowyedaty. 35*

2 WZpowyedamy fie tobye, boze,
wzpowyedamy fye tobye, y nazywaty
budem gmye tve; Wyprawimy dywy
tve.

¹⁾ M. w nyey (t. j. hoře). — ²⁾ solemnitis. — ³⁾ M. Polozily, chybou pisaře mikro-
gramu y m. p. — ⁴⁾ in exitu super summum. — ⁵⁾ M. gehu. — ⁶⁾ in idipsum. — ⁷⁾ M. gey. —
⁸⁾ M. gmeny. — ⁹⁾ M. Rzekly, Dixerunt. — ¹⁰⁾ M. dnou. — ¹¹⁾ M. newydyely, non vidimus. —
¹²⁾ na wyeky pridáno v českém překladě. — ¹³⁾ f předěláno ze z. — ¹⁴⁾ M. twu, tuam. —
¹⁵⁾ M. nenawidyely, oderunt.

3 kdyz wezmw chwyly, yaz prawa
fudyty budu.

4 Rozeffkrzwyela fye ¹⁾ zemye a
wffyczny, gyz bydle na nyei; ya gfem
5 potwrdyl flupy gegye.

5 Rzekl gfem neprawym: nerodte
neprawye czynyty; a zawynynym:
nerodte wyffyty rohu.

6 Nerodte zdwyhaty rohu waffeho
10 na wyfoft, nerodte mluwyty proty
boh^v nesprawedlnofity.

7 Nebo any ode wfchodu, any od
zapadu, any od puftych hor:

8 nebo buoh fudy gefit;

15 Toho ponyzy, a toho powyffy:

9 nebo czieffe w rucze hofpody-
nowye wyna, ²⁾ plna fmyfycze.

I naklony z toho w to; awffak kwaf-
nycze gegie neyfu wypraznyeny, budu
20 pyty wffychny hrzieffny zemffczy.

10 Ale yaz zwyeffugy na wyeky;
wzpyewagy bohu yakobowu.

11 A w[64]ffytty rohy hrzieffnych
zlamagy; a zwyffeny budu rozy pra-
25 weho.

LXXXV

*Tento zalm uczynyl fu zakonnyczy od
bozeho skrzyeffenye.*

2 ZNam w zydwotwy buoh, w yfra-
hely welyke gmye gehu.

30 3 I uczynieno gefit v myeru myeffo
geho a bydlo gehu w fyonu.

4 Tu zlamal moczy luczyffcze, ³⁾
ffczyt, mecz a boy.

5 Ofwyeczugie ty dywnye ot hor
35 wyecznych;

6 fmuczeny gfu wffychny nemudrzy
frdczem.

Ufnuly fu fen fwoy, a nycze nena-
lezy wffyczkny muzie bohatftwy
40 w ruku fwu.

7 Od lanye tweho, boze yakubow,
drziemaly wffyczkny, gyz wfyedaly na
konye.

8 Ty hrozny fy; kto protywy fye
tobie? z toho czafta hnyew twoy. 5

9 Z nebe vflyffan fy uczynyl fud:
zemye fye ztraffa ⁴⁾ y odpoczynula,

10 Kdyz wftal na fudye boh, ⁵⁾ aby
fpafeny uczynyl wffyczky tychee zem-
ffe. 10

11 Nebo myfflenye czlowyeczye
fpowyeda fe tobye, a oftaczty myffle-
nye den fwateczny uczynye tobye.

12 Slybuyte, a wraczuyte hofpodynu,
bohu waffemu, wffyczkny, gyz w okoly 15
geho nefete dary,

I hroznemv, ||

13 a gemu, genz odgyma duch
knyezeczy, hroznemu u wffiech kra-
low zemzkych. 20

Chwa. oczu.

LXXVI

*Tento zalm uczynyl dawid, kdz fwaty
duch bil fye wratil k nyemu, genz bil
odftupil pro rozkoff tyela.*

2 Hlafem mym k hofpodynu fem 25
wolal, hlafem mym k bohu, y przyrzlil
ke mnye.

3 W den smutka meho boha gfem
hledal, rukama myma w noczy proty
gemu, y neysem odluczen; ⁶⁾ 30

Nerodyla fye vteffyty duffie ma;

4 pomnyel fem na buoh y kochal
fem; y obykal fem, y zemdlel duch
moy.

5 Przzechwatyle bdyenye oczu mo- 35
gy; fmutyl fem fye | a nemluwyl fem.

6 Myflly fem dny ftare; a leta wye-
czna na myfly fem gmyel.

7 I myflil fem w noczy frdczem mym,
a obykach a metyech ⁷⁾ duch moy. 40

¹⁾ liquefacta est. — ²⁾ Za tím vynecháno: *czyfteho*. — ³⁾ M. *luczyffczy*, arcuum. —

⁴⁾ M. *ztraffa*. — ⁵⁾ Za *boh* v originale dvojtečka (:). — ⁶⁾ M. *obluzen*, jak v **ŽW**. —

⁷⁾ scopebam.

8 Czy na wieczność zawrze boh?
a neprzylozy, aby myleyffy byl ge-
ficze?

9 Czy do skonczenie myloft swu
5 odwraty, od pokolenye az do poko-
lenye?

10 Czy zapomene fye flytowaty
boh? czy zadrzy w hnyewye fwem
mylofrdye fwe?

11 I rzekl fem: nynye yal fem; ta
promyena prawycze wrchnyeho.

12 Pom[65]nyety budu skutkow
hofpodynowych, nebo pomnyety budu
od poczatka dywow twych;

13 I budu mylyty o wflech fku-
cziech¹⁾ twych, a w zamyslech twych
budu obykaty.

14 Boze, w swatem cziefta twa: który
boh welyky yako buoh naff?

15 ty fy buoh, genz czynyff dywy.

Znamu fy uczynyl w lydech moc
twu.

16 wykupyl fy w loktu twem lyd
twoy, fyny yakubowy y yozeffowy.

17 Uydiely fu tye wody, boze; wy-
dyely fu tye wody y baly fe; a fmu-
tyly fu | fye bezdenowe.

18 Mnoztwy zwuku wodneho, hlas
dachu oblaczy,

30 Neboty ffypowe twogy mygegy;²⁾

19 hlas hromu tweho w kolu.

Profwyetyly błyskotyny twe kotuczy
zemfkm^{v)}; zamutyla fye gest y ftrzafla
fye zemye.

20 U morzy cziefta twa, a ftezky
twe u wodach mnohych, a fled twoy
nebude poznany.

21 Przedwedl fy yako owcze lyd
twoi, fkrze rucze moyzyeffowy a aro-
40 nowe.

LXXVII

*Tento zalm uczynyl darwid a kazal
prorokom we swiatek kazati lidem,
aby nacztyli gineho boha kromye toho,
genz welike dywy czynity.³⁾*

1 Slyfte, lyde moy, zakon moy; 5
naklonte vcho waffye || k flowu vft
mych.

2 Otewru) ku powiestem wfta ma;
zmluwym wylozenie od poczatka;

3 Czo fmy flyffely y poznaly fmy 10
gie, a otczowe naffy wyprawly nam;

4 Neyfut zatagena od fynow gych⁴⁾
v pokoleny druhem;

Uymluwigicze chwalu gehu⁶⁾ a fyly
gehu a dywy gehu, gez uczynyl. 15

5 I wzkrziefyl fwyedeczftwy w ya-
kubowy, a zakon polozil w yfrahe-
lowy,

Kako mnoho przykazal otczom na-
ffym, znamo⁷⁾ czynity ta fynom fwym, 20

6 aby poznal rod d⁸⁾ | druhy;

Synowe, gyz fye narodye a wftanu,
a wyprawye fynom fwym,

7 Aby polozily v boze nadyegy
fwu, aby nezapomynaly skutkow ho- 25
fpodynowych, a kazanye gehu doby-
waly;

8 Aby nebyly, yako otczy gych,
narod krzywy a oboftrzugyczy;⁹⁾

Narod, genz neopprawyl¹⁰⁾ frdcze 30
fweho, a neny wyeren z bohem duch
gehu.

9 Synowe effremowy napynagycze
a pufzczegicze lucziffcze, obratyly fye
w den boyowy. 35

10 Nechowaly wftawenye bozye-[66]
ho, a w zakonv gehu nerodyly chodyty.

11 I zapomnyely dobreho dyenye
gehu, a dywow gehu, genz pokafal
gym. 40

¹⁾ M. *fkuteczniech*. — ²⁾ Na rasurę. — ³⁾ Snad m. *czyny*. — ⁴⁾ Za *Ote* rasura. — ⁵⁾ *gych* po straně připsáno. — ⁶⁾ M. *hofpodynowu* (Domini). — ⁷⁾ M. *znama*. — ⁸⁾ *d* zbytečné. — ⁹⁾ *exasperans*. — ¹⁰⁾ M. *neopprawyl*.

12 **P**řed otczy gich czynyl dywy
w zemy egypfkei,¹⁾ na poly tanenfkm.

13 **P**retrhl²⁾ morze, y przyewedl gye,
y poſtawil wod^v jako v malfie.³⁾

5 14 **I** przewedl ge w oblacze den-
nem, a czyelu nocz w ofwyeczenye
ohnye.

15 **P**rodrzyel opoku na pufczy,
y napogyl ge jako u bezdena⁴⁾ wely-
10 keho.

16 **I** wedl wodu z opoky. y wy-
wedl jako rzieky wody.

17 **I** przylo|zyly geſſcze hrzieſty
gemu; y⁵⁾ wzbudyly ſwrchnyho v bez-
15 wody.

18 **I** pokufyly boha w frdczech ſwych,
aby proſyly krmye duſſyem ſwym.

19 **A** zle mluwyly gfu o boze;
rzekly: czy moczy bude vczynyty
20 ſtol na pufczy?

20 **N**ebo vderzyl opoku, a tekly
wody, a potoczy owodnyely.

A czy y chleb moczy bude daty,
nebo vczynyty ſtol lydu ſwemu?

25 21 **P**roto vſlyſſal buoh y odwlekl;
a ohen zazzehl ſye w yakubowi, a
hnyew bozy wiſel na yfrahela;

22 **N**ebo newie|rzyly v buoh, any
nadyegy gmyely v boze, ſpafytely ſwem.

30 23 **I** kazal oblakom ſwrchu, a wrata
nebefka otewrzyel.

24 **I** dſzczyl gym mannv k gedeny,
a chleb nebefki dal gym.

25 **C**hleb nebeſky⁶⁾ gedl czlowyek;
35 krmye poſlal gym w obizſtwy.⁷⁾

26 **P**ryneſl polednyho wyetra ſ ne-
be, y wwedl w ſyle ſwey zapadnyeho.

27 **I** dſzczyl na nye jako prach maſo,
a jako pyeſek morſky ptaczſtwo per-
40 nate.

28 **I** padly proſtrzed woſfka gych,
podle ſtanow gych.

29 **I** gedly fu y nafytyly fu ſye
przyelyſſ, a zadoſt gych przineſl gym;

30 neyfu olyſſeny⁸⁾ zadoſty ſwey.
Geſſcze krmye gych byeſſe w uſtech
gych,

31 a hnyew bozy wznyde na nye;
I zby tuczne gich, a zwolene gich⁹⁾
obmeſſka.

32 **W**e wſſyem tom ſhrzyeſſyly ge-
ſſcze, a newyerzily dywom gehu. 10

33 **I** zlyhnyly w geſſytnoſty dne
gych, a leta gych z nahloſty.

34 **K**dyz tepyeſſe ge, hledachu ge-
ho, y obracziechu ſye y¹⁰⁾ w zabrziez-
przygdyechu k nyemv. 15

35 **I** rozpomynaly fu ſye, ze buoh
pomocznyk gych geſt, a buoh ſwrchny
gych geſt.

36 **I** my[67]lowaly gehu w uſtech
ſwych, a yazykem ſwym lhaly fu ge- 20
mu;

37 **N**ebo frdcze gych nebylo prawe
ſ nymy,¹¹⁾ any wyerny nalezeny gfu
w uſlawenye¹²⁾ gehu.

38 **A**le on geſt myloſtywy, a lyto 25
ſtywy budu¹³⁾ hrziechom gich y ne-
zatracyl gych.

Ivmnozil, aby odwracyl hnyew ſwoy,
y nezazehl wſſeho hnyewu ſweho.

39 **I** rozpomanul geſt, ze tyelo fu, 30
duch gda a newraczu ge ſye.

40 **K**olykrat obrpczyly fu gehu na
pufczy, ku hnyewu wzbudyly gehu
v bezwodny!

41 **I** obratyly ſe y pokufyly gehu,¹⁴⁾ 35
a ſwateho yfrahela obrpczyly.

42 **N**ewzpomanvly ruku gehu, dne,
w nyemz wykupyl ge z ruku, gyz ge
ſmuczowachu;

43 **I**akoz polozył w egyptye zname- 40
nye ſwa, a zazraky ſwe na poly ta-
nenſkm;

¹⁾ *M. egypſkei*. — ²⁾ *M. Przetrl*. — ³⁾ in utre, u vzniku **ŽG**. — ⁴⁾ in abyſſo, u bezedna **ŽW**. — ⁵⁾ *M. w hmeru* (in iram), jak v **ŽW**. — ⁶⁾ *M. andieſky* (angelorum). — ⁷⁾ in abundantia, na konci vyſkrabáno e. — ⁸⁾ non sunt fraudati. — ⁹⁾ Israel, iſraſke **ŽW**. — ¹⁰⁾ Na raſuſe. — ¹¹⁾ *M. ſnym*, cum eo. — ¹²⁾ e přeſkrtnuto. — ¹³⁾ *M. bude*. — ¹⁴⁾ *M. boha*, Deum.

44 I obrátil w krew rzeki gych,
a przyewaly gych, aby nepyly.

45 Pošla mezy nye pfy much¹⁾, y ge-
dla ge, a zabu, y zraty ge;

5 46 I da hufenycz¹⁾ owocze gych,
a wfyle gych koblcze;²⁾

47 I zbyl krupamy wynnycze gych,
a morfku yahodu gynyem;

48 I dal krupam fkot gich, a zbo-
10 zie gych ohny;

49 Poflal mezy nye³⁾ hnyew a
fmuczenye fwe, wyflanye fkrze andye-
ly zle;

50 Czieftu vczynyl ftezcze hnyewu
15 fwemu, y neotpuftyl od fmirty duffym
gych, a fkot gych w fmirty zatworzyl;

51 Zbyl⁴⁾ wfse prworozencze w ze-
my egypfkey,⁵⁾ prwenftwy wfyle⁶⁾
gych w ftany⁶⁾ch kamfkych;

20 52 I odgal jako owcze lyd fwoy,
y przywedl ge jako ftado v puffczy;

53 I wedl ge w nadyegy, y nebaly
fye; y neprzately gich przykrylo mo-
rze.

25 54 I wywedl ge na horu pofwyec-
zenye fwego, horu, gycz | dobyla
prawycze gehu;

I wywrhl ot oblyczege gich wlafty,
a loffy rozdyelil gym zemy w obrwy⁷⁾
30 myerziczey;

55 A bydlyty kazal w ftanyech
gych narody yfrahelowy.

56 I pokuffely y odrpczely⁸⁾ boha
wrchnyego, a fwyedeczftwie gehu ne-
35 chowaly.

57 I odwratyly fye y nefchowaly
flyby; yakozto otczowe gych, obra-
tyly fe w lucziffcze krzywe.

58 W hnyewu wzbudyly gehu na
fkalach fwych; a w rzezanyczzech⁹⁾
fwych k hnyewany gehu zbudyly.

59 Uflyfal boh, y potu[68]pyl ge,
a w nyczcz obratil welmy ifrahela. 5

60 I odpudyl ftan fyfonfky, ftan
fwoy, kdez bydlly w lydech.

61 I podal v wyezenye mocz gich, a
krafu gich w rucze neprzatefke;

62 I zawrzial v meczy lyd fwoy, 10
a dyedynu fw^v potupyl.

63 Mladency gich zezzeny ohnyem,
a dyewky gich negfu kwyeleny.

64 Hnyeffie¹⁰⁾ gich v meczy letely,
a wdowy gich neplakachu.¹¹⁾ 15

65 I vbuzen¹²⁾ gefł jako ze ffa ho-
fpodyn, a jako moczny zapyly¹³⁾ od
wina.

66 I uderzyl neprzately fwe w led-
wye¹⁴⁾ gich, | ruhotu wyecznu dal gym. 20

67 I odpudyl ftan yozeffowy, a po-
kolenye effraymowa nezwohl.

68 Ale zwolyl pokolenye yudyno,
horu fyfonfku, gyz mylowal.

69 A vftawyl jako gednorozecz 25
fwatynu fwu na zemy, giz zalozył na
wyeky.

70 I wywoyl dawyda, fluhu fwego,
y podgal gehu z ftad owecznych;¹⁵⁾
a od brieznych wzal gehu: 30

71 Pafty yakuba, fluhu fwego, a
yfrahela, dyedynu fwu.

72 I pafl ge w nepoffkwrnyeny ftd-
cze fwego, a w rozumye ruku fwu
przywedl ge. 35

Chw[~]. ||

¹⁾ M. rzy, aerugini, jak **ŽK**. — ²⁾ M. *kobyłcze*, locustae. — ³⁾ Za tím vynecháno:

hnyew nelybofty fwe, nelyboft y (iram indignationis suae, indignationem et), jak v **ŽW**. —

⁴⁾ M. *Y zbyl*. — ⁵⁾ M. *egyptfkey*. — ⁶⁾ M. *wfiego wfyle* (*v* = *w*). — ⁷⁾ M. *w obrwy*, in

funiculo distributionis, *w obrwra miernyey* **ŽG**. — ⁸⁾ M. *obtrpczely*, viz verš 40 a 41 tohoto

žalmu. — ⁹⁾ in sculptilibus. — ¹⁰⁾ M. *Knyezye*, sacerdotes, pišar rubrikatoru správně napsal

mikrogram *k*; *šie* na rasuše. — ¹¹⁾ Překlad chybný, lat.: non plorabantur. — ¹²⁾ *v* na

rasuše. — ¹³⁾ crapulatus, *oprw sie* **ŽG**. — ¹⁴⁾ in posteriora, *u posledka* **ŽG**. — ¹⁵⁾ ovium,

owczich **ŽW**.

LXXVIII

Nykdyez fye neczte: za czasu dawidowa w gerusalemie nyeczso takeho fye przyhodilo; ale: kdiz tak plu bil fwateho ducha, tehdy zwyestowal zy-
dom, ze fye buoh ma narodity.

1 **Bo**ze, przyffly wlafty w dyedynw tw^v; posskwrnyly chram swaty twoy; polozyly jerufalem w yablecznu strazy.

2 **Polozyly** mrliny¹⁾ swatych twych
 10 krmye ptakom nebekim, tyela swatich twych zwyerzatom zemskym

3 **Prolyly** fu krew gich yako wodu okolo yervialema, a neby, kto hrzeba.

4 **Uczynyeny** fu²⁾ ruhotu fufedom
 15 naffym, posmyewanye a poyhrawanye wffem, gyz okolo nas fu.³⁾

5 **Dokudze**, hospodyne, budeff fye hnyewaty do fkonczeny, zazze fye yako ohnyem nenawyft twa?

6 **Proly** hnyew twoy v wlafty, genz fu tebe neznaly, a w kralowftwie, genz gfu gmye tweho newzy-⁴⁾ waly;

7 **Nebo** fu fnyedly yakuba, a myesto geho zhubyly.

8 **Nerozpomynay** nesprawedlnofity naffych ftarych; brzo przechwatte ny⁵⁾ mylofty twe; nebo chudy vczynyeny fmy przylyff.

9 **Pomoz** nam, boze, fpafytely naff;
 30 a pro flawu gmenie tweho, hospodyne, wyprost nas, a flytuy fye nad hrzechy naffymy pro [69] gmye twe;

10 **At** by fнад nerzekly u wlaftach: kde gest buoh gych? y oznamylo fie⁶⁾
 35 przed oczyma naffyma,

Pomsta krwe fluh twych, gyez prolita gest.

11 **wendi** przed tye ftonanye okowanych;

Podle welykofty lokte tweho wweyz fye w fyny w fmrtelnikowe;

12 **I** nawrat fufedom naffym sedmkrat wyecze w lono gych ruhotu gych wyz,⁷⁾ gyz fu hnyewaly tye, hospodyne.

13 **Ale** my, lyd twoy a owocze⁸⁾ pafity twey, zpowyedamy fe tobye;

Z pokolenie az do pokolenie wzwyestugem chwalu twu.

Chwala oczy y.

LXXIX

Tento salm kasal zydom spyerwaly, kdiz myesyecz nowy bil, a kdiz zyde sedely w chwale.

2 **Genz** opravugeff yfrahele, przy-
 15 zrzy; genz przywodyff yako owczy yosefa,

Genz fedyff na cherubyn, zgiew fye
 3 przed effraynem,¹⁰⁾ benyamynem a manaffem.

Wzbud mocz twu a przyd, aby fpafeny ny czynyl.

4 **Boze**, obrat ny, a pokaz oblyczey twoy, a fpafeny budem.

5 **Hospodyne**, boze fyly, dokud
 25 budeff fye hnyewaty na modlytbu fluh y tweho?

6 **Nakrmyff** ny chleba flzneho, a pytye || daff nam we flzach v myerze?

7 **Polozy** ly ny v protywenftwy
 30 fufedom naffym; a neprzietele naffy posmyewali fu fye nam.

8 **Boze** fylny, obrat ny, a pokaz nam oblyczey twoy, a fpafeni budem.

9 **Wynyczy** z egipta przyneff ly, aby
 35 wyrhl fy wlafty y wfadyl fy gi.

10 **Wodcze** cziefty byl fy przed ny, y rozfadyl fy korzenye gegye, y naplnyla zemy.

¹⁾ morticina, murtini **ZG**. — ²⁾ M. *gfmy*, sumus. — ³⁾ vicinis nostris. — ⁴⁾ M. *gmenie tweho newzywaly*. — ⁵⁾ M. *przedchwatte*. — ⁶⁾ Vynechano: w narodach, in gentibus, jak v **ZW**. — ⁷⁾ *wyz* nadbytecno. — ⁸⁾ M. *owocze*, oves. — ⁹⁾ Vynechano: na wieky, in saeculum. — ¹⁰⁾ M. *effraynem*.

11 Przykrył hory ſtyen gegyey, a ſtrommowe¹⁾ gegye czedry bozye.

12 Rozložyla ratoleſty ſwe az do morze, a az do rzieky odmlady ſwe. |

5 13 I procz ſy zkazyl ohradu gegy, y zbyeragy gy wſſyeczny, gyż przechodye czieſtu?

14 Zkazyl gy kanecz z leſa; a zwlaſſeći zwyerz zpaſl geſt gy.

10 15 Boze mocny, obrat ſye, ſezrzy ſ nebe, y pohled a nawſſcziew wŷnyczty tuto;

16 I ſwrchuy gy, gyż ſadyła prawycze twa, a na ſyna,²⁾ gehoz ſy po-
15 twrdil tobye.

17 Sezzena ohny^{em 3)} a podkopana, od lanye oblyczege tweho zhynv.

18 Bud ruka twa nad muzem prawycze twej, a⁴⁾ nad ſynem czlowyeczym, gehoz potwrdyl ſy ſoby.

19 I neodſtupuge[70]my od tebe; wzkrzeiſſi⁵⁾ ny, a gmye tve budem nazywaty.

20 Hoſpodyne, boze ſylny, odwraty, y pokaz nam oblyczey twoj, a ſpaſeny budem.

Chwala oczy y ſ.

Patecznye nocturn.

LXXX

Tento zalm uczynyl dawid zydom kazuze, aby po ſwey ſmrty, kdiſkolwyek ſmylila by ſye od prawey myery, tehdy aby proſily boha tyemio zalmem.

2 Ueſelte ſye bohu, pomocnykowyy naffemu, raduyte ſye bohu yakubowu.

35 3 Przygmyete chwalu a daite buben, zaltarz weſely ſ huſlemy.

4 Trubte na now⁵⁾ w trubę, w ſłowutny den hodow waſſich. |

5 Nebo kazanye w yſrahely geſt, a ſud bohu iakubowu.

6 Swyedeczſtwy w yozefowy polozył tu;⁶⁾ kdyż wychodyeſſe z zemyy egypſkey, yazyka, gehoz neznal, wſlyſſal. 5

7 Odwratyl od brzemen chrzeb⁷⁾ gehy; rucze gehy w koſſyku ſluzile.

8 W zamutche zwolał ſy mye, a wyproſtył ſem tye; y wſlyſſech tye w ſkryty burznem, pokuſych tebe 10 u wody odpowiedagczye.

9 Slyſſ lyde moy, a przyſwyedczyz⁸⁾ tye, iſrahely, acz wſlyſſyſſ mne!

10 nebude w tobye nowotny boh, any ſye budeſſ mo⁹⁾ dlyty bohu czyzyemu. 15

11 Iaz ty wedye ſem hoſpodyn, buoh twoj, gēz ſem wywedl tye ſ zemyy egypſkey. rozſſyryz wſta twa — a naplnym ye.

12 I neſlyſſal lyd moy hlaſu meho, 20 a yſrahel nepoſluchal mne.

13 I puſtych ge podle zadoſty ſrdce gich; y poydu w nalezenych ſwych.

14 By lid moy byl poſluchal mne, yſrahel by na czieſtach mych byl cho- 25 dyl,

15 Za nyczle ſnad byl bih neprzately gich ponyzyl, a na ty, giż ge muty^e, poſlal bych ruku mu.

16 Neprzietele hoſpody|nowy ſelhaly 30 ſu gemy, y bude czas gych na wyeky.

17 I krmyl ge z tucznoſty zytney, a z opoky medu nakrmyl gye.

LXXXI

Tento zalm uczynyl pro bluďne a proty bluďnym, kterzyz modl diabelſkich naſledowaly a newyerczyly ſu w boha, ihu chryſta umuczeneho.

1 Boh ſtal we ſboru bohowem; v proſtrzedcz^e ale boh rozfuzyge.

¹⁾ M. ſtromowe. — ²⁾ Vynechano: czlowieczieho, hominis. — ³⁾ Skratek (m) a jeſtē nadeſano m. — ⁴⁾ Pripisano jinou rukou. — ⁵⁾ in Neomenia. — ⁶⁾ M. gre (illud), prekladatel nejſpiſe mel ve ſve latinske predloze: illuc. — ⁷⁾ M. chrzebt neb chrzbet, dorsum. — ⁸⁾ M. przyſwyedczyz, contestabor te.

2 Dokudž fudyte nesprawedlnost,
a oblyczege hrzyeffnykowe przigymate?

3 Sudte nedostatecznemv a syrotku;
pokorneho a chudeho zprawte.

5 4 Zproſtte chudeho, a nedostatecz-
neho z rúky hrzyeffneho wyprawte.

5 Newy^edyely fu, any rozumyely,
we tmye chodye; hnu fye wſſyczkny
[71] zakłady zemſſczy.

10 6 Iaz rzekł fem: bohowe gſte, a
ſynowe wrchnyho wſſychny.

7 Ale wy jako lyde zemrzete, a
jako geden z knyezat letyte.

8 Wſtan, boze, fud zemy; nebo ty
15 zdyedyſſ we wſſech wlaſtech.

LXXXII

*Tento ſalm uczynyl aſaf, iditum a
eman proſyſe boha, aby ſyc ſmylowal,
korce wtyeſil, kterzys ſu od wyery od-
ſupili.*

20 2 Boze, kto rowen tobye? nemlcz,
any fye vkroczy, boze!

3 Nebo tot neprzietele twogy zwu-
kly,¹⁾ a gyz ſu tebe nenawydely,
wzwedly hlauu.

25 4 Na lyd twoy zlobyly radu, a
myſlyly proty ſwatym twym.

5 Rzekli: poydyeme, roztrhay my
ge z wlaſty, a nebud rozpomanuto
gmye yſrahelowo wiecz.

30 6 Nebo myſlyly gednoſtaſnyne, ſpolu
proty tobye vprauu vgednaly

7 ſtanowe ydomſſczy²⁾ a yſmahe-
lytſczy,

Moab, agarenowyczy,

35 8 gbaal³⁾ a amon a amalech, czyzo-
zemczy z bydlczyzmy w tyru.

9 A tot aſur przyſſel i nymy; vczy-
nyeny fu v pomocz ſyno^m lottowym.

10 Uczyn gym jako madyanowy a
40 zyzarze, a jako yabynowy na potocz-
czyſonſkem.

11 Rozpraſſeny fu w endorze, vczy-
ne||ny fu jako hnuoy zemſky.

12 Poloz knyezata gych jako oreb,
a zeb, a zebee a falmana;

Wſſytka knyezata gych, 5

13 gyz ſu rzekla: w dyedynu przy-
gmyemy ſwatynv bozy.

14 Boze moy, poloz ge jako kolo,
a jako pazderzye przed obliczegem
wyetrowym. 10

15 Iako ohen, genz ſzeha leſ, a jako
plamen ſzehage hory:

16 Takez zhonyſſ ge v burzy twey,
a w hnyewie twem ſmutyſſ ge.

17 Napln oblyczege gych hanbu, 15
y wzhledagy gmena tweho, hoſpodyne.

18 Stydte ſe | a ſamutte fye na
wieki y wyeky, pohanyeny budte a
zahynte;

19 At poznagy, ze gmye tobie boh, 20
ty ſam wrchny nade wſſy zemy.

LXXXIII

*Tymto ſalmem dauid namluwal lud,
aby chram nawſczyerwowaly a ſwate
ſwatofſty.*

2 2 Kako myly chramowe twogy, 25
hoſpodyne moczy!

3 zada y uſtawa duſſe ma w ſyeny
hoſpodynowie;

Srdcze me a tyelo me weſelylo fye
v boze zywem. 30

4 A tot wrabecz nalezl foby dom,
a hrdlycze hnyezdo, kdez by ſlozyla
ptaczatka ſwa.

Oltarzy twogy, hoſpodyne ſylly,
kral moy a buoh moy. 35

5 Bla[72]zeny, gyz bydle w domv
twem, hoſpodyne, na wyeky y wyek
wzchwale tye.

6 Blaſzeny muz, gehoz geſt pomocz
od tebe, weſtye w ſrdczy ſwem vge- 40
dnal

¹⁾ sonuerunt, *zwuczili* **ŻW.** — ²⁾ M. *ydomſſczy*. — ³⁾ M. *gebal*.

7 v podoly flzy, v myeſtye, w nyemz
polożyl.

8 A tot pozehnanye da zakononoſe,
poyd^v z cznoſty w cznoſt, y vzrzien
5 bude boh bohowy w ſyonu.

9 Hoſpodyne, boze ſylny, vſlyſſ
modlytbu mu; vſſyma przygmy, boze
yakubow.

10 Zaſlonytely naſſ, przizrzy, boze,
10 y wzezrzy na oblyczye pomazancze
tweho.

11 Nebo lepſſi geſt | den geden na
ſyenech twych nad tyſycz;

Zwołył ſem odwrzenym byty w do-
15 mu boha meho, wiecze nez przeby-
waty w ſtanyech hrzieſnykowych.

12 Nebo myłoſt a prawdu myluge
buah, myłoſrdye a chwalu da hoſpo-
dyn.

20 13 Nezbawy gych dobreho, giż cho-
dye w nepoſſkwrny^eny; hoſpodyne
mocny, blażeny muz, genz vffa
weng.¹⁾

Chwała otczy.

LXXXIV

25 *Tento ſalm uczynili ſu ſynowie cho-
rce anamelecha k wyerzyc a k dawy-
dowj.*

2 Pozehnal ſy, hoſpodyne, zemy
twu; odwratył ſy wyezenye yaku-
30 bowo.

3 Oduſtył ſy neſprawedlnoſt ofady ||
twey; przykrl ſy wſſetky hrziechi gich.

4 Utyſil ſy wſſietek hnyew twoi,
odwratył ſy ſe ot hnyewu nelyboſty
35 twey.

5 Odwrat ny, boze, ſpaſytely naſſ,
otwrat hnyew twoy od naſ.

6 Czy na wyeky hnyewaty ſie bu-
deſſ nam? czy rozproſtreſſ²⁾ hnyew
40 twoy od pokolenye do pokolenye?

7 Boze, ty odwratye wzkrzieſſyſſ ny;
a ofada ttwa wzradugyc ſe w tobye.

8 Pokaz nam, hoſpodyne, myłoſt
twu, a ſpaſenye tve day nam.

9 Uſlyſſym, czo wzmluwy ⁿ³⁾ na 5
mie hoſpodyn, boh: | nebo wzmluwy
myr w ofadu ſwu,

A nad ſwate ſwe a nad nye, gyz
obraczygy ſye k ſrdczy.

10 Awwakoze, blyz bogyczich geho 10
ſpaſytel geho, aby przebywała ſława
w zemy naſſyey.

11 Myłoſrdye a wyera vtkale ſye,
prawo a myr czielowala ſta ſye.

12 Prawda ſ zemye narodyla ſye, 15
a ſprawedlnoſt ſ nebe ſezrzelo.⁴⁾

13 A tot hoſpodyn da ſlytowanye, a
zemye naſſe da plod ſwoy.

14 Prawo przed nym chodyty bu-
de, y polozy na czieſtye chody ſwe. 20
Chwała o.

[73] LXXXV

*Kdis newyerzyczy lid obraczoval ſye
k wyerzyc, tehdy david kaſal tento
ſalm rſekaty a pokropowaty ſye krwy
teleczy a ſ popelcm, ale nynye gyz geſt 25
woda pozehnana.*

1 NAklon, hoſpodine, vcho tve
i vſlyſſiſſ⁵⁾ mye; nebo nedoſtateczn^y
a chudy ſem yaz.

2 Strzież duſſe mey, nebo ty ſwat 30
ſem; ſpaſena vczyn ſluhu tweho, boze
moy, vffagyczieho w tye.

3 Smyluy ſye nade mnu, hoſpody-
ne; nebot ſem wołal k tobie czely den.

4 vtyeſſ duſſy ſluhy tweho; neb 35
k tobye, hoſpodyne, duſſy mu ſem
wzdwyhl.

5 Nebo ty, hoſpodyne, rozkoſſny a
tychy, a mnohe myłoſty wſſyem wzy-
wagyczym tebe.

¹⁾ M. *w tye* (in te). — ²⁾ M. *rozproſtrzeſſ*. — ³⁾ *n* přeſktrnuto. — ⁴⁾ M. *ſezrzela*. —
⁵⁾ V originale: *tve* i *vſlyſſyſſ*.

6 Uffyma przygmy, hoſpodyne,
modlitba mu, a przychil ſye k hlaſu
prozby mey.

7 W den ſmutka meho wolach
5 k tobye, nebo wſlyſſal ſy mye.

8 Neny^e podobny tobye v boziech,
hoſpodyne, a neny^e podle ſkutkow
twich.

9 Wſſetky właſty, kterezkoły uczynyl
10 gſy,¹⁾ przydu, y zmodle ſye przed tebu,
hoſpodyne, y wzſlawye gmye twe.

10 Nebo welyky gſy ty a czynye
dywy, ty ſy boh ſam.

11 Przewed mye, hoſpodyne, na
15 czieſtye ttwey, a wendu u wyerze twey;
raduy ſe ſrd_{||}cze me, aby ſye balo
gmena tweho.

12 Wzpowyedagy ſye tobye,²⁾ boze
moy, we wſſyem ſrdcz_{||} mem, y wzſla-
20 wym gmye twe na wyek_{||};

13 Nebo myloſt twa³⁾ geſt nade
mnv, y wyproſtił ſy duſſy mu z pekla
nyzſſyeho.

14 Boze, neſprawedlny wſtaly ſu na
25 mye, a ſbor ſylnych hľadaly duſſe
mey, a nepolożyly tebe przed ſebu.

15 A ty, hoſpodine,⁴⁾ ſmylugyczy
a myloſtywy, trpyelywy a mnohey
myloſty a wyerny.

30 16 Wzezrzy na mye a ſmyluy ſye
nade mnv; | day czieſarſt_{||}wo twe dye-
tyety twemu, a ſpaſena uczyn ſyna
roby twey.

17 Uczyn ſe mnu znamenye w do-
35 brem, at wzrzye, gyz nenawydye mne,
y pohanyeny budu; nebo ty, hoſpo-
dyne, pomohl ſy my a vtyeſſyl ſy
mye.

Chwala oczy y ſynv.

LXXXVI

*Skrſe tento ſalm dawid przywanoſowal
okolo ſedycyze k myeſtu k jeruſalem_{||}ye;
a takes my ſkrſe tys ſalm przywano-
sowaty ſye mamy k wrchnyemu ieru-
ſalemu, toczyſ kraly nebeſkemu.*

1 ZAkłady geho w horach ſwa-
tych; —

2 myluge hoſpodyn wrata ſyonſka
nad wſſietky ſtany yakubowy.

3 ſlawna mluwena ſu o tobie, mye- 10
ſto bozie;

4 Pomnyety budu raab a ba-[74]
bylona, wyeduczich mne;

Tot czyzozemczy, a tyry a lyd mu-
rzyſmſky,⁵⁾ ty ſu byly tam. 15

5 Czyly ſyon dye: czlowyek a czlo-
wyek narodyl ſe w nyey,⁶⁾ a on za-
lozył gy,⁷⁾ wrchny?

6 Hoſpodyn prawyl v pyſmye lyd-
ſkem a knyezet tyech, gyz gſu byly 20
w nyem.

7 Iako radugyczich wſſiech przye-
bytek w tobye.

LXXXVII

*Tento ſalm uczynyl dawid, kdiz ne-
mahal, aby genu buoh dele ſdratoye 25
prodil.*

2 Hoſpodyne, boze ſpaſenye meho,
we dne gſem wolal y w noczy przed
tobu.

3 Wendy przed tye modlytba ma, 30
nachyl v|cho twe ku proſbye mey.

4 Nebo naplnyena geſt zlym duſſy
ma; a zywoť moy peklu ſye przy-
blyžil.

5 Przymyenyen ſem ſchodyczymy⁸⁾ 35
w gezero, uczynyen ſem jako czlowiek
bez pomoczy;

6 mezy mrtwymy proſt,

¹⁾ gſy po straně připsáno. — ²⁾ Vynecháno: hoſpodyne. — ³⁾ Za tím vynecháno: we-
lyka. — ⁴⁾ Vynecháno: boze. — ⁵⁾ M. murzynſky Aethiopum. — ⁶⁾ M. w nyem. — ⁷⁾ M.
gey. — ⁸⁾ M. ſ ſchodyczymy, cum descenditibus.

Iako ranyeny ťpycze ¹⁾ w hrobnych,
gychze nepomnyťť wyecze, a ony od
ruky twej zahnaný fu.

7 Položyly mye w gezerv nyťťyem,
5 w temnych í wťyeny ťmrtelnem.

8 Nade mnv potvrzeno geťť ryda-
nye twe, a wťetky wlny twe uwedl||
fy na mye.

9 Daleky fy vczynyl zname me
10 ode mne, položyly mye w mrz^koťť
foby.

Wdan ťem y newychody^{ch}.

10 oczzy mogý zneduťiwile pro ne-
doťtatek.

15 Wolal ťem k tobye, hoťpodyne, czely
den, rozproťťrzech k tobye rucze mogí.

11 Czyly mrtwym budeťť czynity
dywy, nebo lekarzy wzkrzyeťťy,
y wťpowedagy fy tobye?

20 12 Czyly wyprawy ktery w rowye
myloťť tw^v, a prawdu twu w ťťra-
czený?

13 Czyly poznany budu we tmach
dywowe twogy, a prawo twe | w ze-
25 my zapomanuteý?

14 A yaz ťem k tobye, hoťpodyne,
wolal, a rano modlytba ma przyedende
tye.

15 I procz, hoťpodyne, zapužugeťť
30 modlytbu mv, a ²⁾ odwracugeťť obly-
czey ťwoy ote mne?

16 Chudy ťem yaz a w uťyly od
mladoťty mey; powiťťen ťem, ale po-
nyzen a zamuczen.

35 17 Na mye wzeťťly hnyewowe two-
gy, a zťťrachowe twogy zam^vtyly mye.

18 Obklyczyly mye jako woda
czely den, obklyczyly mye ťpolu.

19 Wzdalyl ³⁾ fy ode mne przyetele
40 a blyznye[75]ho, a zname me od hu-
benťťwy.

Chala ⁴⁾ o.

LXXXVIII

*Tento ťalm vczynyl kore, kdis opyet
ťye obratil k wyerzyc a k chwale bo-
zycy a k darwidowc ⁵⁾ przyezny.*

2 Mloťty bozie na wyecznoťť budu
ťpiewaty,

W pokoleny a pokolenye wzwy-
ztugy ťprawednoťť tw^u w uťtech mych.

3 Nebo gfy rzekl: na wyecznoťť my-
loťť twa vprawena bude na nebeťťech,
vgednana bude wyera twa w nych. 10

4 Rozložyl ťem vťťawenye wywole-
nym mym, przyťahl ťem dawydowy,
ťluze memu:

5 az na wiecznoťť przyprawym ťye-
mye twe,

I vťťawym ot pokolenye az do po-
kolenye ťtolecz twoy.

6 Zpovyedye nebefa dywy twe,
hoťpodyne, a takez wyeru twu we
zboru ťwatych. 20

7 Nebo kto w oblaczích przyrow-
nawa ťe k hoťpodynu; rowen bude
bohu w ťynych božich?

8 Buoh, genz blahoťťlawen geťť w ra-
dye ťwatich, welyky a hrozny nade 25
wťťemy, gyz okolo gehu fu.

9 Hoťpodyne, boze ťylly, kto rowen
tobye? moczen gfy ⁶⁾ a wyera twa
okolo tebe.

10 Ty wladneťť moczy morťku, 30
hnuty ale wln gehu ty vtyťťyl fy.

11 Ty fy pony^zyl jako ranyeneho
pyťťneho, w loktu ťyly twej rozpra-
ťťyl fy neprzately twe.

12 Twa fu nebefa, a twa geťť ze- 35
mye; okrťťl zemťky a plnoťť gehu
ty fy založil;

13 polnoczny ťťranu a morze ty fy
ťťworzył;

Tabor a ermon w twem gmenu ťye 40
wzweťele;

¹⁾ Nad ť v rukopise známénko. — ²⁾ a nemá se čísti. — ³⁾ Za tím vyťťrabáno y. —
⁴⁾ M. Chwala. — ⁵⁾ M. darwidowye. — ⁶⁾ Vyneháno: hoťpodyne.

14 twoy loket s mocy:

Utwrd fye ruka twa, a wzwyff fe prawycze twa.

15 prawo a fud prziprawa ftołcze
5 tweho,

Mylofrdye a wyera przededydu obly-
czey twoy.

16 blazený lyd, genz vmye rado-
wanye.

15 Hof|podyne, w fwiétłoſty oblyczege
tweho budu chodyty;

17 a we ymenu twem wzweſele fye
czely den; a w prawye twe^m budu
wzwyffeny.

15 18 Nebo ſława fyly gich ty fy, a
w dobrowolenſtwi twem wzwyffy fe
roh naſſ.

19 Nebo hoſpodynowo geſt wziętye
naſſie, a ſwateho yfrahele krale naſſeho.

20 20 Ty gfy mluwyl u wydyeny ſwa-
tym twym, y rzekł fy: polożich po-
moc w mocznem a wzwyffyl fem
wywolencze z ofady mey.

25 21 Nalez dawyda, ſluhu meho, ole-
gem ſwatym [76] mym pomazach
geho.

22 Ruka wedye ma bude poma-
haty gemu, a ramye me potwrdy geh^o.

30 23 Nycze neproſpiege neprziatel na
nyem, a fyn neſprawednoſty nevfſkody
gemu.

24 I porzyczy ¹⁾ przed nym neprza-
tely gehu, a nenaſtſnyky gehu v byeh
obraczy.

35 25 A wyera ma a myloſt ma f nym,
a we ymenu mem zwyffy ſie roh
geho.

26 I polożym v morzy ruku gehu,
a w rzekach prawyczy gehu.

40 27 On wzowe mye: otec̃z moy gfy
ty, buoh moy a przygymatel | ſpaſe-
nye meho.

28 A yaz prwenczem polożym ge-
ho, wyfokeho przed kraly zemfkymy.

29 Na wyecznoſt ſchowam gemu
myloſt mu, a ſwyedeczſtwe me wyerne
gemu.

30 I polożym na wyek y wyeky
fyemye gehu, a ſtolec̃z gehu jako dny 5
nebeſke.

31 Kdy ale odfſtupye ſynowe gehu
zakona meho, a w fudyeh mych ne-
budu chodyty,

32 Acz ſprawednoſty me²⁾ budu 10
proklynaty, a kazanye meho nebudu
ſtrzeczy,

33 Nawſſczyewym v metle neſpra-
wednoſty || gych, a vbyty hrzyechi
gych;

34 Myloſty ale mei nerozdyely od
nyeho, any vfſkodym na prawdye mey,

35 Ny vprznym vſtaweny meh^o, a
czoz wychodye z rtu mu, neuczynym
zwrzena. 20

36 Gednu fem przyſahl na ſwatem
mem, acz dawydowy ſelzy:

37 fyemye gehu na wiecznoſt oſtane;

38 A zſtolec̃z gehu jako ſluncze
prziede mnv, a jako myeſiecz ſwrcho- 25
wany a na wyecznoſt a ſwyedek na
neby wyerny.

39 Ale ty odpudyl fy a potupyl fy,
owahal fy³⁾ | pomazancze ſweho.

40 Odwratyl fy vprawy ſluhy twe- 30
ho, oprznyl fy na zemy ſwatynu gehu.

41 Zkazyl fy wſſetky ploty gehu,
poloził fy twrzy gehu ſtraſſydlẽm.

42 Ztrhaly gfu gehu wſſyczkny mynu-
gyczy czieſtu; vczynyen geſt ruhota 35
fuſedom ſwym.

43 Zwyffyl fy prawyczy ztyfkugy-
czich gehu, zwefelyl fy wſſietky neprza-
tely gehu.

44 Odwratyl fy pomocz mecze ge- 40
ho, y nepomahal fy gemu v bogy.

45 Zkazil fy gehu od ocziſzczenye,
a ſtolec̃z gehu [77] na zemy fy ze-
trziel.

¹⁾ M. *porzeczy*, concidam. — ²⁾ *me* po straně připsáno. — ³⁾ *distulisti*.

46 Umenšlyl fy dny czaſu geho,
oblyl fy geho hanbu.

47 Dokudz, hoſpodyne, odwraczu-
geſſ do ſkonczyeny^e? rozhorzy fe jako
5 ohen hnyew tway?

48 Rozpomen, ktera geſt ma pod-
ſtawa; y czy wedye geſlytnye vſtawyl
fy ſyny lidſke?

49 Ktery geſt czlowyek, genz bude
10 zyw, a neuzrzy ſmrty? zproſty duſſy
ſwu z ruku pekelnay?

50 Kde ſu myloſty twe ſtare, ho-
ſpodine, yakoz fy przyfał dawydowy
v prawdye twey?

51 Pomny, hoſpodyne, vkory ſluh
twych, gyz | ſem zdrzał w lonu mem,
mnolich wlaſtech,¹⁾

52 Gyz gſu vkaraly neprzieteł two-
gy, hoſpodyne, gyz ſu vkaraly promye-
20 nyenye pomazancze tweho.

53 Błahoſlawen hoſpodyn na wiecz-
noſti: bud!

LXXXIX

*Tento ſalm wczynil dāvid po modlit-
by, kteruz buoh moyſeſoway rzekl,
25 kdz wywedeł zydů z egypta na puſc.*

1 Hoſpodyne, wtoczyſſe wczynyen
fy na^m od pokolenye v pokolenye.

2 Drzyewe nez bory byechu, ane-
be²⁾ ſtworzena byeſſie zemye a okrſſl,—
30 od wyeka v wyek ty gſy, buoh.

3 Neodwraczu czlowyeka v po-
korze; y rzekl fy: obratte ſye, ſynowe
czlowyeczey.

4 Nebo tyſicz let przed oczyma
35 geho³⁾ jako den wczeraſſy,⁴⁾ genz
mynul,

A ſtraze w noczy;

5 gyz za nycz magy, gich leta budu.

6 Rano jako zelyna mynv,⁵⁾ rano
zkwetny a myn, wecz ſpadny, ztwrd-
ny a zſechny,

7 Nebo ſmy ztaly⁶⁾ w hnyewye
twem, a w rydany twem ſmuczeny 5
ſmy.

8 Polozył fy neſprawednoſty naſſe
przed ſebu, wyek naſſ w oſwyeczeny
oblyczege tweho.

9 Nebo wſſyczny dny⁷⁾ naſſy ſe- 10
ſly ſu, a w hnyewye twem zhynuly
ſmy.

Leta naſſe jako pavk rozmyſſlena
budu;⁸⁾

10 dnee let naſſich⁹⁾ w nych, ſedm- 15
defat let;

Ale acz v moczech twich — oſm-
defat let, potom wyecz gych wſyle a
boleſt;

Nebo nadeyde tychoſt, y budem 20
treſktany.

11 Kto zna moc z hnyewu tweho,
a pro ſtrach¹⁰⁾ hnyew tway

12 rozczyſty?

Prawychez twu tak znamu wczyn, a 25
wczene ſrdcem v mudroſty.

13 Obrat ſie, hoſpodyne, az do-
nyekud? a proſeben bud nad ſluhamy
twymy.

14 Naplnyeny¹¹⁾ ſmy rano myloſty 30
twey; weſelyl ſmy ſye y kochaly
ſmy¹²⁾ ſye we wſſyech dnech naſſyech.

15 Radowaly ſmy ſe [78] pro dny,
w nychz fy ny ponyzyl, a let, gyz
ſmy wydyely zlee. 35

16 Wczrzy na ſluhy ſwe a na ſkut-
ky twe, a oprav ſyny gich.

17 I bud ſwyetloſt hoſpodyna, boha
naſſeho, na naſ, a ſkutky ruku naſſy
opraw na naſ, a dyelo ruku naſſy 40
opraw.

¹⁾ M. *wlaſty*. — ²⁾ M. *anebo*. — ³⁾ M. *twyma*. — ⁴⁾ *ecz předěláno ſkrabáním z eoz*. —
⁵⁾ M. *myn*, tranſeat. — ⁶⁾ *defecimus*. — ⁷⁾ *Za tím vyſkrabáno e*. — ⁸⁾ Chybně za latinské
meditabuntur. — ⁹⁾ Na *raſuře*. — ¹⁰⁾ *Vynecháno: twoy*. — ¹¹⁾ Na *raſuře* poſlední *y*. —
¹²⁾ V rukopise: *kochalyſ my*, jakož v. 15: *Radowalyſ my* což ſvědčí o piſaři zcela řemeslni-
ckém a nedbalém.

XC

*Tento salm uczinil dawid, kterchoz
toczyf oznamowaly dawidowzy; a to
spyetwane bila chwala, kteruz chwala
angelowe zostali po lucyferowzy, genz*
5 *streczen bil f nebe, spyetwali fu.*

1 **GE**nz bydly w pomoczy wrchlye-
ho, w zaflonye boha nebeskeho wzby-
dly.

2 **D**ye hospodynu: przygymatel moy
10 gfy ty a wtocziszcze me, buoh moy,
bvdu vffaty wen.

3 **N**ebo on wyprostly mye z ofydl
lowczowych, a od | flowa ostreho.

4 **P**leczoma swyma zaflony tye, a
15 pod perzym gehu budeff vffaty.

5 **S**czytem obklyczy tye prawda
geho; newzbogyff fye od strachu nocz-
nyeho;

6 **O**d sfypa letyeczieho we dne, od
20 wyeczy chodyecie we tmye, od strzie-
cze ¹⁾ a byeffa polednyho.

7 **P**adnu od boku tweho tyffycz, a
defet tyffyczow od prawycze twej,
ale k tobye fye neprzyblyzy.

25 8 **W**ffakoze oczyma twyma zna-
menaff, a odplatu hrzyeffnych vzrzyff.

9 **N**ebo ty fy, hospodyne, nadyege
ma; || v przyewyfoke polozył fy vto-
czyszcze me.

30 10 **N**eprzyftupy k tobye zlee, a
bycz neprzyblyzy fye k stanu twemu.

11 **N**ebo angelom swym rozkazal
o tobye, aby tebe strzyehly na wfiech
czieftach twych.

35 12 **N**a ruku ponefu tye, aby fnađ
neobrazil o kamen nohy twej.

13 **N**a kralikowy a bazylyffku budeff
chodyty, a potlaczyff lwa a gefczera.

40 14 **N**ebo v mye vffal, wyprawym
gey; zaflonym gej, nebo poznal gmye
me.

15 **W**zwolal ke mnye, a yaz vflyffy
geho, f nym | fem w smutcze; zpro-
stym gehu y oflawym gehu.

16 **D**luhofty dnyy naplnym gehu, a
vkazy gemu fpafytele meho. 5

Chwala oczu y fyn.

XCI

*Tento salm uczynily fu zakonnyczy
profycze dawida, aby gcy w nedielu
rano kazal spyetwali.*

2 **D**obro gest zpowyedaty fye ho- 10
spodynu, a zpyewaty gmenu twemu,
przewyfocze: ²⁾

3 **N**a zwyestowany rano mylofty
twey, a prawdu twu przief nocz,

4 **W** defyety strvn zaltarzy, f pyeffny 15
w huflech.

5 **N**ebo fy pychlal ³⁾ mye, hospo-
dyne, w uczynyeny twem, a w fku-
czich ruku twu wzwefelym fye.

6 **K**ako wzweleczeny [79] gfu fku- 20
czy twogy, hospodyne! welmy hlubo-
ka ⁴⁾ uczynyeny gfu myfflenye twa.

7 **M**uz nefmflny ⁵⁾ nepozna, a blazen
nevrozumye tomu.

8 **K**dyz wzendu hrzyeffny jako fye- 25
no, a zyewye fye wffyczny, gyz czy-
nye nefprawednloft,

Aby zhynuly na wyek y wyeky,

9 ale ty wrchny na wycecznoft, ho- 30
spodyne.

10 **N**ebo tot neprzietele twogy,
hospodyne, nebo tot neprzietele two-
gy zhynu, y rozpraffeny budu wffy-
czny, gyz czynye nefprawednloft.

11 **I** wzwyffen | bude yako gedno- 35
rozzecz roh moy, a staroft ma v my-
loft zyczney.

12 **I** potupylo oko me neprzately
me, a wftawagiczich na mye zlobyw-
nykow vflyffy vcho me. 40

¹⁾ ab incursu. — ²⁾ Altissime (Vok). — ³⁾ delectasti. — ⁴⁾ Za tím rasura. — ⁵⁾ M.
nefmyflny (insipiens.)

13 Prawy jako palma wzektwe, a jako czedr lybanfky wzplodye fe.

14 Wfazený w domu boha naffeho,¹⁾ w fyenech boha naffeho wzektwu.

5 15 Geffcze wzplodye fye w fтары zyezney, a dobrze trpyelywy budu, 16 aby zwieřtowaly,

Nebo prawy hořpodyn, buoh²⁾ naff, a nenýe zlořty w nyem.

10 Chwala oczy. ||

NCH

*Tento zalm datwid przikazal zakon-
nykom rzekaty ofm dny po obrzezany
dyety.*

1 Hořpodyn kralowal, krafu oble-
15 czen geřt; oblekl fye hořpodyn fylu a prziepafal fye.

A tot vtwrdl okrřl zemřky, genz fye nepohne.

2 Uprawen řtolecz twoy z toho
20 czafa; od wyeka ty gfy.

3 Wzdwyhly rzeky, hořpodyne, wzdwyhly hlas řwoy,

Wzpodygaly³⁾ rzeky wlny řwe.

4 od hlařow wod mnohich

25 Dywne zdwyżenýe morřke; dywny na wyřřty hořpodyn.

5 řwyedecřřtwe twa wyerzicze⁴⁾ vczynýena řu przýřřř. domowy twe-
mu řluřře | řwatořř, hořpodyne, na dlu-
30 hořu dny.

Chwal'.

NCH

*Tento zalm řlorzeczřřřtwe od dauida
w řřlo geřt na řwecřřřky řwe protýwýnyky.*

1 Boř mřty hořpodyn; boř mřty
35 wolnýe czynyl.

2 Wzwyřř fye, genz řudyřř zemy; zaplat odplaty pyřřnym.

3 I dokudze hrziefřnycri, hořpodyne, dokudze hrziefřnyczy wzchlubie fye?

4 Wyprawýe y wzmluwy neřpra-
wednnořř? wzmluwy wřřyczkny, gyz
czynýe neprawo?

5 Lyd twoy, hořpodyne, ponyżyly, a dyedýnu twu nużyly.

6 Wdowu a przychoży zahubyly a fyrotky zbyly.

7 rzekly: nevzrzy hořpodyn, any 10 vrozumýe [80] buoh yakubow.

8 Urozumýeite neřmyřřly⁵⁾ w li-
dech, a blažny nyekdy řmyřřte.

9 Genz vřadył vcho, neuřřřřy, genz řlożył oko, neznamena?

10 Genz trefkcze wlařty, newzlage, genz vczy cřlowieka vmyný?⁶⁾

11 Hořpodyn wye myřřlenýe lyđřka, nebo geřřytna gřu.

12 Blaženy cřlowiek, gehoz ty ka- 20 zeff, hořpodyne, a zakonu twemv vczyřř gehu,

13 Aby vtyřřł gemu ode dny zlych, az wykopagy hrziefřnem^v dol.

14 Neboty hořpodyn neodpudy 25 ořady řwey, a dyedýny řwey neodřřtv-
pye.

15 Az ty fye prawo obraty w řud, a gyz podle gehu wřřyczkny, genz praweho řu řřdce.

16 Kto wřřane ře mnv protý pro-
tywnýkom? a kto řřane ře mnu protý
czynýcznem neřprawednnořř?

17 Gednoze hořpodyn pomoze my, bez mala byđlyla by v pekle duřře ma.

18 Acz dýech: hnula fye noha ma, myřřoř twa, hořpodyne, pomozięřře my.

19 Podle mnořřtwe boleřřty mych w řřdcezy mem vtyechy twe obweřelyly řu duřřy mv.

20 Czy ře tebe przyđrzy řřolicze neřprawednnořřty, genz || řřkladřř vřyle w kazany?

¹⁾ naffeho přídáno v českém překladě — ²⁾ Na rasuře. — ³⁾ M Wzpodyaly (mezi g a a rasura). — ⁴⁾ credibilia. — ⁵⁾ Za tím v orginale okrasa. — ⁶⁾ Za tím rasura.

21 **H**aziechu fye w duffy praweho
a krew newynnv odľuzowachu.

22 **Y** vczynyen my geľt hoľpodyn
vtocziľcze, a boh moy v pomocz na-
5 diege mey.

23 **I** wraty gym neľprawedľnoľty
gich a w zľbye gich zatory ge, a
zatory gie hoľpodin, boh naľľ.

Chwala ot.

XCIV

10 *Toto ſpyetwane david na kaľdzi den
ſpyetwal v archy.*

1 **P**oydyete, weľmi fye hoľpo-
dynu; raduymy fye bohu, ſpafytely
naľľemu;

15 2 **P**rziedeidiem ¹⁾ obliczey geho
w ſpowyedy, a w chwalach raduymy
ľe gemv.

3 **N**ebo boh welyky hoľpodyn, a
kral welyky nade wľľemy boh;

20 4 **N**ebo w rucze geho ſu wľľyczkny
kragy zemľczy, a wyľoľty horne geho
gľu;

5 **N**ebo geho geľt morze, a on vczy-
nyľ gie, a fuchu rucze geho ſtwo-
25 rzyle.

6 **P**oydyete, modľmy ſie a padnye-
my y placzmy przed hoľpodynem,
genz vczynyl ny.

7 **N**ebo geľt on hoľpodin, boh naľľ,
30 **A** my lyď paľtwy geho a owcze
ruku geho,

8 **D**nes, acz hľafu geho poľľuchaty
budete, nerodte otwrzowaty ſrdecz ²⁾
waľľich

35 9 **I**akoz w rozdrażeny [81] podle
dne pokuľľeny na puľľczy, kdezto
pokuľľy mne otczy waľľi, pokuľľy
y wydyely ſkutky me.

10 **C**ztyrzydczety ľet hnyewen ľem
40 ³⁾ byľľ pokolenye tomv y rzekľ
ľem: wezdy tyto bľudy ľrdczem.

11 **A** ty nepoznaľy dzieľt mych;
yakoz ľem przyľaľľ w hnyewye ľem:
acz wendu v pokoy moy.

XCv.

*Tento ſalm vczynyl ſu filiľtewce, przy-
gymaczy ſ nym proroky a ſyďi, kterzy 5
archu moľyľeľowu przyneľly bycchu;
a tak kďiz filiľtewce wzaľy bicchu archu
a potom pro weliku ranu gy wratili,
tchďi prorokowe tymto ſalmeľ tu
archu przygyleľy ſu, rzkuće: 10*

1 **Z**pyewayte hoľpodynu pyeľen no-
wu, ſpyewayte hoľpodynu wľľietka ze-
mye.

2 **Z**pyewayte hoľpodynu a blaľayte
gmenv geho. zwyetzuyte ode | dne 15
w den ſpaľeny geho.

3 **Z**wyestuyte mezy waľľtmy ľawu
geho, we wľľyech lydech dywy geho.

4 **N**ebo weliki hoľpodyn a chwaľny
przyeľyľľ, hrozny geľt nade wľľiemy 20
boh;

5 **N**ebo wľľyczkny bohowe waľľty
byeľowe; ale hoľpodyn nebeľľa vczynyl.

6 **Z**powyď a kraľa przyď nym;
ľwaťoľ a weľbnoľ w ľwyeczeny geho. 25

7 **P**rzyneľte hoľpodynv honytwy
z waľľty, przyneľte hoľpodynu ľaw^v a
czeľt;

8 przyneľte ⁴⁾ chwaľu gmenu geho.

Wzdwyhnyete obyety a wenľdyete 30
w ľyen geho;

9 modľte fye hoľpodynu w ľieny
ľwaťey geho.

Zamuty fye przed obliczegem geho
wľľietka zemye; 35

10 rzete v waľľtech, ze boh kralowal.

A tot opawyl okrľľľ zeľľky, genz
fye nepohne; ľudyty bude lyď w ſpra-
wedľnoľty.

11 **R**aduťte fye nebeľľa, a weľeľ fye 40
zemye, zamut ſie morze a ľľnoľť geho;

¹⁾ Na rasiře *iem*. — ²⁾ *ecz* na rasiře — ³⁾ *b* přeľkrtnuto. — ⁴⁾ *Vynechano: hoľpo-
dynu, jak jest v řw.*

12 zweffele fye pole a wffieczk^o,
czoz na nych geft.

Tehdy zwefele fie wffietko drzywy
lefe

5 13 od obliczege hořpodynowa, ze
gde, nebo gde fudít | zemye.

Sudyty bude okol zemřky w ſpra-
wednořty a lid ſwoy v prawdy fwey.

Chwa.

XCVI

10 *Tento ſalm vczynyl dauid, kdís ſkrze
mylořt boży ſpomoczen a wratyl fye,
kdís břeře odehnan.*

1 Hořpodyn kralowal; weřel fie ze-
mye, raduyte fye ořtrovw mnozy.

15 2 Oblaczy a mřla okolo geho, pra-
wo a fud poprawenye ſtołyze geho.

3 Ohen przed nym poyde, y zapla-
meny okolo ¹⁾ neprzately geho.

4 Przyfwyetyly ²⁾ blyřkotyny geho
20 okolv ³⁾ zemřkemu; wydřla y pořnula
fye zemye.

5 Hory yako wozk zeřřkrzwřly ⁴⁾ od
obliczege hořpodynowa, od obly[82]-
czege bořiego wřřyczka zemye.

25 6 Zwyřřowala nebeřa prawo geho,
a wydřly wřřyczkny lyde řlawu geho.

7 Pohanyeny budte wřřichny, gyz
fye modlee rytynam, a gyz fye chlubie
w obrařech řwřch.

30 Modřte fie gemu wřřichkny angele
geho.

8 vřlyřřala y zřadowala fie řyon.⁵⁾

I wzweřely ře dczery yudyny pro
řudy twe, hořpodyne.

35 9 Nebo ty ⁶⁾ naywřřynade wřřy zemye;
przyřřř zwyřřen gřy nade wřřie bohy.

10 Gyz myluęete hořpodyna, nena-
wid te zleho; řřřieze hořpodyn duřřy
řwatřch řwřch, z ruku řřřieřřnykow
40 wyprawy gye.

11 Swyetořřt wzweřřla geřř prawemu
a prawym řřdřze radořř.

12 Raduyte fye, řprawedlywy, w hoř-
řpodyn, y zpowyedayte fye pamyety
řwatey geho.

Chwala otczy.⁷⁾

Sobothny nocturn.

XCVII

*Šřkrze tento ſalm dauid prorokowal,
ře hořpodyn ma řye narodřt z geho
řymenc. A tuto řye pořřřna ředny
nocturn.*

1 Špyewayte hořpodyn řpyewanye
nowe; nebo dywy czynyl.

Špařil gemu prawyczny geho a lokeř
řwaty geho.

2 Znama vczynyl hořpodyn řparytele
řweho, przed wlařřny zgewřl prawo
řwe.

3 Rozpomanul geřř mylořty řwey
a prawdy řwe domowy yřrahelowu.

Wydřly wřřyczny kragy zemřřczy
řparytele boha nařřeho.

4 Raduyte fye bohu, wřřřřka ze-
mye; řpyewate a weřřelte fie a pyeyte.

5 Pieyte hořpodyn w huřřech, w huřř-
řech a hlařem chwallym;

6 w trubach duřřch a hlařem tru-
by ⁸⁾ rohowe.

Raduyte fye przed krale m hořpo-
dynem;

7 hny fye morze a plnořt geho,
okřřř zemřky, a gyz bydle v nyem.

8 Řřieky wzřřeřřzy ruku, řpolu hory
fye wzweřle

9 przed hořpodynem, ze gde řudyt
zemye.

Sudyty bude okol zemřky w pra-
wy a lid twoy w řprawednořty.

Chwala ocy y řynv.⁹⁾ [83]

¹⁾ Za řm řasura. — ²⁾ M. *przyeřřwyetyly*, jak v ŽG. — ³⁾ v řředřřlano z o řřkrabáním. —

⁴⁾ Za ře vyřřkrabano *to*; fluxerunt. — ⁵⁾ řyon fem. podle řat. — ⁶⁾ Za řm vřneřřano: *hořpo-
dyne*, Dominus. — ⁷⁾ Tento řadek a ř nřřledujřř na řasuře. — ⁸⁾ ř na řasuře. — ⁹⁾ *Chwala* ...
vyřřkrabano, vidřti lze pořze řopy řřřa.

XCVIII

Tento zalm przyšľuſy k drzewenymu.

1 Hoſpodyn kralował: hnyewayte fye lyde; genz ſedyſſ na cherubyn: hny ſe zemye.

5 2 Hoſpodyn w fyonv velyky a wyfoky nade wſſyemy lydmu.

3 Zpowyedayte ſe gmenu geho welykemu; nebo hrozne a ſwate geſt,

4 a czeſt kralowa ſud myluge.

10 Tys vczynyl oprawyďla; ſud a prawo w yakubowy tys vczynyl.

5 Wyſtte hoſpodyna, boha naſſeho, a modlte ſe podnozy noh geho, neboty ſwata geſt.

15 6 Moyſes a aron mezy knyzezy geho, a ſamuel mezy | tyemy, gyz wzywagy gmye geho.

Wzywachu hoſpodyna, a on ſlyſſyſſe ge;

20 7 a z ſlupa oblačneho mluwy^effe k nym.

Chowachu ſwiedeczſtwe geho a kazyane, gyz dal gym.

8 Hoſpodyne, boze naſſ, ty ſlyſſy^effe gich; ty ¹⁾ fy lytoſtíw bíl gym a mſtye ke wſſem nalezenym gich.

9 Wyſtte hoſpodyna, boha naſſeho, a modlte ſe na horze ſwatey geho; nebo ſwaty hoſpodyn, buoh naſſ.

30 Chw[~].

XCIX

Tymto zalmem poddany dauidowy ſu odpowedyely k tomu powolygycze, ſe geho proſroczſtwe²⁾ chtyely wyerzyty rzkucze tak:

35 2 RAduyte fye bohu, wſſyetka zemye; ſluzte hoſpodynu v we fely.

Wendyete przed oblyczey geho a ³⁾ radoſty.

3 I wyezte, zet⁴⁾ on geſt boh; on vczynyl ny, ale⁵⁾ ne ony ny;

Lyd geho a owcze paſtwy geho.

4 wendyete u wrata geho we ſpo- wy^edy, w fyený geho w chwale; zpo- 5 wyedayte ſe gemv.

Chwalte gmye geho;

5 neboty myekky ⁶⁾ geſt hoſpodyn; na wyecznoſt myloſt geho, a az od naroda do naroda prawda geho. 10

C.

Skrze tento zalm odpowedyel prwe, kďz buoh gemu przykaſal, aby gemu ſluſyl, tak rſka:

1 Myloſrdye a ſud budu zpyewaty, tobye, hoſpodyne, 15

Wzpiegy,

2 a vrozumyegy na | czieſtye nezkaleney: kďz przydeſſ ke mnye.

Prochozowach w nepoſſkwrnyenye ſrdeze meho poſtrzed domv meho. 20

3 Newykladach przed oczyma myma wyeczy neprawey; gyz czynye prieſtupenye, nenawydych;

Neprzígalo ſe mne

4 ſrdeze krzawe; vhybugyczieho ode 25 mne zlobyweho nepoznawach.

5 Omluwugyczieho taynye bliznyeho, tomv fye protywych.

Pyſſneho oka a neſytego ſrdeze, ſtyem negedych. 30

6 Oczy mogy k wyernym zemye, a[84]by ſedyely ſe mnv; chodye na czieſtye neſkaleney, ten mnye ſluzyeſſe.

7 Nebude byďlyty poſtrzed domu meho, gyz czynye pychu; genz mlu- 35 we neprawďu, neoprawował przed oczyma myma.

8 Z gyttra⁷⁾ zabygyech wſſyetyky hrzyeſſnyky zemſke, abyeh ztratyl

¹⁾ Před tím vynecháno: boze (Deus). — ²⁾ Snad m. *proroczſtwe*. — ³⁾ M. v. — ⁴⁾ Vynecháno: *hoſpodyn* (Dominus). — ⁵⁾ Za tím coſi vyſkrabáno. — ⁶⁾ *suavis, medky ŽW.* — ⁷⁾ Na druhým *t'* známénko.

z myesta hospodynowa wšyjetky czyny-
nyczye nesprawedlnost.

CI.

*Tento salm vřtawil david ršcczencho
wřyem w truchlostech a znamnagym
5 řwatecho tyela božycho.*

2 Hořpodyne, vřlyřř modlytbu mv,
a wolanye me k tobye przyd.

3 Neodwraczym oblyczegę tweho
ode mne; kteryzkoly den mutym | fye,
10 naklon ke mnye vch^o twe;

Hteryzkoly ¹⁾ den zwolam tebe, brzo
vřřřřřř^s mye.

4 Nebo zhynuly jako dym dnee
mogy, a kořty me jako hlawnye ²⁾
15 zefchly.

5 Byt fem jako fyeno, y zefchlo
řrdcze me; nebo z^apomanul fem gyeřty
chleba meho.

6 Od hlafu řtonanye meho przylnula
20 vřta ma k mařu memv.

7 Podobę vczyńnen fem pelyka-
nowy pufzczynnemu, vczyńnen ³⁾ fem
jako řycz w chyřřech.

8 Bdyel fem y vczyńnen fem jako
25 wrabecz ofamyely na řřzieřfe.

9 Czely den |vkaraly my neprzietele
mogy, a gyz mye chwalechu, proty
mnye przyřahachu.

10. Nebo popel jako chleř gedych,
30 a pytye me ř placzem myeřiech;

11 Od oblyczegę hnyewu, nelybořty
twei, nebo zdwyh zetrzel řy mye.

12 Dnee mogy yak^o řtyen odeřřly,
a yaz iako řeno zfechl fem.

35 13 Ale ty, hořpodyne, na wyecznořt
ořtaneřř, a pamyet twa od pokolenye
do pokolenye.

14 Ty wřřana řlytugeřř fye nad řy-
onem; nebo czas řlytowanye geho, nebo
40 przřřřel czas;

15 Nebo řlybily | řu fye řluham ⁴⁾
kamenye yeho, a nad zemy geho řmy-
luga fye.

16 I zbogy^e fye wlařty gmena ⁵⁾
tweho, hořpodyne, a wřřyczkny kraly 5
zemřřczy řlawy twey;

17 Nebo vřřawyl hořpodyn řyon, a
wydyen bude w chwale řwey.

18 Wzezřiel na modlytbu pokor-
nych a nepotupyl prozby gich. 10

19 Napyřana budte ta v pokolenye
druhem, a lyd, genz bude řřworzen,
wchwalę hořpodyna.

20 Nebo prozřel z wřřořty řwatey.
řwey, hořpodyn ř nebe na zemy zezřel, 15

21 Aby vřlyřřal řto[85]nanye oko-
wanych a zprořřyl řyny zbyřych,

22 Aby zwyeřřowaly w řyonu gmye
hořpodynovo, a chwaly geho w geru-
zalemye, 20

23 We řnymany lydu w gedno, a
kralove, aby řluzylę hořpodyn.

24 Odpowyedyel gemu na czieřtye
řly řwey: malořř dny mych zpowiez
my; 25

25 Neodzowuy mne v polowycz
dny mych; v pokoleny y pokoleny
leta twa.

26 W poczatcze ty, hořpodyne, zemy
řy zalořyl; a dyelo ruku twu řgu ne- 30
beřa.

27 Ony zhyn^v, ale ty ořřtaneřř; a
wřřiczkny jako rucho ořřtara|gy fye.

A jako odyewaczku promyenyřř ge,
y promyenyeny budu; 35

28 ale ty tyzz wezdy řgy, a leta
twa nezhyne.

29 Synowe řluh twych wzbidle; a
řyemye gych na wyeky ře oprawy.

Chwal. 40

¹⁾ M. *Kteryzkoly*; rubrikator napsal H, ařkoliv mřřl od přřaře sprřvnř přřpsřno drobnřm
přřmem k. — ²⁾ cremium, *řkwarky* **řW**. — ³⁾ Za řym vyřřkrabřno ř. — ⁴⁾ Vynechřno:
řwym. — ⁵⁾ a přřdřřlřno z e.

CII

*Skrze tento salm prikazowal dawid
na kazdy den poschnaty fye zydom a
geho duffy poruczily bohu naffycmu*

1 Blahay, duffe ma, hospodynu, a
5 wffyeczeko, czoz wyntrz mne gest, gmenu
fwatemu gehu.

2 Blahay, duffe ma, hospodynu, a
nerod zapomynaty wffiehlo odplaczenye
geho;

10 3 Genz fye slytuge nade wffiemy
nesprawedlnostny twymy, genz vzdra-
wuge wffietky || nemoczy tve;

4 Genz wyplaczuge z zatrady zywot
twey, genz korunvgie tye v mylofty
15 a w litoftyech;

5 Genz naplugie w dobrem zadost
twu: obnowye se yako orlowa mladost
twa.

6 Czynye mylofty hospodyn a sud
20 wffi^m 1) naffyle trpieczym.

7 Znamyoczynyl cziefty fwe moy-
zieffowy, fynom yfrahelowym wole fwe.

8 Myloftywecz a myloftywy hospo-
dyn, dluho czekagyczy a mnoho my-
25 loftyw.

9 Ne na wiecznost fye zhnyewa, any
na wyeky fie rozhro|zy.²⁾

10 Ne podle hrziechow naffiech
vczynyl nam, any podle nesprawedl-
30 nostech naffich odplaczuge nam.

11 Nebo podle wylofty nebe od ze-
mye potwrdyl mylost fwu nad bogy-
czymy febe;

12 Gelykoz gest dalek wchod od
35 zapada, tak daleko vczynyl od nas
nesprawedlnosty naffe.

13 Kakoty slytuge fye otecz nad
fyny, slytowal fie hospodyn nad bogy-
czymy febe.

40 14 neboty on poznal flozenye naffe,
Rozpomanul, ze prach fmy.

15 czlowyek — yako feno dne gehu,
yako kwyet [86] polny — tak okwet-
nu:³⁾

16 Nebo duch myne od nychlo,
y neoflane y nepozna wyecz myesta
fweho.

17 Ale mylost hospodynowa od wiecz-
nosty az do wiecznosty nad bogyczymy
geho.

A praw^o gehu na 4) fyny fynowymy 10

18 tyem, gyz chowagy wstawenye
geho,

I pomnye kazanye gehu, k uczynie-
nye gych.

19 Hospodin na neby vczynyl flo- 15
lec zwoy, a kralowstwe gehu wffiyemy
bude wlasty.

20 Blahayte hospodynu andyely gehu,
mocny fylu, czynyecze slowo gehu ku
posluchany hlafu rzeczy gehu. 20

21 Blahayte hospodynu wffieczny
fily 5) gehu, sluhy gehu, gyz czynyte
woły gehu.

22 Blahayte hospodyn wffieczny
fkutczy gehu, we wffiem swyete wlada- 25
nye gehu. blahay, duffe ma, hospodyn.

CIII

*Tymto salmem duffyc vczynyema bude
angelom podobna neb fawata.*

1 Blahay, duffe ma, hospodynu.
hospodyne, boze moy, wzwelyczen fy 30
welmy.

Zpowyed 6) a 7) krafu fy se oblekl,

2 odyen swyetofty yako ruchem.

Zprostrzew 8) nebe yako kozzy,

3 genz krygeff wodamy horzeczny 35
geho,

Genz kladef^s oblak w schod twey,
genz || chodyff na perzy wytetrowem;

4 Genz czynyff andyely twe duch^y,
a sluhy twe ohen zhuczy. 40

1) Skratek a též m nadepsáno. — 2) M. *wzhrozy*. — 3) M. *okwetne*. — 4) M. *nađ*. —

5) Na rasuře. — 6) M. *W spowyed*. — 7) a předěláno z k. — 8) extendens.

5 Genz fy vřtawyl zemy ¹⁾ na vřta-
wyczenřtwie gegye, nenachyly fye na
wyeky y wyeky.

6 Bezden yako rucho odyenyge ge-
5 ho; na horach řtanu wody.

7 Od lanye tweho zabyehny, od
hlafu hromu tweho řie wzbogie.

8 Wzhodye hory a řchodye pole
na myřto, gyez fy zalořil gym.

10 9 Mezy polořil fy, gyez neprzeřtu-
pye, any fye obratyẽ zakrywãt zemye.

10 Genz wypuffl czieřř řtudnyce v
podolech; prořřzed hor poteku wody.

11 Budu pyty wřřietka zwyerřata
15 leřna; ²⁾ czekaty budu lořřowe w zyezy
řwey.

12 Nad nymy ptaczy nebeřczy
wzbydle; z prořřzed oppok dadye
hlař.

20 13 Wlaže hory z wyřřty řwich;
z plodu řkutkow twich nařty ře zemye.

14 Wywodye řyeno řkotu a zelynu
řluzbye řyřřkey,

Abi wywedl chleř ř zemye,

25 15 a wyno aby tyeřřylo řrdce řyřřke,
Aby obgeřnyl oblyczyẽ geho w olegy,
a chleř řrdce řzlowyeczyho pořyly.

16 Na[87]řty fye drzye³⁾wie polne a
řzedry řybanřczy, giez wlařyl;

30 17 tam wrabezy ře řhnyezdye,

Rãrohow dom weywoda geřř gich;

18 hory wyřřke gelenom, opoka
vtocyřřce geřom.

19 Uczyřnyl myeřiecz w czařy; řluncze
35 pořnãlo zapãd řwoy.

20 Polořyl fy tny, y vczynyena geřř
nocz; w nyey pziẽdu wřřye zwyerřata
leřna:

21 Mlařyata lwow řzewucz, aby po-
40 pařly, y hleřaly pokrmv od boha řobyẽ.

22 Wzeřřlo řluncze, a řeřala řu fye,
a v peleřřyech ře řwych řkladu.

23 Wynde řzlowyẽk k dyelu řwemu,
a k dyelany řwemu az do weczera.

24 Kako zwelyczyeny gfu řkutczĩ
twogy, hořřodyne! wřřie v mudrořty
gfy vczynyl; nařnyena geřř zemye
wlařanyẽ tweho.

25 To morze welyke a řřyroke ru- 5
kama: lařyky ³⁾ tãmo, gychz nenye
czyřla,

Zywyely ⁴⁾ mařtka s welykymy.

26 tãmo lořye budu mygety;

Geřřczẽ ten, gehoř gfy řtworřil, ku 10
pořhrawany ⁵⁾ gemu.

27 wřřyẽtko od tebe czeka, aby ðal
gym krmỹ w czař.

28 A kdyř gym ty ðařř, zberu; a
kdyř otewrzeřř || ruku twu, wřřetko ře 15
nařny dobroty.

29 Ale kdyř odwratyřř oblyczyẽ
twoy, řmutyẽ fye, oðeymeřř ðuch gych,
y řhny a v prař řwoy ře nařratyẽ.

30 Wipuffl ðuch twoy, a řtworřena 20
budu, y obnowyřř oblyczyẽ zemřky.

31 Bud chwãla hořřodynowa na
wyeky; wřřãduge ře hořřodyn w řkut-
czĩch řwych.

32 Genz hleřy na zemy, ⁶⁾ a kaže ře 25
gieř tzyeřty; genz ðotkne ře hory,
y wzkurzie ře.

33 Wzpyewagy hořřodynũ wzywoyẽ
mem; zpyegy bohu memv, ðořnyř řem.

34 Utyeřřena bud gemu wymluwa 30
ma; a yãzy weřye wzkochãm fye
w hořřodynũ.

35 Zãhynte řrzieřřny s zemyẽ, a ne-
pawy at neřřu blařay, ðuřřyẽ ma, hořř-
řodynũ. 35

Chwa ⁷⁾ otezy y řynu y řwatem.

CIV

*Tãto bila pwiã chwãla ðawidoãa,
kdyř naypwiẽ pziẽmořl bil řwe ne-
pziãtely.*

1 ZPowyeðayte fye hořřodynũ a 40
wzyewayte gmyẽ geho; zwyeřřuyte
mezy wlařny řkutky geho.

¹⁾ zemy po stranẽ přiřřãno. — ²⁾ M. polřka (agri). — ³⁾ reptilia. — ⁴⁾ animalia. —

⁵⁾ ad illudendum. — ⁶⁾ Vyřřkrããno za řim e. — ⁷⁾ M. Chwãla.

2 Zpiewayte gemv y pycyte gemu;
wyprawte wfšietky dywy gehu.

3 Chwalte fye we ymenv fwatem
gehu; raduy fe frdce hledagyczeh
5 hof[88]podyna.

4 Hledayte hofpodyna a potwrdte
febe; hledayte oblyczege gehu wezdy.

5 Pomnyete dywy, ¹⁾ giez vczynyl,
zazraky a fudy vřt gehu:

10 6 Syemye abrahamowo, řluhy gehu;
fynowe yakubowy, zvolenyka gehu.

7 On hofpodyn boh nař; wfšietky
zemye ²⁾ řudowe gehu.

8 Pomnyel na wyeky vřtawenye
15 řweho, řlowa, genz rozkozał ³⁾ w tyřycz
pokolenye;

9 Czoř vřozyl ku abrahamowy, a
przyřahy řwe ku yřakowy;

20 10 I vřtawyl to yakubowy w ka-
zařny, a yřrahařelowy ⁴⁾ w uřtawenye
wyečne,

11 Řzka: tobye řam zemý kanaa-
řku, obrwy ⁵⁾ dyedyny waře,

25 12 Kdýz biechu czyřem kratkřm a
mařo zeman gegyey. ⁶⁾

13 I přiechodyly řu wřařty ⁷⁾ do wřa-
řty, a z křařowřtwe k řlydu gynemu.

14 Neřtawyl řziřowyeka přiekazyty
gym, a řřekřtal pro nye křale.

30 15 Nerodte dotykaty pomazancow
mych, a v prorocřich mych nerodte
řlobyty.

16 I pozwal řladu na zemý, a wfřtku
řtwardřř řlebowu ⁸⁾ řetrzyel.

35 17 Pořlal přied nymy || muze; w řo-
botyřzie řrodan geřt yoreř.

18 Pokorzyly w okowach nohy gehu;
řelezo prořřlo řuffy gehu:

19 donyř nepryřřlo řlowo gehu,

40 20 Wymřlwa hofpodynowa řozřlame-
nyla gehu.

20 pořlal křal y zprořtyl gehu; a
knyezel řyřřke a pvyřtyl gehu.

21 Uřtawyl gey hořřodu řomu řweho,
a knyezetem wfřřeho řbozye řweho;

22 Abř zuczyl knyezata gehu yako 5
řam řye, a kmety gehu mudořřty řy
vczyl.

23 I wfřel yřrahař w egyřt; a řakub
hořřem řyl w zemý kamowy. ⁹⁾

24 I řplodyř | řyd řwoy w nařle, a 10
potwřřyl gehu na neprzately gehu.

25 Obratyl řrdce gych, aby nena-
wyřlyly řydu gehu, a řeřř vczynyřly
w řluhy gehu.

26 Pořla moyřieře, řluh ^v řweho, a 15
ařona, gehoz řzolyřl gehu. ¹⁰⁾

27 Pořozyl w nych řlowa řnameny ¹¹⁾
řwřch a zazrakow řwřch w zemý ka-
mowy. ¹²⁾

28 Pořlal řmy y omřaczyl ge, y ne- 20
otrřczyl řzeřzy řwřch.

29 Obratyl w křew wody gřch,
y řzyl řyby gych.

30 Wyřdalla zemye gřch řzaby w řay-
nycziech křařow gych. 25

31 Řzeřl, y přřřřla [89] přye mu-
řa, a řřenka mřcieře we wfřřeřch křa-
giech gych.

32 Pořozyl řdzeř ¹³⁾ gřch křupy, ořen
řzřuczy w zemý gřch. 30

33 I řzil wynecze gřch a řyky gych,
a řetrzyel řřzewo křayow gřch.

34 Řekl, ¹⁴⁾ y přřřřla koblka ¹⁵⁾ a
řřruřř, gehoz nebyeře řzyřla;

35 Y řzere wfřye řeno w zemý 35
gřch, y řnye wfře owocze zemye gych.

36 I řzřwřře přworořenřtwe w ze-
my gřch, přwřenřtvo wfřřeho řřyle gych.

37 Y řwředř gie z řřzyebřem a řlat-
tem, ¹⁶⁾ a nebyeře w pokolenye gřch 40
nemocny.

¹⁾ Vynecháno: *geho* (ejus). — ²⁾ in universa terra. — ³⁾ M. *rozkazał*. — ⁴⁾ M. *yřrahe-
lowy*. — ⁵⁾ M. *obřwř*. — ⁶⁾ paucissimi et incolae ejus. — ⁷⁾ M. *z wřařty* — ⁸⁾ M. *řlebowu*. —
⁹⁾ M. *řamowy*. — ¹⁰⁾ ipsum. — ¹¹⁾ Přsař pořal přaři ř, avřak potom řařnul v ř; na
konce řyřřabano ř. — ¹²⁾ M. *řamowy*. — ¹³⁾ pluvias. — ¹⁴⁾ M. *Řzeřl*. — ¹⁵⁾ M. *koblka*. —
¹⁶⁾ Nař řřhřm ř řnamenko.

38 Radowala fye | geſt egypt ¹⁾ v wy-
fych ²⁾ gich, nebo zpolehl ſtrach gych
na nych.

39 Rozproſtrel ³⁾ oblak k zaſlonye
5 gych, a ohen, aby ſwyetyl gym prizes
nocz.

40 Proſſychu, y przygyde gerzabek,
a chleba nebeſkeho nakrmyl gie.

41 Rozdrzel opoku, y tekly wody,
10 y odeſly w fuſſe rzeki;

42 Nebo pomnyel ſłowa ſwateho
ſweho, geſto gmyel ku abrahamowy,
dyetiety ſwemv

43 I wywedl lyd ſwoy u weſely, a
15 wywolenyky ſwe w radoſty.

44 I dal gym właſty zemye, a vſyle
lydfke obgely,

45 Aby ſtrzyehli || ſprawednoſty ge-
ho, ⁴⁾ a zakona geho wydobywały.

20 Chwala otczy 1.

CV

*Tuto chwalu vzdal datwid hoſpodynu,
kdis wyeſnye ſwe weſty kaſal po ſoby
a chiye gych ſywot zachowaty.*

1 ZZpowiedayte ſie hoſpodynv, ne-
25 bo dobri geſt, nebo na wieky myloſt
geho.

2 Kto wymluwy moczy hoſpodyno-
wy, vlyſſany vczynye wſſetky chwały
geho?

30 3 Blaſeny, ⁵⁾ gyz chowate ſudu, a
czynyte ⁶⁾ prawo we wſſe czafy.

4 Pomny na ny, hoſpodyne, w do-
browolenſtwy ⁷⁾ lydu tweho; nawſſcziew
nas w ſpaſytely twem:

35 5 Ku zrzeny w dobrotye zwolēny-
kow twych, k radowany w radoſty |
lydu tweho, aby tye chwałyly ſ dyc-
dynu twu.

6 Shrzieffly ſmy s otczy naſſiemy,
neprawie ſmy czynily, neſprawednoſt
ſmy uczynyly.

7. Otczi naſſy w egypte nero-
zumyely dywom twym, nepomnyely 5
mnoſtwye myloſtdye tweho.

I wzdradzily chodyecze na morzie,
morze czrwene.

8 I ſpaſyl gye po gmye ſwe, aby
znamu vczynyl mocz ſwu. 10

9 I wzlaal morzy czrwenu, y zſe-
chlo geſt; a wedl ⁸⁾ ge v bezdenyech,
yako v puſſczy.

10 I ſpaſyl gye z ruky nenawyſtny-
czie, y wyku[90]pyl ge z ruky neprza- 15
telfke.

11 I przikryla woda ſmuczugycie
ge; gedem z nych neoſtal.

12 I uwyerzily ſłowom geho, y chwa-
hly chwalu geho. 20

13 Brzo vczynily, zapomanuly ſu
ſkutkow geho; neſtrpyely rady geho.

14 I pozadaly zadoſty na puſſczy,
y pokuſyly boha v bezwodu.

15 I dal gym prozbu gych, y poſlal 25
ſytoſt w duſſe gich.

16 I wzdradzily moyzieffe w hra-
diech, aarona, ſwateho hoſpodynova.

17 Otworziela ſie geſt zemye y po-
zrzela datana, y przykryla nad ſbo- 30
re^m | abyronowym.

18 I zazzehl ſe ohen we ſboru gich,
plamen ſzehl hrzieffnyky.

19 I vczynychu telecz w orebye,
y modlily ſye rytynye. 35

20 I promyenyly ſlawu ſwu w po-
dobenſtwy telezowe geduczeho ſieno.

21 Zapomanuly ſu hoſpodyna, genz
ſpaſil gye, genz vczynyl welykoſty
w egypte, 40

22 dywy w zemy kamowie, ⁹⁾ hrozy
v morzy czrwenu.

¹⁾ fem. podle lat. — ²⁾ ch později přeškrtnuto. — ³⁾ M. Rozproſtrzel. — ⁴⁾ Za geho dvojtečka. — ⁵⁾ Za y vyškrabáno e. — ⁶⁾ M. chowagy . . . czyny. — ⁷⁾ n předěláno z f a za y vyškrabáno e. — ⁸⁾ d z čehosí předěláno. — ⁹⁾ M. chamowie.

23 I rzekl, aby roztratyl gie, aby
neřtal moyzyeff, wywolencz gehu,
v prielomenye przed nym,

Aby odwratyl hnyew gehu, || aby ne-
5 roztratyl gich.

24 a za nycze gmyely zemy za-
duczy;

Newierzyly flowu gehu,

25 y reptaly w řlany^ech řwych;
y neřflyřfely hlařu hořpodynowa.

26 I zpodgal ruk^v řwu na nye, aby
powrhl gye na puřczy;

27 Aby řwrhl řyemye gich w naro-
dyech, a rozprařil gie v wlařtech.

15 28 I řwyetyly řu belfegora, y gedly
řgu pořwyeczenynv vmrlczowu.

29 I wzdradyly gehu w nalezeny
řwem, y zplozen geřt w nych řpad.

30 I řtal geřt řynceř y vřyřřyl,
20 y przięřta trzeřeny.

31 I obraczeřno geřt gemu ku pra-
wu, od pokolenye v pokolenye az na
wiecznořt

32 I wzdradyly gehu u wody pro-
25 tywenřtwie; y nuzen geřt moyzyeff
pro nye;

33 nebo otrpczyly duch gehu,

I rozlořyl we rtu řwu.

34 neroztratyl wlařty, giez rzekl
30 hořpodyn gym;

35 I řmyeffeny řu s wlařtmy, y na-
uczyly ře řkutkow gich,

36 y řluzyl řytyna^m gych; y řtalo
řie gym geřt ku wrazy.¹⁾

37 I obyetowaly řu řyny řwe a
dczery řwe czrtom.

38 I prořly krew newynnv, krew
řynow a dczer řw[91]ych, gyez po-
řwietyly řytynam kanaanfym.

40 I zabyta geřt zemye w krewnyczech,

39 y pořřkwryena geřt w řkutczych
řwich, y řmyřřtowo czynly řu w nale-
zenych řwych.

40 I rozhnyewal řie geřt rydanym
hořpodyn;²⁾ y zmrzkowal geřt dye-
dynv řwu.

41 I dal gie w rucze wlařtem; y wla-
dly řu gymy, gyz nenawřdiechu gych. 5

42 I mutyl řu ge neprzyetele gich,
y ponyzeny řu pod rukamy gych;

43 czařto wyprořřyl ge.

Ale ony obrpczyly gey w radye
řwey; a ponyzeny | řgu w neřprawdli- 10
nořtech řwych.

44 I wydyel, kdyř ře mutyechu,
y vřlyřřal modlitbu gych.

45 I wzpomanul³⁾ byl vřtaweny
řweho, y kaal ře podle mnořtwye my- 15
lořty řwey;

46 I dal gye v mylořty przięde
wřřimy, gyz byechu gely ge.

47 Zdrawy vczyn ny, hořpodyne,
boze nařř, y zberz ny z narodow, 20

At řye zpowyędamy gmenu řwatemv
řwemu, a wzchwalymy řie w chwale
řwey.

48 Błařořlawen hořpodyn, boř yřra-
helow, od wyeka az do wyeka; y dye 25
wřřetřtek řyd: bud, bud.

Chwala otczy y řynv y řwa.

CVI

*Tuto chwala kařal dařwid w nnyem⁴⁾
a wřřem řydom rzyekaty w chwale,
aby hořpodyn vřlyřřety⁵⁾ wřřchny řwe 30
wolařycze.*

1 ZZpowiedayte řie hořpodynv, nebo
dobry, nebo na wyek mylořt gehu.

2 Rczete nyny, gyz wykupeny⁶⁾
řu hořpodynem, gyez wykupyl z ruky 35
neprzyateřkey, a z wlařty řebrał gye,

3 Od řluneczneh^o wzchodu a od za-
pada, od poľnoczy a morze.

4 Błudyly na puřczy, w bezwodu;
czyřty myřřta bydylenye nenalezly. 40

¹⁾ in scandalum. — ²⁾ Vynecháno: *w řidu řwem* (in populum suum). — ³⁾ Za *u'* v ruko-
pise znaménko. — ⁴⁾ Tak psáno v rukopise. — ⁵⁾ Snad vynecháno: *mohl*. — ⁶⁾ *y'* předěláno z *i*.

5 Hladowyty a zyznywy, duffe gich w nych zhynula.

6 I zwolaly k hospodynu, kdyz fie mutyechu, a z potreb gich zprostyl
5 gye;

7 I przywedl ge czestu prawu, abi fily do myesta bydelneho.

8 Zpowyedayte fye hospodynu ¹⁾ mylofty gehu, a dywy gehu fynom
10 lydfkym.

9 Nebo nakrmyl duffy geffitnu, a duffy hladowytu nakrmyl dobrym.

10 Sedecze we tmye a w ftyeny firtedlnem, okowane w zebraczstwu
15 a zezezem.

11 Nebo otrpczyli wymlwy bozie, a radu wrchnyeho wzdradyly.

12 I ponyzeno gest w ufyly frdze gych, a zemdlely fu, [92] any byesse,
20 kto by pomohl.

13 I zwolachu k hospodynu, kdyz fie mutyech^v, a z nedostakow ²⁾ gych zprostyl ge.

14 I wywedl ge ze tmy a z ftyenye
25 firtedlného, a okowy gych zlamal.

15 Zpowyedayte hospodynu mylofty gehu, a dywy gehu fynom lydfkym,

16 Nebo zetrzel wrata zelezna, ³⁾ a zawory zelezne zlamal.

30 17 Przygal gie s cziefty niesprawedlnofity gych, pro niesprawedlnofity wedye fwe ponyzeny fu.

18 Wffelyku krmy mrzkowala duffe gich, y przyblyzychu fe ⁴⁾ k wraťom
35 firtedlnym.

19 I zwolachu k hospodynu, kdyz fye mutyechu, a z potreb gich zprostyl gye.

20 Poslal slowo fwe y vzdawyl ge, a zprostyl gie z hynuty gich.

40 21 Zpowyedayte hospodynu mylofrdye gehu, a dywy gehu fynom lydfkym.

22 Aby obyetowaly obyet chw^{ali}, a zwyestugy fikutky gehu v wefely.

23 Gyz stupugy v morze w lodech, czynycze dyela v wodach mnohich,

24 Ony wydely fu fikutky hospo- 5 dynowy a dywy gehu w hlubynye.

25 Rzekl gest, y stal duch wlny, y zwyffeny || gfu wlny gehu.

26 Wzendu az do nebes a fend^v az do bezdenow; duffe gych w zlem zhy- 10 nula.

27 Smuczeny fu y hybaly fu fye jako pllny, ⁵⁾ a wffetka mudrost gich fezzrana gest.

28 Zwolachu k hospodynu, kdiz fye 15 mutyechu, a z potreb gich wywedl ge.

29. I postawyl wlny gehu v powyetrzye, y priemlkl gfu wlny gehu.

30. I wefelyly fu fie, ze gfu przyemlklly, y przywedl gie k brzehu wole 20 gych.

31 Zpowyedayte hospodynu mylofty gehu, ⁶⁾ a dywy gehu fynom lydfkym,

32 At zwyffye gehu we fboru lydfkem, a na stoliczy starzeyffich wzchwale 25 gehu.

33 Polozyl rzieky v pufczy, a wyffcie wodne w ziezny

34 Zemy plodyczstwie v mrtwu, od zloby bydlygiczich w nyey. 30

35 Polozil pufczy w gezera wodna, a zemy bez vody u wyffczy wod.

36 I wfadyl tam hladowyte, a wstawyl ⁷⁾ myesto bydelne;

37 I fyely pole a zladly wynnycze; 35 y vczynily owocze narozenye;

38 I pozechnal gym, y wzplozeny fu przyeliff; a fkotu gych nevmenffyl.

39 A malo gich vczynye[93]no gest y fnuzeny ⁸⁾ fu od smutka zlych a bo- 40 lefty.

¹⁾ V originále na konci řádku 6. a 7. modré a červené vlnité vodorovné okrasy. —

²⁾ M. *nedostatkov*. — ³⁾ *aereas, mofazna ŽW*. — ⁴⁾ *Vynecháno: az (usque)*. — ⁵⁾ *ebrius, opyty ŽW*. — ⁶⁾ *Za gehu v rukopise dvojtečka*. — ⁷⁾ *Vulg. plur.: constituerunt* — ⁸⁾ *vexati sunt, strzeffeny gfu ŽW*.

40 Prolyt geſt ſwar na knyžata;
y bludyty kaſal gym v bezcieſty, ale
ne na cieſtye.

41 I pomohl chudemu z nedoſta-
5 teczeſtwy, y polozył iako owcze
czeledy.

42. Uzrye prawy ¹⁾ y wzradugy
fie; a wſſelyka neſprawednoſt zahrady
vſta ſwa.

10 43 Kto mudry y bude ſtrzieczy toho?
y vrozumye myloſrdye bozie?

Cchwa. ²⁾

CVII

*Kdyſkołwyek dauid ſwytiezył, tchdy
padna w chramy przed archu, rzykał*
15 *geſt tento ſalm:*

2 PRzypraweno frdcze me, boze,
przypraweno frdcze me, wpyewagy
a zpyegy w ſlawie mey.

3 Wſtan ³⁾ załta|rzy a huſle; wſtanv
20 w zabrziezk.

4 Wzpowyeday ſe tobie w ludech,
hoſpodyne, wpyewagy tobie w naro-
dych.

5 Nebo welyka geſt nad nebefa my-
25 loſt twa, a az do obłak prawda twa,

6 Wzwyſł fie nad nebefa, boze, a
nade wſſy zemy ſława twa;

7 aby zproſzczeni byly myly twogy,
Spaſena vczyn mye prawicze twa
30 y vſlyſł mye.

8 buoh mluwyl geſt w ſwatem ſwem:

Wzwefely fie y rozdyely ſykczynv,
a podole ſtanownye rozdyely.

9 Moy geſt galaad, a moí || manafes,
35 eſſraym, przygytye hlawy mey,

Iuda, kral moy.

10 moab hrnecz moſazny nadyeige
mey,

W ydumyegy zproſtru obuw mv;
40 czyzozemczy przietełe mnye vczy-
nyeny fu.

11 Kto przywede mye v myeſto
ohrazeno? kto przywede mye az do
ydumee?

12 Wedye ty, boze, genz fy od-
pudyl ny, y newyndeſſ, boze, w fylach 5
naſſich?

13 Day nam pomocz z ſmutka;
nebo geſſytno ſpaſenye czlowyeczye.

14 U boze uczynimy pomocz, a on
w nyczcz vwede neprzateł naſſe. 10

CVIII

*Skrze tento ſalm dauid ſlorzeccil ſwu
czeled gedno ty, kteryz ſadachu geý
przyełſtyty jako gidaſſ boha, a gſu
trzydcyety ſlorzeccenſtwy w tomto
ſalmye, jakoz gidaſſ prodał boha za 15
trzydcety penyez. |*

2 BOze, chwały mey nemlecz; nebo
vſta hrzieſſneho a lſtywego na mye
otewrziena fu.

3 Mluwily fu proty mnye yazyky ²⁰
lſtywymi, a rzeczmy nenawiſtnymi
obkheczyly fu mye, a dobywały mye
darmo.

4 Pro nyczto, aby mye myłowały,
odtrhachu mnye; ale yaz ſye modlechi. 25

5 I položily proty mnye zle za dobre,
a nenawił za myloſt mu.

6 Poſtał proty gemv hrzieſſnyka;
a zmek ⁴⁾ ſtoý na prawyczy geho.

7 Kdyz fužen bude, wyndy odfužen; ³⁰
a modlitba geho bud [94] w hrziech.

8 Budte dnee geho kratczy, a by-
fkupſtwo geho przigmy gyny.

9 Budte ſynowe geho ſyrotczy, a
zena geho wdowu. 35

10 Negyſly at ſye prieſtyczie ſy-
nowe geho a zebrzy, ⁵⁾ a wywrzeny
budte z bydel ſwych.

11 Zpytay lychewnyk weſſken ſlatek
geho, a roztrhayte czyzy vſyle geho. 40

¹⁾ Na konci e vyſkrabáno. — ²⁾ M. *Cchwa(la)*. — ³⁾ Počátek verſe: *Wſtan, ſlawo ma*
(Exsurge, gloria mea) vynechán. — ⁴⁾ diabolus. — ⁵⁾ M. *zebrzyete, mendicent*.

12 Nebud gemu pomocnyk, any bud, kto fe flytuge nad fyrotky gehu.

13 Budte dyety gehu w stratu; w narodu gednom fhlazeno bud gmye
5 gehu.

14 U pamyet fe nawrat nesprawedl-
noft ot czowo ¹⁾ gehu przed hofpody-
nem; a hrziech materze gehu nebud
zhlazen.

10 15 Budte proty hofpodynu wezdy,
y zhyn s zemye pamyet gych:

16 proto ze nezpomanul gest czy-
nyty mylofty,

17 I zlythal gest czlowieka nedosta-
15 tecznego a zebraka, fkuffeného frdczem
vmrtwyty.

18 I mylowal kletwu, y przide ge-
mu; a nechtyel pozehnanye, y wzdaly
fe od nyeho.

20 I oblekl fye w kletwu yako w ru-
cho; y wefla yako woda wnytrz gehu,
a yako olei w kofty gehu.

19 Bud gemu yako rucho, genz
fye odyewa, a yako motowuz, gymz
25 fie wezdi przepafuge.

20 To dyelo gich, gyz otrhugy mnye
przed hofpodynem, a gyz mluwie ²⁾
proty duffy mey.

21 Ale ty, hofpodyne, hofpodyne,
30 vczyn fe mnu pro gmye twe; nebo
rozkoſſna gest myloft twa.

Wyproft mye;

22 nebo nedostateczny a chudy yaz
gfem, a frdcze me smuczono gest we
35 mnye

23 Iako ftyen, kdiz schody, odyat
fem, y ftrziefen fem yako koblika. ³⁾

24 Koleny^e mogy znemocznyle gfta
pro puoft; a tyelo me promyenylo fye
40 pro oley.

25 A yaz vczynyen fem ruhotu gym,
wydycely mye y wyklyaly hlawy fwe.

26 Pomoz my, hofpodyne, boze moy;
ſpafena mye vczyn pro myloft twu.

27 At zwiedye, ze ruka twa to, a
ty, hofpodyne, vczynyl fy gy.

28 Wzeklnu ony, a ty pozehnaff. 5
gyz wftawagy na mye, ⁴⁾ ale ſluha twoy
fie zwefely.

29 Obleczeny budte, gyz otrhugy
mnye, ſtudem, a at fye przikrygy yako
dwoynaſobu ⁵⁾ hanbu fwu. 10

30 Zpowyedaty fye [95] budu ho-
ſpodynu przylyſt w uſtech mych, a
v proſtrzed mnohymy wzchwalym gehu:

31 Genz przystupyl ku prawyczi chu-
delho, aby ſpafenu vczynyl od flyhagi- 15
czich duffy mv.

Chwala otczi.

Tuto fe poczyna meſſſpor nedyelny.

CIX

*Tento zalm mluwil ſwaty duch ſkrze-
wſta dawidowa, genz prawye wypra- 20
wuge, kterak buoh ma ſchowaty ſedm
znamny ſkrze czlowyeczſtwe a boz: ⁶⁾
prwe ſnamenye gest narozeny, druhe
krzeſt, Trzyetye mucsenye, Czwarte
ſmrt, Patc pohrzebenye, Seſte z mrtwych 25
wſtany, Sedme na nebeſſa wſtupenye. |*

1 Rzekl hofpodyn hofpodynu me-
mu: fed na prawyczy mey,

Donyz nepolozym neprzatel ttwych
podnozie noham twym. 30

2 Prut moczy twej wipuſt, hoſpo-
dyne, z fyona; wlaaſty proſtrzed ne-
przatel twych.

3 S tebu poczatek w den fyly twej
wypuſty hoſpodyn ⁷⁾ v bleſku ſwatich; 35
z lozze przed dennyczy || vrodych tye.

4 Przifahl hoſpodyn, y nebude fe
katy; ty fy knyecz na wiecznoſt podle
rzadu melchyfedech.

¹⁾ M. *otczow*. — ²⁾ Vynechano: *zle* (mala). — ³⁾ M. *koblika*. — ⁴⁾ Za tím vynechano: *pohaneny budte*, jak v **ŽW.**, confundantur. — ⁵⁾ *diploide*. — ⁶⁾ M. *bozſtwe*. — ⁷⁾ *wypuſty hoſpodyn* opakováno omylem z předeſlého verše.

5 **H**ospodín na prawyczy twey zla-
mal w den hnyewu sweho krale.

6 **S**udyty bude w narodych; naplny
padenyny,¹⁾ zetrzie hlawy w zemy
5 mnohych.

7 **Z** potoka na czestye pyty bude;
protoz zwyffsy hlawu.

Chwa.

CX.

Skrze tento zalm dawid fye spowiedal,
10 *kdiz bil star, a odpowiedyl hrzychom*
swyetskym.

1 **W**ZPowyedagy fie hospodyn²⁾
we wfsem frdczy mem, w radye pra-
wich a we fboru.

15 2 **W**elyczy fkutczy hospodynowy,
wydobi|ty wfsey woly gehu.

3 **Z**powyed a weleбноst skutek gehu,
a prawo gehu bydly na wyek y wyeky.

4 **P**amyet uczynyl dywow fwich,
20 myloftywy a mylofrdny hospodyn.

5 krmy dal bogyeczym fye gehu.

Pomnyety bude³⁾ na wyek vprawy
fwey.

6 mocz skutkow fwych zwyestuge
25 lydu fwemu,

7 **A**by dal gym dyedynu lydfku.
fkutky ruku gehu wiera a fud.

8 **W**yerne wfeczko kazanye gehu,
potwrzene na wiek wyeky, uczynyene
30 u wyerze a w fprawedlnofity.

9 **W**y[96]kupyne poslal lydu fwe-
mu; kazal na wiecznost vprawy fwu.

Swate a hrozne gmye gehu.

10 poczatek mudrofty bazen hospo-
35 dynowa;

Rozum dobry wfsem czynyciem gy.
chwala gehu stogy na wyek wyeky.

Chwala otczy y.

CXI.

Tento zalm uczynyl akgeuf a zacharz,
kteryz zalm mystr yzodor polozyl mczy
gynymy proto, nebo dobrze mluwyl
o bozyc, rzka:

1 **B**lazen y muz, genz fye bogy ho- 5
fpodina, w kazany gehu zada przelyff.

2 **M**oczne w zemy bude fyemye
gehu; narod prawich bude pozehnan.

3 **S**law a bohatstwy w domu gehu,
a prawo gehu oftane na wiek | wyeky. 10

4 **W**zeffla gest we tmye fwietlost
prawym, mylofrdny a myloftywy a
prawy.

5 **U**efely czlowyek, genz fye slytuge
a pozyczige, rozlozy rzeczy fwe w fudie; 15

6 nebo na wiecznost fie nezamuty.

7 **U**pamyety wyeczney bude prawy;
od fluchu zleho fe nezbogy.

Hotowe frdcze gehu, nadyegy gmyety
w hospodyn⁴⁾. 20

8 potwrzeno gest frdcze gehu; ne-
pohne fye, donyz nepotupy neprzatel
fwych.

9 **R**ozdyelyl y dal chudym. prawo
gehu oftane na wiek || wyeky. roh gehu 25
wzwiffy fye w chwale.

10 **H**rzeffny vzrzi⁵⁾ y wzhnycwa fye,
zuby fwymy zkrechcze⁶⁾ a zhnyge;
zadost hrzyeffnych zhyne.

Chwa. 30

CXII

Tento zalm uczynyl dawid, ale gedno
chwalu, gens mozyeff uczynyl byeffe
dyetem, kdiz zyde przywedeny bil
f dyctny⁶⁾ a f scuamy fwymy.

1 **C**Hwalte, dyety, hospodyna; 35
chwalte gmye hospodynowo.

2 **B**ud gmye hospodynowo poze-
hnano od toho nynye az na wyeky.

¹⁾ ruinas, fpadeny **ZW.** — ²⁾ M. tobye, hospodyne; tibi, Domine. — ³⁾ Za tím rasura. —

⁴⁾ Na konci vyškrabáno e. — ⁵⁾ M. zkrechcze. — ⁶⁾ M. dyctny.

3 Od slunecznego wfchodu az do zapada chwalte gmye hospodynowo.

4 Wrcelny nade wfliemy wlaflny hospodyn, nad nebefy flawa gehu.

5 5 Kto yako hospodyn, buoh naff, genz na wyfokofly bydly,

6 y ponyzeny^e wydy na neby y na zemy?

7 Krzyeffye od zemye nedoflatecz-
10 neho, a z hnogie zwodye chudeho:

8 Aby pofadył gehu s knyczaty, f knyczaty lydu fwelhu.

9 Genz bydlyty kaze yalowemu w domu, materz fynow wefełecz fye.

15 Chwala o.

CXIII

*Skrze tento zalm powolezwachu wficelny poddany dawidowy, kteryz fu genu pomahaly fladaty¹⁾ zaltarze a w bo-
zye slowo wyerzity chlyely, rzkuze:*

20 1 U wyfczy yfrahelowu z egypta, domy yakubowa z lydu nevmyetedl-
neho,

2 Uczynieno geft zydwftwo fwie-
czenyna gehu, yfrahel mocz gehu.

25 3 Morze wydlyelo y zabyeh[97]lo; yordan obratyl fe zafye.

4 Hory wefelyly fye yako fkopeczo-
we,²⁾ a fkal yako berany owezy.

5 Czo geft tobie, morze, ze fy za-
30 biehlo? a ty, yordane, ze wratyl fy fe zafye?

6 Hory, wefelily gfe fye yako fkopec-
czy a fkal yako berany owezy?

7 Od oblyczego hospodynowa lnula
35 fe geft zemye, od oblyczego boha ya-
kubowa;

8 Genz obratyl opoku w gezera
wodna, a fkal y w fludnyce wodne.

1 (9) Ne³⁾ nam, hospodyne, ne nam,
40 ale gmenu twemu | day chwalu,

2(10) Nad mylofrdye tve a prawdy
tve, at nyekdy rzku wlafty: kde geft
boh gych?

3(11) Boh ale naff na neby; wfic,
czozkoly chty^el, vczynyl.

4(12) Obrazy wlafty firziebro a zlato,
fkutczy ruku lidfkv.

5(13) Ufla magy, a nezmluwyc, oczzy
magy, a nevzrie.

6(14) Uffy magy, a nevlyffy, chrzie-
pye magy, a newonyegy.

7(15) Rucze magy, a newzlapagy,
nohy magy, a nebudu chodyty; any
zwolagy hrdlem fwym.

8(16) Podobny gym budte, gy z czy-
nyte ge, || a wficelny, gy vffagy w nye.

9(17) Dom yfrahelow nadyegy gmyel
w hospodyn; pomocnyk gych a za-
flonytel gych geft.

10(18) Dom aaronow nadyegy gmyel
w hospodyn; pomocnyk gych a za-
flonytel gich geft.

11(19) Gy z bogye fe hospodyna,
nadyegy myely w hospodyn; pomoc-
nyk gich a zaflonytel gich geft.

12(20) Hospodyn pomnyel byl na
ny, y pozełnal nam.

Pozełnal domowy yfrahelowu, po-
zełnal domowy aaronowu.

13(21) Pozełnal wflyem, gy z fe bo-
gie hospodyna, drobnym s wytffymy.

14(22) Przyday hospodyn na wy,
na wy a na fyny waffie.

15(23) Pozełnany⁴⁾ wy hospody-
nem, genz vczynyl neby⁵⁾ y zemy.

16(24) Nebe nebefke hospodyn; ale
zemy dal fynom czlowyeczym.

17(25) Ne mrtwy wzchwalte tye,
hospodyne, any wficelkny, gy z fchodie
w peklo.

18(26) Ale my, gy z fmy zywy, bla-
haymy hospodyn, od toho nyny a
az na wyek.

Chwa~.

¹⁾ M. *fladaty*. — ²⁾ Před tímto slovem vyškrabáno *f*. — ³⁾ Dle počítání hebrejského počíná se zde žalm CXV. — ⁴⁾ *ny* na rasuře, následující *ny* po straně připsáno. — ⁵⁾ M. *nebe*.

v pondielu.

CXIV

Tento zalm uczynyl dawyd, kdis gest nemahal boha, prosye za swu duffy.

1 Mylowach, ze vflyffy hospodyn
5 hlas modlitbi [98] mey.

2 Nebo naklonyl vcho swe mnye,
a w dnech mych wzywaty budu.

3 Obklyczyly gfv mye bolesty smrtnel-
ne, a zhynuty pekelná nalezly mye.

10 Smutek a bolest nalezl sem,

4 a gmye hospodynowo budu wzy-
waty:

O hospodyne, wyprost duffy mv.

5 myloftywy hospodyn a prawy, a
buoh naff slytuge fye.

6 Ostrzyehage malytkich hospodyn;
pokorzich fye, a wyprosty mye.

7 Obrat duffy mu v pokoy twoi;
nebo hospodyn dobrze uczynyl tobye.

20 8 Nebo|wyprostyl duffy mu od smrty,
oczzy mogy od sz, nohy me od po-
plzu.¹⁾

9 Slybym sie hospodynny w kralow-
stwy²⁾ zywych.

25 Chwala otczi.

CXV

Tento zalm rzekl dawid, kdis przysel do chramu k obyetowany.

10 Uyerzil³⁾ sem, protoz y mluwyl
sem: yaz ale ponyzen gfem przelyff.

30 11 Iaz rzech v wyftupeny mem:
wffylky czlowiek lharz.

12 Czo odpłaci hospodinu za wffye,
czoz odpłatył mnye?

13 Czeffy spafenye wezmu, a gmye
35 hospodynowo budu wzywaty.

14 Slyby me⁴⁾ wraczy przede wffym
lydem gehu.

15 draha p|przed⁵⁾ hospodynem
smrt fwatych gehu.

16 Hospodyne, nebo yaz sluha twa;
yaz sluha twa, a syn roby twey.

Zlomyl fy, hospodyne, okowy me: 5

17 tobye obyetygi fwieczenyw
chwaly, a gmye hospodynowo budu
wzywaty.

18 Sliby me⁶⁾ wraczy przede wffym
lydem gehu; 10

19 w sienech domu hospodynowa,
prostrzed tebe, yeruzaleme.

Chwala.

CXVI

1 Chwalte hospodyna, wffyczkny
wlasty; chwalte gehu, wffyczkny lyde. 15

2 Nebo potvrzena gest nad na|my
mylost gehu, a wiera hospodynowa
bidli na wycznost.

prwny hody~.

CXVII

Tuto fye poczynagy chwały w prwnu 20 hodynu.

1 ZPowyedayte fye hospodynny, nebo
dobry, nebo na wyeky mylost gehu.

2 Rczy nynye yfrahel: nebo dobry,
nebo na wieky mylost gehu. 25

3 Rczy nynye dom aaronow: nebo
na wiek mylost gehu.

4 Rziete nynye, gyz fye bogyete
hospodyna: nebo na wyek mylost gehu.

5 Z smutka zwolach hospodyna; 30
y vflyffal mye na ffyrocze hospodyn.

6 Hospodyn my pomocnyk; ne²⁾bo-
gym se, [99] czoz my uczynyl czlowyck.

7 Hospodyn my pomocnyk; a yaz
potupym neprzately me. 35

8 Dobro gest wffaty w hospodyna,
nez wffaty w czlowyeka.

¹⁾ a lapsu. — ²⁾ Na konci vyškrabáno e. — ³⁾ Verše tohoto žalmu číslují se jako pokračování žalmu předcházejícího. — ⁴⁾ Za tím vynecháno: hospodynny. — ⁵⁾ Prvé p zby-
tečno. — ⁶⁾ Vynecháno: hospodynowy.

9 Dobro geſt nadyegy myety w hoſpodyn, nez nadyegy myety w knyezatyech.

10 Wſſytky wlaſty obklyczyly mye;
a we ymenv¹⁾ hoſpodynou ze pomſlich fye na nych.

11 Obklyczygyczi obklyczyly mye;
a we ymenv²⁾ hoſpodynou ze pomſtych fye na nych.

12 Obklyczyly mye yako wczely, a wznely yako ohen | w trny; a we ymeno³⁾ hoſpodynou, nebo pomſlich fye na nych.

13 Poſtreczen ſem y wywraczen ſem,
abych letyel; a hoſpodyn przygał mye.

14 Syl a ma a chwala ma hoſpodyn;
y vczynyen fy my na ſpaſenye.

15 Hlas radoſty a ſpaſenye w ſtanych ſprawedlnych.

16 Prawyce hoſpodynowa vczynyla fylu, prawyce hoſpodynowa zwyſſyla mye, prawyce hoſpodynowa vczynyla fylv.

17 Nevmr, ale zyw budu, y budu
prawyty dyela bozie.

18 Trefkezie || trefktał mye hoſpodin,
a ſmrty nedal mne.

19. Otworziete my wrata ſprawedlnyſty: a wenda w nye wzpowyedagy
hoſpodyn.

20 ta wrata hoſpodynowa, prawy wendu w nye.

21 Zpowyedagy fye tobie, ze vſlyſſal fy mye, a vczynyen fy mnye w ſpaſenye.

22 Kamen, genz odwrhly ſtawyegicze, ten vczynen geſt w hlauw vhlou.

23 Od hoſpodyna vczynyen^o geſt to, y geſt dywne w oczzy naſſy.

24 Tento geſt⁴⁾ den, genz vczynyl hoſpodyn; weſelmy fye a | raduymy ſie w nyem.

25 O hoſpodyne, ſpaſena mye vczyn; o hoſpodyne, dobrze proſpiety day.

26 blažený, genz przygduczy fy we ygmeno⁵⁾ hoſpodynou;

Blahaly ſmy wam z domv hoſpodynowa.

27 buoh hoſpodyn, y proſwyetyl nam.

Uſlawte den ſlowutny w huſſeczech az do rohu oltarzneho.

28 Boh moy gfy ty, y zpowyedagy fye tobye; boh moy fy ty, y zwyſſym tye.

Wzpowyedagy ſe tobie, hoſpodyne,⁶⁾ ze vſlyſſal fy mye, a vczynyen fy my w ſpaſenye.

29 [100] Zpowyedayte fye hoſpodyn, nebo dobry, nebo na wiek myloſt geho.

Chwala otczi.

CXVIII

Tento ſalm vczynyl dauid, aby ſkrſen ucn boha chwalily, kdyby gym nyeczſo ſleho nebo protywncho fye przyhodilo; a wždy dauid modlil fye a zpoſobowal gednu zydwſku cztenu naprzyed a ta prwa geſt allef.

1 Blazeny nezkaleny na czieſcie, giz chodye w zakonye hoſpodynowie.

2 Blazeny, genz naſledugy geho ſwiedeczſtwie, we wſem frdczy dobywagi geho.

3 Ne ty wedye, genz czynye neſprawedlnyſt, na czieſtach geho chodyli.

4 Ty fy kaſal kaſanye twa ſtriecz przyelyſſ.

5 Lybo byly⁷⁾ opraweny czieſty me ku ſtrzyezeny ſprawedlnyſty twich.

6 Tehdy nebu⁸⁾ | vhanyen, kdyz przeſrzi⁹⁾ we wſſech kaſanych twych.

7 Wzpowiedam ſie tobye w opraweny frdcze meho,¹⁰⁾ w tom, czoz¹¹⁾ fye nauczych ſudom prawa tweho.

¹⁾ v na raſuře. — ²⁾ v na raſuře. — ³⁾ M. ymenv. — ⁴⁾ geſt po ſtraně pſipsáno. —

⁵⁾ M. ygmenv. — ⁶⁾ Pſidáno v čeſkém pſekladě: hoſpodyne. — ⁷⁾ M. by byly. — ⁸⁾ M. nebudu. —

⁹⁾ z po ſtraně pſipsáno. — ¹⁰⁾ V čeſkém pſekladě pſidáno: meho. — ¹¹⁾ quod (ſpojka), ze ŽKl.

8 Sprawedlnofy twe budu chowaty,
neodstupy mne az donyekud.

9^a W czem opravuge mladšy czie-
5 ſtu ſwu? w chowany rzeczy twych.

10 We wšiem ſrdczy mem wydo-
bywach tebe; neodhon mne od kazany
twych.

11 W ſrdczy mem ſkrl ſem wy-
10 mluwy twe,¹⁾ abich nezhrzešlyl tobye.

12 Blahoflawen ſy, || hošpodyne; vcz
mye ſprawedlnofem twym.

13 We rtyech mych zwieztowach
wšyfe ſudy vřt twych.

15 14 W czieřte ſwyedeczřwy²⁾ twych
kochal ſem ſye, yako we wšiem bo-
hatřwy.³⁾

15 15 W kazany twem budu obykaty,⁴⁾
a znamenam czieřty twe.

20 16 W ſprawedlnoftech twych wzmy-
řly, nezapomanv rzeczy twych.

Chwal.

17 ZApłat ſluze twey, ozyw mye,
a zchowam rzeczy twe.

25 18 Zgyew oczzy mogy, a znamenam
dywy o zakonu twem.

19 Zemenyn | yaz ſem w zemy, ne-
ſkriway przede mnv kazany twych.

30 20 Pozadala duře ma zadaty ſpra-
wedlnofy twich po wšfe czařy.

21 Lal ſy pyřřnym; zlorzeczeny, gyz
ſye pohybugy z kazany twych.

35 22 Odeymy ode mne ruhotu a po-
tupu, nebo ſem ſwyedeczřwy twa
wydobywal.

23 A tot ſedyela knyezata a proty
mnye mluwiechv; ale ſluha twoy oby-
kaře⁵⁾ w ſprawedlnoftech twich.

40 24 Neb y ſwyedeczřwy twe my-
řlenye me geřt, a rada ma ſprawedl-
[101]nofy twe.

25 Przylnula puodu⁶⁾ duře ma;
obzyw mye podle ſlowa tweho.

26 Czieřty me wyzweřtowach,
y vřlyřřal ſy mye; naucz mye ſpra-
wedlnofem twym. 5

27 Czieřtam ſprawedlnofy twych
naucz mye, y budv obykaty w dy-
wyech twych.

28 Drziemala duře ma pro mrz-
kořt; potwrd mne w ſłowech twych. 10

29 Czieřtu neřprawedlnofy odhrn
ode mne, a od zakona tweho ſmyly
řie nade mnv.

30 Czieřtu wyery wywořich; řudow
twych nezapomanul ſem. 15

31 Przřwynuch ſye k ſwyedecz-
řwy⁷⁾ twym, hošpodyne, nerod mne
pohanyty.

32 Czieřtu przikazany twich bieziech,
kdyz rozřřyřyl ſy řrdcze me. 20

(Symbolum s. Athanasii.)

1 KTozkořwyek chce řpařen byty,
priede wšiem trzeba geřt, aby drzał
kriřřtanřku wyeru.

2 Gyz gedno kazdy czieľu a ne- 25
pořřkwřnyenv bude drzety, bez omyľa
na wyeky zahyne.

3 Uyera ale kriřřtanřka tato geřt:
aby⁸⁾ gednoho boha w trogicy a tro-
gyczy w gednotye cřtyľy, 30

4 Any řmyeřugicze || ofob,⁹⁾ any
pořřlawy odluczigicze.

5 Gyna geřt wedye ofoba otczowa,
gyna řynowa, gyna ducha řwateho.

6 Ale otczowo a řynowo a ducha 35
řwateho gedno geřt bořřwy, rowna
chwała, wyeczna czeřt.

7 Yakyz otec, takyz řyn, takyz
duch řwaty.

¹⁾ Po straně připsáno *e*. — ²⁾ Za tím rasura, *y* z čehosi předěláno. — ³⁾ Za tím *e* vy-
škrabáno. — ⁴⁾ *wwiknu ŽW.* — ⁵⁾ *řwykal ŽW.* — ⁶⁾ *pavimento, ku podlazi ŽW.*; za tím
rasura. — ⁷⁾ *M. řwyedeczřwym; y předěláno z w.* — ⁸⁾ *M. abyřom, jak v ŽW.* — ⁹⁾ *M. ofoby.*

8 Neťworzeny otec, neťworzeny ťyn, neťworzeny duch ťwaty.

9 Nemyerny otec, nemyerny ťyn, nemyerny duch ťwaty.

5 10 Wyeczny otec, wyeczny ťyn, wyczny duch ťwaty.

11 Awffak ne trzie wyeczny, | ale geden wyeczny.

12 Iako ne trzie neťworzeny, any
10 trzie nemyerny; ale geden neťworzeny a geden nemyerny.

13 Takez wťfemohucy otec, wťfemohucy ťyn, wťfemohucy duch ťwaty.

14 Awffakoz ne trzie wťfemohucy,
15 ale geden wťfemohuci.

15 Takez buoh otec, buoh ťyn, boh duch ťwaty.

16 Awffak ne trzie bohowe, ale geden geť boh.

20 17 Takez hoťpodyn otec, hoťpodyn ťyn, hoťpodyn duch ťwaty.

18 Awffak ne trzie hoťpodynowe, ale geden ¹⁾ geť hoťpo[102]dyn.

19 Nebo yakoz oblaťce gednu a
25 kažu ofobu boha a hoťpodina poznaty krzeťtanťku prawdu ťmy przy-
puzeny, Takez trzy bohy a hoťpodyn rzeczy krzeťtanťkym zakonem ťmy
zapowyedyeny.

30 20 Ottec od nykoho geť vczynen any ťworzen any vrozen.

21 Syn od otcze ťameho geť ne-
vczynen any ťworzen, ale vrozen.

22 Duch ťwaty od otcze a od ťyna
35 nevczynen any ťworzen any vrozen, ale wychodye.

23 Geden tehdy otec, ne trze otczowe, | geden ťyn, ne trze ťynowe,
40 geden duch ťwaty, ne trze duchowe ťwaty.

24 A w tey trogycy nycze drzewo
nebo poťez, nycze meny any wyecze, Ale wťťe trzy ofoby w rzad wyecz-
ny ťoby ťu a w rzad rowny.

25 Tako jako prieťe wťťe ťwrchu ²⁾ rzeczeno geť, aby trogycze w gednoťy a gednoť w trogicy cztyena bud. ³⁾

26 Protoz ktoz chce ťpaťen byty, tak o trogicy rozumey.

27 Ale potrebn o geť k wyeczne-
mv ťpaťeny, ⁴⁾ aby tyeleťenťwye take hoťpodyna naťťeho yeťzu krzta wyer-
nye wyerzyl.

28 Geť wedie tehdy wyera prawa, 10
abychom wyerzyl a poznaly ťye, ze hoťpodyn nať yeťus krzťus ťyn bozy,
buoh a czlowyek geť.

29 Buoh geť z poďťawy otczowy
przed wyeky narozen, a czlowyek 15
geť z poďťawy materzyny na ťwyet-
tye vrozen.

30 Swrchowany boh, ťwrchowany
czlowyek, z duťie rozvmney a czlo-
wyczho maťa poďťogie.

31 Rowen otczy podle boťwye, men-
ťťy otcze podle | czlowyczťwye,

32 Genz acz ty geť buoh a czlo-
wyeck, ne dwa wťťak, ale geden ⁵⁾ geť
krzťus.

33 Gede^a ale ne obraczenym boz-
ťwye v maťo, ale przygyetym czlo-
wycztwye v boh.

34 Geden owťem neťmyeťťenym
poďťawy, ale gednoťy ofoby.

35 Nebo jako duťie rozvmna a
maťo geden geť czlowyek, takez buoh
a czlowiek geden geť krzťus,

36 Gyzz ⁶⁾ trpyel geť pro ťpaťenye
naťťe, zťlupyl do pekla, trziety den 35
wťťal z mrtwich,

37 Wťlupyl na nebeťa, [103] fe-
dy na prawycz boh^a otcze wťťemohu-
czycho, Odtud przigde fudyt zywych
y mrtwich.

38 K nychoť prieťťczy wťťaty gma-
gy wťťyczkny lyde s tyely ťwymy,
y wratyty magy z vczyneny ťwych
poczet.

¹⁾ Pripťsáno dole poď řádkem. — ²⁾ Za tím rasura. — ³⁾ M. *byla*, jak v ŽW. — ⁴⁾ Za tím e vyťkrabáno. — ⁵⁾ Na rasure, g in margine. — ⁶⁾ Na rasure.

39 **A** gyz fu dobrze czynyly, poydu
w zywot wieczny, gyz ale czynyly zle,
w ohen wyeczny.

40 **Tat** gest wyera krzešťanſka, gyz
5 gedno kazdy wyernye a fylnye bude
wyerzyty, ſpaſen gınak byty nemoze.
Chwala otczy y fynu y.

trzety hodyna poczi.¹⁾ |

CXVIII

33 **Zakon** poloz my, hoſpodyne,
10 czieſtu ſprawedlnoſty twych; a wzdo-
bywagy gy wezdy.

34 **Day** my rozum, a naſledowaty
budu zakon twoy, a budu ſtrzyeczy
geho we wſſem ſrdczy mem.

15 35 **Przywed** mye na czieſtye kaza-
ny²⁾ twych; nebot ſem gıey chtyel.

36 **Nachul** ſrdcze me w ſwıedecz-
ſtwie twe, ale ne w lakomſtwy.

37 **Odwrat** oczzy mogy, at newydyta
20 geſfynnoſty; na czieſtye twej ozyw mye.

38 **Poſtaw** ſluze twej wymluwu
twu w ſtrachu twem. ||

39 **Odwrat** protywenſtwy me, ge-
hoz dowtypowach fye, nebo ſudowe
25 twogy vtyeſſeny.

40 **Tot** pozadach kazany twych;
w ſprawedlnoſty twej zyw mye.

41 **A** przyd na mye myloſt twa,
hoſpodyne, ſpaſenye tve podle wymlu-
30 wy twej.

42 **I** odpowedye vkorugyczym³⁾
mnye ſlowo, neb ſem nadyegy gmyel
w rzeczach twych.

43 **A** neodgymay od vſt mych ſlo-
35 w^a ſprawedlneho, az dokudze⁴⁾ w ſu-
dech twich nadvffach.

44 **I** budu zſtrzyczy zakona twe|ho
wezdy, na wyek a na wyek wyekom.

45 **I** chodyech w ſfyrokoſty, nebo
kazanye tweho wydobywach.

46 **I** wymluwyech o ſwıedeczſtwych
twich przed kraly, a nebudiech vha-
nyen.⁵⁾ 5

47 **I** myſlech w kazany⁶⁾ twych, gez
mylowach.

48 **I** zdwyzech rucze mogy ku⁷⁾
kazanym twym, giez mylowach, y wzo-
bykagy w ſprawedlnoſtech twych. 10
Chwa.

49 **Pamyetyw** bud ſlowa tweho ſlvze
twemu, w nymz fy my nadyegy dal.

50 **Ta** mye vtyeſſyla geſt v [104]
pokorze me, nebo wımluwa twa zy- 15
wyla mye.

51 **Pyſſny** zloſtne czyniechu az
dokud, ale od zakona tweho nepo-
hnuch fye.

52 **Pomnyel** ſem ſudow twych od 20
wyeka, hoſpodyne, y vtyeſſen ſem.

53 **Mdloba** vgyc mye pro hrzieſſny-
ky odſtupugyczich⁸⁾ zakona tweho.

54 **Zpyewagıcze** byechu mnye ſpra-
wedlnoſty tve, na myeſtye putugicz- 25
ſtwie⁹⁾ meho.

55 **Pomnyel** ſem w noczy gmena
tweho, hoſpodyne, a chowach zakona
tweho.

56 **Ten** vczynyen geſt mnye, ne|bo 30
ſprawedlnoſty twych ſem wydobywal.

57 **Dyel** moy, hoſpodyne, rzekl ſem,
chowaty zakona tweho.

58 **Proſyl** ſem oblyczege tweho we
wſſiem ſrdczy mem, ſmyluy ſie nade 35
mnv podle wymluwy twej.

59 **Myſlil** ſem na czieſty me, y obra-
tym nohy me w ſwıedeczſtwie tve.

60 **Hotow** ſem, a neyſem ſmuczen,
abych chowal kazanye twa. 40

¹⁾ Nedopsáno, m. *poczi(na)*. — ²⁾ Na rasuſe. — ³⁾ *exprobrantibus*. — ⁴⁾ *usquequaque, az do yeku(dz)* **ŽG**. — ⁵⁾ *non confundebat*. — ⁶⁾ *M. w kazanych*. — ⁷⁾ *u přeſkrtnuto, jak se zdá, později*. — ⁸⁾ *M. odſtupugyczı, pro peccatoribus derelinquentibus*. — ⁹⁾ *peregrinationis, putowane* **ŽW.**, *putı* **ŽG**.

61 Ofydla hrzieffnych opletly fu mye, ale zakona tweho nezapomanul fem.

62 O pol noczy witanu ku zpowiedany tobye na ¹⁾ fudi sprawedlnosty 5 twich.

63 Ucaften yaz fem wfiech bogiczich fe tebe, a chowagyczich kazanye tweho.

64 Mylofty tve, hofpodyne, plna 10 gefť zemye, fprawedlnofťem twym vczz mye.

65 Dobrotu vczynyl ²⁾ fy s fluhu fwu, hofpodyne, podle flowa tweho.

66 Dobrotye a kazny a vmyeny 15 vcz mye, nebo prikazany twemv wyerzil fem.

67 Drzewe nez fie pokorzich, yaz flhrzieffich; protoz wymluwy tve chowal fem.

68 Dobry gfy ty, a w ³⁾ dobroty ⁴⁾ 20 vcz mye sprawedlnofťem twym.

69 Rozmnozena gefť nade mnv ne fprawedlnofť pyffnych; ale ya we wfem frdci mem chowaty budu kazanye tva.

70 Sfyedlo fye gefť yako mleko 25 frdce gich; ale yaz zakon twoy myfłyl fem.

71 Dobro my, ze ponzyl fy mne, abych fye nauczil fprawedlnofťem twym.

72 Dobro my zakon vřt twych nad 30 tyfycze zlatta a flrzyebra.

73 Rucze twoge, hofpodyne, vczynyle mye a ftworzile mye; day my rozum, at fye nauczym kazany [105]

35 twemv.

74 Genz fie bogi^e tebe, vzrze mye y wzwefele fye, nebo w flowa tva naduffal fem.

75 Poznach, hofpodyne, ze prawo 40 fudowe twogy; a v prawdye twey ponzyl fy mye.

76 Bud myloft tva, aby vteffyla mye, podle wymluwy twei fluze twe-mv.

77 Przidte my mylofty tve, a zyw budu, nebo zakon twoy myfflenye me 5 gefť.

78 Uhanyeny budte pyffny, nebo neprawye ne fprawedlnofť vczynily v mye; ale yaz wzobykagy w kazany twych. 10

79 Obrat^e ⁵⁾ fye mn^eye bogyecze fye tebe, a gyz fu ⁶⁾ znaly fwiedecz-twey tva.

80 Bud frdce me nepokaleno w fprawedlnofťech twich, abych nebył po- 15 hanyen. ⁷⁾

ffesta hodyna.

81 Omdlela w fpařenye twem duffe ma, a w flowye twem fem nadvřfal.

82 Omdlele oczzy mogy v wymlu- 20 wu twu, rzkuje: kdyz vteffyff mye?

83 Nebo vczynyen fem yako mlha malcha ⁸⁾ w gyny; fprawedlnofťy twich nezapomanul fem.

84 Kolyko gefť dny fluze twey? 25 kdyz vczynyff || ftyhagiczich mne fud?

85 Prawyechu my neprawy bafny, ale ne yako zakon twoy.

86 Wřřetka kazany^e tva rownořt. ftyhaly fu neprawy mye, pomoz my. 30

87 Bez mala fwrechowachu ⁹⁾ mne w zemy, ale yaz neodřłupich kazany twych.

88 Podle mylofty twich zyw mye, a budu chowaty fwiedeczřtwy twych. 35

89 Na wyecznořť, hofpodine, flowo tve przebywa na neby.

90 W pokoleny a v pokolenye wyera tva; zalozil fy zemy, takz ořtane. 40

¹⁾ M. *nađ*. — ²⁾ Tečka nad *l* v originále. — ³⁾ *w* po straně připsáno. — ⁴⁾ M. *dobrotye twey*. — ⁵⁾ M. *Obratle*. — ⁶⁾ *f* předěláno ze *s*. — ⁷⁾ *hany* na rasuře. — ⁸⁾ *uter*, *lahwicie* ŽG.; slovu *uter* nejspíše překladatel nerozuměl a myslil snad na *aěr* anebo *aether*. — ⁹⁾ Poslední *ch* na rasuře, ještě jsou patrné stopy *ff*.

91 Zpofobe|nym twym ſtogy den,
nebo wſſietka ſluzye tobye.

92 Gedno ze zakoⁿ twoy myſſlenye
me geſt, tehdy ſnad zahyn^v bych byl
5 v pokorze mei.

93 Na wiecznoſt nezapomanu ſpra-
wednoſty twych; nebo w nych ozy-
wyl fy mye.

94 Twoy fem yaz, ſpaſena mye
10 vczyn; nebo ſprawednoſty twych fem
wydobywal.

95 Mne fu czekały hrzyeſſnyczy,
aby zatratyli mye; ſwyedeczſtwym
twym vrozumyech.

15 96 Wſſyeho ſkonaneho wydych
ſkonczenie, ſſyroke kazanye tve prze-
liſt.

97 [106] KAkoty mylowach zakon
twoy, hoſpodyne! czely den myſſlenye^e
20 me geſt.

98 Nad neprzately mymy mvdra
fy mye vczynyl kazany m twym, nebo
na wyechnoſt mnye geſt.

99 Nad wſſietky, gyz mye vchie,
25 rozumel fem; nebo ſwyedeczſtwye
twe pamatno mnye geſt.

100 Nad ſtare fem rozumel; nebo
kazanye tweho hledach.

101 Ode wſſie czieſty zley zapowye-
30 dyech nohy mogye, abych chowal
ſlow twich.

102 Od ſudow twich nepohnuch
ſye, neboty zakon polozył fy mnye.

103 Kako ſladke daſnom mym wy-
35 mluwy tve, nad ſtred vſtom mym!

104 Od kazanye tweho vrozumyech,
proto nenawydych wſſye czieſty ne-
ſprawedlney.

105 Swieczon nohama myma ſlowo
40 tve, a ſwiecze ſtezkam mym.

106 Przifał fem y vſtawych cho-
waty ſudow prawa tweho.

107 Ponyzen fem az y owſſiem,
hoſpodyne; ozyw mye podle ſlowa
tweho.

108 Dobrowolenſtwye vſt mych
dobrowolna vczyn, hoſpodyne, a fu- 5
dom twym vcz || mye.

109 Duſſie ma w ruk^v twu¹⁾ wezdy,
a zakona tweho nezapomanul fem.

110 Položily hrzieſſnyczy ofydlo
mnye, a od kazanye tweho nebludyl 10
fem.

111 Dyedynſky dobich ſwyedecz-
ſtwye tweho na wiecznoſt, nebo radoſt
ma²⁾ frdcze meho gfu.

112 Nachluch frdcze me ku czy- 15
nyeny ſprawednoſty twich na wiecz-
noſt pro odplaczenye.

Chwala ot.

113 NEſprawedlne gfem w nena-
wyſty gmyel, ale zakon twoy fem my- 20
lowal.

114 Pomocznyk a przygima|tel moy
fy, a w ſlowo tve nadvſſal fem.

115 Pohnyete ſe ode mne zloby-
wy, a naſledowaty budu kazanye bo- 25
ha meho.

116 Przygmy mye podle wymluwy
mey,³⁾ y budu zyw, a nevhanyey
mne od czekanye meho.

117 Pomoż my, a ſpaſen budu; 30
y budu myſlyty w ſprawednoſtech
twych wezdy.

118 Potupyl fy wſſyetky odfu-
pucze od praw twich, nebo neſpra-
wedlne geſt myſſlenye gych. 35

119 Prziefu-
pnyky pomyenyl fem
wſſyetky hrzieſſnyky zemſke; protozz
[107] mylowach ſwyedeczſtwye twa.

120 Zbod ſtrachem twym maſo me,
od ſudow wedye twich baach ſye. 40

121 Czynyl fem fu^d a prawo, ne-
podaway mne, gyz obluzugy⁴⁾ mye.

¹⁾ M. mu. — ²⁾ ma přidáno v českém překladě. — ³⁾ M. twey (tuum). — ⁴⁾ M. obuzugy.

122 Przygmy fluhu fwcho w dobre,
neobluzuyte ¹⁾ mne pyššynczy.

123 Oczzy mogy vřtale w řpałeny^e
twe, a u wymluwu prawa tweho.

5 124 Uczyn s fluhu twu podle my-
lořty twey, a řprawedłnořty twey vcz
mye.

125 Sluha twa yaz fem, day my ²⁾
rozvm, at zwyedye řwiedeczřtwye twe.

10 126 Czas vczynyeny, hořpodyne;
roz trhaly zakon twoy.

127 Protoz myłowach kazanye twa
nad zlatto a topazyon.

128 Protoz ke wřřiem kazany
15 twym fye opravowach; wřřelyku czie-
řtu neprawu ncnawyřtne gmyel fem.

Dewata hodyna.

129 Dřwna řwyedeczřtwye twa, ho-
řpodyne; protoz zpytala duřfye ma.

20 130 Profwyeta ³⁾ rzeczy ⁴⁾ twych
ořwyeczuge, a rozvm dawa malytkym.

131 Uřta ma ořworzył fem y przy-
trhl fem duch, nebo kazanye tweho
zadach.

25 132 Wczerzi na mye a řmyluy fye
nade mnv, podle řudu myluygyczach
gmena ⁵⁾ tweho.

133 Chody me oprav podle wy-
mluwy twey, a newładny mn^v wřřyetka
30 neřprawedłnořt.

134 Wykup mye od obuz lydfkich,
y budu chowaty kazanye tweho.

135 Oblyczey twoy ořwřet nad flu-
hu řwu, a vcz mye řprawedłnořty twey.

35 136 Wyřřecie wodne wywedle oczzy
mogy, nebo nechowal fem ⁶⁾ kazanye
tweho.

137 Prawy fy, hořpodyne, a řpraw-
ny řud twoy.

138 Kazal fy prawo a řwyedecz-
řtwye ⁷⁾ twa a praw|du twu przyelyřf.

139 Zhnyty mye vczynyla mylořt
twa, ⁸⁾ nebo zapomanuly řu řlow twych
neprzietele ⁹⁾ twogy. ¹⁰⁾

140 Ohnywa wymluwa twa wna-
hle, a řluba twa myłowal gie.

141 Mładecz fem yaz a potupeny,
ale řprawedłnořty twich nezapomanul
fem.

142 Prawo twe prawo na wyecz-
nořt, a zakon twoy wyera.

143 Zamutek a nvze nalezle mye,
kazanye twa myřłeny me geřt.

144 řprawedłnořt řwyedeczřtwye 15
twa na wyecznořt, rozum day my, a
zyw budu.

Chw~.

145 [108] Uolal fem we wřřyem
řrdczy mem: vřlyřř mye, hořpodyne, 20
řprawedłnořty twich wzdobudu.

146 Zwolach k tobye: řpařena mye
vczyn, abich chowal kazanye twa.

147 Przyedřřel fem w ranořty y vo-
lach, a w řłowa twa nadvřřach. 25

148 Przedřřle oczzy mogy k tobye
v brzezku, ¹¹⁾ abyeh myřłil wymluwy
twe.

149 Hlas moy řlyřř podle mylořty
twey, ¹²⁾ a podle řudv tweho zyw mye. 30

150 Przyblyzily fye, gyz honye
mye, neřprawedłnořty, ale od zakona
tweho daleczy vczynyeny řu.

151 Blyz bud, hořpodyne, a wřřye
czyřty twe wyera. 35

152 Na poczařcie poznach o řwie-
deczřtwy ¹³⁾ twych, nebo na wyecz-
nořt vlozyl fy gie.

153 Wyz pokoru mv y zprořt mye;
nebo zakona tweho nezapomanul fem. 40

¹⁾ M. *neobuznyte*, jak v ŽG., non calumnientur. — ²⁾ my připsáno po straně s odkazem (†). — ³⁾ declaratio. — ⁴⁾ rz jest předěláno z čehosi. — ⁵⁾ a na rasuře a předěláno z čehosi. — ⁶⁾ M. *nechowały řu* (non custodierunt). — ⁷⁾ M. *řwyedeczřtwye*. — ⁸⁾ M. *ma*. — ⁹⁾ Poslední e předěláno z i. — ¹⁰⁾ M. *mogy*. — ¹¹⁾ diluculo, na uřřwite ŽG. — ¹²⁾ Za tím vynecháno: *hořpodyne*. — ¹³⁾ *řwiedeczřtwych*; za y vyřřrabáno e.

154 Sudyz fud moy a wykup mye,
pro wymluwu twu żyw mye.

155 Daleko od hrziesnych spafeny-
ne, nebo spawedlnofity twich newy-
5 dobywały.

156 Mylofty tve mnohe, hofpodyne,
podle fudu tweho żyw mye.

157 Mnozy, || gyz ftyhagy mye a
mvtie mye, od fwyedeczftwy ¹⁾ twych
10 nepohnuch fye.

158 Wydyech przyedftupnyky ²⁾
y zhnyl fem, nebo wymluw twych ne-
wydobywali. ³⁾

159 Wyz, ze kazanye twa mylowal
15 fem, hofpodyne, a v mylofty twej
żyw mye.

160 Początek flow twych wyera, na
wieczność wfyczky fudy prawa tweho.

Chwa.

20 161 KNyezata ftyhaly fu mye
darmo, a od flow twych strachowało
fye frcze me.

162 Wzradugy fye yaz nad wy-
mluwamy twy|my, jako genz nalezl
25 lupcze ⁴⁾ mnohe.

163 Nesprawedlnofť nenawyfťny
fem gmyel, vmrzkował ⁵⁾ fem fye, ⁶⁾
ale zakon twoy mylowal fem.

164 Sedmkrat za den chwalu rzekł
30 fem tobye nad fudy prawa tweho.

165 Myr mnohy mylugyczym za-
kon twoy, a nenyte gym vrazu.

166 Czekach fpaſenye tweho, ho-
fpodyne, a kazanye twa mylowal fem.

35 167 Chowala duffe ma fwyedecz-
ftwyte twa, a mylowala gye brzce.

168 Chowach kazanye twa a fwy-
edeczftwyte [109] twa, nebo wfſſye dzie-
ftu me przed tebu.

40 169 Przyblyz fye prozba ma przyed
tye, hofpodyne; podle wymluwy twej
dai my rozym.

170 Wendy prozba ma przed tye,
podle wymluwy twej zproft mye.

171 Wyrzyhnetu rty ma chwalu,
kdiz nauczyl my ⁷⁾ spawedlnofity twej.

172 Wyzwyefťuge yazyk moy wy- 5
mluwu twu, nebo wfſſie kazanye twa
rownofť.

173 Bud ruka twa, aby fpaſyla mye;
nebo kazanye twa zwolyl fem.

174 Pozadach fpaſytele tweho, ho- 10
fpodyne, a zakon twoy myſſlenye me
geft.

175 Zywa bude duffe ma, a zchwały
tye, a fudowe twogy pomohu my.

176 Bludych jako owcze zahynu- 15
la; hleday fluhu tweho, nebo kazany
twych nezapomanul fem.

meſſpor.

CXIX

1 K Hofpodynu, kdiz fye mutyech,
wolal fem, y vſlyſſyſſe mye. 20

2 Hofpodyne, zproft duffy mv ode
rtow neprawych a od yazyka lſty-
weho.

3 Czo dadye tobye nebo czo przy-
lozye ⁸⁾ tobye k yazyku lſtywemv? 25

4 Sſypowe mocneho ofrzy s vhlým
zhv bugyczym.

5 Horze mnye, ze bydlenye me
prodlylo fye geft, bydlyl gſem z bydly-
giczymy w czedar; 30

6 welmy zemenynem bydlyla duffe
ma.

7 S tyemy, gyz nenawidyechu po-
koſe, ⁹⁾ byech pokogen; kdiz mlu-
wych gym, wyboyowachu mye darmo. 35
Chv~.

CXX

1 WZdwyzech oczzy mogy na ho-
ry, odkowad przychody pomocz mnye.

¹⁾ Na konci e vyſkrabáno. — ²⁾ M. *przyeſťupnyky*. — ³⁾ non custodierunt; a na ra-
suře. — ⁴⁾ M. *lupese*. — ⁵⁾ abominatus sum; v předěláno z y. — ⁶⁾ fye přeſkrtnuto —
⁷⁾ M. *mye*. — ⁸⁾ apponatur. — ⁹⁾ Zde skratek jeſť zbytečný; *pokogie* ZW.

2 Pomocz ma od hospodyna, genz
vczynyl nebye ¹⁾ y zemy. ²⁾

3 Neda ³⁾ w zamvczenye nohy mey, ⁴⁾
any drzyematy bude, genz | strzieze tebe.

5 4 Owa nebudet drzyematy any
fpaty, genz strzieze yfrahele.

5 Hospodyn strzieze tebe, hospodyn
zaflona twa nad ruku prawycze twey.

6 Prziez den sluncze nebude zeczy
10 tebe, any myefycz przief nocz.

7 Hospodyn strzieze tebe ode wfšie-
ho zleho; strzyez duſſe twey hospodyn.

8 Hospodyn strziej wchozenye twe-
ho y wyſſczye tweho, od toho nynye
15 az y na wycky.

vtorny meſſpor.

CXXI

1 Wzwefelyl ſem fye w nych, gycz
powyedyna fu mnye: [110] w dom
hospodynów poydem.

20 2 Stogecze byechu nohy naſſe
w fyenech twych, yeruzalem^e.

3 Ieruzalem, genz wſtawugy jako
myeſto, gehoz vczaftek geſt w nyem.

4 Tamo wedye wzeſſly fu pokole-
25 nyc, pokolenye hospodynova, ſwy-
deczſtwye yfrahelowo ku zpowyedany
gmenu hospodynów^v.

5 Nebo tamo fedychy ſtołczowe na
fudy, ſtołczowe nad domem dawy-
30 dowym.

6 Proſte, gycz fu ku pokogy yeru-
zalemowu, a mnoſtwyye ⁵⁾ mylugy-
czym tebe.

7 Bud myr w fyle twey, a mno-
35 ſtwye u wezech ⁶⁾ twych.

8 Pro bratrzy mv a blyznye me
mluwiech mír o tobye.

9 Pro dom hospodynów, boha na-
ſſeho, hledach dobra tobye.

40 Chwala otczy.

CXXII

1 K Tobye zdwyzech oczzy mogy,
genz bydyłſ na nebefiech.

2 Tot jako oczzy panoffy w ruku
panów ſwych;

Iako oczzy robynye w ruku panye 5
ſwey: takez oczzy naſſye k hospodyn,
bohu naſſemv, donyz fye neſmyluge
nad namy.

3 Smyluy fye, hospody^{ne}, nad na-
my, ſmyluy fye nad namy; nebo 10
mnoho naplnyeny ſmy potupy;

4 Nebo mnoho ⁷⁾ naplnyena geſt
duſſe naſſe, ruhotu obrznym ⁸⁾ a
w zhrzenye pyſſnym.

Chwala o.

15

CXXIII

1 GEdno ze hospodyn byeſſe w nas,
rczy nynye yfrahely,

2 gedno ze hospodin byeſſe w nas,
Kdyz wſtawachu lyde na ny,

3 ſnad by byly zywy pozzely nas; 20
Kdyz fye hnyewaffe rydanye gych na ny,
4 ſnad by woda byla pozzela ny.

5 Potok przeſſla duſſe naſſe, ſnad
by byla przeſſla duſſe naſſe wodu ne-
prziſtrpyelywu. 25

6 Blahoflawen hospodyn, genz ne-
dal nas w gietye zubow gych.

7 Duſſe naſſe jako wrabecz wy-
proſſczena geſt z ofydla lowczoweho;
Ofydlo ⁹⁾ zetrzieno geſt, a my wypro- 30
ſſczeny ſmy.

8 Pomocz naſſe we gmenu hospo-
dynowu, genz vczynyl nebe y zemy. ¹⁰⁾

Chwala.

CXXIV

1 GYz vffagy w hospodyna, jako 35
hora fyon: nepohne fye na wyecznoſt,
genz bydy

¹⁾ y přeškrtuto. — ²⁾ Za y jest e vyškabáno. — ³⁾ M. Neday. — ⁴⁾ M. twey. —
⁵⁾ ye připsáno, druhé y na rasuře a předěláno z v. — ⁶⁾ M. wyzech. — ⁷⁾ h na rasuře. —
⁸⁾ M. obiznym, abundantibus. — ⁹⁾ Mezi y a d rasura a mezera. — ¹⁰⁾ Za tím e vyškabáno.

2 w geruzalemye.

[111] Hory okolo gehu; a hospodyn okolo lydv fweho, od toho nynye az na wyk.

5 3 Nebo neoftawy hospodyn prutu hrzieffnych na wrazy ¹⁾ prawych, at nezweđu prawy k nesprawedlnofity ruku fwu.

10 a 4 Dobrze vczyn, hospodyne, dobrym a prawym frdczem.

5 Pohnule ale w obwazanye przywede hospodyn s czynyczymy nesprawedlnof. myr na yfrahely!

Chwala.

CXXV

15 1 W Obraczeny ²⁾ hospodyn gyetye fyon, vczyneny fmy | jako vtyeffeny.

2 Tehdy naplnyena fu wefelym wita naffe, a yazyk naff radofty.

20 Tehdy dyegy mezy wlaftmy: zwe- lyczyl hospodyn vczynity f nymy.

3 Zwelyczyl hospodyn vczynity f namy, vczyneny ³⁾ fmy radofty.

4 Obrat, hospodyne, wyezenye naffe, jako byftroft v wyetr poledny. ⁴⁾

25 5 Kteryz fegy we flzach, u wefely bude zyety.

6 Gducze gdyechu a plakachu, puffczegicze femena fwa;

30 Przychodycie ale przydu f wefelym, nefucze fnopky fwe. ||

w strziedu meff.

CXXVI

1 GEdno ze hospodyn ftawyty bude dom^m, na prazno vflylowali fu, gyf ftawyegy gey.

35 Gedno acz hospodin strieczy bude myefta, darmo bdy, ⁵⁾ genz strzeze gehu.

2 Gefytno gefit wam przed fwyetlem wftaty. wftante, kdyz fedete, gyf gyete chleb bolefty.

Kdyz da mylym fwym fen,

3 tot wedye dyedyna hospodynowa ⁵ fynova, mzda plod brzychowy.

4 Iako ffypowe w rucze fylneho, tak fynowe wyboynykowoy. ⁶⁾ |

5 Blazeny muz, genz naplnyl zadoft fwu z nych: nebude vhanyen, kdyz ¹⁰ mluwyty bude neprzatelom fwy^m v wratech.

Chwa. ot.

CXXVII

1 Blazeny wfyczkny, gyf fye bogie hospodyna, gyf chodie na czeftach ¹⁵ gehu.

2 Ufyle ruku twu, genz budeff giefty, blazeny fy, a blazye tobye bude.

3 Zena twa jako kmen obrzny, ⁷⁾ w bocziech domv tweho. ²⁰

Synove twogy jako nowytke olywe, okolo ftolu tweho.

4 Tot tak pozeňnan bude czlowiek, [112] genz fye bogy ⁸⁾ hospodyna. ²⁵

5 Pozeňnay tye hospodyn z fyna, a vzrzy dobre yerufalemfke wfiech dny zywota tweho;

6 I vzrzy fyny fynow twych, myr nad yfrahelem. ³⁰

Chwala.

CXXVIII

1 Czafto wyboyowaly mye z mla- dofty mey, rczy nynye yfrahel;

2 Czafto wyboyowaly mye ⁹⁾ z mla- dofty mey; ale nemohli fu mnye. ³⁵

3 Na chrz.g.betye ¹⁰⁾ mem kowaly fu hrzieffny; prodlyly nesprawedlnofit fwu.

¹⁾ super sortem, nad wrazu **ŽW.**; viz zde XXX 16: *wraze lofy*. — ²⁾ In convertendo. —

³⁾ Za tím e vyškrabáno. — ⁴⁾ Za tím, jak se zdá, vyškrabáno e. — ⁵⁾ Za tím e vyškrabáno. — ⁶⁾ excussorum, *wyboynicow* **ŽG.** — ⁷⁾ M. *obizny*, abundans; *iako prut winni hoyni* **ŽG.** — ⁸⁾ Za y vyškrabáno e. — ⁹⁾ y na rasufe, předěláno z e. — ¹⁰⁾ Prvé e přeškrtnuto.

4 Hořpodyn prawy, zrzezze ſlyge
hrzieřnykowe. |

5 pohanyeny budte y obratte ſye
wyřczkny, gyz nenawydye ſyona.

6 At budu jako ſyeno řtrieřne,
genz, drzewe nez wietřeno ¹⁾ geřt,
zřechne;

7 Z nyehoz nenaplnyl geřt ruky
řwey, genz zne, a zahubye ²⁾ řweho,
10 genz řnopy zbiera.

8 I nerzekly řu, gyz mygyechu: po-
zehnanye hořpodynowo nad wamy.
pozehnali řmy wam we ymenu hořpo-
dynowu.

15 Chwa.

CXXIX

1 Z Hlubokořty wolach k tobye,
hořpodyne;

2 hořpodyne, vřlyř řlas moy.

Budta || vřřly twogy pořluhagyczie
20 na řlas prozbi mey.

3 Acz neřprawednořty řchowawaty
budeřř, hořpodyne, hořpodyne, kto
řtrpy?

4 Nebo v tebe řlytowanye geřt, a
25 pro zakon twoy řtrpyl řem tebe, hoř-
podyne.

Trpyela duře ma w řlowye geho;

5 nadyegy myela duře ma w hoř-
řpodynu.

6 Od řtraze gytrřnye az do noczy
vřřay ³⁾ yřrahel w hořpodyna;

7 Nebo v hořpodyna mylořrdye, a
welyke v nycho wykupenye.

8 A on wykupy yřrahele ze wřřech
35 neřřprawednořty geho.

CXXX

1 Hořpodyne, nenye zwyřřeno řrdce
me, any zwedenye gřta oczzy mogy.

Any chodyl řem u welikich any
w dywich twych ⁴⁾ na mnye.

2 Acz nepokornye czyl řem, ⁵⁾ ale
wyřřyl řem duřřly mu;

Iako odchowanye na materzy řwey, 5
takez odpłata na duřřly mey.

3 Nadyegy gmyey, yřraheli, w hořpo-
dynu, od toho nynyne az na wyek.

ctwrtecny meřř.

CXXXI

1 Pořny, hořpodyne, dawyda a 10
wřřey tychořty geho;

2 Iakoz p ⁶⁾ [113] przyřahl hořpo-
dynv, řlyb řlibil bohu yakubowu:

3 Acz wendu w řtan domu meho,
acz wzendu w loze pořtele mey; 15

4 Acz řam řen oczyma myma, a
zrzydlnyczoma myma drziemanye;

5 A pokoy zydwinař myř, donyz
nenalecznu myeřta hořpodynu, řtanu
bohu yakubowu. 20

6 Owa vřlyřřely řmy ge w euřřatie; ⁷⁾
nalezly řmy gie ⁸⁾ na polech řeřnych.

7 Wendem w řtan geho, zmodřlmy
řye na myeřtye, kdez řta řtale noze
geho. 25

8 Wřtan, hořpodyne, w pokoy | twoy,
ty a řřkrzynyne řwyeczenye tweho.

9 Knyezye twa obleczeny budte
prawdu, a řwaty twogy řie weřelte.

10 Pro dawyda, řluhu tweho, neod- 30
wrazuy oblyczege pomazancze tweho.

11 Przyřahl hořpodyn dawydowy, ⁹⁾
a nevdarmy geho: ¹⁰⁾

z řlodu brzycha tweho polořym na
řtoleczy twoy. 35

12 Acz řchowagy řynowe twogy
řwiedeczřtwe me a řwyedeczřtwe
ma, ¹¹⁾ giezy budv vczřty ge,

¹⁾ M. *vitřeno*. — ²⁾ *sinum*, *lona* **ŽW**. — ³⁾ *y* řředřlano z *e*. — ⁴⁾ *twych* řřidano v ře-
skřm řřekladř. — ⁵⁾ *Mezi czyl a řem* **N**. — ⁶⁾ *p* nadbyteřnř. — ⁷⁾ M. *w euřřatie*, in
Ephrata. — ⁸⁾ M. *giey* (pokog). — ⁹⁾ Vyneřhano za řim: *prawdu*. — ¹⁰⁾ M. *gy*, non frustra-
bitur eam, *n(e)bude zřlřř* **ŽG**. — ¹¹⁾ *testamentum meum et testimonia mea*.

A fynowe gych az na wyek fadu
na ſtolczy twem.

13 Nebo zwolił hoſpodyn fyon, ||
zwolił gy¹⁾ na przebywanye fobye:

5 14 Ta²⁾ pokoy moy na wiek; tuto
budu bydlyty, nebo ſe^m zwolyl gy.

15 Wdowy gegye pozehnage po-
zehnam, chude gegie nakrmym chleby.

16 Knyzy^{e 3)} gegye obleku ſpaſe-
10 nym, a ſwaty gegiey^{e 4)} weſelym ſye
wzradugy.

17 Tam wywedu roh dawydow, vpra-
wych ſwyeczen pomazanczi memv.

18 Neprzately gegye obleku hanbu;
15 ale nad nym zektwe ſwyeczenye me.

CXXXII

1 Tot wedye kako dobro a kako
ve|ſelo, bydlyty bratrzym w gednotye!

2 Iakzto maſt na hlawy, genz ſcho-
dye na bradu, bradu aaronowu,

20 Genz ſchody⁵⁾ na podolek rucha
geho;

3 yako roſſa ermonſka, giez ſcho-
dy⁶⁾ na horu fyonſku;

Nebo tamo kaſal hoſpodyn poze-
25 hnanye a zywot az na wyek.

CXXXIII

1 Tot nynye blahayte hoſpodyn, v
wſſyczkny ſluhy hoſpodynowy, Gyz
ſtoſytte w domv hoſpodynowy, w ſye-
nech domv boha naſſeho.

30 2 W noci zwyſſte rucze waſſie [114]
na ſwate a blahayte hoſpodyn.

3 Pozehnay tebe hoſpodyn z fyna, v
genz vczynyl nebe a zemy.

Chwala ot. y.

CXXXIV

*Kdiz filiſtowe bili przyſly k dawydowy
a ſadagycze ſye obrzeſowaty, tehdy
dawid vczynyl tento ſalm, aby ſpye-
wan byl w koſtle.*

1 CHwalte gmye hoſpodynowo; 5
c⁷⁾ chwalte, ſluhy, hoſpodyna:

2 Gyz ſtoſytte w domv hoſpodyn-
wu, w ſyenech⁸⁾ boha naſſeho.

3 Chwalte hoſpodina, nebo dobry
hoſpodyn; ſpyewaite gmenu gehu, 10
nebo rozkoſſne geſt.

4 Nebo yakuba zwolyl fobye ho-
ſpodyn, yfrahele w diedynu fobye.

5 Nebo yaz ſem poſnal, ze wel-
ky | geſt hoſpodyn, a boh naſſ nade 15
wſſie bohi.

6 Wſſyeczko, czozkolwyek chtyel,
vczynyl hoſpodyn na neby y na zemy,
v morzy y we wſſyech bezdenyech.

7 Wywodye oblaky z poſledkow 20
zemſkych, blyſkotyny w deſzcz vczyn-
nyl,

Genz wywodye wyetr⁹⁾ z pokladow
ſwych.

8 genz zbyl prwnyata egypſka, od 25
czlowyeka az do howada.

9 Wypuſtyl znamenye a zazraky
poſtrzed tebe, egipce, na ſſaraona a
na wſſietky ſluhy gehu.

10 Genz pobyl wlaſty mnohe || a 30
zbyl krale ſylne:

11 Seona, krale amorſkeho, a oga,
krale bazanſkeho, a wſſyczkna kralow-
ſtwye kanaanſka,

12 I dal zemy gych dyedynu, dye- 35
dynu yfrahelowy lydu ſwemv.

13 Hoſpodyne, gmye twe na wyecz-
noſt; hoſpodyne, pamyet twa w po-
kolenye¹⁰⁾ a pokolenye.

¹⁾ t. j. Sion, fem. podlé lat., jakož i v následujících verších. — ²⁾ Haec, *Tuto ŽW., Toto ŽKI.* — ³⁾ M. *Knyezye*, sacerdotes. — ⁴⁾ M. *gegye* (ejus). — ⁵⁾ Na konci e vyškra-
báno. — ⁶⁾ Rovněž na konci e vyškabáno. — ⁷⁾ c zbytečné. — ⁸⁾ Vynecháno: *domowich*
(domus). — ⁹⁾ M. *wyetry* (ventos). — ¹⁰⁾ po připsáno po straně snad samým písařem
rukopisu.

14 Nebo bude fudyty¹⁾ lyd fwoy
a w fluhach fwych bude proffen.

15 Obrazowe lydficzy ftrziebro a
zlatto, dyelo ruku czlowyeczcy.

5 16 Ufta magy, a nezmluwy, oczzy
gmagy, a nevzryze.

17 Uffy | magy, a neuflyffye, any
wedye geft duch w uftech gych.

18 Podobny gym budte.²⁾ gyz czy-
10 nye ge, a wffychny, gyz vffagy w nych.

19 Dom yfrahelow, blahayte ho-
fpodynu! dom aaronow, blahayte ho-
fpodynv!

20 Dom lewyn, blahayte hofpody-
15 dynv! genz fye bogy.e.te³⁾ boha, bla-
haite hofpodynu!

21 Blahoflawen hofpodyn z fyona,
genz bydly w geruzalemye!

CXXXV

*Tento zalm kasan geft rzyckaty fili-
20 flom, genz chtyechw fye obrzczowaty,
jako my nynye kazem fwyd dycem
fye krylyty.*

1 ZPowyedayte fye hofpodynu, ne-
bo dobry; nebo na wyek myloft gehu.

2 Zpowedayte fe bohu boho-
25 we[115]mv;⁴⁾ nebo na wyek myloft
gehu.

3 Zpowedayte fe hofpodynv ho-
fpodynowemv;⁵⁾ ne. na. myl. ge.⁶⁾

30 4 Genz czyny dywy welyke fam;
neb. na. my. ge.

5 Genz vczynyl nebefa w rozumv;
ne. na. my. ge.

6 Genz vtwrdyl zemy na wodach;
35 neb. n. m. g.

7 Genz vczynyl fwyczy welychiey;
ne. na. m. g.

8 Sluncze v mocz dny; ne. na.

9 Myefiecz a hwyezdy v mocz no-
czy; ne. na. my.

10 Genz pobyl egypt s prwnyaty
gych; ne. na.

11 Genz wywedl yfrahele z pro-
ftrzied gych; ne. |

12 W rucze moczney a w loktu
zdwyzenem; ne.

13 Genz rozdyelyl morze czrwene 10
w rozdyelenye.

14 I wywedl yfrahele z proftrzied
gehu; ne. na.

15 I wytrazl ffaona a fylu gehu
v morzy czrwenem; ne. na. my. ge. 15

16 Genz przewedl lid fwoy przeif
puffczy; ne. n.

17 Genz pobyl wlafty⁷⁾ welyke;
nebo na wyek my.

18 A zbyl krale moczne;⁸⁾ 20

19 Seona, krale amorfkeho;⁹⁾ ne.
na. mylo. gehu.

20 A ogga, krale bazanfkeho; ne.
na. wyek m. g.

I¹⁰⁾ wffyczka kralowftwy kanaan- 25
fka; ne. n. ||

21 I dal zemy gich dyedynu; nebo.

22 Dyedynu yfrahelowy, fluze fwe-
mv; ne. n.

23 Nebo v pokorze naffyey po- 30
mnyel byl na ny; ne. na. wyek.

24 I wykupyl ny od neprzatel na-
ffych; ne. na.

25 Genz dawa krmy wffelykemv
mafu; ne. n. 35

26 Zpowedayte fe bohu nebefke-
mu; ne. na.

Zpowedayte fye hofpodynu hofpo-
dynowu; nebo na wyek my.

¹⁾ Vynecháno za tím: *hofpodyn*. — ²⁾ *M. budu*. — ³⁾ *Prvé e nemá se čísti*. — ⁴⁾ *Druhé o z u předěláno, deorum*. — ⁵⁾ *dominorum*. — ⁶⁾ *M. nebo na wyek myloft gehu* (*quoniam in aeternum misericordia ejus*), jakož i v následujících verších. — ⁷⁾ *M. krale* (*reges*); překladatel snad četl *gentes* ve své latinské předloze. — ⁸⁾ Vynecháno za tím: *nebo na wyek myloft gehu*. — ⁹⁾ *Amorrhæorum*. — ¹⁰⁾ Tento verš přidán v českém překladě.

CXXXVI

Tento salm uczynyl dawid, plakanye, kdz syde byly v wyczyneny w babilonye.

1 NA rzekach babylonfkych, tamo
fmy fedyely y plakaly, kdz rozpo-
5 mynachom ¹⁾ fy na fyon.

2 Na | wrbach v prostrzed gehu po-
wyefychom hufle naffie.

3 Nebo tamo tazachu nas, gyz gie-
ty wedly ny, flowa pyefny;

15 A gyz przywedly ²⁾ nas: chwalu
zpyewayte nam z pyefny fyonfkych.

4 Kako budem spyewaty pyefn ho-
spodynou w zemy czyziey?

5 Acz zapomanu tebe, yeruzaleme,
zapomanuty dana bud prawycze ma.

15 6 Przylny yazik moy k dafnom
mym, acz nebudu pomnyety tebe;

Acz newylozy yeruzalema na po-
czatcze [116] wefele meho.

7 Pomny, hospodyne, fynow ³⁾ edom-
20 fkich w den yerusalemow,

Gyz rzekly: wypra^znyete, wypra-
znyete az do zaklada w nyey. ⁴⁾

8 Dczy babylonfka hubena! blaze-
ny, genz odplaty tobye odplaczenie, ⁵⁾
25 genz fy odplatyla nam.

9 Blazeny, genz bude drziety a przy-
trze mladencze gehu ⁶⁾ k k fale.

v patek mef.

CXXXVII

1 WZpowyedagy fie tobye, hospo-
30 dyne, we wfem firdczy mem; nebo
fy vflyfal flowa vft mych.

Przed angely zpyegy tobie,

2 zmod|lym fye v chrama fwatego
tweho a wzpowyedam fe gmenu twemu

Nad mylofrdye twe a prawdu twu;
nebo zwelyczyl fy ⁷⁾ nade wfie gmye
fwate twe.

3 W kteryzkoly den wzowu tebe,
vflyff mye; wzplodyff w duffi mey ⁸⁾ 5
fyly.

4 Zpowiedayte fe tobye, hospodyne,
wffyczkny kraly zemffczy, nebo fly-
ffely wffietka flowa vft twich,

5 I zpiewayte na czieftach hospo- 10
dynowych, ze welyka gest flawa ho-
spodynowa;

6 Nebo wyfoky hospodyn, a nyzke |
wydy a wyfoke z daleka zna.

7 Acz chodyty budu prostrzed 15
fmutka, ozywyff mye, a na hnyew ne-
przatel mych zdwyhneff ruku twu, a
fpafena mye ⁹⁾ vczyny^{la} prawycze twa.

8 Hospodyn zaplaty za mye. hospo-
dyn, ¹⁰⁾ myloft twa na wyek; a dyela 20
ruk^v twu nepotupyff.

CXXXVIII

*Tento salm chore wflawil a skrze nen
ofwyledczil kralowey a zakonnykom, genz
on sprawnu wyeru ma.*

1 Hospodyne, zkuffyl fy mye y po- 25
znal fy mye;

2 ty fy poznal fedyenye me a wzkrzie-
ffenye me.

3 Urozumyel fy myfflenye me z da-
leka; ftezku mv a obrew ¹¹⁾ mv zffel | 30
fy; ¹²⁾

4 A wffietky cziefty me przewye-
dyel fy; nebo nenyc rzeczy w yazyku
mem.

5 Tot ty, hospodyne, poznal fy 35
wffyeczkno, pollednye y ftare. ty fy
ftworzyl mye y polozyl fy na mye
ruku twu.

¹⁾ y z čehosi škrabáním předěláno. — ²⁾ M. *odwedly* (abduxerunt). — ³⁾ Po straně připsáno. — ⁴⁾ M. *w nyem*. — ⁵⁾ Vynecháno: *twe* (tuam). — ⁶⁾ M. *twe* (tuos). — ⁷⁾ Na konci e vyškrabáno. — ⁸⁾ y po straně připsáno. — ⁹⁾ *mye*, připsáno po straně snad korektorem, jakož i v následujícím slově *la*. — ¹⁰⁾ M. *hospodyne*. — ¹¹⁾ M. *obwraw*, funiculum. — ¹²⁾ investigasti, *doftihl fi* ŽG.

6 Dywnye vczynyeno geſt vmye-
nye twe ze mne; potvrzeno geſt, a
ne moczy budu k nyey.

7 Kamo poydu ot ducha tweho?
5 a kam od oblyczge tweho pobyechnv?

8 Acz wſtupym na nebe, tam ty
gfy; acz zſtupym do pekla, tam gfy.

9 Acz przigmnv perzie [117] me w za-
rzy, a budu bidlyty v poſledczich
10 morfkych,

10 A toty tamo ruka twa przywe-
de nye a bude drzety nye prawy-
cze twa.

11 I rzekl ſem: ſnad tmy potlaczy^e
15 nye, a nocz poſwieta ma w rozkoffy
mey,

12 Nebo tmy nezamraczie fye od
tebe, a nocz jako den fye proſwiety;
jako tmy gehu, takez y ſwyetlo gehu.

20 13 Nebo ty vwazal fy fye w led-
wie me; przygal fy nye z loze ma-
terze mey.

14 Wzpowyedagy fye tobye, nebo
hroznye zwelyczen gfy; dywny¹⁾
25 ſkutczy twogy, a duſſe ma pozna
przylyff.

15 Negfut vtadena vſta ma od²⁾
tebe, czoz fy vczynyl w tayne; a
podſtawa ma w doleyffych zemye.

30 16 Nedoſtatek moy wydele oczy
twogy, a w knyze twej³⁾ wſſyczkny
budu pſany; dnee budv ſtworzeny, a
nykte⁴⁾ w nych.

17 Mnye ale przyeliff vcztyeny fu
35 przietelee twogy, boze; przylyff po-
tvrzeno geſt knyſtvo⁵⁾ gich.

18 Rozecztu⁶⁾ gye, a nad pyefek
fye rozplodye. wſtal ſem, a geſſcze ſem
f tobu.

40 19 Acz zabygeff, boze, hrzieſne,
mvzle || krwawny, hnyete fye ode mne;

20 Nebo rziekate v myſleny: at
wezmnv w geſſtynoſty myeſta ſwa.

21 Awſſako, gyz nenawidyechu tebe,
hoſpodyne, nenawidyech? a na ne-
przatele twe nyzrech? ⁷⁾

22 Swrchowanym nenawidyenym
nenawidyech gych; neprzyetelee vczy-
nyeny fu mnye.

23 Zkus mne, boze, a zwyecz ſrdcze
me; a otyez mne a poznay ſtezky me. ¹⁰

24 A wyz, acz czieſta neſprawedl-
noſty we mnye geſt; a dowed nye
na czieſtye wyeczney. |

CXXXIX

*Skrze tento ſalm dawid ſlorzeczul
amalecha.*

2 ZProſt nye, hoſpodyne, od czlo-
wieka zleho, od muze neſprawedlneho
wpraw nye.

3 Gyz myſlyly neſprawedlnoſty na
ſrdczy, czely den przyprawowachu
20 bogye.

4 Oboſtrzyly yazyky ſwe jako ha-
dowe; gied geſſczzerowy pode rty gich.

5 Strziez mne, hoſpodyne, od ruki
hrzieſnykowoy, a od lydy neprawych
25 zproſt nye:

Gyz myſlyly podpyety chody me;

6 ſkryly pyſſny ofydlo mnye,

A obrwy⁸⁾ rozproſtrzely my w ofſy-
dlo; podle czieſty [118] obramv⁹⁾ po-
30 lozyh mnye.

7 Rzekl ſem hoſpodyn^r: buoh moy
fy ty; hoſpodyne, vſlyff hlaſ prozby
mey.

8 Hoſpodyne, pane, fylo ſpaſenye
35 meho, zaſlonyl fy nad hlauwu mv w den
bogie.

¹⁾ Na konci e vyſkrabáno. — ²⁾ od připsáno od korektora a d jest psáno na rasuře. —

³⁾ Před a za slovem *twey* jsou okrasy. — ⁴⁾ M. *nykto* (nemo). — ⁵⁾ principatus. — ⁶⁾ Dinu-
merabo, *przeecztu* **ŽG**. — ⁷⁾ M. *nzyech*, tabescebam, jak v **ŽW**.; CXVIII 158: *zhnyl ſem*,
jakož i XXXVIII 12, CVI 26, CXI 10 a CXVIII 139 jest: *zhnyti* — ⁸⁾ M. *obwruy*. — ⁹⁾ Snad
m. *obrazu*, scandalum, *wrazu* **ŽW**.

9 Nedaway, hoľpodyne, zadoľty mey hrzieľnykowyy; myľlyľ fu proty mnye; neopuľfczey mne, at fye űnad newzwyyfyye.

5 10 Hľawa okolochozenye gych, vľyle rtow gich przikryge ge.

11 Spadne na nye vľle; a w ohen fwrzeľf ge; w hubenľtwy neofťanu.¹⁾

12 Muz yazyczny | nebude oprawen 10 na zemy; muze nepraweho zľa popadnu na spadeny.²⁾

13 Poznach, ze vczyny hoľpodyn űnedoľťatecznym űľud,³⁾ a pomľtv chudym.

15 14 Awľľakz prawy zpowyedagy fye gmenu twemu, a zbidľe prawy s obľy- czegem twym.

Chwala ocz. y.

CXL

*Kďiz kral dawid trzy dny bogycwał
20 f fylľľey a cztwrtý den űwyťyezľ, tchdy
uczyn⁴⁾ tyťo trzy zalmý kľeczye na ko-
ľenu w chranye f űwymy poddanymy.
wľľak prawyye tu ľedm myľťrow, ze ľam-
son uczynyl ten zalm, kďiz zena geho
25 dalida⁵⁾ bula gey proralďla ľyľľľcom.*

1 Hoľpodyne, woľach k tobye, vľľyľľ mye; poľľuchay hľľľv meho, kďyz zwolagy k tobye.

2 Oprawena bud modľytba ma 30 yako kadyľo⁶⁾ przed tebv;⁷⁾ getye⁸⁾ ruku mv űwyeczenyna⁹⁾ weczernyye. ||

3 Poľoz, hoľpodyne, űľazy vľľom mym, a dwerze okolkowe¹⁰⁾ rtoma myma.

35 4 Nepohybuy řrdce meho w ľľowa zľoby, k omluwenyye omluw¹¹⁾ w hrzieľfyyech

S ľyďmy czynyczmy neľľprawedľ- noľť; y nebudu obcze myety¹²⁾ f woľenymy gich.

5 5 Wztrefkczey mye prawy v myľ- ľoľty, a wľľage my; olei ale hrzieľny- kow neotuczny hľawy mey;

Nebo geľľczey y modľytba ma w do- browolenľtwy gych.

6 poľrzyeny fu ľgednany (opo)czey¹³⁾ ľudyye gich; 10

Uľľyľľe | ľľowa ma, nebo ľľfu mohly.

7 yako ľľuľťoľ zemľka wzeľľa geľť na zemy,

Zľrhany fu koľťy naľľe podle pekľa.

8 nebo k tobie, hoľpodyne, hoľpo- 15 dyne, oczzy moy; w tobye ľem myel nadyegy, neodgymay duľľe mey.

9 Oľľriez mne od oľyďľa, giez poľ- ľľawyyľy my, a od zľad czynyczľich neľľprawedľnoľť. 20

10 Padnu w ľľietky geho hrzieľľny- czy. zwľľľczzy ľem yaz, donyy nemynu.

Chwa.

CXLI

2 Hľľľem mym k hoľpodynu woľ- ľach; hľľľem mym k [119] hoľpodynu 25 poľľyl ľem.

3 Proľewagy przed nym modľľtbu mu; a ľľmteľ moy przed nym zwyyez- tyyg,

4 W zemďľenyye ze mne duchu me- 30 ho; a ty ľy poľľnal ľľezky me.

Na czeyťyye tey, na nyyez chodyech, ľľkryľy fu oľyďľo mnye.

5 Znamenach na prawyczzy a hľe- dyech; y nebyeľľe, kto by poľľnal 35 mye.

Zľhnyľ bych¹⁴⁾ ode mnye; a nenyey, genz by doľyywal duľľe meľ.

1) non subsistent. — 2) in interitu, na ľľoćcienu ŽG. — 3) Má se čisti: ľud nedoľťatecznym. — 4) M. uczynyl. — 5) M. Dalila. — 6) M. kadýdlo, incensum. — 7) Za tím v ná- sledujícím řádku kousek pergamentu vyťřzen a opět zalepen. — 8) Snad m. zpodgetye (ele- vatio), z čehož zpod vyťřzeno. — 9) sacrificium, ľľwatime ŽG. — 10) circumstantiae, okolo- ľťawenie ŽG. — 11) ad excusandas excusationes, k omluw ŽG. — 12) communicabo, wľľobczyyu ŽG. — 13) Zde kousek pergamentu vyťřzeno, petrae, opoczey ŽW. — 14) fuga.

6 Wolach k tobye, hořpodyne, rzekl
fem: ty gfy nadyege ma, dyel moy
w zemy zywyeh.

7 Pořlvchay ku prozbye mey; | ne-
5 bo ponyzen fem przyelyřf.

Wyprořt mye od řtyhagyczich mye;
nebo pořyleny řu nad mye.

8 Wywed z řtraze duffy mv ku
zpowyedany gmenu twemv; mne cze-
10 kagy prawy, az zaplatoryř my.

Chwala otczy y řynu y řwa.

CXLII

1 Hořpodyne, vřlyřf modlytbu mv;
vřřyma przyweyz prozbu mu v praw-
dye twey; vřlyřf mye w twey praw-
15 dye.

2 A newchod w řud z řluhu twu;
nebo nebude zprawen przed tebu
wřřelyky zywy.

3 Nebo řtyhař g geřt neprzetel du-
20 řřy mv, ponyřil na zemy zywoř moy,

Pořadil mye w temnych, jako mrt-
we wyeka.

4 y wřtuzyl řye geřt we mnye duch
moy; we mnye řmutylo řye geřt řrd-
25 cze me.

5 Pomnyel fem dny řtarich; myřlyl
fem we wřřiech řkutecznych twych,
w uczynyeny řuku twu myřleeh.

6 Zprořřtrzeeh rucze mogy k tobye;
30 duřřie ma jako zemye bez wodi tobye.

7 Brzo vřlyřf mye, hořpodyne; omdlel
duch moy. Neodwraczuy oblyczege
tweho | ode mne, a podoben budu
řtupugyczym w gezero.

35 8 Uřlyřřanu vczyn my rano mylořt
twu; nebo w tye vřřal fem.

Znamu vczyn my czieřtu, na nyz
byeh chodyl; nebo k tobye zdwyhl
fem duffy mu.

40 9 Zprořřt mye od neprzatel myeh,
hořpodyne; k tobye fem vtekl.

10 vcz mye czynyty woły twu; ne-
bo boh moy gfy.

Duch twoy dobry dowede mye
w zemy prawu.

11 pro gmye tve, hořpodyne, ozy- 5
wyřř mye; w řprawednořty twey

Wywedeřř z zamutka du[120]řřy
mu.

12 a v mylořty twey roztratoryř¹⁾ ne-
przately me; 10

I zatratyřř wřřyetyky, gyř mutye du-
řly mu, nebo yaz řluh^a twoy fem.

Chwala otczy.

w łobotu meřřp.

CXLIII

Tato dwa řalmy dawid rzekl przed 15
řaulem, kraleem, kdřz byeřře řabil golia-
řřyc, obra; tehdy řaul vřřlawil gcy knye-
řetem nade wřřřymy řwřymy.

1 BŁahořlawen hořpodyn, buoh
moy, genz vczzy rucze mogy k bogy, 20
a přiř me ku pobyty.

2 Mylořt ma a wtocřřřce me, přiř-
gimatel moy a wyprořřtytel moy;

Zařřonytel moy, a w nyem fem myel
nadyegy; genz poddawařř²⁾ lyd moy 25
pod mye.

3 Hořpodyne, | czo geřt czlowiek, ze
řy zyewyl³⁾ gemv? nebo řyn czlowye-
czy, ze tbaz geho?

4 Czlowyek geřřyřnořty podoben 30
vczynen geřt; dnee geho jako řtyen
mygegy.

5 Hořpodyne, naklon nebefa twa
a zřřtup; dořkny hor,⁴⁾ a wzkurzie řye.

6 Blyřkanye⁵⁾ blyřkotyny, a roz- 35
přařřyřř ge; wypuřř řřypy tve, a řmu-
tyřř ge.

7 Wypuřř řuku twu z wyřoka,
zprořřt mye; a wypraw mye z wod
mnohich, a z řuku řynow czyzyeh: 40

¹⁾ disperdes. — ²⁾ qui subdit. — ³⁾ M. řye zyewyl. — ⁴⁾ Škrabáním předěláno z hon. —
⁵⁾ M. Blyřkay (fulgura, imperat).

8 Gychze vřta mluwyla řu geřitnořt,
a || prawyce gich prawyce neřprawedl-
nořty.

9 Boze, pyeřenczy nowu budu zpye-
5 waty tobie, a w zaltarzy deřity řtrun
zpyegy tobie.

10 Genz dawaff zdrowye kralom,
genz řy wykupyl dawyda, řluhu twe-
ho, od mecze zlobiweho.

10 11 zprořt mye,

Uyprořt mye z ruku řynow czyřich,
gychze vřta mluwyla řu geřitnořt, a
prawyce gich prawyce neřprawedlno-
řty.

15 12 Gychze řynowe jako nowe řa-
zenye mladořty řweř;

Dczery gich kazane,¹⁾ | okrařlene
yako podobenořtwye chramu.

13 Pywnycke gich plne, řzyhagicze
20 z tey w ono;

Owcz^e gych brziezye, vmnozugi
u wyřřczych²⁾ řwych;

14 wolowe gich řluffy.

Nenye oborzenye ohrady, any prze-
25 laz,³⁾ any wolanye w ulczyech⁴⁾
gych.

15 Blazeneho řzekly řyda, gemuz
tato řfu; blazeny řyd, gehoř hořpo-
dyn boh geho.

30 Chwala otczi.

CXLIV

1 Wřzyřřy tye, boze, moy kraly,
a zblahagy gmenu twemv na řyek
a na řiek řyeky.

2 Przyeře wřřye [121] dny wzbla-
35 hagi tobie, y wzchwalym gmye twe
na řyek a na řiek řyeky.

3 Welyky hořpodyn a chwalny
przyeřř, a welykořty geho nenye kon-
cze.

40 4 Narozenye y narozenye wzchwa-
ly řkutky twe a mocz twu zwyeřřty.

5 Welyczenřtwye řlawi řwatořty
twey zmluwy a dny⁵⁾ twe budu wy-
prawyety.

6 A řylu hroz twich prawity budu,
a welykořt twu budu wyprawyety. 5

7 Pamyet mocznu rozkořřy twey
wřřzyhagy⁶⁾ a prawem twym zweřře
řye.

8 Mylořtywecz a mylořtywy hořpo-
dyn; trpyelywy a mnoho mylořrdny. 10

9 Myekky hořpodyn we wřřem; a
lytořty geho nade wřřie řkutky geho.

10 At řye zpowyedagy tobye⁷⁾
wřřyczkny řkutezi twogy, a řwiety
twogi at wzblahag¹ tobye; 15

11 Chwalu kralowřtwye tweho řzku
a mocz twu wzmluwy;

12 At znamu vczyny řyno^m řyřřkym
mocz twu a řlawu welycřtwye kralow-
řtwye tweho. 20

13 Kralowřtwye twe kralowřtwye
wřřyech || wyekow; a wřadanye twe
v wřřielykem pokoleny a w pokoleni.

Wyerny hořpodyn we wřřiech řlo-
wyech řwych a řwati we wřřiech řkut- 25
czych řwych.

14 Zdwyha hořpodyn wřřietky, gyř
letye, a zdwiha wřřieczky, gyř wyrazene.

15 Oczzy wřřiech w tobye nadyegy
magy, hořpodyne; a ty dawaff řrmy 30
gich w czas pořřebny.

16 Otewrzeřř ty ruku twu a napl-
nyřř wřřelikv zyweř⁸⁾ pozeřnnanye.

17 Prawy hořpodyn we wřřiech czie-
řřach řwych a řwařty we wřřiech řkut- 35
czych řwych.

18 Blyř geřř hořpodyn wřřyem wzy-
wagyczym geho, wřřyem wzywagyczym
geho w prawdye.

19 Woly bogyczych řebe vczyny, a 40
prořbu gich vřlyřřy, a řpařeny ge vczyny.

20 Strzeze⁹⁾ wřřiech myľugyczych
řye, a wřřietky řrzyeřřne rozřraty.

¹⁾ compositae, *lepe* ŽG. — ²⁾ abundantes in egressibus. — ³⁾ transitus. — ⁴⁾ Za řím řasura. — ⁵⁾ M. *drwy* (mirabilia). — ⁶⁾ eructabunt. — ⁷⁾ Za řím vynecháno: *hořpodyne*. — ⁸⁾ animal. — ⁹⁾ Za řím vynecháno: *hořpodyn*.

21 Chwalenye hospodynowo zmlu-
we vřta ma; a zblaha ¹⁾ wřfelyke
tyelo gmenu fwatemu gehu na wyek
y na wyek wyeky.

5 Chwala otczy y fynu y fwatemu
duchu. Iakoz.

CXLV

[122] *Tuto chwalu dawid hudl před
kralem faulem w den gehu narozenye
a w den wywolenye sweho skrze sa-
muce proroka.*

10

2 Chwal duffe ma hospodyna.
wchwalym hospodyna w zywotye
mem, zpygegy bohu memv, yakoz dlu-
ho gfem.

15 Nerodte vřfaty w knyezata,

3 w finy²⁾ch lydfkych, w nychz
nenye řpaŕenye.

4 Wynde duch gehu y wraty fye
w zemy fwu; w ten den zhynu wfřetka
20 myřŕenye gich.

5 Blazený, gehoz buoh yakob ³⁾ po-
mocnyk gehu, nadyege gehu w ho-
řpodynu, bohu gehu:

6 genz vczynyl nebe a zemy, mo-
25 rze a wřfyeiko, czoz w nych geřt;

7 Genz řchowa prawdy na wyek;
czyny řud nařyle řrpieczym; dawa
řrmy řacznym.

Hospodyn zprořczuge okowane;

30 8 hospodyn ořwyczuge řlepe.

Hospodyn zwody wyrazene; ⁴⁾ ho-
řpodyn myľuge prawe.

9 Hospodyn řřrieze przychozie, řy-
řotka a wdowu przygme a czieřty
35 řrzyeřřnych rozřraty.

10 Wřkraluge hospodyn na wyeki;
boh twoy, řyon, w pokolenye y po-
kolenye.

CXLVI

Tento řalm přiřľuřy k řřzyřwým.

1 CHwalte hospodyna, nebo dořby ⁵⁾
geřt chwala; bohu nařřemu bud we-
fele a || křafne chwalenye.

2 Uřřawuge yeruzalem hospodyn, ⁵
rozpřařřenye yřřahelfke zberze;

3 Genz vzdrawugie zřřzielene ⁶⁾
řřdřzem, y obwařuge zetrzene ⁷⁾ gich.

4 Genz přiezřyta mnořřtwye hwyeřd
a wřřym řim gmena wřyřewa. ⁸⁾ ¹⁰

5 Welyky hospodyn nařř, a welika
řila gehu, a mudrořty gehu nenye
czyřřa. ⁹⁾

6 Przygymage tyche hospodyn, po-
nyřuge ale řrzyeřřne az do zemy. ¹⁵

7 Přiezřiete ¹⁰⁾ hospodynu w zpo-
wyedy, zpiewayte bohu | nařřemu w hu-
řlech;

8 Genz přikřywa nebe oblaky a
czyny zemy deřřcz; ²⁰

Genz wywody na řorach řeno a ze-
ľynu řľuřbye řľďřkey;

9 Genz dawa řřotu řrmy gych, a řřa-
czatřkom hawřanym wřowuřzym gehu.

10 Ne w řyle konyowye wol řude ²⁵
gmyety, any w řolenu ¹¹⁾ muřowu
dobrowolno řude gemu.

11 Dobrowolno geřt hospodynu nař
bogyczymy gehu, a na nych, gyř na-
dyege magy na myľořty gehu. ³⁰

Chwala ot. y řy. y řwa. duchu.

CXLVII¹²⁾

[123] *Tento ¹³⁾ chwalu vczynyl dawid,
kdis z bethlema w ģerufalemy a w ģbron
bul kralem uřřawen.*

12 CHwal, yeruzaleme, hospodyna; ³⁵
chwal boha tweho, řyone.

¹⁾ benedicat. — ²⁾ in filiis. — ³⁾ M. *yakobow* (Deus Jacob). — ⁴⁾ *elisos, wřwřacene* ŽG. — ⁵⁾ M. *dobra*. — ⁶⁾ *contritos, řřřřřene* ŽG. — ⁷⁾ *contritiones, řřřřřenye* ŽW. — ⁸⁾ *e* přeřřřřnuto a poďteřřkováno. — ⁹⁾ *ř* přeřřřřnuto a nař nim teřřka. — ¹⁰⁾ *Přařcinitie, Přiezřiepte* ŽW. — ¹¹⁾ *in tibiis, w řitřkach* (m. v řyřřřřřch) ŽW. — ¹²⁾ Verře řřľmu CXLVII^{ho} řřou ve Vulģatě řisľovány jako pokřařřovány řřľmu CXLVI^{ho}. — ¹³⁾ M. *Tuto*.

13 Nebo potvrdyl zamkow wrat
twich, pozehnal synom twym w tobye.

14 Genz polozyl kragyny tve mye-
rem,¹⁾ a tucznoſty obylnv nakrmuge
5 tye.

15 Genz wypuſczy wymluwu ſwu
zemy, brzo byczy flowo gehu.

16 Genz dawa ſnyeh iako wlnu,
mlhu yako popel ſtrz²⁾ſe.²⁾

17 Puffczie kryſtal ſwoy yako ſky-
wy: przed obliczegem ſtudeny³⁾ yeho
kto ztrpy?

18 Wypuffczy flowe⁴⁾ | ſwe a roz-
tagige gye; podul duch gehu, a po-
15 teku wody.

19 Genz zwyeffuge flowo ſwe iaku-
bowy, prawdy a ſudy ſwe yfrahelowy.

20 Nevczynyl tak wſſiemu narodu,
a ſudow ſwich nezgewyl gym.

Chw⁵⁾.

CXLVIII

*Tato chwala bila poſlednye dawidowa
przed gehu ſmrty, a myſtrowe chtye
tomu, kdiz rzekl: wſechen duch chwal
hoſpodina, tehdy puſtyl duſſy ſwu.*

25 1 Chwalte hoſpodyna s nebes;
chwalte gehu na wyſoſty.

2 Chwalte gehu, wſſyczkny angely
gehu; chwalte gehu, wſſietky mocy
gehu.

30 3 Chwalte gehu, ſſluncze a mye-
fyecz; chwalte gehu, wſſyczkny hwyezdy
a ſwyetlo. ||

4 Chwalte gehu, nebeſa nebeſka;
a wody, gyez na nebi gfu,

35 5 at chwale gmye hoſpodyn⁶⁾ow⁶⁾.

Nebo on rzekl, a vczynyena gfu;
on kazal, a ſtworzena ſu.

6 Uſlawyl gie na wyek y na wyek
wyeky; kazanye polozyl a neprzie-
ſtupy.

7 Chwalte hoſpodyna s zemye:
geffcerowe a wſſyetky bezdennowe; 5

8 Ohen, krupy, ſnyeh, led, duch
wln,⁷⁾ gyz czyny flowo gehu;

9 Hory a wſſietky ſkaly, drzewie
owoczne a wſſyczny czedrowe;

10 Zwyrzata a weſſken | ſkot, ha- 10
dowe a wſſiczkny ptaczy pernaty;

11 Kralowe zemſſczy a wſſiczkny
lyde, knyezata a wſſyczny ſudcze
zemſſczy;

12 Mlady a dyewky, kmety⁸⁾ ſ mlad- 15
ſſymy at chwale gmye hoſpodyn⁹⁾ow⁹⁾;

13 nebo wzwyſſeno geſt gmye gehu
ſameho.

14 Zpowyed gehu na nebe y ze-
my; a wzwyſſyl roh lydv ſweho. 20

Chwala wſſem ſwatym gehu, ſynom
yfrahelowym, lydu przybliſziczymv¹⁰⁾
gemv.

CXLIX

1 Zpyewayte gemu,¹¹⁾ hoſpodynu,
pyeſnyczny nowu; chwala gehu [124] 25
we zboru ſwatych.

2 At ſye weſely yfrahel w nyem,
genz vczynyl gehu, a dczery¹²⁾ ſyon-
ſke at ſye radugy w kraly ſwem.

3 At chwale gmeno gehu w kuo- 30
rze, w bubnye a w zaltarzi wzpyegy
gemv.

4 Nebo dobrowolno geſt hoſpody-
nu w lydu ſwe^m, y zwyſſy tyche we
zdrawy. 35

5 Zwefeſe ſye ſwyety w ſlawye,
wzradugy ſye w lozech¹³⁾ ſwych.

6 Weſele¹⁴⁾ bozyc w hrdle gich, a
meczowe oboſtrizeny w ruku gych:

¹⁾ Mezi „twe“ a „myerem“ jeſt v rukopise kolmá čára — ²⁾ ſpargit, truſt ŽG. —
³⁾ y předěláno z v. — ⁴⁾ M. flowo. — ⁵⁾ procellarum, burzi ŽG. — ⁶⁾ senes, ſtarzy ŽW. —
⁷⁾ lszgi na raſuře. — ⁸⁾ gemu, přebytečno, není v lat. Vulgátě. — ⁹⁾ V rukopise musejním
(XIV D 13): filie, v tiſtěné Vulgátě: filii. — ¹⁰⁾ in cubilibus. — ¹¹⁾ V rukopise musejním
(XIV D 13): Exultationes, v tiſtěné Vulgátě: Exaltationes.

7 Ku czynyeny pomŏŝty w naro-
dych, | a lanye w lydech.

8 Kv ŝwazany kralow gych w oko-
wy, a ŝlehtyczne gich w ruczny-
5 czyech¹⁾ zeleznych;

9 Aby vczynyly w nych ŝud po-
pyfany: ŝlawa ta geŝt wŝŝyem ŝwatym
geho.

CL

1 Chwalte hoŝpodyna w ŝwatych
10 gehu, chwalte gehu w twrdoŝty ŝyl²⁾
gehu.

2 Chwalte gehu w ŝylach gehu;
chwalte gehu podle mnoŝtwey wely-
koŝty gehu.

15 3 Chwalte gehu w zwuku trubnem;
chwalte gehu w zaltarzy a w huŝlech

4 Chwalte gehu w bubnye a w ko-
rze; chwalte gehu w ŝtrunach a u war-
hanyech.

20 5 Chwalte gehu w czymbalach do-
brze zwucznych; chwalte gehu w ŝkro-
wadycznych³⁾ radoŝtnych.

6 wŝŝyehky duch chwal hoŝpodyna!

**Tuto ŝie ŝkonawa zaltarz a poczy-
nagi ŝe cantikí.**

25

I

(Canticum Isaiae, Is. XII 1—6.)

*Tento zalm vczynyl jzayaf, prorok,
drzytwe nezly kral manaffeff drzye-
wyemu pylu kaŝal gcy na poly przyc-
30 trzycly.*

1 WZpowyedagy ŝie tobie, hoŝpo-
dyne, ze rozhnyewal ŝy ŝye na mye;
obratylo ŝie geŝt rydanye twe, y vtye-
ŝŝyl ŝy mye.

35 2 Tot wedye boh, ŝpaŝŝytel moy,
nadyeynye budu czynyty a | newzbo-
gym ŝie; Nebo ŝyla ma a chwala ma
hoŝpodyn, y vczynyen my geŝt we
zdrawye.

3 Budete czrpaty wodu u weŝely
z ŝtudnych ŝpaŝŝytelowich,

4 a dyete w ten den: zpowiedaite
ŝe hoŝpodynu a wzywayte gmye gehu;

Znama czynte w lydech nalezenye
gehu; pomnyete, ze wyfoko geŝt gmye
gehu.

5 Zpowyedaite⁴⁾ hoŝpodyn, nebo
zwelczyeny vczynyl; zwyŝŝtuyte to we
wŝŝyey zemy.

10

6 Zweŝel ŝye a chwal przebytcze
ŝyonŝky; nebo [125] welyky proŝtrzed
tebe ŝwaty iŝrahel.

Chwa.

II

chwala ezechiaŝe.

15

(Canticum Ezechiae, Isa. XXXVIII 10—20.)

*Tento zalm vczynyl ezechiaŝ, kdiz pro-
ŝel hoŝpodyna, aby gemu dal nad ge-
ho dny patnaŝt let zywu byty.*

10 IAz ŝem rzekl: proŝtrzed dny
20 mych poydv k wratom pekelnym.
hledal ŝem oŝtarka let mych.

11 Rzekl ŝem: nevzrzym hoŝpody-
na, boha, w zemy zywych,

nevzrzy czlowyeka wyecz a bydly-
25 gicziho w pokogy.

12 Pokolenye me odyato geŝt, y
ŝhrnuto geŝt ode mne yako ŝtanowe
paŝtuffy.⁵⁾

Odrzezan geŝt yako od tkadlcze
30 zywoť moy, kdyz geŝŝcze tczyechu⁶⁾
mye, pod|rzeza mye; od gytra az do
weczera ŝkonaff mye.

13 Nadyegieh ŝe az do gytra; yako
lew tak zetrziel wŝŝietky koŝty me;

Od gytra az do weczera dokonaff
35 mye.

14 yako ptacze wlaŝtowyczyno tak
wzwolam, wzmyŝŝly yako hoľubycze.

Ztenczele gŝta oczzy mogy, hľedye-
cze na wyfoŝt.

40

¹⁾ in manicis, w okowach ŽG. — ²⁾ M. ŝyly (virtutis). — ³⁾ M. ŝkrowadnychnych, jak
v ŽW. — ⁴⁾ M. Zpiewayte (Cantate). — ⁵⁾ Na konci e vyŝkrabáno. — ⁶⁾ ordiner, ŝnowachu ŽG.

Hospodyne, nafyle trpym, odpowye-
day za mye.

15 czo rzku, nebo czo odpowye
my, kdz fem sam vczynyl?

5 Rozmyſſly tobye wſſetka leta ma
w horzkoſty || duſſe mey.

16 Hospodyne, kdz tak zywo geſt
byty, a w takych zywoť duhu meho,
potrefkczeff mne a odzywyſſ¹⁾ mye.

10 17 toty w pokogy horzkoſt ma
przyehorzka;

Ty ale zproſtyl fy duſſy mv, aby
nezahynula, zawrhl fy za tyl²⁾ hrzye-
chy wſſyeczny me.

15 18 Nebo ne peklo wzpowyeda ſie
tobye, any ſmrt zchwały tebe; nebu-
du czekaty, gyz ſchodye w gezero,
prawdy twe.

19 Zywy, zywy, ale wzpowyeda ſye
20 tobye,³⁾ y yaz dnes; ot|tecz ſynom
znamv czynye prawdu twu.

20 Hospodyne, zdrawa mye vczyn,
a chwały naſſe budem ſpyewaty wſſiech
dny zywoťa naſſeho w domv hoſpody-
25 nowu.⁴⁾

III

chwala ſwatey anny, w ſtrzedv.

(Canticum Annae, I Reg. II, 1–10.)

*Tento ſalm vczynyla anna, dczy ſa-
muelowa, kteras ſedm let ſ ſwym
30 muzem bila a po muſowyc ſmrti ofm-
deſat a cſtyrzy bila wdowu. Ale nye-
kterzy prawye, ze anna, maty ſwatey
marzye, vczynyla ten ſalm. Ale
w prwích knybach kralowich czte ſye,
35 ze anna, ſena elkanowa, maty ſamue-
lowa, vczynyla tento ſalm, aby buoh
gycy dal plod.*

1 Wefelylo ſye frdcze me w hoſpo-
dynu, a wzwyſſen geſt roh moy v bo-

ze mem; Rozſſyryzena ſu vſta ma na
neprzately me, nebo radowala ſem ſe
w ſpaſeny⁵⁾ twem.

2 Neny ſwaty, yakz geſt hoſpo-
dyn; anyt geſt wedye gyny kromye 5
tebe a [126] neny ſylly yako buoh
naſſ.

3 Nerodte vmnozyty mluwyty wy-
ſſokych, chlubyecze ſye; At odehydu
wetcha z vſt waſſych, nebo boh vmye- 10
nye hoſpodyn geſt, a gemu przygo-
wugy myſſlenye.

4 Luczyſſcze ſyllynych pobito geſt, a
nemoczny opafaly ſu ſe moczy.

5 Naplnyeny drzewe, za chleby ſe 15
zafadyly,⁶⁾ a lacny nakrmyeny gfu;
Donyz yalowa porodyla mnohe, a gyez
mnoho gmyela ſynow, omdlela geſt.

6 Hoſpodyn zywy⁷⁾ a mrt|wy, przy-
wody do pekla a odwody. 20

7 Hoſpodyn chuda czyny⁸⁾ a bo-
haty, ponyzuge a wſſy.

8 Zkrzeſuge z prachu nedoſtatecz-
neho, a z hnoge zwodye chudeho,
Aby ſedyel ſ knyezati, a aby ſtolec 25
ſlawy drzal. Hoſpodynowy wedye
gfu ſtezege zemſke, y polozył na nych
okrſl.⁹⁾

9 Nohy ſwatich ſwych bude cho-
waty, a nemyloſtywy we tmye zmlknu, 30
nebo ne w ſyle ſwey poſylnen bude
muzz.

10 Hoſpodyna ſye wzbogye protyw-
nyczy gehu, a nad ny|my na nebe-
ſiech pohrzmy. Hoſpodyn bude ſu- 35
dyty kragny zemſke, y da wladanye
kraly ſwemu, a podeyme¹⁰⁾ roh po-
mazancy ſwemu.

Chwala ot.

¹⁾ M. obzywyſſ (vivificabis). — ²⁾ Za tím vynecháno: *twoy*. — ³⁾ Vynecháno: *yako*. —

⁴⁾ hoſpodynowie **ZW**. — ⁵⁾ Na konci *e* vyſkrabáno. — ⁶⁾ pro panibus se locaverunt; *po*
chlebe ſye uſadili **ZG**. — ⁷⁾ Na konci vyſkrabáno *e*. — ⁸⁾ Na konci vyſkrabáno rovněž *e*. —

⁹⁾ orbem. — ¹⁰⁾ y z čehosi předěláno.

IV

Chwala mozyzeffowa, cztw.

(Exod. XV 1—19.)

*Tento zalm zpýčwaly fu zyde, kdis
bili přycwedeny přycf czrwne mo-
5 rze pohruzeného faraona, a uczynyl
gey mozyzeš, prorok.*

1 ZPyewaymy hořpodyn! ťlawny
wedye zwelyczen geřt; kuon a wy-
dagyczeho gehu ¹⁾ wrhl v morze.

10 2 Sylu ma a chwala ma hořpodyn,
y uczynyen my geřt we zdrawy; Ten-
to buoh moy, y budv ťlawyty gehu;
buoh otcze meho, y wzwyřfy gehu.

3 Hořpodyn jako muz bogyczy, ²⁾
15 wřřfychomoczny ³⁾ gmye gehu

4 wozy pharaonowy a wořfko ge-
hu wrhl v morze; Zwolena knyeczata
gehu ztonuly fu v morzy czrwne.

5 bezdenowe przykryly ge, řeffly
20 w hlubynu jako kamen.

6 Prawycze twa, hořpodyne, zwely-
czena geřt w řyle; prawycze twa ⁴⁾
vderřyla neprzetele.

7 a v mnořřwy ťlawy twey řřadył
25 řy protywnyky me; ⁵⁾ Pořlal řy hnyew
twey, genz zezral gye jako pazdero.

8 [127] a w duchu rydanye tweho
febraly řye wody; Stała woda tek-
cze, febraly řye bezdenowe pořřzed
30 morze.

9 Rzeřl neprzietel: wřřyhagy y po-
padnv, rozdyelým plen, y naplny ⁶⁾
fe duře ma; Wynmv mecz moy, y za-
byge ge ruka ma.

35 10 Podul duch twey, y przykrylo
ge morze; ztonuly fu jako olowo u
wodach nahlřch.

11 Kto rowen w řylnych tobye, ho-
řpodyne? kto rowen tobye, wzwe-ly-

czyen w řwatořřy, hrozny a chwaly,
a czynye | dywy?

12 Rořpořřzel řy ruku twu, y ze-
zřala gye zemye.

13 Wodcze řy byl v mylořřy twey 5
lydu twemu, genz řy wykupyl; I neř
řy gehu v mocy twey do przyeby-
ka řwateho tweho.

14 Wzeřřly fu lyde y rozhnyewaly
fu řye; boleřřy obdrřely bydlřczy u 10
řylyřřymy.

15 Tehdy zamuřyla fu řye kny-
zata edomřka, moczne moabřke ob-
drřala trziefkota; ⁷⁾ zczyepenyly ⁸⁾ wřř-
czkny bydlřczy w kanaan. 15

16 Spadny na nye řřach a bazen
u welykořřy łokte || tweho; At budu
nepohnuty jako kamen, donyz nemy-
ne lid twey, hořpodyne, donyz nemy-
ne lyd twey tento, genz řy ⁹⁾ wykupyl. 20

17 Uwedeřř ge, y řřadyřř ge na ho-
rze dyedyny twey, přzeřřlynm bydle
twem, genz uczynyl řy, hořpodyne:
Swatynu twu, hořpodyne, gyz wtwr-
dyle rucze twogy. 25

18 hořpodyn kralowal ¹⁰⁾ na wyecz-
nořř a nad to.

19 Wřřel geřt wedye pharao s wo-
zy a konmy ¹¹⁾ gehu w morze, y na-
wratyl na nye hořpodyn wodř mor- 30
řke; Synowe ale yřrahelowy řřly po
řuchu pořřzed gehu.

V

Chwala abbakuka, patek.

(Hab. III. 1—19)

*Tento zalm zpýčwal abakuk, prorok, 35
kdis andyl boży neř gey řa wrch
z obory łworwey, tak řřka:*

1 Hořpodyne, vřlyřřech vřlyřřenye
twe ¹²⁾ y wzbach řye.

¹⁾ wřředacze ŽG. — ²⁾ M. boguřczy (pugnator). — ³⁾ M. wřřfychomoczny (omnipotens). —

⁴⁾ Za řím vynecháno: hořpodyne. — ⁵⁾ M. twe. — ⁶⁾ Na konci e vyřřrabáno. — ⁷⁾ tremor. —

⁸⁾ obrřguerunt, řřciepenel ŽG. — ⁹⁾ řy po řřaně přřřsáno. — ¹⁰⁾ Chybně, řř.: regnabit. —

¹¹⁾ M. gřezdczy (equitibus). — ¹²⁾ twe po řřaně požději přřřsáno.

Hospodyne, dyelo tve, postrzed let
ozyw ge.

2 Prostrzed let znamo vczynyff;
kdyz fye rozhnyewaff, mylofty roz-
5 pomeneff.

3 Buoh od poledne przyde, a fwati
od hory ffaraanfkey.

Przikryla nebefa flawa twa,¹⁾ a chwa-
ly gehu plna gest zemye.

10 4 Blefk gehu yako fwytetloft bude,
rozy w ru[128]ku gehu;

5 Tu fkryta gest fyla gehu; przed
oblyczegem gehu poyde smrt.

Wyftupy dyabel przed nohama gehu.

15 6 staal y myerzil gest zemye.

Wzezrel, y roztaal gest wlafty, a
zetrzieny fu hory wyecznye.

Nachilyly fye fkal y fwytetke od
czyest wyecznofty gehu.

20 7 Pro nesprawedlnoft wydych sta-
ny murzynfke; zamuty²⁾ kuoze ze-
mye madyanfke.

8 A zdaly w potoczich rozhnye-
wal fy fe, hospodyne? nebo w rzekach
25 rydanye tve? ³⁾ nebo v morzy mrzko-
wane ⁴⁾ tve?

Genz wfiedaff na konye tve, a wo-
zowe twogy fpaſenye.

9 Wzbuzuge zbvdylf luczyfcze tve;
30 przifahany⁵⁾ pokolenym, gyez mluwyl fy.

10 Rzieky przyerzezef zemske; wy-
dyechu tye wody, y zaloftyly hory,
wlina wodna mynula.

Dal bezden hlas fwoy; wyfokoft
35 rucze fwogy zdwyhla.

11 Sluncze a myefiecz stala v prze-
bycze ⁶⁾ fwem, w fwytetle fypow twich,
poydu w blefkotu blyfkanye kopye
tweho.

40 12 W rydany ⁷⁾ potlaczyff zemy,
w yadany ⁸⁾ oftraff⁹⁾ wlafty.

13 Wyffel fy na fpaſenye lydu tweho,
na fpaſenye f umazanczem twym.

Uderzyl fy hlauu z domv nemylo-
ftyweho, obnazyl fy zaklad gehu az
do hrdla.

14 Klel fy zezly gehu, hlauu bogi-
gyczym gich, gduczym yako wrch ¹⁰⁾
na roztraczenye nas. ¹¹⁾

Wefele gich yako gehu, genz fezrze
chudeho w taynye.

15 Czieftu vczynyl fy v morzy ko-
nyom twym, v blatye wod mnohych.

16 Slyffych, y smuty fye brzych
moy; od hlafu ztraſla | fye rty ma.

Wendy hnys w kofty me, a pode ¹⁵
mnu zhemzy, ¹²⁾

At odpoczynu w den zamuczenye
a wzendv k lydu opafanemv memv. ¹³⁾

17 Fyk wedye nezektwe, a nebude
zarodka u wynnychich.

Selzze dyelo olywne, a zemye ne-
przynefu pokrmv.

Odrzezano bude z owczyncze bra-
wye, a nebude howada wu geflech.

18 Iaz ale w hospodyn timerwefelym, ²⁵
a wzradugy fye ¹⁴⁾ w yezuffy mem.

19 Boh, hospodyn, fyla ma, y po-
lozy nohy me yako ge[129]lenye;

A na wyfofty me przywele mye
wityez w chwalach zpiewagiczeho.

Chwal^a otci.

VI

chwala moyziaff^e.

(Canticum Deutronomii, XXXII, 1—43.)

*Tuto chwala spyetwal moyzyes a ka-
zal po sobye wofy zydy w chwale bo- 35
zy, kdiz chitel vmrzyety, takto rzka:*

1 Slyfte, nebefa, czo budu mlu-
wity, posluchay zemye flowa vft mych.

¹⁾ M. *geho*. — ²⁾ *turbabuntur*. — ³⁾ *nebo ... tve* připsáno dole in margine. — ⁴⁾ in-
dignatio, *nemilost* ŽG. — ⁵⁾ M. *przifahany* (juramenta), *ha* na rasuſe a *ny* připsáno. —

⁶⁾ M. *v przebytcze*. — ⁷⁾ Na konci vyškrabáno *e*. — ⁸⁾ M. *wrydany*, in *furor*e. — ⁹⁾ *obstupe-*
facies. — ¹⁰⁾ M. *wicher* (turbo), jak v ŽG. — ¹¹⁾ M. *mne* (me). — ¹²⁾ *scateat*, *wmrzi* ŽG. —

¹³⁾ M. *naffemu* (nostrum). — ¹⁴⁾ *Vynecháno: w hospodyn timerwefelym*.

2 Proroſty ¹⁾ we dſſczy včzenye me, plow jako rofa wymluwa ma, Iako prziewal na zelynu, a jako kropie na travu;

5 3nebo gmye hoſpodynovo budu zwywaty: Dayte welebnost bohu naſſemv.

4 bozy ſvrchowany ſv ſkuczy, a wſſieczkny | czyeſty geho ſudowe;

Boh wyerny a beze wſſyey neſpra-
10 wednoſty, wyerny a prawy.

5 ſhrzyeſtyly gemv, a ne ſynowe geho w hnyfu: Pokolenye krzywe a neodwraczene.

6 y toly wraczuſſy, ²⁾ lyde blažny-
15 wy a nemudry? Czy on ³⁾ ne otecze geſt tvoj, genz vyal y vczynyl tye, y ſtworzył tye?

7 Pomny dny ſtare, myſly pokole-
nye wlaſſczy; ⁴⁾ Otyez otcze tweho,
20 a zwyeſtuge tobye wyeczich ⁵⁾ twych, a powyedye tobie.

8 Kdyz dyeleſſe wrchny wlaſty, kdyz odlu|czowaffie ſyny adamowy, Uſtawil meze lydfke podle czyſla
25 ſynow yſrahelowich.

9 Dyel ale hoſpodynow lyd geho, yakob obrw ⁶⁾ dyedyny geho.

10 Nalezl geho w zemy puſtey, na myeſtie hroznem a puhley ⁷⁾ puſſczy;
30 Okolo wodyl geho a vczil, a ſtrzyehl jako zrzyedlnyche oka ſweho.

11 Iako orlycze wznuczuge k letany ptaczatka ſwa, a nad nymy pole-
tugicz, Zproſtrzel krzydly ſwoy y pod-
35 yal ge, ⁸⁾ y noſyl na ramenv ſwu.

12 Hoſpodyn ſam | wodcze gich ⁹⁾ byl, a nebyeſſe ſ nym boh gyny.

13 Uſtawyl geho na wyſoku zemy, aby gedl owocze poſſke, Aby zſal
40 med z opoky a oley z ſkaly twrdey.

14 Maſlo z howada a mleko z owecz z ſadlem beranym a ſſkopczowym ſynow ¹⁰⁾ bazanſkich, A kozly ſ yadrem piſſenyczny a krew hroznovu aby
pyly przeczau.

15 Roztluſtyel geſt myli y wzbocžil ſye; roztluſtyel, roztucznyel, rozſſirziel; Odfupil boha, vczynytele ſweho, y
odſſel od boha, vzdawil[130]tele ſweho.

16 Zbudyl ¹¹⁾ geho w božích czi- 10
zych, a v mrzkoftech ſwich k hnyewu geho zbudyl.

17 Obyetowaly czrtom, ale ne bohu, bozczom, gichz newydiechu; Nowy a czrtwy przyſly, gymz ſye nemodili 15
otczy gych.

18 Boha, genz tye vrodil, odfu-
pyl ſy a zapomanul ſy boha, ſtwo-
rzytele tweho.

19 Žyw ¹²⁾ hoſpodyn, a k hnyewu 20
zbuzen geſt; nebo zbudyl ¹³⁾ geho ſy-
nowe a dczery.

20 I wecze: ſkrigy oblyczyey moy od nych, y znamenam poſled|ny^e gych; Przyrozenie a pokolenye ¹⁴⁾ odwracze- 25
ne geſt, a newyerny ſynowe.

21 Ony wzbudyl w nyem, genz neny ¹⁵⁾ boh, y wzdražnyly w geſſyt-
noſty ſwey: ¹⁶⁾ A yaz wzbuzy gie w nyem, genz neny lyd, a v wlaſty 30
blažnywe wzdraždym ge.

22 Ohen zazzen geſt w rydany mem, y wzhorzy az do pekelneho poſlednyeho; ¹⁷⁾ I zzežrze zemy ſ za-
rodki geho, ¹⁸⁾ a hornye zakłady ſežze. 35

23 Šberu na nye zlee, a ſſypy me naplnym w nych.

24 Žhynu hladem, a ſlepču ¹⁹⁾ ge pta|czy kuſſanym priechorſſkym; Zu-
by zwierzecze vpuſtyl w nye, ſ ry- 40

¹⁾ Porofſti ŽW. — ²⁾ Za tím vynecháno: hoſpodyn. — ³⁾ n připsáno později. — ⁴⁾ singulas. — ⁵⁾ majores. — ⁶⁾ M. obrw, funiculus. — ⁷⁾ vastae, w ſirokey ŽG. — ⁸⁾ M. gey. — ⁹⁾ M. geho (ejus). — ¹⁰⁾ w z čehosi předěláno. — ¹¹⁾ Provocaverunt. — ¹²⁾ M. wydiel; čteno vivit m. vidit. — ¹³⁾ provocaverunt. — ¹⁴⁾ generatio enim, Pokolenie wedie ŽW. — ¹⁵⁾ non erat, nebyeſſe ŽW. — ¹⁶⁾ in vanitatibus suis, w gieſſutiech ſwich ŽW. — ¹⁷⁾ ad inferni novissima. — ¹⁸⁾ cum germine suo. — ¹⁹⁾ devorabunt.

danym tahnvczymy na zemy a hadowym.¹⁾

25 Wnye zhuby ge mecz, a wnytrz hroza mladeho spolu a dyewku, a ffele²⁾ f czlowykekm ftarym.

26 I rzekl fem: kdez fu? prziestaty kazy z lydu pamyety gich.

27 Ale pro hnyew neprzatel gich odwlekl fem, abi fnađ nepichaly neprzitele gich, I rzekly: ruka naffe wyfoka, ale ne hořpodyn, to vczynyl wfřietko.

28 Wlařt wedye bez rady geřt a | bez mudrořty.

29 lybo by řmyřlely a rozumely, 15 a przygducze pořlednye³⁾ prořrzely!

30 Kako řtyhaře geden tyfycz, a dwa puzieřta⁴⁾ deřet tyfyczow? Awřlak proto, ze boh geho prodal ge, a hořpodyn oklopyl ge?

20 31 Ne tak wedye geřt buoh nařř, yako bohowe gich; a neprzietele nařřy fu řudye.

32 Z wynnycze řodomřkych wyno gich a z podmyeřtye gomorřkeho. 25 Zrno gich zrno gedowate a hrozen przyehorřky.

33 Zlucz geřecerowa wyno gich, a ged [131] ařpydowy nevlczeni.

34 Awřlako ta řchowana fu v mne, a 30 znamenana v pokladu mem?⁵⁾

35 Ma geřt pomřta, a yaz zaplaczgy w czas, aby řye pokleřla nola gich; Blyz geřt den zatraczenye, a k tomv, czoř ma byty, chwatagy czařowe.

35 36 Bude řudity hořpodyn lyd řwoy, a na řluhach řwich řye řlytuge; Uřrzy, ze zemřlena geřt ruka, a zatworzeny take ztař gfu,⁶⁾ a ořtaczgy⁷⁾ řzynuly řu.

37 I dyegy: kde gfu bořczowe gich, 40 w nychze gmyegiechu nařiegy? |

38 Z gich obyety gediechu řadla a pıgyechu wyno offerne? At wfřanu a pomohu wam, a v potrebye wařřiegy zařlonye wy.

39 Hledayte, zet fem yaz řam, a 5 zet nenye gyncho⁸⁾ kromye mne; Ia zabıgy, a yaz ozywym; yaz vderzy, a yaz vzdawym, a nenye, kto by z ruky mey wyprořtyl.

40 Zdwyhnyv k neby rucze mogy, a 10 rzku: zyw fem yaz na wyecznořt.

41 Acz naořrzy yako bleřk mecz moy, a popadne řud řvka ma; Wra- 15 czy pomřtu neprzatolom⁹⁾ mym || a tyem, gyř mne nenawydye, zaplaczgy.

42 Zapogym řřypy me krwy, a mecz moy wzerze¹⁰⁾ mařřo Ze krwy zby- 15 tich, a z wyecenye obnařeneho neprzatelřke hlawy.

43 Chwalte wařřty řid geho, nebo 20 krwy řwatich¹¹⁾ řwych pomřty;¹²⁾ A pomřtu zaplatty na neprzatele gich, a lytořtyw bude zemy řidv řweho.

Chwala otczy řwa.

VII

trzy dyetek chwa.

(Canticum trium puerorum. Dan. III, 57-89.)

Toto pyenye vczynily řu trzy dyetky w peřzy ohnye ředycy: ananyař, aza- 30 ryarř, myřael, genř kral nabuchodonozor wřadity ge kařal.

57 BLařayte hořpodynu¹³⁾ wfřy- 30 czkny řkutczy hořpodynowy hořpodyn; chwalte a nawzwyřřte geřho na wyeky.

58 Błařaite angely hořpodynowy hořpodynu:¹⁴⁾

59 blařaite nebefa hořpodyn^v.

¹⁾ M. *hadowymy*; cum furore trahentium super terram atque serpentium. — ²⁾ lactentem, viz řalm VIII 3: *z řalowych*, lactentium. — ³⁾ novissima. — ⁴⁾ fugarent (v rukopise XIV. D. 13). — ⁵⁾ in thesauris meis. — ⁶⁾ defecerunt. — ⁷⁾ residui. — ⁸⁾ Vynechano za řim: *bořa*. — ⁹⁾ M. *neprzatelom*. — ¹⁰⁾ devorabit. — ¹¹⁾ servorum. — ¹²⁾ Na konci vyřkra- bano e. — ¹³⁾ Přidano v nařem překladě. — ¹⁴⁾ V tomto verři jakoř i v nařledujřicich vy- nechano: *chwalte a nawzwyřřte geho na wyeky*.

60 Blahaite wody wfšietky, genz na nebefyech gfu, hořpodynv;

61 blahaite wfšeczky fyh¹⁾ hořpodynu.

5 62 Blahayte fluncze a myfieciz hořpodynu.

63 blahaite hwyczdi nebefke hořpodinu.

64 Blahaite wfšiehky przywal a rořfa hořpodynu.

65 blahaite wfšiehky duch bozy hořpodynu.

66 Blahayte ohen a war hořpodynv.

67 blahayte řtuden a leto²⁾ hořpodynu.

68 Blahay[132]te rořfy a gynye hořpodynu.

69 blahaite nřaz a řtuden hořpodynv.

70 Blahaite led a řnyehowe hořpodynu.

71 blahayte noczy a dnee hořpodynu.

72 Blahaite řwřetlořt a tmy hořpodynu.

73 blahayte blyřkotyny a oblaczy hořpodynv.

74 Blahay zemye hořpodyna; chwal a nadwzwyřř geha na wyeky.

75 Blahayte hory a řkaly hořpodynu.

76 blahaite wfřyczkny zaroczři na zemye hořpodynu.

77 Blahayte řtudnyce hořpodynu.

78 blahaite morze a řzřeky hořpodynu.

79 Blahaite welrybowe a wfřyczkno, czoz fy hyc v wodach, hořpodynu.

80 blahaite wfřyczkny ptaczy ne beřřczy hořpodynu.

81 Blahayte wfřyřetka zwierzata a řkot hořpodynu.

82 blahayte řynowe lyřřczy hořpodynu.

83 Blahay řfraheli hořpodyna;³⁾ chwal a nadwznes geha na wieky.

84 Blahayte knyzeze hořpodynowy hořpodřnv.

85 blahayte řluhy hořpodynowy hořpodynu.

86 Blahaite duchowe a duřřie řprawednych hořpodynu.

87 blahayte || řwyety a pokorny řřdřcem hořpodynu.

88 Blahayte ananya, azarya, a myzael hořpodynv; chwalte a nadwzneřř geha na wieky.

Blahaymy⁴⁾ otece a řyna z⁵⁾ řwatym duchem; chwalmny a nadneřřmy geha na wieky.

89 Blahoflawen řy, hořpodyne, na twřdořř nebefkey, a chwalmny a řlawny a wzwyřřeny na wiekř.

VIII

zacharyaff.

(Canticum Zachariae Luc. I. 68—79.)

Tuto chwalu řpyřeval zacharř, kdřř ř křalcem myřly řřcz, geha pro ne-wyřřenyc řtratly břř ředm dny řořřnanye.

68 Blahoflawen hořpodyn buoh yřfrahelow, nebo nawřřczřewyl a wczřnyl wykupenye ořady řwey;

69 I wzwyřřyl ř roh řpařřenye nam w domu dawydowie, dyetyete řweho,

70 Iakoz mluwyl řkrze vřřa řwatřch, gyz od wyeka řu, prorokow geha.

71 Zdrawy z neprzatel nařřich a z řuku wfřřech, gyz nenawydyely nařř;

72 K uczynyeny mylořř s oteczy nařřfymy a rozpomanvty řwředczřřwye řweho řwatcho.

73 Prawo przyřczne, gyez przyřahl ku abrahamowy, oteczy nařřfemu, daty řye nam,

¹⁾ Za řřm vnechřno: *hořpodynowy*. — ²⁾ aestas (v rukopřse XIV. D. 13). — ³⁾ M. *hořpodynu*. — ⁴⁾ *Blahaymy*... ař do konce nenalřřa se řice ve Vulgatř řřřřnř, ale řře se v rukopřse XIV. D. 18. — ⁵⁾ P řed z coř vyřřkrabřno.

74 Abychom bez strachu, z ruku
neprzatel naffich wyproštyeny, fluzly
gemv.

75 W fwato[133]ſty a v prawye
5 przyed nym wffych dny naffych.

76 A ty, dyetye, prorok wrchny-
ho budeſſ fluty, przyedeydeſſ wedye
przed obliczegem hoſpodynowym czy-
nyty czieſtu gehu,

10 77 Kv dany vczeny zdrawy¹⁾ ofa-
die gehu na rozhrzieſſenye hrzechow
gych,

78 Skrze trzewa²⁾ myloſrdenſtwye
boha naffeho, w nychzto nawſſczye-
15 wyl nas, wyſſed z wyſoſty;

79 Poſwyetyty gym, gyż we tmye
a w temnyczy³⁾ a w ſtyeny ſmrtdl-
nem fedye, k opraweny noh naffych
na czieſtu pokoynu. |

IX

20 matky boży chwala.

(Magnificat. Luc. I. 46—55.)

46 ZWelyczy⁴⁾ duſſye ma hoſpo-
dyna.

47 I weſſelyl ſye duch moy. v bo-
25 ze, ſpaſytele mem,

48 Nebo wezrzal na pokoru roby
ſwey; tot wedye z toho blażenu mye
rżku wſſietka pokolenye,

49 Nebo vczynyl mnye welyke,⁵⁾
30 genz moczen geſt, a fwate gmye gehu;

50 A myloſt gehu od naroda w na-
rody bogyczym ſye gehu.

51 Uczynyl mocz w loktu ſwem,
rozpraſſyl pyſſne myſly frdcze ſweho.

35 52 Sſadyl moczne ſtołyczne, a wzwy-
ſſyl pokorne.

53 Łacne || nakrmył dobrym, a
bohate puſtył geſſytny.

40 54 Przygał yfrahele dyetye ſwe, roz-
pomanu w myloſrdye ſwe;

55 Iakoz mluwyl geſt k otczom
naffym, abrahamowi a ſyemeny gehu
az na wyeky.

Chwala otczy, ſynu y ſwate. duchu.
Iakoz bllo⁶⁾ na poczat. y nyny y wez. 5
y na wie.

X

Symeona ſwate^o.

(Cant. Simeonis. Luc. II. 29—32.)

29 Nynye puſtyſſ fluhu ſweho, ho-
ſpodyne, podle ſłowa tweho w po- 10
kogy,

30 Nebo widiele oczzy mogy ſpa-
ſenye twe,

31 Geż gſy przyprawyl przed obly-
czełgem wſſeho lyda: 15

32 Swyetło k oſwyczeny właſtem,
a ſlawye oſſady yſralyczkey.⁷⁾

Chw[~] otczi.

XI

Chwala s. ambroże a s. auguſti[~].

1 Tye boha chwalymy, tye boha⁸⁾ 20
wzpowyedamy.

2 Tye wyeczneho otcze wſſyczka
zemye cztzy.

3 Tobie wſſyczkny angely, tobye
nebefa a wſſye ſyly, 25

4 Tobye cherubyn a ſeraffyn ne-
przeſławagiczym hłaſem prowola-
wy:

5 Swaty, Swaty, Swaty, hoſpodyn
buoh fabaot. 30

6 Plna ſu nebefa a zemye weliko-
ſty ſławy twej.

7 [134] Tye ſławny apoſtółky⁹⁾
kuor,

8 Tye prorokowe ſławne czyſło, 35

9 Tye muczennykowy zbyeleny¹⁰⁾
chwali zaſtup.

¹⁾ ad dandum scientiam salutis. ²⁾ M. *strzewa*. — ³⁾ in tenebris. — ⁴⁾ Magnificat. —

⁵⁾ magna. — ⁶⁾ M. *bilo*. — ⁷⁾ M. *twe yſrahelyczkey*. — ⁸⁾ M. *hoſpodyna*. — ⁹⁾ M. *ſławny apoſtółky*. — ¹⁰⁾ candidatus.

- 10 Ty przief okrifl zemfky fwata
fwyedczy czyrkew:
11 Otczie nemyerney welikoſty,
12 Pocztyweho tweho wyerneho a
5 gedyncho fyna,
13 Swatcho take vtyeffytele ducha.
14 Ty kral ſlawny, kryſte!
15 Ty otczow wieczny fy fyn.
16 Ty na wyprawenye chtie przii-
10 giety czlowyeka nemrzkował fy dyew-
cziego loze.¹⁾
17 Ty ſwytyczyw nad ſmrtedlnym |
zakładem otewrzel ſi wyerzyczym kra-
lowſtwye nebefke:
15 18 Ty na prawiczy bozy fedyff
w ſlawye otczowye.
19 Sudy wyerzymy,²⁾ ze budeff
przygduczy.
20 Tebe proto profymy, ſluham
20 twym pomoz, gyez gfy drahu krwy
wykupil.
- 21 Wyecznu vczyn s ſwatymy twy-
my ſlawu obdarzity.
22 Spasfen vczyn lyd twoy, hoſpo-
dyne, a pozehnay dyedynye twej,
23 A opravuy gie, a wzwyſſ gie 5
az do wyecznoſty.
24 Przyeſe wſſye dny blahamy tobye,
25 I wzchwa³⁾ || gmye tve na
wyek y na wyek wyeky.
26 Racz, hoſpodyne, dne tohoto 10
bez hrziechu nas ſtrzieczy.
27 Smyluy ſe nad namy, hoſpo-
dyne, ſmyluy ſye nad namy.
28 Bud myloſt twa, hoſpodyne,
nad namy, yakoz ſmy vffaly w tye. 15
29 W tye, hoſpodyne, nadyegy ſem
gmyel; nebudu pohanyen na wye-
cznoſt⁴⁾
Tuto ſye dokonawa zaltarz Pod lety
Bozyho narozenye Tyſſycz Trzy ſta 20
Dewadefat let a ſieſt leth. |

¹⁾ non horruisti virginis uterum. — ²⁾ Iudex crederis. — ³⁾ M. *wzchwałyme* (nedo-
psáno). — ⁴⁾ Za tím půldruhého řádku vyškrabáno.

Tuto ¹⁾ fe poczyna letanya na sedm		Swati thadei,	P.
zalmow.		Swati matiegi,	P.
Hołpodyne, fmyluy fe.		Swati marku,	P.
Kriſte, vliſ ny.		Swati lukaffi,	P.
5 Otcze z nebes bozie, fmyluy fe nad		Swati barnabo,	P. 5
namy.		Wſſicz kny ſwieti apoſtoli y ewangelifti,	P.
Synu wikupiteli bozye, fmyluy fe nad		Swati ſczepane,	P.
namy.		Swati klymente,	P.
Duſſe ſwati boze, vtiſſiteli, fmyluy fe		Swati wawrzyncze,	P.
10 nad namy.		Swati lyne,	P. 10
Swata trogicze, fmyluy fe nad namy.		Swati klete,	P.
Swata maria,	pros za ny.	Swati ſyخته,	P.
Swata bohorodycze,	pros za ni.	Swati kornely,	P.
Swata dyewko nad dyewiczemi,	pros	Swati cypryane,	P.
15 za ni.		Swati wynczencze,	P. 15
Swati michele,	p.	Swati girzie,	P.
Swati raphaheli,	p.	Swati blaziegi,	P.
Swati gabrieli,	p.	Swati haſtale,	P.
[135] Wſſicz kny ſwieti angeli y arch-		Swati kwietony, ²⁾	P.
20 angeli,	Proſte.	Swati vrbane,	P. 20
Swati yene krzſtiteli,	P.	Swati pantaleon,	P.
Wſſicz kny ſwiete otczowe y patriarchi,		Swati pākraczi,	P.
Proſte za ny.		Swati ſabiane,	P.
Swati petrze,	P.	Swati ſebaſtiane,	P.
25 Swati pawle,	P.	Swati wite,	P. 25
Swati ondrzezi,	P.	Swati modeſte,	P.
Swati iacube,	P.	Swati waczlawe,	P.
Swati yene,	P.	Swati woytieſſe,	P.
Swati thoma,	P.	Swati zigmunde,	P.
30 Swati iacube,	P.	Swati ſtańſlawe,	P. 30
Swati philippe,	P.	Swati lamparte, ³⁾	P.
Swati bartolomiegi,	P.	Swati bonifaczie,	P.
Swati mathuegi,	P.	Swati mauriczi ſ twimy towarziffi,	P.
Swati ſymone,	P.	Swati dyonizie ſ twimy towarziffi,	P.
		Swati ypolite ſ twymy towarziffi,	P. 35

¹⁾ Odtud počiná se písmem jiným, o něco pozdějším. — ²⁾ *Florianus*. — ³⁾ *M. Lambertus*.

	Swati kozma,	P.	Swata školaštika,	P.
	Swati damyane,	P.	Swata anaštazja,	P.
	Swati kriftyne,	P.	Swata apolonja,	P.
	Swati tomaffy,	P.	Swata kriftyno,	P.
5	Swati cyrille,	P.	Swata barboro,	P. 5
	Swati metudy,	P.	Swata ludmillo,	P.
	Wšiczkny bozie muczednyczi, Prošte za.		Swata priško,	P.
	Swati filuefter,	P.	Swata affro,	P.
	Swati lwe,	P.	Swata vřfulo řwymy towarzřfkamy,	P.
10	Swati ambrozi,	P.	Swata alzbieto,	P. 10
	Swati yeronyme,	P.	Swata klaro,	P.
	Swati auguřtine,	P.	Wřfieccky řwate dyewycke a wdowi,	P.
	Swati rzechorzi,	P.	Wřfichny řwate manzelki, prošte za ny.	
	Swati benedicte,	P.	Wřfichny řwyetye,	P.
15	Swati martyne,	P.	Smyluy řie nadřenu, odpuřt nam, ho-	15
	Swati mykulawřfy,	P.	řpodyne.	
	Swati hawle,	P.	Mylořtyw bud, řbaw ny, hořpodyne.	
	Swati kolumbanc,	P.	Ode wřřeho zleho, řbaw ny, hořpodine.	
	Swati briccy,	P.	Od hnyewu, řbaw ny, hořpodine.	
20	Swati otmarze,	P.	Od hrziechow nařřich, řbaw n.	20
	Swati allexy,	P.	Od řladu a moru, řbaw.	
	Swati gylgie,	P.	Od nahley a wyeczney řmrti, řbaw.	
	Swati antonye,	P.	Ode řřty a řzeludu dyabelfřkeho, řbaw.	
	[136] Swati lynharte,	P.	Od zatraceny wicczneho, řbaw.	
25	Swati procope,	P.	Ode wřřiech neczřřtot diabelfřkich, řb.	25
	Swati frantyřku,	P.	Od neczřřtoti duchowney a tieľřřney,	
	Swati domynyku,	P.	řbaw.	
	Swati bernarte,	P.	Skrze řwate narozeřny twe, řb.	
	Swati feueryne,	P.	Skrze řwate obrzezouany twe, řb.	
30	Wřřichny řwietie zpowyednyczi,	P.	Skrze řwati krzeřt a puořt twoy, řbaw.	30
	Wřřychny řwietie mnyřřfy a puřřen-		Skrze muki a řwati krzřz y řmrt twu, řba.	
	nyczi, proře.		Skrze řwate pohrzebeny twe, řb.	
	Swata marze mahdaleno, proř za ny.		řkie ³⁾ řlawne wzkrzeřřeny twe, řb.	
	Swata řelcitas,	P.	Skrze dywne na nebe wřřłupeny twe,	
35	Swata nyetyřfe, ¹⁾	P.	řbaw.	35
	Swata hato,	P.	Skrze řwateho ducha, vřieřřiteľe, řb.	
	Swata luczie,	P.	W den řudny, řba.	
	Swata cecile,	P.	W czas řkonceřny nařřeho, pomoz	
	Swata margareto,	P.	nam hořpodine.	
40	Swata katerzyno,	P.	Hrzeřřnyczi, tebe prořřymy, ²⁾ vřřřs ny.	40
	Swata dorotho,	P.	Aby nam myer a pokoy řal, te[137]-	
	Swata řuljana, ²⁾	P.	be prořřymř, vřřřs ny.	
	Swata petronella,	P.	Aby czerkew twu opraviti a obranyti	
	Swata brigida,	P.	raczřl, tebe proř. vř. ny.	

¹⁾ Agnes. — ²⁾ Za řim coři vyřřkrabáno. — ³⁾ M. *Skrze*.

Aby papezie a wšcieczkna knyezie
w ſwatem zakonye ſchouati raczil,
te. prof. vř. ny.

Abi biřkupa a wřie ſtarořti w twey ſwatey
5 ſluzbie ſchouati raczil, te. pr.

Aby kralom a knyezatom nařfym myer
a prawe řnyerzenye a řwitezenye
dati raczil, te. p.

Aby wřfyeho řidu krzeřtanřkeho dra-
10 hu krwř twu wikupeneho řtrzezi ra-
czil, te. prof. vř. ny.

Aby wřřfym dobrodieczem ¹⁾ nařfym
wyeczny řywot dati raczil, te. pro. vř.

Abi duře naffe a rodyn nařřich od
15 wieczneho zatračenye zprořřil, te. p.

Abi ozi myřofrdne tve na ny obra-
tity raczil, te. p.

Abi myřři naffe k nebeřkey radořti
zdwiřnuty raczil, te. p.

20 Aby wřřfym duřřfym wyernym pokoy
wyeczny dati raczil, te. pro.

Aby nad namy řrzieřřnymy řmyloua-
ty ře raczil, te. p.

Abi ny vřřřřeti raczil, te. p.

25 řynu bozie, tebe prořřfymy, vřřř ny.
Beřřancze bozie, genz neřřes řrziechi
řwieta, odpuřř nam, řořpodine.

Beřřancze bozie, genz řnymařř řrzie-
chi, vřřř ny, řořpodine.

30 Beřřancze bozie, genz řnořřř řrziechi
řwieta, řmyľuy ře nad namy.

Řořpodine řmyľuy řye.

Řriřte vřřř ny.

Řriřte řmyľuy ře.

35 Otcie nařř, genz řři w ne. Zdrawa
maria. Y neuwod nařř w pokuřřeny,
Ale zbaw ny od zľeho. am̄.

Poczynagi ře preces wyetřřye.

Ia ²⁾ řem řzekla: řořpodine, řmyľuy
40 řřye nade mnu, vzdaw duřřy ř mu;
nebo řřem řřrzeřřila tobie.

Prořřmy za czerķew a kořtel řwati bozie.

Wřřan, bozie, a rozřrhany buďte
neprzieteľe geho a byezte, ģiz nena-
widie geho, od obľiczege geho.

Za papezie nařřeho.

Blazený, genz pomny na chudeho; 5
w den řři wřpawř geho řořpodyn.

Za biřkupa a za řararzie nařřeho.

Uřřřs geho ř nebe řwateho řweho,
a v moczech řpařřeny prawiezi yeho.

Za przywuzenřřwi nařře. 10

Pamyetľyw buď, řořpodine, řřro-
mazdienye tweho, ģyez myľ od po-
czatka.

Za řřye řamy.

[138] Bud miľořř twa, řořpodine, nad 15
namy, yakoř řny nadięi ģmeli ³⁾ w to-
bie.

Za weřřken porzad kořtelnye.

Knyezi twa at řřye obľeku prawdu
a řwati twogi zweřřel ⁴⁾ řře. 20

Za krale nařřeho.

Řořpodine, řpařřena vczyn řřale, a
vřřřř nas w den, řteriz zwoľamy k to-
bie.

Za knyezata a pany nařře. 25

Řořpodyn, řchoway ģie a ozyw ģye
a blazený vczyn ģye a nepoddaway
ģich w ruczie neprzatel ģich.

Za weřřken řid krzeřtanřki.

řpařřen vczyn řid twoy, řořpody- 30
ne, a pozeřnay dye řřnye twey, a
opraw ģie a wzywiřř ⁵⁾ ģe az na wiecz-
nořř.

Za bratrzie nařře a za řeřři.

Pro bratrzie m̄v a řeřři me a bľyzny 35
me mľuwiech myer o tobie.

Za putnyki.

O řořpodine, řpařřeny ģe vczyn,
o řořpodine, dořře prořpyey ģemu; ⁶⁾
blazený, ģeř przıģduci řy we yģmye 40
řořpodynowo.

¹⁾ M. *dobrodieczyem*. — ²⁾ Odtud pokračujc se řřřmem o něco menřřim. — ³⁾ M. *ģmeli*. — ⁴⁾ M. *zweřřelle*. — ⁵⁾ M. *wzywiřř* (extolle). — ⁶⁾ M. *ģym* (eis).

Za ti, gēz na wodach plowu.

Všlis ny, bozie, špaffiteli naff, nadiegie všiceh kragyn zemfkich a na morzi dalecze.

5 Za ti, genz potupugi nas a protywyfe nam.

Hospodyne, yezu kršte, nepostawuy gym toho za h_{||}hrziech, nebo newidie, czo czynye.

10 Za ti, genz mezy sfobu swar magi.

A myer bozie, genz przemaha všefliki smyšl, štup w frdzie gich a scho-uay ge v pokogi.

Za kagiczie.

15 Obrat fe, hospodyne, a ¹⁾ dokudzye? a proficzie bud nad sluhamy swymy.

Za ty, giz fu fe nam v modlitbu porucili.

Uprziedci, hospodyne, modlitbu twu wyduczycem ²⁾ tebe a špauednost tyem,

20 gyz praucho fu frdzie.

Za wšyczky naffye dobrodyczie. ³⁾

Oplatyeli, bozie wšycho swieta dobreho, odplatyti racz wšyem naffym dobrodie⁴⁾czom v wiecznem zyuotie.

25 Za yate a zwazane.

Wyprost, bozie yfrahel, ze wšyech smutkow gich.

Za wiecznye.

Pomny na ny, hospodyne, w dobro-
30 wolštwy lydu twého a nawfczew nas w špaffiteli twem.

Za smutne.

Podle gešt hospodyn tyem, gyz smutneho fu frdzie a pokorne frd-
35 czem, šp ⁵⁾ duchem špaffy.

Za nemoczne.

Posli gym, hospodyne, slowo tve a vzdraw gye od negištofye špadenye gych.

40 Za wšyfe wyerne, genz fu šfeli f tohoto swieta.

Odpoczynutie wyeczne day gym, hoš[139]podine, a swietloš ⁶⁾ wieczna swiet gym, Odpoczinte v pogi. ⁷⁾ amen.

Prošfmy za hrziechi obmeškane naffye.

hospodine, nerozpomynay hrziechow 5
naffich štarich; brzo przechuatte ⁸⁾ ny mylošrdye tve, ⁹⁾ nebo chudy vczynyeny smy priešlš. Pomož nam, špaffiteli naff; A pro šlawu gmena twého, hospodyne, wyprost nas, a myloštyw 10
bud hrziechom naffym pro gmye swate tve.

Za bratrze a za šfeštry naffe neprzywuzne.

Špaffeny vczyn sluhy tve a roby 15
tve, bozie moy, vřagiczie w tye.

Za owocze a plod | zemški.

A tot hospodyn da smylouanye a zemye naffe da plod swooy. Pošli nam pomocz z swateho A z fyona obran ny! 20
Bud nam, hospodyne, wezie šilna, Przed oblycziegyem neprzatelškim.

Ušlis, hospodyne, hlaš moy, gymz wolach k tobie. Smyluy šfe nade mnu a všlis mye! Hospodyne, všlis modlit- 25
bu mu, A wolanye me k toby ¹⁰⁾ przid!

Modlitby tyto porząd ržiekay.

Hospodyne ¹¹⁾ wšfemohuczcie a wyeczny bozie, oprav škutky naffe w dobro-
uolenštwy twem, aby we gmenu || 30
myleho syna twého zašluzili bichom w dobrich czynach rozmnozeny. amen.

Zašlonyteli w tie vřagicziech, boze, bez nyehoz nycz tak welkeho, nycz nenyfe swateho, rozmnoz nad namy 35
mylošrdye tve, abichom tie opravci, tie wodci magicze, tak ššli w šbozie tohoto swieta, yakoz bichom neztratyli wyeczneho. Amen.

¹⁾ M. az. — ²⁾ M. mylošt twu wyeduczycem. — ³⁾ M. dobrodieczcie. — ⁴⁾ M. dobrodieczom. —

⁵⁾ šp přeškrtnuto. — ⁶⁾ M. swietloš. — ⁷⁾ M. pokogi. — ⁸⁾ M. przedchuatte. — ⁹⁾ M. twa. —

¹⁰⁾ M. tobye. — ¹¹⁾ Odtud opět většim písmem se pokračuje.

Boze, gemus wšfelike frdcie zge-
weno gešt a wšfelika wole mluwi, a
gehoz nycz nemoz tayne fkr[isto] bitu,
ocz[ist] fkrze wltie ducha šwateho my-
5 ſlenye frdcze naſſeho, abichom tie
ſwrchouanye m[il]ouali a doſtoynye
chualty mohli. am̃.

Bozie, gēz myloſrdne dari fkrze
myloſt ducha ſwateho twich wiernych
10 frdczom wleuaff, day ſluham a ſluzeb-
nyczem twym,¹⁾ za nyzto twey
myloſti proſſymy, zdrowie tiela y du-
ſſe, aby tie wšy ſilu mylouali a, czozz
tobie libo gešt, wšy myloſty ſkonali.
15 am̃.

Uſſis, zadamy, ho[140]ſpodine, za-
dagicziech proſbu, a zpowiedagicziem
ſe tobie odpuſt hrziechi, ab[ic] ſpolu
nā odpuſczeny dal myloſtywe y po-
20 koy. amen.

Hoſpodine, wyeczny bozie, ſmut-
nych vtyecho, vſſilugiczich poſſilenye,
przidte k tobie proſbi z ktoreyzkoli
zalofiti neb ſmutka wolagicziech, ab[ic]
25 wſſiczny v potrebach ſwich myloſt
twu ſſobie ymagicze wzradoualy ſe.
amē.

Boze, gemuz prſiſno gešt ſe ſmylo-
uati wezdi a odpuſtiti, przigmy | pro-
30 ſbu naſſi, a gycz w[ys] rzetiez neſtahl
gešt, myloſt twa racz rozhrzieffty.
amen, amen.

Mo.²⁾

Zaſſlon ny, hoſpodyne, ſluhi t[vo]e
35 pomoci myernu a blažený marie,
wezdi dyewki, v pomocz nadiegiecie,
ze wšſeho protywenſtwie ny vczyn
bezpečny. amen, amen.

Poday, hoſpodyne, ſluham a roban³⁾
twym prawicze nebeſkeye⁴⁾ pomoci,
ab[ic] tebe czelym frdczem hledali a,
gehoz ſprawyne proſſy, mohli prz-
giety. amen, amen, am̃. || 5

Wſſiemohucie a wyecny boze,
tebe pokornye proſſymy, ab[ic] nam ne-
doſtoynym ſlvham ſwym neprzepuſtil
zahynuti pro prieſiſne hrziechi naſſy,
nebo tve ſtworzenye g[ro]ſmy; ale poycz 10
nam prodleny zdrowie a dobrze czy-
nyenye, abychom przede dnem ſmrty
naſſie ſkrze prawu a čiſtu zpovyed
a prawu wyeru tobie, hoſpodynu, bo-
hu naſſemu, ſſe ſlibiti,⁵⁾ genz fy żyw 15
a kraluges boh na wyeky. Amen.

Tuto ſe poczynagy ſepteny.

añ. **N**Erozpomynay, hoſpodyne, na-
ſſich hrziechow any przywuznyeh na-
ſſich, any pomſty przigmy od hrzie- 20
chow naſſich.

Zalm (VI).

2 Hoſpodyne, w⁶⁾ ne w ridanye
twem lay my, any w lnyewu twem
treſkci mne. 25

3 Smyluy ſſe nade mnu, hoſpodi-
ne, nebo ty nemoczen ſem; vzdraw
mye, hoſpodyne, nebo zamuczeny ſu
wſſiczki koſti me.

4 I duſſe ma ſmu[141]czena gešt 30
welmy; ale ty, hoſpodyne, y dokud-
ze?

5 Obrat ſe, hoſpodyne, y wyproſt
duſſi mv; ſpaſſena mye vczyn pro
myloſt twu.

6 Nebo nenye w ſmrty, genz pō- 35
nyel by tebe; v pek[le] ale kto zpo-
wieda ſye tobie?

¹⁾ y předěláno z v. — ²⁾ Modlitba. — ³⁾ M. roban. — ⁴⁾ M. nebeſkey. — ⁵⁾ M. ſlibiti. —
⁶⁾ w zbytečno.

7 Ufiliował fem w ftonany mem;
zmygi przeſ kazdu nocz lozie me,
ilzamy mymy poſteli mu frofi.

8 Zamvtyło fe od ridanye ¹⁾ oko
5 me; oſtaral fem fe mezi wſſiemy ne-
przatełi mymy.

9 Odfuptyl ode mne wſſiczny, giz
czynty neſprawedlnofć; nebo vſliſſal
hoſpodyn hlaſ placzle meho.

10 10 Uſliſſal hoſpodŕ proſbu mu;
hoſpodŕ modlitbu mu przyal.

11 At fye ſtadie y zaſtadye y za-
mutye ²⁾ wſſiczny neprzatele mogli; at
fye obratie y zaſtadie welmye brzcie.

15 Chwala otczi y fy.

modlitba.

Genz odgymaſſ hrziechi tohoto
ſwieta, hoſpodyne, ſeymi hrziechi,
gichzto gſmy fe dopuſtli na tomto
20 ſwietie. Przigny, hoſpodyne, mye,
hrzieſſynczi ponyzenu, przed oczyma
twoho dobroty weho boſztwie, day my
vzity twoho ſwateho gmena, aby my
odpvtił ſkrzie miłoſrdenſtwie twe, czo
25 fem kdy ſhrzeſſila widyeny.

(Zalm XXXI.)

1 Błazienye, gichzie odpuſzczeni fu
neſprawedlnofć, a gichzto zakriti fu
hrzieſſy.

30 2 Błazeny muz, gemuz nepoczeti
hoſpodyn hrziecha, any geſt w duchu
geho leſt.

3 Nebo fem mlczal, oſtaral fe ko-
ſti me, kdz wolach czeli den.

35 4 Nebo den y nocz obtiezona geſt
ruka twa nade mnu, obratil fem fye
w | ſtraſti mey, kdz zbodugi trnem.

5 Wynu mu znamu fem tobie vczy-
nył, a neſprawedlnofć mey fem neſkrił.

40 Rzekł fem: zpowiedye proti mnye
neſprawedlnofć mu hoſpodynu; a ti
odpuſtył nemyłoſt hrziecha meho.

6 Za to wzmodli fe tobie wſſielki
ſwaty czas ³⁾ podobny.

Awſſakz v potupie ⁴⁾ wod mnohich,
ale k nyemv fe neprziblizie.

7 Ty fy vtoczifćie me od ſmutka, 5
genz okliczył mye; weſſele me, zproſt
mye od okliczigicziech mye.

8 [142] Rozum tobie dam y nauczim
tie na czeſtye tey, po nyez budef
chodyty; vtwrzy na tie oczl mogli. 10

9 Nerodte biti iako kuon a mezek,
gymz nenyne rozuma.

W ohlavy a w uzdie lyczy gich
ſtiehneſſ, giz neprziblizie ſſe k tobie.

10 Mnozie biczi hrzieſſneho; ale na- 15
diegiczieho w hoſpodina myłoſt okliczi.

11 Raduyte fe w hoſpodynu y we-
ſſelte fe prawie, a chlubte fe wſſich-
ny prawie ſrdczem.

hwala ⁵⁾ otczi.

20

modlitba.

Boze, krali nebeſki, genz fedis na
wiłoſti, gehozto ſlowem nebefa ſtwo-
rzona fu, ty my prziday radi y po-
moczł, abich nykdi neoſtala twoho 25
vtieſſeny y twej myłoſti, liſſe mye,
obran twa prawiczie, fe mnu bud twe
pozehnanye; a genzto y gednoho ne-
mas nedoſtatku, y odpuſt nam, czo
gſmy ſhrzeſſil naffym myſlenyem. 30

Zalm (XXXVII.)

Hoſpodyne, ne w ridanye twem
lay my, any w lnyewie twem trefkczl
mne.

3 Nebo ſſipowe twogi vbodeny fu 35
v mye, a potvrdil fy na mye ruku || twu.

4 Nenyne zdrowie w tiele mem od
oblycziegie ⁶⁾ twoho, nenyne myeru ko-
ſtem mym od oblycziegie hrziechow
mych; 40

¹⁾ od lnyewu str. 15^b ř. 7. — ²⁾ Vynecháno: *nahle* (vehementer). — ³⁾ M. w czas. —

⁴⁾ M. *potopie*. — ⁵⁾ M. *Chwala*. — ⁶⁾ Za tím vynecháno: *lnyewu*.

5 **Nebo** nespravedlnosti me nad-
stupili fu hlavu mv, a jako brziemye
tiezke obtiezili fe na mye.

6 **Zhnyly** ¹⁾ y zaprteli fu fye ²⁾ gezw
5 me od oblicziemie nemudrofty mey.

7 **Huben** vczyinyen fem, a sklonyen
fem az do skonczienye; czeli den smu-
tyw fe chodiech,

8 **Nebo** ledwyie me naplnyli ³⁾ luze-
10 nym, y nenyie zdrowie w tie|le mem.

9 **Muczen** fem a ponyzen fem prze-
lis, rzewiech od stonanye frdcze meho.

10 **Hospodyne**, przed tobu wfieccka
zadoft ma, a stonanye me nenyie od
15 tebe fkrto.

11 **Srdcze** me zamuczeno gest, oftala
mne sila ma, a swietlost oczy mu, y tey
nenyie fe mnu.

12 **Przietele** mogli a bliznyie mogli
20 proty mnyie przblizili fe y stali,

A kterziez podle mne biechu, z da-
leka stachu.

13 a mocz czynyechu, giz hleda-
chv duffe mey,

25 **A** kterzie stazowachu zlofti mich, ⁴⁾
[143] mluwili gestitnyie a lfti czeli den
myflechu.

14 **Ale** yakoz hluchi nelfifiech a
yako nyemy neotwyeragie vft fwich,

30 15 **I** vczyinyen fem jako czlowiek
nefliffye, a nemage w uftech fwich
odmluwenye.

16 **Nebo** fem w tie vffal, hospodi-
ne: vflis mye, hospodine, bozie moy,

35 17 **Nebo** rzech: nykdy newzradugi
ffe mnyie neprzietele mogli, a kdiz fe
pohibugi nohi me, na mye welike
mluwili;

18 **Nebo** yaz v biczi hotow fem, a
40 boleft ma przede mnu wezdi.

19 **Nebo** nespra|wednost mu zwie-
ftugi a wzmyfli za hrziech moy.

20 **Ale** neprzietele mogli fu zywi y
potwrzeny fu na mye, y rozpl^ozeny
fu, giz nenawidie mne nesprawnyie.

21 **Gyz** zaplaczigi my zle za dobre,
omluwachu mye, nebo naffledowach 5
dobroti.

22 **Neodstupuy** mne, hospodine, bo-
zie moy, neodchod ode mne.

23 **Przizri** ku poczatku memv, ⁵⁾
hospodine, bozie spaffenyie meho. 10

Chuala otczi y fy.

modlitba.

Klanyegi fe, hospodyne, twemu
fmy|louanye, zpowiedagy fe tobie
wfiech mych, hrziechow y wfieho me- 15
ho obmekkanye y hrziechow, gymyz
fem pohanyena przed twyma ⁶⁾ oczy-
ma. proffi tebe, hospodine, genz si ra-
czil naffile y poruhanye trpieti, racz
mye v prawdie potwrdyti y odpust my, 20
czo fem kdi fhrzeffila lakomftwyem
y gestitnu rzeczi. amen.

(Zalm L.)

3 **Smyluy** fe nadenu, bozie, podle
welikeho mylofrdie twieho, 25

A podle mnoztwi litoftie twich
fhlad nespravedlnost mu. |

4 **Wyezcie** omy mye od nespra-
uedlnosti mey, a od hrziecha meho
oczift mye. 30

5 **Nebo** zloft mu yaz znam, a hrziech
moy proti mnyie gest wezdi.

6 **Tobie** famemu fem fhrzeffila a
zle protyw ⁷⁾ tobie fem vczyinyla, abi
fe zprawil w rzeczach twich, abi fwi- 35
tiezil, kdiz tie fudie.

7 **Tot** wedie w nesprawedlnoftech
poczat fem, a w hrziefiech poczala
mye matie ma.

¹⁾ Na rasufe a za tim cosi vyškraáno. — ²⁾ corruptae sunt. — ³⁾ Vynecháo: fye;
impleti sunt. — ⁴⁾ mala mihi. — ⁵⁾ M. pomocz me, in adjutorium meum. — ⁶⁾ a o něco
později připsáno. — ⁷⁾ coram.

8 Tot nebo pravdu myloual fy, ne-
giftie a taynye mudroſty twey zgewil
fy my.

9 [144] Pokropis mne, hoſpodine,¹⁾
5 yzopem, a čiſt budu; zmyges niye,
a nad ſnyeh obielegy.

10 Sluchu memu²⁾ wefele a ra-
doſt, y wzwefele ſe koſti pokorne.

11 Odwrat obliczei twoy od hrzie-
10 chow mych, a wſſietki neſprawednoſti
me ſhlad.

12 Srdcze čiſte ſtworz we mnye,
bozie, a duch prawy obnow w trzie-
wiech mych.

15 13 Neodwrhuy mne od obliczege
tweho, a ducha ſwateho tweho neod-
gymay ode mne.

14 Urat my radoſt ſpaſſeny twe-
ho, | a duchem przednyem potwrd
20 mne.

15 Uczity budu neſpraued¹⁾ne cze-
ſtam twym, a nemyloſtywie ſe k to-
bie obratie.

16 Wyproſt mye z krewnykuow,
25 bozie, boze moy ſpaſſenye meho, y
zwelichi³⁾ yazik moy ſprawednoſt twu.

17 Hoſpodyne, rty ma otewrzy, a
wſta ma zwieſtugi chualu twu.

18 Nebo acz bi bil chtiel obieti,
30 dal bich bil obak, wzdwyzmy my-
my⁴⁾ ſe newzkochach.⁵⁾

19 Obiet bohu duch zamuczeny;
ſrdcze ſkruffene a pokorne, boze, ne-
potupis.

35 20 Litoſtywie vczyn, hoſpodyne,
w dobrej woli twey ſyonu, aby opra-
ueny bily zdy yeruſalemfke.

21 Tehdi przigmes obiety ſprauedl-
noſti, polonye⁶⁾ a wzdwyz, tehdy
40 wzlozimy⁷⁾ na oltarz twoy telata.

Chuala otczi y f.

Moditba.⁸⁾

Ty, hoſpodine myloſtywy, truchloſt
y zamutek hubeney hrzieſnycze twey
racz ſtawiti, genzto ſedys na prawiczi
otcze tweho, hoſpodina gedynego, 5
racz mye wſſiey nuzie zbawiti. Pom|ny,
hoſpodyne, na twe ſtworzenie y od-
pud od naſſ wſſie zle, gēz nam ſko-
dy, abich ſe mohla twey myloſti tie-
ſſiti, doſtoynye pokanye ſwich wſſiech 10
hrziechow wyernye wypnyla; a ty,
myloſrdny hoſpodyne, wzeczri na mye
myloſtywie a odpuſt my, czo ſem kdi
ſhrzeſſila dotſzczenyem.⁹⁾ amen.

(Zalm CI.)

15

2 Hoſpodyne, wſliſ modlitbu mu,
a wolanye me k tobie przid.

3 Neodwraczuy obliczege tweho
ode mne; kterizkoli den mu[145]tym
ſe, naklon ke mnye vcho tve;¹⁰⁾ 20

4 Neb zhynuli yako dym dnee mogi,
a koſty me yako hlawnye zechli.¹¹⁾

5 Bit ſem yako ſieno, y zechlo¹²⁾
ſrdcze me; nebo zapomanul ſem gie-
ſti chleba meho. 25

6 Od hlafſu ſtonanye meho przy-
lnula wiſta ma k maſſu memu.

7 Podoben vczynen ſem pellicano-
wi puſzczynnemv, vczynen ſem yako
ſicz w chiffech. 30

8 Bdiel ſem y uczynen ſem yako
wrabecz offamyely na ſtreffe.

9 Czeli den vkarali my neprzietele
m^ogi, a giz mye chualechu, proty
mnye prziffahachu. 35

10 Nebo popel yako chleb gedyech,
a pytye me ſ placzem myefich;¹³⁾

11 Od obliczege,¹⁴⁾ twei neliboſti,
nebo zdwyh zetrzel fy mye.

¹⁾ hoſpodine přidáno v českém překladě. — ²⁾ Za tím vynecháno: *daſſ*. — ³⁾ exul-
tabit. — ⁴⁾ *mymy* není v latinské Vulgátě; mezi prvním *m* a *y* jeſt díra v pergameni. —
⁵⁾ *M. newzkochaff*. — ⁶⁾ *M. poloſenye*, oblationes. — ⁷⁾ *M. wzlozye*, imponent. — ⁸⁾ *M. Modlitba*. —
⁹⁾ *M. dopuſzczenyem*. — ¹⁰⁾ Vynecháno za tím: *Kteryſkoly den zwolam tebe, brzo wſtliſſiſs mye*. —
¹¹⁾ *M. zechli*. — ¹²⁾ *M. zechlo*. — ¹³⁾ *M. myefiech*. — ¹⁴⁾ Vynecháno: *hnyewu*.

12 Dne mogy jako ťtyen odeťťly,
a ya jako feno zťechl ťem.

13 Ale ti, hoťpodine, na wiecznoť
oťtanes, ¹⁾ pamyet twa od pokolenye
5 do pokolenye.

14 Ty wťtana ťlitugeťť ťe nad ťťio-
nem; nebo czas ťlitouanye geho, ne-
bo prziffel czas;

15 Nebo ťlibili ťu ťťye ťluham twym
10 kamenye yeho, a nad zemy || yeho
ťmylugi ťe.

16 Wzboťie ²⁾ ťe wlaťťi gmena twe-
ho, hoťpodine, a wťťiczny krali zem-
ťcie ťlawi twei;

15 17 Nebo wťtawil hoťpodyn ťyon, a
widyen bude w chuale ťwei.

18 Wezrzel na modlitbu pokornych
a nepotupil proťbi gich.

19 Napiffana ta budte v pokoleny
20 druhe, ³⁾ a lid, genz bude ťtworzen,
wchuali hoťpodina.

20 Nebo prozrzel z wiťoťťi ťwatey
ťwei, hoťpodyn ť nebe na zem ťezrzel,

21 Abi vťťiffal ťtonanye okouanych
25 a zproťťi ⁴⁾ ťyny zbitich, |

22 Abi zwieťtuali w ťyonu gmye
hoťpodynowo, a chualu geho w yeru-
ťalemye,

23 Ue ťťnymanye lidu w gedno, a
30 kraloue, abi ťluzili, abi ťluzili ⁵⁾ hoťpo-
dynu.

24 Odpowiediel gemu na czeťťie
ťili ťwei: maloťť dny mťich wzpowiez
my;

35 25 Neodzowuy mne ⁶⁾ v polowiczi
dny mych; v pokolenye y v pokoleny
leta twa.

26 U poczatzie ti, hoťpodyne, ze-
my ťi zalozil; a dyelo ruku twu ťu
40 nebeťťa.

27 Ony zhynu, ale ti oťtaneťť; a
wťťiczny jako rucho oťtaragi [146] ťe.

A jako odyeuaczkv promyenys
gie, y promyenyeny budu;

28 ale ti tiz wezdi ťy, a leta twa
nezhynu.

Synowe ťluh twich zbidlee; a ťye- 5
mye twe ⁷⁾ gich na wieki ťe oprawi.

Chuala otczi y ťynu.

modlit.

Genz na ťwatem krzizi zlodiegie
pozdie ku pokanye kagťcieho ťwu we- 10
liku myloťťi przigal ťy, Przigmymye,
hoťpodyne, hrzieťťnyczy ku prauemu
pokany y prauemu wynanye ⁸⁾ wťťeho
zleho, czo ťem wczynyla; y racz mye
otczowym | ťmylouanyem obranyti, 15
abich ťe opiet k woli hrzieťťnych ne-
nawratila, abi ty, rozpomana ťe na
twe ťmylouanye, zapomanul y odpv-
ťil, czo ťem ťhrzeťťila zly pomysle-
nyem. amen. 20

(Zalm CXXIX.)

1 Z hlubokoťťi wolach k tobie, ho-
ťpodyne;

2 hoťpodyne, vťlis hlas moy.

Budta vťťy twogie poťťluchagiecie 25
na hlas proťbi mey.

3 Acz neťťprawednoťťy ⁹⁾ budes, ho-
ťpodyne, hoťpodyne, kto ťtrpy?

4 Nebo v tebe ťlitowane geťť, a
pro zakon twoy trpyel ťem tebe, ho- 30
ťpodyne. ||

Trpiela duťťe ma hoťpodyna ¹⁰⁾ w ťlo-
wie geho;

5 nadiegi myela duťťe ma w hoťpo-
dyna. 35

6 Od ťtrazie gitrznye az do noci
vťťay yťrahely w hoťpodyna;

7 Nebo v hoťpodyna myloťťrdye, a
wehike v nyeho wikupenye.

¹⁾ Za tím vynecháno: a. — ²⁾ Na počátku tohoto verše vynecháno: I (et). — ³⁾ M. *druhem*. — ⁴⁾ M. *zproťťil*. — ⁵⁾ V češtině omylem dvakrát psáno. — ⁶⁾ *mne* po straně připsáno od korektora. — ⁷⁾ *twe* přeškrtnuto. — ⁸⁾ Snad m. *wynanye*. — ⁹⁾ Za tím vynecháno: *ťchowawaty*. — ¹⁰⁾ *hoťpodyna* přebytečno, neb není v lat. Vulgátě.

8 **A** on wikupi yzrahele ze wfiech
neprawdnoſtie geho.

Chuala otezi.

(Modlitba.)

5 **H**oſpodyne, yezu kriſte, genz gfi
vtiecha ma y wfiech, gizto w tie wye-
rze, bud my ohrazenye newibogycie.
wiz, hoſpodyne, nemocz mu, gizto
ſem czaſto przemozena dyablowym
10 zrazienyem, przyſtupanyem k geho
woli; a proto proſſi tebe, hoſpodine,
abi my raczil odpuſtity, czoz ſemeczy-
nyla y dopuſtla ſe ſmyliſtwym y wfyem
zlym dopuſzczienyem. amen.

15

(Zalm CXLII.)

Hoſpodine, vliſ modlitbu mu; wfy-
ma przewiez proſbu mu v prawdye
twey; vliſ mye w twey prawdye.

2 **A** newchod ſluhu¹⁾ twu w ſud;
20 nebo nebude zprawen²⁾ wfſyeliki czlo-
wiek³⁾ zywi.

3 **N**ebo ſtihal geſt neprzytel [147]
duſſi mu, ponyzil na zemy zyuot moy,

Poſſadil mye w temnych, iako mrtwe
25 wieka.

4 y wztuzil ſe we mnye duch moy;
we mnye ſmutilo ſe ſrdcie me.

5 **P**õnyel ſem dny ſtarich; miſſil⁴⁾
ſſem we wfiech czeſtach⁵⁾ twich,
30 w uczynieny ruku twu myſſlech.

6 **Z**proſtrzech ruczcie mogli k tobie;
duſſe ma yako zemye bez wodi k⁶⁾
tobie.

7 **B**rzo vliſ mye, hoſpodyne; omdlel
35 duch moy. Neodwraczu oblicziegie
tweho ode mne, a podoben budu ſtu-
pugiziem w giezero.

8 **U**ſliſſanu czyn my rano miłoſt
twu; nebo w tie vſſal ſem.

Znamuoczyn my czeſtu, na nyez
bich chodil; neb k tobie zdwił ſem
duſſy mu.

9 **Z**proſt mye od neprzatel mych,
hoſpodyne; k tobie ſſem vtekl.

5

10 **v**ez mye czyniti woli twu; ne-
bo buoh moy ty ſy.

Duch twoy dobr dowede mye w ze-
my prawu.

11 **p**ro gmye tve, hoſpodyne, ozy- 10
wiſſ mye; w ſprawednoſty twey

Wywedeſſ z zamutka duſſy mu.

12 **a** v myłoſty twey roztratis ne-
przатели me;

I zaſtidiſ⁷⁾ wfſiczkny, giz mutye 15
duſſi mu, nebo ya ſluha twa ſem.

Chuala otezi y ſynu.

modlit.

BOzie, genz ſi zbawil ode wfſſeho
hrziecha y zleho pomylenye na mem 20
ſrdci poczateho y ode wfſſeho hrzie-
cha ſmrtdlného, day my, hoſpodyne,
wzacne⁸⁾ a doſtoynye plnyty poka-
nye a kazanye tve. amen.

Nerozpomynay,⁹⁾ hoſpodyne, naſſich 25
hrziech¹⁰⁾ ſtarich any naſſyey rodyny,
any pomſty wzieway pro naſſye hrziechi.

Potom rziekay letanij naprzed
pſanu, nechagie gynych proſſeb;
rzieka¹¹⁾ tito werſſiki: 30

Hoſpodine, ſmyluy ſye. Kriſte ſmy-
luy ſye.

Hoſpodine, ſmyluy ſe. Otczie naſ.

Y neuwody naſſ v pokuſ.

Bud nam, hoſpodyne, wezie mocna. 35

Od oblicziegie neprzatelſkeho.

Racz ny, hoſpodyne, tohto¹²⁾ dne
vchowati ode wfſſeho hrziecha.

¹⁾ M. *f. ſluhu*. — ²⁾ *Vynecháno: przed tebu*. — ³⁾ *czlowiek* přidáno; v lat. *Vulgatě: omnis vivens*. — ⁴⁾ M. *miſſil*. — ⁵⁾ M. *ſkutecznych* (*operibus*). — ⁶⁾ *k nemá se čisti*. — ⁷⁾ M. *zatratyſſ* (*perdes*). — ⁸⁾ M. *wzacnye*. — ⁹⁾ *Odtud pokračuje se drobnějším písmem*. — ¹⁰⁾ M. *hrziechow*. — ¹¹⁾ M. *rziekay*. — ¹²⁾ M. *tohoto*.

Smyluy fe nad namy, hospodine!
Smyluy fe nad namy.

Bud myloſt twa nad namy, hospo-
dine, yakozto ſmy wierili w tie.

5 Ia ſem rzekla: hospodine, ſmyluy fe
nade mnu. Vzdraw duſſi mu, nebo
[148] ſem hrzieſſila tobie.

Uzdraw, bozie, twe wierne. Bozie
moy, wſſagiecie w tie.

10 Poſſli nam pomocz ſ nebc. A z ſyona
obran ny.

Bud nam, hoſpodyne,¹⁾ bezpečen-
ſtwe mocne Před oblicziem ne-
przatelſkym.

15 Hoſpodine, neczyn nam podle na-
ſſich hrziechow Any podle naſſich zloſte
odplaczuy nam.

Hoſpodine, nerozpomynay naſſich
hrziechow ſtarich. Skoro przigmy ny
20 myloſrdye twe, nebo chudi vczyneny
ſmy welmy.

Pomoz nam, bozie, ſpaſſiteli naſſ.
A pro chualu gmene tweho | zbaw ny
y myloſtyw bud naſſym hrziechom pro
25 twe ſwate gmye.

Shrzeſſili gſmy ſ naſſymy otczi. Ne-
prawie gſmy vczynili, hrziecha ſmy ſie
dopuſtili.

Hoſpodine, vſliſ modlitbu mu, A wo-
30 lanye k tobie przid!

modlitby.

Hoſpodine,²⁾ gemuz obiczno geſt
ſmylouati ſye a odpuſtiti, przigmy
modlitbu naſſy, y ny wſichny, ſlvhi
35 twe, giez hrziechow rzetiez wieze, ſmy-
louanyem twey miłoſty rozwiez.

Uſliſ, hoſpodine, proſſymy, pokor-
nych modlitbu, a zpowiedagiczem
ſe tobie odpuſt hrziechi, abi ti ſpolkem
40 dal nam pokanye y ſlawny pokoy.
amen.

Neprzechualeného miloſrdie tweho
proſſymy, day nam owſſem,³⁾ ny od
hrziechow y ode wſſye peczie y od
muk, genz za nye zaſluhugemy, zba-
wil.

Bozie, genz wynu rozhnyewan ſſy,
pokanym vtieſſen ſy, proſbu lyda
tweho myloſtyuye obezrzi, rany hnye-
wa tweho, giez za naſſe hrziechi vtye-
zimy, myloſtywie od nas⁴⁾ | odwrät. 10
amen.

Wſſiemohucie hoſpodine, ſmyluy fe
nad twu⁵⁾ ſluhu y nawed gey podle
twey miłoſti na prawu czeſtu zdrowie
wieczneho, abi w twu nadyegy zadal, 15
czoz geſt tobie libo, a to wſſy moci
konal.

Hoſpodine, od nychozto geſt pra-
wa zadoſt, prawa rada y wyerna dyela,
day ſluham twym myer, gehozto ſwiet 20
nemoz daty, abi ſrdcie naſſe kazany
twemu dana bila, a bazny nepratel
naſſich zbaweny [149] czaſſi naſſi bi-
dlili twȳ zabranyenyem pokoyny.

Zazzy ohen ſwatcho ducha w zy- 25
woti y ſrdcze naſſe, hoſpodine, abi-
chom tobie czyſtymy zyuoti a czyſty-
my ſrdcie ſlibili ſe.

Wſſiemohucie, wieczny boze, genz
zywym wladnes y mrtwymy, y wſſyem 30
miłoſt dawas, giezto w tie wyerzie,
y w twem dzie przebywagiczem⁶⁾
poznawaſſ, tebe pokornye proſſymy, a
za ktore ſmy proſſiti poczeſi, a kterez
tento ſwiet tyeleſtnye ma, nebo o nen 35
ſwiet, tiela zbawyw, przyal geſt, bi
twu myloſty ſwich wſſiech ow⁷⁾ zba-
weny bili a radoſti wyecznu vtieſſeny
bili ſkrzie tie, yezu krziſte, ſpaſſiteli

¹⁾ M. *hoſpodyne*. — ²⁾ Odtud větſím písmem se pokračuje. — ³⁾ Vynecháno nejſpíſe: *aby*. —

⁴⁾ *as* připsáno snad od korektora. — ⁵⁾ M. *twym*. — ⁶⁾ M. *przebywagiczie*. — ⁷⁾ M. *hrziechow*.

wšieho ťweta, genz ťi žyw y kraluges,
bozie, wieki wiekom.

O ťwietla roze, matko bozie, ťwata
marzie, morzťka hwiezdo, o ťwietlo
5 wšieho ťweta, ošwiet me ťrdcie y moy
žywot y ťmyšl, a racz my daty po-
znaty tweho myleho ťyna. o mylošrdna
roze y matko našeho boha yezu kri-
šťa, bud my po mocznyce w tu dobu,
10 kdiž ťe ma duffe bude ť mým tielem
dychty. amē.

tuto poruczis bohu fedm zalmow
a dyeff:

Prizgmy, hošpodine, ťwati otcie
15 wšemohucie, wieczny bozie, ťkrze
gedineho ťyna tweho, yezu krišťa, y
ťkrze ducha ťwateho, vtešťitele wiecz-
neho, tobie rowneho, tuto obiet zal-
mow y modlitew, giez ya, nedošttoyna
20 lrziešnyce, na chwalu y na ťlawu
twemu gmenu ťwatemu y we ygmye
ťwatey marzie, dyewicze, y wšiech
ťwatich angelow y archangelow, patri-
ačch, prorokuow, apoštolow, mucedl-
25 nykuow, zpowiedlnykw, dyewicz y
wšiech twich zwolenykw za wšťe
me lrziechu y zameškany kamešk-
nye¹⁾ y za opušezenie dobrich dyel
y za mu rodynu .N. zpiewati zadala
30 ťem, abi ťkrze twu welku mylošť y
ťkrze pomoc wšiech ťwatich twich,
czozkolwiek ťkrze žywota meho mdlo-
bu proty božťwie twey mylošťi ťem
opuštula, abi raczil mylošťiwie [150]
35 zahladiti y zapomnyeti, y dal my prawu
zpowied a wyernu opravu y poka-
nye, a plodyczťwu študnychi ťlez ra-
czil wipuštiti, abich ge wolnym vtrpe-
nym mohla hledati, abich po tomto
40 ťwietie, kdiž prziđu przed obliczey
božťwie tweho, bez hābi a bez ťra-
chu ťwich neprzatel mohla zbity a

k tobie radoštnye y bezpecznye przi-
gyety. Amen, amen, amen.

**Tuto ťe pocznagi hodiny za wšťe
duffe wyene²⁾ a nayprwe nešpor
zadušťnye. |**

PRošťmy za wšťye duffye wyerne.
Odpoczynutye wieczne day gym, ho-
špodyne, a ťwietlošť wieczna ťwiet gym.

(Zalm CXIV.)

1 Mylowach, ze všliffy hošpody 10
hlas modlitby mey.

2 Nebo naklonyl vcho ťwe mnye,
a w dnech mych wzyuaty budu.

3 Oklicžili ťu mye bolešty ťmrtdlne,
a žhynutie pekelnā naležla mye. 15

Šmutek a bolešť naležl ťem,

4 a gmye hoš, odynowo budu wzie-
uatí: ||

O hošpodine, wiprošť duffy mu.

5 miloštywi hošpodyn a prawi, a 20
buh naš ťlitugie ťe.

6 Ošlrzieha³⁾ mahtkich hošpodyn;
pokorziech ťe, a wiprošty mye.

7 Obrat duffi mu v pokoy twoy;
nebo hošpodyn dobrze vczynyl tobie. 25

8 Nebo wiproštl duffi mu z ťmrty,
oczy mogie od ťlez, noli me od po-
plzu.

9 Šlbyim ťe hošpodynu w kralow-
ťwie žywich. 30

Pokoy wyeczny day gym hošpo-
dyne, A ťťwietlošť wyeczna ťwyet gym.

až. Šlbyim ťe hošpodynu | w kralow-
ťwie žywich.

(Zalm CXIX.)

K hošpodynu, kdiž ťe mutiech, wo-
lal ťem, y všliffťe⁴⁾ mye.

2 Hošpodyne, zprošť duffy mu ode
rtow neprawich a od yazika lštyueho.

3 Czo dadye tobie nebo czo przi- 40
lozie tobie k yaziku lštyuemu?

¹⁾ Preškrtnuto. — ²⁾ M. *wyerne*. — ³⁾ *custodiens*. — ⁴⁾ M. *všliffyžťe*.

4 Sypowe mocneho ostrzie f uhlým
zhubugicziem.

5 5 Horze mnye, ze bidlenye me pro-
dhllo fe gest, bidlil ¹⁾ f bidlegicziemy
cedar; ²⁾

6 welmy zemenynem bila duffye ma.

7 S tyemy, gyz nenawidiechu po-
kogie, biech pokogen; [151] kdiz mlu-
wiech gym, wiboyouachu mye darmo.

10 Pokoy wyeczny.

ā. ³⁾ Horze mnye, ze przibitek moy
prodhl sie gest.

(Zalm CXX.)

Zdwlh occhi mogi na hori, odkowad
15 przichodi pomocz mnye.

2 Pomocz ma od hospodyna, genz
vczynyl nebe y zemy.

3 Neda ⁴⁾ w zamuczenye nohy
mey, ⁵⁾ any drzematy bude, genz
20 strzeze tebe.

4 Owa nebudet drzematy any spati,
gēz strzeze yzrahele.

5 Hospodyn strzeze tebe, hospodyn
zašlona twa nad ruku prawiczie | twey.

25 6 Przel den sluncze nebude zeczi
tebe, any myeficz przel nocz.

7 Hospodyn strzeze tebe ode wšfye-
ho zleho; strzez duffe twey hospodyn.

8 Hospodyn strzez weydeny tweho
30 y wišcie tweho, od toho nynye az y
na wieki.

Pokoy wyeczny day gym h.

āž. Hospodyn ostrzieha tebe ode wšfe-
ho zleho; ostrziehay duffy twu hospo-
35 dyn.

Zal. (CXXIX.)

1 Z hlubokošty wolach k tobie, ho-
spodme;

2 hospodyne, všlis hlas moy.

40 Budta všfy twogi pošluchagiczie na
hlas prošbi || mey.

3 Acz nešprawednoštu ſchouati ⁶⁾
budeš, hospodme, hospodme, kto štrpi?

4 Nebo v tebe ſlitouanye geš, a pro
zakon twoy trpiel ſem tebe, hospodme.

Trpyela duffe ma hospodina ⁷⁾ w ſlo- 5
wie geho;

5 nadyegi myela duffe ma w ho-
spodina.

6 Od ſtrazie gytrzyne az do noczi
wšfay yſrahele w hospodyna; 10

7 Nebo v hospodina miłofrdie, a
welike v nyeho wikupeny.

8 On ⁸⁾ wikupi yſrahele ze wšfiech
nešprawednoštie geho.

Pokoy wyeczny day gym. | 15

Acz zlošti chouati budes, hospodme,
hospodme, kto štrpy?

(Zalm CXXXVII.)

Wzpowiedagi ſe tobie, hospodme,
we wišem frdczy mem; nebo fy všli- 20
ſſal ſloua všt mych.

Przed angeli wzpiegi tobie,

2 zmodlym ſye w chramu ſwateho
tweho a wzpowiedam ſe gmenu twemu

Nad myłofrdie twe a prawdu twu; 25
nebo zweliczel ſi nade wšfe gmye ſwate
twe.

3 W kterizkoly den wzowu tebe,
vliš mye; wzplodíš duffy ⁹⁾ mey ſilu.

4 Zpowiedayte ſe tobie, hospodme, 30
[152] wšſiczny krali zemšcie, nebo
ſliſſeli wšfyczka ſloua všt twich,

5 Zpieuayte ¹⁰⁾ na czeštach hospo-
dynowich, ze welika geš ſlawa hospo-
dynoua; 35

6 Nebo wišſoki hospodyn, a nyzke
wydy a wišſoke z daleka zna.

7 Acz choditi budu proštrzed ſmut-
ka, ozywiš mye, a na hnyew neprza- 40
tel mych zdwlhnes ruku twu, a ſpa-
ſſena mye vczyny ¹¹⁾ prawiczie twa.

¹⁾ M. *bidlil gšem*. — ²⁾ M. *w cedar*. — ³⁾ ā připsal rubrikator. — ⁴⁾ M. *Neday*. —
⁵⁾ M. *twey*. ⁶⁾ M. *ſchouauati*. — ⁷⁾ *hospodina* přidáno v českém překladě. — ⁸⁾ M. *A on*. —
⁹⁾ M. *w duffy*. — ¹⁰⁾ M. *I zpieuayte*. — ¹¹⁾ *vczynyla*.

8 Hospodyn zaplaty za mye. hospodyne, mylošt twa na wiek; a dyela ruku twu nepotupiff.

Pokoy wieczny d.¹⁾

5 Dyela ruku twu nepotupuy.

č. Shiffal sem hlas f nebe prawie-
cie mnye: Blahoslawenye nirtwe,
gyz v bozie vmyeragi.

(Magnificat. Luc. I. 46—55.)

10 46 Zweliczey duffe ma hospodina.

47 I weffelil se duch moy v bozie,
paffitel²⁾ mem,

48 Nebo wczerrzel na pokoru roby
fwey; tot wedye z toho blazenu mye
15 rzku wfieczka pokoleny,

49 Nebo vczynyl mnye welike, genz
moczen gešt, a fwate gmye gehu;

50 A mylošt gehu od naroda w na-
rodi bogicziem se gehu.

20 51 Uczynyl || mocz w loktu fwem,
rozplaffil pišne mišl frcze fweho.

52 Sfadył moczne sfolicze,³⁾ a wzwi-
ffil pokorne.

53 Laczne nakrmyl dobrým, a bo-
25 hate pušl gešfitye.

54 rzyal⁴⁾ yfrahele dyetye fwe, roz-
pomanuw mišfrcdie fwe;

55 Iakoz mluwil gešt k otczom na-
ffym, abrahamowy a ffemeny gehu.

30 Pokoy wyeczny day g.

Wffieczko, czo my dawa otecz moy,
ke mnye przide, a toho, genz ke mnye
przide, nezawrhu od ffebe.

Hospodine, fmyluy se, křište fmyluy
35 se. Hospodyne fmyluy se. Otczie nař.
Zdrawa maria. Y neuwody nař v po-
kuřeny, Ale zbaw.

(Zalm CXLV.)

2 Chual duffye ma hospodina.
40 wzchualym hospodina w zywoťe mem,
zpiegi bohu memu, yakoz dlwio sem.

Nerodte vřfaty w knyzata,

3 w ffynych hřfkich, w nychze
nenye řpaffenye.

4 Wynde duch gehu y wraty ře
w zemy řwu; w ten den zhynu wfye-
czka myřenye gich.

5 Blazeny, gehu buoh yacob⁵⁾ po-
mocnyk yeho, nadiege gehu w ho-
řpodynu, bohu yeho:

6 gēz vczynyl nebe a zemy, mo-[153]
rze a wfieczko, czoz w nych gešt;

7 Genz řchoua prawdu na wieki;
czyiny řud nařřile trpiegicziem; dawa
krmy lacznym.

Hospodyn zprořczyge okouane;

8 hospodyn ořweczge řlepe.

Hospodyn wzwođy wyrażene;⁶⁾ hōřpo-
din myluge prawe.

9 Hospodyn řřezie przichozie, řy-
rotka a wđowu przigme a czeřtu hrzeřř-
nych rozřraty.

10 Zkraluge hospodyn na wieki;
buoh twoy, řyon, v pokolenye y v po-
kolenye.

Pokoy wyeczny.

Od wrat pekelných wy|prořř, ho-
řpodyne, duffe gich. Wyerzi wiđieti
mylořř hospodynowy w zemy zywich.
Odpoczynte v pokogi. Amen.

Hospodyne, vřřis modlitbu mu. A wo-
lanye me k tobie przid.

(Modlitby.)

Prziklon, hōřpodine, vcho twe k na-
řřym prořbam, gymyz mylořřdie twe-
ho řnaznye prořřymy, aby duffy řluhi
tweho, giez ři ř tohoto řwieta řnyeti
35 kařal, v pokoyne a řwietřem kralow-
řřwie gi pořřawil a řwatym twym ka-
řal gye przitouarřřřenu byty. amen.

Hospodine, gemuz || gešt zwařřtne
řmyłowati ře wczdi a odpuřřiti, tebe pro-
řřymy za duffe twich wiřených řluh,
gymz řy ř tohoto řwieta řnyety kařal,

¹⁾ Za řim řasura. — ²⁾ M. řpaffitel. — ³⁾ M. ř řřolicze. — ⁴⁾ M. Przysal; piřař opo-
menul vepsati P. — ⁵⁾ M. yacobow (Deus Jacob). — ⁶⁾ elisos, wiwřacze řw.

aby gich nedawal w neprzatelſke ruczie any zapomanal na wieki, ale kaz gie przigieti angelom a do przyebitka przyueſti rayſkeho; a proto, ze fu
 5 w tie vſſali y wyerzili y nadyegi myeli, neday gym muk wiecznych trpieti, ale racz radoſti wyeczney doweſty. amen.

mod'.

10 Proſſymy tebe, hoſpodine, pro twu miloſt ſmyluy ſe nad duſſi ſluzebnyचे twey, a od poſkwrnyeny ſmrtnedlneho gy zbawie wieczneho ſpaſſenye czaſtku gey nawrat Skrze naſſeho boha
 15 yezu křiſta, genz żyw geſt a kralugie na wieki wyekom. amen.

Hoſpodyne, vſliſ modlitbu mu. A wolanye me k tobie prizd. Odpoczynte v pokogi. Amen.

20 Duſſye wſſyche wyernych ſkrze myloſrdie yezu křiſta odpoczynte v wye-
 cznem pokogi. Amen.

Tuto ſye poczynagy vigilie za wſſye duſſye wyerne a poczneſt tako:

25 [154] Modlemy ſſe za wſſiecherny wyerne duſſe ſprawedlne vmrle. Pokoy wyeczny day gym, hoſpodine, A ſwietloſt wyeczna ſwiet gym.

Obkliczili fu mye lkanye ſmrtn. Boleſti pekelné obkliczili fu mye.
 30

(Zalm XCIV.)

1 Poydem,¹⁾ raduymy ſe bohu;²⁾ wzdaymi chualu³⁾ ſpaſſiteli ſwemu;

2 obkliczme⁴⁾ licze gehu w zpowiedi,
 35 a gemu zalmu piegicze.

Obkliczili fu mye lkanye ſmrtn, boleſti pekelné obkliczili fu mye.⁵⁾

3 Nebo geſt hoſpodin weliki buoh a kral moczny nade wſſe my bohi, nebo buoh nezapudi lydu ſweho;⁶⁾

4 neb w gehu ruku fu wſſieho ſwiete kragi, wſſiech hor on ſam wiſſoſt obe-
 zrzy.⁷⁾

Boleſti pekelné obkliczili fu mye.⁸⁾

5 Nebo gehu geſt morzie, a ſſam geſt ge ſtworzil, a zemy⁹⁾ ſtworzile ſta rucze gehu.

6 poydem,¹⁰⁾ v modlu,¹¹⁾ padnym przed hoſpodinē, placzmy przed nym, gēz ny ſtworzil.

7 nebo on geſt hoſpodyn¹²⁾ naſſ, a my lid a owcze paſtewne¹³⁾ gehu.

Obkliczili fu mye lkanye ſmrtn, boleſti pekelné obkliczili fu mye.¹⁴⁾

8 Dnes, acz gehu hlas vſſliſſyſte, ||
 nerodte twrditi ſrdecz waſich

9 yakoz w zamuczenye¹⁵⁾ podle dne pokuſſeno¹⁶⁾ na puſczy, kdez fu pokuſſeli mne waſſy otczi, pokuſſili a widieli diela ma.

Boleſti pekelné obkliczili fu mye.¹⁷⁾

10 Cztyrzdyczety let bližnye¹⁸⁾ ſem bil pokolenye tomu a rzka: ty wzdy bludie ſrdczem ſwym.¹⁹⁾

11 ony²⁰⁾ fu mych czeſt nepoznali; gymz²¹⁾ ſem prziffahal v mych hnye-
 wiech:²²⁾ acz weydu v moy pokoy.

Obkliczili²³⁾ fu mye lkanye ſmrtn, boleſti pekelné obkliczili fu mye.

Pokoy²⁴⁾ wyeczny day gym, hoſpodine, a ſwyetloſt wieczna ſwiet gym.

Boleſti pekelné obkliczili fu mye.

Obkliczili fu mye lkanye ſmrtn, boleſti pekelné obkliczili fu mye.

¹⁾ Zde počíná se Invitatorium; m. *Poydyete* (venite). — ²⁾ M. *hoſpodynu* (Domino). —

³⁾ Vynecháno: *boku* (Deo). — ⁴⁾ *praeoccupemus* — ⁵⁾ *Obkliczili... mye vložka*. — ⁶⁾ *nebo ſweho vložka*. — ⁷⁾ *et altitudines montium ipsius sunt* (v Ritualu: *conspicit*). — ⁸⁾ *Boleſti... mye vložka*. — ⁹⁾ *siccum*. — ¹⁰⁾ M. *Poydyete* (venite). — ¹¹⁾ M. *modlmy ſie* (adoremus). —

¹²⁾ Vynecháno: *boh*. — ¹³⁾ M. *lid paſtwy gehu a owcze ruku*. — ¹⁴⁾ *Obkliczili... mye vložka*. —

¹⁵⁾ *in irritatione, w rozdraženy* na str. 73. — ¹⁶⁾ M. *pokuſſenye, tentationis*. — ¹⁷⁾ *Boleſti... mye vložka*. — ¹⁸⁾ *offensus, hnyewen* na str. 72; v Ritualu: *proximus*. — ¹⁹⁾ *ſwym přidáno* v českém překladě. — ²⁰⁾ *Et isti*. — ²¹⁾ *ut, iakoz* ŽW. — ²²⁾ *in ira mea*. — ²³⁾ *Vložka*. —

²⁴⁾ *Mezi Poko a y rasura*.

(Zalm V.)

2 Slova ma vffyma przigmy, hospodyne; vrozumyey wolanye memu.

3 Posluchay hlafu modlitbi mey,
5 krali moy a boze moy.

4 Nebo k tobie zmodlym sse, hospodyne; rano vflifis hlas moy.

5 Rano przistupi k tobie y vzrzi; nebo ne buoh chce neřprawednořtu
10 ti fy. ¹⁾

6 Any bidliti bude podle te[155]be zlobiwi, any ořtanu neprawie przed oczyma twyma.

7 Nenawidiel fy wffyech, giz czynye
15 neřprawednořt; ²⁾ zatratis wffieczki, giz mluwie lez.

Muzie kruaueho a lřtyueho mrzkuge hospodyn.

8 ale ya w mnozřtwie mylořti twei
20 Uendu w duom twoy y zmodlř fe w chramu řwatem twem w řtrachu twem.

9 Hospodyne, vwed mie v prawdie twej; pro neprzateh me oprav przed tebu czeřtu mu.

25 10 Nebo nenyne w uřtech gich prawda; řrdcie | gich geřfitno geřt.

11 Row otewrzeny geřt hrdlo gich, yaziki řwymy lřtywie czynyechu; řud ge, hospodine.

30 At padnu řmyřlenych ³⁾ řwych; podle mnozřtwie nemylořtie gich wipud ge, nebo wzdrzdili řu tie, hospodyne.

12 At fye radugi wffieczkny, gyz nadiegi magi w tobie; na wieki fe
35 wzradugi, y bidliti budeř w nych.

I wřchlubie fye wffieczkny w tobie, gyz mylugi gmye twe;

13 neb ti pozeřnas prawemu.

Hospodyne, yako řczitem dobru woli
40 twu koruoval || ři ny.

Pokoy wyeczny.

Opraw, hospodine, boze moy, przed twyma oczyma czeřtu mu.

(Zalm VI.)

2 Hospodine, w ⁴⁾ ne w řidany twem lay my, any w twem hnyewie trefekzi mne.

3 Smyluy fe nade mnu, hospodyne, nebo ti nemoczen řem; vzdraw mye, hospodine, nebo zamuczeny řu wffieczki kořti me.

4 I dvře ma řmuczena geřt welmy; ale ti, hospodine, y dokudze? 10

5 Obrat fe, hospodine, y wiprořt duřy mu; řpaffena mye vczyn pro milořtu twu.

6 Nebo nenyne w řřmrty, genz bi pomnyel tebe; v pekle ale kto fe zpo- 15
wieda tobie?

7 Uřřylowal řřem w řtonany mem; zmygi przed kazdu nocz loze me, řlza- my mymy pořteli mu řroři.

8 Zamutilo řfe od řidanye oko me; ⁵⁾ ztaral ⁶⁾ řem fe mezi wffyemy neprzateh mymy.

9 Ođřtupte ode mne wffieczkny, giz czynyte neřprawednořt; nebo vřřlřřal hospodyn hlas placze meho. 25

10 Uřřlřřal hospodyn prořbu mř; hospodyn modlitbu mu przyal.

11 At fe řtadie y zařtadie ⁶⁾ wřřichny [156] neprzietele mogli; at fe obratie y zařtadie welmy brzczie. 30

Pokoy wyeczny day gym.

Obrat fe, hospodine, a wiprořt duřy mu; nebo nenyne w řřmrty, genz pomnyel bi tebe.

(Zalm VII.)

2 Hospodine, boze muoy, w tobie mam nadiegi; řpaffena mye vczyn ze wřřiech řřichagicziech ⁷⁾ mne y wiprořt mye,

3 At by newitřh yako lew duřy 40
mu, kdiz nenyne, kto wikupie any kto řpaffena vczynye.

¹⁾ volens iniquitatem tu es. — ²⁾ M. neřprawednořt. — ³⁾ M. ř myřleny. — ⁴⁾ w pře- bytečno. — ⁵⁾ M. řřtaral. — ⁶⁾ Vynechano za řim: nahle (vehementer). — ⁷⁾ M. řřichagicziech.

4 Hořpodine, boze muoy, acz fem
vczynyl to, acz geřt neřprawednořt
w ru|ku mu,

5 Acz fem odplatil odpłacigicziem
mnye zlee, řpadnu dořtoynye od ne-
przatel mřch geřřitnych.

6 Hon neprzetel duřři mu y po-
padny y ztlacz w ziemy zywot muoy
a řlawu mu v prach wved.

10 7. Wřtan, hořpodine, w hnyewu twem
y wzwyeff řie w kragiech neprzatel
mych.

8 I wřtan, hořpodine, ¹⁾ w kazanye,
genz ři rozkazal, bozie moy; a řbor
15 hrzeřřnich okliczi tye.

A pro ten do wiřřofti wrat ře.

9 hořpodyn řudy lid.

Sud mye, hořpodine, podle || prawa
meho y podle newyny mey na mye.

20 10 Zahyne neřprawednořt hrzeřř-
nych; a opravis praweho, zpituge
řrdcze a ledwie, bozie!

11 Prawa pomocz ma od hořpodyna,
genz řpařřenye czynye prawe řrdczem.

25 12 Buoh řudye geřt prawi, řylny a
trpielywi; czy hnyewati ře bude prze-
řře wřře dny?

13 Acz obraczeny budete, ²⁾ mecz
řwoy oprziehał, łuczřcze ³⁾ napal y
30 przřprawil gie.

14 A w nyem przřprawil řudi řmrte-
dne; řypř řwe horuczřmy doczynil. ⁴⁾

15 Tehdy vrořdil neprawo, y po-
czal boleřt y porodil neřprawednořt.

35 16 Iezero otewrzel y wykopal ge,
y upadł w duol, genz vczynyl.

17 Obrati ře boleřt yeho na řlawu
yeho, a na wrch gehe ⁵⁾ neřprawedl-
nořt geho řłupř.

40 18 Zpowedam ře hořpodynu podle
praua meho, ⁶⁾ y zpiewagi gmenu ho-
řpodynowu przewřřřokemu.

Pokoy wyeczny day gym.

ař. At by neutkřřil ⁷⁾ yako lew duřře
mey, křdz nenye, kto bi wiřprawil
anebo zdra ⁸⁾ vczynyl.

ř. Opraw, hořpodine, boze moy, ⁵
P[157]rzed oczyma twyma czeřtu mu.
Otcze nařř. zřdawa maria. y neuwody
nařř v poku. Ale zbaw ny od.

Wyny mładořřt mey A newiedienye
meho nezpomynay, hořpodine. ¹⁰

(Lectio I. Job VII. 16—21.)

16 Odpuřt my, hořpodine, nebo
yako nycz řu dne mogli.

17 Czo geřt człowiek, ze wiřřis ⁹⁾
gey? nebo procz k nemu przřkladařř ¹⁵
řrdcze řwe?

18 nawřczewiřř geho řichle ¹⁰⁾ a brzo
pokřřřis geho.

19 Dokowad neodpuřtis my, any
mne puřtis, bich pozřzela řlynu mv? ²⁰

20 Shrzeřřila řřem; Czo tobie vczy-
nym, o řřazie | człowiecz? procz řy
mye polozil v protywenřřtwi řobie, y
vczynyena řem řama řobie obtiezena?

21 Procz neřřymes hrzeřřchow mych, ²⁵
a procz neodłuczřř ¹¹⁾ ode mne neřpra-
wednořři mych? Sezřzi, ze gřz v pra-
chu řřym, a, acz rano mne budeřř
řledati, neuczřgi. ¹²⁾

Wyerzi, ze wikupitel muoy zyw geřt, ³⁰
a w řudny den z zemye wřřati tieleřř-
nye my geřt; a v mem tiele vzřzi
boha, řpařřitele meho, Gehoz řem ya
widiela řama a nyktegyny, a oczy
mogye řřřledaly řu gey, řpařřitele ³⁵
meho. ||

(Lectio II. Job. X, 1—7.)

1 Sřřřczie ¹³⁾ duřře ma zywotu me-
mu, wiřřli proty řřobie rzecz řřwu, Po- ⁴⁰
wiedie w horzkořři duřři mey.

2 rzku bohu: nerod mne zatratiti Po-
wiesz my to, procz mne tak pofuzuges?

¹⁾ Vynechano za tím: *boze moy*. — ²⁾ Nisi conversi fueritis, *Acz obraczeny nebudete* (viz zde str. 16). — ³⁾ Vynechano: *řwe*. — ⁴⁾ Psano původně: *doczynil*, potom ł vyřřkrabano a přřpsano: *nřl*. — ⁵⁾ M. *geho*. — ⁶⁾ M. *geho* (ejus). — ⁷⁾ ne quando rapiat. — ⁸⁾ M. *zřdawa*. — ⁹⁾ magnificas. — ¹⁰⁾ diluculo. — ¹¹⁾ non aufers. — ¹²⁾ non subsistam. — ¹³⁾ Taedet.

3 Zdalí se tobie wídy dobro, ze potupíš mye a odzeneš¹⁾ mye, stwórze-
nye ruku twu, A radie nemyloštyvich pomozíš?

5 4 Zdalí tieleštné oči twogi gfu; neb yakz wídi človiek, ti wídiš?

5 Zdalí jako dny človiečie dne twogi, a leta twa čašši fu človiečie,

6 aby hledal z'lošti meý, a hrziechi
10 me přepašš²⁾?

7 A zwiez, ze sem nycz zleho ne-
uczynyla, kdiž nykte nenye, genz by
z ruku twu mohl wiprawiti.

Genz fy lazarzie wzkrzeššil z hroba
15 šmrđieleho,³⁾ Ty gym, hospodine, day
pokoy a myešto přiebitka pokoyneho.

ě. Genz přidešš fudyti žywe y mrtwe,
a tento šwiet škrze ohen, Ty gym
day, hospodine, pokoy a miešto přie-
20 bitka pokoyneho.

(Lectio III. Job X, 8—12.)

8 Rucie twoge, hospodine, vczy-
nyele⁴⁾ šta mye, a stwórzile šta mye
wšeho w okršlku; a tak nahle za-[158]
25 hladišš⁵⁾ mye?

9 Rozpomen se,⁶⁾ hospodine,⁷⁾ ze
yako blato vczynyl fy mye a v prach
obratil fy mye.

10 Awššak jako mleko poššyrzil fy⁸⁾
30 mye a jako šir kazal fy my šfešti?

11 kozy a maššem opal fy mye,
koššmy a zylamy šwazal fy mye.

12 žywot a nuloš dal fy my, a
nawščiwenye tve oštrziehalo gešt du-
35 šfe meý.

Hospodyne, kdiž přidešš fuditi šwiet,
kde šfe škrigi před obliczegem hnye-
wa tweho? neb šhrzeššila tobie welmy
w žywotie mem.

40 ě. Dopuščenje meho bogym se
a před tobu šezity | se; kdiž přidešš
fuditi, nerod mne potupiti, Neb sem
šhrzeššila welmye w žiwotie mem.

(Zalm XXII.)

Hospodin opravuge mye, a nycze-
hoz my se nedoštane.

2 v myeštie pašewnem tu me po-
šlawil.

Nad wodu odžywenye⁹⁾ odchował
mye;

3 dušši mu obratil;

Dowedl mye na štezki šprawedno-
šti pro gmye šwe.

4 Acz bich chodil poštrzed štyenye
šmrtdlného, newzbogym se zleho, ne-
bo ti se mnu fu;¹⁰⁾

Prut twoy a kyg twoy ta mye vtie-
ššila fu.

5 Přizprawil ší pře¹¹⁾ || přede mnu
štuol proty gym, gyz mutie mye,

Ztucznyl fy w olegy hlauw mu, a čie-
šfe ma žapogicie kak přešwíetla gešt!

6 A myloš twa wznašleduge mye
wšiech dnye žywota meho.

A to, abich biđil w domu hospo-
dynowu w dluhosti dny.

Pokoy wyeczny day.

añ. V myeštie pašewnem tu mye
pošlawil.

Zalm (XXIV.)

K tobie, hospodine, zdwił sem du-
ššy mu.

2 bozie moy, w tye wšagi; nebu-
du se štydyeti.

3 Any pošmyewayte¹²⁾ se mnye ne-
přiete le mogi; a to ty wšiczkny, gíz
čekagi tebe, nebudu pohanyeny.

4 Uhanyeny budte wšichny nešpra-
wednye čzynecze na prazno.

Czešt tve, hospodine, vkaž my a
štezki tve zucz mye.

5 Opraw my¹³⁾ v prawdye twey a
nawcz mye; nebo ti ší,¹⁴⁾ špaššitel moy,
a tye sem wzdržal čzely den.

¹⁾ opprimas. — ²⁾ peccatum meum scruteris? — ³⁾ foetidum. — ⁴⁾ M. *vczynyle*. —

⁵⁾ praecipitas. — ⁶⁾ Vynecháno: *prošym* (quaeso). — ⁷⁾ Přidáno v českém překladě. —

⁸⁾ mulsisti. — ⁹⁾ M. *obžywenye*. — ¹⁰⁾ M. *gfy* (es). — ¹¹⁾ Zbytečno. — ¹²⁾ Na rasuře. —

¹³⁾ M. *mye*. — ¹⁴⁾ Vynecháno: *boh* (Deus).

6 Rozpomen myłostí twich, hospodyne, a litość, ¹⁾ geż od wieka fu.

7 Wyny mładość meż a niewiedzyne me niepomy.

5 Podle myłostí twej pomny na mye ty, pro dobrotu [159] twu, hospodine.

8 Sładki a prawj hospodin; pro to zakon da zawynucziem w cześć.

9 Zprawi tiche w sudy; wcziti bud ²⁾ krotke cześć swym.

10 Wsłyczki cześć hospodynowi, myłost a prawda, hledagiczem wstaenye geho a swideczstwie ³⁾ geho.

11 Pro gmeno tve, hospodine, odpust hrzechu memu; nebo geż wełly.

12 Kteri geż człowiek, genż se bogi hospodyna? zakon wstawil gemu na cześć, gyz wywoł.

20 13 Duffe geho w dobrem zbidił, a fyemye geho | wzdieli zemj.

14 Twrdost geż hospodyn bogieczem geho, a wstawenye geho, abj ohłasil se gym.

25 15 Oczj mogi wezdi k hospodyn; nebo wiwrati z ofiła noh me.

16 Wzeżzi na mye y smyluy se nadēnu, nebo gedynak a chudy sem yaz.

30 17 Zamvctzi frdce meho zmnożeny fu: z potrzeb mich zprośt mye.

18 Wyz pokoru mu a wśile me, ⁴⁾ odpust wsłyczki wyny me.

35 19 Wzeżzi na neprzateł me; nebo zmnożyeny fu a nawiściu neprawu nawiścieli || fu mne.

20 Strzeż duffe meż y zprośt mye, neaśtazy se, ⁵⁾ ze sem nadyeżi myel w tobie.

40 21 Newynnye a prawie przydrzeł me mne, nebo wzdrzał sem tebe.

22 Wypraw, boze, yzrahel ze wśech neśprawednoście geho.

Pokoy w.

23. Pobluzenye mładośty meż a ne-pamyety meż newzpomynay my, ho- 5 spodye.

(Zalm XXVI.)

Hospodin oświeta ma a spasseny me, koho se wzbogi?

Hospodyn zaślonytel żywota meho, 10 od ko ⁶⁾ se wztrafił,

2 Kdiz se prziblizie na mye wynye, | abj gedłi maśso me?

Gyz mutie mye neprzieteł mogi, ony zemleli fu y letieli fu. 15

3 Acz witanu proty mnye hradowe, nezbo ⁷⁾ se frdce me,

Acz witanie proty mnye boy, w to ya budu wśaty y gmyeti nadiegi. ⁸⁾

4 Gedney prościech v hospodyna, 20 też dobudu: abich bidłil w domu hospodynou po wśie dny żywota meho, Abich widyel woli hospodynou y nawściwel geho chramu.

5 Nebo skrıl meż w śtanu swem; 25 w den zlich zaślo [160] nyl meż w chramie ⁹⁾ śtanu sweho.

6 Na opoczie zwıśil meż, a nye ¹⁰⁾ zwıśil gławu mu nad neprzateł me.

Okolo chodiech a obietowach w śtanu 30 geho obiet wolagicz; wzpiewagi a chualu rzku hospodynou.

7 Uślis, hospodine, głas moy, gymz sem wołal k tobie, smyluy se nadēnu a wślis me. 35

8 Tobie rzekło frdce me, dobywal tebe obliczey moy, obliczege tweho, hospodine, wzdobywa.

9 Neodwrażuy obliczege tweho ode mne, neodchod w hnyewye | od 40 śluhi tweho.

¹⁾ misericordiarum. Za tím vynecháno: *twych*. — ²⁾ M. *bude*. — ³⁾ M. *swideczstwie*. —

⁴⁾ Za tím vynecháno: *a* (et). — ⁵⁾ non erubescam. — ⁶⁾ M. *koho* — ⁷⁾ M. *nezbogj*. — ⁸⁾ in hoc sperabo. — ⁹⁾ M. *schranie* (in abscondito). — ¹⁰⁾ M. *nynye* (nunc).

Pomocnyk bud moy, a ¹⁾ neodstupy mne, any postupy ²⁾ mne, bozie, spaffitel moy.

10 Nebo otec moy a matye ma ofali mne, ale hospodyn przyal mye.

11 Zakon poloz my, hospodine, na ³⁾ czeſtye twey, y oprav my ⁴⁾ na ⁵⁾ czeſtie prawey pro neprzatel me.

12 Nedaway mne w duſſe zamucz-
10 giczem ⁶⁾ mye, nebo wiſtali ſu na mye ſwyedczy neprawie, a ſſelhala geſt neſprawedlnoſt ſobie.

13 Wyerzi wydiety dobro hospodynowo || w zemy zywich.

15 14 Czekay hospodyna, a muzſky czyn, y poſſil ſe ſrdcze tve, a wzdrz hospodyna.

Pokoy wyeczny day gym hof.

20 *ā.* Wyerzi wydiety dobre hospodynowo w zemy zywich

ē. Wyny mlaadoſty mey A newyedyeny mcho nezpomynay hospodie. Otcie naſſ. Y neuwody naſ v p., Ale zb.

25 Duffe ma ſmutyla ſe welmy, Ale ti, hoſpodyne, bud pomoczen gey.

I'. IIII~.

(Job XIII, 22—28.)

22 Odpowiez my,

30 23 czo mam zloſtye y hrziechow, poſkwrnyenye me a ſhrzeſſenye | pokaz my.

24 Procz obliczey ſwoy krigeſſ a poſſuzugeſſ mne neprziatelem ſwym?

35 25 Protu liſtu, genzto wyetr wzchopi, pokazugeſſ mocz ſwu, a ſtrnyſſecie ſuche naſledugeſſ; ⁷⁾

26 Vkażugeſſ ⁸⁾ proty mnyc zloſti, ⁹⁾ a ztrawiti mye chcesz w hrzieſſiech mla-
40 doſti mey.

27 Poſtawił ſi w złamy nohy me, ¹⁰⁾ a ſkrił ¹¹⁾ ſy wſſieczky ſteżki me, a ſtupiegie noh mych znamenal ſſy

28 genz yako talow na ztraweny ſem, ¹²⁾ a yako rucho, genz ſnyedeno 5 bude od molow.

[161] *R'.* Byeda mnyc, hospodine, ze ſem ſhrzeſſila z mey mlaadoſti welmy! Czo my vczynyti, hubenyczi, kam ſie vteku? gedno k tobye, boze moy; 10 ſmyluy ſe nađenu, kdizto przideſſ w den ſudny.

ē. Duffe ma ſmuczena geſt welmye; ti, hoſpodyne, bud gye pomoczen w den ſudny. 15

(Lectio V. Job XIV, 1—6.)

1 Człowiek narodye ſe z zeny, na kraceze żyw geſt, naſpnyen geſt mnoho zamutkuow.

2 Gēz yako kwiet wzende a zetrze 20 ſe, a biezi yako ſtyen, a nykdi w gednom ſławie neſtogi. ¹³⁾

3 A duoſtoynye przywodiſ tiem | czynem naſ ¹⁴⁾ otworziti oči ſwogi, a przyweſty gey ſ ſobu w ſud? 25

4 kto moż vczynyti czyſte z necziſteho poſſlecho z ſemene? Gedno ti, genz ſam ſy?

5 kracezi dny człowieczie ſu, poczet ¹⁵⁾ gehu v tebe geſt; Vlozil ſy rok ¹⁶⁾ gehu, 30 gez mynuty nemohu.

6 Odstup malo od nychu, aby odpoczynul, donyz bi zadny neprziffel, a yako nagemnykow ¹⁷⁾ den gehu.

R'm. Newzpomynay hrziechow mych, 35 hoſpodyne, kdiz przideſſ ſudyti ſwiet ſkrzye ohen.

ē. Opraw, hoſpodyne, boze moy, przed oczyma twy ma czeſtu mu; Kdiz przides ſuditi ſwiet ſkrze ohen. 40

¹⁾ a přidáno v českém překladě. — ²⁾ M. *potupy*. — ³⁾ a později připsáno. — ⁴⁾ M. *mye*. — ⁵⁾ Za tím přilepen kousek pergamentu, jakož i za *pro* a *Neda*. — ⁶⁾ M. *zamučigiczech*. — ⁷⁾ *stipulam siccum persequeris*. — ⁸⁾ *Scribis*. — ⁹⁾ *amaritudines*. — ¹⁰⁾ Snad m. *zlamaný*, překladatel četl m. in nervo snad »in curvo«; v *zlach* ŽKL. — ¹¹⁾ *observasti*. — ¹²⁾ *putredo consumendus sum*. — ¹³⁾ *permanet*. — ¹⁴⁾ *super huiuscemodi*. — ¹⁵⁾ Vynecháno: *miesieczow* (*mensium*). — ¹⁶⁾ *terminos*, *cile* ŽKL. — ¹⁷⁾ *dnowe* ŽKL.

(Lectio VI. Job XIV, 13–16.)

13 Kto my toho dopomoze, aby
 mye v pekle obranyl a fkril mye, az
 by mynul hnyew twoy, a vlozil my
 5 czař, w nyemz by zpomanul na mye?

14 Mnys, by vmrli czlowiek newřtal?
 Po wřfye dny, w nychzto nyny wey-
 wozi,¹⁾ czekagi, az by przřřla promyena
 ma.

10 15 Powolař mne, a ya odpowieď²⁾
 tobie; czekagiciemu ruki twej³⁾ po-
 dař prawicze.

16 Ty zagřřte řtopiege⁴⁾ me zczetl
 gřř, ale odpuř hrzicchi me. |

15 Hořpodyne, podle mich řkutkow ne-
 rod mne řuditi, nebo nycz dořtoyneho
 neuczynyla řem przed oczyma twyma.
 A wiecz oplacz mye, hořpodyne, z ne-
 prawdi mey a pořkwrnyeny meho
 20 oczit⁵⁾ mye, Nebo nycz dořtoyneho
 neuczynyla řem przed oczyma twyma.

(Zalm XXXVII.)

2 Hořpodyne, ne w řidany twem
 lay my, any w hnyewye twem trefkezi
 25 mne.

3 Nebo řypowe twogi vbodeny řu
 v mye, a potwrđil ři na mye ruku twu.

4 Nenyne zdrowie w tiele mem od
 obliczege⁶⁾ [162] tweho, nenyne myru
 30 kořtem mym od obliczege hrzicchow
 mych;

5 Nebo neřprawednořtu mey nad-
 řupili řu hlauwu mu, a jako brziemye
 tiezke obtiezyli řu ře na mye.

35 6 Zhnyli y zapřtřeli řu řye gezwu
 me od obliczege nemudrořtu mey.

7 Huben vczynnyem řem a řklo-
 nyem⁷⁾ řem az do řkonce nyne; czele
 den řmutyw řie chodiech,

40 8 Nebo ledwie me napřnyeny řu
 luzenym, y nenyne zdrowie w tiele mem.

9 Muczen řem y ponyzen řem prze-
 lis, rzewiech | od řlonanye řrdzie meho.

10 Hořpodyne, przed tobu wřřieczka
 zadořt ma, a řlonanye me nenyne przed
 tobu řkrito. 5

11 řrdzie me zamuczeno geřt we
 mnye, ořřala mne řila ma, a řwřetlořt
 oczu mu — y tey nenyne ře mnu.

12 Przatele mogli a blřzny mogli
 protyw mnye przibřřili ře y řřali, 10
 A kterzicz podle mne biechu, z da-
 leka řřachu.

13 a mocz czynyecchu, gřř hředachu
 duřře mey,

A kterzicz zřazowachu zlořřie mich, 15
 mluwili řu geřytnye a ľřři czele den
 myřřechu. ||

14 Ale ya jako hluchi neřřřiech
 a jako nyemy neotwyeragie řřř řwřich,

15 I vczynnyen⁸⁾ řem jako czlowiek 20
 neřřřie, a nemagie w uřřech řwřich od-
 mluwenye.

16 Nebo řem w tie vřřřř, hořpodyne:
 ti vřřřřis mye, hořpodyne, boze moy,

17 Nebo rzech: nykđi newřradugi 25
 ře mnye neprzřetele mogli, a kđiz ře
 pohřbubugi⁹⁾ nohi me, na mye welike
 mluwiechu;

18 Nebo ya v biczu hotow řem, a
 boleřt ma przede mnu wezđi. 30

19 Nebo neřprawednořř mu yaz
 zwřřřtugi a zmyřři za hrzicchi moy.

20 Ale neprzřetele mogli řu zywi y
 potwrzeny řu na mye, y rozpřozeny
 řu, gřř neřprawnyne nenawidy mne. 35

21 Gřř zapłaczgi my zle za dobre,
 omlwachv¹⁰⁾ mye, nebo nařředowach
 dobroti.

22 Neodřřupuy mne, hořpodyne, boze
 moy, neodchod ode mne. 40

23 Przřřři ku poczřtku mem,¹¹⁾ hoř-
 řpodyne, boze řpaffenyne meho.

¹⁾ milito. — ²⁾ respondenbo. — ³⁾ operi manuum tuarum. — ⁴⁾ gressus. — ⁵⁾ M. *oczřřt*. —

⁶⁾ Vynechřno: *hnyewu* (irae). — ⁷⁾ *n* na řasuře. — ⁸⁾ Přřno přřvodnř: *vczynnyem*, pozdřji *m*
 řkrřbřnřm přřdřřlřno v *n*. — ⁹⁾ M. *pohřbugi*. — ¹⁰⁾ *w* = *uv*. — ¹¹⁾ M. *w přmocz mu* (in
 adiutorium meum).

Pokoy wycieczny day.
Neodstupy mne, hospodyne, boze
moy, a neodchod ode mne.

(Zalm XL.)

5 Blazeny, genz pomny na chudeho
a nedosta[163]teczneho; w den zli wy-
prawi gehu hospodin.

3 Hospodyn gehu schowa a obzyw-
zywi¹⁾ gehu a blazena yeho vczyiny
10 na zemy, a nepodda gehu w ruczie
neprzatel gehu.

4 Hospodyn pomocz possli gemu na
lozie bolesti yeho; wficzknu posteli
gehu obratil fy w nemoczi gehu.

15 5 Iaz rzekl: hospodine, smyluy sie
nade mnu, vzdraw duffy mu, nebo ti
fem fhrzeffila tobie.

6 Neprzietele twogi²⁾ rzekli fu zle
mnye: kdi vmrze a zahyne gmye yeho?

20 7 Acz tie | wiffel,³⁾ aby vzrzel, ge-
fytnost wzmluwieffe; frdcze gehu fhro-
mazdylo nefprawednost fobie.

Wyndieffe wen y zmluwieffe

8 tez.

25 Protu mnye septachu wficzkny ne-
przietele mogi; protu mnye myflechu
zle mnye.

9 Slovo neprawe wstawili protu
mnye: a czili ten, genz spy, neprzilozi,
30 aby wstal?

10 A tot gest czlowyek myera meho,
w nyemz gmyegiech nadziei, genz
gedieffe cheb⁴⁾ moy, wwehczil protu
mnye przelczenye.⁵⁾

35 11 Ale ti, hospodine, smyluy fye nade
mnu y wzkrzes mye, y zaplaty gym.

12 W tom fem poznal, ze gfy chtiel
mne, ze se newzwieffeli neprzietel moy
nade mnu.

40 13 Ale mye pro newynu przial fy,
y potwrdil fy mne przed tobu na
wiecznost.

Blahoslawen hospodyn, buoh yzra-
hel, od wieka az do wieka: bud, bud.
Pokoy wieczny.

Vzdraw, hospodine, duffy mu, nebo
fem fhrzeffila tobie.

5

(Zalm XLI.)

2 Iakzto gelen zada k studnyciem
wodnym, takez duffe ma zada k tobie,
bozie.

3 Zyzn myela duffe ma | k bohu, 10
studnyczi⁶⁾ zywei; kdi przidu a zge-
wym se pred⁷⁾ oblicziegem bozym?

4 Bili fu my flzie me chlebowe
den y nocz, kdiz rziekagi mnye na
kazdi den: kde gest buoh twoy? 15

5 To wzpomanul fem y wylul fem
v mye duffy mu, nebo mynu do myesta
staw dyneho,⁸⁾ az do domu bozieho.
W hlafu weffele y zpowiedi, hlas zwuk
hodowalnego. 20

6 Procz si se smutyla, duffe ma? a
procz zamuczugeff mye?

Nadiegy myey v boze, nebo gefcze
wzpowiedagi [164] se gemu: spafsitel
oblicziege meho, 25

7 buoh moy.

Ke mnye famemu duffe ma zamu-
czena gest; protoz pomnyeti budu
tebe z zyemye yordanfkey a ermo-
nym, od hori maley. 30

8 Bezden bezdena wziewa w hlafu
duczegi⁹⁾ twich,

Wfiecckny wifofly tve a wlly tve
przes mye mynuli.

9 We dne kazal hospodyn myloft 35
fwu a w noczi piefn fwu,

U mne modlitba bohu zywota meho.

10 rzku bohu: przigymatel moy fy,

Procz zapomanul | fy mne? a procz
smuten chozi, kdiz muty mye ne- 40
przietel?

¹⁾ M. obzyw. — ²⁾ t přeškrtnuto a z w předěláno m, tak že se čte nyní *mogi*. —

³⁾ M. wiffel — ⁴⁾ M. chlebo. — ⁵⁾ supplantationem. — ⁶⁾ V rukopise XIV. D. 13: fontem. —

⁷⁾ M. przed. — ⁸⁾ M. stanu dyneho (tabernaculi admirabilis). — ⁹⁾ cataractarum.

11 Kdiz lamagi fe kořti me, vkaraly fu my, giz mutye mye, neprziete mogi,

Kdiz rziekagy my na kazdy den:
5 kde geřt buoh twoy?

12 procz fe mutiř, duffe ma? a procz zamuczugeř mye?

Nadiegi: myey v boze, nebo geřcie wzpowiedagi fe gemu, řpařitel obli-
10 czege meho a buoh moy.

Pokoy wieczny day gym hořpod.

ař. Zadala duffe ma k bohu, řtud-
nyczi zywey; kdizto przidu y zgyewym
fe przed || obliczegem boziem?

15 ř. Dvřfe ma řmutila fe welmy, Ale ti, hořpodine, bud miłořtyw gyey. Otczie nař — y nevwodi nař, Ale zb

ř. V pamyety wyeczney prawie budu. Od řluchu zleho newzbogie řfe.

20 (Lectio VII. Job XVII, 1—3, 11—15.)

1 Duch moy vřkowny fe, dny mogi vkratie fe, a gedyny my zbude row.

2 Neb řem řhrzeřřila,¹⁾ a w zamuczenye przebyuati bude oko me.

25 3 wyprořt mye, hořpodine, a pořad mye podle řebe, a cziez chce ruka at bogigie proty mnye.

11 Dny mogi przeřli fu, | miřlenye me rozwielo fe, muczicie řrdcze me.

30 12 Noc ř obratili w den, a opiet po tmye nadiegi fe řwietlu.

13 Acz przetřpym, peklo duom muoy geřt, a we tmye vřřeli loze me.

14 Talowu²⁾ rzekla řem: otec
35 muoy řy, matie ma a řestra³⁾ czřwom.

15 kde geřt giz radořt ma a pokoy moy? Ty řy, hořpodine, bozie moy.⁴⁾

40 Hřzeřřiczieho mye na kazdy den, ale nekagiczieho, řřrach řmřty řmuczugie mye; Nebo v pekle nenye y gednoho wikupenye. řmyluy ře nade mnu a [165] vzdřaw mye! Hořpodyne,

w twem gmenu řpařřena mye vczyn a w twey moczi wypraw mye! řmyluy ře nade mnu a vzdřaw mye!

(Lectio VIII. Job XIX, 20—27.)

20 KOzy mey, po prziepadenye tiela 5 meho,⁵⁾ przichli⁶⁾ kořti me, a ořřala gedina rty v mych zubuow.

21 řmyluyte fe, řmyluyte fe nade mnu ařřy⁷⁾ wy, prziete mogi, nebo ruka bozie mne řye dotkla. 10

22 Czo nařředugete mye yako buoh, a tiela meho fe nařřczugete?

23 kto my da, aby řřany bili hřři'e-
řřy rzeczi mey?⁸⁾ kto my da, aby
řřany bili w knybach 15

24 rařřigi zzeleznu, nebo ołowieny⁹⁾ czepelem, neb dlatem writi na kameny?

25 wyedie to, ze wikupitel moy zyw geřt, a w řudny den z zemye wřřaty my geřt; 20

26 a opiet przignu tielo řwe, a tieleřtne vzřřim hořpodma, řpařřitele meho;⁹⁾

27 Gehoz vzřřim ya řama, a oczy mogi gey widieti magi, a nytcze gy-
neho: Ta nadiegie odlořena geřt mnye
v mem lonye. 25

Pomny na mye, hořpodine, nebo yako || wietr geřt zywoť moy; nena-
zřři mne zrak człowecie. 30

ř. Any fe nawrat oko me, aby wi-
dielo, czo dobreho, Any nazřři mne
zrak¹⁰⁾ człowecie.

(Lectio IX. Job X, 18—22.)

Procz řřy z zenřkeho tiela¹¹⁾ mye 35 wiwedli? a libo bich ztřawena bila, aby mne oko neobezřřelo.

19 Bila bich, iako nebyřřy, z tiela przieņeřřena do hřoba.

¹⁾ M. *Nefhrzeřřila řem* (Non peccavi). — ²⁾ Putredini. — ³⁾ Vynechano: *ma* — ⁴⁾ Ubi est ergo nunc praestolatio mea, et patientiam meam quis considerat? — ⁵⁾ consumtis carnibus. — ⁶⁾ M. *przichli*. — ⁷⁾ saltem. — ⁸⁾ ut scribantur sermones mei. — ⁹⁾ Deum meum. — ¹⁰⁾ Na rasufe. — ¹¹⁾ de vulva.

20 A czy nemaloſt dny mych ſkona
ſye kratcze? Puſt mye na malo, at
poplaczi boleſty mey;

21 drzewe nez poydu,¹⁾ a newraty
5 fe²⁾ do zemye temney, a oklicze|nu
ſmrtdlnu temnoſti;

22 do zemye tuzebney a temney
a w ſtyen ſmrtdlny, kdezto y ged-
noho porzada nenye, ale wieczny ſtrach
10 przebywa.

Blazeny mrtwie, giz v boze vmye-
ragi.

Wyproſt mye, hoſpodyne, od ſmrty
wieczney w ten den hrozny, kdiz fe
15 nebe y zemye wztrzeſſye ſſe³⁾)

v. Den ten, den hnyewny, den ſmutny
a tuzebny, den weliki a horzky wel-
mye, kdiz fe nebe y zemye wztrzeſſye.

(Zalm L.)

20 Smyluy fe nade mnu, bozie, [166]
podle welikeho myloſrdie tweho,

A podle mnozſtwie litoſtye twich
ſhlad neſprawednoſt mu.

4 A⁴⁾ wiecze omy mye od neſpra-
25 wednoſti mey, a od hrziecha meho
oczift mye.

5 Nebo zloſt mu ya znam, a hrziech
moy proty mnye geſt wezdi.

6 Tobie ſamemu ſem ſhrzeſil a zle
30 przed tebu vczynyl ſem, abi ſe zpra-
wil w rzeczach twich, a by ſwtieził,
kdiz tie ſudye.

7 Tot wedie w neſprawednoſtech
poczat ſem, a w hrzieſſiech po|czala
35 mye matie ma.

8 Tot nebo prawdu mylowal fy,
negiſtye a taynye mudroſty twey zge-
wil fy my.

9 Pokropiſſ mye, hoſpodyne, yzo-
40 pem, a cziſt budu; zmygeſt⁵⁾ mye,
a nad ſnych obielegy.

10 Sluchu memu das weſſele a ra-
doſt, a wzweſſele fe koſti pokorne.

11 Odwrat obliczey twoy od hrzie-
chow mych, a wſſieczki neſprawedl-
noſti me ſhlad.

12 Srdcze cziſte ſtworz we mnye,
bozie, a duch prawi obnow w trze-
wiech mich.

13 Neodwrhuy⁶⁾ || mne od obliczege
tweho, a ducha ſwateho tweho neod
10 gymay ode mne.

14 Wrat my radoſt ſpaſſeny tueho,
a duchem przednym potwrd mne.

15 Uczyti budu neſprawedlne czeſtam
twym, a nemiloſtywie fe k tobie obracie.

16 Wyproſt mye z krewnykow,
boze, boze moy ſpaſſenye meho; y
zweſſeli yzakiſ moy ſprawednoſt twu.

17 Hoſpodine, rti ma otewrzy, a vſta
ma zwieſtugi chualu twu.

18 Nebo acz bi bil chtiel obieti,
dal bich bil o|bak, wzdwiżmy mymy⁷⁾
fe newzkochas.

19 Obiet bohu duch zamuczeny;
ſrdcze ſkruffene a pokorne, boze, ne-
25 potupiſſ, bozie.⁸⁾

20 Lytoſtywyte vczyn, hoſpodine,
w dobrej⁹⁾ twey ſyonu, abi oprawe-
ny¹⁰⁾ zdy yeruzalemſke.

21 Tehdy przigmes obieti ſprawedl-
30 noſti, polożienye a wzdwyzi, tehdy
wlozie na oltarz twoy telata.

Pokoy wieczny.¹¹⁾

Zweſſele fe koſti pokorne.

(Zalm LXIV.)

2 Tye ſluſſie chuala, bozie, w ſſyonu,
a tobie wraczen bude ſlib w yeruza-
lemye.

3 [167] Uſliſ modlitbu mv; a k tobie
wſſelike tielo przide.

¹⁾ Na raſuře. — ²⁾ Rovněž na raſuře. — ³⁾ ſſe nejen podtečkováno, ale i rubrikátorem přeſkrtnuto. — ⁴⁾ A není v lat. Vulgatě. — ⁵⁾ M. zmygeſt. — ⁶⁾ huy připsáno po straně. — ⁷⁾ mymy přidáno v českém překladě. — ⁸⁾ bozie (podruhé) není v lat. Vulgatě. — ⁹⁾ Vynecháno: wolý. — ¹⁰⁾ Rovněž vynecháno: byly. — ¹¹⁾ y připsáno později.

4 Slova nešpravedlných přemohla
naff; a w nemýlostech naffich ty fe
šlituges.

5 5 Blazený, gehoz fy wiwohł a při-
gal: bidliti bude w šfyenech twich.

Naplnyeny budem w dobrem domu
tweho, šwati gešt chram twoy,

6 dywny w špravedlnosti.

Ufflis ny, bozie, špaffitel ¹⁾ naff, na-
20 dyegie wfiech kragyn zemškich a
v morzi daleczie.

7 Czynye hory w šfile twey, opa-
šan moci;

8 genz zamuczuges | hlubynu mo-
15 rzku, zwuk wln gehu.

Smutie fe wlašty,

9 a wzbogie, ²⁾ gız bidle na zemech, ³⁾
od znameny twich; wfiechie gıtrzyne
a weczur fe wzkochas.

20 10 Nawšczyewil fy zemy y napogil
fy gy, y rozmnožil ⁴⁾ fy gı y obohatal
fy gy.

Rzeka bozie naplnyena gešt woda-
my, ⁵⁾ vczynyl fy krny gych; nebo
25 tak yešt připraweny gich. ⁶⁾

11 Potoky gehu napogil fy, roz-
plod zarodil gehu; w kropiegech yeho
wzradugi fe roztuczı.

12 Pozechna ⁷⁾ koruny leta || tichošti
30 twey, a pole twa nagie ⁸⁾ fe zyznem.

13 Rozmohu fe krafy pufczewe, a
radošty pahorcı fe přepaffı.

14 Obleczeny fu beranowe oweczny,
a dolowe rozmohu fe zytem; ⁹⁾ zwo-
35 lagı, a tot chualu rzkv.

Pokoy wyeczny.

ā. Ufflis, hošpodine, modlitbu mu; a
k tobie wfelike tyelo přide. Mye
przy.

(Zalm LXII.)

2 Boze, boze moy, k tobie od šwie-
tlošti bdym. Zyzyla w tie duffe ma,
y rozličnye tobie tielo me

3 W zyemy puštey a bezczestney 5
a bezwodney, — tak w z[šwatem] zge-
wich fe tobie, abich widiel fylu twu
a šlawu twu.

4 Nebo lepšı gešt mylošt twa nad
zywoty. rty ma wchwalıšta ¹⁰⁾ tye. 10

5 Tak wzblahagi tobie w zywotie
mem, a w gmenu twem zpodeymu
rucze moge.

6 Iako logem a tucznošti naplny
fe duffye ma, a rtoma wešfelyma 15
zchuale tye vřta ma.

7 Acz pōnyel šem na tie na pořtelı
mey, w gıtrzny myřlech na tie;

8 nebo ¹¹⁾ bil pomocnyk moy,

A w oponye krıřdlu twu budu 20
wřfaty. ¹²⁾

9 přıl[168]nula duffe ma po tobie;
přıyala mye prawıcze twa.

10 Ony wedie na přazno ¹³⁾ hledaly
duffe mey, wendu w nyezkořt zemřku. 25

11 dany budu w rucze meczowie,
a czestı lıřfye budu.

12 Ale kral wzraduge fe v bozie;
zchualeny budu wřřeczky, ¹⁴⁾ gız
přıřřehagy na nyem; nebo zatracena ¹⁵⁾ 30
řu vřta mluwıczie nešpravedlnořt.

zalm (LXVI.)

2 Boze, řmyluy řye nad namy a
pozechnay nam; prořwıet obliczey řwoy
nad namy a pozechnay na^s, | 35

3 Abychom poznalı ¹⁶⁾ czestu twu,
we wfiech wlařtech řpaffeny tve.

¹⁾ M. *špaffitelı*. — ²⁾ M. *wzbogie řye*. — ³⁾ M. *mezech* (terminos). — ⁴⁾ *rozmno* na
rasuře. — ⁵⁾ y přıřsáno o něco později. — ⁶⁾ M. *gehu* (ejus). — ⁷⁾ M. *Pozechnař*. — ⁸⁾ *gie*
přeřkrnuto a po straně přıřsáno *plnye*, tedy má se řıřtı: *naplnye*. — ⁹⁾ Nad *z* (řıtem)
tečka. — ¹⁰⁾ M. *wřřewalıtı*. — ¹¹⁾ Vynecháno: *řfy*. — ¹²⁾ V lat. Vulgatě: *exultabo*. —
¹³⁾ M. *na přazno*. — ¹⁴⁾ *z* z řehosı přıřěláváno. — ¹⁵⁾ M. *řatlaczena*. — ¹⁶⁾ Vynecháno:
na zemy.

4 Zpovedayte se tobie lide, bozie,
zpovedayte se tobie lide wfikny.¹⁾

5 5 Raduyte se y weffelte fye wlaſti;
nebo fudis lid w ſprawedlnofity, a
wlaſty na zemý opravugeff.

6 Zpowyedayte se tobie lide, boze,
zpovedayte se lid²⁾ wfſyczkny.

7 zemýe dala plod ſwoy.

Pozehnay nas buoh, buoh naſſ!

10 8 pozehnay nas buoh, a boyte ſe
geho wfſiczkny kragyny zemſke.

Pokoy wieczny day.

7. Mye prziyala prawicie twa, ho-
ſpodine.

15 (Canticum Ezechiae. Is. XXXVIII 10—20.)

10 Ia ſem rzekl: proſtrzed dny mych
poydu k wratom pekelnym.

hledal ſem oſtatka dny³⁾ mich.

11 Rzekl ſem: neuzrzi boha, ho-
20 ſpodina, w zemý zywich,
nevzrzi czlowieka wiecz a bidligi-
czieho v pokogi.

12 Pokoleny me odyato geſt, y ſhr-
nuto geſt ode mne jako ſtanowe pa-
25 ſtuſſie.

Odrzezan geſt jako od tkadlczie
zywot moy, kdiz geſcie tcziechu⁴⁾
mye, podrzeza mye: od gitra az | do
weczera ſkonafſ mye.

30 13 Nadiegich ſe az do gitra; jako
lew tak zetrzel wfſieczki koſti me;

Od gitra az do weczera dokonafſ
mye.

14 jako ptaczie wlaſtowiczie tak
35 wzwołagy, wzmniſi jako holubiczie.

Ztenczele gſta oczí mogie, hledagi-
cze na wiſtoſt.

Hoſpodine, naſſile trpym, odpowie-
day za mye.

40 15 czo rzku, nebo czo odpowie my,
kdiz ſem ſam vczynyl?

Rozmyſli tobie wfſyeczká leta ma
w horzkoſty duſſe mey.

16 Hoſpodine, [169] kdiz tak zywu
geſt biti, a w takich zywoť moy duchu
meho, potrefkczefſ mne a ozywíſ mye. 5

17 toti v pokogi horzkoſt ma prze-
horzka;

Ty ale zproſtił ſy duſſy mu, aby
nezhynula, zawrh ſy za tyl wfſyeczkí
hrziechi me. 10

Neb ne peklo wzpowieda ſe tobie,
any ſmrt wzchuali tebe; nebudu cze-
kati, giſ ſchodie w gezero, prawdi twey.

19 Zywi, zywi, ale wzpowieda ſe
tobie, jako y yaz dnes; otecſ ſynom 15
znamu czynye prawdu⁵⁾ twu.

20 Hoſpodine, zdrawa mye vczyn,
a chuali naſſye bude zpiewati⁶⁾ wfſiech
dny zyuota naſſeho w domu hoſpo-
dynowu. 20

Pokoy wieczny.

Od wrat pekelných wypraw, hoſpo-
dine, duſſe giſh.

(Zalm CXLVIII.)

1 Chualte hoſpodyna ſnebes; chual- 25
te geho na wiſtoſti.

2 Chualte geho, wfſiczkny angeli
geho; chualte geho, wfſiczkny moczi
geho.

3 Chualte geho, ſluncze a myeſſiecz; 30
chwalte geho, wfſyeczký hwiezdi a
ſwíetlo.

4 Chualte geho, nebeſſa nebeſka;
a wodi, giſ na nebi ſu, at chuale gmye
hoſpodynowo. 35

5 Nebo on rzekl, a vczynyena;⁷⁾
on kaſal, a ſtworzena ſu.

6 Uſtawil gye na wieki a na wiek
wícky; kaſanye po⁸⁾zyl, a neprzeſtupy.

7 Chualte hoſpodyna ſ zemýe: ge- 40
ſcerowe a wfſiczkny bezdenowe;

¹⁾ M. *wſſieczkny*. — ²⁾ M. *lide*. — ³⁾ M. *let* (annorum). — ⁴⁾ ordiner. — ⁵⁾ Nad *u* tečka
neb skvrna. — ⁶⁾ M. *bude zpiewati* (cantabimus). — ⁷⁾ Vynecháno: *gſu*. — ⁸⁾ *to* nadeſnáno
nejſpiſe od korektora.

8 Ohen, krupi, fnyeh, led, duch
wlly, gyz czynye flowo gehu;

9 Hory a wfliczki fkalí, drzyewie
a owocze, ¹⁾ a wflyczkny cedrowe;

5 10 Zwyerzata a weffken fkuot, ha-
dowe a wfliczky ptaczí pernatie;

11 Kralowe zemfczie a wfliczky
hde, knyezata a wfliczky fudczie zem-
fczie;

10 12 Mladye a dyewki, kmety f mlad-
ffymy at chuale gmye hospodynowo;

13 neb zwiffeno geft gmye gehu fa-
meho.

14 Zpowied yeho nad nebe y zemy;
15 a wziffil roh ldu fwego.

Chuala wflyem fwatym gehu, fy-
now ²⁾ yzrahelowym, ldu prziblizgie-
czymv gemu.

(Zalm CXLIX.)

20 1 Zpiewayte hospodynu pieftnicy³⁾
nowu; chuala gehu ve fboru fwatich.

2 At ffe weffely yzrahel w nyem,
genz vczynyl gehu, a [170] dczeri fy-
onfke at fe radugi w krali fwem.

25 3 At chuale gmeno gehu w kuo-
rze, v bubnye a w zaltarzi zpiegí gemu.

4 Nebo dobrowolno geft hospodynu
w ldu fwem, y zwiffy tiche we zdrowie.

30 5 Zweffele fe fwietye w flawyie,
zradugi fe w lofch ⁴⁾ fwich.

6 Ueffele ⁵⁾ bozie w hrdle gich, a
meczowe oboftrzenye w ruku gich:

7 K uczynyeny pomfty w narodech,
a lanye w lidech.

35 8 K fwazanye kralow gich w okowi,
a flechtycze gich w rucz'niczich ze-
leznych;

9 Abi vczynylí w nych fud popfa-
ny: flawa ta geft wflyem fwatym gehu.

(Zalm CL.)

1 Chualte hospodina w fwatich gehu,
chualte yeho w twrdofti ⁶⁾ gehu.

2 Chualte yeho w ffilach gehu;
chualte gehu podle mnozftwie welikofti 5
gehu.

3 Chualte gehu w zwuku trubnem;
chwalte gehu w zaltarzi a w huflech.

4 Chualte gehu v bubnye a w kuo-
rze; chualte gehu w ftrunach a v war- 10
hanyech.

5 Chualte gehu w fkrowadyech ⁷⁾
dobrze zwucznych; chualte || gehu
w czymbalach radoftnych.

6 wfliczki duch chwal hospodyna! 15
Pokoy wieczny day.

añ. Wfliczki duch chwal hospodyna.
ò. W pamyety wyeczney prawie
budu; Od fluchu zleho newzbogí fye.

(Canticum Zachariae. Luc. I. 68—79.) 20

68 Błahoflawen boh hospodyn yzra-
helow, nebo nawfczewil a vczynyl wi-
kupenye offady fwey;

69 I zwiffil roh fpaffenye nam
w domu dawidowie, dyetiete fwego, 25

70 Iakoz mluwil geft fkrze wfta
fwatich, giz od wieka fu, prorokuow
gehu.

71 Zdrowie z neprzatel | naffich a
z ruku wfiech, giz nenawideli nas; 30

72 K uczynyeny mylofty f otczi na-
ffymy, a rozpomanuty fwideczftwi ⁸⁾
fwego fwateho.

73 Prawo przifczne, gez prziffahl
k 'abrahamowi, otczi naffemu, daty fe 35
nam,

74 Abichom bez ftrachu, nepratel
naffich z ruku ⁹⁾ wiprofczeny, fluzili
gemu,

75 W fwatofty a v prawie przed 40
nym wflicz dny naffich.

¹⁾ M. drzyewie owocne. — ²⁾ M. fynom. — ³⁾ M. pieftnicy. — ⁴⁾ in cubilibus. — ⁵⁾ le
nadepsáno modře od rubrikatora. — ⁶⁾ Vynecháno: fyly (virtutis). — ⁷⁾ in cymbalis. —
⁸⁾ M. fwiedeczftwi. — ⁹⁾ M. z ruku neprzatel naffich.

76 **A** ty, dietie, prorok wrchnyeho
budes sluty, przede ydes wedie przed
obliczegem hospodynowym czynity
[171] czeštu geho,

5 77 **Ku** dany vzeny zdravie offadye
geho, na rozhrzieffenye hrziechow gich,

78 **Skrzie** trzewa mylofrdenstwie
boha nasseho, w nychyto nawfcziewil
nas, wiffed z wifoſti;

10 79 **Pofwiety**¹⁾ gym gyz we thmye
a w temnyczi a w ſtyeny ſmrtdlnem
fedye, k upraweny noh naffich na
czeštu pokoynu.

Pokoy wieczny day gym, hospodine;

15 **A** ſwietłoſt wieczna ſwiet gym!

Duffe wffych wyernych, gez fy f to-
hoto ſwieta, hospodine, wzał, day gym
fe radowaty ſwatymy twymy w chuale
twey. Hospodine, ſmyluy fe. Kriſte,
20 ſmyluy fe. Hospodine, ſmyluy fe. Otcze
naſſ. Zdrawa maria. Y newody naſſ
v. Ale zbaw ny od zle.

(Zalm CXLI.)

2 **Hlaſſem** nym k hospodynny wo-
25 lach; hlaſſem nym k hospodynny pro-
ffil ſem.

3 **Prolewagy** przed nym modlitbu
mu; a ſmutek moy przed nym zwie-
ſtugi,

30 4 **W** umdleny ze w mne²⁾ duchu
meho; a ty fy poznal ſtezky me.

Na czieſte³⁾ tey, na nyez chodiech, ||
fkrili fu offidlo mnye.

5 **Znamenach** na prawiczi a hle-
35 diech; y nebyeſſe, kto by poznal mnye.

Zhynul byech⁴⁾ ode mne; a neny, e,
genz by dobywal duffe mey.

6 **Wolach** k tobie, hospodine, rzekl
ſem: ty gfy nadiege ma, dyel moy
40 w zemy zywich.

7 **Poſluchay** ku proſbie mey; nebo
ponyzen ſem przeliſſ.

Wyproſt mye od ſtyhagicznych mne;
nebo poſſileny fu nad mnye.

8 **Wywed** z traze⁵⁾ duffi mu k zpo-
wiedany gmenu twemu; mne czekagi
prawie, | az zaplatiſſ my.

Pokoy wieczny day.

Od wrat pekelných wiproſt, hospo-
dine, duffe gich. wyerzi widiety dobre
hospodynowo w zemy zywich. Hospo-
dine, vſliſ modlitbu mu. A wolanye 10
me k tobye przide.

modlitba.

Prziklon, hospodine, vcho twe!

rzeikay f gynymy modlitbamy,
geſto fu na zaduſſnym neſporzie, 15
tuto take:

Wyernych wffych duffye, boze,
vſtawiteli a wikupiteli, duffyem ſluh
y rob twich odpuczenye day wffych
[172] hrziechow gich, aby odpuſtek, 20
gehoz fu wezdy zadali litoſtywymy
proſbamy, obdrzel; genz fy żyw a
kralugeſſ na wieky wyekom. amen.

Skonawagi ſe tuto vigilie.

Toto⁶⁾ ſye poczyna modlitba weliko- 25
noczny, a tu rzeikay na ſepteny.

Oro.

Ode wſſeho ny, hospodyne, obran
tiela y duffe protywenſtwie, a ſkrze
pomocz mylofrdne y matky twey, ſwa- 30
tey marziey, y ſwatich apoſtolow petra
y pawla y ſwate|ho yna⁷⁾ ewangelify
ſwateho ondrzegie y wſſech ſwatich
Zdrawie nam nasseho pozyczy y po-
koye, aby wffye prowenſtwie⁸⁾ ſtawil 35
y blud w naſſich frdcznych, krzeſtan-
ſtwo twe aby bezpechnu ſluzbu ſluzili
tobie, a pomto⁹⁾ przebitcze doſſli wye-
czneho przebitka. amen. 10) ||

¹⁾ M. *Poſwietyty*. — ²⁾ M. *ze mne*. — ³⁾ M. *czieſtye*. — ⁴⁾ M. *byeh* (fuga). — ⁵⁾ M. *z traze*. —

⁶⁾ M. *Tuto*. — ⁷⁾ *yana*. — ⁸⁾ M. *protywenſtwie*. — ⁹⁾ M. *po tomto*. — ¹⁰⁾ Za tím následují
latinské připsky ze XVI století.

Tuto znamenay mocz swatich
zalmuow podle nalezenye swa-
teho augustina, za kteru psbu
fluffye kteri zalm rziekati. Nay-
5 prwe znamenay, fyli kterim po-
kuffenym anebo smutkem ob-
kliczena, tehdi tito zalmi rzie-
kay przed boziemy mukamy:

Hospodine, czo rozplozeny su, giz
10 mutie mye. toho hleday w niedieli.
Dokudze, hospodine, zapomeneff
mne.

zal. Uflis, hospodine, prawdu mu.
hledai obu w niedieli.

15 Sud mye, hospodine, a rozeznay wi. |
toho w uteri hleday.

Uflis, boze, moditbu¹⁾ mu, kdiz
proffy. heday²⁾ w strzedu.

Spaffena mye vczyn, boze, nebo
20 wzefli wodi. we czwtwtek hleday.

Protyw nowemu myeffieczy tēto
rziekai:

Kdiz wzwolach, wfliffa³⁾ mye ho-
spod̃y. hleday w niedieli.

25 Aby buoh miloftyw bil duffkam,
rziekay tēto zalm:

Słowa ma wffyma przefliff, hospodine!
hleday w niedieli.

Kdiz fwieczki fhrzeffis, tento
30 rzyekay:

Hospodine, bozie moy, w tobye mam
nadiegi. w niedieli hle.⁴⁾

[173] At buoh da dobre skōcze
nye, tento rzyekay:

35 Wzpowiedagi fe tobie, hospodine.⁵⁾
w niedieli.

Na spaffspaffenye⁶⁾ duffe twey
tento rziekay zalm:

W hospodina wffagi, tako rzie. w ne-
40 dieli h.

Proti tomu, gesto zleho przege,
rczi tento:

Spaffena mye vczyn, hospodine!
w niedieli h.

Za przietele, genz gest na wal- 5
cze, tento rczi:

Rzekl nemudri na frczi fwem. w ne-
dieli h.

Kdiz bozieho fina przigmess, ten-
to rziekay zal: 10

Schoway mye, hospodyne, nebo.
w niedieli. |

kdiz chczefi kterei pecze zbity
do roka, na zdy⁷⁾ den tento
rziekai: 15

wflis, hospodine, prawo me. w ne-
dieli hle.

At bi bilo ofufeno na skoncze-
nye bozie tyelo, rziekay tēto:

Myłowati tebe budu, hospodine. 20
w niedieli h.

Tento rziekai, kdiz zenu boli
k dietyty:

Wflis tebe hospodyn w den smut.
w niedieli hle. 25

Bozyem mukam rziekay tēto:

Boze, boze moy, wzeczri na mye.
hleday w niedieli.

Tento zalm rziekai, at buoh da
do skonczony potrzebu: 30

Hospod̃y ořwuge mye. w niedieli. |

Protyw zlemu zadani tēto rziekay:

Hospod̃y ofwieta ma. v pōdieli
hledai.

Protyw zlemu duchu tēto rziekay: 35

K tobie, hospodine, wzwolagi. v pon-
dieli h.

¹⁾ M. modlitbu. — ²⁾ M. hleday. — ³⁾ M. wfliffal. — ⁴⁾ Nedopsáno hleday. — ⁵⁾ Psáno
na rasufe. — ⁶⁾ M. spaffenye. — ⁷⁾ M. kasdy.

Abi tie buoh vchoual vhlavneho
hrziecha, tēto rziekay:

W tie, hoſpodine, vffagi, nebudu po-
hanyen. v pondieli hle.

3 Kdiz ſe poſtiſſ, rziekay tento:

Sud, hoſpodine, przekazugicziem
mye. v pōdieli h.

za nemocznego tēto rz.:

Blazeni, genz rozumy na chudeho.
10 w uteri toho hle.

Za wieznye tēto:

Rzekl neſmyſlny na ſrdczy ſwem.
w ſtrzedu toho hleday.

Kdiz wſtauaff zytra, tento rziek¹⁾:

15 Boze, we ymenu twem vzdaw mye.
w ſtrzedu hleday.

Proty twemu ſylnemu neprzie-
tely tēto:

Zproſt mye od neprzatel mych, bo.¹⁾
20 w ſtrzedu hleday toho.

Za ſmutek tēto rziekay:

Boze, odpudil ſy ny y ſkaził ſy ny.
w ſtrzedu hleday.

Proty zawiſti twoho neprzietele
25 rziekay tēto:

Awſſako bohu poddana bude duſſe
ma. W ſtrzedu hleday.

Za przietele, [174] genz na woy-
nye geſt, rziekay tito zalmy:

30 Zproſt mye od neprzatel nuch, bozie.

zalma. Uſſiſ, boze, proſbu modlitbi
mey, kdiz proſy. obu hleday w uteri²⁾
w ſtrzedu.

ſiſte to wſſicz kny wlaſti. hleday
w uteri.

Wſtan, boze, a roztrhany budte ne-
przietele mogi. toho hleday w ſtrze-
du.

Kto geſt w ſmutcze hrzieffnem
anebo w kterem protywenſtwie,
tento rziekay:

Spaſſena mye vczyn, boze, nebo we-
ſſi wodi. hleday we czwtртеk.

kdiz czo poczinaſſ, rziekay tento:

Boze, ku poczatku memu przizri.
15 hleday ho we czwtртеk.

kdiz ſi v protywenſtwi tohoto
ſwieta, rziekay tento:

W tie, hoſpodyne, ſem vffal. hleday
we czwtртеk.

ktoz chce naplnyty zadoſt ſwu
w dobrem, rziekay tēto zalm:

K tobie, hoſpodyne, wzdwił ſem
duſſy mu. toho hleday w nedieli.

kdiz ſy w ſſmutcze, rziekay tito
25 zalmi:

hoſpodine, boze ſpaſſeny meho;
a tēto: Hoſpodine, vtocziſcze vczy-
nyen ſy nam. hleday v patek obu. ||

¹⁾ Nedopsáno boze. — ²⁾ Přeskrtnuto.

Slovník.

(Záhlavní slova otiskána jsou v transkripci, uvedené příklady však původním pravopisem. U příkladů ze žaltáře značí římská čísllice žalm, připojená arabská čísllice verš žalmu; při ostatních kusech a sice kalendáře, nadpisech, žalmů, píesničkách, litaniích, hodinkách, vigiliích atd. uváděny jsou stránky vydání; *a*, *b* vedle čísla stránky znamenají sloupec první a druhý, čísllice na třetím místě řádek stránky.)

- a** et: *a* na cziezlyte, *a* na ftołyczcy I 1; *a* w zakonye I 2; *A* lity I 3; et-et: *a* horzkołty *a* lity IX 28; aut: *a* neprzyłozy LXXVI 8; *a* kto ftane XCIII 16; *a* *totie*, etenim: *A* todie LVII 3; *a* todye nebeffa LXVII 9; *a* todye zbydly LXVII 17; *a* *toti*, *tot*, ecce: *a* tot geho nebyeffe XXXVI 36; *A* tot we-dye LIII 6; etenim: *a* toty dyedyna ma XV 6; *A* tot fluha XVIII 12; *a* toty wflichny XXIV 3; *a* toty chwalu rzku LXIV 14; *A* toty newyerzeczne LXVII 19 atd. atd.
- Abdon**: Abdon 7^a 30.
- Abimelech**: przyed abymelcha; od krale aby-melcha 31^b 27.
- Abironów**: nad fborem abyronowym CV 17.
- Absalon**: przyed abfalonem 14^a 2; abfalon 14^a 26; *za* abfalona 14^a 28.
- Abraham**: wlozyl k abrahamowy CIV 9, 115^a 2; ku abrahamowy CIV 42, 114^b 39.
- Abrahamów**: f bohem abrahamowym XLVI 10; Syemye abrahamowo CIV 6.
- aby**, ut: *aby* zkazyl VIII 3; *abych* zwieftowal IX 15; *aby* zabyl IX 29; *aby* potrhł, *aby* dal ge IX 35; *aby* ftrzyełely X 3 atd.; *ne*: *aby* newydyel IX 32; *abych* nepohnul XV 8; *aby* fnad neobrazyl XC 12; *aby* neroztratyl gych CV 23 atd.; *si*: *aby* neftal moyzyeff CV 23.
- ač**, *si*: *acz* fem wczynyl to, *acz* geft nełpra-wednoft w ruku mu VII 4; *Acz* gfem od-platyl VII 5; *acz* hnut budu XII 5 atd.; *nisi*: *Acz* obraczeny nebudete VII 13; *nam* etsi: *Acz* bych chodyl XXII 4; etsi: *Acz* tye wfel XL 7, 138^a 20; *licet*: *acz* ty geft buoh 90^b 23.
- Adamów**: odluczowaffie fynty adamowy 112^a 23.
- Afra**: *S. affro* 118^a 8.
- Agarenovic**: agarenowyczy LXXXII 7.
- Aggeus**: akgeuf *a* zacharz 85^b 1.
- Albin**: Albyna byfkupa 3^a 2.
- ale**, *sed*: *Ale* w zakonu I 2; *ale* yako prach I 4; *ale* ty VI 4 atd.; *autem*: *Ale* yaz II 6; *Ale* ty III 4; *ale* ya V 8; *v* pekle *ale* VI 6 atd.; *vero*: *ale* yaz CXVIII 70; *Ale* kral 141^b 29; *et*: *ale* ne na cziełtye CVI 40; *Ale* ty CVIII 21; *ale* zakona CXVIII 61; *ale* zakon CXVIII 113; *ale* ne bohu 112^b 13; *ale* ne hołpodyn 113^a 10; *ale* nekagicziego 139^a 39 atd.; *euge*: rzyekagy mnye: *ale*, *ale* XXXIX 16. LXIX 4.
- alef**: prwa geft allef 84^b 24.
- alefovský**: alefowfczy 49^b 31, 35.
- Alexandr**: Allexandra 2^a 27.
- Alexius**: Allexie 7^a 18; *S. allexy* 118^a 21.
- Alžběta**: *S. alzbieto* 118^b 10; *vedle* toho: *Sw. elzbiety* 11^a 20.
- Amalech**: amalech LXXXII 8; bogewaty f amalechem 13^a 24; zlorzeczil amalecha 102^b 15.
- Ambrož**: Ambrozyl 4^a 5; Chwala *s. ambroze* 115^b 19; *S. ambrozl* 118^a 10.
- amen**: *amen* 119^a 37, 120^b 3, 32, 39, 121^a 7, 15, 20, 27, 32, 38 atd.
- Ammon**: amon LXXXII 8.
- amorský**, Amorrhæorum: (zbył) krale amor-fkeho CXXXIV 11, CXXXV 19.
- Anamalech**: anamelcha 66^a 26.
- Ananiáš**: ananyaf 113^b 28; ananya 114^b 11.
- Anastasia**: *S. anaftazia* 118^b 2.
- anděl**, anjel, angelus: fkrze andyely zle LXXVII 49; andyely geho CII 20; czynyff andyely twe duchy CIII 4; andyel bozy 110^b 36; *od* angelow VIII 6; Wypufty angel hołpodynow XXXIII 8; angel hołpodynow XXXIV 5, 6; angelom rozkazal XC 11; wfliczny angele geho XCVI 7.
- anebo**, aut: *anebo* kto otpoczyne XIV 1; *anebo* kto ftane XXIII 3; *anebo* zwieftuge prawdu XXIX 10; *anebo* ftworzena byeffie LXXXIX 2 atd.; *enim*: *anebo* *od* nyeho pokora ma LXI 2; *quoniam*: *Anebo* ty lyd XVII 58.
- ani**, *ne*: *Any* ſpolu daway mne f hrzeffnyky XXVII 3; *any* kdy przemlky XXVII 1; *neque*: *any* hrzeffny 15; *any* bydyłt bude, *any* ołtanu V 6; *any* w hnyewye VI 2 atd.; *nec*: *any* fy zpychal XXIX 2; *any* dałł poruffenye XV 10; *anyz* budu moczy XVII 39; *any* byl XVII 42 atd.; *et* *non*: *any* raduyte fe proty mnye XXXIV 24; *non*: *Any* we-dye budv wfłaty XLIII 7.

Anna: Swatey Anny 7^a 27; chwala swatey anny 109^a 26; zalm vczynyla anna 109^a 28 anna 109^a 32, 35.
Antonius: Anthonie mnycha 1^a 18; S. antonye 118^a 23.
Apolinariš: apolynarziše 7^a 24.
Apollonia: Swa. Apolonye 2^a 10; S. apolonia 118^a 3.
apoštol, apostolus: Thymothea apoštola 1^a 25; Mathyege apoštola 2^a 25; apoštolow 5^a 2; Barnaba apoštol 6^a 12; rozellany apoštolow 7^a 16.
apostolský: apoštol(f)ky kuor 115^b 33.
arabský: kralowe arabšczy LXXI 10; od zlatá arabškeho LXXI 15.
archa, arca: zpyewal v archy 73^a 11; archu przyniesly 73^b 6; wzały biechu archu 73^b 7; tu archu przygely fu 73^b 10; padna przed archu 83^a 14.
archanjel: archangela 9^a 30; archangeli 117^a 19, 20; archangelow 128^a 23;
Arnolf: arnolfa 7^a 19.
Aron, Aaron: Moyfes a aron XCVIII 6; Pošla arona CIV 26; wzdradzyly aaronu CV 16.
Aronóv: škrze rucze aronowy LXXVI 21; Dom aaronow CXIII 18, CXVII 3, CXXXIV 19; domowy aaronowu CXIII 20; bradu aaronowu CXXXII 2 atd.
asi, saltem: šmylyte fe asly wy 139^b 9.
aspidový, aspidum: ged alydowy 113^a 28.
Assur: A tot assur LXXII 9.
af, et: at fye radugy V 12; At poznagy LXXXII 19; At zwylyfe gehu CVI 32; ut: at neprzylozy IX 39; at fye nepohnu XVI 5; at poplaczy 140^a 2; ne: at nykdy neufnu XII 4; at nykdy nedye XII 5; at nemluwyta XXXIII 14; ne quando: at nyekdy ne-wzhnyewa fe II 12; At by newytrhi VII 3; at nyekdy rzku CXIII 10 atd.
a todie viz a.
a tof viz a.
Augustin: chwala s. auguština 115^b 19; S. Auguštyna 8^a 39; S. auguštine 118^a 12; podle nalezene f. auguština 145^a 3.
avšak, avšakž, avšakže, avšako, avšakož, avšakože, verum tamen: Awšak v potopye XXXI 6; awšak gešlytne XXXVIII 12; Awšak buoh XLVIII 16; Awšakz CXXXIX 14; 122^b 3; Awšakze XXXVIII 6, 7; LXI 6, 10; Awšakoz buoh ztepe LXVII 22; Awšakoz polozył fy LXXII 18; nonne: Awšak poznagy XIII 4; Awšak zwyedye LII 5; Awšak proto 113^a 17; Awšako ty LIX 12; Awšako bohu LXI 2; 146^a 21; et tamen: Awšak ne trzie 89^a 7, 22; Awšakoz ne trzie 90^a 14 atd.
Azaf: azaf 19^b 23, 23^b 3; 39^a 15, 57^a 13, 63^a 16.
Azariáš: azaryaf 113^b 28, 29; azarya 114^b 11.
až, usque: az do wyczołty XI 8; az do gednoho XIII, 1, 3; az do nocy XV, 7; az do škonczenye XV 10; az na wyeky XVII 51 atd.; usquequo: az donyekud LXXXIX 13; usquequoque: az donyekud CXVIII 8; az dokudze CXVIII 43; az dokud CXVIII 51; az y owšiem CXVIII 107; quoadusque: Az ty fye prawo obraty XCIII 15; donec: az wykopagy dol XCIII 13; az by mynul hnyew 137^a 3; az zaplatił my 144^b 5.

Babylon: Pomnyety budu babylona LXXXVI 4; w babilonye 101^a 2.
babylonský: Na rzekach babylonskych CXXXVI 1; Dczy babylonka CXXXVI 8.
Barbora: S. Barbory 12^a 5; S. barboro 118^b 5.
Barnabáš: Barnaba 6^a 12; S. barnabo 117^b 5.
Bartoloměj: Bartholomyge 8^a 25; S. bartoloměgi 117^a 32.
bášň, fabulatio: Prawyechu my bafny CXVIII 85.
Basilides: bafylydis 6^a 13.
báti sč, timere: Twrdof geft hošpodyn bogycyzm gehu XXIV 14, 135^a 22; ale bogiecie fe XIV 4; Genz fye bogyte XXI 24; Boy fye gehu XXI 25; przed bogyczymy gehu XXI 26; okolo bogycziech gehu XXXIII 8; bliz bogyczych gehu LXXXIV 10 atd.; metuere: Dal fy bogyczym febe flamenye LIX 6; boyte fye LXVI 8; pavescere: Dopuśczenye meho bogym fe 134^a 40.
Bazan: z bazana obraczy LXVII 23.
bazanský, Basan: (zbyl) krale bazanškeho CXXXIV 11, CXXXV 20; fynow bazanškich 112^b 3.
bázeň, bážň, timor: Sluzte v bazny II, 11; bazen hošpodynowa CX 10; bazn 52^a 23; pavor: Spadny na nye bazen 110^b 16; pusillanimitas: by mye špafena vczynyl od bazny ducha LIV 9; formido: bazny nepratel zbaweny 127^b 22.
bazilišek, basiliscus: Na kralikowy a bazylyšku budefš chodyty XC 13.
bďenie, vigilia: Przechwatyle bdyenye oczu mogy LXXXVI 5.
bdieti, vigilare: k tobye od šwyetlošty bdym LXII 2, 141^b 3; Bdyel fem CI 8, 121^b 31; darmo bdy CXXVI 1.
běda: Byeda mnye 136^a 7.
bedro, femur: Opaff fye meczem na bedro twe XLIV 4.
běh, fuga: v byeh obraczy LXXXVIII 24; Zhyrul byeh ode mne CXLI 5, 144^a 36.
běhati: byehal przyed šavem 14^a 2.
Belfegor: šwyetyly fu belfegara CV 28.
Benedikt: Benedicta 3^a 22; S. benedicta 118^a 14.
Benjamin: benyamyn LXVII 28; przed benyamynem LXXIX 3.
beran, aries: Obleczeny fu beranowe owczemy LXIV 14, 141^a 33; agnus: berany CXIII 4.
beránek, agnus: Berancze (beranczie) bozie 119^a 26, 28, 30.
beraní: f zazenym beranym (arietum) LXV 15; z šadlem beranym (agnorum) 112^a 14.
beranový, arietum: przynefte šyny beranowe XXVIII 1.
Bernart: S. Bernarte 118^a 28.
Bersabe: ktereho myel z berfabee 23^b 5; wzal zenu berfabee 43^b 13.
běš, daemonium: od štrizecze a byešfa polednyho XC 6; byefowe XCV 5.
Betlém: w bethlemye 13^a 2; v betlemye 23^b 33; z bethlema 106^b 33.
bez, beze, sine: bez wyny III 8, LXXII 13; beze zleho IX 27; bez poškwrny XIV 2; beze mzdy XLIII 13; bez nešprawednošty LVIII 5; bez pomoczy LXXXVII 5; bez vody CVI 35; absque: bez omyla 89^a 26;

modlitba bud w hrzecz CVIII 7; Budte dnee geho kratczy CVIII 8; Budte fyrotczy CVIII 9 atd.

Cecilie: Czecylie panny 11^a 23; S. cecilie 118^a 38.

Cedar: w czedar CXIX 5, 129^a 5.

cedr, cedrus: Hlas zlamagyczy czedry, y zlamie czedry XXVIII 5; nad czedry lybanfke XXXVI 35; czedry bozyc LXXIX 11; jako czedr lybanfky XCI 13 atd.

Celestin: Celestyna papeze 4^a 8.

čelovati, osculari: prawo a myr czelowała fta fye LXXXIV 11.

čělý, totus: cely den XXIV 5, XXXI 3, XXXIV 28, XXXVI 26, XXXVII 7, 13, XLIII 9, 16, 22, LI 4, LV 2, 3; czyelu nocz LXXVII 14 atd.; integer: czielu bude drzety 89^b 25.

česta, via: na czestyte hrzyśnych I 1; znal czeftu I 6; f czeftu prawey II 12; oprav czeftu mu V 9; zkaleny fu czeftu geho IX 26; na czyeftach gych XIII 3 atd.; iter: czefta nemyloftwywch I 6; czeftu XLIX 23; czeftu czyntie LXVII 5; profpye(ff)nu czeftu czynn nam LXVII 20; Wodcze czeftu LXXIX 10; podle czeftu CXXXIX 6 atd.; semita: Opraw mye na czyeftyte prawey XXVI 11.

cierkev, ecclesia: fwata czyrkew 116^a 2; Abi czerkwew opraviti raczil 118^b 43; Proffmy za czerkwew a koftel fwati bozie 119^a 42.

ciesarſtvo, imperium: day cziefarzſtvo twe dyetyety LXXXV 16.

cimbál, cymbalum: w czymbalach CL 5; 143^b 14.

cisonský, Cisson: na potoczeczyfonfem LXXXII 10.

cizi, alienus: Synowe czyzy XVII 46; od czizych odpust XVIII 14; k bohu czyziemv XLIII 21; oftawy czyzym bohactwye XLVIII 11; czyzy wfaly LIII 5; bohu czyzyemu LXXX 10 atd.; extraneus: Czyzy fem czyzyen LXXVIII 9.

cizokrajenin, alienigena: mnye czyzokragene poddany fu LIX 10.

cizoložník, adulter: z czyzoložnyky XLIX 18.

cizozemec, alienigena: czyzozemczy LXXXII 8; Tot czyzozemczy LXXXVI 4; czyzozemczy przietelee CVII 10.

co, což, quid: czo my fe nedoftawa XXXVIII 5; Czo fe chlubiſſ LÍ 3; czo mye vczyny LV 5, 11; czo fy vczynyl LXX 19; czo gefť XCV 12 atd.; quod: czo fy nauczich CXVIII 7; ut quid: czo fy domnyewate LXVII 17; czo wychodie LXXXVIII 35 atd.; quare: Czo nalledugete mye 139^b 11; quanta: czo zlobyl fye neprzyetel LXXIII 3; Czo fmy flyſſely LXXVII 3.

cožkoli, cožkolivěk, quaecunque: czožkoly chtyel CXIII 11; czožkolwyek chtyel CXXXIV 6; czožkolwiek fem opuſtla 128^a 32.

Crha v. Cyrill.

ctiti, venerari: aby necztily gineho boha 60^b 3; aby cztyly 89^b 30; aby cztyena byla 90^b 3; Tye zemye czty 115^b 23.

ctnost, virtus: poydv z cznoſty w cznoſt LXXXIII 8.

Cyprian: S. cypryane 117^b 14.

Cyriak: S. czyryaka 8^a 9.

Cyrill: S. cyrille 118^a 5; vedle toho: f. Czrha 3^a 10.

čáka, respectus: nenye czaka fmrtu LXXII 4. čarovati, incantare: neullyſly hlaſu czarugyczego a gedowateho czarugycze mudrze LVII 6.

čas, tempus: owocze da w czas I 3; we wflye czasly IX 26; w czaſu XX 10; w czas XXXI 6; po wfle czaſy XXXIII 2; w czas zly XXXVI 19; w czas ſmutny XXXVI 39; z toho czaſa (ex tunc) LXXV 8, XCII 2.

částka, pars: czaſtku gney nawrat 131^a 13, 14.

často, saepe: czaſto wyproſtyl ge CV 43; Czaſto wyboyowaly mye CXXVIII 1, 2; fem czaſto przemozena 126^a 9.

čekanie, exspectatio: ktere gefť czekanye XXXVIII 8; od czekanye meho CXVIII 116.

čekati, exspectare: Czekai hoſpodyna XXVI 14, XXXVI 34; Czekage czekach hoſpodyna XXXIX 2; budu czekaty gmena tweho LI 11; Czekach geho LIV 9; gyz czekagy tebe LXVIII 7; vkory czekalo frdcze LXVIII 21 atd.; ſuſtinere: gyz czekagy tebe XXIV 3, 134^b 34; Duſſe czeka hoſpodyna XXXII 20; czekaly duſſe mey LV 7; Czekal fem LXVIII 21.

čeled, familia: zmodle fe wfſſieczky czeledy wlaſty XXI 28; polozył czeledy CVI 41; czeled protywyla fye 50^a 31; zlorzczil ſwu czeled 83^a 11.

čepel, lamina: pfany bili ołowiený czepelem 139^b 17.

čest, honor: czty koronowal fy geho VIII 6; Przineſte czeſť XXVIII 2; we czty ttwey XLIV 10; kdiz wa czty byeſſe XLVIII 13; XLVIII 21; przyneſte czeſť XCV 7; czeſť kralowa XCVIII 4 atd.; majestas: wyeczna czeſť 89^b 37.

či, cujus: czeze chcez ruka 139^a 26.

či, či-li, num quid: Czy budu gyeſty XLIX 13; Czy na wyecznoſť LXXVI 8; czy moczy bude LXXVII 19; czyly hnyewaty fe bude VII 12; czyly ten XL 9, 138^a 29; Czyly dye LXXXVI 5 atd.; aut: a czyly krew budu pyty XLIX 13; Czy do ſkonczenye LXXXVI 9; Czy zapomene fye LXXVI 10 atd.; ſi: czyly gefť vmyenye LXXII 11.

čiest, pars: duch wlny czeſť czyeſſie gegych X 7; Hoſpodin czeſť dyedyny mey XV 5; czeſty lyſly budu LXII 11; czeſť ma boh LXXII 26.

čieše, calix: czeſť czyeſſie X 7; Hoſpodin czeſť czyeſſie mey XV 5; czeſſe ma zpogycze XXII 5, 134^b 18; czeſſe w ruce hoſpodynowye LXXIV 9; Czeſſy ſpaſený wezmu CXV 13.

či-li viz či.

čin, factum: czyny geho vrozumyely LXIII 10; modus: prziwodis tiem czynem nan 136^b 24.

činěníe: ku czynyeny (ad faciendas) ſprawednoſty CXVIII 112; Ku czynyeny pomly CXLIX 7.

činiti, operari: gyz czyny neſprawednoſť V 7; genz czyny neſprawednoſť XIII 4; czyny prawo XIV 2 atd.; gerere: ny fem nemyloſtywye czynyl XVII 22; f czynyczymy neſprawednoſť XXV 4; agere: litywye czy-

nyechv V 11, XIII 3; neczynyl lfty XIV 3; nelprawednye czynycze XXIV 4; muzky czyn XXVI 14; lftywywe czynyl XXXV 3 atd.; facere: giez fu czynny IX 16; fudy czynye IX 17; kto by czynyl dobre XIII 1, 3; genz czyny to XIV 5; lpaſeny czynny XVI 7 atd.; parare: czyny deſſecz CXLVI 8; czynyty czieſtu 115^a 9, 141^a 3; praeparare: Czynye hory LXIV 7, 141^a 12.

číslo, numerus: rozmnožený sv nad čtyřma XXXIX 6; zlee, yehoz nenyne čtyřma XXXIX 13; gychz nenyne čtyřma CIII 25; biechu čtyřem kratkím CIV 12; gehoz nebyſſe čtyřma CIV 34 atd.

čísti, legere: Čzťe fye w knyhach 55^a 28; Nykdyez fye neczťe 63^a 1; czťe fye 109^a 34.

čistota, puritas: podle čtyřtoli ruku mu XVII 21, 25.

čistý, castus: wymluwy čtyřte XI 7; fkrze prau a čtyřtu zpovyed 121^b 13; mundus: čtyřteho frcdze XXIII 4; Srdce čtyřte ſtwor L 12, 140^b 6; čtyřtomy zyuoti a čtyřtomy frcdzi 127^b 27, 28; moz vczynyty čtyřte 136^b 26; čtyřt budu (mundabor) L 9, 124^a 5, 140^a 40.

čítí, sentire: Acz čtyř sem CXXX 2.

člověčí, hominis, hominum: lyn czlowieczy VIII 5; od fynow czlowieczych XI 2; przed fyny czlowieczymy XXX 20; geſſyna pomocz czlowieczye LIX 13 atd.; humanus: z czlowieczio mafa 90^b 20; czafli ſy czlowieczie 134^a 8.

člověčství, humanitas: czlowieczſtwe bozye 20^a 8; fkrze czlowieczſtwe 84^b 22; podle czlowieczſtwe 90^b 22; przygyetym czlowieczſtwe 90^b 27, 28.

člověk, homo: Czo ge czlowyek VIII 5; nepoſyly fye czlowyek IX 20; czlowyek na zemy IX 39; ne czlowyek XXI 7; ktery geſt czlowiek XXIV 12 atd.

črpati, haurire: Budete czrpaty wodu 105^b 1. črſtý, recens: Nowy a czrſtý 112^b 15.

črt, daemonium: obyetovaly ſy fyny czrtom CV 37; Obyetovaly czrtom 112^b 13.

črv, vermis: yaz ſem czrw XXI 7; ſeftra czrwom 139^a 35.

črven, Julius: Czrwem 7^a 1.

črvený, ruber: morze czrwene CV 7; morzy czrwenu CV 9; v morzy czrwenu CV 22; morze czrwene CXXXV 13; v morzy czrwenu CXXXV 15 atd.

črvnec, Junius: Czrwec 6^a 1.

čstenství, majestas: naplnyena bude czſtenſtwe zemye LXXI 19.

čtena: zpoſobowal gednu cztenu 88^b 23.

čtrnást, quatuordecim: cztrnaſt 2^a 30, 4^a 32, 8^a 33, 10^a 33.

čtvrtečný: cztwrteczny meſ. 95^b 9.

čtvrtek, feria quarta: we czwtrek 42^b 27, 28; 53^b 20; 110^a 1; 145^a 20; 146^b 13, 16, 20.

čtvrtý, quartus: Czwtře (znamenye) 84^b 24; czwtřty den 103^a 30.

čtyři, quatuor: Cztyř koronowaních 11^a 9; cztyřzy 109^a 31.

čtyřiceti, quadraginta: Cztyřydczety let XCIV 10, 131^b 27.

dále, ultra: at neprzylozy dale IX 39.

daleký, longus: ne daleky czyn myloſty

XXXIX 12; Daleky fy vczynyl zname LXXXVII 9; distare: dalek geſt wchod CII 12; longe: v morzy dalecze LXIV 6, 141^a 11; na morzi dalecze 120^a 4; zaſſel fy daleko IX 22; daleko ot ſpaſenye XXI 2; z daleka ſtachu XXXVII 12 atd.

Dalila: dalida (m. dalila) 103^a 25.

Damian: Kozmy a damyana 9^a 28; S. damyane 118^a 2.

dáníe: Kv dany (ad dandum) 115^a 10, 144^a 5.

dar, munus: prawycze gich naplnyena geſt dary XXV 10; daruow nebral XIV 5; w darzyech XLIV 13; przynefv dary LXVII 30; LXXI 10; neſete dary LXXV 12; donum: wzal fy dary LXVII 19; dary przyweu LXXI 10; geſt od ſedmy daruow 52^a 23; myloſrdne dari 121^a 8.

darmo, gratis: darmo ſkryly fu XXXIV 7; nenauidye mne darmo XXXIV 19; nenauidyely mne darmo LXXVIII 5; dobywaly mye darmo CVIII 3; ſtyhaly ſy mye darmo CXVIII 161; wyboyowachu mye darmo CXIX 7, 129^a 9; frustra: ale na darmo ſe muty XXXVIII 7; darmo bdy CXXVI 1.

dášni, fauces: yazyk przylnul k daſnom mym XXI 16; zmikly vczynyeny gfu daſny mee LXVIII 4; daſnom mym CXVIII 103; Przylny yazyk k daſnom CXXVI 6 atd.

Datan: porzela datana CV 17.

dátí, dávatí, dare: owoczze da I 3; dam tobye II 8; dal fy weſele IV 7; kto da z ſyona XIII 7; zbozye nedal na lychwu XIV 5; genz dawal pomſty XVII 48 atd.; tradere: aby dal ge; dal krupam ſkot gich LXXVII 48; dal gie w rucze CV 41; ſmrty nedal mne CXVII 18; Nedawal XXVI 12, CXXXIX 9 atd.; tribuere: dobre dal my XII 6; dal mnye rozum XV 7; Day tobie XIX 5; Zadoſt dal fy gemu XX 3; dal fy gemu dlwolt dny XX 5 atd.; praestare: mudroſt dawage XVIII 8; trahere: Any ſpolu daway mne f hrzeſſnyky XXVII 3.

David: dawydowy XVII 51, LXXXVIII 4; wywoyl dawyda LXXVII 70; Nalez dawyda LXXXVIII 21; dawydowy ſelzy LXXXVIII 36 atd.

Davidov: nad domem dawydowym CXXI 5; roh dawydow CXXXI 17; na czyeft dawydowu 16^a 35; ſyn dawyduow 23^b 4; w domu dawydowie 114 30, 143^b 15.

dei, filia: u wratech dczeri IX 15; dczery kralowe XLIV 10; Slyſſ, dczero XLIV 11; Dczy babylonſka CXXXVI 8; Dczery gich CXLIH 12; dczy ſamuelowa 109^a 28 atd.

dědic: S. Waczlawa dyedycze 9^a 29.

dědičství, hereditas: pozehnay dyedicſtwe twemu XXVII 9.

dědina, hereditas: dam tobye wlaſty dyedynu twu II 8; Hoſpodín czeſt dyedyny mey XV 5; genz nawratyſſ dyedynu XV 5; dyedyna ma przeczſta geſt mye XV 6; zwolył w dyedyn loby XXXII 12 atd.

dědinsky, hereditate: Dyedynſky dobieh ſwyedeczſtwe CXVIII 11.

děláníe, operatio: k dyelany ſwemu CIII 23.

děle: gemu dele zdawye prodhl 67^b 25.

děliti, dividere: dyelyty plen LXVII 13; dyeleſſe wlaſty 112^a 22; kdiz ſe duſſe bude f tielem dyelyty 128^a 11.

den, dies: wzmyšly den y nocz I 2; prziefe wšlye dny VII 12; prziel den XII 2; w den XVII 19; Den dny rzyha ťlowo XVIII 3; przede dnyem 49^b 38 atd.

dennice, lucifer: przed dennyczy CIX 3.

denný, diei: Od wyťoťy denney LV 4; w oblacze dennem LXXVII 14.

desét, decem: w zaltarzy defyety ťtrun XXXII 2, CXLIII 9; defet tyťyczow LXVII 18; Padnu defet tyťyczow XC 7; W defyety ťtrvn zaltarzy XCI 4 atd.

dešć, pluvia: Deťcz dobrowolny LXVII 10; Zťtupy yako deťcz LXXI 6; Poluzył dzcze CIV 32; blyťkotyny w deťcz wczynyl CXXXIV 7; czyny deťcz CXLVI 8; we dťczy 112^a 1.

devadesát, nonaginta: Dewadefat let 116^b 21.

devátý, nonus: Dewata hodyna 94^a 17.

devět, novem: dewiet 2^a 25.

děvice, virgo: Gedenaf tylicz dyewicz muczenykow 10^a 22; dyewko nad dyewiczemi 117^a 14; ťwate dyewycze 118^b 12; ťwatey marzie dyewycze 128^a 22; dyewicz 128^a 25.

diabel, diabolus: trapyl gey diabel 52^a 2; odhonyewal diabla 52^a 3; Wyťtupy dyabel 111^a 14.

diabelský, diaboli: modl diabelťkuch 64^a 35; Ode ťťy a przeludu dyabelťkeho 118^b 23; Od necziťtot diabelťkich 118^b 25.

diablův, diaboli: dyablowym zraziťnyem 126^a 10.

díel, portio: dyel ťwoy kladieťťe XLIX 18; Dyel moy CXVIII 57; dyel moy CXL 16, 144^a 39; pars: Dyel hoťpodynow 112^a 26.

díelo, opus: dyelo ruku naťly oprav LXXXIX 17; dyelo ruku twu CI 26; k dyelu ťwemu CIII 23; To dyelo gich CVIII 20; budu prawyty dyela bozie CXVII 17 atd.; operatio: czynnyce dyela v wodach CVI 23.

díeně: zapomnyely dobreho dyenye (benefactorum) geho LXXVII 11.

dítě, puer: neodwrazczy oblyceze od dyetyete LXVIII 18; day dyetyety LXXXV 16; dyetyety ťwemv CIV 42; dyety CXII 1; dyetyety ťweho 114^b 30; natus: Bude dyety geho CVIII 13.

díeti, dicere: kako dyete duffy mey X 2; at nikdy nedye XII 5; I dye czlowyek LVII 12; Acz dyech LXXII 15; ťyon dye LXXXVI 5 atd.

díetko (plur. dietky), puer: trzy dyetek chwa(la) 113^b 25; trzy dietky 113^b 27.

dievěí, virginis: nemrzkowal ťy dyewczieho loze 116^a 10, 11.

dievka, virgo: dyewky XLIV 15, LXXXVII 63, CXLVIII 12; dyewky 1^a 24, 2^a 2, 6, 10, 11, 17 atd.

Dionysius: S. Dyonyzie 10^a 10; S. dyonízie 117^b 34.

div, mirabile: wyprawym wťťitky dywy IX 2; wímľuwym wťťeczky dywy XXV 7; Mnoho ťy wczynyl dywow XXXIX 6; ohľafly dywy twe LXX 17; czyny dywy LXXI 18 atd.

diviti sě, admirari: dywyly ťye XLVII 6.

divný, admirabilis: kako dywne geťt gmye twe VIII 2, 10; do myťťta ťtanu dywneho XLI 5, 128^b 18; Skrze dywne wťpupeny 118^b 34; mirabilis: dywny w ťprawednoťty LXIV 6, 141^a 8; Dywny boh LXVII 36;

Dywne zdwyzenye morťke XCII 4; dywny na wyťoťty XCII 4 atd. — divně, mirabiliter: przyweďe ťye dywne XLIV 5; Ofwyeczugie dywne LXXV 5 atd.

dláto, celtis: dlatem writi na kameny 139^a 17. dlúho, diu: kako dľuho XII 2; yakož dľuho gľem CXLV 2, 130^a 41; dľuho czekagycz (longanimis) CII 8.

dlúhost, longitudo: dal ťy gemu dľuhoťt dny XX 5; w dľuhoťty dny XXII 6, 131^b 23; Dľuhoťty dny napľnym XC 16; na dľuhoťty dny XCII 5.

dnes, hodie: dnes II 7, XCIV 8, 109^a 20, 131^b 20, 142^b 15.

do, in: do wyťoťty wrat ťe VII 8; do myťťta ťtanu XLI 5; do koncezy LI 7; ode dne az do dne LX 9; az do kmetťtwey LXX 18 atd.; ad: az do gednoho XIII 1, 3; az do noczy XV 7; az do ťkoncezy XV 10; az do oblakow XXXV 6; az do domu XLI 5 atd.

doba: w tu dobu 125^a 9.

dobřečinění, dobrze czynjenje 121^b 11.

dobrodějec, benefactor: Za naťťe dobroď(ie)y- czie 120^a 21; wťťyem naťlym dobroď(ie)y- czom 120^a 24.

dobrota, bonitas: pro dobrotu twu XXIV 7, 135^a 6; czyn praw(u) dobrotu XXXVI 3; naťťedowach dobroty XXXVII 21; wťťetko ťe napľny dobroty CIII 28; w dobrotye CV 5 atd.; bonum: w dobrotach domu tweho LXIV 5.

dobrotivý, benignus: dobrotyweho bozťtwey 122^a 22.

dobrowolenství, beneplacitum: czas dobrowolenťtwey LXVIII 14; w dobrowolenťtwi twem LXXXVIII 18; w dobrowolenťtwy CV 4; w dobrowolenťtwy gych CXL 5; w dobrowolenťtwey 120^a 30, 120^b 29 atd.; voluntaria: Dobrowolenťtwey vťť mych CXVIII 108.

dobrovolný, voluntarius: Deťcz dobrowolny LXVII 10; beneplacitus: w nyez dobrowolno geťt LXVII 17; Dobrowolenťtwey dobrowolna wczyn CXVIII 108; dobrowolno bude gemu CXLVI 10; dobrowolno geťt hoťpodynu CXLVI 11, CXLIX 4, 143^a 27. — dobrovolně, voluntarie: Dobrowolnye obyet wzdam LIII 8.

dobrozvěstovník, evangelizans: da ťlowo dobrozweťtownykom LXVII 12.

dobrý, bonus: kto pokaze dobre IV 6; dobru woly V 13; dobre (bona) dal my XII 6; kto by czynyl dobre XIII 1, 3; dobreho meho nepotrzebugeť XV 2 atd.; bonum: polozyly zľe za dobre CVIII 5; Dobro geťt XCI 2, CXVII 8, 9; Dobro my CXVIII 71, 72 atd. — dobře, bene: dobrze zpyewayte XXXII 3; dobrze czynyl XXXV 4; dobrze ťrpyelywy budu XCI 15; dobrze proťpiety CXVII 25 atd.; benefacere: dobrze wczynyl LVIII 13; dobrze wczynyl LVI 3, CXIV 7, 128^b 25; Dobrze wczyn CXXIV 4 atd.

dobýti, dobývati, requirere: ťey doľudu XXVI 4, 135^b 21; genz by doľywal duťťe CXLI 5, 144^a 37; acquirere: k dyedynye doľudu gye LXXVIII 36; gyez doľyla prawycze geho LXXVII 54; doľich ťwyede- czťtwey CXVIII 111; exquirere: doľywal

tebe XXVI 8, 135^b 36; kazanye gehu dobywaly LXXVII 7; dobywagi gehu CXVIII 2; expugnare: dobywaly mye CVIII 3.
 dočiniti, efficere: llypy lwe horuczyemy doczynyl VII 14, 133^a 32.
 dojiti: aby došli wyczneho prziebitka 144^b 38.
 dokonati, dokonawati, finire: dokonali mye 108^b 36, 141^a 32; dokonawa lwe zaltarz 116^b 19.
 dokud, dokudż, dokudże, dokowad, usquequo: dokudż yfte tyeffkeho frdcze IV 3; ale ty dokudze VI 4; Dokudze zapomeneli mne XII 1; Dokudze zwyfily le neprzytel XII 3; Dokowad neodpuftu my 133^b 19 atd.; quousque: Dokudż oborzugete lwe LXI 4; dokudż budeli lwe hnyewaty LXXIX 5; Dokudż ludyte LXXXI 2; usquequaque: az dokudze CXVIII 43; az dokud CXVIII 51. Srov. až.
 dól, duol, fovea: upadl w dol VII 16; Kopaly dol LVI 7; wykopagy dol XCIII 13; upadl w duol 133^a 36; vallis: dolowe rozmohu lwe LXIV 14, 141^a 34.
 dolejší, inferiora: w doleyflich zemye CXXXVIII 15.
 dóm, domus: w dom twoy V 8; w domv holpodynou XXII 6; mylowal fem krafu domv tweho XXV 8; abych bydlly w domu XXVI 4; domowy twemu fluffie XCI 5; domowy yfrahelowu XCVII 3 atd.; atrium: w domu lwatem XXVIII 2.
 Dominik: s. domynyka 8^a 6; S. domynyku 118^a 27.
 domnievati sě, suspicari: czo lwe domnyewate LXVII 17.
 domový, domus (gen.): oblačzy domowey LXVII 13.
 Donát: S. Donata 8^a 8.
 doněkud viz až.
 doniž, donec: donyz nezftanu XVII 38; donyz nemyne neřprawednost LVI 2; donyz nezemdegy LVII 8; donyz newzwystygy LXX 18; donyz nezayde myefycz LXXI 7 atd.; quamdiu: donyz fem CIII 33.
 dopomoci, tribuere: Kto my toho dopomoze 137^a 2.
 dopustiti sě, committere: czo fem dopuřtula le fmyřtwym 126^a 13; hrziecha fmy fie dopuřtuli 127^a 28.
 dopuřćenie, commissio: zlym dopuřczyenym 126^a 14; commissa: Dopuřczyenye meho bogym le 134^a 40.
 Dorota, Dorothea: S. dorothy 2^a 7; S. dorotho 118^a 41.
 dospělý, consummationis: w hnyewye dořpyem LVIII 14.
 dospěníe, consummatio: w dořpyeny LVIII 14.
 dostati, nedostati sě, deesse: nyczehoz my le nedoftane XXII 1, 134^b 3.
 dosti jmieti, abundare: dořty gmagyčze na řwyetye LXXXII 12.
 důstojný, dignus: A důřtoynye přiřwodis 136^b 23; nycz dořtoyneho 137^a 16, 20. — důřtojně, merito: řpadnu dořtoynye VII 5, 133^a 5; digne: dořtoynye chuality 121^a 6; dořtoynye pokanye wplynula 124^b 10; dořtoynye plnyty pokanye 126^b 23.
 dotčenie: řhrzeřřila fem dotčzenym 124^b 14.
 dotknúti, dotýkati, tangere: dotkne fie hory CIII 32; Nerodte dotykaty pomazancow

CIV 15; dotkny hor CXLIII 5; ruka bozje mne lwe dotkla 139^b 10.
 dověsti, deducere: Dowedl mye na řtezky XXII 3, 134^b 9; dowedeny budte do pekla XXX 18; Kto dowede mye LIX 11; w nyczcz dowede LIX 14 atd.; adducere: lwe gřta mye dowedla XLII 3.
 dovtipovati sě, suspicari: dowtypowach lwe CXVIII 39.
 drahy, pretiosus: Zadanyeyřly nad kamen drahý XVIII 11; korona ř kamene drah^o XX 4; draha smrt CXV 15; drahu krwy 116^a 20, 119^a 9, 10.
 dráždití, irritare: dráždy protywnyk gmye twe LXXXII 10.
 dřevěný: dřzewyenu pylu 108^a 29.
 dřevný, lignorum: lako w leřye dřzewnem LXXIII 5.
 dřvo, lignum: bude yakzto dřzewo I 3; zetrzyel dřzewo CIV 33.
 dřmianie, dormitatio: dam dřziemanye CXXXI 4.
 dřmiami, dormire: dřziemaly wfřyczkny LXXXV 7; Dřziemala duffe ma CXVIII 28; any dřzymaty bude CXX 3; 129^a 19; nebudet dřzymaty CXX 4, 129^a 21.
 dřvie, prius: dřzewy XXXVIII 14; dřzewy mamy 58^b 35; Naplynely dřzewo 109^b 15; nyczcz dřzewo 90^a 41. — dřvie neř, priusquam: Dřzewo nez rozumyely trnye LVII 10; Dřzewo nez hory LXXXIX 2; Dřzewo nez fie pokorzyř CXVIII 67; dřzewo nez wietřzeno geřt CXXXVIII 6 atd.; antequam: dřzewo nez 140^a 4.
 dřvie, ligna: wfřietko dřzywy XCV 12; dřzywie polne CIII 16; dřzywie owoczne CXLVIII 9, 143^a 3.
 dřvění: przyřřly k dřzywnyeyřyemu 37^b 17, 18; przyřřly k dřzywnyemu 40^b 30, 75^a 1; k dřzywnym 41^a 26, 42^a 4, 46^b 34, 49^a 6, 55^a 27, 106^b 1.
 drobny, pusillus: Pozehnal drobnym s wyetřlymy CXIII 21.
 druhy, alter: w pokoleny druhem XLVII 19, 125^a 20; v pokoleny druhem LXXXVII 4; aby poznal rod druhy LXXXVII 6; v pokoleny druhem CI 19; druhe (znamenye) 84^b 23.
 družę, consors: z družat twych XLIV 8.
 držeti, tenere: Drzał ř ruku mu LXXII 24; bude držety CXXXVI 9; bude držety mye CXXXVIII 10; aby drzał 89^b 23; řtolec drzał 109^b 26; servare: kazdy bude držety 89^b 26.
 dřčiti, plure: Dřczyřł na hrzyeffneho ofyřlo X 7; dřczyřł gym mannv LXXVII 24; dřczyřł na nye LXXXVII 27.
 duben, Aprilis: Duben 4^a 1.
 dučęje, cataractae: w hřřu duczygy twych XLI 8; 138^b 32.
 duch, spiritus: duch wly X 7; od wzdeřfenye ducha XVII 16; porucziem duch moy XXX 6; w duchu gehu XXXI 2; duchem wřt gehu XXXII 6; od bazyř duchu LIV 9 atd.
 duchovný, spiritus: Od neczřřoty duchowney 118^b 26; od řywota duchownyego 19^b 26.
 duře, anima: prawie duřly mey III 3; ř duffe ma VI 4; wyprořt duřly VI 5; newyřřhl

duffyey mey VII 3; w zadofty duffe fwey IX 24 atd.

duška = dušička: muloftyw bil duffkam 145^a 25.
duty, ductilis: w trubach dutych XCVII 6.
dva, dvě, duo: dwe tye yfem flyšlal LXI 12;
dwa puziešta 113^a 17; ne dwa wflak 90^b 24;
Tato dwa zalmy 104^b 15.

dvanást, duodecim: dwanašt 3^a 33, 9^a 32;
dwanašte 48^b 11.

dvěře, ostium: dwerze okolkowe CXL 3.

dvojnásoba, diplois: at fye przikrygy jako
dwoynašobu hanbu CVIII 29.

dym, fumus: Wšfel dym XVII 9; yakzto dym
zhyne XXXVI 20; Iakoz zhynege dym
LXVII 2; jako dym CI 4, 124^b 21.

Ebron: w ebron 106^b 33.

edomský, Edom: Pomny lynow edomskich
CXXXVI 7; knyezata edomska 110^b 13.

Efraim: moy geft efraym LIX 9; przied
effray(m)em LXXXIX 3; efraym CVII 9.

Efraimów: pokolenye efraymowa nezwohl
LXXXVII 67.

Efrem: Synowe effremowy LXXXVII 9.

Egypt, Aegyptus: przygdu z egypta LXVII 32;
w egyptye LXXVII 43; z egypta LXXIX 9;
wšfel w egypt CIV 23; Radowala fye egypt
CIV 38 atd.;

egyptský, Aegypti: w zemy egyptskej LXXVII
12, 51; z zemy egyptkey LXXX 6, 11;
zbyl prwnyata egyptka CXXXIV 8.

Elkanów: zena elkanowa 109^a 35.

Elžběta viz Alžběta.

Eman: aeman 23^b 3; eman 39^a 15, 58^a 1, 65^a 17.

Emeranciana: Emeranczyany dyewky 1^a 24.

Endor: w endorze LXXXII 11.

Epimach: epymacha 5^a 11.

Ermon, Hermon: Tabor a ermon LXXXVIII
13.

Ermonim, Hermoniim: f zemye yordanške
a ermonym XLI 7, 138^b 29, 30.

ermónský: rošla ermonska CXXXII 3.

etanský, Ethan: rzeky etanfke LXXIII 15.

Eufemia: Ewfemye panny 4^a 14.

Euftrat: w euff(r)atie CXXXI 6.

Eusebius: Euzebie 8^a 14.

evangelista: ewangelifty 4^a 26, 12^a 28; ewn¹
9^a 22; ewangelifte 10^a 19; ewangelifti 117^b 6;
yana ewangelifty 144^b 32.

Ezecháš: chwala ezechiaše 108^b 15; zalm
vczynyl ezechiaš 105^b 16.

Fabian: S. fabiane 117^b 23.

faránský, Pharan: od hory fšaraanskey 111^a 7.

Faraon: na fšaraona CXXXIV 9; wytrzaš
fšaraona CXXXV 15; faraona 110^a 5; Wšfel
pharao 110^b 28.

Faraonów: wozy pharaonowy 110^a 16.

faráf, parochus: za fararzie naffeho 119^b 7.

Felician: feliciána 6^a 10.

Felicitas: felicitatis diewky 3^a 8; S. felicitas
118^a 34.

Felix: Swateho Felice 1^a 15.

fík, ficulnea: zbil fyky gych CIV 33; ficus:
Fyk nezektwe 111^b 19.

Filip: phylippa 5^a 2; S. philippe 117^a 31.

Filistim: u fyliftymye 110^b 11; filiftym 50^b 26.

Filisteus: proty philisteom 13^a 24, 25; 26^b 26;
fyliftowe 51^a 32, 73^b 7, 99^b 1; filisteowe

73^b 4; filiftom 100^a 19, 20; f fyliftey 103^a 20;
filisteom 103^a 25.

Finees: Ital geft fynees CV 30.

Florian: Floryana 5^a 5. Viz Květoš.

František: S. Frantýška 10^a 5; S. frantýfku
118^a 26.

Gabriel: S. gabriel 117^a 18.

Gaius: Gay papeze 4^a 23.

Galaad: Moy geft galaad LIX 9, CVII 9.

Gebal: gbaal LXXXII 8.

German: germana 7^a 32.

Gertruda: Gedruty dyewky 3^a 18.

Gervasius: Gerwafye 6^a 20.

Goliáš: f kolyallsem 25^b 2; zabil goliáfye
104^b 16, 17.

gomorský, Gomorrhæ: z podmyeštye gomor-
škeho 113^a 24.

Gordian: Gordyany 5^a 11.

Gorgonius: Gorgonye 3^a 12.

Gothard: gotharda 5^a 6.

Habakuk: Chwala abbakuka 110^b 33; aba-
kuk 110^b 35.

had, serpens: hadowe CXXXIX 4; CXLVIII
10; 143^a 5.

hadový, serpentis: podle podobienstwie hado-
weho LVII 5; hadowym (serpentium) 113^a 1;
hadowy kralykowy (aspidium) XIII 3.

haj, euge: rzekly: hay, hay XXXIV 21; At
nerzku: hay, hay XXXIV 25.

hanba, confusio: At obleczeny fu hanb^a
XXXIV 26; At nefu hanbu XXXIX 16;

pokryla hanba oblyczey moi LXVIII 8;

Ty wyefš hanbu mu LXVIII 20; pokryty
budte hanbu LXX 13 atd.; verecundia:

hanba ma proty n.nye geft XLIII 16; igno-
minia: Napln oblyczeye hanbu LXXXII 17.

haněnie, vituperatio: flyšlyech hanyenye
XXX 14.

Haštal, Castulus: S. haštale 117^a 18.

Háta, Agatha: Haty dyewky 2^a 6; S. hato
118 36.

Havel, Gallus: S. hawla 10^a 17; S. hawle
118^a 17.

havraní, corvorum: ptaczatkom hawranym
CXLVI 9.

hážeti šě, captare: Haziachu fye w duffy
praweho XCIII 21.

Hippolyt viz Ippolyt.

hlad, fames: zkrmy ge w hlad XXXII 19;
hlad budu trpyety LVIII 7, 15; pozwal
hladu CIV 16; zhynu hladem 112^b 38; od
hladu 118^b 21.

hladový, famis: we dny hladowye XXXVI
19; esuriens: Hladowyty CVI 5; duffy
hladowytu nakrmyl CVI 9; wšadył tam
hladowyte CVI 36.

hlahol, loquela: Neyfu hlaholy any rzeczy
XVIII 4.

hlas, vox: Hlašem mym III 5; Pošluchay
hlašu V 3; vlyšlyšš hlas V 4; vlyššal hlas
VI 9; Ulyššel prozbu VI 10 atd.

hlava, caput: wzwyššege hlawu III 4; na
hlawu gehu VII 17; w hlawu XVII 44; na
hlawie gehu XX 4; hybaly gfu hlawu
XXI 8 atd.

hlavně, cremium: jako hlawnye zefchly CI 4;
124^b 22.

- hledati, quaerere: y czo hledate IV 3; nepuštly fy hledagicz IX 11; nebude hledaty IX 25; hledan bude IX 36 atd.; requirere: hledagycz boha XIII 2, LII 3; gyz hledagy gehu XXI 27; hledagyczem vřtawenye XXIV 10 atd.; exquirere: Hledal fem hořpodyna XXXIII 5; hledagycz hořpodyna XXXIII 11; hledař myra XXXIII 15 atd.; videre: hleday řpawednlofty XXXVI 37; hledayte XLV 9; 113^b 5 atd.; inspicere: hledaly na mye XXI 18; suspicere: hledagicz na wřřřft 142^a 36, 37.
- hleděti, respicere: Oczy hledyta IX 30, X 5; Z nebe hledye XXXII 13; Z přypraweného bydla hledye XXXII 14; oczy gehu hledyta LXV 7; hledy na zemy CIII 32 atd.; suspicere: hledyecz na wyřřft 105^b 40; videre: hledyech CXLI 5.
- hloh, rhamnus: rozumely trnye waffe hloha LVII 10.
- hlubina, profundum: zamuczugeřř hlvbynu morřku LXIV 8, 141^a 14; w hlubinu morřku LXVII 23; z hlubyn wodnych LXVIII 15; any pohřtny mne hlubyna LXVIII 16 atd.
- hlubokost, profundum: Z hlubokořty wolach CXXIX 1, 125^b 22, 129^a 37.
- hluboký, profundus: welmy hluboka uczyneny gřu myřřlenye twa XCI 6; profundi: w gřlu hlubokem LXVIII 3.
- hluchý, surdus: hluchy XXXVII 14, 123^a 28, 137^b 18; yako kralykowy hluchey LVII 5.
- hněv, ira: w hnyewie řwem II 5; rozhorzy ře hnyew gehu II 13; w hnyewye řtwem VI 2; hnyew w nelybořty gehu XXIX 6; hnyewowe LXXXVII 17 atd.; furor: od hnyewu VI 8; by mynřl hnyew 137^a 4; iracundia: w hnyewie zemřkem XXXIV 20; k hnyewu gehu zbudřly 112^b 11; k hnyewu zbuřen geřř 112^b 20.
- hněvání, aemulatio: k hnyewany gehu zbudřly LXXXVII 58.
- hněvati, irasci: Hnyewayte řye IV 5; hnyewaty ře bude VII 12; Dokudze budeřř řye hnyewaty LXXXVIII 5; hnyewaty ře budeřř nam LXXXIV 6 atd.; malignari: aby řye hnyewal XXXVI 8; exprobrare: gyz řu hnyewaly řye LXXXVIII 12.
- hněvivý, iracundus: z neprřatel mych hnyewyřř XVII 48.
- hněvný, irae: den hnyewny 140^a 16; offensus: hnyewen řem byřř XCIV 10.
- hniezdo, nidus: hnyezdo LXXXIII 4.
- hnis, putredo: Wendy hnyř 111^b 15; sordes: w hnyřu 112^a 12.
- hnój, hnuoj, stercus: hnuoy zemřky LXXXII 11; z hnoře řwodye chudeho CXII 7; z hnoře řwodye 109^b 24.
- hnůti, movere: nehnu řye IX 27; acz hnřtu budu XII 5; hnřla řye zemye XLV 7; Zemye hnřla řye LXVII 9; bezmala hnřty řu nohy LXXII 2 atd.; commovere: Hnřla řye zemye XVII 8; zakřady hnřly ře XVII 8; declinare: hnyete řye CXXXVIII 19.
- hnřtie, motus: hnřtye wřn LXXXVIII 10.
- hod, festum: Hromnyř hod Matky božye 2^a 3; solemnitas: w řlowřtny den hodow LXXX 4.
- hodina, hora: hodyn řřřřnařř 1^a 33; hodyn cřřřnařř 2^a 30; hodyn defet 4^a 32, 8^a 33; prwny hodyna 87^b 19 atd. — hodiny, horae: Tuto ře pocřřnařř hodiny 128^b 3.
- hodowálny, epulantis: hlas řwuk hodowalneho XLI 5, 135^b 20.
- hojně, abundanter: zapřaty hořnye XXX 24.
- holeň, tibia: w řolenu muzowu CXLVI 10.
- holubice, columba: kto my da přerye yako holubycz LIV 7; yako holubycz 108^b 39, 142^a 35.
- holubičný, columbae: přerye holubyczne LXVII 14.
- honiti, persequi: Hon řuffy mu VII 6, 133^a 7; honye mye XXXIV 3; CXVIII 150; honye ge XXXIV 6; honyř gey na řuřtem řerye 15^b 11.
- honitva, patria: Přyřneřte honyřty z wřřřř XCIV 7.
- hora, mons: nad řoru řwatu II 6; z řory III 5; na řoru X 2; na řorze XIV 1; wzende na řoru XXIII 3 atd.
- hoře, heu: Řorze mnye CXIX 5, 129^a 3, 11.
- hořejnie, superiora: krygeřř wodamy řorzyeny CIII 3.
- horkost, calor: kto ře řchowa ot horkořty XVIII 7.
- hořkost, amaritudo: řorřkořty řřna řřv řřř IX 28; řřř řorřkořty řřna řřu XIII 3; w řorřkořty řřřř 109^a 6; řorřkořř ma 109^a 10, 142^b 6; w řorřkořř 133^b 41, 142^b 2.
- hořký, amarus: napřly řwec řorřku LXIII 4; den řorřky 140^a 17.
- horný, montium: zakřady řorne XVII 8; wyřřř řorne XCIV 4; řorny zakřady 112^b 35.
- horúčí, ardens: řřřy řwe řorucyemy docřřnyř VII 14, 133^a 32.
- hospoda, dominus: Hořpodo, hořpodyne nall VIII 10; řřřwřř gey hořpodo řomu řweho CIV 20.
- Hospodin, Dominus: w zakonu hořpodynowy I 2; hořpodyn řnal cřřřřř I 6; proty hořpodynu II 2; hořpodyn wřřřa řye gym II 4; Hořpodyn řřřř II 7 atd.
- Hospodinów, Domini: hořpodynowo, hořpodynowo wřřřřř LXVII 21; wendu v mocz hořpodynowy LXX 16; w řucze hořpodynowy LXXIV 9; Pomnyety řudu řřřřř hořpodynowych LXXXVI 12 atd.
- hospodyně: marthy hořpodynye božye 10^a 18.
- host, accola: řřřřem byřř w zemye CIV 23.
- hotový, paratus: yako řew řotow řu řřnu XVI 12; yaz v byczřy řotow řem XXXVII 18, 123^a 39, 137^b 29; Hotowo řřřřř me LVI 8; Hotowe řřřřř gehu CXI 7; Hotow řem CXVIII 60.
- howado, pecus: az do howada CXXXIV 8; armentum: nebude howada 111^b 24; Mařřo z howada 112^b 1.
- hrad, castrum: Acz wřřřnu proty mnye řřady XXVI 3; wřřřřřřř řoyřřřřř w řřřřřřř CV 16; řřřřř 135^b 16.
- hrdlice, turtur: řřřřřřř LXXXIII 4.
- hrdlo, guttur: řřřř gych V 11, XIII 3, 132^a 27; řwolyg řřřřř řřřř CXIII 15; w řřřř gych CXLIX 6, 143^a 31; collum: az do řřřř 111^b 5.
- hřěsti, sepelire: kto řřřřa LXXXVIII 3.
- hřěšiti, peccare: nerodte řřřřřřřřř IV 5; přřřřřřř řřřřřřř řem LXXXVII 17;

hrzeffila fem 127^a 7; Hrzeffliczego mye 139^a 38.
hrzech, delictum: odczyfzen budu od hrzecha przewelykeho XVIII 14; słowa hrzechow mych XXI 2; peccatum: hledan bude hrzzech IX 36; odpustył hrzzechy XXIV 11; gychze fkrtył fv hrzeffly XXXI 1; gemuz nepoczeti hořpodyn hrziecha XXXI 2 atd.
hrześnice, peccatrix: hrzeffnyczl ponyzenu 122^a 21; hubeney hrzeffnycz 124^b 3; hrzeffnyczl 125^b 12; nedořtoyna hrzeffnycz 128^a 20.
hrześnik, peccator: Any řpolu daway mne f hrzeffnyky XXVII 3; nebude hrzeffnyka XXXVI 10; Meczz wynely hrzeffnyczl XXXVI 14; kdyz řtal hrzeffnyk proty mnye XXXVIII 2; hrzeffnyczl LVII 4 atd.
hrześnikův, peccatoris: we krwy hrzeffnykowye LVII 11.
hrześnikův, peccatorum: oblyczge hrzeffnykowe LXXXI 2; w řtanych hrzeffnykowych LXXXIII 11 atd.
hrześny, peccator: na czeřtye hrzyřfnych I 1; newřtawagy hrzeffny w radye prawich I 5; zuby hrzeffnych zetrzeł fy III 8; zahyne nęprawoř hrzeffnych VII 10 atd.; populus: řbor hrzeffnych VII 8; peccatorius: w řmutce hrzeffnem 146^b 9.
hrńcieř, figulus: řud hrcncyerzow II 9.
hrnec, olla: hrnec nadyge mey LIX 10; lebes: hrnecz mořazny CVII 10.
hrob, sepulcrum: řpycze w hrobach LXXXVII 6; monumentum: wzkrzeřřl z hroba 134^a 14; tumulum: z řtela przienęřena do hroba 139^b 39.
hrom, tonitrus: řlas hromu tweho LXXVI 19; od řlafu hromu tweho CIII 7.
hromnice, purificatio s. Mariae: Hromnycz 2^a 3.
hroza, terribile: vczynyl hrozy v morzy czerwenem CV 22; řylu hroz twich CXLIV 6; pavor: hroza mładeho 113^a 4.
hrozen, botrys: hrozen przyehorzy 113^a 25.
hroznový, uvae: krew hroznowu pyly 112^b 4.
hrozný, terribilis: hořpodyn hrozný XLVI 3; jako hrozný řu LXV 3; hrozný w radach LXV 5; řy hrozný řy LXXV 8; hroznemu LXXV 12, 13 atd.; horroris: na meřfte hroznem 112^a 29; fremendus: w ten den hrozný 140^a 14. — hroznę, terribiliter: hroznýe zwelyczen řly CXXXVIII 14.
hubenice, misera: Czo my vczynyřl, hubenyczl 136^b 9.
hubenřtvie, miseria: Pro hubenřtwyę nedořtecznych nynyet wřtanu XI 6; z gežera hubenřtwyę XXXIX 3; řrdce czekalo hubenřtwyę LXVIII 21; od hubenřtwyę LXXXVII 19; w hubenřtwyę neořtanu CXXXIX 11.
hubený, miser: Huben vczynyen fem XXXVII 7, 123^a 6, 137^a 37; Dczy hubena CXXXVI 8; hubenę hrzeffnycz 124^a 3; řaecis: z řlata huben^o XXXIX 3.
hűsenice: řa hűfenyczl (omylem m. řzy, aerugini) owocze LXXVII 46.
hűřli, cithara: Wřchwalte hořpodyn w hűřlech XXXII 2; Wřchwalym řye w hűřlech XLII 4; wřtan zaltarı řa hűřle LVI 9; zpyęgy

tobyę w hűřlech LXX 22 atd.; organa: powyřfychom hűřle CXXXVI 2.
hűřti: řudł przyęd wořłku 21^a 17; řudł zalm przed řlđmy 41^b 6; řudł chwalu 106^a 7.
hűřce, condensa: zęwgy gym hűřce XXVIII 9; w hűřczlech CXVII 27.
hűřzda, stella: hűřzeydy VIII 4; hűřzeydy CXXXV 9; mnořřtwyę hűřzeyd CXLVI 4; wřlyczkny hűřzeydy CXLVIII 3, 142^b 31 atd.
hűřati, movere: hűřaly řfu řlawu XXI 8; řuka nehybay mny XXXV 12; hűřaly řu řye CVI 27; czoř řye hűře 114^a 37.
hűřucie, interitio: zprořřyl řie zhyřnutyę řich CVI 20.

Cham viz Kam.

Chanán, chanánřky viz Kanán, kanánřky.
cherubín: nad cherubyn XVII 11; ředyř řa cherubyn LXXIX 2, XCVIII 1; cherubyn 115^b 26.

chléb, panis: hľadagyczę chleba XXXVI 25; genz gedyeřle chleř XL 10; řlyz me řu my chlebowe XLI 4; chleř moczy bude řaty LXXVII 20; chleř nebeřki LXXVII 24, 25 atd.

chlebowý, panis: zzeru řrmy chlebowu XIII 4, LII 5; twrdřt chlebowu zetrzeł CIV 16.

chłubiti řę, gloriari: chłubte řę XXXI 11, 122^b 18; chłubyę řye XLVIII 7; Czo řę chłubřř řl 3; chłubyly řu řie LXXIII 4; gyř řye chłubie w obrazlech řyř CVI 17 atd.

chod, gressus: řwřchuy chod moy XVI 5; řozřlyřřyl řy chody me XVII 37; chodowe řyřřcy XXXVI 23; chodowe geho XXXVI 31; ořpawyl chody me XXXIX 3 atd.

chodidlo, calcaneum: neřpawednořř chodyřla meho XLVIII 6; chodyřla meho řudu zřřřřczę LV 7.

choditi, ambulare: W okolu chodyę XI 9; Acz bych chodył XXII 4; w zakonu geho nerodyly chodyřly LXXVII 10; by byl chodył LXXX 14; we řmyę chodyę LXXXI 5 atd.; řradi: na czeřtyę, po nyez budeřř chodyřly XXXI 8; abire: genz nechodył I 1; ingredi: řmutw řyę chodyęch XXXVII 7, 123^b 8, 137^a 39; incedere: procz řmuten chozy XLI 10, XLII 2, 13^b 40; řerambulare: wřch wřřa chodyřřch LXXVII 22; chodyęczę we řmyę XC 6; řransire: řazyk chodył řęř LXXII 9; descendere: ř chodyřřymy w gežera LXXXVII 5; ascendere: chodyęczę na morze CV 7.

Chore, viz Kore.

chováně: w chowany (řin custodiendo) CXVIII 9.

chovati, servare: gyř chowagy vřtawenę CII 18; Chowach kazanye řwa CXVIII 168; bude chowaty 109^b 29; observare: Nena- wyřyř řy chowagyczch řęřlyřnořř XXX 7; Acz zlořř chowaty řudes 129^b 16; custodire: Nechowaly vřtawenę bożyęho LXXVII 10; řwyęęęczřtwe geho nechowaly LXXVII 56; Chowachu řwyęęęczřtwe XCVIII 7; gyř chowate řudu CV 3 atd.; řrutari: chowaty řudu CXVIII 69; convertere: chowage řuřle XVIII 8.

chřm, templum: w chřmu V 8; wřřlyř řa chřma řwateho řlas XVII 7; nawřřczę- wyl chřmu geho XXVI 4; wřdwyřnu řucze

k chramu XXVII 2; w chramyeh gehu XXVIII 9; Hořpodyn w chramyeh X 5 atd.; tabernaculum: kto bude bydlyty w chramu twem XIV 1; W ťlunczy polozył chram ťwoy XVIII 6; Kako myly chramowe LXXXIII 2. chrēbet, dorsum: neprzately me dal ťy my chrzēbet(t) XVII 41; polozyť ge chrzēbetem XX 13; na chrzēbetye naťsem LXV 11; wyecze chrzēbta gehu LXVII 14; chrzēbet gych nakrzyw LXVIII 24; Odwraty chrzēbet(t) LXXX 7; Na chrzēbetye CXXVIII 3.

chřiepē, nares: chrzēpye magy CXIII 14. chrūst, bruchus: (prziťel) chrūst CIV 34. chtietī, velle: ne buoh chtye V 5; chtiel mne XVII 20; nebo chce gemu XXI 9; genz chce zywotu XXXIII 13; gyz chtye prawu memv XXXIV 27 atd.

chudina, pauperes: Sudyty bude chudynu LXXI 4.

chudoba, paupertas: w chudoby XXX 11. chudý, pauper: vtecziťcize chudemu IX 10; wolanye chudich IX 13; zapomenuty chudeho IX 19; vtrpenye chudeho IX 19; zazzen bude chudy IX 23 atd.; egenus: pomny na chudeho XL 2, 138^a 5.

chvála, laus: ťwrchował ťy chwału VIII 3; chwało yfrahelťka XXI 4; U tebe chwala ma XXI 26; Abych ťlyťal blať chwały XXV 7; wezdy chwala gehu XXXIII 2 atd.; psalmus: gmenu twemu chwału wzdam XVII 50; chwału rzku XXVI 6, LVI 8, 10, 135^b 31; Tak chwału rzku LX 9; chwału rzczete LXV 2 atd.; hymnus: Tobye ťluťye chwala LXIV 2, 140^b 36; chwału rzku LXIV 14, 141^a 35; w chwale XCIX 4; Wyrzyhnetarty na chwału CXVIII 170; chwału zpēwayte CXXXVI 4; Chwala CXLVIII 14 atd.; gloria: dayte chwału LXVII 35; f chwału LXXII 24; chwału da LXXXIII 12 atd.; laudatio: chwala gehu CX 10; collaudatio ťluťye chwala LXXII 1; psallere: chwału wzdam VII 18.

chválenie, laudatio: chwalenye IX 15, LV 12, CXLIV 21, CXLVI 1.

chváliti, laudare: chwały ťye hrziēťny IX 24; Chwale powolał XVII 4; chwalte gehu XXI 24; budem chwaleny XLIII 9; Chwalte gehu nebela LXVIII 35 atd.

chwalný, laudabilis: hořpodyn chwalny XLVII 2; chwalny przielyť XCV 4, 114^b 18; laudis: Obyeth chwalna XLIX 23; hořpodyn chwalny CXLIV 3; chwalny 110^b 1; psalmi: blaťem chwalnym XCVII 5.

chvátati, festinare: chwatagi czaťowe 113^a 35. chvile, tempus: kdyz wezmv chwyly LXXIV 3. chýše, thalamus: on jako zenych wychodye z chyťle ťwey XVIII 6; domicilium: ťlycz w chyťlech CI 7, 124^b 30.

i et: I bude I 3; y uťlyťal mye III 5; y ťen popadł mye, y wťal ťem III 6; y uťfayte IV 6; y odpoczínu IV 9 atd.; ac: den y noc I 2; ut quid: y czo IV 3; I procz IX 22, LXXIII 1, LXXIII 11, LXXIX 13, LXXXVII 15; y budu CXVIII 134.

i jeden, nullus: y gednoho nemas nedoťtatku 122^b 28; v pekle nenye y gednoho wiku-penye 139^a 40, 41; y gednoho porzada ne-nye 140^a 8, 9.

Iditum: idytū 23^b 3, 36^a 20; yditum 49^a 32, 65^a 16.

Idum, Idumeje, Idumaea: Nad ydumem LIX 10; az do ydumege LIX 11; W ydumyegy CVII 10; az do ydume CVII 11.

idumský, Idumaeorum: ťtanowe yd(u)mťťťcy LXXXII 7.

ihned, statim: Odwratte ťye yhned LXIX 4.—inhed, mox: ynhed zhynu XXXVI 20.

Innocencius: Innocencie 3^a 15.

Ippolyt: S. yppolyta 8^a 14; S. ypolite 117^b 35.

Isaiáš: yzayaf 108^a 27.

Isák: ku yzakowy CIV 9.

Isidor: yťydora Byťkupa 1^a 8; myťtr yz(y)dor 85^b 2.

ismahelitský, Ismaelitae: yťmahelyťcy LXXXII 7.

isop, hyssopus: Pokropyť mye yťopem L 9, 124^a 5, 140^a 39, 40.

Israhel, Israel: Kto da ťpaťytele yfrahelowy XIII 7; wzraduge ťe yfrahel XIII 7; Wy-praw yfrahel XXIV 22; buoh yfrahel XL 14; yfrahely XLIX 7, LII 7 atd.

Israhelów: ťyemye yzrahelowo XXI 25; boze yfrahelow LVIII 6; buoh yfrahelow LXVII 36; boze yfrahelow LXVIII 7; hořpodyn yfrahelow LXXI 18 atd.

israhelský, Israel: chwało yfrahelťka XXI 25; boha ifrahelťkeho LXVII 9; z ťtudnych yfrahelťkich LXVII 27; rozpraťťenye yfrahelťke CXLVI 2; ofťady yfrahelyczkey 115^b 17 atd.

Jabin: Uczyn gym jako yabynowy LXXXII 10.

jablečný, pomorum: polozyly w yablecznu ťtrazy LXXXVIII 1.

Jacint: yacynkta 9^a 12.

jádro, medulla: s yadrem pťťienycznym 112^a 3.

jáhen, diaconus: petra yahna 4^a 18; wa-wrzcynce ya. 8^a 11.

jahoda mořská, morus: mořťku yahodu gymem LXXVII 47.

jak, jakž, jakžto, jako, jakož, jakože, jak-kožto, ut: yakz poczyteny budu XXXVI 20; jako f ťczytem V 13; jako lew VII 3; jako zrzyedlnyche XVI 8; ťicut: (i)ak zywe LVII 10; yakz widi 134^a 6; yakzto brzytwy LI 4; Iakzto mať CXXXII 2; jako wra-becz X 2; jako krmy XIII 4; Iakoz zhy-nuge dym LXVII 3; yakoz plowe wozk LXVII 3; Iakoze ťmy ťlyťely XLVII 9; quasi: jako lew IX 30; Iako blyznyemu a jako bratru XXXIV 14; velut: jako ohnyem LXXVIII 5; jako owczy LXXIX 2; jako ťyten 136^b 21; Iakozto ťen LXXII 20; quam: yakoz dluho gťem CXLIV 2; tam-quam: jako prach I 4; jako ťud II 9; yakzto drzyewo I 3; yakozto poledne XXXVI 6; quemadmodum: yakzto dym XXXVI 20; jako ťyn XXVIII 6; yakoz ťmy XXXII 22; yakozto otczowe LXXVII 57 atd.

Jakob, Jakub: yacob XIII 7; kazugeť ťpa-ťeny yakobowy XLIII 5; zwefely ťye yacob LII 7; buoh bude wlaťty yakubem LVIII 14; w yakubowy LXXVII 5; Iakuba 5^a 2 atd.

Jakubów: gmye boha yakubowa XIX 2; ťe-mye yakubowo XXI 24; oblyczeyge boha yakubowa XXIII 6; boh yakubow XLV 8, 12; twarz yakubowu XLVI 5 atd.

jakýž, qualis: Yakyz otec 89^b 38.
jalový, sterilis: bydlyty kaze yalowemv CXII 9;
yalowa porodyla 109^b 17.
Jan, Johannes: Iana 1^a 4; S. yana zlatovfsteho
1^a 28; S. yana w oley warzeneho 5^a 7;
Iana krztytele 6^a 25; S. yana a s. pawla
6^a 27 atd.
Januarius: Ianuarie 4^a 9.
jáz (fidčeji já), ego: yaz poštawen fem II 6;
yaz urodyl II 7; Iaz lem fpal III 6; ya vendu
V 8; ya fem XXXVIII 13; f nas II 3; ke
mnye II 17; koronoval fy ny V 13 atd.
jazyčný, linguosus: Muz yazyczny CXXXIX
12.
jazyk, lingua: yazyky fwymy V 11, XIII 3;
pod yazykem IX 28; yazik XI 4; yazyk
zwelyczymy XI 5; w iazyku fwem XIV
3 atd.
jed, venenum: ged hadowy XIII 3; gied ge-
fsczerowy CXXXIX 4; ged afpydowy 113^a 28.
jeden, unus: w gedno II 2; az do gednoho
XIII 1, 3, LII 4; gedna z nych XXXIII
21 atd.; idem: w gednom stawie 136^b 21,
22. — jedno, nisi: Gedno ze CXXVI 1;
Gedno acz CXXVI 1; Gyz gedno 89^b 25,
91^a 5; nonne: gedno 136^b 10, 27; nisi quia,
nisi quod: Gedno ze holpodyn CXXIII 12,
XCIII 17; Gedno ze zakon gefť CXVIII
92. — jednú, semel: Gednu lem przifahl
LXXXVIII 36.
jedenást, undecim: Gedenast 10^a 22.
jedenie: rozprařlye fye k gedeny (ad mandu-
candum) LVIII 16; mannv k gedeny
LXXVII 24.
jedinák, unicus: nebo gedynak fem yaz
XXIV 16, 135^a 28.
jediný, unicus: gedynu mv XXI 21; nawrat
gedynu XXXIV 17; gedyneho fyňa 136^a 5;
fkrze gedineho fyňa 128^a 16; unus; gedy-
nym nrawem LXVII 7; solus: gedyň row
139^a 22; tantum modo: ofřala gedina rty
139^b 7. — jedínú, semel: Gedinu mluwyl
buoh LXI 12.
jednomyslný, unanimis: czlowyeczte gedno-
myslny LIV 14.
jednorozcový, unicornium: od rohuow gedno-
rozczych XXI 22; fyn gednorozczowy
XXVIII 6.
jednorozec, unicornis: yako gednorozecz
LXXVII 69; yako gednorozecz XCI 11.
jednost, unitas: aby trogycze w gednořty a
gednořt w trogiczy czyřena byla 90^b 2, 3;
ale gednořty ofoby 90^b 30.
jednostajně, unanimiter: myřlyly gednořtay-
nye LXXXII 6.
jednota, unitas: w gednotye 89^b 30; bydlyty
w gednotye (in unum) CXXXII 1.
jedovatý, veneficus: neuřlyly hlařu gedowa-
teho LVII 6; fellis: zrno gedowate 113^a 25.
jelen, cervus: Hlas vřawugyczy geleny
XXVIII 9; gelen zada XLI 2, 138^b 7; ge-
lenom CIII 18.
jelení, cervorum: nohy me yako gelenye
111^b 28.
jelenový, cervorum: nohy me yako gelenowe
XVII 34.
jelikož, quoniam: Gelykoz gefť dalek CII 12.
jenž, jenže, jenžto, qui: genz nechodyl I 1;
genz (drzewo) owocze da I 3; gehoz mecze

wietř I 4; genz mye mutye III 2; Blazeny,
gychze nelpřawednořty XXXI 1, 122^a 27,
gychze hrzyeffy XXXI 1, 122^a 28; drzewo,
gefťo I 3; W nyzto ruku XXV 10; genzto
136^a 35; genz (= že) on wyeru ma 101^b
23 atd.
jeřábek, coturnix: przygyde gerzabek CIV 40.
Jeronym: S. Yeronyma 9^a 31; Swatř Gero-
nym 29^b 3; S. yeronyme 118^a 11.
Jerusalém: w yerusalemye LXIV 2, LXVII
30; polořyly yerufalem LXXVIII 1; okolo
yerufalema LXXXVIII 3; w geruzalemye
CI 22 atd.
Jerusalemów: ku pokogy yeruzalemowu
CXXI 6; w den yerufalemow CXXXVI 7.
jerusalemský: zdy yeruzalemfke L 20,
140^b 29; dobre yerufalemfke CXXVII 5.
jeskyně, spelunca: w gefkyny fwey IX 30;
puteus: any nut gefkynye na mye wřť fwich
LXVIII 16.
jesle, praesepe: wu geflech 111^b 24.
Jesse: nad owczemy otcze yeffe 25^b 4.
ještě, adhuc: A gefcize malitko XXXVI 10;
gefciže zpowyedagy fe gemv XLI 6, 12,
XLII 5; zyw bude gefciže XLVIII 10; aby
myleřly byl gefciže LXXVI 8 atd.
ještěř, draco: potlaczyř gefcizera XC 13;
Gefcizet ten CIII 26; gefcizerowe CXLVIII 7,
142^b 40.
ještěřový, draconis: zamutyl fy hlawy ge-
fscizerowe LXXIII 13; zlamal fy hlawy ge-
fscizerowe LXXIII 14; gied gefcizerowy
(aspidum) CXXXIX 4; Zlucz gefcizerowa
(draconum) 113^a 27.
jeřitenství, vanitas: w geflytenřty w temze
LXI 10.
jeřitnost, vanitas: geflytnořť IV 3; Nenawy-
dyel fy chowagycznych geflytnořty XXX 7;
wřřyczka geflytnořť XXXVIII 6; na geflyt-
nořť XXXIX 5 atd.; vanum: Geflytnořť
mluwyly řu XI 3; newřal w geflytnořť duffe
fwey XXIII 4; Geflytnořť mluwyly řu XI 3 atd.
jeřitný, inanis: myřlyly řu geflytne II 1; od
neprřatel geflytnych VII 5; nakřmyl duffy
gefłitnu CVI 9 atd.; vanus: řrdcze gych
geflytno gefť V 10, 132^a 26; geflytna po-
mocř LIX 13; geflytny řynowe LXI 10 atd.;
vanitatis: Neředyel fem zborem geflytnym
XXV 4; mluwyly řu geflytne (vanitates)
XXXVII 13 atd. — jeřitně, vane: geflytnye
fye muty XXXVIII 12; geflytnye wřřawyl
LXXXVIII 48.
jetie, captivitas: kdyř odwřaty holpodřn getye
ofady fwey XIII 7; gyetye řyon CXXV 1;
captio: getye pochwat geho XXXIV 8;
nedal nas w getye zubow CXXIII 6; ele-
vatio: getye řuku mv CXL 2.
jezero, lacus: lezero otewřiel VII 16; fe
řchodyczymy w gezero XXVII 1; od řcho-
zygycznych w gezero XXIX 4; w gezero
LXXXVII 5 atd.; stagna: Polořil puřczy
w gezero wodna CVI 35; obratyl opoku
w gezero wodna CXIII 8.
Jezu, Jesu: w boha řhřu řřřta 64^b 37; w ye-
zuřly mem 111^b 26; tyeleřenřtwye yezu
křřřta 90^b 7, 8; yefus křřřtus 90^b 12 atd.
jež, herinacius: řtocyřřcize geřom CIII 18.
jho, jugum: gho gych II 3.
Jidáš: yako řřdall 83^b 13, 15.

jiesti, manducare: Gedly fu XXI 30; aby gedly mafo me XXVI 2; Czy budu gyefty XLIX 13; chleb nebelky gedl czlowyek LXXVII 25 atd.; edere: genz gedyeffe chleb XL 10, 138^a 33; f tyem negedyeche C 5; abi gedli 135^b 13; comedere: gedla ge LXXVII 45; zapomanul fem gyefty CI 5, 124^b 24, 25; geduczioho fieno CV 20 atd.

jieti, capere: gyely duffy mu LVIII 4; yal fy wyezenftwy LXXVII 19; nynyne yal fem LXXVII 11; tenere: yala gye pycha LXXII 6; captivus: gyz gfyty wedly ny CXXXVI 3; za yate 120^a 25.

jezva, cicatrix: zaprtly fy fye gyezwy XXXVII 6, 123^a 4, 137^a 35.

jíl, limus: Uftrnul fem w gylu hlubokem LXXIII 3.

Jilji, Aegidius: f. Gylgie 9^a 2; S. gylgie 118^a 12.

jinak: fpaſen ginak byty nemoze 91^a 6.

jinie, pruina: morſku yahodu gynem LXXVII 47; yako mlha malcha w gyny CXVIII 83; roſly a gyny 114^a 16.

jinoſe, adolescentulus: Tv benyamyn, gynofle LXVII 28.

jiný, alius: Gyna geft ofoba otczowa, gyna fynowa, gyna ducha ſwateho 89^b 33, 34; anyt geft gyny 109^b 5; nenyne gyneho 113^b 6; nikte gyny 133^b 35; nytcze gyneho 139^b 25, 26 atd.; alter: k lydu gynemu CIV 13; przigmy gyny CVIII 8; alienus: boh gyny 112^a 37.

Jiri, Georgius: s. gyrzi 4^a 24; S. girzie 117^a 16.

jíti, ire: aby ſly do myeſta CVI 7; Gducze gdyechu CXXV 6; chtye gyty 45^b 2; venire: gde den geho XXXVI 13; tot gdu XXXIX 8; ze gde, nebo gde XCV 13 atd.; ambulare: ſly po fuchu 110^b 31; vadens: duch gda LXXVII 39.

jitrně, matutinum: k gytrzny XXIX 6; w gytrznye XLVIII 15; w gytrfny LXII 7, LXXII 14, 141^b 19.

jitrní, matutinus: wyſſczye gytrznye LXIV 9, 141^a 18; od ftraze gytrzfnye CXXIX 6, 125^b 36, 129^b 9.

jitro, matutinum: Z gytra C 8; na kazde gytro 20^b 6; mane: od gytra 108^b 32, 36, 142^a 28, 32; az do gytra 108^b 31, 142^a 30.

již, nunc: Sezrzi, ze giz ſpym 133^b 27; kde geft giz radoſt ma 139^a 36; jam: ale nynyne gyz geft 64^b 25.

jmě, jměno, meno, nomen: gmye twe V 12; pro gmye ſwe XXII 3; chwalu wzdam gmenu VII 18; zpyewagy gmenu twemu IX 3; zpomanu gmen XV 4; we ygmenu boha XIX 6; Pro gmeno twe XXIV 11; w menu twem LIII 3, LXII 5.

jmiecti, míti, habere: any mage XXXVII 15; leta na myſly fem gmyel LXXVI 6; gyz za nycz magy LXXXIX 5; geſto gmyel CIV 42; Uſta magy, oczzy magy CXIII 13 atd. — naději jmiecti viz naděje.

Jonadab: yonadowy (m. yonadabowy) fynowe 55^a 29, 30.

Jonathas: yonathas, fyn fauluow 15^b 19, 55^a 8.

Jordan: yordan obratyl ſie zaſye CXIII 3.

jordanský, Jordanis: f zemye yordanſke XLI 7.

Josef: przywodył yofefa LXXXIX 2; Swydeczftwy w yozefowy LXXX 6; prodan geft yofeff CIV 17 atd.

Jozefóv, Joseph: wykupyl ſyny yakubowy y yozefowy LXXXVI 16.

Josefový: odpudyl ſtan yozefowy LXXXVII 67.

Juda: Symonyſſe a ludy 10^a 29; dczery yudy XLVII 12; Iuda, kral moy LIX 9; Iuda kral CVII 9.

Judin, Juda: myeſta yudiny LXVIII 36; pokolenye yudyno LXXXVII 68; dczery yudyny XCVI 8.

judský, Juda: Knyezata yudſka LXXVII 28.

Juliána: yuliany dyewky 2^a 16, 17; S. iuliana 118^a 42.

k, ke, ku, ad: wzmluwy k nym II 5; ke mnye II 7; k hoſpodynu III 5; k nyemu IV 4; ku prolyty krwe XIII 3; przyklon vcho ke mnye XVI 6; ku plenu XVI 12; ku obranye XXI 20; ku powyefy XLVIII 5 atd.; erga: procz k nemu przykladafſ frcze 133^b 15.

Kades: zamuty puſſczy cades XXVIII 8.

kadidlo, incensum: yako kady(d)lo CXL 2.

kak, kako, quam: kak przeſwietla geft 134^b 19; kako dywne geft gmye twe VIII 2, 10; kako przeſwietla geft XXII 5; Kako welyka mnohoſt XXX 20; kako hrozny fu LXV 3 atd.; quomodo: kako dyete duffy meyn X 2; kako buoh wye LXXII 11; Kako vczyneny gfu LXXII 19 atd.; quoniam: kako rozkozny geft XXXIII 9; kako mnoho (quanta) LXV 16, LXXVII 5; kako dluho (quam diu) XII 2.

Kalixt: Calyxta 10^a 15.

kam, kamo, quo: kam pobyehny CXXXVIII 7; kam ſie vteku 136^b 9; Kamo poydu CXXXVIII 7.

Kamóv, Cham: w zemy kamowye CIV 23, 27, CV 22.

kamský, Cham: w ſtanyech kamſkych LXXXVII 51.

kámen, lapis: Zadanyeyſſy nad kamen drahý XVIII 11; korona f kamene drahe^b XX 4; neobrazyl o kamen nohy XC 12; kamen vczynen geft CXVII 22; yako kamen 110^a 20, 110^b 18; silex: dlatem wrti na kameny 139^b 17.

kamenie, lapides: ſlybily fye kamenye CI 15, 125^a 10.

Kanáń: bydlczy w kanaan 110^b 15.

kanánský: tobye dam zemy kanaanſku CIV 11; rytynam kanaanſkym CV 38; kralowſtwe kanaanſka CXXXIV 11, CXXXV 20.

kanec, aper: Zkazyl gy kanecz LXXXIX 14.

kantiky: cantiki 108^a 25.

kapati, stillare: kropie kapagyczy na zemy LXXI 6.

kaſia, casia: Myrra a ſlyz a kaſya XLIV 9.

Katerina: S. Katerzyny 11^a 26; S. katerzyno 118^a 40.

káti sě, poenitere: kaal ſe CV 45; nebudu ſe katy CIX 4; Za kagicznie 120^a 14; ku pokanye kagiczieho 125^b 10; nekagiczieho 139^a 39.

kázanie, praeceptum: kaze kazany geho II 6; witan w kazany VII 8; kazanye hoſpodynowo ſwyetle XVIII 9 atd.; mandatum:

- kazanye gehu dobywaly LXXVII 7; kazanye meho nebudu ftriezcy LXXXVIII 32; pomnye kazanye gehu CII 18; Wyerne kazanye CX 8 atd.; sermo: zawrhls kazanye me XLIX 17; praedicatio: Abych zwyeflowal kazanye twa LXXII 28.
- kázany**, compositus: Dczery gich kazane CXLIII 12.
- kázati**, praedicare: kaze kazany gehu II 6; kazaly gfu lidu 33^b 10; knyezye kazy lydu 33^b 11; kazati lidem 60^b 2; erudire: gehoz ty kazefl XCIII 13; facere: Hofpodyn potopu bydlyty kazal XXVIII 10; zhnyty kazal fy duffy gehu XXXVIII 12; zbydlyty kaze LXXVII 7 atd.; mandare: on kazal XXXII 9; kazal hofpodyn myloft fwu XLI 9; Kaz fyle twey LXXVII 29; kazal oblakom LXXVII 23 atd.; jubere: giez fi fnyety kazal 130^b 36, 42; kazal gye 130^b 37, 38; ale kaz 131^a 3.
- kázeň**, disciplina: Pochwatnyete kazen II 12; A kazen twa polepfyly mne XVII 36; kazen twu nye nauczy XVII 36; nenawydyl fy kazny XLIX 17; kazny vcz nye CXVIII 66.
- kazovati**, mandare: kazugeff fpafeny yakobowy XLIII 5; dawid zydom kazuge 64^a 29, 30.
- každy**, singulus: przyef kazdu nocz VI 7, 122^a 2, 132^b 18; na kazdy den XLI 11; na kazde gyty 20^b 5; quisque: kazdy 25, 90^a 25, 91^a 5; unusquisque: kazdy gych XI 3; ty wratyff kazdemv LXI 13; quotidie: na kazdy den XLI 4, 138^b 13, 139^a 4, 38; dne kazdeho LXXII 20.
- kde**, **kdež**, **kdežo**, **ubi**: kdez nebieffe ftrachu XIII 5, LII 6; kde gefl buoh XLI 4; kde gefl buoh twoy XLI 11; kdez bydyl LXXVII 60; kdez by ftozyla ptaczatka LXXXIII 4; kdezto pokufyly mne XCIV 9; kdezto 140^a 8 atd.; ubinam: kdez fu 113^a 6.
- kdy**, **když**, **quando**: any kdy przemlkný XXVII 1; kdy wzeczyff XXXIV 17; kdy vmrze XL 6; kdyz przydeff C 2; kdyz vtyeffyff nye CXVIII 82 atd.; si: Kdy ale odstupy LXXXVIII 31; Kdyz vzryeffe XLIX 18; kdyz tak zywo gefl 109^a 7; cum: Kdyz rozhorzy fe II 13; Kdyz wzwołach IV 2; kdyz bude wlafty IX 31 atd.; dum: Kdyz nenyte VII 3; Kdyz zpycha IX 23; kdyz przytrhne IX 30 atd.; postquam: kdyz fedete CXXVI 2. — **kdyžto**: kdizto przydeff 136^b 11. — **kdyžkolwék**: Kdizkolwyek(k) wchodil 27^a 1; kdizkolwyek gey trapyl 52^a 2; kdizkolwyek fmylil by fye 64^a 30; Kdyz-kolwyek fwytyezyl 83^a 13.
- klam**, subsannatio: w klam a w pofmyewanye XLIII 14.
- klaněti** sě, **adorare**: Klanyegý fe 123^b 13.
- Klára**: S. klaro 118^a 11.
- klásti**, **ponere**: dyel fwoy kladiess XLIX 18; Genz kladefs oblak CIII 3; kladucze rucze na dawida 27^a 36; concinnare: neprawdu rucze waffe kladata (sic) LVII 3.
- klěčěti**, **claudicare**: kleczeli fu ot ftezek fwyeh XVII 46.
- klěčěti**, **niti**: kleczye na kolenu 103^a 21.
- Kletus**, **Anacletus**: Cleta papeze 4^a 27; S. klete 117^b 11.
- klěti**, **maledicere**: klnucze gehu zahynu XXXVI 22; neprzyetel klet nye LIV 13; frdczem fwym klynechu LXI 5; Klet fy 111^b 6.
- kletwa**, **maledictio**: Gehoz kletwy wfta plna gfv IX 28; Gichz wfta kletwy plna gfu XIII 3; mylowal kletwu CVIII 18; oblekl fye w kletwu CVIII 18.
- Kliment**, **Clemens**: Clymenta 11^a 24; S. klymente 117^b 8.
- kmen**, **vitis**: Zena twa yako kmen CXXVII 3.
- kmet**, **senex**: kmety gehu vczył CIV 22; kmete f mladffymy CXLVIII 12, 143^a 10.
- kmetstvie**: az do kmetftwey (usque in se-nectam) LXX 18.
- kněž**, **sacerdos**: ty fy knyzez CIX 4.
- kněžie**, **sacerdotes**: Knyeffie gich letyely LXXVII 64; mezy knyzezy gehu XCVIII 6; Knyzezy twa CXXXI 9; wfliczka knyzezie 119^a 1 atd.
- kněžstvo**, **principatus**: knyestwo CXXXVIII 17.
- kněže**, **princeps**: knyazata fessly II 2; Ote-wrzete wrata, knyezata waffe XXIII 7, 9; wftawyff ge knyzatmy XLIV 17; Knyezata lydfka febrala fu fye XLVI 10; Przedeffla knyezata LXXII 26 atd.
- kněžeč**, **principum**: odgyrna duch kny-ezczy LXXV 13.
- kněžecký**, **principum**: zamyecze rady kny-ezczke XXXII 10.
- kniha**, **liber**: Na hlawy knyeh pfano gefl XXXIX 8; fhlazeny budu z knyeh zywyeh LXVIII 29; w knyze twey CXXXVIII 16; w zydwfkych knybach 55^a 28; w prwich knybach 105^a 34; aby pfany bili w knihach 139^b 15.
- koblka**, **locusta**: da wfyle gych koblecze LXXVII 46; prziffa koblka CIV 34; yako koblka CVIII 23.
- kochati** sě, **delectare**: Kochay fye w hofpodynu XXXVI 4; kochaite fye LXXVII 4; kochal fem LXXVI 4; kochaly smy fye LXXXIX 14; kochal fem fye CXVIII 14.
- koleno**, **genu**: Kolenye mogy znemocznyle gfta CVIII 24; kleczye na kolenu 103^a 21.
- koliko**, **quantus**: Kolyko fy pokazal zamut-kow LXX 20; quot: Kolyko gefl dny CXVIII 81.
- kolikrát**, **quoties**: Kolykrat obrpczyly fu gehu LXXVII 40.
- Kolman**: S. Collmanna 10^a 14.
- kolo**, **rota**: hlas hromu w kolu LXXVI 19; yako kolo LXXXII 14.
- Kolumbán**: S. kolumbane 118^a 18.
- koň**, **kuoň**, **equus**: ony na konyech XIX 8; yako kon XXXI 9; Lfitywy kon XXXII 17; wfyedaly na konye LXXV 7; kuon a wfyefdagyczio gehu 110^a 8 atd.
- konati**, **facere**: to wfly moczí konal 127^b 17.
- koňov**, **equi**: w fyle konyowye CXLVI 10.
- konec**, **finis**: zhynuly meczem na konczie IX 7; az do konczie zemye XLV 10; zruffy tye do konczie LI 7; do konczie LXXIII 3, 10; nenyte konczie CXLIV 3.
- konečně**, **in finem**: wtrpenye chudeho ne-zhyne konieczne IX 19.
- kopati**, **fodere**: Kopaly przyed oblyczegem LVI 7.

- kopie, hasta: blyfkanje kopye tweho 111^a 38.
kopúci: nad tele nowe, rohy wypuffczigyczie a kopuczje (ungulas) LXVIII 32.
- kór, kuor, chorus: w kuorze CXLIX 3, 143^a 25, 143^b 9, 10; w korze CL 4; apofftol(f)ky kuor 115^b 34.
- Kore, Chore: fynom chore 22^b 34; zalm vczynil koree 44^b 28; chore 58^b 33, 101^b 22; koree vtyefil 65^a 18; fynowe choree 66^a 25, 26; kore 65^b 1.
- kořen, radix: korzen twoy LI 7.
- Kornelius: S. kornely 117^b 13.
- kořenje, radices: rozfadyl fy korzenye gegye LXXIX 10.
- korona, koruna, corona: polozyl fy na hlavie gehu koronu XX 4; Pozehnal koronye LXIV 12; Pozehnal(f) koronye 141^a 29.
- koronovaný, coronatus: Cztyrz koronowanich 11^a 9.
- koronovati, korunovati, coronare: dobru woly twu koronoval fy ny V 13, 132^a 40; czty koronoval fy gehu VIII 6; korunvgie tye CII 4.
- Koróv, Choruóv: fyn choruow 38^a 21.
- Kosma: Kozmy a damyana 9^a 28; S. kozma 118^a 1.
- kost, os: zamuceny fu kofty me VI 3; wffyczky kofty XXI 15, 18; kofty me zamuczeny gfu XXX 11; oftalary fe kofty me XXXI 3 atd.
- kostel, ecclesia: U tebe chwala ma w koftele welykem XXI 26; w koftelech wzblahagy tobye XXV 12; w koftele XXI 26, 99^b 4; Proffmy za czerkew a koftel swati 119^a 42.
- kostelni, ecclesiae: Za porzad koftelnye 119^b 18.
- košík, copinus: w koflyku LXXX 7.
- kotúč, orbis: Profwyetyly blyfkyotyny twe kotuczzy zemfkemv LXXVI 19.
- kovati, fabricare: Na chrzbetye kowaly fu CXXVIII 3.
- kozel, hircus: z ftad twych kozluow XLIX 9; przynefu kozly LXXV 15; kozly 112^b 3.
- kozlóv, hircorum: krew kozlowu budu pyty XLIX 13.
- kóže, kuože, pellis: yako kozzy CIII 2; zamutye kuoze 111^a 21; kozy a maffem opal fy mye 131^a 31; Kozy mey przif(f)chli kofty 139^b 5.
- kraj, finis: w kragich neprzatel VII 7; w kragie okrzle zemfkeho XVIII 5; w kragich neprzatel VII 7; na kragie zemfke XLVII 11; wffyczky kragy zemfscy XCIV 4 atd.; terminus: kragy zemfscy XCVII 3.
- krajina, finis: obraty fye k hofpodynu wffeczky kragyny zemfke XXI 28; bude wlafty kragynamy zemfkymy LVIII 14; Od kragyn zemfkych LX 3; nadyege wffech kragyn zemfkych LXIV 6; boyte fye wffie kragyny LXVI 3 atd.
- kral, rex: Przyftuply kraly II 2; poftawen fem kral II 6; kralowe vrozumyete II 10; kraly moy V 3; fpafteny krale gehu XVII 51 atd.
- kralík, aspis: Na kralowoy budefs chodyty XC 13.
- kralíkový, aspidis, aspidum: ged hadowy kralykowy pode rty gich XIII 3; yako kralykowye hluchey LVII 5.
- kralóv, kralóv, regis: w frdcze neprzatel kralowych XLIV 6; dcery kralowe XLIV 10; dcery kralowy XLIV 14; w chram kralow XLIV 16; nad dny kralowy LX 7 atd.
- kralovati, regnare: Hofpodyn kralowal IX 37; kraluy XLIV 5; Kralowal buoh XLVI 9; Hofpodyn kralowal XCII 1; boh kralowal XCV 10 atd.
- kralovna, regina: Gunhuty kralowny 9^a 10; Stala kralowna XLIV 10.
- kralovstvie, regnum: hofpodynowo gefť kralowftwy XXI 29; prut kralowftwy tweho XLIV 7; Kralowftwy zemfka LXVII 33; w kralowftwie LXXVIII 6 atd.; regio: w kralowftwy zywyh CXIV 9, 128^b 30, 33; w fwietlem kralowftwie 130^a 36, 37.
- kralovstvo, kralévstvo, regnum: naklonyena fu kralowftwa XLV 7; polwyeczen w kralowftwo 16^b 23; kralowftwo nebefke 18^a 27.
- krása, decor: welyku krafu wlozyl fy nan XX 6; mylowal fem krafu XXV 8; poyczył fy krafu mey fyly XXIX 8 atd.; pulchritudo: krafu twu XLIV 5; krafu polna XLIX 11; podal krafu gich w rucze neprzatelke LXXVII 61; krafu przyed nym XCV 6; speciosum: krafy puffczowe LXIV 13, 141^a 31.
- krásný, speciosus: Krafny twarzy XLIV 3; decorus: krafne chwalenye CXLVI 1.
- krátký, brevis: w kratcze II 13; czyfflem kratkim CIV 12; na kratcze zyw gefť 136^b 17, 18; kratczy dny 36^b 29; fkona fye kratcze 140^a 2; paucus: Budte dnee kratczy CVIII 8.
- křest, baptismus: druhe (znamenye) křest 84^b 24; Skrze swati křest 118^b 30.
- křestanský, catholicus: křezťanfu wyeru 89^b 24; Uyera křezťanfa 89^b 28; křezťanskym zakonem 90^a 28; Ta gefť wyera křezťanfa 91^a 4; christianus: křezťanfu prawdu 90^a 26; lidu křezťanfkeho 119^a 9; Za lid křezťanfu 119^b 29.
- křestanstvo: znamenawa křezťanstwo 40^a 12; křezťanstwo twe 144^b 36, 37.
- křev, sanguis: wzhledaw krwe gich IX 13; ku prolyty krwie XIII 3; w krwi mey XXIX 10; czyly křev budu pyty XLIX 13; we krwy brzyeffnykoye LVII 11 atd.
- křevník: Wyproft mye z křewnykow (de sanguinibus) L 16, 124^a 24, 140^b 16; zabyta gefť zemye w křewnyczich (in sanguinibus) CV 38.
- křevný, sanguinum: od muzow křewnych LVIII 3.
- křičení, vociferatio: zpywayte gemu w křiczieny XXXII 3.
- křídlo, ala: Pod ftyenem křydzlu twu XVI 8; v przykryty křydzlu twu XXXV 8; w ftyeny křydzlu twu LV 2; zalonyen budu oponv křydzloma twyma LX 5; w oponye křydzlu twu LXII 8, 141^b 2; Zproftřzel křydzle 112^a 31.
- křiesiti, suscitare: Krzyeffye od zemye CXII 7.
- Krisogon: kryzogona 11^a 25.
- Kristin: Swateho Cryftyna s fwu bratřzy 11^a 13; S. křityne 118^b 4.
- Kristina: Cryftyny 7^a 25; S. Křityno 118^b 4.
- Kristus: Křiftus 22^b 37; křyfte 116^a 7; yezukřista 90^b 8; yefus křiftus 90^b 12; křyftus 90^b 25, 33 atd.
- Křiřpin: Křypyna 10^a 26.
- Křiřpyn: křipynyana 10^a 26.

- křivota**, falsa: mluwyly fu krzywotu LVII 4.
křivý, falsus: na zablŕtwyte krzywe XXXIX 5;
 pravus: narod krzywy LXXVII 8; w lu-
 czisfcze krzywe LXXVII 57; frdcze krziwe
 C 4; Pokolenye krzywe 112* 12.
kříž, crux: nalezenye f. kržíze 5* 4; Powy-
 ſſenye f. krzyze 9* 15; na krzyzy pnyel
 29* 4; Skrze ſwati krzíz 118* 31 atd.
krmě, esca: zzeru ofadu mu yako krmy chle-
 bowu XIII 4, LII 5; yako owcze krmyech
 XLIII 12; daly w krmy zlucz LXVIII 21 atd.;
 cibus: vczynyl fy krmy LXIV 10, 141* 24;
 cibaria: krmye poslal gym LXXVII 25.
krmiti, pascere: krmen budeſſ XXXVI 3;
 cibare: krmyl ge LXXX 17.
kromě, praeter: kto buoh kromye boha na-
 ſſeho XVII 32; kromye mne 113* 6; kro-
 mye toho 60* 3; extra: gyny kromye tebe
 109* 5.
krópě, stillicidium: w kropiegich gehu zra-
 duge fye LXIV 11, 141* 27; yako kropie
 kapagycy LXXI 6; stilla: yako kropie
 112* 3.
krotký, mitis: vczyty bude krotke XXIV 9,
 135* 10.
krstíti sě: kazem ſwym dyetem fye krŕtyty
 100* 22.
kršćenie: krzſſczeny bozye 1* 7; Ochtab
 krzſczeny bozieho 1* 14.
krŕitel, Baptista: lana krzytyele 6* 25; S. yene
 krzŕitel 117* 21.
krúpy, grando: krupy XVII 13, 14; zbyl
 krupamy wynnyce LXXVII 47; dal kru-
 pam ſkot gich LXXVII 48; krupy CIV 32,
 CXLVIII 8, 143* 1.
krvavník: Nezhromazdym zboreczow gich
 od krwawnykow (de sanguinibus) XV 4;
 ſ muzmy krwawnyky (sanguinum) XXV 9.
krvavný, sanguinum: mvzie krwawny
 CXXXVIII 19.
krvavý, sanguinum: Muze krwaweho V 7,
 132* 17.
krystal, crystallum: Puſſfcze kryſtal ſwoy
 CXLVII 17.
krýti, tegere: krygeſſ horzeynye CIII 3; abs-
 condere: Procz obliczey krigelſſ 136* 33.
kterak: kterak narodyty fye ma 22* 36;
 kterak ma ſchowaty 84* 21.
který, **kterýž**, **qui**: Ktery geſt to kral XXIII
 8, 10; Ktery geſt czlowiek XXIV 12; Ktery
 vzytek moy XXIX 10; Ktery geſt czlowyek
 XXXIII 13; kterzyt podle mne byechu
 XXXVII 12; kterzy ſtazowachu XXXVII 13;
 ktere geſt czekanye XXXVIII 8 atd.; ali-
 quis: wyprawy ktery LXXXVII 12 atd.
kterýžkoli, **quicunque**: kterežkoly vczynyl gy
 LXXXV 9; W kteryžkoly den CXXXVII 3;
 129* 28; z kteryžkoly zalofſt 121* 23; kteriz-
 koly den 124* 19 atd. — **kterýžkolvěk**,
quicunque: W kterizkolwyk den LV 10.
kto, **co**, **quis**, **quid**: czo rozpozneny gfu III 2;
 y czo mylugete IV 3; kto pokaze IV 6;
 kto ſpowyeda ſie VI 6; czo ge czlowyek
 VIII 5 atd.; **qui**: kto wykupie VII 3; ale
 kto miluge X 6; nenyte, kto by czynyl
 XIII 1, 3 atd. — **ktokoli**, **quicumque**: czo-
 koly vczyny I 3. — **ktožkolvěk**, **quicum-
 que**: Ktožkolwyk chce 89* 22; Kohoz-
 kolwyk david namluwal 36* 32.
Kunhuta, Kunigunda: S. Gunhuty kralowny
 1* 10.
kúsanie, morsus: ſlepczu ge kuſſanym 112* 39.
kvasiti, epulare: prawy kwaſte LXVII 4.
kvasnice, faex: kwalnyce gegie neyfu wy-
 praznyeny LXXIV 9.
květ, flos: kwyet polny CII 15; yako kwiet
 136* 20.
Květoň, Florianus: S. kwietony 117* 19.
kvíelenie, plancus: Obratyl fy kwýlenye me
 XXIX 12.
kvíeleti, lugere: yako kwyeleczy XXXIV 14;
 lamentare: dyewky gich negfu kwýeleny
 LXXXVII 63.
kyj, baculus: kyg twoy XXII 4, 134* 14.
kývati, annuere: kywagy oczyma XXXIV 19.
lačný: esuriens: dawa krmy lacznym CXLV
 7, 130* 13; Laczne nakrmyl 115* 37, 130*
 24; famelicus: laczny nakrmyeny gfu 109*
 16; esurire: byly laczny XXXIII 11; Acz
 laczen budu XLIX 12.
lakomſtvie, avaritia: w lakomſtwye CXVIII
 36; ſhrzeſſila lakomſtwyem 123* 21.
lámati, confringere: kdyz lamagy fye koſty
 me XLI 11, 139* 1.
Lampert, Lambertus: Lamperta 9* 18; S. lam-
 pert 117* 31.
láníe, increpatio: Od lanye tweho XVII 16,
 LXXX 7; vſtal ſem w lany XXXVIII 12;
 od lanye oblyczege tweho LXXIX 17; Od
 lanye zabyehny CIII 7; lanye w lydech
 CXLIX 7, 143* 34 atd.
láti, arguere: ne w ridany twem lay niy VI 2,
 XXXVII 2, 121* 24, 122* 33, 132* 1, 137* 23;
 increpare: nad to az do noczy laly my
 ledwyte me XV 7; Lay zwierzatom LXVII
 31; Láł fy pyſſnym CXVIII 21.
Lazar: Genz fy lazarde wzkrzeſſil 134* 14.
lazuka, reptile: wſſiye lazuky LXVIII 35;
 lazuky tamo CIII 25.
led, glacies: led CXLVIII 8, 143* 1; led a
 ſnyehowe 114* 19.
leden, Ianuarius: Lede* 1* 1.
ledvie, renes: zpytuge ledwyte VII 10, 133* 22;
 zzy ledwyte me XXV 2; laly my ledwyte
 me XV 7; ledwyte me zmyenyly fy fye
 LXXII 21; vwazal fy fye w ledwie CXXXVIII
 13; lumbi: ledwie napſnyeny fu luzenym
 XXXVII 8, 123* 9, 137* 40; posteriora:
 uderzyel neprzately w ledwyte LXXVII 66.
lékař, medicus: lekarzy wzkrzyeſſye LXXXVII
 11.
lepſí, melior: Lepſſy geſt malo XXXVI 16;
 lepſſy geſt myloſt LXII 4, 141* 10; lepſſi
 geſt den LXXXIII 11.
les, silva: Iako w leſye drzewnem LXXXIII 5;
 kanecz z leſa LXXX 14; ſzeha leſ LXXXII
 15; na puſtem leſye 18* 12.
lesný, silvarum: zwyerzata leſna XLIX 10,
 CIII 11, 20; drzywyte leſne XCV 12; silvae:
 na polech leſnych CXXXI 6.
lest, dolus: horzkoſty a lſty vſta plna gfv IX
 28; neczynyl lſty XIV 3; na lſty XXXI 4;
 any geſt w duchu gehu leſt XXXI 2; at
 nemluwyta lſty XXXIII 14 atd.
létanie: wznuzczuge k letany (ad volandum)
 112* 32.
letanie: letanya 117* 1; rziekay letany 126* 28.

- letěti, cadere: letye pod nohy me XVII 39; y letyely XIX 9; letyely fu XXVI 2, 135^b 15; Tv fu letyely XXXV 13; Kdzy letye XXXVI 24 atd.; volare: y letyel, letiel XVII 11; Od sfypa letyeczioho XC 6; corruere: gyz letye CXLIV 14.
- Leth: w myeſtye leth 46^a 36.
- lěto, aestas: leto LXXIII 17, 114^a 14; annus: leta ma XXX 11; leta geho LX 7; Pozehnaff koronye leta LXIV 12, 141^a 29; leta wyeczna na myſly ſem gmyel LXXVI 6; leta gych LXXVII 33 atd.
- lev, leo: yako lew VII 3, IX 30, XVI 12, XXI 14; ode lwuow XXXIV 17; potlaczyl lwa XC 13 atd.
- Lev, Leo: Lwa papeze 4^a 12, 6^a 29; S. lwe 118^a 9.
- Levin, Levi: dom lewyn CXXXIV 20.
- leż, mendacium: hledate lze IV 3; mluwy lez V 7, 132^a 16; z mrzkoſty a lzy zwieſtowany budu LVIII 13.
- lháti, mentiri: yazykem ſwím lhaly fu gemu LXXVII 36; kraleſm lhaly 19^a 27.
- lhář, mendax: czlowiek lharz CXV 11.
- li: to ly (haecine) 112^a 14; fy li obkhczena 145^a 5.
- Liban, Libanus: nadzdwyhnu nad lybana plod LXXI 16.
- libánský: zlamе czedry lybanſke XXVIII 5; yako telecz lybanſky XXVIII 6; nad czedry lybanſke XXXVI 85; czedr lybanſky XCI 13; czedry lybanſczy CIII 16.
- libo, utinam: Lybo byly opraweny CXVIII 5; lybo by ſmyſlely 113^a 14; lybo bich ztrawena bila 139^b 36.
- libost, benignitas: nad lyboſt LI 5.
- libý, placitus: czozz tobie lybo geſt 121^a 14; czoz geſt tobie lybo 127^b 16.
- lice, maxilla: lyczы gych ſtychneff XXXI 9, 122^b 13; facies: obkliczmi licze geho 131^a 34.
- lid, lud, populus: lyde myſlyly fu geſlytne II 1; Nezbogym ſe tyfycze lydu III 7; na lyd twoy pozehnanye III 9; hoſpodyn fudy lyd (populos) VII 9; w ludech CVII 4 atd.; homines: ze ty lyde gfu IX 21; Lydy a ſkuot ſpalyſſ XXXV 7; lydem fu myly LII 6; wzal fy dary na lydech LXVII 19 atd.
- lidský, hominum: Synowe lydfſczy IV 3; tyezeta ſynow lydfkich X 5; zmnozyſ ſyny lydfke XI 9 atd.; populi: Od protywenſtwe lydfkeho XVII 44; ſbor lydfky LXI 9; populorum: Knyezata lydfka XLVI 10; v pyſmje lydfkem LXXXVI 6; Uſtawil meze lydfke 112^a 24; plebis: we ſboru lydfkem CVI 32; gentium: dal gym dyedydu lydfku CX 7; Obrazowe lydfczy CXXXIV 15.
- lichevník, foenerator: Zpytay lychewnyk CVIII 11.
- lichva, usura: genz zbozye ſweho nedal na lychwu XIV 5; nezhynula lychwa LIV 12; Z lychwy LXXI 14.
- Linus: S. lyne 117^b 10.
- Linhart, Leonardus: S. Lynhartha 11^a 7; S. lynharte 118^a 24.
- liši, vulpium: czeſty lyſſy budu LXII 11; 41^b 28.
- list, folium: lyſt geho neſplyne I 3; Proty lyſtu 136^a 35.
- listopad, November: lyſtopad 11^a 1.
- lišiti: twey myloſti liſſe naye 122^b 26.
- lítost, misericordia: Rozpomen ſe lytoſty twych XXIV 6, 135^a 21; miseratio: podle mnoſtwe lytoſty L 3, LXVIII 17, 123^b 26, 140^a 22; w litoſtyech CII 4; lytoſty geho CXLIV 9.
- lítostivý, propitius: lytoſtywy bud(e) LXXVII 38; ty fy lytoſtiw bil gym XCVIII 8; lytoſtyw bude zemy 113^b 23; zadali litoſtywmy probamy 144^b 21. — lítostivě, benigne: Lytoſtywye wczyn L 20, 124^a 35, 140^b 27.
- lkánie: Obkliczili fu mye lkanye ſmrťi 131^a 29, 131^b 1, 18, 33, 38.
- lodí, navis: ztepeſ lodye XLVII 8; lodye budu mygety CIII 26; w lodech CVI 23.
- lój, adeps: lako loyem napln ſye duſſe LXII 6, 141^b 15.
- loket, brachium: Setrzy loket IX 36; polozył lokty ma XVII 35; loktowe hrzyeſſnych XXXVI 17; loket gych neſpalyſ gych XLIII 4; loket twoy XLIII 4 atd.
- lóno, sinus: w lono me ſe nawraty XXXIV 13; w lono gych nawrat LXXVIII 12; w lonu mem LXXXVIII 51; v mem lonye 139^b 27.
- los, sors: o rucho metaly lofy XXI 19; w ruku twu wraze lofy me XXX 16; loſſy rozdyeli gym zemy LXXVII 54.
- los, onager: czekaty budu loſſowe CIII 11.
- Lot: v pomocz ſynom lottowym LXXXII 9.
- lowcový, venantium: z ofydl lowczowych XC 3; z ofydl lowczoweho CXXIII 7.
- lože, cubile: na lozech waſlych IV 5; na lozy XXXV 5; w lozech fwyh CXLIX 5, 143^a 30; lectus: zmygy loze me VI 7, 122^a 2, 132^b 18; na loze XL 4, 138^a 13; wzendu w loze CXXXI 3; lectulum: vſteli loze me 139^a 33; uterus: z loze XXI 11; od loze ſweho LVII 4; z lozye przed denynyzy CIX 3; z loze materze CXXXVIII 13; nemrzkowal fy dyewczioho loze 116^a 11; venter: z lozye LXX 6.
- lſtivý, dolosus: Muze lytveho V 7; rty lſtywe XI 3; Roztrhay rty lſtywe XI 4; we rtu lſtywu XVI 1; rtowe lſtywy XXXII 19 atd.; fallax: Lſtywy kon XXX 17. — lſtivě, dolose: lſtywey czynyech V 11, XIII 3; lſtywey czynyl XXXV 3.
- Lucie: Lucize panny 12^a 13; S. lucize 118^a 37.
- luciper, Lucifer: angelowe zoſtah po lucyperowy 71^a 4.
- lučiſče, arcus: luczyſcze ſwe napal VII 13; napyely luczyſczye X 3, XXXVI 14, LXIII 4; luczyſcze moſazne XVII 35 atd.
- lučiſčný, arcus (gen.): od oblyczege luczyſczneho LIX 6.
- lud v. lid.
- Ludmila: Ludmylly vmuczenye 9^a 17; S. Ludmylly przienefenye 11^a 11; S. ludmillo 118^a 6.
- Lukáš: Luky ewangelſte 10^a 19; S. lukaffi 117^b 4.
- lúpež, spoliun: nalezl lup(e)ze CXVIII 162.
- lúzenie, illusio: ledwie me naplnyeny fu luzenym XXXVII 8, 123^a 9, 10, 137^a 41.
- lvový, leonis, leonum: yako ſlčzenye lwowe XVI 12; Spas mye z vſt lwowych XXI 22; z proſtrzie(d)ka ſlčzenatkow lwowych LVI 5; trſſienownyky lwowe LVII 7; z obory lwo-wey 110^b 37.
- lživý, mendax: lzywy ſynowe LXI 10.

Madian: Uczyn jako madyanowy LXXXII 10.

madianský, Madian: kuoze zemye madyanfke 111^a 22.

Magdalena v. Maria.

máj: Mayg 5^a 1.

malcha (?), uter: poštawil wodv jako v malfie LXXVII 13; jako malcha w gyny CXVIII 83.

malitký, parvulus: oštawyly lu oštaty fwe malytkym fwym XVI 14; mudrošt dawage malytkym XVIII 8; Słypowe malytkych LXIII 8; Oštrzyehage malytkych CXIV 6, 128^b 22; rozum dawa malytkym CXVIII 130; pusillus: Zywyely malitka CIII 25. — **malitko, paulo:** Umyenšly fy gehu malytko VIII 6; pusillum: gełfcze malitko XXXVI 10.

malost, paucitas: malošt dny CI 24; 125^a 33. **malý, modicus:** ot hory malee XLI 7; Lepšly gełt malo prawemu XXXVI 16; paucus: od mala XVI 14; malo zeman CIV 12; malo gich CVI 39; paululum: Ođtup malo 136^b 32; Pušt mye na malo 140^a 2; paulo minus: bez mala XCIII 17, 18, CXVIII 87; paene: bez mala LXXX 2.

Manases: moy gełt manafes LIX 9, CVII 9; przed manafem LXXIX 3; kral manafef 108^a 28.

manna, manna: dščylz gym mannv LXXVII 24.

manželka: fwate manzelki 118^a 13.

Marcel: Swa. Marcelle 1^a 17.

Marcellin: marcellyna 6^a 3; Marca a marcellyna 6^a 19.

Mark: marka 4^a 26; Marca 6^a 19; S. marka papezie 10^a 8; S. marku 117^b 3.

Margareta: Margarety 7^a 14; S. margareto 118^a 39.

Maria, Maří: maria 117^a 12; blazeney marie 121^a 35; matky S. Marzie 7^a 7; f. marzie przigaty 8^a 16; Ochtab f. marzye 8^a 23; fwata marie 128^a 4; fwatey marie 128^a 22; pomocz fwatey marzye 144^b 31 atd. — **Marie Magdalena:** marzye magdaleny 7^a 23; S. marzie mahdaleno 118^a 33.

Martin: S. Martyna 11^a 12; S. martyne 118^a 15.

másto, butyrum: Mało z howada 112^b 1.

maso, carnis: aby gedly mało me XXVI 2; budu gyefty małlo XLIX 13; dščylz na nye mało LXXVII 27; k mafu memv CI 6; Zbod mało me CXVIII 120 atd.

mast, unguentum: małt na hlawy CXXXII 2.

Matěj: Mathege apoštola 2^a 25, 9^a 22; S. mathegi 117^a 33; S. matiegi 117^b 2.

mateřin, matris: z podławy materzyny 90^b 16.

máti, mater: od prly materze mey XXI 10; Z brzycha materze mey XXI 11; matky ma XXVI 10; proty lynu materze twey XLIX 20; poczala mye maty ma L 7 atd.

matka, mater: hod Matky bozye 2^a 3; Zwyestowanye matky bozye 3^a 26; Nawšfcziewenye matky bozje 7^a 3; matky S. Marzie 7^a 27; matky bozje 9^a 9 atd.

Mauricius: mauryczie 9^a 23; S. mauriczi 117^b 33.

Maurus: Swateho ma(ur)a 1^a 16.

mazati, ungere: protoz mazal tye boh XLIV 8.

mdloba, defectio: Mdloba vgye mye CXVIII 53; škrze mdlobu 128^a 32, 33.

meč, gladius: mecz fwoi oprzahl VII 13;

Meczz wynyely XXXVI 14; Mecz gich

wendy w frdcze XXXVI 15; v meczy fwem XLIII 4; mecz moy nespaly mne XLIII 7 atd.; framea: zhynduly meczem IX 7; mecz twoy XVI 13; Zprošt od mecze dušly XXI 21; Proly mecz XXXIV 3.

mečový, gladii: w rucze meczowey LXII 11; meczowie 141^b 27.

med, mel: šladšly nad med XVIII 11; z opoky medu nakrmył gye LXXX 17; zfal med 112^a 40.

měch, saccus: rozdrzel fy myech moy XXIX 12.

měkký, suavis: myekky gełt XCIX 5; Myekky hołpodyn CXLIV 9.

Melchisedech: knygez podle rzadu melchysedech CIX 4.

méně, minus: malytko mene VIII 6; nycze meny 90^a 42. — **menší, minor:** menšly otcze 90^b 21, 22.

měřící, distributionis: w ob(v)rwy myerziczney LXXVII 54.

měřiti, metiri: myerzil gełt zemy 111^a 15.

měsíc, luna: myełiecz VIII 4; przed myełieczem LXXI 5; donyz nezayde myełiecz LXXI 7; jako myełiecz LXXXVIII 38; Uczynyl myełiecz CIII 19 atd.

Mesopotamie: mezopotany (m. mezopotamy) a šyryta myełta 48^a 9, 10.

městi, scopere: metyech LXXVI 7.

město, civitas: myełta gych IX 7; v myełtje ohrazenem XXX 22; tyełly myełto bozje XLV 5; v myełtje boha XLVII 2; myełto krale XLVII 3 atd.

meškati, tardare: boze moy, nemełškay XXXIX 18; morari: nemełškay LXIX 6.

mešpor, vesper: mełšpor 84^b 17, 95^b 18, 96^a 16, 97^a 31, 98^b 9, 101^a 28, 104^b 14.

metati, meti, projicere: gehoz mecz wietr I 4; mittere: o rucho me metaly lofy XXI 19.

Methudius: metudy 3^a 10; S. metudy 118^a 6.

metla, virga: v metle LXXXVIII 33.

meze, terminus: meze zemške II 8; gyz bydle na mezech LXIV 9; az do mez okola zemzkeho LXXI 8; Ty fy wczynyl meze zemške LXXIII 17; Mezy položil fy CIII 9; Uštawil meze 112^a 24.

mezek, mulus: yako kon a mezek XXXI 9, 122^b 11.

mezi, inter: mezy wfliemy neprzately VI 8; mezi wlaštmy IX 12, XCV 3; mezy newynymy XXV 6, LXXII 13; mezy mrtwymy LXXXVII 6 atd.; in: wzdywyl wfle wole mezy nymy XV 3; Polla mezy nye LXXVII 45; Pollal mezy nye hniew LXXXVII 49; mezy knyzezy XCVIII 6.

mhlá, caligo: mhlá okolo gehu XCVI 2; viz młha.

miera, mensura: v myerze LXXIX 6; od prawey myery šmyłly by šye 64^a 31; mensurabiles: v myeru poštawil fy dny me XXXVIII 6.

mierný: pomoczy myernu 121^a 35.

miesiti, miscere: pytje f placzem myełiech CI 10, 124^b 37.

miesto, locus: v myełtje paštewnem XXII 2; kto štane na myełtje XXIII 3; myełto bydla XXV 8; na myełtje šyrokom XXX 9; zhladał myełta gehu XXXVI 10 atd.

Michal: S. Mychala 9^a 30; S. młchale 117^a 16.

- mijeti, pertransire: w obrazie mygye czlowiek XXXVIII 7; lodye budu mygety CIII 26; transire: slypowe mygegy LXXVI 18; praeterire: gyz mygyechu CXXVIII 8; dnee mygegy CXLIII 4.
- Mikuláš: mykulaffe 12^a 7; S. mykulawffy 118^a 16.
- milosrdenstvie, misericordia: podle welykeho mylofrdenstwy L 3; Skrze (f)trzewa mylofrdenstwy 115^a 13, 144^a 7.
- milosrdie, misericordia: Myluge mylofrd(i)e a fud XXXII 5; czy zadrzy mylofrdye fwe LXXXVI 10; Mylofrdye a wyera vtkale fye LXXXIV 11; Mylofrdye a wyera LXXXVIII 15; Mylofrdye a fud C 1 atd.; justitia: Mylofrdye tweho neskryl sem XXXIX 11; gratia: mylofrdye da LXXXIII 12.
- milosrdný, miserator: mylofrdny hospodyn CX 4; misericors: mylofrdny CXI 4; mnoho mylofrdny CXLIV 8; mylofrdny hospodyne 121^b 12; oczy mylofrdne 119^a 16; mylofrdne dari 121^a 8; o mylofrdna roze 128^a 7.
- milost, misericordia: myloft tvey V 8; pro myloft twu VI 5; w myloft twu XII 6; Wzdyw mylofty tvey XVI 7 atd.; miseratio: Rozpomen fe mylofty twych XXIV 6, 135^a 1; czyn mylofti tve XXXIX 12; Przidte my mylofty CXVIII 77; gratia: rozlyta gefit myloft XLIV 3; zelus: myloft fnyedla mye LXVIII 10; Zhnyty mye vczynyla myloft CXVIII 139; dilectio: polozily nenawit za myloft CVIII 5; clementia: nawed gey podle tvey milofti 127^a 14.
- milostivec, miserator: Myloftywecz CII 8, CXLIV 8.
- milostivý, misericors: myloftywy LXXVII 38, LXXXV 15; myloftywy hospodyn CII 8; mnoho myloftyw CII 8, 118^a 17 atd.; miserator: myloftywy CXI 4; propitius: myloftyw bud 118^a 17; benignus: odpulczeny dal myloftywe 121^a 19. — milostivé: wzetrzi na mye myloftywie 121^b 13; proftbu myloftywe obezři 127^a 8; myloftywie od nas odwrát 127^b 10; raczil myloftiwe zahladiti 128^a 34.
- milovati, diligere: y czo mylugege geflytnoft IV 3; genz myluge gmye tve V 12; kto myluge X 6; prawo myluge X 8; Mylowaty budu tye XVII 2 atd.; zelare: any myluy czynyczich XXXVI 1.
- mily, dilectus: myly jako fyn XXVIII 6; myly twogi LIX 6; myly, myly LXVII 13; Kako myly chramowe LXXXIII 2; myly twogy CVII 7 atd.; complacitor: aby mylyfily byl geficze LXXVI 8; lydem fu myly (placent) LII 6.
- mimo, praeter: mymo hospodyna XVII 32.
- minúti, minovati, transire: przed nym obla-czy mynuly XVII 13; mynuch gey XXXVI 36; nebo mynu XLI 5, 138^b 17; wlny przyef mye mynuly XLI 8, 138^b 34; wlyczkny mynugyczy czieftu LXXXVIII 42 atd.; praeterire: genz mynul LXXXIX 4; rano myn LXXXIX 6; mynuty nemohu 136^b 31; pertransire: duch myne od nyeho CII 16; donyz nemyne 110^b 19; az by mynul 137^a 4.
- mír, mier, pax: Gyz mluwy myr XXVII 3; hledai myra XXXIII 15; gyz chtye myru XXXIV 27; nenye myeru koftem XXXVII 4; czlowyek myera meho XL 10, 138^a 31 atd.
- Misael: myzael 113^b 29, 114^b 11, 12.
- mistr: myltr yz(i)dor 85^b 2; fedm mylftrow 103^a 23; mylftrowe 107^a 22.
- míti viz jmieti.
- mládencov, infantis: z uft mladenczowych VIII 3.
- mládenec, juvenis: Mladenczy gích zezzeny LXXVII 63.
- mládenek, innocens: Oktab mladenkuow 1^a 5; mladenkow 12^a 29.
- mladice, juvenula: pofttrzied mladicz LXVII 26.
- mladost, juvenus: Wyny mladofity mey nepomny XXIV 7, 135^a 3; tyeffy mladofit mu XLII 4; od mladofity mey LXX 5, LXXXVII 16; vczyl fy mye od mladofity LXX 17 atd.
- mladý, juvenis: Mlady a dyewky CXLVIII 12, 143^a 10; f mladflymy CXLVIII 12, 143^a 10; hroza mladeho 113^a 4; junior: Mladfly fem byl XXXVI 25; adolescentior: Oprawuge mladfly CXVIII 9.
- mlčeti, silere: nemlcz ote mne XXVII 1; nemlcz XXXIV 22; mlczal fem ot dobrych XXXXVIII 9; Nemlcz XXXVIII 13 atd. tacere: Nebo fem mlczal XXXI 3, 122^a 33; mlczyel fem XLIX 21; nemlcz LXXXII 2; chwaly mey nemlcz CVIII 2.
- mléko, lac: yako mleko CXVIII 70, 134^a 29; mleko z owecz 112^b 1.
- mlha, caligo: mlha pod nohamy gehu XVII 10; nebula: mlhu yako popel strzeze CXLVII 16; viz mhlá.
- mluviti, loqui: genz mluwy lez V 7; Geflytnoft mluwyly XI 3; frdczem mluwyly fu XI 3; mluwy prawdu XIV 3 atd.; dicere: Slawna mluwena fu o tobie LXXXVI 3; meditari: lity mluwyechu XXXVII 13.
- mluvný: yazik welmy mluwny (linguam magniloquam) XI 4.
- mnieti, existimare: Mnyel fy XLIX 21; mnyech LXXII 16; putare: Mny 137^a 6.
- mnich, monachus: Anthone mnycha 1^a 18; swietie mnyfily 118^a 31.
- mnohokrát: mnohokrat mylily 53^b 22.
- mnohost, multitudo: welyka mnohost fladkofti XXX 20.
- mnohý, multus: mnozy wftawagy III 2; Mnozy prawie III 3; mnozy rzekagy IV 6; z wod mnohych XVII 17; odpłata mnoha XVIII 12 atd.; plurimus: porodyla mnohe 109^b 17. — mnoho: mnoho (multa) dywow fy vczynyl XXXIX 6; mnoho (multi) gmyela fy now 109^b 18; mnoho zamutkow 136^b 18 atd.
- množstvie, multitudo: we mnoftyw V 8; podle mnoftywe nemylofty V 11; podle mnoftywe hnyewu IX 25; v mnoftyw fily XXXII 16; w mnoftywe pokoge XXXVI 11 atd.; abundantia: w mnoftwi fily XXXII 17; mnoftywe myera LXXI 7; mnoftywe mylugeczym CXNI 6; mnoftywe u wezech CXXI 7; multiplex: defet tyfyczow mnozftwy LXVII 18.
- Moab: moab hrnecz nadyege LIX 10; Moab, agarenowyczy LXXXII 7; moab hrnecz CVII 10.
- moabský: moczne moabfke 110^b 13.

moc, potentia: opafan moczy LXIV 7; wendu v mocz LXX 16; mocz twv LXX 18 atd.; fortitudo: v moczy LXVII 71; da mocz LXXVII 36; v moczy twey 110^b 7 atd.; virtus: zemdle mocz LXX 9; mocz twu LXXXVI 15; mocz gich LXXXVII 61 atd.; potestas: wladneff moczy LXXXVIII 10; mocz hnyewu LXXXIX 11; mocz gehu CXIII 2 atd.; potentatus: v moczech spa-fenye prawycze gehu XIX 7; v moczech twich LXXXIX 10; vis: mocz czynyechu XXXVII 13, 123^a 23, 137^b 13; robur: ne-moczny opafaly fu fe moczy 109^b 14.

moci, posse: anyz budu moczy ftyaty XVII 39; gychz nemohly vftanowyty XX 12; any fu mohly ftyaty XXXV 13; nemohl fem XXXIX 13; czy moczy bude vczynyty ftol LXXXVII 19 atd.

mocný, potens: hořpodyn moczny XXIII 7; gēz moczen gfy LI 3; wyprawył chudeho od mocznego LXXI 12; jako moczny za-pyly LXXXVII 65; moczen gfy LXXXVIII 9 atd.; robustus: moczne moabfke 110^b 13; fortis: zbył krale moczne CXXXV 18; wezie moczna 126^b 35; virtutum: Hořpodyn moczny f namy XLV 8, 12; moczny boze LVIII 6; Boze moczny LXXIX 15; hořpo-dyne moczny LXXXIII 13; abundantiae: Pamyet mocznu CXLIV 7.

Modestus: S. modefte 117^b 26.

modla, idolum: modl diabellkich nařledowały 64^b 35.

modlitba, modlitva, oratio: vřlyff modlytbu mu IV 2; hlaflu modlytby mey V 3; modlytby mu przyal VI 10; zwyecz modlytby mu XVII 1; obiet załmow y modlitew 128^a 19 atd.

modliti sē, adorare: modlte fye hořpodynu XXVIII 2; modl fye tobye LXV 4; any fye budeff modlyty bohu LXXX 10; mo-dlmy fie XCIV 6; modlte fye XCV 9 atd.; orare: modl fye gemu XXXVI 7; yaz fye modlech CVIII 4; colere: gymz fye ne-modlih 112^b 15.

mój, meus: fyn moy II 7; prawie duřly mey III 3; przygymately moy III 4; oczzy mogy XII 4; rucze me, lokty ma XVII 35 atd.

Mojżież: Moyses a aron XCVIII; możyzeffowy CII 7; Pořla możyzeffe CIV 26; wzdrzadył możyzeffe CV 16 atd.

Mojżieżóv: řkrze rucze możyzeffowy LXXVI 21; archu możyzeffowu przynesy 13^b 6.

moř, tinea: řnyedeno bude od mořow 136^b 6.

moř, pestilentia: Od hlađu a moru 118^b 21.

moře, mare: na mořy zalozył gy XXIII 2; v mořy dalecze LXIV 6; obratyl moře LXV 6; moře a lazuky LXVIII 35; bude wlařty od moře az do moře LXXI 8 atd.

mořský, maris: ryby mořzke VIII 9; řtezky mořzke VIII 9; wody mořfke XXXII 7; w řrdce mořfke XLV 3; hłubynu mořfku LXIV 8 atd. — mořská jahoda viz ja ho da.

mosazný, aereus: luczyřfche mořazne XVII 35. — hrnec mosazný viz hrnec.

motovúz, zona: jako motowuz CVIII 19.

mozkovatý, medullatus: Obyety mozkwatey LXV 15.

mřáz, gelu: mřaz a řtuden 114^a 18.

mřiti: vřrzy mudre mřucze (morientes) XLVIII 1.

mřlina, morticina: Položyly mřlyny řwatych LXXVIII 2.

mřtvti, mortificare: Hořpodyn mřtvy 109^b 19.

mřtvý, mortuus: mezy mřtwymy LXXXVII 6; mřtwym LXXXVII 11; mřtvy wřchwale tye CXIII 25; jako mřtwe wyeka CXLII 3, 126^a 24 atd.; Žemy řlodyczřtwie v mřtwu (in salsuginem) CVI 34.

mřzeti, despiciere: na neprzately me mřzelo oko me LIII 9.

mřzkost, execratio: z mřzkořty a lzy zwieřto-wany budu LVIII 13; abominatio: položyly mye w mřzkořt řoby LXXXVII 9; v mřzko-řtech řwch 112^b 11; taedium: pro mřzkořt CXVIII 28.

mřzkovánie, indignatio: v mořzy mřzkowa-nye tve 111^a 25.

mřzkovati, abominari: Muze řřtyweho mřz-kuge hořpodyn V 7, 132^a 17; křmy mřzko-wala duřle gich CVI 18; horrere: nemřzko-wal fy dyewczieho řoze 116^a 10; execrare: řłowa ma mřzkowachu LV 6.

mřzutý, abominabilis: mřzuty vczynyeny fu XIII 1, LII 2.

mřta, ultio: Boh mřty XCIII 1.

mřtitel, ultor: aby řkazyl mřtytele VIII 3.

mřtiti: mřtye (ulciscens) ke wřřem nalezonym XCVIII 8.

mře: řadaly mřye 51^a 33.

mřice: řtyenka mřczie (sciniphes) CIV 31.

mřczenice: S. Prysřky mřvczenycze 1^a 19; S. Haty mřvczenycze 2^a 6; S. dorothy mu-czenycze 2^b 7; S. Apolonye mřvczenycze 2^a 10; S. Katerzyny mřvczenyczy 11^a 26 atd.

mřczeník, martyr: S. Marcelle mřczenyka 1^a 17; Wynczenycze mřczennyka 1^a 23; S. Saturnyna mřczenyka 1^a 32; S. Blazege mřczenyka 2^a 4 atd.

mřczenikový, martyrur: mřczennykowyy za-řtup 115^b 36.

mřczenie, passio: Trzyetye (řznamenye) mu-czenye 81^b 24.

mřčiti, affligere, afflictus: gyž fu mye mu-czyly XVI 9; Muczen fem XXXVII 9, 123^a 11, 137^a 1; křiz muczy mye neprzitel XLI 10, XLII 2; muczył fy řly XLIII 3; gyž mu-czye ny XLIII 8; torquere: muczicze řrdcze 133^a 29.

mřdřost, sapientia: mudrořt dawage XVIII 8; vřmyřle mudrořt XXXVI 30; Uřta zmluwy mudrořt XLVIII 4; řayne mudrořty tve L 8; v mudrořty LXXXIX 12, CII 24 atd.; pru-dentia: bez mudrořty 113^a 13.

mřdřý, sapiens: vřrzy mudre XLVIII 11; Kto mudry y bude CVI 43; prudens; mřdra fy mye vczynyl CXVIII 38. — mřdře, sa-pienter: mudřie XLVI 8, LVII 6.

mřcha psie, coenomyia: Pořla řly mřchv LXXXVII 45; przyřřla řlye mřcha CIV 31.

muky, passio: řkrze muki 118^b 31; ny od muk zbawil 127^b 4; przed boziemy mukamy 145^a 8; Bozym mukam řziekay řeto 145^b 26; poena: neday gym muk wiecznych řtřpiet 131^a 6.

mřřin, Aethiops: budu padaty mřřzynowe LXXI 9.

Mřřínsko, Aethiopia: mřřzynřko przeddeyde rucze gehu LXVII 32.

múrínský, Aethiopum: lydu murzynskemu LXXIII 14; lyd murzy(n)lky LXXXVI 4; wydyech ftany murzynlke (Aethiopiae) 111^a 21.

múti, tribulare: genz mye mutye III 2; Gyz mutye mye XII 5, XXII 5; Gyz mutye mye neprzetele mogy XXVI 2, XLI 11; muty mye LV 2; mutye mye LXXVIII 21 atd.; exprobrare: na prazno mutyly duffi mu XXXIV 7; conturbare: na darmo fe muty XXXVIII 7; gellytne fye muty XXXVIII 12; affligere: kdiz muty mye neprzetel 138^b 40; tristem esse: procz fe mutiff 139^a 6.

muž, vir: Blazeny muz I 1; Muze krwaweho V 7; f muzem newynnym XVII 20; od muze XVII 49; f mužmy krwawnyky XXV 9 atd.

mužóv, viri: w holenu muzowu CXLVI 10; po muzowye smrti 109^a 30.

mužsky, viriliter: muzky czyn XXVI 14, 136^a 15; Muzky czynte XXX 25.

myrra, mirrha: Myrra a lzy XLIV 9.

mysl, mens: v wyfchy myll mey XXX 23; z mylly wytupugyczy LXVII 28; leta wyeczna na mylly fem gmyel LXXVI 6; rozprallf pyflne mylly 115^a 34; mylli nafle 119^a 18 atd.

mysliti, meditari: lyde myllyly fu gellytne II 1; Nefprawednoft myllf geft XXXV 5; myflech na tye LXII 7 atd.; cogitare: w radach, gyez mylle IX 23; myllyly fu rady XX 12; gyz mylle zlee XXXIV 4; lity myflechu XXXIV 20 atd.

myšlenie, cogitatio: spadnu z myšleny V 11; zawrhuge myšlenye XXXII 10; myšlenye twemu XXXIX 6; meditatio: myšlenye frdze XVIII 15, XLVIII 4; v myšlenye mem XXXVIII 4 atd.

mzda, pretium: Prodal fy lyd fwoy beze mzdy XLIII 13; mzdu wykupenye XLVIII 9; mzdu mu myllyly zapudity LXI 5; merces: mzda plod brzychowy CXXVI 3.

na, super: na lyd twoy III 9; na nas IV 7; na mye VII 9; na nebeffa VIII 2 atd.; in: na cziefte I 1; na ftolczy I 1; na lozech IV 5; na hlauw VII 17 atd.; ad: na lychwu XIV 5; a: na prawyczy XV 8; na kazdy den (quotidie) XLI 4; 135^b 15, 139^a 4, 33 atd.; per: na kazdy den XLI 11.

Nabuchodonozor: nabuchodonozor 113^b 29.

nad, nade, super: nad fyonem II 6; nade wflemy VIII 7; nade nymy IX 21; nade mnu XII 3; nad cherubyn XVII 11 atd.; in: Nad ydumem LIX 10; nade wfly zemy LXXXII 19; prae: nad lyny XLIV 3; nade wfle bohi CXXXIV 5; sicut: nad czedry lybanlke XXXVI 35; nad to (insuper) VIII 8, XV 8, 9; nad to (ultra) 110^b 27.

nadwvhnúti, allevare: kdyz fye nadwvhných^a LXXXII 18.

náděje, spes: w nadyegy IV 10, XV 9; hořpodyn nadyege geho XIII 6; nadyege ma XXI 10 atd.; fiducia: gmyegiechu nadyegy 115^a 40; sperare: genz nadyegy magy V 12; w tobye mam nadyegy VII 2; nadyegy fem myel w tobye XV 1 atd.

nadějně, fiducialiter: nadyeyne budu czynty 108^a 36.

nadieti sč, sperare: nadyegyeczyeho w hořpodyna XXXI 10, 122^b 15, 16; Nadyegiech fe 108^b 34, 142^a 30; nadieti fe 139^a 31.

nadjíti, supervenire: nadeyde tychoft LXXXIX 10.

nadněsti, superexaltare: nadnefmy geho 114^b 15.

ňadra, sinus: z prořtrzed nader twych LXXIII 11.

nadstúpiti, supergredi: nadstupilí fu hlauw mu XXXVII 5, 123^a 1, 137^a 32, 33.

nadúfati, supersperare: nadvffach CXVIII 43; naduffal fem CXVIII 74, 81, CXVIII 114; w ťlowa twa nadvffach CXVIII 147.

nadvzněsti, superexaltare: nadvznes geho 114^b 2; nadvznefte geho 114^b 12.

nadvzvysiti, superexaltare: na(d)wzvysfite geho 113^b 33; nadvzwyffl geho 114^a 28.

nadzdvhnúti, superextollere: naddwvhnú nad lybana plod geho LXXI 16.

náhlost, festinatio: leta gych w nahlofty LXXVII 33.

náhly, vehemens: w duchu nahlem XLVII 8; u wodach nahlich 110^a 37; subitaneus: od nahley smrti 118^b 22. — **náhle**, vehementer: zwefely fye nahle XX 2; zplodyl lyd w nahle CIV 24; w nahle CXVIII 140; repente: tak nahle 134^a 24; velociter: treft nahle pyfflyczy XLIV 2.

nachýliti, inclinare: Nachylm ucho XLVIII 5; ftuentye nachylene LXI 4; nachyl vcho LXXXVII 3; nenachyly fye CIII 5; Nachil frdze CXVIII 36 atd.; incurvare: Nachylly fy ťkaly 111^a 18.

nájemník, mercennarius: yako nagemnykowi 136^a 34.

najprvé: nayprwe nefpor 128^b 4; nayprwe przemohl bil 78^b 38; Nayprwe znamenay 145^a 4, 5.

najvyšší, altissimus: naywyffy IX 3; naywyffyemu XII 6; naywyffy XLV 5; az do naywyffye LXX 19; naywyffy nade wfly zemy XCVI 9 atd.; a jednou: nawyffye (super excelsa) XVII 34.

nakloniti, inclinare: naklony fye IX 31; Naklonyl fy nebeffa XVII 10; Naklon ke mnye vcho XXX 3, LXX 2; naklonyena fu kralowftwa XLV 7 atd.

nakřiviti, incurvare: chrzbet gych nakřzyw LXVIII 24.

nakřmiti, saturare: nakřmeny budu XXXVI 19; nakřmyl gye LXXX 17; chleba nebeřkeho nakřmyl gie CIV 40; chude nakřmym chleby CXXXI 15; laczny nakřmyeny gfu 109^b 16; cibare: Nakřmyff ny chleba řlzneho LXXXIX 6; satiare: nakřmyl duffy CVI 9; duffy nakřmyl dobrym CVI 9; nakřmuge tye CXLVII 14; implere: Laczne nakřmyl 115^a 37, 130^a 24.

nalezenie, adinventio: podle nefprawednofty nalezenye gich XXVII 4; poydu w nalezenych řwych LXXX 13; ke wflem nalezenym XCVIII 8; w nalezeny řwem CV 29 atd.; inventio: nalezenye řw. kržíze 5^a 4; nalezenye ř. Szepeana 8^a 4.

nalězti, invenire: nebude nalezen IX 36; nenye nalezena nefprawednoft XVI 3; Nalezena bud ruka XX 9; nalezeny wfletky XX 9 atd.; habere: wyerny nalezeny gfu LXXVII 37.

namlúvati: Kohozkolwyek dauid namluwał za swe prawo 36^b 32; namluwał lid 65^b 22.
naostřiti, acure: Acz naostrzy mecz 113^b 12.
napieti, **napinati**, **tendere**: luczyłswe swe napal VII 13, 133^a 29; **intendere**: napyely luczyłswe X 3, XXXVI 14, LXIII 4; **napynagcye** a pufczegicze luczyłswe LXXVII 9.
napisati, **scribere**: Napyfana budte CI 19, 125^a 19.
naplniti, **adimplere**: naplnyff mye radofty XV 10; od fkrtych twych naplnyen geft brzych gych XVI 14; **Naplnyly** XVI 14; **implere**: Napln wfle prozby XIX 7; ledwie naplnyeny fu luzenym XXXVII 8; **naplnyla** zemy LXXIX 10; **naplnym ye** LXXX 11 atd.; **replere**: prawycze naplnyena geft dary XXV 10; **tucznofty napln** fye LXII 6; **Naplnyeny** budem w dobrotach LXIV 5; **Rzeka naplnyena** geft wodamy LXIV 10 atd.; **complere**: fšypy me naplnym w nych 112^b 37.
napojiti, **potare**: napogyl fy ny wynem LIX 6; **napogyl** mye oczem LXVIII 22; **inebriare**: **napogyl fy gy** LXIV 10, 141^a 20; **Potoky napogyl fy** LXIV 11, 141^a 26; **adaquare**: **napogyl ge** LXXVII 15.
napominati, **monere**: **napomyna nafš dawid** 18^a 25.
naprázdno, **supervacue**: **czynycze na prazno** XXIV 4, 134^b 36; **Nenawdyel fy na prazno** XXX 7; **na prazno mutyly dušš** XXXIV 7; **in vanum**: **na prazno hłedaly dušš mey** LXII 10, 141^b 25; **na prazno vřylowali fu** CXXVI 1.
napřed: **zpozobowal naprzyed** 88^b 33; **letany napřed planu** 126^b 28.
narod, **generatio**: **we wfšym narodu** XLIV 18; **narod krzyw** LXXVII 8; **Narod genz neoprawyl** LXXVII 8; **az od naroda do naroda** LCIX 5 atd.; **natio**: **tot narod fynow twich** LXXI 15; **w narodych** CV 27; **zberz ny z narodow** CV 47; **w narodych** CVII 4, CIX 6 atd.; **tribus**: **bydlyty kazal narody yfrahelowy** LXXVII 55; **progenies**: **od naroda w narody** 115^a 31, 32; 130^a 18, 19.
naroditi šě, **nasci**: **genz fye narody** XXI 32; **narodyly fu fe** XLIV 17; **gyz fye narody** LXXVII 6; **człowyek narodyl fe** LXXXVI 5 atd.; **gignere**: **przed wyeky geft narozen** 90^b 15; **oriri**: **Prawda f zemye narodyla fye** LXXXIV 12.
narozenie, **nativitas**: **owocze narozenye** CVI 37; **narozenye matky bozie** 9^a 9; **od bozyeho narozeny** 13^a 25; **Pod lety Bozyho narozenye** 116^b 20 atd.; **generatio**: **Narozenye y narozenye** CXLIV 4.
našeč, **ascia**: **fekyru a nafeczy powrhly fu** LXXIII 6.
násilé, **injuria**: **wššem nafyle trpieczym** CII 6, CXLV 7, 130^b 12; **vis**: **našyle trpym** 109^a 1, 142^a 38; **našile trpieti** 115^b 19.
následovati, **sequi**: **našledowach dobroty** XXXVII 21, 123^b 5, 137^b 37, 38; **modi diabelfkich našledowaly** 64^b 35, 36; **scrutari**: **našledugy geho šwiedeczšwie** CXVIII 2; **našledowaty budu zakon** CXVIII 34; **našledowaty budu kazanye** CXVIII 115; **persequi**: **štrnyłšcie našledugelš** 136^a 37; **Czo našledugete** mye 139^b 11.
nastolovanie: **Naštolowany f. Petra** 2^a 23.

nasytiti, **nascovati**, **saturare**: **nafytyly fu fye fyny** XVI 14; **nafytyly fu fye** LXXVII 29; **Nafyty fye drzyewie polne** CIII 16; **tiela meho fe naficzugete** 139^b 12; **satiare**: **nafytym fe** XVI 15; **z plodu nafyty fe zemye** CIII 13.
natáhnúti, **intendere**: **natahl luczyłswe** LVIII 8.
Nathan: **kazaly natonowy (m. nathanowy) prorokowy zpyewaty** 23^b 6; **natan prorok** 43^b 12.
naučenie: **z nawczenye dawidowa** 58^a 1.
naučiti, **docere**: **kazen twa mye nauczy** XVII 36; **naucz mye** XXIV 5, CXVIII 26, 27, 134^b 40; **discere**: **nauczyl fe skutkow gich** CV 35; **czoz fye nauczych** CXVIII 7; **abych fye nauczil** CXVIII 71; **at fye nauczym** CXVIII 73; **instruere**: **nauczym tye na czyeštye** tye XXXI 8, 122^b 8.
navěsti, **dirigere**: **nawed gey na prawu czeštu** 127^b 13.
náviděti, **aemulari**: **Nerod nawydyety w zlobywych** XXXVI 1, 7, 8.
nawrátiti, **restituere**: **genz nawratyff dyedynu mnye** XV 5; **nawrat duššy mu** XXXIV 17; **czaltku gey nawrat** 131^a 14; **reddere**: **nawrat flyby** XLIX 14; **Nawrat my wešele** L 14; **nawraty tobye šlybi me** LXV 13; **nawrat fufedom** LXXXVIII 12 atd.; **convertere**: **w lono me fe nawraty** XXXIV 13; **revertere**: **v prach fe nawraty** CIII 29; **nawrat fe** 139^b 31; **reducere**: **nawratyl na nye wodt** 110^b 30.
navšćevenie, **visitatio**: **Nawšćizewenye matky bozie** 7^a 3; **nawšćizewenye** 134^a 34; **Przyrzy k nawšćizewenye (ad visitandas) wfšech** LVIII 6.
navšćieviti, **navšćěvovati**, **visitare**: **nawšćizewyl fy w noczy** XVI 3; **nawšćizewyl chramu geho** XXVI 4; **Nawšćizewyl fy zemy** LXIV 10; **nawšćizew wynyczy** LXXIX 15; **Nawšćizewym nešprawednofty** LXXXVIII 32; **nawšćizewowaly chram** 65^b 23 atd.
návyšši v. **najvyšši**.
nažřieti: **nenazři mne zrak człowieczi** 139^b 30, 33.
nazvati, **vocare**: **nazwaly gmena šwa** XLVIII 12.
nazývati, **invocare**: **Boha nenazywaly** XIII 5, LII 6; **nazywaty budem gmye twe** LXXIV 2, LXXIX 19.
ne, **non**: **Ne tak** I 4; **ne buoh** V 5; **ne na škonczenye** IX 19; **ne we rtu** XVI 1; **a ne k nemudrošty** XXI 3 atd.; **ne: ne w ridany** VI 2, XXXVII 2.
neb viz nebo.
nebe, **coelum**: **Genz bydly w nebeššyech** II 4; **na nebešš** VIII 2; **vřřzym nebešš** VIII 4; **na neby** X 5; **f nebe** XIII 2; **na nebye nebešš(e)** LXVII 34 atd.
nebeský, **coeli**, **coelorum**: **Ptaky nebešške** VIII 9; **ptaczštwo nebešške** XLIX 11; **wřchody na nebye nebešš(e)** LXVII 34; **wrata nebešška** LXXVII 23 atd.; **coelestis**: **rozezna nebeššky** LXVII 15.
nebo, **neboř**, **neb**, **aut**: **nebo fyn** VIII 5; **nebo hłedagyczy** XIII 2; **nebo vczynyly** XXVII 20 atd.; **vel**: **nebo v morzy** 111^a 25; **enim**: **nebo geft** XXIV 11; **Tot nebo myłowal** L 8;

- nam: I nebo wedye on LXI 3; autem: Nebo frcdze gych LXXVII 37; nebo czo 109^a 3; quia: neb ty fem fhrzyeffyl XL 5; neb fye bil rzekl 31^b 28; neb geft poczatek 34^a 8; nebo hofpodyn przygal mye III 6; nebot XV 1, XX 8; Nebo on XXIII 2 atd.; quoniam: Nebo znal I 6; Nebo gly ty III 8; Nebo ty IV 10 atd.
- necťenie**, reverentia: hanbv a necztyenym XXXIV 26.
- necistota**, fornicatio: Ode wflicch necziftot diablckich 118^b 25; Od necziftoti duchowney 118^b 21.
- necisty**, immundus: vczynly czyste z neczisteho 136^b 26, 27.
- něčo**: kdyby nyczto fye przyhodilo 88^b 20.
- neděle**, dies dominicus: w niediely 71^b 8, 145^a 10, 14, 29, 32, 36, 39, 40 atd.
- nedělni**: mellpor nedelyny 81^b 18.
- nedobry**, non bonus: ke wflyey czieftey nedobrey XXXV 5.
- nedostatečnstvie**, inopia: pomohl z nedostatečnstwy CVI 41.
- nedostatečný**, inops: Pro hubenstwy nedostatečných XI 6; radu nedostatečného pohanyly gte XIII 6; zproliczygeff nedostatečného z rukv XXXIV 10 atd.; egenus: yaz nedostatečný fem LXIX 6; Sudte nedostatečnemv LXXXI 3; nedostatečný CVIII 22 atd.; pauper: pomny na nedostatečného XL 2, 13^a 6; egere: Bchaty nedostatečný byly XXXIII 11.
- nedostatek**, inopia: neny nedostatek bo-gyčzym fe XXXIII 10; zapomynaff nedostatka nalleho XLIII 24; pro nedostatek LXXXVII 10; y gednoho nemas nedostatka 122^b 29; necessitas: z nedostatkow gych zproftyl ge CVI 13; imperfectum: Nedostatek moy CXXXVIII 16.
- nedostati**, nedostávati se, deesse: nyczehoz my fe nedostane XXII 1; czo my fe nedostawa XXXVIII 5.
- nedostojný**, indignus: nam nedostojnym fluham 121^b 7, 8; nedostojna hrzielnyce 128^a 19.
- nechati**: nechacie gynych proffeb 126^b 29.
- nejistost**, interitio: vzdrav gye od negiftolye fpadenye 120^a 38.
- nejisty**, nutans: Negyfty at fye przieftezie CVIII 10; incerta: negyfte zgewyl fy mnye L 8; negifte 124^a 2, 140^a 37.
- někdý**, aliquando: blazny nyekdy fmyfle XCIII 8; srov. at někdý.
- některý**: nyekterzy chtycz 46^a 36; nyekterzy prawye 109^a 32.
- nelibost**, indignatio: hnyew w nelybofty gehu LXXIX 6; ot hnyewu nelybofty twey LXXXIV 4; nelybofty twer CI 11, 124^b 28.
- nelitost**, impietas: przykryti gfu nelytofty fwu LXXII 6.
- nemáhati**: kdiz nemahal 67^b 24, 25; kdiz geft nemahal boha 87^a 2.
- nemalost**, paucitas: czy nemaloft dny fkona fye 140^a 1.
- nemierný**, immensus: Nemyerny otec, nemyerny fyn, nemyerny duch fwaty 89^a 3, 4; any trze nemyerny 90^a 10; gedem nemyerny 90^a 11.
- nemilost**, impietas: podle mnoftwy nemylofty gych V 11; ty odpulyts nemyloft XXX 15, 122^a 42; w nemyloftech nallech LXIV 4, 141^a 2; podle mnozftwie nemylofte 132^a 31.
- nemilostivý**, impius: w radie nemyloftywych I 1; ne tak nemyloftywy I 4; newftawagy nemyloftywy I 5; cziefte nemyloftywych 16; zhylnul nemyloftywy IX 6 atd. — **nemilostivě**, impie: ny fem nemyloftywy czynyl XVII 22.
- nemoc**, infirmitas: Zmnozeny fu nemoczy gych XV 4; w nemoczy gehu XL 4, 138^a 14; vzdravuge nemoczy CII 3; wiz nemocz mu 126^a 8.
- nemocný**, infirmus: nebo nemoczen fem VI 3, 121^b 27, 132^b 6; nebyeffe nemoczny CIV 37; nemoczny opafaly fu fe 109^b 14 atd.; infirmatus: Nemoczna geft fyla ma XXX 11.
- nemůdrot**, insipientia: k nemudrofty XXI 3; od oblyczege nemudrofty mey XXXVII 6, 123^a 5, 137^a 36; ty wyeff nemudroft mu LXVIII 6.
- nemůdry**, insipiens: Rzekl nemudri XIII 1, 145^b 7; fpolu nemudry XLVIII 11; przyrownan geft k fkotu nemudremu XLVIII 13; lyd nemudry LXXIII 18 atd.; injustus: Rzekl nemudri XXXV 2.
- němý**, mutus: nyemy budte XXX 19; jako nyemy XXXVII 14, 123^a 29, 137^b 19.
- nenáviděnie**, odium: nenawydienym nenawydych gych CXXXVIII 22.
- nenáviděti**, odisse: Nenawydyl fy wflyech V 7; nenawydyl duflye X 6; gyż nenawydychu mne XVII 18; gyż tebe nenawydyl XX 9; nenawydyl nenawydiely mne XXIV 19 atd.; zelare: nenawydyl fem na nesprowadnyky LXXII 3.
- nenávist**, odium: nenawylty nenawydiely mne XXIV 19, 135^a 35; k nenawylty XXXV 8; položily nenawift za myloft mu CVIII 5; w nenawylty gmyel CXVIII 118; zelus: zazze fye nenawylt LXXVIII 5.
- nenávistničí**, odientium: z ruky nenawyltynycze CV 10.
- nenávistník**, odiens: nenawyltynky me gly roztratyl XVII 41; nenawyltynky naffe gly pohanyl XLIII 8; nenawyltynky gehu LXXXVIII 24.
- nenávistný**, odii: rzeczym nenawyltnym CVIII 3. — **nenávistně**, odio: nenawyltne gmyel fem CXVIII 128, 163.
- neodvráčený**, perversus: Pokolenye neodwracene 112^a 13.
- nepamět**, ignorantia: nepamyety mey nezpomynay 135^b 4, 5.
- neplodstvie**, sterilitas: neplodstwy duffe mey XXXIV 12.
- nepočestný**: nepoczestny fu (reverentur) XXXIV 26.
- nepodobenstvie**, abusus: mluwye w nepodobenstwy XXX 19.
- nepohnutý**, immobilis: At budu nepohnuty 110^b 18.
- nepokálený**, immaculatus: Bud frcdze nepokaleno CXVIII 80.
- nepokojný**: lydy nepokoyne wydyl 47^a 33.
- nepokorně**, non humiliter: Acz nepokorny CXXX 2.

nepoškvrňenie, innocentia: padl ge w nepoškvrňeny LXXXVII 72; chodye w nepoškvrňeny LXXXIII 13; w nepoškvrňenye C 2.

nepoškvrňený, immaculatus: I budu nepoškvrňeny XVII 24; položyl nepoškvrňenyu czieľtu mu XVII 33; Zakon nepoškvrňeny XVIII 8 atd.; inviolatus: nepoškvrňenyv bude drzety 89^b 26; impollutus: nepoškvrňenya czieľta gehu XVII 31.

nepráťelský, nepřítelský, inimici: od oblyczege neprzetelkeho XLIII 17; od hlalu neprzetelkeho LIV 4; od štrachu neprzetelkeho LXIII 2; w rucze neprzetelke LXXXVII 61; neprzetelke hlavy 113^b 19; impiorum: ot oblyczege neprzetelkeho XVI 9.

nepravda, injustitia: nepravdu myšlyl yazyk LI 4; nepravdu rucze waffe kladata LVII 3; z nepravdy oczist mye 137^a 18, 19; iniqua: mluywe nepravdu C 7.

neprávo, injustitia: neprawo LIV 12; czynye neprawo XCH 4; vrodil neprawo 133^a 33; iniquitas: neprawo mluwly fu LXXII 8.

nepravost, nequitia: Zahyne neprawost hrzyeffnych VII 10.

nepravý, injustus: any oftanu neprawy V 6; Nad neprawymy XXXVI 28; neprawy zahynu XXXVI 38; Newykładach wyeczy neprawey C 3; muze nepraweho popadnu CXXXIX 12 atd.; iniquus: neprawy blahuge IX 24; od muze nepraweho zproflil mye XVII 49; nenawyšty neprawu nena-wydiely mne XXIV 19; fwyedczy neprawy XXVI 12, XXXIV 11; Slovo neprawe XL 9 atd.; injustitia: vrodyl neprawu VII 15; nequam: vtwdryly lobyec rzyecz neprawu LXIII 6. — **neprávě**, inique: neprawye XXXIV 19; neprawye neczynily fmy XLIII 18; nerodte neprawye czynity LXXIV 5 atd.; injuste: ftyhali fu mye neprawye LXVIII 5; neprawie fmy czynily CV 6; neprawye vczynily CXVIII 78.

neprěchválený, ineffabilis: Neprzechualenoho milofrdie tweho proffymy 127^b 1.

neprěstávající, incessabilis: neprziestawagczym hlasem 115^a 26, 27.

neprětrpělivý, intolerabilis: prziešla dusle wodu neprzietrypylywu CXXIII 5.

nepřítel, inimicus: pro neprzately me V 9; mezy wliemy neprzately VI 8; at zamutye neprzatel VI 11; Neprzietele zhynuly IX 7; neprzietele mogy XXIV 3 atd.; hostis: nepichaly neprzietele gich 113^a 9; neprzat(ě)lom mym 113^b 14; na neprzately gich 113^b 22.

neprizvůzný: Za šlestry nasse neprzywuzne 120^b 13, 14.

neptalinský, Nephthali: knyeczata neptalynka LXVII 28.

neroditi, nolle: nerodte hrzyeffty IV 5; Nerodte byty jako kon XXXI 9; nerodyl rozumety XXXV 4; Nerod nawydyety XXXVI 1, 7, 8; offerze nerodyl fy XXXIX 7 atd.; renuere: Nerodyla fye vtyeffty LXXVI 3.

nesboženství, infelicitas: Zetrzenye a nezboženstwy na czyestach gych XIII 3.

nesmyslný, insipiens: w ruhotu nefmyslnemu dal fy mye XXXVIII 9; przyrownan geft

fhotu nefmyslnemu XLVIII 21; Rzekl nefmyslny LII 1, 140^a 12; Muz nefmyslny nepozna XCI 7 atd.

nespravedlnost, iniquitas: chtye nesprawedlnofti V 5; czyny nesprawedlnoft V 7; czynyte nesprawedlnoft VI 9 atd.; iniqua: fczynyczymy nesprawedlnoft XXV 4; mluyecie nesprawedlnoft LXII 12, 141^b 32; nequitia: fczynyczymy nesprawedlnoft XXVII 3; Podle nesprawedlnofty nalezene XXVII 4; mluyly fu nesprawedlnoft LXXII 8 atd.; injustitia: nesprawedlnofty mey XXXI 5; nesprawedlnoft XXXI 5, XXXVI 7; pro nesprawedlnofty CVI 17 atd.; tribulatio: ze wflicch nesprawedlnofty XXIV 2^a, 135^b 2.

nespravedlný, iniquus: Uczyty budu nesprawedlne L 15, 140^b 14; Slova nesprawedlnych LXIV 4; nesprawedlny witaly fu LXXXV 14 atd.; iniquitatis: czieľty nesprawedlney CXVIII 104; iniquitatum: domow nesprawedlnych LXXIII 20; injustus: nesprawedlne myšlenye CXVIII 118. — **nespravedlně**, iniqua: nesprawedlne czynycze XXIV 4, 134^b 35, 36.

nesprávně, inique: nenawydye mne nesprawny XXXVII 20, 123^b 3, 137^b 35.

něsti, ferre: At nefu hanbu XXXIX 16; afferre: w okoly gehu nefete dary LXXV 12; portare: nefucze šnopky CXXV 6; neš fy gehu 110^b 6; nešl gey 110^b 36; tollere: genz nefles hrziechi 119^a 26.

nestvořený, increatus: Neštworzeny otec, neštworzeny fyn, neštworzeny duch šwaty 90^a 1, 2; ne trzie neštworzeny 90^a 9; geden neštworzeny 90^a 10.

nesytý, insatiabilis: nefyſtey fdrce C 5.

nešpor, vesper: nayprwe nešpor 128^b 4; na zaduřnym nešporze 144^b 15; viz me špor.

Nětiše, Agnes: Swatey Nyetyšly 1^a 22; Ochtab šwatei Nytyšle 1^a 29; S. nyetyšle 118^a 35.

neulěčený, insanabilis: geš nevlcezení 113^a 28.

neužitečný, inutilis: neuzyteczny vczyneny fu XIII 3, LII 4.

nevěděnie, ignorantia: newyedyenye me nepomny XXIV 7, 135^a 3, 4; Wyny a newiedienye meho nezpomynay 133^b 9, 136^a 21, 22.

nevěděti, ignorare: gehoz newye XXXIV 8; gehoz newyedyech XXXIV 11; newyedyel fem XXXIV 15; gichz newyedicchu 112^b 14.

nevěření: pro newyerzenye 114^b 23, 24.

nevěrný, infidelis: newyerny fynowe 112^b 26.

nevidomý, invisibilis: na neprzately wydome y newydome 32^b 6.

nevina, innocentia: Sud mye podle newyny mey VII 9, 133^a 19; yaz w newynye mey wfšl fem XXV 1, 11; Schoway newyny XXXVI 37; pro newynu XL 13, 138^a 40.

nevinný, innocens: zabył newynneho IX 29; na newynych XIV 5; f muzem newynnym newynen budeš XVII 26; Newynny rukama XXIII 4; Newynny przydrzely fu fe mnye XXIV 21 atd.

nezkalený, immaculatus: tehdy nezkalen budu XVIII 14; na czieľtye nezkalenye C 2, 6; Blazeny nezkaleny CXVIII 1.

než, quam: nez mluyty prawdu LI 5; wiecze nez LXXXIII 11; nez wfłaty CXVII 8; nez nadyegy myety CXVII 9; srov. dře ve než.

ni, nec: ny vczynyl zle XIV 3; ny zpomanu XV 4; ny fem czynyl XVII 22; neque: Ny vprznm LXXXVIII 35.
 nie, niēse, nihil: W nyczem XIV 4; nyczehoz XXII 1, 131^b 2; nyczfe XXXVIII 6; za nycz LV 8; K nyczemu LVII 8; w nyczcz LVIII 9, LIX 14, LXXII 20 atd.
 nikdież: Nykdyez fye neczte 63^a 1.
 nikdy, unquam: at nykdy neufnu XII 4; nunquam: nykdi 36^a 21, 122^b 25, 136^b 21; ne quando: nykdy newzradugy fe XXXVII 17, 123^a 35, 137^b 25; srovn. at nykdy.
 Nikol: nykol 55^a 7.
 Nikomed: nykomeda 6^a 2, 9^a 16.
 nikto, nikte, nemo: nykt(o) w nych CXXXVIII 16; nikte gyny 133^b 34; kdiz nykte neny 134^a 12; nullus: Ottecz od nykoho gefť vczynyen 90^a 30.
 nízkořt, inferiora: wendu w nyzkořt zemzku LXII 10, 141^b 26.
 nízky, humilis: nyzke wydy CXXXVII 6, 129^b 36. — nižři, inferior: z pekla nyzřfyeho LXXXV 13; w gezerv nyřfym LXXVII 7.
 noc, nox: wzmyřly den y nocz I 2; przyřf kazu nocz VI 7; az do noczy XV 7; w noczy XVI 3; nocz noczy vkazuje vmyeny XVIII 3 atd.
 nočni, nocturnus: od řtrachu noczyneho XC 5.
 noha, pes: pod nohy VIII 8; noze mogy XXI 17; popadena gefť noha IX 16; brzky nchy XIII 3; kdez řta řtale noze CXXXI 7 atd.
 nocturn: V podyly noc. 27^a 34; Uterny nocturn 36^a 19; W řtrzedu nocturn 44^b 26; Patecznye nocturn 64^a 28; Sobothny nocturn 74^b 7 atd.
 nositel, zákona nositel, legislator: Uřtaw zakona nořfytele IX 21.
 nositi, portare: nořyl ge 112^a 35.
 nov, neomenia: Trubte na now w trubtu LXXX 4.
 novitky, novellus: nowytke olywy CXXVII 3.
 novotny, recens: nowotny boh LXXX 10.
 nový, novus: Pyeyte pyelen nowu XXXII 3; pyenye nowe XXXIX 4; Zpyewayte pyelen nowu XCV 1; fpyewanye nowe XCVII 1; pyefenczy nowu CXLIII 9 atd.; novellus: nad tele nowe LXVIII 32; nowe řazenye CXLIII 12.
 nraw, mos: gedynym nrawem LXVII 7.
 nutiti, urgere: any nut gefkyny na nye vř řwřch LXVIII 16.
 núze, angustia: Zamutek a nvze nalezle nye CXVIII 143; racz nye nuzie zbawřti 124^b 6.
 nuziti, vexare: dyedynu twu nuzily XCIII 5; nuzen gefť mozyřf CV 32.
 nuzny, afflictionis: v myřfye nuznem XLIII 20.
 nuż, nunc: A nuz II 10, XXXVIII 8.
 nynie, nunc: nynyet wřtanu XI 6; nynye obklyczyly nye XVI 11; nynye zwyřřyl hlawu XXVI 6; nynye poznach XIX 7 atd.; ex hoc nunc: od toho nynye CXII 2, CXIII 26, CXX 8, CXXIV 2.
 nzieti, tabescere: na neprzateři twe nyzrech (m. nzyech) CXXXVIII 21.
 o, de: pfano gefť o mnye XXXIX 8; o bozye řmřty 14^a 29; ad: aby neobrazyl o kamen nohy XC 12; O pol noczy CXVIII 62.

oba, hledai oba 145^a 14, 146^b 2, 29.
 obák, utique: dal bych byl obak L 18, 124^a 30, 140^b 22.
 obdařiti, munerari: obdarzity 116^b 2.
 obdrżeti, obtinere: obdrżely bohafřtwey LXXII 12; boleřty obdrżely 110^b 10; obdrżala trziefkota 110^b 13; odpuftek obdrżeli 144^b 22.
 obec: nebudu obcze myety (non communicabo) ř wolenymy CXL 4.
 obřeti, dealbari: nad řnyeh obyegy L 9, 124^a 6, 140^a 41.
 obřsiti: kdiz abřalon fye byl obyeffil 14^a 27.
 obřt, sacrificium: Obyetuyte obyet IV 6; Zpomen na wřfe obyety XIX 4; Obyety y ofyřerze nerodyl fy XXXIX 7; nad obyeth XLIX 5; w obyety twey XLIX 8 atd.; victima: Z gřch obyety 113^b 1; hostia: obyetowach obyet wolagyczy XXVI 6, 135^b 31; Wzdwyhnyete obyety XCV 8; holocaustum: w obyet LXV 13; Obyety mozkwatey LXV 15; sacrificare: Obyet wzdam LIII 8.
 obřtowanie: przyřfel k obyetowany 87^a 27.
 obřtovati, immolare: obyetowach obyet XXVI 6, 135^b 30; Obyetuy bohu obyet XLIX 14; obyetowaly řu řyny CV 37; Obyetowaly czřtom 112^b 13 atd.; sacrificare: Obyetuyte obyet IV 6; obyetowaly obyet CVI 22; tobye obyetuy CXXV 17; lydy obyetowaly 28^b 6.
 obřřeti, providere: Obezřzech hořpodyna przede mnu XV 8; respicere: prořbu lyda myřlořtuye obezři 127^b 8; conspiciere: wřřřt hor obezři 131^b 7, 8; videre: abř mne oko neobezřzelo 139^b 37.
 obřřny, abundans: ruhotu ob(ř)nym CXXII 4; kmen ob(ř)zny CXXXVII 3.
 obřřřtie, abundantia: krmye pořlal gym w obřřřtwey LXXXVII 25.
 obřřsiti, exhalare: Aby obgefnyř oblyczey CIII 15.
 objieti, complecti: obegmyete gy XLVIII 3; possidere: vřřle lydřke obgely CIV 44.
 obkřřiti, circumdare: obkřřezegycze nye III 7; řbor obkřřczy tye VII 8; duffy mu obkřřczyly XVI 9; obkřřczyly nye XVI 11, XVII 5, 6 atd.; circumire: wřřřty obkřřczyly nye CXVII 10.
 obkřřiti řě, induere: obkřřczych ře w zyny XXXIV 13.
 obkřřny, nubes: z řlupa obkřřneho XLVIII 7.
 oblak, nubes: na obkřřczych XVII 12, LXVII 35; przed nym obkřřczy XVII 13; az do oblakow XXXV 6; az do oblak LVI 11; hřas dachu obkřřczy LXXVI 18 atd.
 obkřřře, species: obkřřczy domowey dyelyty řlen LXVII 13.
 obkřřře, singillatim: obkřřře 90^a 24.
 obkřři, induere: At obkřřzeny řu hanb^a XXXIV 26; Obkřřzeny řu beranowe LXIV 14, 141^a 33; křařu obkřřzen gefť, obkřřl fye hořpodyn XCII 1 atd.
 obkřřni, obidere: řnem zlobywyeh obkřřl nye XXI 17; křal obkřřnuty duom 47^b 30.
 obkřřej, facies: od obkřřzege I 4, IX 4, 26; obkřřzey IX 32, XII 2; ř obkřřzegem XV 10; przed obkřřzegem XVII 43 atd.; vultus: řwyřtořt obkřřzege IV 7; z obkřřzege

- XVI 2; f oblyczegem XX 7 atd.; species: oblyczey krafy gehu XLIX 2; conspectus: przed oblyczegem gehu LXXVII 5; przed oblyczeg XCIX 2.
- obliti, perfundere: oblyl fy gehu hanbu LXXXVIII 46.
- oblomovánie, exercitatio: Zamuczen sem w oblomowane mem LIV 3.
- obluzovati, calumniari: gyz obluzugy mye CXVIII 121; neobluzuyte mne CXVIII 22.
- obmeškání: meho obmeškanye 123^b 16.
- obmeškany: za hrzечи obmeškane 120^b 4.
- obmeškati, impedire: zwolene gich obmeška LXXVII 31.
- obnažiti, denudare: obnazyl fy zaklad 111^b 4; nudare: z wyezenye obnazeneho 113^b 18.
- obnoviti, renovare: bolešt ma obnowena geft XXXVIII 3; obnowye fe CII 5; obnowyff oblyczey CIII 30; innovare: duch prawy obnow L 12, 124^a 13, 140^b 7.
- obohatiti, locupletare: obohataly gy LXIV 10; 141^a 21.
- obora, lacus: z obory lwowey 110^b 37.
- oboření, ruina: Nyne oborzenye ohrady CXLIII 14.
- obořiti, irruere: oborzyly fy na mye LVIII 4; Dokudz oboružete fy LXI 4.
- obostřený, ancepis: meczowe obostrzienen CXLIX 6, 143^a 32.
- obostřiti, obostřovati, exasperare: gyz obostrzgy LXV 7; gyz obostrzgy LXXVII 7; narod krzyw a obostrzugy LXXVII 8; acuere: Obostrzily yazyky CXXXIX 4.
- obr, gigas: Zwefelyl fy yako obr XVIII 6; obr nebude spařen XXXII 16; gohallye, obra, zabil 104^b 17.
- obrácenie, conversio: Obraczeny f. pawla 1^a 26; W obraczeny (In convertendo) IX 4, CXXV 1; ne obraczenym boztwy 90^b 26.
- obrama, scandalum: obramv (snad m. v. ražd u) položyli mye CXXXIX 6.
- obrana, defensio: kuobrane przyrzy XXI 20.
- obránce, protector: ty fy obrancze moy XXX 5.
- obrániti, tueri: z fyona obrany tye XIX 3; aby gey obranyl 15^b 21, 55^a 33; obran ny 120^b 20; obran twa prawicze 122^a 27; racz mye obranyti 125^b 15 atd.; conservare: Aby czerkw obranyti raczil 118^b 43; protegere: aby mye v pekle obranyl 137^a 3.
- obráti, obracovati, vertere: Noc fu obratili w den 139^a 30; versare: obratyl fy XL 4, 138^a 14; reverti: obracziechu fy LXXVII 34; convertere: Obrat fy VI 5; at fy obratye VI 11; Acz obraczeny nebudete VII 13; Obraty fe VII 17; obraczawal fy k wyerzye 66^b 22 atd.; avertere: Neobra- czuy oblyczeg tweho ode mne XXVI 9; prohibere: Obrat yazyk twoy XXXIII 14; redigere: obraz gich w nyczcz obratyff LXXII 20; w nyczcz obraczen sem LXXII 22; w nyczcz obratli ifrahela LXXVII 59; reputare: obraczeno geft gemu ku prawu CV 31; reducere: v prach obratli fy mye 134^a 28.
- obraz, imago: w obraze XXXVIII 7; obraz gich w nyczcz obratyff LXXII 20; przyed obrazem 38^b 32; simulacrum: Chlubie fy w obrazech fwyh XCVI 7; Obrazy wlafty CXIII 12; Obrazowe lydfczy CXXXIV 15.
- obraziti, offendere: aby neobrazyl o kamen nohy twey XC 12.
- obřezání, obřezování, circumcisio: Obrzez. fy na bozyego 1^a 2; Skrze fwate obrzezo- uany 118^b 29; obrzezanye 51^a 32, 33; po obrzezany 72^a 12.
- obřezovati, circumcidere: zadagycze fy obrzezowaty 99^b 2; chtyechv fy obrzezo- waty 100^a 20.
- obsiesti, obsidere: bykowe tuczny obfedly mye XXI 13; possidere: obfedly fu zemy XLIII 4.
- obtiežiti, gravare: obtyezena geft ruka twa XXXI 4, 122^a 35; obtyezily fy na mye XXXVII 5, 123^a 3, 137^a 34; gravem esse: vczynyena sem fama fobie obtiezena 133^b 24.
- obtrpěti, exacerbare: obtrpczyly fy gehu LXXVII 40; yfrahele obtrpczyly LXXVII 41; o(b)trpcz(i)ly boha LXXVII 56; obtrp- czyly gey CV 43; v. otrpěti.
- obuw, calceamentum: rozprofrtu obuw mu LIX 10, CVII 10.
- obuza, calumnia: Wykup mye od obuz CXVIII 134.
- obvázanie, obligatio: w obwazanye przywede CXXIV 5.
- obvazovati, alligare: obwazuge zetrzene CXLVI 3.
- obveselovati, laetificare: obwefelyge frdcze XVIII 9; obwefelyly fu duffy XCIII 19.
- obvrv, funiculus: rozdyehl gym zemy w obrwy myerziczey LXXVII 54; ob(v)rvy dyedyny CIV 11; obrev (!) mv CXXXVIII 3; obrwy rozprofrzely my CXXXIX 6; obrw dye- dyny 112^a 27.
- obyčný, proprius: gemuz obyczno geft 127^a 32.
- obykati, exercitari: obykal sem XXVI 4; obykach LXXVI 7; exerceri: budu obykaty LXXVI 13, CXVIII 15, 27; obykaffe w spra- wedlnoftech CXVIII 23.
- obživie, refectio: Nad wodu obzywenye odchawal mye XXII 2, 134^b 6.
- obživiti, vivificare: obzywy gehu XL 3, 138^a 8, 9; obzyw mye CXVIII 25; o(b)zywyff mye 109^a 9.
- ocet, acetum: napogyly mye ocztm LXVIII 22.
- očistiti, mundare: od hrzyecha oczyst mye L 4, 123^b 28, 140^a 26; oczyst myslenne 121^a 4; z poškwrnyeny meho oczyst mye 137^a 20.
- očišćenie, emundatio: od oczyszczony LXXXVIII 45.
- od, ode, ot, ote, a, ab: od oblyczeg I 4; od nyeho II 6; Pros ote mne II 8; Od plodu IV 8; ode mne VI 9; ote mne XVII 23 atd.; de: od neprzatel IX 14; od wrat smrtelných IX 15; od krwawnykow XV 4; od protywnstwy XVII 44; ode dne az do dne LX 9 atd.
- odčistiti, emundare: odcyzszen budu od hrzyecha XVIII 14.
- oddalovati, elongare: neodaluy pomocy twey XXI 20.
- oddávati, tradere: Neoddaway zwyrzatom duffy LXXIII 19.
- odehnati, repellere: procz fy mye otehnal LXII 2; kdiz bieffe odehnal 74^a 12; oppri- mere: odzenell mye 134^a 2.
- oděnie, arma: Pochwat odyenye XXXIV 2; zlama odyenye XLV 10; zubí gych odyenye

LVI 5; amictus: Bezden odyenye geho CIII 6.
 oděvačka, opertorium: yako odyewaczku promyenył ge CI 27, 125^b 1.
 odhoniti, odhonievati, repellere: neodhon mne od kazany CXVIII 10; odhonywał diabla 52^a 3.
 odhrnúti, amovere: neodhrnul modlitby mey LXXV 20; Czieftu odhrn ode mne CXVIII 29.
 odchoditi, odcházeti, discedere: neodchod ode mne XXI 12; neodchod ode mne XXXIV 22, 123^b 8, 137^b 40, 138^a 3; neodchazey ode mne XXXVII 22; declinare: neodchod w hnye-
 wye od sluchy XXVI 9; 135^b 40.
 odchovati, educare: Nad wodu obzywenye odchował mey XXII 2, 134^b 6; enutrire: odchował mey XXX 4; ablactatus: odchowane na materzy CXXX 2.
 odchýliti, declinare: odchýlil fy štezky nalfye XLIII 19.
 odieti, odievati, operire: genz fye odyewa CVIII 19; amictus: odyen fwyetlofty CIII 2.
 odjieti, odjímati, auferre: Odgymagy fudy tye IX 20; aby odgyely gy XXXIX 15; odgymage boze XLV 10; lako wozk odgyeti budu LVII 9; genz odgyma duch LXXV 13 atd.
 odjiti, abire: drzyewe nez oteydu XXXVIII 14; odesly rzeky CIV 41; recedere: neodesslo zafye frdcze XLIII 19; At oteydu 109^b 9; odšel od boha 112^b 9; declinare: Dnee mogy odesly CI 12, 125^a 1.
 odkowad, unde: odkowad przychody CXN 1, 129^a 14.
 odložiti, reponere: Ta nadiegie odložena gest 139^b 26.
 odlúčiti, odlučovati, amovere: odlucz ode mne rany tye XXXVIII 11; separare: any podštawy odluczicze 89^b 32; kdyz odluczowalle fyny 112^a 23; alienare: Odluczily fu se od zywota LVII 4; segregare: Delfcz odlucziff dyedynye LXVII 10; excludere: at odluczyć ge LXVII 31; auferre: procz neodlucziffode mne nelprowadnoft 133^b 26; decipere: neylem odluczen LXXXVI 3.
 odmlad, propago: Rozložyla odmlady fwe LXXIX 12.
 odmluvenie, redargutio: any mage w uftech fwych odmluwenye XXXVII 15, 123^a 32, 137^b 21, 22.
 odpłacenie, retributio: Bud w odpłaczenye LXVIII 23; wfliho odpłaczenye CII 2; pro odpłaczenye CXVIII 112; odpłaty tobye odpłaczenye CXXXVI 8.
 odpłacovati v. odpłatiti.
 odpłata, retributio: odpłata mnoha XVIII 12; odpłatu wzrył XC 8; zapłat odpłatu pył-
 nym XCIII 2; odpłata na duffy CXXX 2.
 odpłatiti, odpłacovati, reddere: Acz gfem odpłatyl VII 5, 133^a 4; retribuere: odpła-
 czigyczym mnye zlee VII 5, 133^a 4; Czo odpłaczly hofpodinu CXV 12; czoz odpłatyl mnye CXV 12; genz odpłaty tobye, genz fy odpłatyla nam CXXXVI 8 atd.
 odpočinúti, requiescere: odpoczynu IV 9; kto odpoczynye na horze XIV 1; odpoczynye w nadyegy XV 9; odpoczynu LIV 7; At odpoczynu 111^b 17; quiescere: zemye odpoczynula LXXV 9; aby odpoczynul 136^b 33.

odpočinutie, requies: Odpoczynutie wyeczne day gym 120^b 1; Odpoczynutye day gym 128^b 7.
 odpověděti, odpoviedati, respondere: Odpowedyel gemu CI 24, 125^a 32; odpowedye vkorugyczym CXVIII 42; odpowedyay za meye 109^a 1, 142^a 38; czo odpowye 109^a 3, 142^a 40 atd. — odpowiedajici, contradictio-
 nis: u wody odpowedyagyczye LXXX 8.
 odpuditi, odpúzeti, repellere: neotpuzey do fkonczyenye XLIII 23; otpudyl fy ny LIX 3; genz fy odpudyl ny LIX 22; I procz odpudyl fy LXXIII 1; odpudyl ftan LXXVII 60 atd.
 odpustek, remissio: aby odpustek obdrzehl 144^b 20.
 odpustiti, parcere: odpust sluze twemu XVIII 14; Odpusty chudemu LXXI 13; neodpustyl od fmry duffym LXXVII 50; odpust nam 118^b 15 atd.; propitiare: odpustyl hrzyechv XXIV 11, 135^a 14, 15; dimittere: odpust wyny me XXIV 18; odpust hrziechi 121^a 18; remittere: gychze odpuszczony fu nelprowadnoft XXXI 1; ty odpustyls nemyloft XXXI 5, 122^a 42; Odpust my XXXVIII 14; Odpustyl fy nelprowadnoft LXXXIII 3.
 odpuszczenie, indulgentia: aby odpuszczony dal 121^a 19; remissio: odpuszczony day hrziechow 144^b 19.
 odrzazi, praecidere: Odrzezan gest 108^b 30, 142^a 26; abscindere: Odrzezano bude 111^b 23.
 odstúpiiti, odstupovati, discedere: Odstupie ode mne VI 9, 122^a 7, 132^b 23; odstupil 59^b 24; od wyery odstupil fu 65^a 19; neodstupogemy od tebe LXXIX 19; Potupyl fy odstupugyczye CXVIII 118; recedere: Odstup malo od nyeho 136^b 32; derelinquere: neodstupy mne XXVI 9, XXXVII 22, 123^b 7; newydyel fem praweho oftu-
 penia XXXVI 25; neodstupy fwatych fwych XXXVI 28; hofpodin neodstupy geho XXXVI 33 atd.
 odsúdiiti, odsuzovati, damnare: any odsudy geho XXXVI 33; condemnare: krew newynnw odfuzowachu XCIII 21; wyndy of-
 luzen CVIII 7.
 otrhati, detrahare: zemdlete otrhagyczich LXX 13; otrhachu mnye CVIII 4; otrhugy mnye CVIII 20, 29.
 odtud, inde: Odtud przigide 90^b 37.
 odvésti, odvoditi, reducere: opyet fy odwedl mey LXX 20; odwody 109^b 20; deducere: u woly twey odwedl fy mey LXXII 24.
 odvěci, differre: odwlekl LXXXVII 21; odwlekl fem 113^a 8.
 odvrátiiti, odvracovati, avertere: odwratył oblyczey IX 32, XXIX 8; odwracugel oblyczey XII 1; Any odwratył XXI 25; odwracugel ruku LXXIII 11 atd.; divertere: Odwrát se od zleho XXXIII 15; Odwratył chrzeb(t) LXXX 7; auferre: neodwraczuy ode mne ducha fwatego L 13; convertere: odwraty wyezenye LII 7; odwrát ny LXXX 20, LXXXIV 5; ty odwratyte LXXXIV 7; abscindere: Czy myloft fwu odwraty LXXXVI 9; amputare: Odwrát protywen-
 ftwy CXVIII 39; perversus: pokolenye odwracene 112^b 25.

odvrći, odvrhovati, projicere: otwrzen fem od oblyczege XXX 23; Neotwrhuy mne od oblyczege L 13, 124^a 15, 140^b 9; abjicere: Zwolył fem odwrzenym byty LXXXIII 11; reprobare: narod odwrhl fem LXXII 15; kamen odwrhly ſtawygicze CXVII 22.

odzovovati, revocare: Neodzowuy mne CI 25, 125^a 35.

offera, oblatio: Obyety y offyerze nerodył fy XXXIX 7.

offerńny, libaminum: piygechu wyno ofyerne 113^b 2.

Og: (zbył) oga CXXXIV 11; zbył ogga CXXXV 20.

oheni, ignis: ohnyem pokuffano XI 7; ohnyem fy mne pokufyl XVI 3; ohen od oblyczyge geho XVII 9; wymluwi ohnyem ſkuffewany XVII 31 atd.

ohenný, ignis: vhle ohenne VII 14, XVII 14; hlas zhaľygyczy plameny ohenne XXVIII 7.

ohlásiiti, manifestare: ohlaľyl fe gym XXIV 14, 135^a 23; pronuntiare: ohlaľly dywy tve LXX 17.

ohlaw, camus: Wohlawye a w vzdye XXXI 9; W ohlawy 122^b 13.

ohnivý, ignis: vhle ohnywe XVII 13; jako pecz ohnywu XX 10; od oblyczege ohnyweho LXVII 3; ignitus: Ohnywa wymluwa CXVIII 140.

ohrada, maceria: ohradye ſplaczeney LXI 4; zkazyl ohradu LXXIX 13; oborzenye ohrady CXLIII 14.

ohraditi, munire: v myeſtye ohrazenem XXX 22; do myeſta ohrazenego LIX 11; v myeſto ohrazeno CVII 11.

ohrazenie,: bud my ohrazenye 126^a 7.

oklamati, decipere: oklamani bil 49^b 37, 38.

okliſiti, okličovati, circumdare: oklyczyly fu mye pľy XXI 17; oklyczylo mye zlee XXXIX 13; genz okliczil mye 122^b 6; od okliczygiczech 122^b 7; nadiegiczieho myloft okliczi 122^b 16 atd.; opertus: okliczeny temnoſti 140^a 5.

oklopiti, concludere: oklopyl ge 113^a 19.

oko, oculus: przed oczyma V 6, XIII 3, XVII 25; oko me VI 8; Oczy geho IX 30, X 5; Profwyet oczzy mogy XII 4; oczy tway XVI 2 atd.

okol, circuitus: Wokolu nemyloſtywy chodye XI 9; w okoly nefete dary LXXV 12; orbis: az do mez okola zemzkeho LXXI 8; okol zemľky XCV 13; okolv zemľkemu XCVI 4; okol zemľky XCVII 9.

okolkový, circumstantiae: dwerze okolkowe CXL 3.

okolo, in circuitu: okolo geho ſtan XVII 12; hanyenye mnohych bydlyczich okolo XXX 14; okolo bogyczich geho XXXIII 8; gyz okolo nas gľu XLIII 14; okolo nyeho burze XLIX 3 atd.; Okolo chodyech (circuivi) XXVI 6, 135^b 30; okolo wodyl (circumdixit) geho 112^a 30; okolo fedyczye 67^b 2.

okolochozenie, circuitus: Hława okolochozenye CXXXIX 10.

okovaný, vincitus: wywody okowane LXVII 7; nepotupyl okowanych LXVIII 34; okowane CVI 10; compeditus: ſtonanye okowanych LXXVIII 11, CI 21, 125^a 24; zproſſczuge okowane CXLV 7, 130^b 14.

okovy, vincula: Zlamaymy okowy II 3; okowy gych zlamal CVI 14; zlomyl fy okowy CXV 16; compedes: w okowach CIV 18; Kv ſwazany w okowy CXLIX 8, 143^a 35.

okrášlený, circumornatus: Dczery okraſllene CXLIII 12.

okršl, orbis: okršl zemľky IX 9; zakladl okršle zemľkeho XVII 16; w krage okrzle zemľkeho XVIII 5; okršll zemy XXIII 1; bydlygyczy w okršlu zemľkem XXXII 8 atd.

okršlek, circuitus: w okršlu 134^a 24.

oktáb, ochtáb, octava: Octá' 1^a 2; Ochtab 1^a 3, 4, 14, 29; 7^a 2, 7; 8^a 18, 23; Oktab 1^a 5, 7^a 7, 12^a 8.

okusiti, gustare: Okuſte a wyzte XXXIII 9.

okvetnúti, efflorere: tak okwetnu CII 15.

olej, oleum: w olegy XXII 5, CIII 15, 134^b 18; mazal tye oleyem XLIV 8; olegem ſwatym pomazach geho LXXXVIII 21; jako olei CVIII 18 atd.

olejný, olei: Od plodu oleyneho IV 8.

olišiti, fraudare: neľly oľyſleny zadoſty ſwey XXXVII 30.

oliva, oliva: jako olywa LI 10.

olivie, olivarium: jako nowytke olywye CXXVII 3.

olivný, olivae: dyelo olywne 111^b 21.

olověný, plumbi: pľany bili ołowiený czepelem 139^b 16.

olovo, plumbum: jako ołowo 110^a 36.

oltár, altare: obklyczym oltarz tway XXV 6; k oltarzy bozymv XLII 4; na oltarz L 21, 124^a 40; Oltarzy tway LXXXIII 4.

oltárný, altaris: do rohu oltarzneho CXVII 27.

omdleti, infirmare: neľfu omdleny ſtopy me XVII 37; omdlela geſt 109^b 18; deficere: brzo omdlely LXXII 19; Omdlela duſe ma CXVIII 81; Omdlele oczzy mogy CXVIII 82; omdlel duch moy CXLII 7, 126^a 34.

omluva, excusatio: k omluwenye omluw CXL 4.

omlúvati, omluvovati, detrahare: omluwachu mye XXXVII 21, 123^b 5, 137^b 37; Omluwyczieho C 5; obloqui: Od hłavu omluwyczieho XLIII 17.

omluvenie: k omluwenye (ad excusandas) omluw CXL 4.

omračiti, obscurare: omraczil ge CIV 28.

omył, dubium: bez omyła 89^b 26.

omyti, lavare: Wycze omyz mye L 4, 123^b 28, 140^a 24.

on, is: wuole geho I 2; w zakonye geho I 2; lyſt geho I 3; okowy gych II 3 atd.; iſe: gho gych II 3; nenyge gemu ſpaſlenye III 3; on ſudyty bude IX 9; on jako zenych XVIII 6 atd.; ille: w ſtrzyzeny gych XVIII 12; z tcy w ono CXLIII 13; hic: Ony na woziech, a ony na konyech XIX 8.

Ondřej, Andreas: S. Ondrzege 11^a 31, 12^a 8; S. ondrzgi 117^a 26; ſwateho ondrzegie 144^b 33.

oněměti, obmutescere: Onyemyel fem XXXVIII 3, 10.

onen, ille: onen ſwiet 127^b 35.

opásati, accingere: Opaff fyec meczem XLIV 4; opafan moczy LXIV 7, 141^a 12; opafaly fu fe moczy 109^b 14; k lydu opafenemu 111^b 18.

- opat, abbas: Opata 1^a 16, 2^a 29, 3^a 22, 7^a 5, 9^a 2, 11^a 17.
- opatřiti, respicere: Nebo fy opatrzył pokoru mu XXX 8.
- opět, iterum: opyet fy odwedł mye LXX 20; opyet fy obratıl 68^b 1; abich fe opiet ne-nawratıla 125^b 16; rursum: opiet po tmye 139^a 30; opiet przıgmu tielo 139^b 21.
- opieti, vestire: kozy a malfem opal fy mye 134^a 31.
- oplatitel, retributor: Oplatyteli, bozie 120^a 22.
- oplatiti, retribuere: wiecz oplacz mye 137^a 18.
- oplěstı, circumpectere: Ofyđla opletly fu mye CXVIII 61.
- opoka, petra: na opocze XXXIX 3; na opoczıe LX 3; Prodrzyel opoku LXXVII 15; wedł wodu z opoky LXXVII 16; vderzył opoku LXXVII 20 atd.
- opona, velamentum: zařlonen budu oponv LX 5; w oponye krzydłu twu LXII 8, 141^b 21.
- oprava, regimen: dal my oprawu 128^a 36.
- oprávce, regens: abichom tie oprawczy magıcie 120^b 36, 37.
- opravenie, directio: w opraweny frdcze meho CXVIII 7; k opraweny (ad dirigendos) noh 115^a 18.
- oprávıdlo, directio: Tys vczynyl oprawyđla NCVIII 4.
- opravitı, opravovati, regere: opravuge mye XXII 1, 134^b 2, 145^b 31; oprawy ny XLVII 15; oprawy ge XXVII 9, 116^b 5 atd.; dirigere: oprav czıestu V 9; oprawyř prawe ho VII 10; prut oprawygyczy (directionis) XLIV 7; oprawyeyř yfrahele LXXIX 2 atd.; corrigere: oprawył okřıřl NCV 10; opravuge CXVIII 9; justıficare: oprawygyczy fy řam w foby XVIII 10; aedıficare: aby opraweny byly zdy L 20, 124^a 37, 140^b 28 29 atd.
- opřieci, vibrare: mecz řvori oprzřhl VII 13; mecz řvory oprzřehl 133^a 29.
- oprz, corruptio: kđyz fe(n)đu w oprzv XXIX 10.
- oprznıti, profanare: oprznyl fy řwatynu LXXXVIII 40.
- opustiti, opúřeti, derelinquere: neopuřyl fy řledagıcy tebe IX 11; procz fy mne opuřyl XXI 2; opuřt řydanye XXXVI 8; frdcze opuřtlo mne XXXIX 13; czozkolwiek řem opuřtıla 128^a 34.
- opuřćenie: za opuřćenye dobrıch dyel 128^a 28.
- Oreb, Oreb: jako oreb LXXXII 12. — Oreb, Horeb: w orebye CV 19; na horze oreb 23^b 32.
- orlice, aquila: Iako orlyczy 112^a 32.
- orlöv, aquilae: orłowa mladost CII 5.
- osada, plebs: gyż zzeru ofadu XIII 4, LII 5; getye ofady XIII 7; otwřzek ofady XXI 7; řyla ofady XXVII 8; bohaty z ofady XLIV 13 atd.
- osamělý, solitarius: wrabecz ofamyely CI 8, 124^b 32.
- osıdlo, laqueus: w ofyđlu IX 16, 30; D(f)czyl ofyđlo X 7; ofyđla řmrtdlna XVII 6; z ofyđla XXIV 15, XXX 5 atd.; funis: Ofyđla řrzieřnych CXVIII 61.
- oslaviti, glorificare: oflawym geho XC 15.
- osm, octo: ofm 1^a 33, 2^a 22, 5^a 33, 7^a 33, 11^a 32, 72^a 11.
- osmdesát, octoginta: ofmdesat let LXXXIX 10, 2^a 22; ofmdefat a čtyřzy 109^a 31.
- osmnást, duodeviginti: ofmnař 6^a 32, 12^a 33.
- osoba, persona: řmyefugıcy ofob 89^b 31; ofoba otczowa 89^b 33; gednu kazdu ofobu 90^a 25; wřlıe trzy ofoby 90^a 43; ale gednořty ofoby 90^b 30.
- osobně, sigillatim: řlozyl ofobnye řrdcze XXXII 15.
- ostarati ře, invetescere: oftaral řem fe VI 8, 122^a 5; řynowe czyzy oftaraly fu fy XVII 46; oftaraly fe kořty me XXXI 3, 122^a 3; veterascere: pomocz gyř oftaraly XLVIII 15; jako rucho oftaragy fy CI 27, 125^a 42; senescere: a tot fy oftarach XXXVI 25.
- ostatke, ostatci pl., reliquiae: ofstawyly fu oftatky řwe XVI 14; w oftatczyech twych XX 13; oftatczy řzynv XXXVI 38; oftatczy řmyřleny LXXV 11; řesıdui: oftatczy řzynuly fu 113^a 38; řesıdium: řledal řem ofatka let mych 108^b 22, 142^a 18.
- ostati, derelinquere: otcz moy a maty ma oftaly mne XXVI 10; oftala mne gefł řyla ma XXXVII 11, 123^a 16, 137^b 7; oftali mne 136^a 5 atd.; manere: na wiecznoř oftane LXXXVIII 37; prawo oftane CXI 3, 9; remanere: gedem z nych neořtal CV 11; permanere: any oftanu V 6; na wyecznoř oftane IX 8; na wyecznoř oftanefł CI 13 atd.; subsistere: neořtane CII 16; w řubenřtwy neořtanu CXXXIX 11.
- ostáti, praevalere: oftal w gefłyřnořty LI 9.
- ostaviti, ostavovati, derelinquere: Tobye oftawen gefł chudy IX 35; neořtawyeyř řuffıe mey w pekle XV 10; neořtawy mne LXX 9; dımittere: oftawyly fu oftatky řwe XVI 14; relinquare: oftawy czyřym bohátřtwey XLVIII 11; Neořtawyl człowyeka CIV 14; neořtawy řrutu CXXIV 3.
- ostrářti, obstupefacere: oftrasyřř wlařty 111^a 41.
- ostrřeci, ostrřehati, custodire: oftrzyehl gy 53^a 8; Oftrzyehage malyřkych CXIV 6, 128^b 22; Oftrzye mne od ofyđla CXL 9; oftrzyeha tebe 129^a 33; oftrzyehay řuffy 129^a 34 atd.
- ostrov, insula: ofřrowowe LXXI 10; ofřrowowe mnozy XCVI 1.
- ostrý, acutus: řypowe twogy ofřrzy XLIV 6; řrzyřtwe ofřr(e) LI 4; mecz ofřry LVI 5; řřypowe mocznego ofřrzy CXIX 4, 129^a 1; asper: od řłowa ofřřeho XC 3.
- osúđiti: At řı bılı ofufeno na řkonczyeny 145^b 18.
- Osvald: S. Ozwalda 8^a 6.
- osvėđiti, ofwyedczyl(y) fu kralowy 39^a 15, 16; ofwyedczıl kralowy 101^b 23.
- osvícenie, illuminatio: w ofwyeczenye LXXVII 14; w ofwyeczeny LXXXIX 8; revelatio: řwyetlo k ofwyeczeny 115^b 16.
- osvietiti, osvřcovati, illuminare: ofřwet tmy me XVII 29; ofřwet oblyczyey twoy CXVIII 135; ofřwet me řrdczıe 128^a 5; ty ofwyeczugeřř XVII 29; ofwyeczuge oczy XVIII 9; ofwyeczugıe LXXV 5 atd.
- osvřta, illuminatio: Holpodyn ofřvřta ma XXVI 1, 135^b 8, 145^b 33; ofřvřta oblyczyey twego XLIII 4.
- otázati, interrogare: oftyez mne CXXXVIII 23; Otyez otcze 112^a 19.

otec, pater: vřľaly otczy naffy XXI 5; oteczy moy XXVI 10; otczowe moy XXXVIII 13; otczy naffy XLIII 2 atd.

otc6v, patris: ořľoba otczowa 59^b 33; otczowo bořľtwy 89^b 35. 36; otczow fyn 116^a 8; w řľawy otczowye 116^a 16; z podřľawy otczowy 90^b 14.

otemn6ti, obscurari: Otemnyeyta oczy gych LXVIII 24; gyz otemnyely řľu zemye LXXIII 20.

otevřľeti, aperire: Iezero otewrřľiel VII 16; otewrřľely na mye vřľta XXI 14; neotewrřľel řľem vřľt mych XXXVIII 10 atd.; attollere: Otewrzete wrata XXIII 7, 9. — **otevřľeny**, patens: Row otewrzeny geřľt V 11, 132^a 27; Row otewrřľen geřľt XIII 3.

Otmaz: S. Othmara opata 11^a 17; S. otmarze 118^a 20.

otrřľiti, exacerbare: Otrřľczyl hořľpodyna hrzřľefny IX 25; otrřľczyl rzeřľy řľwřľch CIV 28; otrřľczyl duch geho CV 33; otrřľczyl wymřľwy CVI 11.

otrřľhati v. odřľrhati.

otuřľniti, impinguere: neotuczny hlavy CXL 5.

otv6řľiti, otvierati, aperire: yako nyemy ne-otwyerage vřľt řľwřľch XXXVII 14, 123^a 29, 137^b 19; Uřľta ma otworřľl řľem CXVIII 131; otworřľiti oczy řľw6gi 136^b 24.

otvřľtiti viz odvřľtiti.

otvrci viz odvrci.

otvřľovati, obdurare: nerodte otvřľzowaty řľdecz XCIV 8.

otvřľek, abjectio: otvřľek ofady XXI 7.

ova, ecce: Owa nebudet CXX 4, 129^a 21; Owa vřľřľřľely řľmy CXXXI 6.

ov6hati, differre: owahal řľ pomazancze řľweho LXXXVIII 39.

owce, ovis: podal owczie VIII 8; owcze krmych XLIII 12; owcze k zabyty XLIII 22; owczye XLVIII 15; obleceny řľu beranowe owczemy LXIV 14 atd.

ovřľnec, ovile: z owczynczie 111^b 23.

oweřľny, ovium: z řľad owecznych LXXVII 70; beranowe owecznye 141^a 33.

owoce, fructus: genz owocze da I 3; geřľt owocze prawemu LVII 12; da owocze gych LXXVII 46 atd.

ovocny, fructifer: drzyewie owoczne CXLVIII 9.

owodn6ti, inundare: potoczny owodnyely LXXVII 20.

owřľem, utique: ztrřľyel bych byl owřľsem LIV 13; owřľsem geřľt owocze prawemu, owřľyem geřľt boh LVII 12; day nam owřľsem 127^b 2; omnino: Geden owřľsem 90^b 29.

ozn6mati, oznamovati, innotescere: oznamy řľo řľe LXXVIII 10; oznamowaly dawidowy 71^a 2.

ořľiviti, vivificare: ozyw mye CXVIII 17, 37^b 107; ozywyl řľy mye CXVIII 93; ozyw řľy mye CXXXVII 7, 129^b 39, 142^b 5 atd; vivere facere: yaz ozywym 113^b 7.

Pabian, Fabianus: Swateho Pabyana 1^a 21.

padenina, ruina: napřľy padenyňy CIX 6.

padn6ti, padati, cadere: padne IX 31; przyed nym padnu wřľřľczny XXI 30; pod tye padnu XLIV 6; padly prořľtrzed wořľřľka LXXVII 28; Padnu od boku XC 7; Padnu w řľřľetky CXL 10 atd.; procidere: Przied

nym budu padaty LXXI 9; padnyemy XCIV 6, 131^b 13.

pahorek, collis: pahorczi řľe przepařľi 141^a 32.

palma, palma: yako palma wzektwe XCI 13.

pam6tny: pamatno (meditatio) mnye geřľt CXVIII 99.

pam6řľ, memoria: řľpowyedayte řľye pamyety XXIX 5; řľhynula pamyet gřľch IX 7; zatřľatyl pamyet gych XXXIII 17 atd.; memoriale: pamyet twa CI 13, CXXXIV 13, 125^a 4; commemoratio: Pamyet řľwateho pawla 6^a 31; pamyet wřľřľech duffy 11^a 3.

pam6řľiv, pam6řľliv břľti, memorem esse: Pamyetyw bud CXVIII 49; Pamyetyw bud 119^b 11.

p6n, dominus: Pane, hořľpodyne naff VIII 2; w ruku panow řľwřľch CXXII 2; ony budu pany 50^b 28; Za knyezata a pany naffe 119^b 25.

pani, domina: w ruku panye řľwey CXXII 2. Pankracius: Pankraczy 5^a 13; S. p6kraczi 117^b 22.

panna, virgo: Pryřľřky panny 1^a 18; Nyetyřľřy panny 1^a 22; S. dorothy panny 2^a 7; Sedm pannen 4^a 10 atd.

panořľe: oczy panofřľy (servorum) CXXII 2.

panovati, dominari: panuge w řľyle LXV 7.

Pantaleon: Panthaleon 7^a 29; S. pantaleon 117^b 21.

papeřľ, papa: Marcelle Papeze 1^a 17; Rzehorze papeze 3^a 13; Celeřľtyna papeze 4^a 8 atd.

pastevny, pascuae: v myeřľtye pařľtewnem XXII 2, 134^b 4, 25; owcze pařľtewne 131^b 17.

p6sti, pascere: pařľ 25^b 5; Pařľty yakuba LXXVII 71; pařľ ge LXXVII 72.

pastuřľi, pastorum: řľtanowe pařľtřľřľe 108^b 29, 142^a 24, 25.

pastva, pascua: na owcze pařľtwy twey LXXIII 1, LXXVIII 13; řľd pařľtwy geho XCIV 7; owcze pařľtwy geho XCIX 3.

p6teřľni: Pateczny nocturn 64^a 28.

p6tek: v patek 101^a 28, 146^b 29; patek 110^b 33.

patn6řľt: Dal gemu patnařľ let 108^b 19.

patriarcha: otczowe y patriarchi 117^a 22; patriarch 128^a 23, 24.

p6tý: Pate (znamenye) 84^b 25.

pauk, aranea: řľhnyty kazal řľy yako pauku XXXVIII 12; yako pavk LXXXIX 9.

Pavel, Paulus: Pawla 1^a 11; Obraczeny řľwateho pawla 1^a 26; S. yana a s pawla řľwyetleho 6^a 27; řľw. pawla 6^a 30 atd.

pazderřľe, stipula: yako pazderřľye LXXXII 14.

pazdero, stipula: yako pazdero 110^a 26.

pec, clibanus: Polozyl řľe yako pecz XX 10; w peczy ohnye 113^b 28.

p6řľe, cura: ođe wřľřľe pecze zbawřľ 127^b 3; pecze zbyty 145^b 13.

pekelny, inferni: Boleřľty pekelne XVII 6, 131^a 30, 131^b 2, 19, 34, 39; z ruku pekelny XLVIII 16; z ruky pekelney LXXXVIII 49; řľhnyty pekelna CXIV 3 atd.; inferi: k wratom pekelnym 108^b 21, 142^a 17.

peklo, infernum: v pekle VI 6, XV 10; v pekle IX 18; z pekla XXIX 4; do pekla XXX 18; v pekle XLVIII 15 atd.; inferi: zřľtupyl do pekla 90^b 35.

peleřľe, cubile: v peleřľřľech CII 22.

pelik6n, pelicanus: Podoben pelykanowy CI 7, 124^b 28.

pelúch, abdita: bydle w peluſſy XVI 12.
 pènie, canticum: pyenye nowe XXXIX 4;
 Toto pyenye 11^b 27.
 peniez: za trzydczety penyez 8^b 16.
 peſie, pennae: na perzy wyetrowem XVII 11;
 da perzye LIV 7; perzye holubyczne
 LXXVII 14; pod perzym XC 4; chodyſſ na
 perzy CIII 3; przigmy perzie CXXXVIII 9.
 pernaty, pennatus: ptacztwo pernate LXXVII
 27; ptaczy pernaty CXLVIII 10.
 Perpetua: Perpetue 3^a 8.
 pes, canis: pſy XXI 17, LVIII 7, 15; yazyk
 pſow LXVII 24.
 pèt: piet 2^a 9.
 pèti, cantare: Pyeyte gemu pyeſen XXXII 3;
 zalmy piegicze 131^a 35; psallere: pyeite
 hoſpodynu; Pyey(te) bohu LXVII 33;
 pyeyte XCVII 4, 5, CIV 2.
 Petr: ſwateho Petra 2^a 23; petra yahna 4^a 18;
 marcellyna a petra 6^a 3; f. petra a ſwa.
 pawla 6^a 30 atd.
 Petronella: Petronelle dyewky 5^a 22; S. petro-
 nella 118^a 43.
 piesek, arena: yako pyeſek morſky LXXVII
 27; nad pyeſek CXXXVIII 18.
 piesence, canticum: pyeſenczy nowu budu
 zpyewaty CXLIII 9.
 pieſn, pieſeň, canticum: Pyeyte gemu pyeſen
 XXXII 3; kaſal pyeſn ſwu XLI 9, 138^b 36;
 z pyeſny LXVIII 31; f. pyeſny XCI 4;
 Zpyewayte pyeſen nowu XCV 1; z pyeſny
 ſyonſkich CXXXVI 3; budem ſpyewaty
 pyeſn CXXXVI 4; carmen: pyeſen bohu
 naffyem XXXIX 4; cantio: ſłowa pyeſny
 CXXXVI 3.
 piesnice, canticum: Zpyewayte pyeſnycz
 nowu CXLIX 1, 143^a 20.
 piſarſów, scribe: treſt pyſarſzowa XLIV 2.
 piſmo, litteratura: nepoznał ſem pyſma LXX
 15; ſcriptura: prawyl w pyſmye LXXXVI 6.
 píti, potare: budu pyty XLIX 13, CIII 11;
 bibere: pygiechu wyno LXVIII 13, 113^b 2;
 budu pyty wſlychny LXXIV 9; aby nepyly
 LXXVII 44; pyty bude CIX 7; aby pyly
 112^b 5.
 pitie, potus: pytye daſſ nam LXXIX 6; pytye
 me CI 10, 124^b 37.
 pivnice, promptuarium: Pywnyczne gich plne
 CXLIII 13.
 pláč, fetus: wzbydly placz XXIX 6; wſlyſſal
 hlas placze VI 9, 122^b 9, 132^b 25; f. pla-
 czem CI 10, 124^b 37.
 plakanie: plakanye 101^a 1.
 plakati, plorare: wdowy neplakachu LXXVII
 64; placzmy XCIV 6, 131^b 14; ſlere: pla-
 kachu CXXV 6; plakaly CXXXVI 1.
 plamen, flamma: Hlas zhaſygyczy plameny
 XXVIII 7; yako plamen LXXXII 15; pla-
 men ſzehl hrzeſniſny CV 18.
 plece, scapula: Pleczoma ſwyma zaſłony tye
 XC 4.
 plen, praeda: hotow ku plenu XVI 12; ra-
 pina: plenow nerodte zadaty LXI 11;
 ſpolia: dyelyty plen LXVII 13; rozdyelym
 plen 110^a 32.
 plniti: doſtoynne plnyty pokanye 126^b 23.
 plnost, plenitudo: plnoſt XXIII 1, XLIX 12,
 LXXXVIII 12, XCV 11, XCVII 7.

plný, plenus: kletwy wſta plna gfv IX 28,
 XIII 3; myloſty plna geft zemye XXXII 5;
 prawdy plna geft prawcyce XLVII 11; dny
 plny nalezeny budu LXXII 10; czieſſe wyna
 plna ſmyeſyce LXXIV 9; ebrus: hybaly
 fu ſye yako plny CVI 27.
 plod, fructus: od plodu zytneho IV 8; Plod
 gych XX 11; zemye dała plod LXVI 7;
 nadzdwynhu plod geho LXXI 16; zemye
 da plod LXXXIV 13 atd.
 plodiſtvie: olywa plodyczſtwe (fructifera)
 LI 10; Zemý plodyczſtwe (fructiferam)
 CVI 34; dał my plodyczſtwu ſtudnyczy ſlez
 128^a 37.
 ploditi, multiplicare: plozeny fu XXXVII 20;
 ſmyłſtvy plody (fornicatur) LXXII 27.
 plot, ſepes: Zkaſyl ſy ploty LXXXVIII 41.
 plúti, fluere: gyz plowe LVII 9; yakoſz plowe
 woſz LXVII 3; plow wymluwa twa 112^a 2;
 genz na wodach plowu 120^a 1.
 pnieti: kſdz na krzyſzy pnyel 29^b 5.
 po, poſt: po neprzietelech XLIII 11; po nyey
 XLIV 15; po tobye LXII 9, 141^b 23; po
 tmye 139^a 31; po tomtó zalmye 36^b 34 atd.;
 per: ſly po ſuchu 110^b 31; in: po wſſe
 czaſy CXVIII 20 atd.
 poběhnúti, fugere: kampfobyechnv CXXXVIII 7.
 pobiti, percutere: pobyl wlaſty CXXXIV 10,
 CXXXV 17; pobyl egypt CXXXV 10; ſu-
 perare: Luczyſſce pobito geft 109^b 13.
 pobitie, bellum: ku pobyty CXLIII 1.
 poblúzenie, delicta: Pobluzenye mladoſty
 133^b 4.
 počtění, reverentia: Ty wyeſſ počtyenye
 me LXVIII 20.
 počtiti, honorificare: yakz počtyeny budu
 XXXVI 20; obyeth chwalna počty mne
 XLIX 23; revereri: At počtyeny fu ſpolu
 XXXIX 15; kſdz počtyeny budu LXX 24.
 počtivy, venerandus: Počtyweho tweho ſyna
 116^a 4.
 počátek, initium: od počatka LXXIII 2,
 LXXVI 12, LXXVII 2; W počatcze ty
 CI 26; počatek mudroſty CX 10; Na poč-
 atczcie CXVIII 152 atd.; principium:
 S tebu počatek CIX 3; Počatek ſlow
 CXVIII 160; na počatcze wefele CXXXVI 6;
 počatek hrzyechow 34^a 9; adjutorium:
 ku počatku (m. ku pomoci) memu przy-
 rzy LXIX 2, 123^b 9, 137^b 41, 146^b 15.
 počestný, honorabilis: počestne gmye gich
 LXXI 14.
 počet, numerus: počet dny mych XXXVIII 5;
 počet geho 136^b 29; ratio: wratyty magy
 počet 90^a 44.
 početie, conceptio: počety matky boſi 12^a 9.
 počieti, concipere: počal boleſt VII 15, 133^a
 34; počat ſem L 7, 123^b 38, 140^a 34; poč-
 čala mye maty L 7, 123^b 38, 140^a 34;
 počateho 126^b 21; incipere: za ktere ſmy
 proſſiti počeli 127^b 34; počneſſi tako 131^a 24.
 počínati, incipere: počyna ſye nocturn 74^b
 10; počyna ſe meſſpor 81^b 18; počyna ſe
 letanya 117^a 1; Počzynagy ſe preceſ 119^a 38;
 Tuto ſe počzynagy ſepteny 121^b 17 atd.
 počisti, imputare: gemuz nepočeti hoſpodyn
 hrzecha XXXI 2, 122^a 30.
 počstiti, honorificare: počſtyſſi mne XLIX
 15; v. počtiti.

- pod, pode**, sub: podal pod nohy VIII 8; pod yazykem IX 28; pode rty XIII 3; Pod ftyem XVI 8; poddawall pod mye XVII 48; pode rty gich CXXXIX 4 atd.; subtus: pode mnu XVII 37; letye pod nohy me XVII 39; podpyetyl fy pod mye XVII 40; subter: pode mnu zhemzy 111^b 15.
- podati**, porrigere: Poday prawycze 121^a 1; podall prawiczy 137^a 11, 12.
- poddati**, poddávati, subdere: poddaff lydy XVII 48; poddany fu LIX 10; poddawall pod mye CXLIII 2; subjicere: podal VIII 8; Poddal lydy XLVI 4; poddana bude LXI 2, LXI 6, 146^a 26 atd.; tradere: nepoddaway gich 119^b 27; nepodda gehu 138^a 10 atd.
- podjeseň**, ver: leto a podie fen LXXIII 17.
- podjieti**, elevare: Wydyech nemyloftyweho podyata XXXVI 35; levare: Podeymy rucze twogy LXXIII 3; tollere: podgal gehu LXXVII 10; sublimare: podeyme roh 103^b 37; assumere: podyal ge 112^a 34.
- podkládati**, supponere: podklada ruku fwu XXXVI 24.
- podkopati**, suffodere: Sezzena a podkopana LXXXIX 17.
- podlé**, adv. a praep., juxta: podle tebe V 6; Podle gefť hospodyn XXXIII 19, 120^a 33; Podle fktkow XXVII 4 atd; secundum: podle mnoftywe V 11, IX 25; podle prawa VII 9, 18, XVII 21 atd; secus: podle zbyehow 13; podle pekla CXL 7; circa: podle fťanow LXXVII 28.
- podměstie**, suburbium: z podmyefty gomorfkeho 113^a 28.
- podnoŹie**, scabellum: modlte fe podnozy noh gehu XCVIII 5; Donyz nepolozym neprzatel twych podnozie noham twym CIX 1.
- podobnstvie**, similitudo: w podobenftywe wlaŹtem XLIII 15; podle podobenŹwie hadoweho LVII 5; w podobenftywe telczowe CV 20; yako podobenftywe chramu CXLIII 12.
- podobný**, similis: kto podoben k tobye XXXIV 10, XXXIX 6; podoben vczynyen gefť gym XLVIII 13, 21; ze budu podoben XLIX 21; Neny podobny tobye LXXXV 8 atd.; opportunus: w czas podobny XXXI 6, 122^b 2.
- podolě**, convallis: podole fťanowe zmyerzy LIX 8; v podoly fťzy LXXXIII 7; w podolech CIII 10; podole fťanownye rozdyely CVII 8.
- podolek**, fimbria: v podolczych zlattych XLIV 14; ora: schody na podolek rucha CXXXII 2.
- podpětiti**, supplantare: podpyety gehu XVI 13; podpyetyl fy wftawagiczye XVII 40; nebudu podpyeczony chodowe XXXVI 31; podpyety chody me CXXXIX 5.
- podřezati**, succidere: podrzeza mye 108^b 32, 142^a 28.
- podstěti**, subsistere: z czlowyeczio mafa podŹtogie 90^b 20.
- podstava**, substantia: podŹtawa ma XXXVIII 6, 8; neny podŹtawy LXVIII 3; ma podŹtawa LXXXVIII 48, CXXXVIII 15; any podŹtawy odluczicze 89^b 32 atd.
- podŹti**, flare: podul duch gehu CXLVII 18; Podul duch twoy 118^a 35.
- pohaniiti**, confundere: radu pohanyly gfte XIII 6; neyfut pohanyeny XXI 6; nebudu pohanyeny XXIV 3; nebudu pohanyen na wycznost XXX 2 atd.
- pohleděti**, videre: pohled LXXIX 15.
- pohltnŹti**, absorbere: any pohltny mne hlu-byna LXVIII 16.
- pohnŹti**, declinare: WŹfyczkny fe poh(n)uly XIII 3, LII 4; nepohnuch fye CXVIII 51, 102, CXVIII 157; Pohnyete fe CXVIII 115; Pohnule przywede CXXIV 5; moveri: at fye nepohnu XVI 5; nepohnu fe XXIX 7, LX 3; commovere: abyh nepohnul XV 8; pohnuly fe XLVII 6; nebo pohnuta gefť LIX 4 atd.
- pohnutie**, commotio: v pohnuty LXXV 9.
- pohořie**, collis: radoŹty pohorzye fe przyepaffe LXIV 13.
- pohřebenie**, sepultura: Pate (znamenye) pohrzebenye 84^b 25; Skrze fwaťte pohrzebenye 118^b 32.
- pohřmieti**, tonare: na nebesiech pohrzymy 109^b 35.
- pohrŹziti**, demergere: Na mne pohruzy burze wodna LXVIII 16; pohruzeneho faraona 110^a 5.
- pohybovati**, commovere: kdyz fye po(h)ybugy XXXVII 17, 123^a 37, 137^b 27; declinare: pohybugy fye CXVIII 21; Nepohybuy řrdze meho CXL 4.
- pochvalovati**, glorificare: boha pochwaluge XIV 4.
- pochvětiti**, pochvatnŹti, apprehendere: Pochwatnyete kazen II 12; Pochwat odyenye XXXIV 2; pochwat gehu XXXIV 8.
- pohřrěvanie**, illusio: pohřrawanye wŹflem LXXVIII 4; ku pohřrawany (ad illudendum) CIII 26.
- pŹjěiti**, praestare: poyczyl fy krafe mey fyly XXIX 8; poycz nam prodleny 121^b 10.
- pŹjiti**, procedere: p(o)Źpiefnye poydy XLIV 5; ire: poydu w nalezenych LXXX 13; poydv z cznoŹty LXXXIII 8; w dom poydem CXXI 1; Kamo poydu CXXXVIII 7 atd.; venire: Poydyete XLV 9, LXV 5, 16, XCIV 1, 6; poydyme LXXXII 5; poydem 131^b 13; praecedere: przed nym poyde XCVI 3; vadere: poydu k wratom 108^b 21, 142^a 17; drzewe nez poydu 140^a 4; concipere: z negŹteho poŹŹleho z femene 136^b 27.
- pokěnie**: pokanye wypnyla 124^b 10; ku pokanye kagiczieho 125^b 10; ku prauem pokanye 125^b 13; plynty pokanye 126^b 23; dal nam pokanye 127^a 40 atd.
- pokězati**, pokazovati, ostendere: kto pokaze nam dobre IV 6; gyz pokazy gemu XLIX 23; Boh pokazal my LVIII 12; Pokazal fy lydu tvrde LIX 5; pokazugeŹ mocz 136^a 36 atd.
- poklad**, thesaurus: v poklady XXXII 7; z pokladow CXXXIV 7; v pokladu mem 113^a 30; Poklady czyny (thesaurizat) XXXVIII 7.
- poklesnŹti sě**, labi: aby fye poklesla noha 113^a 32.
- pokŹj**, pax: V pokogy IV 9; w pokogy XXVIII 11; we mnoftywe pokoge XXXVI 11 atd.; requies: wendu v pokoy moy XCIV 11; v pokoy twŹf CXIV 7, 128^b 24; Pokoy wyczny day gym 128^b 32, 129^a 10 atd.; quies: bydlygicziho w pokogy 105^b 26, 142^a 21; patientia: pokoy moy 139^a 36.

pokojný, pacis: czyeſty pokoyney nepoznaly XIII 3; na czieſtu pokoynu 115^a 19, 144^a 13; w pokoyne kralowſtwie 130^b 36; pacificus: byech pokogen CXIX 7, 129^a 8; tranquillus: czaſſi pokoyny 127^b 24; indulgentiae: myſſto przebitka pokoyneho 134^a 16, 20.

pokolenie, generatio: ot pokolenye do pokolenye IX 27, XXXIII 11; od pokol(e)nye toho XI 8; w pokoleny prawem XIII 6; pokolenye buduczy XXI 32 atd.; progenies: w pokoleny druhem XLVII 14; w pokolenye y pokolenye XLVIII 12; az do pokoleny otczow XLVIII 20; tribus: wſſyczka pokolenye zemſka LXXI 17; pokolenye effraymowa nezwolił LXXVII 68; zwolił pokolenye yudyno LXXVII 68 atd.

pokora, humilitas: Wyz pokoru mu IX 14, XXIV 18; Spas pokoru mv XXI 22; opatrzył fy pokoru mu XXX 8; v pokorze LXXXIX 3 atd.; salutare: anebo od nyeho pokora ma LXI 2.

pokořiti, pokořovati, humiliare: Pokorowach w poſtu duſſy XXXIV 13; tak fye pokorowach XXXIV 14; Pokorzyly nohy CIV 18; pokorzych fye CXIV 6, CXVIII 6, 7 atd.

pokorný, humilis: Sud pokornemu IX 39; lyd pokorny XVII 23; pokorne duchem ſpaſy XXXIII 19 atd.; pacificus: gſu ſwa-toſty czlowyeku pokornemu XXXVI 37; humiliatus: koſty pokorne L 10, 140^b 2, 34; ſrdcze pokorne L 19, 140^b 25. — **pokorně,** pacifice: pokornye niłuwyechu XXXIV 20; humiliter: pokornye proſſymy 121^b 7; 127^b 33.

pokrm, esca: hledaly pokrmv CIII 21; cibis: neprzynefu pokrmv 111^b 22.

pokropiti, pokropovati, aspergere: Pokropył mye ylopem L 9, 124^a 4, 140^a 39; pokropowaty fye krwy 66^b 24.

pokryti, ctegere: pokryly mye temnoſty LIV 6; operire: pokryla hanba oblyczey moi LXVIII 8; pokrytybudte hanbu LXX 13.

pokusiti, pokuřeti, examinare: ſtrziebro ohnyem pokuřlano XI 7; ohnyem fy mne pokuřyl XVI 3; ohnyem fy nas pokuřyl, yakożto pokuřllegy ſtrziebro LXV 10; probare: Pokus mne XXV 2; pokuřych tebe LXXX 8; pokuřily XCIV 9, 131^b 24; brzo pokuřis geho 133^b 18; tentare: pokuřily boha LXXVII 18, CV 14; pokuřily geho LXXVII 41; pokuřely boha LXXVII 56; pokuřily mne otczy XCIV 9; pokuřeli mne 131^a 24.

pokuřenie, tentatio: zproſczen budu od pokuřenye XVII 30; podle dne pokuřenye XCIV 9; w pokuřenye 119^a 36; v pokuř(feny) 126^b 34, 130^a 36, 37; pokuřenym obkliczena 145^a 5, 6.

pól, medium: O pol noczy CXVIII 62; казал gey na poly przyetrzyety 108^a 29.

pole, campus: pole twa LXIV 12, 141^a 30; na poli tanenſkem LXXVII 12, 43; zwiſſe fye pole XCV 12; na polech leſnych CXXXI 6 atd.

poledne, meridies: ſud twoy yakożto poledne XXXVI 6; od poledne przyde 111^a 6.

poledni, meridianus: od byeſſa polednyho XC 6; auster: Przynieſł polednyho wyetra LXXXVII 26; v wyetr poledny CXXV 4.

polepřiti, corrigere: kazen twa polepřyla mne XVII 36.

poletovati, volitare: nad nymy poletugicz 112^a 33.

pólnoc, aquilo: od polnoczy CVI 3.

pólnoční, aquilonis: bokowe polnoczny XLVII 3; polnoczny ſtranu LXXXVIII 13.

polný, campi: ſkuot polny VIII; drzewie polne CIII 16; agri: kraľa polna XLIX 11; kwyet polny CII 15.

polovice, dimidium: v polowyczy dny mych CI 25, 125^a 35.

położenie, oblatio: przygmieſł połozenie L 21, 121^a 39, 140^b 31.

położiti, ponere: polozył nepoſſkwrnyenu czieſtu XVII 33; polozył lokty ma XVII 35; W ſlunczy polozył chram ſwoy XVIII 6; polozył fy koronę XX 4 atd.; proponere: nepolożyly boha LIII 5; nepolożyly tebe przed ſebu LXXXV 14.

polský, agrorum: owocze polſke 112^a 39.

Polykarp: S. Polycarpa 1^a 27.

pomáhati, adjuvare: buoh pomaha mnye LIII 6; kterzyz ſu gemu pomahaly 86^a 18; eripere: kto pomaha LXX 11; auxiliare: Ruka ma bude pomahaty gemu LXXXVIII 22; nepomahal fy gemu LXXXVIII 44.

pomazance, christus: proty pomazanczi II 2; czynye myłoſt pomazanczy XVII 51; ſpaſena vczynyl pomazancze ſwego XIX 7; zaſłonytel ſpaſenye pomazancze ſwego XXVII 8 atd.

pomazati, ungere: olegem pomazach geho LXXXVIII 21; bił pomazan 27^a 34.

pomieniti, reputare: pomyenyl ſem CXVIII 119.

pomnieti, meminisse: newyedyenye me nepomny XXIV 7, 135^a 4; pomny na mnye XXIV 7; Pomnyete dywy CIV 5; Pomny na ny CV 4 atd.; memorem esse: genz pomnyel by tebe VI 6; ze pomnył geho VIII 5; pro(toz) pomnyety budu XLI 7, LXXXVI 4 atd.; intelligere: genz pomny na chudeho XL 2, 138^a 5.

pomoc, adjutorium: Prawa pomocz VII 11; wſtan na pomocz mnye XXXIV 2; Przyrzyzy w pomocz mu XXXVII 23; v pomocz LXXXII 9 atd.; ku pomoczy (ad adjuvandum) XXXIX 14, LXIX 2; auxilium: Poſſly tobie pomocz XIX 3; neodaluy pomoczy XXI 20; Day nam pomocz LIX 13, CVII 13 atd.; ops: pomocz poſſly gemu XL 4, 135^a 12; ſalus: geſſlytna pomocz LIX 13; virtus: uczynymy pomocz CVII 14.

pomoci, adjuvare: pomozz gím hoſpodyn XXXVI 40; pomoz nam XLIII 26; pomozte gemu buoh XLV 6; pomoz my LXIX 6 atd.; subvenire: ſluham twym pomoz 116^a 20; opitulari: at pomohu 113^b 3.

pomocnice: bud my pomocznych 128^a 9.

pomočník, adjutor: pomocnyk v potrebenſtwie IX 10; budeſł pomocnyk IX 35; pomocnyk moy XVII 3; pomocnyku moy XVIII 15 atd.

pomocný: bud pomoczen gey 136^a 26; bud gye pomoczen 136^b 14.

pomsta, vindicta: genz dawalł pomſty XVII 48; kdyz vzrzy pomſtu LVII 11; vczyny pomſtv CXXXIX 13; Kuczyneny pomſty

CXLIX 7 atd.; ultio: Pomsta krwe fluh LXXVIII 10; Ma geft pomsta 113^a 31; Wraczy pomstu 113^b 14.

pomstítí, punire: bude pomščeno XXXVI 28; ulcisci: pomstých fy na nych CXVII 10, 11, 12; krwyie pomsty 113^b 21.

pomyšlenie: zbawil fi od zleho pomyšlenye 120^b 20.

pomďělí: V pďdiely 27^a 31, 87^a 1, 146^a 4, 7; w pondiely 145^b 36 atd.

poněsti, portare: Na ruku ponefu tye XC 12.

poniženie, humiliatio: ponyzenye wydý CXII 6.

ponižený, humilis: hrziěfnyczy ponyzenu 122^a 2.

ponižiti, humiliare: ponyzyl gehu IX 31; oczly pyšnych ponyzyl XVII 28; ponyzen sem XXXVII 9, XXXVIII 3; ponyzil fy ny XLIII 20 atd.

popadnutí, comprehendere: popadny zywot moy VII 6; popadena geft noha IX 16; popaden geft IX 17; popadeny budu IX 23 atd.; len popadl mye (soporatus sum) III 6; capere: zla popadnu CXXXIX 12; apprehendere: strach popadl ge XLVII 7; rapere: popadly CIII 21; arripere: popadne rvka 113^b 13;

popásti, depascere: smrt popafe gye XLVIII 15.

popel, cinis: popel yako chleb CI 10, 124^b 36; mihu yako popel strzeze CXLVII 16; f popelem 66^b 25.

popísati, popsati, conscribere: sud popyřany CXLIX 9; popřany 143^a 38.

poplakati, plangere: at poplacz boľeřty 140^a 3.

poplž, lubricum: Bud czieřta gych tma a poplž XXXIV 6; lapsus: zprořtyl fy nohy me od poplžu LV 13; wyprořtyl nohy me od poplžu CXIV 8, 128^b 27, 28.

popravenie, correctio: popravenye řtolytze gehu XCVI 2.

pořád, gradus: Za weřřken pořadz kořtelnye 119^b 18; ordo: kdezto y gednoho pořada neny 140^a 9.

pořezati, concidere: pořzie(z)y neprzately LXXXVIII 24.

poroditi, parere: porodyl nesřprawedľnořt VII 15, 133^a 34; yalowa porodyla mnohe 109^b 17; parturire: boľeřty yako porodyczje XLVII 7.

poručeti, commendare: porucziem duch moy XXX 6; poruczege duffy řwu 47^a 31; gřz řu ře poruczřly 120^a 17; tuto poruczř bohu 128^a 12; duffy poruczřty bohu 77^a 3.

poruřenie, corruptio: any dař wydyety poruřeny XV 10.

posaditi, collocare: Aby pořadyl gehu CXII 8; Pořadřly mye CXLII 3, 126^a 24; ponere: pořadřly mye 139^a 25.

posel, legatus: przygdu pořly LXVII 32.

posřlenie, fortitudo: wřřľugiczeřch pořřlenye 121^a 22.

posřliti, confortare: at fy nepořřly czľowyek IX 20; nebo pořřleny řu XVII 18, 144^b 2; pořřly fy řrdcze tye XXVI 14, 136^a 16 atd.; confirmare: chleb řrdcze pořřly CIII 15.

posřliti, roborare: w řyle pořřľyn bude 109^b 31.

poskvrna, macula: bez pořřkwrny XIV 2.

poskvrněnie, contagium: od pořřkwrnyeny řmřtedneho gy zbawie 131^a 12; scelus: pořřkwrnyeny me 136^a 31; z pořřkwrnyeny oczřřly mye 137^a 19.

poskvrnitř, polluere: pořřkwrnyly řtan LXXIII 7; pořřkwrnyly řchram LXXVIII 1; contaminare: pořřkwrnyena geft CV 39.

posłati, mittere: Pořřal řlypy řwe XVII 15; Pořřal z wyřoka XVII 1^b; Pořřly tobie pomocz XIX 3; Pořřal ř nebe LVI 4 atd.; ferre: pomocz pořřly řemu XL 4, 138^a 12.

posłedek, extremum: z pořředkow zemřkych CXXXIV 7; v pořředczjeřch mořřkych CXXXVIII 9.

posłedni, novissimus: vrozummyem v pořřednych gych LXXXII 17; pořřal fy pořřednye CXXXVIII 5; znamenam pořřednye gych 112^b 24 atd.; novissimum: az do pekelneho pořřednyego 112^b 31; pořřednye pořřřřřly 113^a 15.

posłez, posterius: pořřez 90^a 42.

posłuchanie: k pořřuchany řľafu (ad audientiam vocem) CII 20.

posłuchati, intendere: Pořřuchay řľasu V 3; pořřuchay pořřby me XV 1; pořřuchay řudu meho XXXIV 23 atd.; attendere: pořřuchal řľafu LXV 19; obedire: pořřuchal mne XVII 45; audire: pořřuchayte mne XXXIII 12; pořřuchaty budeřte XCIV 8; pořřuchay 111^b 38.

posmiewanie, subsannatio: pořřmyewaly mye pořřmyewanyřm XXXIV 16; pořřmyewanye wřřem LXXVIII 4; derisum: w řľam a w pořřmyewanye XLIII 14.

posmiewati řě, irridere: pořřmyewaty fy bude gym II 4; Any pořřmyewayte ře mnye XXIV 3, 13^b 32; subsannare: pořřmyewaly mye pořřmyewanyřm XXXIV 16; pořřmyewali řu fy nam LXXIX 7.

pospěti, pospiesiti, accelerare: potom pořřpyely XV 4; pořřpyeřl XXX 3; festinare: ku pomoczřly meř pořřpyeřl LXIX 2.

pořt, jejuniu: w pořřtu XXXIV 13; v pořřtu LXVIII 11; pro pořřtu CVIII 24; Pořřtu 2^a 24, 6^a 24, 29, 7^a 2, 8^a 10, 15, 24, 10^a 28 atd.

pořtawiti, constituere: pořřtawen řem II 6; pořřtawřly fy mye IV 10; pořřtawřly mye XVII 44; Pořřtaw pořřty řemv CVIII 6; gř pořřtawřly 130^b 37; collocare: řu mye pořřtawřly XXII 2, 134^b 5, 26; statuere: nawyřřly pořřtawuge mye XVII 34; pořřtawřly nchy me XXX 9, XXXIX 3; pořřtawřly pořřty obľyeczgy XLIX 21; pořřtawřly wodv LXXVII 13 atd.; ponere: w myeru pořřtawřly řy dny me XXXVIII 6; Pořřtawřly ři nohy 136^b 1.

pořtele, stratum: pořřtely řu zrořřly VI 7, 122^a 3, 132^b 19; wřřyczknu pořřtely obratřly fy XL 4, 138^a 13; na pořřtely meř LXII 7, 141^b 18; w řľoze pořřtele meř CXXXI 3.

pořtiti řě, jejunare: Kdřz ře pořřřřľ 146^a 5.

pořřřiti, impellere: Pořřřcen řem CXVII 13.

pořřřiebritř, deargentare: pořřřy holubyczne pořřřyebřzenye LXVII 14.

pořřřřřiti, iudicare: pořřř mne řak pořřřřřes 133^b 43; arbitrari: pořřřřřesřly mne neprřřřřřem 136^a 33, 34.

pořřřřřenie, sanctificatio: na řoru pořřřřřeřzenye LXXVII 51.

pořřřřřenina, sacrificium: gedly řřľu pořřřřřeřzenynv CV 28.

posvěta, illuminatio: nocz poświęta ma CXXXVIII 11.
 posvētiti, sanctificare: poświętył stan swoy XLV 5; poświętyły geho 16^a 33; poświęczen w kralewstwo 16^b 23; sacrificare: poświętyły rytynam CV 38.
 posvietiti: Poświętyty 115^a 16, 144^a 10.
 posýriti, mulgere: yako mleko posýrzil fy mye 134^a 29.
 potēci, pertransire: prostrzed hor poteku wody CIII 10; fluere: poteku wody CXLVII 18.
 Potenciania: Potenczyanye 5^a 20.
 potkanie, occursus: Wstan k potkany LVIII 6.
 potlaćiti, conculare: potłaczył mye człowiek LV 2; gyz potłaczigy mye LVI 4; potłaczył lwa XC 13; potłaczye mye CXXXVIII 11; potłaczył zemy 111^a 40.
 potok, torrens: potoczy nieprawdnoſty XVII 5; potokem rozkoſſy XXXV 9; Ty gły prodrzył potoky LXXIII 15; potoczy owodnyły LXXVII 20 atd.; rivus: Potoky geho napogyl fy LXIV 11, 141^a 26; flumen: w potoczach 111^a 23.
 potom, postea: potom XV 4, XLVIII 14, 73^b 8, 126^b 28; et: potom wyecz LXXXIX 10.
 potop, diluvium: Hoſpodyn potopu bydlyty kazal XXVIII 10; Awſlak v potopie wod mnohich XXXI 6, 122^b 3.
 potopiti, demergere: burze potopyla mye LXVIII 3.
 potřeba, necessitas: potrzeb mych zproſt mye XXIV 17, 135^a 31; ſpaſyl fy z potrzeb duſſy mu XXX 8; z potrzeb gich CVI 6, 19, 28; v potrebye 113^b 3; v potrzebach ſwich 131^a 25 atd.; opportunitas: v potrzebach IX 22.
 potrebenſtvie, opportunitas: pomocnyk v potrebenſtwie IX 10.
 potrebný, opportunus: v czas potrzebny CXLIV 15; necessarius: potrzebno geſt 90^b 6.
 potrebovati, egere: dobreho meho nepotrebugell XV 2.
 potreskati, corripere: potreſkceſſ mne 109^b 9, 142^b 5.
 potrhnúti, rapere: aby potrhl chudeho; potrhnuty chudeho IX 30.
 potupa, contemptus: Odeymy potupu CXVIII 22; despectio: naplnyeny ſmy potupy CXXII 4.
 potupiti, potupovati, despiciere: poſtupugeſſ (m. potupugeſſ) IX 22; any potupyl prozby XXI 25; any potupyv mne XXVI 9; ſrdce ſkrullene nepotupyſſ L 19 atd.; calumniari: ze potupil mye 134^a 1, 2; ſpernere: potupy my wſtawagcze na ny XLIII 6; potupyl ge LII 6, LXXVII 59; dyedynu potupyl LXXXVII 62; nepotupyl prozby CI 18 atd.; condemnare: nerod mne potupiti 131^a 42; contemptus: potupeny CXVIII 141.
 potvrditi, potvrvovati, confirmare: radu twu potvrd XIX 5; potvruzge prawych XXXVI 17; potvrdyl fy na mye ruku twu XXXVII 3; potvrzeny fu XXXVII 20 atd.; firmare: Slowem potvrzena gſu nebefa XXXII 6; potvrdyl geho CIV 24; confortare: Potvrzeny fu LXVIII 5; ramye potvrdy geho LXXXVIII 22; potvrzeno geſt CXXXVIII 6 atd.; corroborare: potvrdyl myloſt ſwu CII 11.

pověděti, loqui: Powiedie w horzkoſti 133^b 41; dicere: nepowyem XLIX 12; powyedyena fu CXXI 1; powyedye 112^a 21; indicere: Powiez my to 133^b 42, 43.
 pověsiti, suspendere: powyefychom huſle CXXXVI 2.
 pověst, parabola: ku powyefy XLVIII 5; vczynen fem gym v powyef LXVIII 12; oterwu ku powieſtem vſta LXXVII 2.
 pověſtie, aura: poſtawyl wlny v powyetrzye CVI 29.
 povolati, invocare: Chwale powolam hoſpodyna XVII 4; vocare: Powolaſſ mne 137^a 10.
 povolovati, povolevati: k tomu powolygycze 75^a 32; powolewachu dawidowy 86^a 16.
 povrei, povrhnúti, projicere: Powr(h)ſſe mye XVI 11; Nepowrhny mne LXX 9; dejicere: powrhl fy gye LXXII 18; ſekyru a naſeczy powrhl fy LXXIII 6; proſternere: aby powrhl gye CV 26; ventilare cornu: neprzatelye powrzymy XLIII 6.
 povýſenie, exaltatio: Powyſſenye f. kryzje 9^a 15.
 povýſiti, exaltare: Wydyech nemyloſtyweho powyſſena XXXVI 35; toho powyſſy LXXIV 8; powiſſen fem LXXXVII 16.
 pozdě, sero: pozdie przigal fy 125^b 10.
 pozlatiti, deaurare: w ruſſe pozlacenem XLIV 10.
 poznati, poznávi, cognoscere: Poznan bude IX 17; czeſtye nepoznaly fu XIII 3; poznagy XIII 4; poznach XIX 7; poznal fem XL 12 atd.; ſcire: at poznagy wlaſty IX 21; conſiteri: poznaty 90^a 25, 26; abychom poznaly fye 90^b 11.
 pozvati, invocare: pozowem tebe XIX 10; vocare: pozwal zemye XLIX 1; pozwal hladu CIV 16.
 požadati, concupiscere: pozada kral krafy twey XLIV 12; pozadaly zadoſty CV 14; Pozadala duſſe ma CXVIII 20; Tot pozadach CXVIII 10; Pozadach ſpałytele CXVIII 174.
 požehnání, benedictio: na lyd twoy pozehnanye III 9; wezme pozehnanye XXIII 5; tot pozehnanye LXXXIII 8; nechtyel pozehnanye CVIII 18 atd.
 požehnati, benedicere: pozehnalſſ prawemu V 13; pozehnay dyedyczſtvy XXVII 9; pozehna lydu XXVIII 11; pozehnal tye buoh XLIV 3 atd.; misereri: pozehnay nas LXVI 2.
 požičiti, požičovati, commodare: Czely den pozyczgye XXXVI 26; pozyczgye CXI 5; Zdravie nam pozyczy 114^b 34.
 požietiti, absorbere: pozrze ge LVII 10; ſnad by woda byla pozrzela nas CXXIII 4; pozrzeny fu ČXL 6; deglutire; pozrzela datana CV 17; ſnad by byly pozrzely nas CXXIII 3; glutire: bich pozrzela ſlynu 133^b 20.
 pracný, egeus: pracznego XXXIV 10.
 prach, pulvis: yako prach I 4, XVII 43, XXXIV 5, 133^a 9; v prach VII 6, XXI 16, XXIX 10; w prach XLIII 25 atd.
 pravda, iustitia: v prawdye twey V 9; w prawdye IX 9; prawdy plna geſt XLVII 11; pravdu mluwiete LVI 2 atd.; veritas: nenyne w uſtech gych prawda V 10; vmen-

- flsyny fu prawdy XI 2; mluwy prawdu XIV 3; aequitas: nez mluwyty prawdu LI 5; gloria: prawda LVI 12 atd.
- pravedlnost**, aequitas: sudyty bude w pravedlnofity IX 9.
- pravice**, dextera: na prawyczy XV 8, 10; prawyczy twey XVI 8; prawycze twa XVII 36; spalenye prawycze gehu XIX 7 atd.
- praviti**, dicere: Mnozy prawie III 3; prawy hofpodyn XI 6; prawyty budu XLIV 2; prawyl 22^b 34, 43^b 12 atd.; narrare: Prawily fu LXIII 6; prawyl v pyfmye LXXXVI 6; budu prawyty CXVII 17; Prawyechu my CXVIII 85.
- právo**, justitia: buoh prawa meho IV 2; podle prawa meho VII 9; podle prawa gehu VII 18; genz fudiff prawo IX 5; prawo mylye X 8 atd.; aequitas: prawo fudowe twogy CXVIII 75; iudicium: od praw twich CXVIII 118; iusjurandum: Prawo przyfezne 114^b 38, 143^b 34.
- právy**, justus: w radye prawich I 5; znal czieftu prawych I 6; f cziefty prawey II 12; pozehnaff prawemu V 13 atd.; rectus: prawe frdczem VII 11, X 3; prawy hofpodyn XXIV 8; prawy przydzrzel fu fe mnye XXIV 21; na czyefte prawey XXVI 11 atd.; dexter: Drzal fy ruku mu prawu LXXII 24; verus: Aby prawe fmyerzenye daty raczil 119^a 7. — právé, recte: prawye fudte LVII 2; prawye czynly 34^a 8; prawye wyprawuge 84^a 20, 21 atd.
- prázdniiti**, vacare: Praznyete XLV 11.
- prěbývanie**, habitatio: na przebywanye CXXXI 13.
- prěbývati**, habitare: w fwatem przebywaff XXI 4; przebywaty w ftanych LXXXIII 11; w twem dziele przebywagiczie 127^b 32; permanere: bude przebywati z slunczem LXXI 5; slowo przebywa CXVIII 89; inhabitare: aby przebywala flawa w zemy LXXXIV 10; ftach przebywa 140^a 10; morari: bude przebywati oko me 139^a 24.
- prěčístý**, praeclarus: Prowazy fpadly my v pręczyftych; a to ty dyedyna ma pręczila gefł XV 6; meracissimus: pyly krew pręczyftu 112^b 5.
- prěčíitati**, praeclares: pręczyta mnozfłtwey CXLVI 4.
- před**, přede, ante: przed oczyma V 6, XIII 3, XVII 25; przed oblyczegem XVII 43; przyed tobu XVIII 15 atd.; in conspectu: przyed tobu V 9, IX 20; przed nym IX 26, XIV 4; przede mnu XV 8 atd.; coram: przyed tobu L 6; przyed bohem LV 13; przed nym LXI 9 atd.; a, ab: fkryl bych fe przed nym LIV 13; nekríway přiede mnv CXVIII 19; przed oblyczegem 134^a 37 atd.; in: przed oblyczegem gehu LXVII 5; prae: przed kraly LXXXVIII 28; apud: przed hofpodynem CVIII 20; przed nym (a facie ipsius) LXXXVIII 24.
- předjiti**, předejdu, praevenire: přiedeidy gehu XVI 13; předeffly mye XVII 19; přiedfłel fy gehu XX 4; myłofł gehu přyede dende mye LVIII 11; murzynsko přiede dende rucze gehu LXVII 32 atd.; praece dene: přiede dy oblyczey LXXXVIII 15; praeire: přyede dely 115^a 7, 144^a 2; praeoccupare: Přiede idiem oblyczey XCIV 2.
- předložiti**, praetendere: Přiedlož myłofł twu XXXV 11.
- přední**, principalis: duchem přyedyndym potwrd mne L 14, 124^a 19, 140^b 13.
- předpěti**, praecinere: Přiedcziete (m. přiedpieyte) hofpodynu w zpowyedy CXLVI 7.
- předstihati**, praecurrere: přiedfłyhagy mye ofydla XVII 6.
- předvěsti**, deducere: Přiedwedl fy lyd LXXXVI 21.
- přehořký**, amarissimus: horzkoft ma přyehorzka 109^a 11, 142^b 6, 7; kuffanym přyehorffkym 112^b 39; hrozen přyehorzky 113^a 26.
- přechoditi**, perambulare: přyechodye ftezky morzke VIII 9; pertransire: kdyz přyechodyeffe pulfczy LXVII 8; přyechodyly fu z wlafty CIV 13; praetergredi: gyz přyechodye czieftu LXXXIX 13.
- přechvátiti**, anticipare: Přyechwatyle bdyenye oczu mogy LXXVI 5; brzo přyechwatte ny myłofł LXXVIII 8; přyechuatte ny myłofł dnye 120^b 6.
- přejiti**, transire: Přyeffly smy fkrzie ohen LXV 12; přyeffly gfu LXXII 7; Dny přešli fu 139^a 28; pertransire: na rzecze přyegdu nohu LXV 6; přiezdu zwyerzata lefna CIII 20; Potok přyeffla duffe, fñad by byla přyeffla CXXXIII 5.
- překázeti**, praeказiti, nocere: Sudyz překazygczym mnye XXXIV 1; Neofławyl přyekazyty gym CIV 1; přyekazygcziem mne 146^a 6.
- přelaz**, transitus: Neny přyelaz CXLIII 14.
- přelomenie**, fractio: v přyelomenye CV 23.
- přelstíti**, přelstovati, decipere: Genz nepřelftyge XIV 4; zadachu gey přyelyftyty 83^b 13; fraudare: woly rtu gehu nepřyelyftyl fy gehu XX 3.
- přelšćenie**, supplantatio: uwelyczł přyefczenye (sic) XL 10, 138^a 34.
- přelud**: Ode lfty a přeludu dyabelfkeho 118^a 23.
- přelúdiiti**, decicere: přyeludyly chudeho XXXVI 14; decipere: aby přyeludyly LXI 10.
- přemlknúti**, tacere: any kdy přyemlkný ode mne XXVII 1; silere: přyemlkl gfu wly CVI 29; ze gfu přyemlky CVI 30.
- přemoci**, praevalere: přyemohl fem proty gemu XII 5; přyemohl fwe nepřzately 21^a 18, 78^b 38; Słowa přyemohla nas LXIV 4, 141^a 1; fem czałto přyemozena 126^a 9 atd.
- přenajmocnější**, potentissimus: přyenyamocnyeffly XLIV 4.
- přenesenie**, translatio: Přyenesenye 3^a 5, 7^a 4, 11^a 11.
- přenésti**, transferre: Přy(e)nefl polednyho wyetra LXXVII 26; přyenesu fye hory XLIV 3; z tiela přyeneffena 139^b 39 atd.
- přepadenie**: po přyepadenye (consumptis) tiela meho 139^b 5.
- přepásati se**, přepasovati se, praecingere: genz přyepafal mye XVII 33; přyepafal fy mye XVII 40; přyepafal fye XCI 1;

- gymz sie przepafuge CVIII 19; accingere: pohorzye se przyepafie LXIV 13; pahorczi se przepafli 141^a 32.
- pręptati, scrutare: hrziechi me przeptaff 134^a 10.
- pręputiti, permittere: proffymy, aby nam nepręputil zahynuti 121^b 8.
- pręrezati, scindere: Rzieky przyerzezef 111^a 31.
- pręs, pręse, per: przyef kazdu nocz VI 7, 12^a 2; prziefe wflye dny VII 12, 133^a 27; przief den XII 2, XXI 3; przief nocz XCI 3, CIV 39 atd.; super: wlny przyef mye mynuly XLI 8.
- pręsilny, fortissimus: Zprostyl mye ot neprzatel pręsilnych XVII 15; firmissimus: prziefynem bydle 110^b 22.
- pręslyšeti, percipere: Slova ma wflyma prze-
flyn V 2, 145^a 26.
- pręstati, desinere: Przyestfan hnyewa XXXVI 8; quiescere: przieftaty kazme wfliem dno(m) LXXIII 8; cessare: prziefta trzefenye CV 30; przieftaty kazy 113^a 6.
- pręstęžiti sę, transmigrare: przy(e)styez fye na horu X 2; emigrare: prziefte(z) fye z ftanu LI 7; neprstiezye se LXI 7; trans-
ferre: at fye przieftezye fynowe CVIII 10.
- pręstępenie, praevaricatio; czynye przieftu-
penye C 3.
- pręstępiti, transgredi: przeftupy zed XVII 30; gyez neprstępuye CIII 9; praeterire: neprstępuye CXLVIII 6, 142^b 39.
- pręstupnik, praevaricans: Przieftupnyky po-
myenyl sem CXVIII 119; Wydyech przie-
stupyky CXVIII 158.
- pręsvęty, praeclarus: czefse kako przie-
fwyetla geft XXII 5, 134^b 19.
- pręsvietiti, illucescere: Przy(e)fwyetyly bly-
fkotyny XCVI 4.
- prętrhnęti, interrumpere: Pr(z)etrhl morze LXXVII 13.
- prętrieti: drzyewyenu pyłu kazal gey przie-
trzyety 105^a 29, 30.
- prętrpęti, sustinere: Acz przetrpm 139^a 32.
- pręvędęti, praevidere: cziefty me przewye-
dyel fy CXXXVIII 4; percipere: wflyma
przy(e)wiesz prozbu mu CXLII 1, 126^a 17.
- pręveliký, maximus: odczyfčen budu od
hrzyecha przyewelykeho XVIII 14.
- pręvēsti, perducere: przyewedl gye LXXVII 12; deducere: prziewedl ge LXXVII 14; Prziewed mye LXXXV 11; traducere: prze-
wedl lid CXXXV 16; bili przyewedeny 110^a 4.
- pręvysoký, altissimus: chwalu wzdam gmenu
hofpodynou przewylokemv VII 18, 133^a 42; przyewyloky hlas dal swoy XVII 14; v my-
lofty przewylokeho nezamuty fye XX 8; v przewylokem XC 9; przewylocze (voc.)
XCI 2.
- pręzly, pessimus: Smrt hrzyefnych przezla XXXIII 22.
- pręzřieti, perspicere: kdyz przezřzi CXVIII 6.
- prę, apud: genz przy nyem bil 28^a 9; in: przy woly XXIX 6.
- pręblížiti sę, přibližovati sę, appropinquare: proty mnye przybly(z)ly fye XXXVII 12; peklu fye przyblyzil LXXXVII 4; k tobye fye neprzyblyzy XC 7; neprziblyzy fye k ftanu XC 10 atd.; appropriare: przyblyzie se na mye wynny XXVI 2, 135^b 12; approx-
imare: k nyemu se neprzyblyzy XXXI 6, 122^b 4; gyz neprzyblyzygy fye k tobye XXXI 9, 122^b 14.
- pręčiniti, adjicere: przyczynym nad wflyczknu chwalu twu LXX 14.
- pręditi, adjicere: Dny nad dny przydafl LX 7; Przyday na wy CXIII 22; addere: nad bo-
lefty ran mych przidali LXVIII 27; prziday radi 122^b 24.
- prędržeti sę, adhaerere: Newynny a prawy przydržely fu se mnye XXIV 21, 135^a 40, 41; przydržety fye boha LXXII 28; Czy se tebe przydržy XCIII 20; genz przy-
drzyechu fye 57^a 11, 12.
- prębytek, habitatio: przybytek w tobye LXXXVI 7; przybytcze fyonfky 108^b 11; habitaculum: do przybytku fwateho 110^b 7; v przybytcze (!) 111^a 36; myesto prziebitka pokoyneho 134^a 16, 20; po tomto przie-
bitcze doflil wyczneho prziebitka 144^a 38, 39; incolatus: ze prziebitek moy prodlil se geft 129^a 11; patria: kaz gie przigieti do prziebitka raykeho 131^a 3.
- pręieliš, nimis: ponyzen sem przyelyfl XXXVII 9; nalezly fu nas prziehlfs XLV 2; chwalny przyelyfl XLVII 2; nalytyly fu fye przyelyfl LXXVII 29; chudy vczynyeny fmy przieelyfl LXXVIII 8 atd.
- pręielisntvie, abundantia: w przyelyflen-
fwy fivem XXIX 7.
- pręielišný: pro prziehlšne hrziechi 121^b 9; Ufta twa przyelyšna byechu (abundavit) XLIX 19.
- pręiešči, adventus: K nyehoft przyešczy 90^a 41.
- pręietel, amicus: Wzdalył fy przyetele LXXXVII 19.
- pręieval, imber: obratyl w krew przyewaly gych LXXVII 44; lako prziewal 112^a 3; wfielky przywal 114^a 9.
- pręiež: aby neztratil przyezny pana fweho 36^a 21; k dawidow(y)e przyezny 68^b 3.
- pręihoditi sę: przyhodilo fye 63^a 3, 88^b 21.
- pręihoditi, venire: Neprzychod my noha XXXV 12; przychody pomocz CXX 1, 129^a 15; Przychodyczie przydu CXXV 6.
- pręichodný, advena: przychodny ya sem XXXVIII 13.
- pręichožę, advena: przychozy zahubyly XCIII 6; strizeze przychozie CXLV 9, 130^b 18.
- pręichýliti, inclinare: przychyl vcho twe XLIV 11; intendere: przychil fye k hlafu LXXXV 6.
- pręijeti, přijímati, suscipere: hofpodyn przy-
gal mye III 6; modlytbu przyal VI 10; Przygymy mye XVI 12; Przygymage tyche CXLVI 6 atd.; accipere: ruhoty neprzygal XIII 8; przygmeff obyety L 21; byskupftwo przigmy CVIII 8; sumere: Przygmyete chwalu LXXX 3; obyčezge przigymate LXXXI 2; przigmy perzie CXXXVIII 9; assumere: hofpodyn przygal mye XXVI 10, 136^a 5; przygymafl wfławenye XLIX 16; gehoz gly przygal LXIV 5; capere: dyedynu przygal zemy XXXVI 34; percipere: wflyma przygmyete XLVIII 2; wflyma przy-
gmy LXXXIII 9, LXXXV 6, 132^a 2; possi-
dere: w dyedynu przygmyemy LXXXII 13;

- adhaerere: Neprzígalo fe mne C 3; circumdari: przígmu tielo fwe 139^b 21.
- prijetie, prijatie, assumptio:** f. marzie przygatye 8^a 16; przygyetym czlowyecztwy 90^b 27; susceptio: przygytye hlawy CVII 9.
- prijimatel, susceptor:** przygymately moy III 4; przygymatel moy XVII 3, XLI 10; przygymatel naff XLV 8, 12; przygymatel duffe LIII 6 atd.
- prijíti, venire:** Przyd gemu ofydló XXXIV 8; kdy przydu XLI 3; Ta wfliczka przyfla XLIII 18; zewnye przyde XLIX 3; przyflly na nye LIV 6 atd.; devenire: K nyczemu przydu LVII 8.
- príkázanie, mandatum:** Cziefu przikazany twich CXVIII 32; przikazany twemv CXVIII 66.
- príkázati, prikazovati, mandare:** przykazal otczm LXXVII 5; przykazal 55^a 31; przykazal zakonnykom 72^a 11; gemu przykazal 75^b 12; przykazowal dawid 77^a 1.
- prikladati, apponere:** procz k nemu przikladaff frcdze 133^b 15.
- prikloniti, inclinare:** przyklon vcho twe XVI 6, 130^b 32, 144^b 17.
- prikryti, operire:** przykrych duffy mv LXVIII 11; przykryty gfu LXXII 6; przykrylo morze LXXVII 53; Przykryl hory LXXIX 11; przykryl fy hrzieschi LXXXIV 3 atd.; co-operire: vhanienye oblyczegze przykrylo nye XLIII 16; przykryl ny ftyen XLIII 20.
- prikrytie, tegmen:** v przykryty krzydlu twu XXXV 8.
- prilnúti, adhaerere:** yazyk moy przylnul k dasnom XXI 16; przylnulla duffe ma po tobye LXII 9, 141^b 23; przylnula vfta ma CI 6, 124^b 26; Przylnula puoda CXVIII 25; Przylny yazyk moy k dasnom CXXXVI 6.
- priłožiti, apponere:** nerodte frcdze przylozyty LXI 11; Przyloz nefprawednoft LXVIII 28; a neprzylozy LXXVI 8; przylozyly gefcize hrziesfty LXXVII 17; czo przylozye tobye CXIX 3, 128^b 40; adjicere: neprzylozy XL 10, 138^a 29.
- prímieniti, aestimare:** Przymyenyen fem f chodyczymy LXXXVII 5.
- prímílenie, placatio:** neda bohu przymylenye fweho XLVIII 8.
- prímíleti sě, complacere:** tak fye przymylech XXXIV 14.
- Primus:** Pryma 6^a 10.
- priněsti, afferre:** Przynefte hofpodynu XXVIII 1, 2; przynefeny budv XLIV 15, XLIV 16; Przynefte honytwy XCV 7; przynefte flawv XCV 7 atd.; offerre: Obyety przynefu tobye LXV 15; przynefu przed tye woly LXV 15; przynefv dary LXVII 30, LXXI 10 atd.
- pripłovovati, affluere:** bohatftwy acz ty przplowuge LXI 11.
- příprava, praeparatio:** prziprawa ftolcze tweho LXXXVIII 15.
- přípravenie, praeparatio:** przyprawenye frcdzy gych IX 38; tak yeft prziprawenye g(eh) XLIV 10, 141^a 25.
- přípraviti, pripravovati, parare:** prziprawyl ge VII 13, 133^a 30; Przyprawyl fy ftol XXII 5, 134^b 16; Przypraweno frcdze CVII 2; Gez gly przyprawyl 115^b 14; praeparare: prziprawil oblyczey XX 13; przyprawyl gey XXIII 2; Z przypraweného bydla XXXII 13; przyprawym fyemy LXXXVIII 5; przyprawugy myfłenye 109^b 11; constituere: przyprawowachu bogye CXXXIX 3.
- připuditi, připuzovati, coarctare:** przypuzyge ge XXXIV 5; compellere: fmy przypuzeny 90^a 26, 27.
- připusta, insidiae:** Sedy (v) przypuftach IX 29.
- přirovnati, přirovnávati, comparare:** przyrownan gefť k fkotu XLVIII 13; przyrownan gefť fkotu XLVIII 21; assimilare: y przyrownawagy fe fchodyczymy XXVII 1; aquare: przyrownawa fe k hofpodynu LXXXVIII 7.
- přirozenie, generatio:** Przyrozenye a pokolenye 112^b 25.
- přísaha, juramentum:** przyfahy fwe CIV 9.
- přísahanie, juramentum:** prz(i)lahany pokolenym 111^a 30.
- přisečný:** Prawo przyfezne (jusjurandum) 114^a 38.
- přischnúti, adhaerere:** Kozy prz(i)chli kofti 139^b 6.
- přisěci, přísahati, jurare:** Genz przyfaha XIV 4; przyfahl na lfty blyznyemu XXIII 4; przifahl fem LXXXVIII 4, 36; gyz przyfahagy na nem LXII 12 atd.
- přislušeti, pertinere:** przyflufy k drzyewnyey-fyemu 37^b 17, 40^b 30, 41^a 26, 42^a 4, 46^b 34, 49^a 6 atd.
- přisný, propius:** gemuz prfifno gefť fe fmylouati 121^a 28.
- přistúpanie:** przyftupanyem k gehu woli 126^a 10.
- přistúpiti, astare:** Przyftupyly kraly II 2; przyftupy k tobye V 5; przyftupyl ke wfłey czieftey XXXV 5; Genz prziftupyl ku prawyczi CVIII 31; accedere: Przyftupte k nyemu XXXIII 6; Przyftupy czlowyek LXIII 7; Neprziftupy k tobye XC 10; venire: Przyftupte XXXIII 12.
- přisvědčiti, contestari:** przyfwyedczyz tye LXXX 9.
- Přiška:** Swatey Pryfłky 1^a 19; S. prifco 118^b 7.
- přitovarišiti:** kazal gye przitouarzfłenu byty (consortem esse) 130^b 38.
- přitřhnúti, attrahere:** kdyz przytrhne gehu IX 30; przytrhl fem duch CXVIII 131.
- přitřieti, allidere:** przytrze mladencze k fcale CXXXVI 9.
- přivěsti, přivoditi, deducere:** tye gfta nye przywedla XLII 3; przywede tye prawycze XLIV 5; przywedl ge LXXXVII 72, CVI 7; genz przywodyff yofela LXXIX 2; przywody do pekla 109^b 19 atd.; adducere: Przywedeny budu XLIV 15, 16; dary przywedu LXXI 10; Pohnule przywede CXXIV 5; ducere: duofłoyne prziwodis 136^b 23; perducere: przywedl ge v pułfczy LXXVII 52.
- přivínúti sě, adhaerere:** Przíwýnuch fye CXVIII 31.
- přivnazovati:** dawid przywnazowal okolo fedyczey 67^b 1; przywnazowaty fye mamy 67^b 3, 4.
- přivolati, advocare:** Przywolal nebe XLIX 4.
- přívuzenství, congregatio:** Za przywuzenflwi nafle 119^b 10.
- přívuzný:** przywuznych naflich 121^b 19.

- prizrieti, conspiciere: kuobrane przyrzy XXI 20; aspicere: przizrzy LXXXIII 10; intendere: Przyrzyz w pomocz mu XXXVII 23; przizrzyel ke mnye XXXIX 2; przyrzyzy XLIV 5; przyrzyz ke mnye LIV 3; Przyrzyz duffy mey LXXVIII 19 atd.; respiciere: ku pomoczy mey przyrzyzy XXXIX 14.
- pro, propter: pro neprzately V 9, VIII 3; pro myloft V 5; pro hubentwy XI 6; pro slowa XVI 4 atd.; pro: pro dny LXXXIX 15; pro nye CIV 14; Pro nyezo CVIII 4; pro hrziesnyky CXVIII 53 atd.; prae: Pro blefkot XVII 13; pro nedostatek LXXXVII 10; pro strach LXXXIX 11; pro mrzkoft CXVIII 28; a: pro puoft CVIII 28; secundum: pro myloft CVIII 26.
- proč, quare: Procz fu fye wzridaly II 1; procz fy mne opufty XXI 2; Procz fy fe zamutyla XLI 6; procz zamuczugeft mye XLI 6; Procz zapomanul fy mne XLI 10 atd.; cur: Procz fye wzbogym XLVIII 6; Procz nefeymes 133^b 25; procz mne tak posuzuges 133^b 43; quid: I procz IX 22; procz przikladal 133^b 15; propter quid: Procz IX 34.
- prodati, vendere: Prodal fy lyd fwoy XLIII 13; prodal ge 113^a 18; prodal boha 83^b 15; venundare: prodan gefť yofeff CIV 17.
- prodlenie: prodleny zdrowie 121^b 11.
- prodliti, prolongare: bydenye prodlylo fye gefť CXIX 5, 129^a 5; prodlyly neprawednoft CXXVIII 3; aby gemu zdrowye prodil 67^b 26; przibitek prodil sie gefť 129^a 11.
- prodieti, dirumpere: Ty gly prodrzyel studnyczy LXXIII 15; interrumpere: Prodrzyel opoku LXXVII 15.
- prochladiti, refrigerare: at fye prochladym XXXVIII 14.
- prochozovati, perambulare: Prochozowach C 2.
- projiti, pertransire: zezezo profflo duffy CIV 18.
- proklinati, profanare: fprawednofty budu proklynaty LXXXVIII 32.
- Prokop: f. Procopa 7^a 5; S. procope 118^b 23.
- prolitie: k prolyty (ad effundendum) krwie XIII 3.
- prolitie, effundere: Iako woda prolyt fem XXI 15; Proly mecz XXXIV 3; prolyte frcdze waffe LXI 9; Proli na nye hnyew twoy LXVIII 25; prolyt gefť chod moy LXXII 2 atd.
- promena, commutatio: neby mnoftwy v promyenach XLIII 13; mutatio: ta promyena LXXVI 11; varietas: kralowna, obklyczena promyenu XLIV 10; obklyczena promyeny XLIV 15; immutatio: promyena ma 187^a 8.
- promenienie, commutatio: promyenyenye pomazancze LXXXVIII 52.
- promeniti, mutare: promyenyff ge CI 27, 125^b 1; promyenyeny budu CI 27, 125^b 2; promyenyly flawu CV 20; immutare: tyelo promyenylo fye CVIII 24.
- propast, abyssus: wkładage v pokłady propasty XXXII 7.
- poraditi, prodere: bih gey proradily 45^a 17; bila gey proradila 103^a 25.
- prorok, propheta: gyz nenye proroka LXXIII 9; v proroczich mych CIV 15; prorokow
- geho 111^b 32; prorok wrchnyeho 115^a 6, 144^a 1 atd.
- prorokovati, prophetare: dawid prorokowal 74^b 8.
- prorosti, concrescere: Prorofty we dlczy wzenye me 112^a 1.
- prosha, deprecatio: Uffylal prozbu mu VI 10; posluchay prozby me XVI 1; any potupyl prozby XXI 25; hlas prozby mey XXVII 2, 6; Uffylal prozbu mv XXXVIII 13 atd.; petitio: Napln wffe prozby XIX 7; dat prozby frcdze XXXVI 4; dal gym prozbu gych CV 15; oratio: vffylfyal fy hlas prozby mey XXX 23; za ktero prozbu 145^a 3; preces: ku prozbye gych XXXIII 16; vffylfyal prozby me XXXIX 3; ku prozbye LXXXVII 3; nepotupyl prozby gich CI 18; nepotupil prozbi 125^a 18; postulatio: Wendy prozba ma CXVIII 170; obsecratio: przyewyez prozbu mu CXLII 1, 126^a 17.
- prosebný, deprecabilis: profeben bud LXXXIX 13.
- prosinec, December: Prosynecz 12^a 1.
- prostiti, postulare: Pros ote mne II 8; Zdwyzy neproffyl fy XXXIX 7; orare: pros za ny 117^a 12, 13, 14, 15 atd.; rogare: Profte CXXI 6; quærere: proto profymy 116^a 19; petere: Zywota profl v tebe XX 5; Gedney profiech XXVI 4, 135^b 20; aby profyly krmye LXXVII 18; Profychu CIV 40; deprecari: kdyz profym LXIII 2; Profyl sem CXVIII 58, CXLII 2, 144^a 25, 26; bude proffen CXXXIV 14; deprecabilis: proficze bud 120^a 16.
- prospěšný, prosper: profpye(f)nu czieftu vczyn nam LXVII 20. — prospěšně, prospere: profpiefnye poydy XLIV 5.
- prospěti, prospievati, prosperare: profpiege I 3; profpyewa na czieftye XXXVI 7; dobrze prolpiety day CXVII 25; dobrze profpye gym 119^b 39; proficere: Nycze neprofpiege LXXXVIII 23.
- proroctvie: gehu profrocztwy (m. prorocztwy) chtyely wyerzty 75^a 33.
- prostřed, in medio: prostrzed brzicha XXI 15; prostrzed fboru XX 23; prostrzed ftyenye XXII 4; prostrzed frcdze XXXIX 9; prostrzed (inter medios) wrazye LXVII 14; z prostrzed (de medio) nader LXXIII 11 atd.; dimidium: prostrzed dny 108^b 20.
- prostředek, medium: z prostrzed(d)ka LVI 5; v prostrzedcze LXXXI 1.
- prostý, liber: mezy mrtwymy proft LXXXVII 6.
- prosvěta, declaratio: Profwyeta rzeczy CXVIII 130.
- prosvietiti, illuminare: Profwyet oczyz mogi XII 4; profwyette fye XXXIII 6; profwiet obklyczy fwoy LXVI 2, 141^b 35; nocz fye profwieti CXXXXVIII 12; ilustrare: Profwyet obklyczy twoy na fluhu twu XXX 17; ilucescere: Profwyetyly blyfkotyny LXXVI 19; profwyetyl nam CXVII 27.
- Protasius: protazie 6^a 20.
- Protus: S. Protha 9^a 12.
- proti, protiv, adversus: proty hofpodynu II 2; proty pomazanczi II 2; proty gemu XII 5; proty blyznym XIV 3; proty gym XXII 5, 134^b 17 atd.; adversum: proty mnye III 2,

- XXXVI 3, XXXIV 15, XL 8, 9; protyw mnye XXXVII 12, LV 3 atd.; contra: proty zakonv LXX 4; proty gemu LXXVI 3; Budte proty hospodyn CVIII 15; mylyli proty mnye CXXXIX 9; super: Poltav proty gemv CVIII 6.
- protivenstvie, contradictio:** zprolytyf mnye od protywenftwy XVII 44; ot protywenftwy yazykow XXX 21; protywenftwy v myeftye LIV 10; Polozyl fy ny w protywenftwy LXXIX 7; u wody protywenftwie CV 32 atd.; contrarium: polozyl fy mnye v protywenftwi sobie 133^b 23; opprobrium: Odvrat protywenftwy CXVIII 39; protywenftwie 121^a 37, 146^b 10, 17.
- protiviti sě, protivovati sě, adversari:** zbyl wfleczy protywgucye fe mnye III 8; gyz protywguczy fu mnye XXXIV 19; protywy fe nam 120^a 5; resistere: Ot protywguczych prawyczy twey XVI 8; kto protywy fy tobye LXXV 8; protywyly fye 50^a 31; persequi: tomv fye protywyh C 5.
- protivník, calumniator:** ponyzy protywnyka LXXI 4; adversarius: drazdy protywnyk gmye twe LXXIII 10; na protywnyky 72^a 33; wzbogye fye protywnyzy 109^b 33; zfadyl fy protywnyky 110^a 25; malignans: proty protywnykom XCIII 16.
- protivný:** nyczfo zleho nebo protywneho 88^b 21.
- proto, protož, ideo:** Proto XXX 23, LXXVII 21, 85^b 3, 113^a 18; Protoz I 5, LXXII 6, CXVIII 119 atd.; ergo: proto 116^a 19; Protoz 90^a 4; propterea: Proto XVII 50, CXVIII 104, 28^b 6; Protoz XLIV 3, 8, 18, XLV 3, LI 7 atd.
- provaz, funis:** Prowazy spadly XV 6.
- provolávati:** prowolawagy 115^b 27, 28.
- prozřieti, prospicere:** prozřel z wlofty CI 20, 125^a 22; providere: poslednye prozřely 113^a 15.
- prs, uber:** od prfy materze mey XXI 10.
- prst, digitus:** skutky prftow twych VIII 4; prfti me CXLIII 1.
- prúd, impetus:** Rzyeczny prud XLV 5.
- prut, virga:** w prutu zeleznem II 9; Prut twey XXII 4, 134^a 14; prut opravugyczy prut kralowftwy XLIV 7; Wykupil fy prut LXXIII 2 atd.
- prvėnec, primogenitus:** prwenczem polozym gehu LXXXVIII 28.
- prvėnstvie, primitiae:** prwenftwy wfyle gych LXXVII 51.
- prvėnstvo, primitiae:** prwenftwo wfleho wfyle CIV 36.
- prvně, primogenitum:** zbyl prwnyata egypfska CXXXIV 8; s prwnyaty gych CXXXV 10.
- první:** w prwny den 14^b 22; prwny hodyna 87^b 19.
- prvorozenec, primogenitus:** Zbyl wfle prworozencze LXXVII 51.
- prvorozenstvie, primogenitus:** zbiwfle prworozenftwy CIV 36.
- prvý:** fyn prwy dawyduow 23^b 4; prwa chwala 78^b 37; prwe znamenye 84^b 23; w prwu hodynu 87^b 20; prwa geft allef 84^b 24; w prwich knihach 109^a 34. — **prvé:** odpowedal prwe 75^b 11.
- psáti, scribere:** Na hlawy knih pfano geft XXXIX 8; treft pylarzowa nahle pyfliczye XLIV 2; z prawymy nebudte pfany LXVIII 29; budu pfany CXXXVIII 16; letanyj napřed pfanu 126^b 29; aby pfany bili 139^b 13; exarare: aby pfany bili raffgi 139^b 15.
- psí, canis:** od ruky pfye XXI 21; v. m. **úcha psie.**
- pšeničný, tritici:** s yadrem pflienyczny 112^a 4.
- ptačátko, pullus:** ptaczatka fwa LXXXIII 4; ptaczatkom hawranym CXLVI 9; wznuzczuge ptaczatka 112^a 33.
- ptáče, pullus:** ptacze wlaftowyczyno 108^b 37; ptaczie 142^a 34.
- ptačstvo, volatilia:** wflyczko ptaczftwo XLIX 11; ptaczftwo pernaté LXXVII 27.
- pták, avis:** ftepczu ge ptaczy 112^b 39; volucris: Ptaky nebeske VIII 9; ptaczy nebesfchy CIII 12; wfliczny ptaczy CXLVIII 10; ptaczy 114^a 38, 143^a 6; volatile: krmye pta-
kom LXXVIII 2.
- púhlý, vastus:** puhley pufczy 112^a 29.
- puoda, pavementum:** Przylnula puodu dufle ma CXVIII 25.
- pústenník, heremita:** Swateho Pawla Pustenyka I^a 11; puftennyzy 118^a 31, 32.
- pustiti, púšćeti, dimittere:** puftych ge LXXX 13; puftyl gehu CIV 20; bohate puftyl geflytny 115^a 38, 130^a 25; Nynye puftyl fluhu fweho 115^b 9; any mne puftis 133^b 20 atd.; mittere: pufczegicze luczifcze LXXVII 9; pufczegicze femena CXXX 6; Pufcize kryftal CXLVII 17.
- pustý, desertus:** W zemy puftey LXII 3, 112^a 18, 141^b 6; Bud bydlo gych pufto LXVIII 26; od puftych hor LXXIV 7; na puftem lefye 18^b 11, 12.
- púšće, desertum:** hlas ztepugyczy pufcize, y zamuty pufczy XXVIII 8; przechodyeffe pufczy LXVIII 8; na pufczy LXXVII 19, 40; v pufczy LXXVII 52 atd.; solitudo: bydlych na pufczy LIV 8; Bludyly na pufczy CVI 4; puhley pufczy 112^a 29; eremus: na pufczy LXXVII 15.
- pušćinný, solitudinis:** pelykanowy pufczynnemu CI 7, 124^b 29.
- púšćový, deserti:** krafy pufczowe LXIV 13; krafy pufczowe 141^a 31.
- pútník, peregrinus:** przychodny ya fem v tebe a putnyk XXXVIII 13; putnyk fynom materze mey LXVIII 9; iter agens: Za putnyki 119^b 37.
- putujičstvie, peregrinatio:** na myeftye putugicztwie CXVIII 54.
- púzeti, fugare:** dwa puziefta defet 113^a 17.
- pýcha, superbia:** vfta gich mluwyla fu pychu XVI 10; w pyfle XXX 19; czynyczym pychu XXX 24; w pyfle fwey LVIII 13; yala gye pycha LXXXII 6 atd.
- pýchatí, superbire:** abi nepichaly 113^a 9.
- pychlání, delectatio:** pychlanye na prawy-
czy twey XV 10.
- pychlati, delectare:** Nebo fy pychlal mye XCI 5.
- pychost, superbia:** noha pychofty XXXV 12.
- pyšník, superbus:** neobluzyte mne pyfliczy CXVIII 122.

pyśnŷ, superbus: oczŷy pyśnŷych XVII 28; pyśnŷego LXXXVIII 11; zaplat odplatu pyśnŷym XCIII 2; Pyśnŷego oka C 5; Lal ŷy pyśnŷym CXVIII 21 atd.
pytel, uter: yako w pytel XXXII 7.

Quintin: Qunyntyna 10^a 32.

Raab, Rahab: Pomnyety budu raab LXXXVI 4.

ráčiti, dignari: Racz nas ŷtrzieczy 116^b 10; Aby czerkew opraviti raczil 118^b 44; aby ŷchouati raczil 119^a 2, 5; Aby datu raczil 119^a 8.

rád, ordo: podle rzadu melchifiedech CIX 4; w rzad wyeczny (coaeternae), w rzad rowny (coaequales) ofoby 90^a 43, 44; Modlitby tyto po rzad rziekay 120^b 27.

rada, consilium: nechodyl w radie I 1; w radach IX 23; polozył raddy w duŷŷy XII 2; radu pohanyly gŷte XIII 6; wŷŷeczku radu potwrd XIX 5 atd.; concilium: w radye prawich I 5; w radye LXXXVIII 8 atd.

raditi sę, consiliari: radŷly ŷu ŷye XXX 14.

radost, laetitia: naplyŷŷ mye radoŷty XV 10; wzbydly radoŷt XXIX 6; obklyczyŷ mye radoŷty XXIX 12; mazal tye oleyem radoŷty XLIV 8; w radoŷty XLIV 16; Sluchu daŷŷ radoŷt L 10 atd.; gaudium: Obratŷ ŷy kwylenye w radoŷt XXIX 12; k nebeŷkey radoŷtu 119^a 18; radoŷty wyeczney 131^a 7; exultatio: radoŷty ma XXXI 7; radoŷty ŷe przyepaŷŷe LXIV 13, 141^a 32; (v) radoŷty XCIX 2; Hlas radoŷty CXVII 15; radoŷt ma CXVIII 111; vazyk naplynen radoŷty CXXV 2; jubilum: Wŷtupyl boh w radoŷty XLVI 6; praestolatio: radoŷt ma 139^a 36.

radostnŷ, laetans: vczyneny fmy radoŷtny CXXV 3; jubilationis: w ŷkrowadycznych radoŷtnych CL 5; w czymbalach radoŷtnych 143^b 14. — radostnē: radoŷtne przigŷyety 128^b 1.

radovánie, jubilatio: radowane LXXXVIII 16; k radowany (ad laetandum) LV 5.

radovati sę, laetari: At ŷye raduŷy V 12, XXXIV 27, XXXIX 17; Raduŷte ŷe XXXI 11, LXVI 5; mnoŷtŷwe tyŷyczow raduŷycznych LXVII 18 atd.; supergaudere: any raduŷte ŷe XXXIV 24; jubilarē: raduŷte ŷye bohu XLVI 2, LXV 1; raduŷte ŷye LXXX 2, XCVII 4, 6, XCIX 2; exultare: raduŷte ŷye dczery yudy XLVII 12; at ŷye raduŷy CXLIX 2.

Rafael: S. raphaheli 117^a 17.

rafŷe, stilus: aby pŷany bił rafŷigŷ 139^b 16. rajŷkŷ, paradisi: do przybitka rayŷkeho 131^a 4.

rámē, brachium: ramye me LXXXVIII 22; humerus: na ramenŷ ŷwu 112^a 35.

rána, plaga: odlucz rany tŷe XXXVIII 11; vczyneny ŷu rany gych LXIII 8; pro weliku ranu 73^a 8; vulnus: nad boleŷty ran LXVIII 27; rany tŷeho hnyewa 127^b 8.

ranēnie, plaga: twrdŷt w ranyenye LXXII 4. raniti, vulnerare: Iako ranyeny ŷpycze LXXXVII 6; yako ranyenego LXXXVIII 11.

ráno, mane: rano V 4, 5, XLV 6, LVIII 17, LXXXVII 14, LXXXIX 6, 14. XCI 3, CXLII 8, 126^a 28, 132^a 7. 8, 133^b 28 atd.

ranost, maturitas: w ranofy CXVIII 147.

rarohŷ, herodii: Rarohow dom CIII 17.

ratolest, palmes: Rozlozyla ratoleŷty LXXIX 12.

řéci, řiekati, dicere: rzekl ke mnye II 7; gyz rzekate IV 5; rziekagy IV 6; yaz rzekl XXIX 7; Rzekl IX 27, 32, 34 atd.

řeč, sermo: w rzeczach tŷych L 6; zchwalym rzeczy me LV 5; zchwalim rzeczy LV 11; rzeczy rtow gych LVIII 13; wtwrdyly foby rzycz LXIII 6 atd.; loquela: Neyfu hlaholy any rzeczy XVIII 4; eloquium: wiŷŷli proty ŷfobie rzecz ŷwu 133^b 40.

Regina: Regyny 9^a 8.

Řehoř, Gregorius: Rzehorze papeze 8^a 13; S. rzehorzi 118^a 13.

řeka, flumen: na rzekach XXIII 2; Rzeka bozŷe LXIV 10; na rzecze LXV 6; od rzyeky LXXI 8; yako rzeky LXXXVII 16 atd.; fluvius: zŷuŷyl ŷy rzeky LXXIII 15; Rzeky 111^a 31.

Remigius: S. Remygie 10^a 2.

reptati, murmurare: reptaly wŷtanyech ŷwŷych CV 25.

ret, dual rty, labia: rty lŷtyŷe XI 3, 4; rtowe naŷŷy XI 5; pode rty XIII 3; ŷkrze rty ma XV 4; we rtu lŷtyŷu XVI 1 atd.

řetěz, catena: giez hrziechow rzetiez wieze 127^a 35.

řezanice, sculptile: w rzezanycznych ŷwŷych LXXVII 58.

řiečnŷ, fluminis: Rzyeczny prud XLV 5.

řiediti, ordinare: gyz rzyedŷe wŷtawenye XLIX 5.

řihati, eructare: Den dny rzyha ŷlowo XVIII 3; (Pywnyčŷe) rzyhagŷczŷe z tŷe w ono CXLIII 13.

Řiměnin: rzymanuow 48^b 10, 11.

roba, ancilla: ŷpaŷena vczyn ŷyna roby tŷe LXXXV 16; ŷyn roby tŷe CXV 16; na pokoru roby ŷwey 115^a 26, 131^a 13; Spaŷŷeny vczyn roby tŷe 120^b 15; ŷluham a robam twym 121^a 1; rob tŷych 114^b 19. robynē, ancillae: oczzy robynye CXXII 2. robotŷ, servus: w robotyrzie prodan geŷt CIV 17.

rod, natio: zpowyedagy ŷye tobye w rodiech XVII 50; cognatio: rod gych ŷpolu LXXXIII 8; generatio: aby poznal rod LXXXVII 6.

rodina, familia: duŷŷe naŷŷe a rodyn naŷŷich 119^a 14; hrziech naŷŷey rodyny 126^b 26; za mu rodinu 128^a 29.

roh, cornu: roh ŷpaŷenye meho XVII 3; od rohhuow gednorozczowich XXI 22; rohy wypuŷczgŷczŷe LXVIII 32; nerodte wyŷŷty rohu LXXIV 5; Nerodte zdwyhaty rohu LXXIV 6 atd.

rohovŷ, cornuus: hlaŷem truby rohowe XCVII 6.

rok, terminus: Vlozil ŷy rokŷ geho 136^b 30; annus: pecze zbity do roka 145^b 14.

Roman: Romana opata 2^a 29.

rosa, ros: yako roŷŷa CXXXII 2; yako rofa 112^a 2; roŷŷa 114^a 9, 10; roŷŷy a gyny 114^a 16.

rŷŷti, germinare: zraduge ŷe roŷtuczŷy LXIV 11, 141^a 28.

rov, sepulcrum: Row hrdlo gych V 11, 132^a 27; Row otwyrzen geŷt XIII 3; rowowe gych

- XLVIII 12; bydle w rowyech LXVII 7; w rowye LXXXVII 12; gedyny my zbudę row 139^a 22.
- rovnost**, aequitas: rownoſt wydyla twarz geho X 8; czyz twoy wzrzenye rownoſt XVI 2; twa rownoſt CXVIII 172; veritas: kazanye twa rownoſt CXVIII 86.
- rovný**, similis: kto rowen tobye LXX 19, LXXXII 2; rowen bude bohu LXXXVIII 7; kto rowen tobye LXXXVIII 9, 110^a 38; aequalis: rowna chwala 89^b 36; Rowen otczy 90^a 21; tobie rowneho 128^a 18; co-aequalis: w rzad rowny 90^a 44.
- rozčísti**, rozečtu, dinumerare: rozecztly koſty me XXI 18; hnyew twoy rozczysty LXXXIX 11; Rozecztu gye CXXXVIII 18.
- rozdati**, distribuere: rozdayte dom gegye XLVII 14.
- rozdělení**, divisio: w rozdyelenye CXXXV 13.
- rozdělití**, dividere: od mala rozdyel ge XVI 14; rozdyehly rucho ſoby XXI 19; rozdyel yazyky gych LIV 10; rozdyehł gym zemy LXXVII 54 atd.; partiri: rozdyele lyckyzmu LIX 8; dispergere: Myloſty mei nerozdyely od nyeho LXXXVIII 34; Rozdyely CXI 9; dimetiri: podole rozdyely CVII 8.
- rozdraženie**, irritatio: w rozdrazyen XCIV 9.
- rozdrěti**, considere: rozdrzel fy myech moy XXIX 12; dirumpere: Rozdrzel opoku CIV 41.
- rozeskvřěti**, liquefacere: Rozefskrzwyela fye zemye LXXIV 4.
- rozeſlání**, divisio: rozeſlany apoſtolow 7^a 16.
- rozeznati**, discernere: rozeznał wyecz mu XLII 1, 145^a 15; rozeznaty lyd ſwoy XLIX 4; rozezna nebelky krale LXVII 15.
- rozhněvati**, irascere: rozhnýewal ſe gym XVII 8; rozhnýewal fy fye nam LIX 3; rozhnýewalo ſe geſt rydanye LXXIII 1; rozhnýewal ſie geſt rydanym CV 40; rozhnýewaly fu ſie 110^b 9 atd.
- rozhorčiti**, concalescere: Rozhorczylo fye geſt frcdze me XXXVIII 4; inflammare: rozhorczylo fye geſt frcdze LXXII 21.
- rozhořeti** ſě, exardescere: rozhorzy ſe hnyew geho II 13; v myſleny mem rozhorzy ohen XXXVIII 4; rozhorzy ſe LXXXVIII 47.
- rozhrěſenie**, remissio: na rozhrěſenye hrzechow 115^a 11, 144^a 6.
- rozhrěſiti**, absolvere: myloſt twa racz rozrzieſſy 121^a 31.
- rozjednati**, distinguere: gyez rozgednala gftarty ma LXV 14.
- rozkázati**, mandare: genz fy rozkazal VII 8, 135^a 14; angelom rozkazal XC 11; rozk(a)zal w tyfycz pokolenye CIV 8.
- rozkochati**, delectare: z nychze rozkochaly tye XLIV 9.
- rozkoš**, voluptas: potokem rozkoſſy XXXV 9; pro rozkoſſ tyela 59^a 24; deliciae: w rozkoſſy mey CXXXVIII 11; suavitas: Pamyet rozkoſſy twey CXLIV 7.
- rozkošny**, suavis: kako rozkoſzny geſt ho-podyn XXXIII 9; rozkoſſny LXXXV 5; rozkoſſna geſt myloſt CVIII 21; rozkoſſne (gmye) geſt CXXXIV 3.
- rozličně**, multipliciter: rozlycznye LXII 2, 141^b 4.
- rozliti**, diffundere: rozlyta geſt myloſt XLIV 3.
- rozložiti**, extendere: Rozložyla ratoſleſty LXXIX 12; disponere: Rozložil ſem vſta-wenye LXXXVIII 4; rozložy rzecky CXI 3; distinguere: rozložyl we rtu ſwu CV 33.
- rozmnožení**, multiplicatio: w dobrich czy-nech rozmnozeny 120^b 32.
- rozmnožiti**, multiplicare: rozmnozeny fu nad czyſlo XXXIX 6; rozmnožyl fy LXIV 10, 141^a 21; Rozmnožyl gfy welykoſt twu LXX 21; Rozmnožena geſt neſprawedlnoſt CXVIII 69 atd.
- rozmoci** ſě, pinguescere: Rozmohu fye krafy LXIV 13, 141^a 31; abundare: dolowe roz-mohu fye lytem LXIV 14, 141^a 34.
- rozmysliti**, rozmyšleti, meditare: Leta naſſe rczmyſlena budu LXXXIX 9; recogitare: Rozmyſly tobye leta 109^a 5, 142^b 1.
- roznemoci**, infirmare: roznemohly fye LXIII 9.
- rozplameniti**, inflammare: Wymluwa roz-plamenyla geho CIV 19.
- rozplašiti**, disperdere: rozplaſſil piſne 130^a 21.
- rozploditi**, multiplicare: czo rozplozeny gfu III 2; rozplozeny fu IV 8; blyſkanye roz-plodyl XVII 15; rozplodyl fy myloſt XXXV 8; Rozplozeny fu nad wlaſy XXXIX 13 atd.
- rozpomanúti** ſě, rozpominati ſě, reminisci: Rozpomanu y obraty fye XXI 28; Roz-pomen ſe myloſty twych XXIV 6, 135^a 1; nerozpomynay hrzechow 120^b 5, 121^b 18, 126^b 25; memorari: rozpomanu prawa twe-ho LXX 16; nebud rozpomanuto gmye LXXXII 5; rozpomanvty 114^b 36; rozpomanuty 143^b 32 atd.; rememorari: roz-pomynaly fu fye LXXVII 35; Rozpomen LXXXVIII 48; recordari: rozpomanul geſt LXXVII 39, XCVII 3; rozpomynachom fy na Lyon CXXXVI 1; myloſty rozpomenel 111^a 4; rozpomanuw 115^a 39, 40, 130^a 27 atd.; meminisse: Nerozpomynay LXXVIII 8; Rozpomen ſe (memento) 134^a 26.
- rozprašenie**, dispersio: rozpraſſenye yfrahel-ſke CXLVI 2.
- rozprašiti**, disperdere: rozpraſſeny fu koſty me XXI 15; v wlaſtech rozpraſſyl fy ny XLIII 12; rozpraſſyl fy neprzately LXXXVIII 11; rozpraſſyl pyſſne 115^a 34; dissipare: Rozpraſſeny fu XXXIV 16; Rozpraſſ wlaſty LXVII 31; rozpraſſyl ge CXLIII 6; dispergere: Rozpraſſ ge LVIII 12; Ony rozpraſſye fye LVIII 16; rozpraſſeny budu XCI 10; rozpraſſil gie CV 27; disperire: Rozpraſſeny fu LXXXII 11.
- rozprostřeti**, dilatare: w zamutczie rozpro-ſtrzel fy mye IV 2; expandere: zda fmi rozproſtrzely rucze XLIII 21; rozproſtrech rucze LXXXVII 10; Rozproſtreł oblak CIV 31; extendere: rozproſtru obuw mu LIX 10; czy rozproſtreſł hnyew LXXXIV 6; obrwy rozproſtrzely my CXXXIX 6; Roſproſtrzel fy ruku 110^b 3.
- rozsaditi**, plantare: rozſadyl fy korzenye LXXIX 10.
- rozsuzovati**, dijudicare: boh rozſuzuge LXXXI 1.
- rozšafenſtvie**, prudentia: myſſlenye frcdze meho rozſafenſtwey XLVIII 4.
- rozšřřiti**, differre: Rozšřřyl fy chody me XVII 37; dilatare: rozšřřyly na mye yſta XXXIV 21; rozšřřy vſta LXXX 11; roz-

lyrzył fy frdcze CXVIII 32; Rozfłyrzena fu wfta ma 109^b 1; rozfłyrziel 112^b 7.
 roztaĵovati, roztaťi, liquefacere: roztagige gye CXLVII 18; dissolvere: roztaal geft wlafty 111^a 16.
 roztlustěti, incrassare: Roztluflyel geft 112^b 6.
 roztracenie: na roztraczenye (ad dispergendum) 111^b 8.
 roztratiti, disperdere: nenawyfnyky me gfy roztratyl XVII 41; roztratyl gie CV 23; aby neroztratyl gich CV 23; neroztratyl wlafty CV 34; roztratylfi neprzately CXLII 12, 126^b 13 atd.
 roztrhati, disperdere: Roztrhay wflie rty llytwe XI 4; Hołpodyn roztrhuge rady XXXII 10; roztrhay ge LIII 7; roztrhaymy ge LXXXII 5 atd.; dissipare: roztrhal ge XVII 15; roztrhal kořt gich LII 6; roztrhany budte LXVII 2; roztrhaly zakon CXVIII 126; roztrhany budte 119^a 1, 146^b 6; diripere: od roztrhagyczich gehu XXXIV 10; roztrhachu foby XLIII 11; roztrhayte wlyle gehu CVIII 11; compungi: any roztrhany XXXIV 16.
 roztućněti, impinguere: rozrucznyel 112^b 7.
 rozum, intellectus: dal mnye rozum XV 7; Rozum tobye dam XXXI 8; gymz nenye rozuma XXXI 9; w rozumye LXXXVII 72; Rozum dobry CX 10 atd.
 rozuměti, intelligere: kto rozumye wynam XVIII 13; nerozumyely fu skutkow XXVII 5; rozumye wlyem fkuťkom XXXII 15; nerodyl rozumyety XXXV 4; Rozum(y)eyte tomu XLIX 22 atd.; cognoscere: bych rozumyel tot LXXXII 15; sentire: tak o trogicz rozumey 90^b 5.
 rozumnost: rozumnořt 52^a 24.
 rozumny, intelligens: acz geft rozumen XIII 2; acz geft rozumny LII 3; rationalis: z duřle rozvmney 90^b 19; duřle rozvmna 90^b 31.
 rozvázanie: rozwarzanye (ad vincula) f. petra 8^a 2.
 rozvázati, absolvere: y ny wřichny rozwiez 127^a 36.
 rozvieti se, dissipare: mřlenye rozwielo fe 139^a 29.
 rozvlařenie, refrigerium: uwedł fy ny w rozvlařenye LXV 12.
 róže: O řwietla roze 128^a 3; o mylořdna roze 128^a 8.
 rućnice, manica: w rucznyczych zeleznych CXLIX 8, 143^a 36.
 ruhota, opprobrium: ruhoty neprzygal XIII 3; ruhota lyďka XXI 7; wczynyen fem ruhodu XXX 12; w ruhodu dal fy mnye XXXVIII 9; Polozył fy ny w ruhodu XLIII 14 atd.
 rućho, vestimentum: rozdyehly rućho me XXI 19; od rućh twych XLIV 9; položych rućho me z zyny LXVIII 12; yako rućho CI 27, 125^a 42, 136^b 5; odyen yako rućhem CIII 2 atd.; vestis: o rućho me metaly lofy XXI 19; vestitus: w rućle pozlaczenem XLIV 10.
 řújen, October: Rzugen 10^a 1.
 ruka, manus: w ruku mu VII 4; skutky ruku twy VIII 7; w skutczych ruku řwu IX 17; ruka twa IX 33; dal ge w ruczie twogy IX 35 atd.

řúno, vellus: zřtupy yako deřcz w řuno LXXI 6.
 řvátı, rugire: yako lew řzewa XXI 14; řzewych XXXVII 9, 123^a 12; Mladyata lwow řzewucz CIII 21.
 ryba, piscis: ryby řorzke VIII 9; zbył ryby CIV 29.
 ryďanie, furor: w ryďany řwem II 5; ne w řidany twem VI 2, XXXVII 2; opuřt ryďanye XXXVI 8; Ryďanye gych LVII 5; ryďany hnyewu tweho LXVIII 25 atd.; fremitus: W ryďany 111^a 40.
 rychle, diluculo: nawřczewıř gehu řichle 133^b 17.
 řyťi, fodere: ryly rucze me XXI 17.
 řytina, sculpsile: modlee řye řytynam XCVI 7; modlıly řye řytyny CV 19; řluzly řytynam CV 36; pořwıetyly řytynam CV 38.
 řytieř, miles: Defet řyľycz řyťyrow 6^a 23; řyťyerzy myřlıly 53^b 22.
 s, se, cum: ř zwukem IX 7; Z řwatym řwat buďeř XVII 26; z wolenym řwolen buďeř XVII 27; ty fe mnu gfy XXII 4; z řtrzebrem a zlatem CIV 31 atd.; a: řwrzym ř nas řho II 3; Zahynte s zemye CIII 35; de: nezhynte ř czieřty II 12; zhynte ř zemye IX 57; f nebe řezryel XIII 2; ř zemye XVI 14; řezry f nebe LXXXIX 15 atd.; inter: řmyeřeny fu s wlařtmy CV 35.
 s' (m. jsi): Znamys my wczynyl czieřty XV 10; Tys wczynyl, tys wczynyl XCVIII 4.
 Sabaot: buoh řabaot 115^b 30.
 řabský, Saba: kralowe řabřczy LXXI 10.
 řaditi, plantare: gyz řadyla prawycze LXXXIX 16.
 řadlo, adeps: gediechu řadla 113^b 1.
 řalmana: řalmana LXXXII 12.
 řalomon: řyna gehu řalomona 56^a 33.
 řám, ipse: ře mnye řamemu XL 7, 135^b 27; Ty řy řam kral moy XLIII 5; řamy w řoby LXV 7; kďyz fem řam wczynyl 109^a 4, 142^a 41; ya řama 139^b 24; řolus: Tobye řamemu fem zřzyeřyl L 6; rozpomanu prawa tweho řameho LXX 16; czyny dywy řam LXXI 18; ty řam wrćny LXXXII 19; ty řy boh řam LXXXV 10 atd.; řam w řoby (in semet ipsa) XVIII 10, XXXV 2; řam řye (semet ipsum) zuczyl CIV 32.
 řamson: řamřon 103^a 23, 24.
 řamuel: řamuel mezy řyemy XCVIII 6; řkrze řamuele 106^a 9.
 řamuelów: dcy řamuelowa 109^a 28, 29; maty řamuelowa 109^a 35, 36.
 řaturnin: ř. řaturnyna 1^a 32, 11^a 30.
 řaul: przyed řawem 14^b 20, 45^a 18, 45^b 2, 104^b 16, 106^a 8; řaul 15^b 19, 15^b 11, 44^a 36, 55^a 6, 104^b 17; řaulowy 46^a 37 atd.
 řauluov: řyn řauluow 15^b 20, 55^a 8.
 řazenie, plantatio: nowe řazenye CXLIII 12.
 řbierati, vindemiare: zbyeragy gy wlyřczy LXXXIX 13; colligere: zberu CIII 28; řnopz zbiera CXXVIII 7; congregare: zberz ny z řarodow CV 47; rozprařenye zberze CXLVI 2; řberu na nye zlee 112^b 36.
 řbor, synagoga: řbor řrzyeřnych obklyczy řye VII 3, 133^a 14; we řboru bohowem LXXXI 1; řbor řyľnych LXXXV 14; we zboru řwatych LXXXVIII 6 atd.; ecclesia:

proftrzed fboru XXI 23; Nenawydyl fem zboru XXV 5; we zborze XXXIV 18; we fboru welykem XXXIX 10; We fborziech LXVII 27 atd.; concilium: Nefedyel fem zborem geflytnym XXV 4; congregatio: wflyczek fbor LXI 9; fbor bykowy LXVII 31; Pomny fboru tweho LXXXIII 2; nad fbozem CV 17; we fboru CX 1; conventus: od fboru zlobywych LXIII 3.

sbořec, conventiculum: Nezhromazdym zborczow gich XV 4.

sbořie, possessio: fbozye twe II 8; dal zbozie gych ohny LXXVII 48; knyezetem wflyeho zbozye CIV 21; tak flii w fbozie tohotu fwieta 120^b 37, 33; pecunia: genz zbozye fweho nedal na lychwu XIV 5.

sebrati, congregare: Knyezata febrala fu fye XLVI 10; tedye kralowe febraly fu fye XLVII 5; febrala fu fye CIII 22; febral gye CVI 2; febraly fye wody 110^a 28 atd.

seděnie, sessio: poznal sedenyne me CXXXVIII 2.

seděti, sedere: na ftołyczy nefedyel I 1; fedy el fy na ftołyczy IX 5; Sedy przypustach IX 29; Nefedyel fem zborem XXV 4 atd.

sedm, septem: fedm 1^a 18; Sedm pannen 4^a 10; Sedm fpalow 6^a 28; sedm bratrzy 7^a 11, 23^b 32; od sedmy daruow 52^a 22 atd.

sedmdesāt, septuaginta: fedmdelat let LXXXIX 10.

sedmkrāt, septuplum: fedmkrat XI 7, LXXVIII 12; septies: Sedmkrat CXVIII 164.

sedmý: fedmy nocturn 74^b 11; Sedme (znamenye) 84^b 26.

sekyra, securis: fekyramy wyrubaly wrata LXXIII 5; fekyru powrhly fu LXXIII 6.

selhati, mentiri: Synowe czyzy felhaly fu mnye XVII 46; felhala gefit nefprawednoft XXVI 12, 136^a 11; felzy tobye LXV 3; Neprzetele felhaly LXXX 16; dawydowy felzy LXXXVIII 36; Selzze dyelo 111^b 21.

Selmon: w felmony LXVII 15.

sen, somnus: Ufnuly fu fen fwoy LXXV 6; da fen CXXVI 2; dam fen oczyma myma CXXXI 4; somnium: fen wftawagiczich LXXII 20; fen popadi (soporatus sum) me III 6; vbuzen gefit jako ze flii (dormiens) LXXVII 65.

Sennen: Sennen 7^a 31.

sěno, foenum: jako fyeno XXXVI 2, LXXI 16, XCI 8, CI 5; fyeno ftrzeřine CXXVIII 6; Wywodye fyeno CIII 14; fzzere feno CIV 35 atd.

Seon, Sehon: (zbyl) Seona CXXXIV 11, CXXXV 19.

septeny, septem psalmi: Tuto fe poczynagy fepteny 121^b 17, 144^b 26.

Serafin: cherubyn a feraffyn 115^b 26.

sestra, soror: za feftri 119^b 34, 120^b 13; Pro feftri me 119^b 35; feftra 139^a 35.

setřieti, conterere: Setrzy loket hrzyefineho IX 36.

Severin: Seweryna 10^a 24; S. feuryne 118^a 29.

seřřieti, prospicere: f nebe feřřyzel XIII 2, LII 3; feřřzy f nebe LXXIX 15; fprawednoft f nebe feřřzela LXXXIV 12; na zem feřřzel 125^a 23; ecce: Seřřzi 133^b 27.

seřřzati, devorare: mudroft gich feřřzana gefit CVI 27.

seřřřieti, devorare: feřřze chudeho 111^b 9.

shladiti, delere: gmye gych shladyl fy IX 6; shlad nefprawednoft miv L 3, 123^b 27, 148^a 23; nefprawednofty me shlad L 11, 124^a 11, 140^b 5; At shlazen budu LXVIII 29; shlazen bud gmye CVIII 13 atd.

shlědati, conspiceret: oczy mogye shledaly fu gey 133^b 35.

shřeřenie, delictum: fhrzeřfenye pokaz my 136^a 31.

shřeřiti, peccare: fhrzyefyl fem tobye XL 5; fhrzyefyl fem L 6; fhrzyefly LXXVII 32; Shřzeřly fy CV 6; shřzeřly gemv 112^a 11; fhrzeřila fem 119^a 41; delinquere: yaz fhrzeřlich CXVIII 67.

shrnůti: fhrnuto gefit (convoluta est) 108^b 28, 142^a 23.

shromázditi, congregare: fshromazdyl fe na mye XXXIV 15; kto fshromazdy ge XXXVIII 7; fřdce fshromazdylo nefprawednoft XL 7, 138^b 21, 22; Shromazdyete gemu fwate XLIX 5 atd.

shromázďenie, congregatio: Pamyetlyw bud fshromazdienye tweho 119^b 11, 12.

schnůti, sechnůti, arescere: jako fyeno fechnu XXXV 2.

schod, ascensus: kladefs oblak w schod twoy CIII 3.

schoditi, descendere: gyz schodye w zemi XXI 30; fe schodyczymy w gezero XXVII 1; fchodye pole CIII 8; fchodie w pekło CXIII 25 atd; declinare: kdiz fchody CVIII 23.

schovati, schováti, servare: fchowall nas XI 8; nefchowaly fbyby LXXVII 57; fchowam gemu LXXXVIII 29; ma fchowaty 84^b 21; conservare: Schoway mye XV 1, 145^b 11; na wyecznoft budu fchowany XXXVI 28; fchowa gehu XL 3, 138^a 8; Aby fchouati raczil 119^a 2 atd; obfervare: y fchowam fye nefprawednofty mey XVII 24; nefprawednofty fchowawaty budeff CXXXIX 3, 129^b 1; custodire: Schoway newyny XXXVI 37; fchowam rzeczy twe CXVIII 17; Acz fchowagy fwiedeczřtwe CXXXI 12; fchowa prawdy CXLV 7, 130^b 11; condere: fchowana fu 113^a 29; abscondere: kto fe chowa XVIII 7; gyz fy fchowal XXX 20; Schowall ge LXXX 21; fchowaly ofydla LXIII 6; fchowal fye 45^a 18.

schozijći, descendens: od fchozygyczich w gezero XXIX 4.

schřána, latibulum: I polozył tmu fchranu fw^a XVII 12; absconditum: zařłonyel mey w fchranye řtanu fweho XXVI 5, 135^b 26, 27; Schowall ge w zchra(n)ye XXX 21.

siemě, semen: czynye myłoft femeni gehu XVII 51; femye gich od fynow XX 11; wflyeczko femye yakubowo XXI 24; fyemye yzrahelowo XXI 25; fyemye me bude fluzyty gemu XXI 31 atd.

sień, atrium: w fyenech twich LXIV 5, 141^a 5; w fyeny hořłpodynowie LXXXIII 3; na fyenech twych LXXXIII 11; w fyenech XCI 14; wendyete w fyen XCV 8 atd.

siera, sulphur: řřczyl ohenne a fyru X 7.

siesti, sedere: f nemyłostywymy neładu XXV 5; fede hospodin XXVIII 10; fedete CXXVI 2; fadu na stolczy CXXXI 12 atd. sieti, seminare: fyly pole CVI 37; Kteryz fege CXXV 5. sietky, retiaculum: Padnu v sietky CXL 10. Sikeima, Sichima: rozdyele fykczyzmu LIX 8, CVII 8. sila, virtus: przepafal mye fylu XVII 33; przepafal fy mye fylu XVII 40; w fyle twey zradode fe XX 2; Wzwyfl fye w fyle twey XX 14; wzpyegem fyly twe XX 14 atd; fortitudo: Hospodin fyla ofady fwey XXVII 8; fylo ma XVII 2; Nebo fyla ma ty fy XXX 4; fyla ma XLII 2; w fyle gehu XLV 4 atd.; potestas: wlyfe fylu 115^b 25. silnost, fortitudo: wezzie fylnofty LX 4. silný, fortis: Buoh fylny VII 12; hospodyn fylny XXIII 8; z rukv fylnyeflyho gehu XXXIV 10; bohove fylnye XLVI 10; fylny: hledaly duffy LIII 5 atd.; potens: fbor fylnych LXXXV 14; w rucze fylneho CXXVI 4; zbyl krale fylne CXXXIV 10 atd; virtutum: v myefte hospodynowe fylnem XLVII 9; hospodine fylny LXVIII 7, LXXXIII 4; Boze fylny LXXIX 8, 20; boze fylny LXXXIII 9, LXXXVIII 9. — silně, firmiter: 91^a 5. silonský, Silo: odpudyl ftan fylonfky LXXVII 60. Silvester: Sylueftra 12^a 32; S. filuefter 118^a 18. Simeon: S. fymeona 2^a 19; 115^b 9. Sinai, Sina: w fynay LXVII 18. Sion: nad fyonom II 6; w fyonu IX 12; Kto da z fyona XIII 7; z fyona obrany tye XIX 3; obkliczte fyona XLVII 13 atd. sionský, Sion: u wratech dczeri fyonkey IX 15, LXXII 23; hora fyonfka XLVII 3, LXXIII 2; horo fyonfka XLVII 12; horu fyonfku LXXVII 68 atd. sirotci, orphanorum: oczowe fyro(t)czzy LXVII 6. sirotek, orphanus: fyrotku ty budeff pomocnyk IX 35; Budte fyrotczy CVIII 9; pupillus: Sud fyrotkv IX 39; Sudte fyrotku LXXXI 3; fyrotky zbyly XCIII 6; nad fyrotky CVII 12; fyrotka przigme CXLV 9; 130^a 18. Sixt: S. Syxta 8^a 7; S. fyxta 117^b 12. sjednati, conjungere: knyeczata fgednana zpyewagyczmy LXVII 26; jungere: fgednany opoczcie CXL 6. skála, petra: Na skale zwyflyl mye XXVI 6; przytze k skale CXXXVI 9; collis: na fkalach LXXVII 55; fkalu CXIII 4; wflietky fkalu CXLVIII 9, 143^a 3; Nachilyly fye fkalu 111^a 18; hory a fkalu 114^a 29; rupes: obratyl fkalu w ftudnyce wodne CXIII 8; saxum: zfal oley z fkalu 112^a 40. skládati, concinnare: yazyk twoy skladaffe liti XLIX 19; ponere: skladaffe vrazy XLIX 20; componere: fkladaty zaltarze 86^a 18; fingere: yenz skladaff wfyle w kazany XCIII 20; collocare: v peleflyech fe fwych fkladu CIII 22. skloniti, curvare: fklonyen fem XXXVII 7, 123^a 6; fklonyem fem 137^a 37, 38; incurvare: fklonyly duffy mu LVI 7. skočec: ten fkozczec 36^a 19.

skonati, skonávati, finire: fkonaff mye 108^b 33, 142^a 29; fkonali 121^a 14; fkona fye kratcze 140^a 2; Skonawagi fe 144^b 24; fkonawa fe zaltarz 108^a 24; consummationis: Wlyfego fkonanego fkonczyne CXVIII 96. skončenie, finis: na fkonczyne IX 19, 32; do fkonczyne XII 1, XV 10, XVII 36, XXXVII 7; fkonczyne me XXXVIII 5 atd. skopec, aries: yako fskopczy CXIII 6. skopcový, arietum: z fadlem fskopczowym 112^b 2. skoro, cito: skoro fpadnu XXXVI 2; Skoro przigmy ny 127^a 19. skot, skuot, pecus: fkuot polny VIII 8; wfelken fkot CXLVIII 10, 143^a 5; fkot 114^a 41; jumentum: Iako fkot LXXII 23; Lydy a fkuot XXXV 7; przyrownan gef k fkotu XLVIII 13 21; fkuot na horach XLIX 10 atd. skovati, fabricare: ty fkowal fy zarzy LXXIII 16. skrehtati, frendere: fkrehtaly na mye zuby fwymy XXXIV 16. skřině, arca: fkrzyne fwyeczene tweho CXXXI 8. skřinka, arca: tanczugyze przyed fkrzynku 29^a 2. skrovad, skrovadice, cymbalum: w fkwadyczzech CL 5; w fkwadyczach 143^b 12. skrušenie, compunctio: napogyl fy ny wynem fkruffene LIX 5. skrušeny, contritus: frcdze fkruffene L 19, 124^a 33, 140^b 25. skřítý, skřívati, abscondere: giez fu fkrily IX 16; fkrily mye XXVI 5; fkrily fu XXX 5; nefprawednofty fem nefkrl XXXI 5; fkrily fu my XXXIV 7 atd; tegere: gychze fkrity fy hrzyeffy XXXI 1; observare: fkril fy ftezki me 136^b 2. skrytie, absconditum: w fkrity burzнем LXXX 8. skrytý, absconditus: od fkritych twych XVI 14; zna fkrity frcdze XLIII 22; fkrity biti 121^a 3. skrze, per: fkrze rty ma XV 4; fkrze mnohu fylu XXXII 16; fkrze vfta twa XLIX 16; fkrze ohen LXV 12; fkrze andyely LXXVII 49 atd; in: vczynym fkrze gehu XI 6; fkrze rucze LXXVI 21. skutek, opus: skutky prftow VIII 4; nade wflemy skutky VIII 7; w skutczych IX 17; Aby nemluwyla skutkuow XVI 4; skutczy ruku gehu XVIII 2 atd. skvřeti, liquescere: yako wolk fskrwicy XXI 15. skýva, buccella: Puffcie kryftal fwoy yako fkywy CXLVII 17. sladkost, dulcedo: w blahoflawenftwyeh fadkofty XX 4; mnohoft fadkofty XXX 20; w fadkofty twey LXVII 11. sladký, dulcis: fadffy nad med XVIII 11; Sladky a prawy hospodyn XXIV 8, 135^a 7; Kako fadke wymluwy CXVIII 103. sláva, gloria: fława ma III 4; fławu mu v prach uwed VII 6; fław koronowal fy gehu VIII 6; fława twa XVI 15; Nebefa wyprawugy fławu XVII 2 atd. slaviti, glorificare: wflyeczko femye fławte gehu XXI 21; budu fławyty gehu 110^a 12.

slavný, gloriae: kral slawny XXIII 7, 8, 9, 10; gloriosus: Slawna mluwena fu LXXXVI 3; slawny 114^b 18; slawny kuor 115^b 33; laudabilis: slawne czyflo 115^b 35. — slawně, gloriose: slawnye 110^a 7.

slavota, solemnitās: profrzed slawoty twej LXXXIII 4.

sled, vestigium: sled twoy nebude poznany LXXVI 20.

sleptati, devorare: zlepcze ge ohen XX 10; slepczu ge ptaczy 112^b 33.

slepý, caecus: ofwyeczuge flepe CXLV 8, 130^a 15.

slib, votum: flyby me wraczy XXI 26; nawrat flyby twe XLIX 14; We mnye fu flyby mogy LV 12; abich wratyl flyby LX 9; tobye bude wraczen flyb LXIV 2 atd; promissio: w flybu twem LV 9; pactum: neschowaly flyby LXXVII 57.

slibiti, slobovati, complacere: aby se flybyly XVIII 15; flybyl sem se XXV 3; Slob flye tobye XXXIX 14; flybyl fy se w nych XLIII 4; w uslech flywych flybye XLVIII 14 atd.; placere: abych se flybyl LV 13; flybym flye bohu LXVIII 32; flybily fu flye kamenye CI 15, 125^a 9; Slobym fie hospodyn CXIV 9 atd; vovere; flyb slobil CXXXI 2; Sflybuyte LXXV 12.

slina, saliva: bich pozrzela flynu 133^b 20.

slitování, benignitas: hospodyn da flytowanie LXXXIV 13; propitiatio: v tebe slytowane gest CXXIX 4, 125^b 29, 129^b 3; czas flytowane (miserendi) CI 14, 125^a 7.

slitovati sě, misereri: Slytuy se nade mnu IV 2; flytował se gest nade mnv XXIX 11; prawy flytuge se XXXVI 21; Czely den flytuge se XXXVI 26; flytował fy se nad namy LIX 3 atd; propitiare: ty flye flytugeff LXIV 4, 141^a 3; flytuy flye (propitius esto) LXXVIII 9; Genz flye flytuge nade wflyemy CII 3.

slonový, eburneus: od domow slonowych XLIV 9.

slovo, verbum: Slova ma V 2; pro slova XVI 4; vslyff slova ma XVI 6; den rzyha slovo XVIII 3; slova gych XVIII 5 atd. sermo: byezy slovo gehu CXLVII 10.

slovutný, insignis: w slowutny den hodow LXXX 4; solemnis: Uftawte den slowutny CXVII 27.

složenie, figmentum: poznal slozenye naffe CII 14.

složiti, fingere: Genz slozyl frdcze XXXII 15; slozyl oko XCIII 9; deponere: slozge LVIII 12; operari: gesto slozyl gfy w nas LXVII 29; ponere: kdez by slozyla ptaczatka LXXXIII 4; viz skládati.

sluha, servus: neotchod od sluhu tweho XXVI 9; sluha twoy XVIII 12; odpust sluze XVIII 14; Profwyet oblyczey na sluhu twu XXX 17; yaz sluha twa CXV 16; sluze twej CXVIII 17, 38 atd.; minister: sluhu gehu CII 21; czynyl sluhu twe CIII 4.

sluch, auditus: w sluchu wlnem XVII 45; Sluchu memu daff wesele L 10, 124^a 7; 140^b 1; auditio: od sluchu zleho se nezbygy CXI 7, 139^a 19, 143^b 19.

slunce, sol: W slunczy XVIII 6; newydyely sluncze LVII 9; bude przebywati z slun-

czem LXXI 5; przed slunczem bydly LXXI 17; ty skowal fy sluncze LXXIII 16 atd.

slunečný, solis: od slunczeho wchodu XLIX I, CVI 3, CXII 3.

slúp, columna: ya sem potwrdyl slupy gegye LXXIV 4; z slupa oblacznego XCVIII 7.

slušetí, prawym sluffye (decet) chwala XXXII 1; Tobye sluffye chwala LXIV 2, 140^b 36; domowy sluffie swatost XCII 5; sluffye rzekati 145^a 4.

slúti, vocare: prorok budeff sluty 115^a 7, 144^a 2.

služba, servitus: Wywodye zelynu sluzbye lydfkey CIII 14; sluzbye hdkfey CXLVI 8; w twej swatej sluzbie 119^a 5; aby bezpecznu sluzbu sluzili 144^b 37.

služebnice, famula: sluzebnyczem 121^a 10, 11; nad dufl sluzebnycze twej 131^a 11.

slúžiti, servire: Sluzte hospodynui II 11; Lyd sluzyl my XVII 45; bude sluzyty gemu XXI 31; sluzyty budu gemu LXXI 11; rucze gehu sluzile LXXX 7 atd.; ministrare: ten mnye sluzyeffe C 6.

slyšetí, audire: gychz by nebily slyffeny hlawowe XVIII 4; Abych slyffal hlas XXV 7; Slyffal hospodynui XXIX 11; slyffych hanenye XXX 14; slyffte to XXXIII 3 atd.; attendere: Slyffte LXXVII 1; exaudire: ty sluffyeffe gich XCVIII 8.

slza, lacrima: zmygy slzamy postely VI 7; zwygz flyz me XXXVIII 13; flyz me XLI 4; polozyl fy flyz me LV 9; we slzach LXXIX 6 atd.; gutta: flyz XLIV 9.

slzný, lacrimarum: chleba slzeho LXXIX 6. směšice: czieffe wyna, plna smyefycze (misto) LXXIV 9.

smieření, concordia: aby prawe smyzerzenye dati raczil 119^a 7.

smiesiti, směšovati, commiscere: smyeffeny fu s wlaftmy CV 35; confundere: Any smyefugicze ofob 89^b 31.

smiešení, confusio: ne smyeffenym podftawy 90^b 29.

smieti sě, ridere: zflymgy flye LI 8; deridere: smyely fu se mnye XXI 8; zflymgeff flye gym LVIII 9; irridere: zflymgy flye gemu XXXVI 13.

smilování, benignitas: hospodin da smylo-uanye 120^b 18; klaneygi se twemu smylo-uanye 123^b 14; otczowym smylowanyem 125^b 15; tve smylo-uanye 125^b 18; smylo-uanyem 127^a 35, 36.

smilovati sě, misereri: smyluy se nade mnv VI 3, IX 14, XXIV 16, XXV 11, XXVI 7, XXX 10, XL 5, 11, L 3, LV 2, LVI 2, LXVI 2, LXXXV 3, 16; Smyluy flye nad namy CXXII 3 atd. — smilujici, miserator: hospodine smylugyczy LXXXV 15.

smilstvie, fornicatio: dopustila sem se smyl-ftwyem 126^a 13; smylftwy plody (fornicantur) LXXII 27.

smilstvo: smylftwo czynily fu (fornicati sunt) CV 39.

smrdělý, faetidus: z hroba smrdieleho 134^a 15.

smrt, mors: w smrti VI 6, XII 4; zproftil z smrti duffe XXXII 19; Smrt hrzielnych XXXIII 22; smrt popafe gye XLVIII 15 atd.

smrtdlný, smrtelný, mortis: vprawyl fudy smrtelne VII 14; od wrat smrtelných IX 15;

- boleſty ſmrteďne XVII 5; ofyďla ſmrteďna XVII 6; v prach ſmrteľny XXI 16 atď.; mortalitatis: od poľkwryny ſmrteďneho 131^a 12; pestilentiae: na ſtoľczy ſmrteďney I 1.
- smrteľnikovŷ, mortificatorum:** w ſyny w ſmrteľnykowe LXXVIII 11.
- smrtiti, mortificare:** pro tye ſmrtyeny ſmy XLIII 22.
- smŷcenie, tribulatio:** Poſlal ſmuczenye LXXVII 49.
- smutek, tribulatio:** pomocnyk w ſmutce IX 10; poſtupgeľſ w ſmutce IX 22; W ſmutce mem wolach XVII 7; Wſlyſſ tye w den ſmutka XIX 2; ſmutek blyz geľt XXI 12 atď.; afflictio: przedeľſſ mye w den ſmutka XVII 19.
- smŷtiti, smucovati, turbare:** ſmuczena geľt duſſe VI 4; Smutyte fye LXIV 8, LXVII 5; ſmuczeny gfu wſlychny LXXV 6; ſmutyl ſem fye LXXVI 5; ſmutyly ſu fye LXXVI 17 atď.; conturbare: ſmuczeny ſu hory XLV 4; ſmuczen ſem LIV 3; ſpal ſem ſmuczen LVI 5; ſmutyl ſy gy LIX 4; Smutyly fye wſlychny LXIII 9 atď.; contristare: ſmutyw fye chodyech XXXVII 7, 123^a 7, 8, 137^a 38; zda by kto ſmutyl fye LXVIII 21; tribulare: gyz ſmuczgy ny LIX 14; ſmuczen ſem LXVIII 18; gyz ge ſmuczowachu LXXVII 42; tristem esse: Procz ſi ſe ſmutyla 138^b 21.
- smutnŷ, tribulatus:** gyz ſmutneho ſu ſrdce XXXIII 19, 120^a 34; maestus: ſmutnych vtyecho 121^a 21; tribulationis: w czas ſmutny XXXVI 39; calamitatis: den ſmutny 140^a 16; contristatus: ſmutny XXXIV 14; procz ſmuten chozy XLI 10, 135^b 40; tristis: procz ſmuten chozy XLII 2; procz ſmutna gy XLII 5; Za ſmutne 120^a 32.
- smysl, ratio:** przemaha wſſeľikŷ ſmyľ 120^a 12; zywot y ſmyľ 128^a 6.
- smysliti, sapere:** nyekdy ſmyľſte XCIII 8; lybo by ſmyľely 113^a 14; cogitare: zmyľli za hrziech moy 137^b 32.
- smŷti, lavare:** zmygy loze me VI 7, 122^a 2, 132^b 18; zmygeľſ mye L 9, 124^a 5, 140^a 40.
- snad, forsitan:** ſkryľ bych ſe byl ſnad LIV 13; Za nyczſe ſnad LXXX 15; ſnad by woda byla pozzela CXXIII 4; ſnad by byla przieſſa CXXIII 5; ſnad potlaczye me CXXXVIII 11; utique: Acz zagyľto ſnad LVII 2; forte: At by ſnad nerzeky LXXVIII 10; aby ſnad neobrazyl XC 12; tehdy ſnad CXVIII 92; ſnad by byly pozzely CXXIII 3; at fye ſnad newzwyľſſe CXXXIX 9 atď.
- snažnŷ, sollicitus:** hoľpodyn ſnazen geľt mny XXXIX 18. — snažnŷ, suppliciter: ſnaznye proſſymy 130^b 34.
- snem, concilium:** ſnem zľobywych oblehl mye XXI 17; od ſenma welykeho XXXIX 11.
- snieh, nix:** nad ſnyeh obyeľgy L 9, 124^a 6, 140^a 41; ſnyehem zbyeleny budu LXVII 15; Genz dawa ſnyeh CXLVII 16; ſnyeh CXLVIII 8, 143^a 1; led a ſnyehowe 114^a 19.
- sniesti, comedere:** myľoſt ſnyedla mye LXVIII 10; Nebo ſu ſnyedly yakuba LXXVIII 7; ſnye wſſe owocze CŷV 35; ſnyedeno bude od molow 136^b 5.
- snieti v. snimati.**
- snímanie:** We ſnymany (conveniendo) lydu w gedno CI 23, 125^a 29.
- snimati, snieti, tollere:** genz ſnymaľſ hrziechi 119^a 28; feymŷ hrziechi 122^a 18; Procz ne-feymes hrziechow 133^b 25.
- sniti sŷ, convenire:** knyžata ſeľſy w gedno II 2; kďyz ſe ſendyechu XXX 14; ſeľſy fye XXXIV 15; ſeľſy ſu fye w gedno XLVII 5; migrare: giez ſi ľ toľoto ſwieta ſnyeti kaľal 130^b 35, 42; investigare: obrew mu zſſeľ CXXXVIII 3; descendere: ſe(n)du w oprzv XXIX 10; any ſende ľ nym XLVIII 18; ſendv az do bezdenow CVI 26; ſeľſy w hľubynu 110^a 19; deficere: dny naľſy ſeľſy ſu LXXXIX 9; ſeľſi ľ toľoto ſwieta 120^a 40.
- snop, manipulus:** ſnopy zbiera CXXVIII 7.
- snopek, manipulus:** neľucze ſnopy CXXV 6.
- snoſiti, tollere:** genz ſnoſſis hrziechi 119^a 30.
- snuziti, vexare:** ſnuzeny ſu CVI 39.
- sobota:** w łobotu 104^b 14.
- sobotni:** Sobothny nocturn 74^b 7.
- sodomſky, Sodomorum:** Z wynnyce łodomľkyh 113^a 23.
- spád, ruina:** zpľozen geľt w nych ſpad CV 29.
- spadenie, interitus:** na ſpadenye CXXXIX 12; od negiľtoľſſe ſpadenye 120^a 38.
- spadnŷti, decidere:** At ſpadnu V 11; ſpadnu doľtoynye VII 5, 133^a 5; ſkoro ſpadnu XXXVI 2; vkory ſpadly ſu na mye LXVIII 10; weczer ſpadny LXXXIX 6; irruere: Spadny na nye 110^b 16; cadere: Prowazy ſpadly my XV 6; ſtrach ſmrteľny ſpadl na mye LIV 5; Spadne na nye vľhe CXXXIX 10; supercadere: ſpadl ohen LVII 9.
- spal, dormiens:** Sedm ſpalow 6^a 28.
- spasenie, salus:** neny gemu ſpaľenye III 3; Hoľpodynowo geľt ſpaľenye III 9; roh ſpaľenye meho XVII 3; zaľſſonu ſpaľenye tweho XVII 36; boh ſpaľenye meho XVII 47 atď.; salutare: w ſpaľeny twem IX 16, XII 6, XX 6; ſpaľenym naľſym LXVII 26; radoſt ſpaľeny L 14, 140^a 12; ſpaľenye twe 141^b 38 atď.; salvatio: zaľſſonety ſpaľenye XXVII 8; wozowe ſpaľenye 111^a 28; wieczneho ſpaľenye czaľtku 131^a 13.
- spasitel, salutaris:** Pľozky w ſpaľetyľy XI 6; Kto da ſpaľetyľe yľrahelowy XIII 7; Wzradugem ſe w ſpaľetyľy XIX 6; na ſpaľetyľe zwelery fye XX 2; wezme myľoſt od ſpaľetyľe XXIII 5 atď.; salvator: ſpaľetyl moy XXIV 5, LXI 7, 108^a 35; wzřim ſpaľiteľe meho 135^b 22.
- spasitelovŷ, salvatoris:** z ſtudnych ſpaľetyľowich 108^b 2.
- spáſti, depascere:** zwyerz zpaľ geľt gy LXXIX 14.
- spáſti, salvare:** od neprzatel mych ſpaľen budu XVII 4; Spas mye XXI 22; Spaľeľ ſy mey XXIX 4; ſpaľeľ ſy duľſy XXX 8; ſpaľeny budem LXXIX 4 atď.; salvum facere: ſpaľena mye vczyn III 7, VI 5, VII 2, XI 2; ſpaľena vczynye VII 3; genz ſpaľeny czyny praw(e) VII 11; ſpaľeny czynyľſ vľagczye XVI 7 atď.; ſpaľen byty (salvum esse) 89^b 22, 90^b 4, 91^a 6.
- spáti, dormire:** ľaz ſem ſpal III 6; genz ſpy XL 9; ſpal ſem LVI 5; Acz ſpaty budete LXVII 14; ſpycze w hrobch LXXXVII 6 atď.

spéci sč, conglutinari: spekl fy brzych naff XLIII 25.

spiacený, depulsus: ohrady spiaczeney LXI 4.

splynúti, defluere: lyft gehu nesplynje I 3.

spolkem, simul: abí ti spolkem dal nam pokanye 127^a 39.

spolu, simul: spolu neuzyteczny vczyneny fu XIII 3, LII 4; Any spolu daway mne f hrzieffnyky XXVII 3; fendyechu se spolu XXX 14; zahynu spolu XXXVI 38; spolu 26^a 26 atd.; pariter: abí spolu odpulczeny dal 121^a 18.

spomoci, adjuvare: neny, kto spomaha XXI 12; spomohlo my XXVII 7; spomoczen 74^a 11.

spomocník: spomocnyczý dawidowí 52^a 21.

spósobenie, ordinatio: Zpofobenym twym CXVIII 91.

spósobovati: zpofoboval gednu cztenu 85^b 22.

spravednost, iustitia: obyet spravednolnoŝty IV 6; na ŝtezky spravednolnoŝty XXII 3; w spravednolnoŝty twey XXX 2; zwefely ŝe yazyk spravednolnoŝty twu L 16; przymeff obyety ŝpravednolnoŝty L 21 atd.; iustificatio: ŝtrzyehli ŝpravednolnoŝty CIV 45; ku ŝtrzyezeny ŝpravednolnoŝty twich CXVIII 5; Spravednolnoŝty twe CXVIII 8; vcz mye ŝpravednolnoŝtem CXVIII 12; w ŝpravednolnoŝtech twych CXVIII 16 atd.; aequitas: hleday ŝpravednolnoŝty XXXVI 37; dywny w ŝpravednolnoŝty LXIV 6, 141^a 8; ludŝs lyd w ŝpravednolnoŝty LXVI 5; fudyty bude w ŝpravednolnoŝty XCV 10, XCVII 9 atd.; veritas: wzwyetzy ŝpravednolnoŝty LXXXVIII 2.

spravedný, iustus: Uŝefelte ŝe ŝpravedný XXXII 1; Imutczy ŝpravedných XXXIII 20; w ŝtanyech ŝpravedných CXVII 15; duŝŝe ŝpravedných 114^b 7; duŝŝe ŝpravedne 131^a 26 atd.; veritatis: neodgymay ŝlowa ŝpravedneho CXVIII 43.

spraviti, iustificare: aby ŝe zpravyl w rzech twych L 6, 123^b 35; bez wyny zpravyl ŝem frdcze me LXXII 13; chudeho zprawte LXXXI 3; nebude zprawen CXLII 2, 126^a 20; abí ŝe zpravil 140^a 30, 31; dirigere: Zpraví tiche 135^a 9.

správný, rectus: Prawa hoŝpodynowa ŝprawná XVIII 9; ŝprawný ŝud twoy CXVIII 137; ŝprawnu wyeru ma 101^b 24. — **správně**: ŝprawnye proŝlye 121^b 4.

srdce, cor: dokudz yŝte tyeffkeho frdcze IV 3; w frdczyech waŝlych IV 5; w frdczy mem IV 7; frdcze gych V 10; zpytuge frdcze VII 10 atd.

srdečný, cordis: w zadoft frdcznu LXXII 7.

srpen, Augustus: Srpen 8^a 1.

ssaditi, deponere: zŝadyl ŝy protywnyky 110^a 25; ŝŝadyl moczne ŝ ŝtolyce 115^a 35, 130^a 22.

ssalový, lactentium: z uŝt mladenczowych a zŝalowych VIII 2.

ssáti, sugerere: zŝal med 112^a 40.

ssele, lactens: ŝŝele ŝczlowykiem ŝtarym 113^a 4.

ssiesti sč, coagulari: Hora zŝedla LXVII 16; hory zŝedle LXVII 17; ŝŝyedlo ŝy geit frdcze CXVIII 70; jako ŝir kazal ŝy my ŝe ŝŝefti 134^a 30.

ssŝrčenie, praecipitatio: ŝlowa ŝtrczyeny LI 6.

ssŝtrčiti, praecipitare: Strcz a rozdyel yazyky LIV 10; genz ŝtrcen bil ŝ nebe 71^a 5.

ssŝúpiti, ssŝupovati, descendere: na wrch gehu zŝŝupy VII 17; y zŝŝupil XVII 10; Zŝŝupy w runo LXX 16; ŝŝupugy v morze CVI 23; ŝŝupugyczým CXLII 7, 126^a 36 atd. **stádo**, grex: z ŝtad twych XLIX 9; jako ŝtado LXXVII 52; podgal gehu z ŝtad LXXVII 70.

stáhnúti, constringere: lyczy gych ŝtyehneff XXXI 9, 122^b 14; rzetiez neŝtahl 121^a 30.

stan, tabernaculum: ŝtan gehu XVII 12; ŝkryl mye w ŝtanu XXVI 5; w ŝchranye ŝtanu ŝweho XXVI 5; obyetowach w ŝtanu gehu XXVI 6; w ŝtanye twem XXX 21 atd.; tentorium: wydych stany 111^a 20.

Stanislav: ŝtanyŝlawa 5^a 9; S. ŝtanyŝlawe 117^b 30.

stanovní, stanový, tabernaculorum: podole ŝtanowe zmyerzy LIX 8; podole ŝtanownye rozdyely CVII 8.

starost, senium: az do kmetŝtwye a ŝtarofŝty LXX 18; senectus: ŝtarofŝt ma XCI 11; wzplydye ŝy w ŝtarofŝty zyezyney (in senecta uberi) XCI 15.

starosta: Abí wŝŝie ŝtarofŝty ŝchouati raczli 119^a 4.

starostný, senectutis: w czas ŝtarofŝtny LXX 9.

starý, antiquus: we dnech ŝtarych XLIII 2;

Myllyl ŝem dny ŝtare LXXVI 6; neŝpravednolnoŝty ŝtarych LXXVIII 8; myloŝty ŝtare LXXXVIII 50; poznal ŝy ŝtare CXXXVIII 5 atd.; senex: Nad ŝtare CXVIII 100; ŝczlowykiem ŝtarym 113^a 5; kdiz bil ŝtar 85^a 10. — **stařeŝí**, senior: na ŝtolyczy ŝtarzeyŝŝich CVI 32.

statek, substantia: Zpytay weŝŝken ŝtatek gehu CVIII 11.

státi, stare: na czieŝtye neŝtal I 1; anyz budu moczy ŝtaty XVII 39; kto ŝtane na myeŝtye XXIII 3; noha ma ŝtala XXV 12; any fu mohly ŝtaty XXXV 13 atd.; consistere: ŝtal hrzyeffnyk XXXVIII 2; astare: Stala na prawczyzy XLIV 10; manere: chwala gehu ŝtogy CX 10; permanere: nykdi neŝtogi 136^b 22; perseverare: ŝtogy den CXVIII 91. — **státi sč**, ŝteri: ŝtan ŝy LXXI 19; ŝtalo ŝe geit CV 36.

stav, status: za weŝken ŝtaw hŝŝky 28^a 9; w gednom ŝtawie 136^b 21, 22.

stavěti, aedificare: kamen odwrhly ŝtawyegicze CXVII 22; ŝtawyty bude dom CXXXVI 1; gyz ŝtawyegy gey CXXVI 1.

staviti: zamutek racz ŝtawiti 124^b 4; aby pro(t)wentŝtwie ŝtawil 144^b 35.

stěna, paries: jako ŝtjenje nacheŝtene LXI 4.

stepati, confringere: ztepeŝŝ geŝ jako ŝud hrnczyerzow II 9; buoh ztepe hlawi LXVII 22; contere: ztepeŝŝ lodye XLVII 8; concutere: hŝas ztepugyzy pufŝke XXVIII 8.

stětie, decollatio: S. yana ŝtyety 8^a 30.

stezka, semita: przechodye ŝtezky VIII 9; w ŝtezkach XVI 5; ot ŝtezek ŝwych XVII 46; na ŝtezky XXII 3; ŝtezky twe XXIV 4 atd.

stežeje, cardines: ŝtežeje zemŝke 109^b 27.

stieň, umbra: proŝtrzed ŝtjenje XXII 4; Pod ŝtjenem XVI 8; ŝtjen ŝmrtnelny XLIII 20; w ŝtjenje krzydly twu LVI 2; Przykryl hory ŝtjen LXXIX 11 atd.

stienka (mŝice), sciniphes: ŝtjenka mŝicze CIV 31.

stíhati, persequi: ze wlfyech stihagíczych mne VII 2; ot stihagíczych mye XXX 16; styhay gey XXXIII 15; od oblyczge styhagycziho XLIII 17; gyz styhali fu mye LXVIII 5 atd.

stiskovati, deprimere: prawyczy ztyfkugyczich gehu LXXXVIII 43.

stlačiti, conculcare: ztlacz w zemy zywot moy VII 6, 133^a 8.

stól, mensa: Przyprawyl fy stol XXII 5, 134^b 17; Bud stol gych przed nymy LXVIII 23; vczynyly stol LXXVII 19, 20; okolo stolu CXXVII 3.

stolec, thronus: Uprawyl ftolecz swoy IX 8; ftolecz gehu LXXXVIII 30; zftolecz gehu LXXXVIII 38; sedes: na neby ftolecz gehu X 5; Stolecz twoy XLIV 7, LXXXVIII 5; przyprawa ftolecze tweho LXXXVIII 15; ftolecz gehu fy zetrziel LXXXVIII 45; Uprawen ftolecz twoy XCII 2 atd.; solium: ftolecz slawy drzal 109^b 25.

stolice, sedes: fedy na ftoleczy XLVI 9; ftolecze nelfprawedlnofty XCIII 20; poprawenye ftolecze gehu XCVI 2; Sladyl s ftolecze 115^a 35, 130^a 22; thronus: na ftoleczy I 1; fedyel fy na ftoleczy IX 5; cathedra: na ftoleczy starzeyflich CVI 32.

stonanie, gemitus: w ftonany VI 7, XXX 11; ftonanye XI 6; od ftonanye fdcze XXXVII 9; ftonanye me nenye fkrty XXXVII 10 atd.

stopa, vestigium: at fye nepohnu ftope me XVI 5; neyfu omdleny ftope me XVII 37.

stopěje, gressus: ftopiege me zczetl 137^a 13.

strach, timor: w ftrachu twem V 8; nenye ftrachu XIII 3; trzyesly fe ftrachem, kdez nebieffe ftrachu XIII 5, LII 6; Strach hofpodynow XVIII 10 atd.; terror: zftrachowe twogy LXXXVII 17; tremor: ftrach popadl ge XLVII 7; formido: ftrach fmrtelny LIV 5; Spadny na nye ftrach 110^b 16; horror: wieczny ftrach 140^a 9.

strachovati sě, formidare: od fłow ftrachowalo fye fdcze CXVIII 161.

strana północnie, aquilo: północzny ftranu LXXXVIII 13.

strast, aeruma: w ftrafty mey XXXI 4, 122^a 37.

strašidlo, formido: polozyl fy twrzy ftrafydlem LXXXVIII 41.

strávenie: na ztraweny fem (consumendus) 136^b 4.

strávití, consumere: ztrawiti mye chcesz 136^a 39; lbo bich ztrawena bila 139^b 36.

strážce, custodia: Polozyl fem ftrazy XXXVIII 2; polozily w yablecznu ftrazy LXXXVIII 1; ftraze w noczy LXXXIX 4; od ftraze gytržnye CXXIX 6, 125^b 36, 129^b 9; Poloz ftrazy CXL 3 atd.; custos: o ftrazie człoweczi 133^b 22.

střed, favius: śladly nad med a nad fted XVIII 11; mel: nad fted CXVIII 103.

středa: W ftrzedu 41^a 26, 145^a 18, 146^a 13, 16, 23; w ftrzedu 97^a 31, 146^a 20, 27; w ftrzedv 109^a 26 atd.

střecha, tectum: wrabecz na ftrzieffe CI 8; 124^b 32.

střelený v. střieleť.

stresktati, arguere: ztrefkczy tye XLIX 21.

střešný, tectorum: fyeno ftrzieffe CXXVIII 6.

střeva, viscera: w ftrziweyech mích L 12, 124^a 13, 14, 140^b 7, 8; Skrze trzewa 115^a 13, 144^a 7.

střežení: w ftrzyezeny gych (in custodiendis illis) XVIII 12; ku ftrzyezeny CXVIII 5.

strhati, diripere: Ztrhaly gfu gehu LXXXVIII 42; dissipare: Ztrhany fu kofty CXL 7.

stříbro, argentum: ftrziebro XI 7, LXV 10, CXIII 12; zkuffeny gfu ftrziebrem LXVII 31; z ftrzyebrem CIV 37; nad tyfycze ftrzyebra CXVIII 72; ftrziebro a zlatto CXXXIV 15.

střiece, incursus: od ftrziecze XC 6.

střieci, custodire: budeff nas ftrzyeczy XI 8; yaz fem ftrzyehl czieft twrdych XVI 4; Ot protywgugyczich ftrzyez mne XVI 8; ftrzyehl fem czieft XVII 22; ftrzyeze gych XVIII 12 atd.; observare: chodydla meho budu ftrziectzy LV 7.

střieleť, sagittare: aby ftrzyeely ze tmy X 3; aby ftrzyeely LXIII 5; Brzo ftrzielely gehu LXIII 6. — střelený, contritus: vzdrawuge ztrzielene CXLVI 3.

střišti sě, contremiscere: ztrzařla fye zemye XVII 8, LXXVI 19; ztrařla fye rty ma 111^b 14; tremere: zemye fye ztrařla LXXV 9; spargere: mlhu yako popel ftrzeffe CXLVII 16.

strnišče, stipula: ftrnyfšczie nasledugeff 136^a 36.

strom, arbustum: ftrommowe gegye LXXIX 11.

strpěti, sustinere: ztrpyel bych bil LIV 13; neftrpyely rady gehu CV 13; kto ftrpy CXXIX 3, 125^b 28, 129^b 2, 17; kto ztrpy CXLVII 17.

struna, chorda: w zaltarzy defyety ftrun XXXII 2, CXLIII 9; W defyety ftrvn zaltarzy XCI 4; chwalte gehu w ftrunach CL 4, 143^b 10.

stud, pudor: pokryty budte fudem LXX 13; Obleczeny budte fudem CVIII 29.

studen, frigus: przed oblczezem fudený CXLVII 17; mráz a studen 114^a 18.

studenno, frigus: fudeno a leto 114^a 14.

studnice, fons: zgewil fy fye fudnycze wodne XVII 16; fudnycze zywota XXXV 10; fudnyczy zywey XLI 5; z fudnycz yřahelfkich LXXVII 27; Ty gfy prodrzyel fudnyczy LXXXIII 15 atd.

stúpiti viz sstúpiti.

stupěje, vestigia: ftopiege noh mych znamenal fty 136^b 3; viz stopěje.

stvoření, creatura: twe fтворzenie gfmy 121^b 10; pomny na twe fтворzenie 124^b 7; opus: fтворzenie ruku twu 134^a 2, 3.

stvoritel, creator: zapomanul fy fтворzitele 112^b 18.

stvoriti, creare: fтворzena fu XXXII 9; Srdcze czyfte fтвор L 12; morze ty fy fтворzyl LXXXVIII 13; bude fтворzen CI 13; fтворzena budu CIII 30 atd.; plasmare: ty fy fтворzyl gye LXXIII 17; Ruce fтворzile mye CXVIII 73; formare: fтворzena byeffie zemye LXXXIX 2; fuchy ruce gehu fтворzyle XCIV 5; gehoz gfy fтворzil CIII 26; ty fy fтворzil mye CXXXVIII 5; dnee budu fтворzeny CXXXVIII 16 atd.

styďeti sě, erubescere: At fye ftydye VI 11, XXXIV 26, 122^a 12, 132^b 28; Stydte fe

LXXXII 18; nebudu se stydyety XXIV 2, 134^a 31; stydyecze fye LXIX 4.
stýskati: stýlczie (taedet) dulle ma zywotu 133^a 39.

sud, vas: fud hrnczyerzow II 9; vprawyly fudy smrtelne VII 14, 133^a 31; jako fud ztraczeny XXX 13; w fudyech chwały LXX 22.

súd, iudicium: newftawagy w fudu I 5; vczy-nyl fy fud IX 5; w fudye IX 8; fudy czyny IX 17; Odgymagy fud(y) IX 26 atd.

súdce, iudex: wflyczny fudcze zemfliczy CXLVIII 11; fudczie 143^a 8.

sudí, iudex: Buoh fudy geft VII 12, XLIX 6, LXXIV 8, 133^a 25; fudy wdow LXVII 6; fudye gich CXL 6, neprzieteie naffy fu fudye 113^a 22 atd.

súdi, iudicare: uczte fye fudyty II 10; fud ge V 11; hofpodyn fudy lyd VII 9; Sud mye VII 9; fudíll prawo IX 5 atd.

súdný, novissimus: w den fudny 15^a 25, 35^a 35, 11^b 37, 133^b 31, 136^b 12, 15, 139^b 19.

suchý, aridus: obratyl morze w zemy fuchu LXV 6; siccus: fuchu rucze ftworzyle XCIV 5; odflyl w fuffe rzeki CIV 41; fly po fuchu 110^b 32; ftrnyflicze fuche 136^a 36, 37.

súsed, vicinus: vczynyen fem ruhotu fufedom XXX 12; Polozil fy ny w ruhotu fufedom XLIII 14; Uczzyneny fu ruhotu fufedom LXXVIII 4; nawrat fufedom LXXVIII 12; w protywenftwy fufedom LXXIX 7 atd.

svár, contemptio: Prolyt geft fwar CVI 40; mezy flobu fwar magi 120^a 10.

svátečný, festus: kazme wfliem dno(m) fwatecznym LXXIII 8; den fwateczny uczynye LXXV 11.

svatína v. svatyně.

svatost, sanctitas: pamyety fwatofty gehu XXIX 5; fwatofty tvey CXLIV 5; w fwatofty 110^a 1; W fwatofty 115^a 4, 143^b 40; sanctitudo: domowy fluffie fwatoft XCH 5; sanctimonia: fwatoft a weleбноft XCV 6; reliquiae: gfu fwatofty czlowyku pokornemu XXXVI 37; nawfzyewowaly fwate fwatofty 65^b 24.

svatý, sanctus: nad horu fwatu II 6; z hory fwatey III 5; wzdywyl fwateho fweho IV 4; w chramu fwatem V 8, X 5 atd.; sanctificationis: pamyety fwatey XCVI 12.

svatyně, svatína, sanctuarium: newendu w fwatynu bozy LXXII 17; Szehly ohnyem fwatynu LXXIII 7; przygmyemy fwatynv LXXXII 13; oprzyl fy fwatynu LXXXVIII 40; Swatynu twu 110^a 24; sanctificium: vftawyl fwatynu LXXVII 69.

svázanie: Kv fwazany (ad alligandos) kralow CXLIX 8, 143^a 35.

svázati, compingere: koftmy a zylamy fwazal fy mye 134^a 32. — svázany, afflictus: Za yate a zwazane 120^a 25.

svěcenie, sanctificatio: weleбноft w fwyeczeny XCV 6; flkrzynye fwyeczeny tweho CXXXI 8; zektwe fwyeczenye CXXXI 18.

svěcenina, sanctificatio: Uczzyneno geft zydowftwo fwiecznyna gehu CXIII 2; hostia: tobye obyetygi fwiecznynu CXV 17; sacrificium: fwyeczenyna weczernye CXL 2.

svědčiti, testificari: fwyedczym tobye XLIX 7; confiteri: Tye fwata fwyedczy czyrkw 116^a 2.

svědečstvie, testimonium: fwyedeczftwyehospodynowo XVIII 8; hledagyczym vftawenyeho a fwiedeczftwyeho XXIV 10; wzkrziefyl fwyedeczftwyeho LXXVII 5; fwyedeczftwyehonechowały LXXVII 56 atd.; testamentum: fwyedeczftwyehome LXXXVIII 29; Acz fchowagy fwiedeczftwyeho CXXXI 12; rozpomanuty fwiedeczftwyehofweho 114^b 36, 143^b 32.

svědek, testis: fwyedczy neprawy XXVI 12, XXXIV 11, 136^a 11; fwyedek na neby wyerny LXXXVIII 38.

svět, mundus: hrziechi fwiate 119^a 27, 31; bozie wflyehofwiate 120^a 22; w fbozie tohto fwiate 120^b 33; hrziechi tohto fwiate 122^a 18; na tomtoswiete 122^a 20; fwiet nemoz daty 127^b 20 atd.; saeculum: na fwyetye LXXII 12; geft na fwyetye vrozen 90^b 16, 17; tento fwiet 134^a 18; przideff fudyti fwiet fkrze ohen 136^b 37, 40; orbis: gyz bydlite na fwyetye XLVIII 2; locus: we wfliem fwyetye CII 22.

světiti, initiari: fwyetyly fu belfegora CV 28. světlo, lumen: nevzrzy fwiate XLVIII 20; w fwietle zywyeh LV 13; fwyetlo gehu CXXXVIII 12; fwyetlo CXLVIII 3, 115^b 16, 142^b 32; lux: przed fwyetlem CXXXI 2; w fwyetle ftypow 111^a 37; fwietlo wfliehofwiate 128^a 4; nadziegi fefwietlu 139^a 31.

světlost, lumen: fwyetloft oblyczege IV 7; w fwyetlofty tvey XXXV 10; jako fwyetloft XXXVI 6; fwyetloft oczy mu XXXVII 11; w fwietlofty oblyczege LXXXVIII 16; lux: Wypufl fwyetloft twu XLII 3; od fwyetlofty bdyem LXII 2, 141^b 2, 3; Swyetloft wzeffla XCVI 11; jako fwyetloft 111^a 10 atd.; splendor: I bud fwyetloft na nas LXXXIX 17. světly: s. pawla fwyetleho 6^a 17; O fwietla roze 128^a 3; lucis: w fwietlem kralowftwyeho 130^b 36, 37.

světský, mundi: odpowedyel hrzychom fwyetfkym 85^a 11; fkalý fwyetfke 111^a 18. — světsky: Kdiz fwieczki fhrzeffis 145^a 29.

sviece, lucerna: ofwyeczgeff fwieczki XVII 29; luminaria: vczynyl fwyeczy CXXXV 7; lumen: fwiece ftezkam mym CXVIII 105.

sviecen, lucerna: Swiecen flowe twe CXVIII 105; vprawyeh fwyeczen CXXXI 17.

svietiti, lucere: fwyetyl gym CIV 39; fwiet gym 120^b 3, 125^b 8, 32, 131^a 28, 131^b 36, 144^a 15.

svój, suus: w czas fwoy I 3; w hnyewie fwem a w rydany fwem II 5; z hory fwatey fwey III 5; fwateho fweho IV 4; yazyky fwymy V 11 atd.

svrci, projicere: fwrzmy f nas gho II 3; de- jicere: fwrhl fyemye CV 27; w ohen fwrzeff ge CXXXIX 11.

svrchní, altissimus: nawrat fwrchnyemu fbytye XLIX 14; summus: na fwrchnych horach LXXI 16; excelsus: wzbudyl fwrchnyeho LXXVII 17; buoh fwrchny LXXVII 35.

svrchovati, perficere: fwrchowal fy chwalu VIII 3; gyez fy fwrchowal X 4; Swrchuy chod moy XVI 5; Genz fwrchowal nohy me XVII 34; Swrchowal fy gym XXX 20 atd.; consummare: fwrchowachu mne CXVIII 87. —

svrchovaný, perfectus: myfieczech fwrchowany LXXXVIII 38; Swrchowanym nena-wydyenym CXXXVIII 22; Swrchowany boh, fwrchowany czlowyek 90^b 18; fwrchowany fv skutczy 112^a 7. — svrchované, perfecte: abichom fwrchowanye mlouah 121^a 6.
svrchu, desursum: Przywolal nebe fwrchu XLIX 4; desuper: fwrchu LXXVII 23; supra: fwrchu rzeczeno gef 90^b 1.
sýc, nycticorax: fycz w chyflech CI 7, 124^b 30.
syn, filius: fyn moy gfy II 7; Synowe lyd-fczy IV 3; fyn czlowieczy VIII 5; tyezeta fynow lydfkich X 5 atd.
synów, filii: dyedyna fynowa CXXVI 3; ofoba fynowa 89^b 34; fynowo bozftwy 89^b 35, 36.
synový, filiorum: na(d) fyny fynowymy CII 17.
sýr, caseus: yako fir 134^a 30.
Syrie, Syria: mezopota(m)y a fyryta (sic) myesta 48^b 10.
sytořt, saturitas: pollal fytořt w duffe gich CV 15.
syty, saturatus: acz nebudu fyty LVIII 16.
széci, incendere: Szezhly ohnyem fwatynu twu LXXIII 7; Sezzena ohnyem LXXIX 17; comburere: fzeha lef LXXXII 15; fzehage hory LXXXII 15; plamen szehl hrziefnyky CV 18; hornye zaklady fezze 112^b 35; viz z z é c i.

Ščastný, Felix: S. řczařtneho 8^a 31.

ščedrost: řcedrořt 52^a 25.

ščedry: řcedry wecz 12^a 25.

ščenátko, catulus: z prořtrzie(d)ka řczenat-kow LVI 5.

ščeně, catulus: yako řczenye lwowe XVI 12.

Ščepán, Stephanus: řczepana 1^a 3, 8^a 3, 4, 12^a 27; S. řczepane 117^b 7.

ščit, scutum: řfczytem V 13, 132^a 39; Pochwat řfczyt XXXIV 2; řfczity zezze XLV 10; řfczyt LXXV 4; řfczytem obklyczy tye XC 5.

ščititi řě, erubescere: przed tobu řfczity fe 134^b 41.

Šebastian: řebastiana mv. 1^a 21; S. řebastiane 117^a 24.

šeptati, susurrare: Proty mnye řfeptachu XL 8, 135^a 25.

řest, sex: řfeřt 1^a 9, 29, 6^a 32, 12^a 33; řfeřt leth 116^b 21.

řestnářt, sedecim: řfeřtnařt 1^a 33, 5^a 33, 7^a 33, 11^a 32.

řestý: řeřte (řnamenie) 84^b 25; řfeřta hodyna 92^b 17.

říje, cervix: řzrezze řfyge CXXVIII 4.

řimon, řimoniř: řymonyře a ludy 10^a 29; řymona 117^a 34.

říp, sagitta: řfpy fwe horuczemy doczynyl VII 14; vřpawyl řfpy X 3; pollal řfpy fwe XVII 15; řfypowe twogy XXXVII 3; řypowe twogy ořřzy XLIV 5 atd.

řirokost, latitudo: wywdyl mnye na řfrokofřt XVII 20; chodych w řfrokofřty CXVIII 45.

řiroký, spatiosus: na myeřte řfrokem XXX 9; morze řfroke rukama CIII 25; řatus: řfroke kazanye CXXIII 96; řatitudo: vřlyřřal mnye na řfrocze CXVII 5.

řkoditi, nocere: nycz nam nebud řkodity 20^b 8; řěz nam řkody 124^b 8, 9.

řkolastika: řwat. řkolařřty 2^a 11; S. řkolařřka 118^b 1.

řlechřic, nobilis: řflechřycze gich CXLIX 3; 143^a 36.

ř (enklicřké): nebot XV 1, CXVIII 35; zet řem, zet nenye 113^b 5, 6; v. ti.

řábor: řabor a ermon LXXXVIII 13.

řáhnúti, trahere: řahnvczymy na zemy 113^a 1.

řajnice, occulta: ředy w řaynyczech IX 29; řřzyřely w řaynyczech LXIII 5; pene-trale: w řaynyczech řkadow CIV 30.

řajný, occultus: od řaynych mych řczyřt mye XVIII 13; řaředa w řayn(y)e IX 30; řczynyl w řaynye CXXXVIII 15; řayne řzewyl řy mnye L 8 atd.; w řaynye (řn abscondito) 111^b 10. — řajně, secreto: Omluwugyczieho řaynye C 5.

řak, tako, takř, sic: Ne řak I 4; řak XXXIV 14, XLVII 11, LVII 10, LX 9, LXII 3 atd.; řta: 90^b 5; řako: 90^b 1, 131^a 24, 145^a 39;

řaliter: řak CXLVII 20; řt: řakř CXVIII 90.

řake, quoque: 36^a 22, 90^b 7, 113^a 38, 116^a 6. — řakěř, řta: XLI 2, LXIV 10, LXXXII 16, CXXII 2, CXXX 2 atd.; řic: XLVII 9; řnim: LXXXVIII 6; řimiliter: LXVII 7, 19^b 24, 20^b 7 atd.

řakto, řta: 16^b 25, 29^a 3, 55^a 33 atd.

řaký, řakř, řalis: nyeczřo řakeho 63^a 2; řakyz řyn, řakyz řuch řwaty 89^b 38; w řak-řych 109^a 8, 142^b 4.

řalov, putredo: řenz yako řalow na řzraweny řem 136^b 4; řalowu řzeka řem 139^a 34.

řam, řamo, illic: řy řu byly řam LXXXVI 4;

řam řzhnyezdye CIII 17; řwřdyl řam CVI 36; řam řy gfy CXXXVIII 8; řazuzy řamo CIII 25; řamo řlodye CIII 26; řamo ředyeli CXXI 5; řamo řakal CXXXII 3; řamo řmy ředyeli CXXXVI 1 atd.; řiluc: řam wy-wedu řoh CXXXI 17; řamo wzeřřly CXXI 4; řamo řzywede CXXXVIII 10.

řancowati: řanczugycze řzyedy řkrzynku 29^a 1, 2.

řanenský, řaneos: na poli řanenřkem LXXVII 12, 43.

řarsenský, řar(s)ký, řarsis: řzepes řlodye řarřenřke XLVII 8; řkadowe řarřczy LXXI 10.

řázati, interrogare: wyeczki řeho řyezeta řynow lydfkich X 5; řhofpodyn řyezē řra-řeho X 6; řazachu mnye řřřřř 11; řamo řazachu řas CXXXVI 3.

řbáti, reputare: ře řbaz řeho CXLIII 3.

řéci, řuere: řekly wody LXXVII 20, CIV 41; řřala woda řekucze 110^a 28.

řehdy, tunc: řehdy wřmluwy II 5; řehdy řezkalen řudu XVIII 14; řehdy řzygmell obyety L 21; řehdy wřlozye L 21; řehdy obraty řy LV 10 atd.; ergo: řehdy řez wyny LXXII 13; ředen řehdy 90^a 37; řeft wedy řehdy 90^b 10; ecce: řehdy řrodyl řeřpawē VII 15, 133^a 33; řehdy řzech řřřřř 8.

řelcový, řituli: w řodobenřtwe řelczowe CV 20.

řele, řitulus: wřlozye na řaltar řelata L 21, 124^a 40, 140^b 32; nad řele nowe LXVIII 32.

řelec, řitulus: Obklyczy řy mnye řelczy řmnozy řřřřř 13; řřřřřkuoczē řy yako řelec řřřřřřř 6; řewezmw řelczow XLIX 9; řczynychu řel-řcz CV 19.

řelci: řokropowaty řy řwry řelczy 66^b 25.

tělesenství, incarnatio: tyelefenství 90^b 7.
těleštný, corporis: Od nečistoty těleštné 118^b 26; **carneus:** zdali těleštné oči twogí gfu 134^a 5. — **těleštně:** kterež tyeleštnye ma 127^b 35; wštati těleštnye my geft 133^b 31, 32.

tělo, caro: šquetlo tyelo me XXVII 7; tyelo me odpoczyne XV 9; w tyele mem XXXVII 4, 8; czo mye vczyny tyelo LV 5; wšfelyke tyelo LXIV 3; **vulva:** z ženškeho tiela 139^b 35; **pellis:** przigmu tielo fwe 139^b 21; **corpus:** s tyely fwymy 90^b 42; f mym tielem 128^a 10; **uterus:** z tiela 139^b 38.

temnice, tenebrae: w temnyczý sedye 115^a 17, 144^a 11.

temnost, tenebrae: pokryly mye temnošty LIV 6; **caligo:** okliczenu smrtedlnu temnošty 140^a 6.

temný, tenebrosus: temna woda XVII 12; do zemye temney 140^a 5; w temnych LXXXVII 7; **obscurus:** w temnych CXLII 3, 126^a 24; **tenebrarum:** do zemye temney 140^a 7.

ten, iste: vczynyl to VII 4; W ofydlu tom IX 16; ktery geft to kral XXXIII 8, 10; zdo-bywa toho XLIII 22 atd.; ipse: ta nauczý XVII 36; ta mye vtyešlyla XXII 4; tey neny XXXVII 11; tye gfta przywedla XLII 3 atd.; hic: od pokolenye toho XI 8; czyny to XIV 5; od tyech XVII 18; Ten wezme XXXIII 5 atd.; is: tyem XXXIII 19; ten, genz LIV 13; znamo czynyly ta LXXVII 5; mezy tyemy XCVIII 6; ille: wštawyl to CIV 10; nad to (insuper) VIII 8; w temz (in idipsum) LXI 10.

tento, iste: Tento wolal XXXIII 7; wšynczy tuto LXXXIX 15; Tento buoh 110^a 11; lyd tento 110^b 20; dne tohoto 116^b 10 atd.; hic: Utera tato 89^b 28; tohoto šwieta, na tomto šwietie 122^a 17, 19; tento šwiet 127^b 35 atd.

tepati, occidere: Kdýz tepyefše ge LXXVII 34.

teprv: odpowedyel gemu teprv 36^b 34.

těšiti, lactificare: genz tyešly mladost XLII 4; prud tyešly myešto XLV 5; tyešlylo (wyno) frdcze CIII 15; abich se mohla twey my-lošti těšliti 124^b 9, 10.

těžký, gravis: dokudž yšte tyešškeho frdcze IV 3; w lydu tyežkem XXXIV 18; brzyemye tyežke XXXVII 5, 123^a 3, 137^a 34.

Thadej, Thaddaeus: S. thadei 117^a 1.

Theodor: theodora muczenyka 11^a 10.

Theodora: S. theodory 4^a 2.

Theodosia: Theodozie 4^a 3.

ti (enklit): nebo ty nemoczen sem VI 3; neb ty XL 5; on ty wedze zna XLIII 22; nebo ty XLV 11, LXXVI 18, XCIII 14; wštanu ty LVI 9 atd.; v. *z*.

Tiburcius: Tyburcie 4^a 15, 8^a 12.

tichost, mansuetudo: Pro prawdu a tychošt XLIV 5; nadejde tychošt LXXXIX 10; wšfley tychošty CXXXI 1; **benignitas:** tychošty twei LXIV 12, 141^a 29.

tichý, mansuetus: Oprawy tyche w šudye XXIV 9, 135^a 9; tyšly XXXIII 3; tyšly zdyedy zemy XXXVI 11; wšfyczy tychee vczynyl špaleny LXXV 10; Przygymage tyche CXLVI 6 atd.; **benignus:** tycha geft mylošt twa LXVIII 17; **mitis:** rozkošny a tychy LXXXV 5.

tisíc, mille: Nezbogym fe tylycze lydu III 7; defet tylyczow množštwye tylyczow radugyczých LXVII 18; nad tylycz LXXXIII 11; tylicz let LXXXIX 4 atd.

tkadlec, texens: Odrzezan geft yako od tkadlcze 108^b 30, 142^a 26.

tkáti, ordiri: kdýz gešfcze tczyechu mye 108^b 31, 142^a 27.

tláčiti, conculare: Tlaczyly mye neprzietele LV 3.

tleskati, plaudere: tlešš(cz)te rukama XLVI 2.

tlustost, crassitudo: tluštošt zemška CXL 7.

tlustý, crassus: wolowe gich tlušty CXLIII 14.

tma, tenebrae: položyl tmu XVII 12; ofšwyet tmy me XVII 29; Bud cziešta gych tma XXXIV 6; we tmye chodye LXXXI 5; we tmach LXXXVII 13 atd.; **obscurum:** ze tmy X 3.

točíš, scilicet: toczyš 52^a 23; toczyš 67^b 5, 71^a 2.

todie, ecce: Nebo t(o)dye XLVII 5; srov. *a* *todie*.

tolikéž, totidem: nocz tolykez 3^a 33, 9^a 32.

tolikrát: tolikrát rzyekal 27^a 2.

Tomáš: S. tomašly 118^a 4; vedle toho: f. thomy 7^a 4, 12^a 21, 30; S. thoma 117^a 29.

topazion: nad zlatto a topazyon CXVIII 127.

toti, toť, ecce: toty da LXVII 34; toty w pokogy 109^a 10, 142^b 6; Tot oczý XXXII 18; Tot v myeru pošlawil XXXVIII 6; tot gdu XXXIX 8; tot rtoma XXXIX 10; Tot we-dye L 7 atd.; srov. *a* *toť*.

tovariš, socius: S. Syxta s towarýšly 8^a 7; S. czyryaka s towarýšly 8^a 9; f twimy towarýšly 117^b 33, 34, 35.

tovariška, socia: šwymy towarýškamy 118^b 9.

tovaryšstvo, socii: S. Bonyfacie s geho towarýštwē 6^a 6; maurycie z towarýštwem 9^a 23; S. Remygie s towarýštwem 10^a 2; S. Dyonyzie s Towaryštwem 10^a 10.

trápati, vexare: diabel gey trapyl 52^a 2.

tráva, gramina: na travu 112^a 4.

třeba, opus: trzeba geft 89^b 23.

třenovník, mola: třilienownyky lwowe złame LVII 7.

třepina, testa: Zšechla yako třepyna šyla ma XXI 16.

třes, tremor: Strach a třyes przyšly LIV 6.

třesenie, quassatio: prziešta třešeny CV 30.

třeskota, tremor: obdržala třeškota 110^a 14.

třesktání, castigatio: třeškanye me LXXII 14.

třesktati, corripere: any w hnyewye twem třeškcy mne VI 2, XXXVII 2, 121^b 25, 122^b 33, 132^b 2, 137^a 24; pro nešprawednošt třeškalt fy czlowyeka XXXVIII 12; budem třeškany LXXXIX 10; třeškcy wlašty XCIII 10 atd.; **castigare:** Třeškcy třeškalt mye CXVII 18.

třest, calamus: třešt pyłaržowa XLIV 2.

třetí, tertius: Trzyetye (znamenye) 84^b 24; třety den wštal 90^b 35; třety hodyna 91^a 8.

třeva viz střeva.

trhati, trhnúti, rapere: yako lew trhage XXI 14; at on nethne XLIX 22.

třie, tres: ne třzie wyeczny 90^a 7; ne třzie neštworzeny 90^a 9; any třzie 90^a 10; ne třzie 90^a 13, 18, 38, 39; trzy bohy 90^a 27; trzy ofoby 90^a 43 atd.

trīdceti, trīcet, triginta: trzydzieci 1^a 1, 4^a 1;
Trziczety 2^a 1; trzidczat, trzidczet 3^a 1;
trzedczety 5^a 1 atd.
trīesti sē, trepidare: tu gfu trzyešly fe štra-
chem XIII 5, LII 6; tremere: kaze sie gie
trzyešly CIII 32.
trn, spina: kdyz zbudugy trnem XXXI 4,
122^a 37.
trnie, spinae: rozumyely trnye waffe hloha
LVII 10; ohen w trny CXVII 12.
trojice, trinitas: od fwatey trogycze 16^a 35;
w trogicyz a trogyczy w gednotye 89^b 29,
30; w tey trogyczy 90^a 41; aby trogycze
w gednoty a gednoft w trogicyz czytena
byla 90^b 2, 3 atd.
trpělivý, patiens: Buoh fudy geft trpielywy
VII 12, 133^a 26; trpyelywy LXXXV 15,
CXLIV 8; dobrze trpyelywy budu XCI 15.
trpěti, pati: hlad budu trpyety LVIII 7, 15;
wšiem nafyle trpieczym CII 6; czyny na-
fyle trpieczym CXLV 7, 130^b 12; nafyle
trpym 109^a 1, 142^a 38 atd.; sustinere: pro
tye trpyech vkory LXVIII 8; trpyel sem
tebe CXXIX 4, 125^b 30, 129^b 4; Trpyela
duffe ma CXXIX 4, 125^b 32, 129^b 5; muk
trpjeti 131^a 6 atd.
trstinný, arundinis: Lay zwierzatom trfty-
nym LXVII 31.
trúba, tuba: Trubte na now w trubu LXXX 4;
w trubach dutych XCVII 6; hlafem trubys
XCVII 6.
trúbiti, buccinare: Trubte na now w trubu
LXXX 4.
trubný, tubae: w hlafu trubnem XLVI 6;
w zwuku trubnem CL 3, 143^b 7.
truchlost: poruczege truchloft 47^a 32; truchloft
y zamutek 124^b 2; w truchloftech 76^a 4.
tu, ibi: tu mye poltawyl XXII 2, 131^b 4; Tv
fu letely XXXV 13; Tv bolešly XLVII 7;
tu fye wzwelelymy LHV 6 atd.; illic: tu
XIII 5, XLIX 23, LII 6.
tučnost, pinguedo: Iako tucznošty napln fye
duffe LXII 6, 141^b 15; adeps: krmyel ge
z tucznošty LXXX 17; tucznošty obylnv
nakrmuge CXLVII 14.
tučný, pinguis: zdwyz twa tuczna bud XIX 4;
bykowe tuczny XXI 13; wšlyczny tuczny
f zemye XXI 30; hora tuczna LXVII 16;
zby tuczne gich LXXXVII 31.
tuk, adeps: tuk fwoy zatworzyly XVI 10;
yako z tuku LXXII 7.
túl, pharetra: vprawyly šlypy fwe w tule X 3.
tuto, hic: tuto budu bydyty CXXXI 14;
Tuto fye dokonawa 116^b 19; Tuto fe po-
czyna 117^a 1; Tuto fe poczynagy 121^b 17;
tuto poruczis 128^a 12 atd.
tůžebný, miseriae: do zemye tuzebney 140^a 7;
den tuzebny 140^a 17.
tůžiti, anxiari: kdyz tuzyše frdcze me LX 3.
tvář, vultus: rownoft wydyla twarz gehu
X 8; forma: Krafny twarzy XLIV 5; twarz yakubowu
XLVI 5.
tvůj, tuus: fbozye twe II 8; na lyd twoy
pohannaye twe III 9; šwyetloft oblyczege
tweho IV 17; przed oczyma twyma V 6;
mylošty tvey V 8 atd.
tvrditi, obdurare: nerodte twrditi frdecz
131^b 21.

tvrdost, firmamentum: hořpodyn twrdoft ma
XVII 3; fkutczy ruku gehu zwyestugy
twrdoft XVIII 2; Twrdoft geft hořpodyn
XXIV 14; twrdoft ma LXX 3; bude twrdoft
w zemy LXXI 16 atd.
tvrdý, durus: štrzyehl sem czieft twrdych
XVI 4; Pokazal fy lydu twrde LIX 5;
z škaly twrdye 112^a 40.
tvrze, firmamentum: polozil fy twrzy gehu
LXXXVIII 41.
ty, tu: fyn moy gfy ty II 7; vrodyl sem tye
II 7; dam tobye II 8; Ale ty, hořpodyne
III 4; Nebo gfy ty III 8 atd.
týl, tergum: za tyl 109^a 13, 142^a 9.
Tymotej, Thimotheus: Tymothea apofštola
1^a 25.
Tyr, Tyrus: z bydlyczymy w tyru LXXXII 8;
Tot tyry LXXXVI 4.
tyrský, Tyri: dczery tyrške XLIV 13.
týž: ale ty tyžz (idem ipse) wezdy gfy CI 28,
125^b 3; in id ipsum: w tez XXXIII 4; zmlu-
wieffe tez XL 8, 138^a 24.

u, apud: v tebe geft študnyce XXXV 10;
šchowana fu v mne 113^a 29; ad: zmodlym
šye v chrama fwateho CXXXVII 2; circa:
ořtala v mych zubuow 139^b 7. — u, in (před
retnicemi) v. v, ve.
ubósti, infigere: šlypowe twogy vbodeny fu
XXXVII 3, 122^b 35, 137^a 26.
ubuditi, excitare: vbuzen geft LXXXVII 65.
uctiti, honorificare: vcztyeny fu prziete-
le CXXXVIII 17.
účastek, participatio: vczaftek geft w nyem
CXXI 3.
účastný, particeps: Uczafcen yaz sem CXVIII
63.
učenie, studium: zwgeřtuyte vczenye gehu
IX 12; w uczeny šwem XIII 1; doctrina:
Prorošty vczenye me 112^a 1; scientia: Kv
dany vczeny 115^a 10, 144^a 5.
učeník: S. Yeronyma vczenyka 9^a 31.
učený, eruditus: vczene frdczem v mudrošty
LXXXIX 12.
učiněnie, factura: w uczynyeny twem XCI 5;
factum: w uczynyeny ruku twu CXLII 5,
126^a 30; z vczenyeny fwych 90^b 43; k uči-
nyenye gych (ad faciendum) CII 18; Czas
vczenyeny (faciendi) CXVIII 126; k uči-
nyeny mylošty 114^b 35, 143^b 31 atd.
učinitel, factor: Odřupil vczenytele šweho
112^b 8.
učiniti, facere: czozkoly vczyny I 3; řpafena
mye vczeny III 7, VI 5, VII 2, XI 2; any
kto řpafena vczenye VII 3; acz sem vczynyl
to VII 4 atd.; agere: bezpecznye vczynym
XI 6; den fwateczny vczenye tobye LXXV
11; parare: vczynyl fy krmy LXIV 10,
141^a 24; vczynyty řtol LXXVII 19, 20; Tys
vczynyl oprawyřla XCVIII 4.
učistiti, mundare: od tainych mych vczyřt
mye XVIII 13.
učiti, docere: vczy rucze me XVII 35; vczyty
bude XXIV 9; řtrachu vczyty budu XXXIII
12; Uczyty budu czieřtam L 15; vczyřl fy
mye LXX 17 atd.; erudire: uczte fye řu-
dyty II 10.
učiti: neuczigi 133^b 29.
udarmiti, frustrari: nevďarmy gehu CXXXI 11.

udeřiti, percutere: vderzył opoku LXXVII 20; uderzył neprzatele fwe LXXXVII 66; vderzyła neprzetele 110^a 23; Uderzył fy hlauw 111^b 3; yaz vderzy 113^b 7.

udiviti, mirificare: wdywyl myłoft fwu mnye XXX 22.

ufati, sperare: uffayte w hospodyna IV 6; vffaty budu w tye IX 11; yaz vffaty budu XII 6; fpałeny czynił vffagycze w tye XVI 7; w tye fu vffaly XXI 5, 6 atd.; confidere: gyz vffagy wen II 13; W hospodyna vffagy X 2; w tie vffagy XXIV 2; vffagy w nych CXXXIV 18; Nerodte vffaty CXLV 2 atd.; exultare: budu vffaty LXII 8.

uhaněníe, confusio: vhanyenye oblyczege XLIII 16.

uhaniti, confundere: Uhanyenye budte XXIV 4, XXXIV 4, 134^b 35; Nevhanyenye budu XXXVI 19; vhanyl fy ny XLIII 10; vhanenyen fu LII 6; nebudu vhanen CXVIII 6 atd.

úhlavný: vchoual vhlavneho hrziecha 146^a 1.

uhl, carbones: vhle wznýalo fye XVII 9; vhle ohnywe XVII 13; vhle ohenne XVII 14; s vhlým zhvbugyczym CXIX 4, 129^a 1; Spadne vhle CXXXIX 11.

úhlový, anguli: Kamen vczynen geft w hlauw vhlouw CXVII 22.

uhnúti sě, declinare: oczy swogy vftawily uhnuty fe w zemy XVI 11; Nebo vhnula fu fye na tye zlaa XX 12; vhnuly fie na mye nełprawednofty LIV 4.

uhybovati, declinare: vhybugyczieho ode mne C 4.

ucho, auris: vffyma przyełyff V 2; vffýffalo vcho IX 38; Wffyma zwýez XVI 1; przykłon vcho XVI 6; w ucho geho XVII 7 atd.

uchovati: Racz ny vchowati ode wfleho hrziecha 126^b 38; Abi tie vchoual vhlavneho hrziecha 146^a 1.

ujednati, disponere: vprauw vgednaly LXXXII 6; wfełtye vgednal LXXXIII 6; praeparare: vgednana bude wyera w nych LXXXVIII 3.

ujieti, tenere: Mdloba vgýe mye CXVIII 53; possidere: genz vyal y vczynyl tye 112^a 16.

ukáranie, improprium: zpomen ukaranye tweho LXXIII 22.

ukáratí, exprobrare: vkaraly fu my XLI 11, 139^a 1, 2; vkaraly gfu neprzetele LXXXVIII 52; giz fu vkaraly promýenyenye LXXXVIII 52; vkaraly my CI 9, 124^b 33; impropiare: Dokudze vkaraty bude neprzetel LXXXIII 10; neprzetel vkaral hospodynú LXXXIII 18.

ukázati, ukazovati, demonstrare: Czełty tye vkaż mnye XXIV 4, 134^b 37; ostendere: vkazy gemu fpałytele XC 16; indicare: nocz noczy vkazuge XVIII 3; wyeru gym vkazuge 22^b 36; scribere: vkazugeł złořtı 136^a 38. — ukázati sě, apparere: vkazy fe przyed tobu XVI 15.

úkora, opprobrium: pro tye trpyech vkory LXVIII 8; vkory vkarugyczych tobye fpały fu na mye LXVIII 10; Pomny vkory LXXXVIII 51; improprium: Ty wyełł vkoru mu LXVIII 20; vkory czekalo frdcze me LXVIII 21.

úkorníkův, exprobrans: Od hlařu vkornýkova XLIII 17.

ukorovati, exprobrare: vkory vkarugyczych fpały fu na mye LXVIII 10; odpowýedye vkarugyczym CXVIII 42.

ukrátiti sě, breuiari: dny mogli vkratie fe 139^a 22.

ukrocovati, compescere: vkroczy LXXXII 2.

ulice, platea: nezhyula z ulycz LIV 12; w ulczyech CXLIII 14.

uličný, platearum: jako blato vlyczne XVII 43.

uložiti, disponere: Czoz vlozył ku abrahamovy CIV 9; fundare: vlozył fy gye CXVIII 152; constituere: Vlozył fy roky geho 136^b 30; vlozył my czaff 137^a 4.

umazanec, Christus: f umazanczem twym 111^b 2.

umdlenie: W umdleny (in deficiendo) duchu 144^a 30.

umdliti, infirmare: vmdlena geft LXVII 10.

uměníe, scientia: nocz noczy vkazuge umýeny XVIII 3; czyly geft vmyenye na wyfołty LXXII 11; vcyz vmyeny XCIII 10; vmyeny vcz mye CXVIII 6 atd.

umenšiti, minuere: Umenšyl fy geho VIII 6; nebudu vmenšlyny XXXIII 11; diminuere: vmenšlyny fu prawdy XI 2; minorare: Umenšyl fy dny LXXXVIII 46; řkotu gych nevmenšyl CVI 38.

uměti, scire: vmye radowane LXXXVIII 16.

umíratí, mori: gyz v bozie vmyeragi 130^a 8, 140^a 11, 12.

úmluva, eloquium: Umluwy hospodynowy XI 7.

umnožiti, abundare: vmnožil LXXVII 33; vmnozgy CXLIII 13; multiplicare: Nerodte vmnozyty 109^b 8.

umřieti, mori: kdy vmrže XL 6, 138^a 19; Nevmrú CXVII 17; chtyel vmrżety 23^b 5; kdiz chtyel vmrżety 111^b 36.

umřicový, mortuorum: gedly gfu pořwyeczenynu vmřicowu CV 28.

umřlý, mortuus: jako vmřly XXX 13; vmřle 131^a 26; vmřli človiek 137^a 6.

umřviti, mortificare: vmřvtyty CVIII 17.

umřzkovati, abominari: vmřzkowal fem CXVIII 163.

umučenie, passio: Ludmyłly vmuczenye 9^a 17; od bozyeho vmuczenye 50^a 29, 53^b 24.

umučený: w boha, ihū crřta vmuczeného 64^b 37.

umýti, umývati, lavare: rucze swogy vmyge LVII 11; vmywal fem rucze mogy LXXII 13.

únor, Februarius: Unor 2^a 1.

upadnúti, incidere: upadł w dol VII 16, 133^a 36; upadly wen LVI 7; cadere: upadne w nye XXXIV 8.

úprava, testamentum: vprauw vgednaly LXXXII 6; Odwratyl fy vprauw LXXXVIII 40; Pomnyety bude vprawy fwey CX 5; kazał vprauw fwu CX 9.

upravenie: k upraveny (ad dirigendos) noh 144^a 12.

upraviti, upravovati, parare: w nyem vprawy fudy VII 14; Uprawył ťtolecž IX 8; vprawyly řřpy X 3; Ořydlo vprawyly LVI 7; vprawył fy LXVII 11; Upraven ťtolecž twoy XCII 2 atd.; praeparare: Hlař vprawygyčy XXVIII 9; aedificare: vpravena bude LXXXVIII 3.

LXIII 6; Utwrd fye ruka LXXXVIII 14; vtwrdl okřřl zemřky XCII 1; vtwrdyl zemy CXXXV 6 atd.

uvázati sě, possidere: wenz fy fye uwazal LXXIII 2; vwyez fye w fynty LXXXVIII 11; wvazal fy fye w ledwie me CXXXVIII 13. uveličiti, magnificare: uwelyczłl prze(l)fczenye XL 10, 138^a 33.

uvěřiti, credere: uwyerzyl fłowom CV 12. uvěsti, deducere: uwed mye v prawdye V 9; flawu v prach uwed VII 6, 133^a 9; v prach smřtelny wwedł fy mye XXI 16; w nyczcz uwedell wřlyczky LVIII 9; w nyczcz wwele CVII 14 atd.; inducere: Uwedł fy ny w ofydlu LXV 11; wwedł zapadnyeho LXXVII 26; wlny uwedł fy na mye LXXXVII 8; neuwod naff w pokuffeny 119^a 35, 126^b 34, 130^a 36 atd.; educere: uwedł fy ny w rozwlazeny LXV 12; introducere: Uwedell ge 110^b 21.

uwrći, projicere: w tye uwrzen fem XXI 11. uzda, frenum: W ohlawye a w vzdye XXXI 9. 122^b 13.

uzdravitel, salutaris: od vzdrawítele fweho 112^b 9.

uzdraviti, sanare: vzdrawmye VI 3; vzdrawyl fy mye XXIX 3; vzdraw duffy mv XL 5; vzdraw zetrřlyeny gegye LIX 4; vzdrawuge nemoczy CII 3 atd.

uzřenie: K uzřzeny (ad videndum) CV 5.

uzřieti, videre: uzřzym V 5, VIII 4; oczy vzřzenye (m. vzřzyta) rownořt XVI 2; vzřzymy řwyetlořt XXXV 10; vzřzyłl XXXVI 34; Uzřzye mnozy XXXIX 5; Ony vzřzewřle dywyly fye XLVII 6 atd.; aspicere: acz vzřziel fem LXV 18; nevwřzy człowyyeka 108^b 25.

užitečný: zalm dobry a wzřteczny 40^b 31.

užitek, utilitas: Ktery wzřtek moy XXIX 20.

užiti: day my wzřty tweho gmena 122^a 23.

v, ve, vu, in: w radie I 1, 5; w zakonu I 2; w czas I 3, CIII 27; w řudu I 5; w gedno II 2; we mnořtwy V 8; we wřřley zemy VIII 2; we rtu řřtywu XVI 1; upadly wen LVI 7; we krwy LXVII 24; wu geřřech 111^b 24 atd.; cum: w řřachu II 11; ad: w chramu V 8; W nyczem XIV 4; intra: we mnye CVIII 22.

Václav: řw. Wacławla 3^a 5, 9^a 29; S. wacławle 117^b 27.

váha, statera: u wahach LXI 10.

Valentin: Swateho walentyňa 2^a 15.

Valerian: S. waleryana 1^a 30; Tyburcie a waleryana 4^a 15.

válka, bellum: genz geřt na walcze 145^b 5, 6. var, aestus: ohen a war 114^a 13.

vařený: w oley warzeneho 5^a 7.

varhany, organum: u warhanyech CL 4, 143^b 10, 11.

Vavřinec, Laurentius: S. wawřyncze 8^a 11, 18, 117^b 9.

vázati: giez hrziechow rzetiez wieze 127^a 35.

včela, apis: jako wczely CXVII 12.

včerajši, hesternus: den wcczerayřly LXXXIX 4.

vdáti, tradere: Wdan fem LXXXVII 9.

vdova, vidua: řudy wdow LXVII 6; wdowy gich LXXVII 64; Wdowu zahubylly XCIII 6;

zena geho wdowu (bud) CVIII 9; Wdowy gegye pozehnage CXXXI 15 atd.

věc, causa: vczynyl fy wecz mu IX 5; v wyecz mu XXXIV 23; rozeznai wyecz mu XLII 1; řud wyecz mv LXXIII 22; res: wyecz horzku LXIII 4; Newykładach wyeczy C 3; negotium: od wyeczy chodyecze we tmye XC 6.

weceti: I wecz (ait) 112^b 23.

večer, vesper: K weczery XXIX 6, LVIII 7, 15; weczery fye zkochaff LXIV 9, 141^a 19; weczery řpadny LXXXIX 6; az do weczera CIII 23, 105^b 33, 36 atd.

večerní, vespertinus: řwyeczenyna weczerye CNL 2.

věčnost, aeternum: na wyecznořt IX 6, 8, 37, XIV 5, XXXVI 18, 28, XL 13, XXIX 7, 13, XXX 2, XXXII 11, LXXXVIII 2, 3, 5, 29, 37, 38 atd.; aeternitas: od czyeřt wyecznořty 111^a 19; magnificentia: wyecznořt geho LXVII 35; az na wicznořt (in sempiternum) CV 31; Ne na wicznořt (in perpetuum) CII 9.

věčný, aeternalis: wrata wyeczna XXIII 7, 9; aeternus: ot hor wyecznych LXXV 5; leta wyeczna LXXVI 6; w řřaweny wyeczne CIV 10; U pamyety wyeczney CXI 7; na czieřty wyeczney CXXXVIII 24; coaeternus: wyeczna czelřt 89^b 37; w rzad wyeczny 90^a 43; sempiternus: ruhotu wyecznu dal gym LXXVII 66; wiczny řřach 140^a 9; perpetuus: Od wyeczney řmřti 118^b 22; řwřetlořt wyeczna 128^b 8, 131^a 28, 131^b 36, 144^a 15; saeculi: hory wyeczny 111^a 17; inferni: neday muk wicznych řřięti 131^a 6.

wedě, enim: řziel wyde IX 31; Anyt wyde XLIII 4; Any wyde XLIII 7; řpafyl fy wyde ny XLIII 8; on ty wyde zna XLIII 22 atd.; vero: Ony wyde znamenaly XXI 18; wedie řnyhed XXXVI 20; Ty wyde nenawydyl fy XLIX 17; Ony wyde na prazno řředaly LXII 10; yaz ty wyde CIII 34 atd.; nam: I nebo wyde on LXI 3; nonne: Wyde ty CVII 12.

wěděti, scire: A wyetz IV 4; Přředloř mylořt wy(e)duczym tebe XXXV 11; ty wyeřl nemudrořt mu LXVIII 6; Ty wyeřl wkoru mu LXVIII 20; kako buoh wye LXXII 11 atd.; ignorare: gehoř newye XXXIV 8; newye komu XXXVIII 7.

vejdenie, introitus: řřřez weydeny tweho 129^a 29.

vejvoda, dux: weywoda moy LIV 14; weywody gich LXXVII 28; weywoda geřt gich CIII 17.

vejvoditi, militare: w nychzto weywoři (sic) 137^a 7, 8.

věk, saeculum: na wyek y wřky IX 6, XX 7; na wřky wyeky IX 37, XXI 27; na wyeky y wyeky wyekom XV 5; ot wřka řřu XXIV 6 atd.; na wyeky (in aeternum) V 12, LX 8, LXXXIV 6 atd.; na wřky (in finem) 131^a 2.

welebnost, magnificentia: welebnost w řwyeczeny XCV 6; řpowyed a welebnost CX 3; Dayte welebnost bohu 112^a 6.

weličenřtvy, magnificentia: Welyczenřtwy řřawı CXLIV 5.

- veličiti, magnificare: at neprzylozy welyczty fye IX 39; Welyczte hołpodyna XXXIII 4; wlietky wlafty budu welyczyty geho LXXI 17.
- veličnost, magnificentia: hlas hołpodynow u welycznofty XXVIII 4.
- veličstvie, magnificentia: slawu welycftwe CXLIV 12.
- veličstvo, magnitudo: welyczftwo twe LXX 8.
- velikonocni: modlitba welikonoczny 144^b 25, 26.
- velikost, magnificentia: welykoft twa na nebesa VIII 2; czoz fy czynyl welykofty LXX 19; Rozmnozył gfy welykoft LXX 21; majestas: buoh welykofty XXVIII 3; gmye welykofty geho LXXI 19; Plna fu welykofty 115^b 31, 32; magnitudo: Podle welykofty lokte LXXVIII 11; welykofty geho neny konce CXLIV 3; podle mnozftwe welykofty geho CL 2, 143^b 5; u welykofty 110^b 17; magnalia: wczynyl welykofty w egyptye CV 21.
- veliký, multus: nebo geft welyky (hrzyech) XXIV 11; od femna welykeho XXXIX 11; da fylu welyku LXVII 12; u bezdena welykeho LXXVII 15; magnus: Uelyka geft slawa XX 6; welyku krafu wlozil fy nan XX 6; w koſtele welykem XXI 26; welyka mnohoft XXX 20; we zborze welykem XXXIV 18 atd.; validus: burze welyka XLIX 3; copiosus: welyke v nycho wykupeny CXXIX 7, 125^b 39, 129^b 12.
- velmi, valde: welmy VI 4, 11, XXX 12, LXXVII 59, 121^b 31, 127^a 21, 132^b 30; welmye 122^a 14, 17, 18; yazyk welmy mluwny (magniloquus) XI 4; vehementer: welmy wzwyſſeny gfu XLVI 10; wzwelyczen fy welmy CIII 1; nimis: welmy hluboka myſlenye XCI 6; hrzeſſila fem welmy 134^a 38, 43, 136, 6, 8, 9, 13; multum: welmy bydyla CXIX 6, 129^a 6.
- velryb, cetus: welrybowe 114^a 36.
- ven, foras: wen byezyechu XXX 12; Wyndyeffe wen XL 7, 138^a 23.
- věriti, credere: Wyrzy wydety dobro XXVI 13; newyerzeczne LXVII 19; newierzyly v buoh LXXVII 22; newyerzyly dwóm geho LXXVII 32; Newierzyly ſłowu CV 24 atd. — věřící, credibilis: Swydeczftwe twa wyerzeczne wczynyena fu XCI 5.
- věrný, verus: ſudowe wyerny XVIII 10; wyerneho fyna 116^a 4; verax: wyerny LXXXV 15; fidelis: ſwydeczftwe wyerne XVIII 8, LXXXVIII 29; wyerny nalezony gfu LXXXVII 37; ſwydek wyerny LXXXVIII 38; k wyernym zemye C 6 atd.; creditus: neny wyeren z bohem duch LXXVII 8; iuſtus: wyerny 112^a 10; wyerna dyela 127^b 19. — věrně, fideliter: wyernye 90^b 8, 9, 91^a 5, 124^b 11.
- ves, vicus: we wfy zyf 45^a 18.
- veselé, laetitia: dal fy wefele IV 7; Nawrat my wefele L 14; v wefely XCIX 2; na poczatecze wefele CXXXVI 6; gaudium: vtyeffylſ gey u wefely XX 7; Sluchu daſſ wefele L 10, 124^a 7, 140^b 1; naplnyena fu wefelym CXXV 2; u wefely 108^b 1; exultatio: W hlafu wefele XLI 5; u wefely XLIV 16, CIV 43, CVI 22; zalozena geft wefelym XLVII 3 atd.; exaltatio: Wefele bozye CXLIX 6, 143^a 31.
- veseliti se, exultare: wefelete fye gemu II 11; wefelety fe bude XIII 7; wefelete fye XXXI 11, XXXII 1; At fye wefele XXXIV 27, XXXIX 17 atd.; laetari: wefelete fye XXXIII 3, LXVIII 33; wefelety fu fie CVI 30; materz wefelecze fye CXII 9; At fye wefely CXLIX 2; gratulari: gyz fye wefele zlemu memu XXXIV 26; supergaudere: Newefelte fe mnv XXXIV 19.
- veselý, exultationis: w hlafu wefelem XLIV 2; rtoma wefelyma zchwale tye LXII 6, 141^b 16; iucundus: zaltarz wefely LXXX 3; Uefely czlowyek CXI 5; kako wefele CXXXII 1; wefele chwalenye CXLVI 1.
- věsti, deducere: W nyczem weden geft XIV 4; wedl ge w nadyegy LXXVII 53; wedl ge CV 9; educere: wedl wodu LXXVII 16; (z)wyezyeny bil weden 24^a 36; ducere: wedly ny CXXXVI 3; wyezyne ſwe weſty kazal 80^a 22; weſty zydy kazal 111^b 35.
- veš, s přívěsky: -cek, -tek, -cen, -ken, -cken, -tken, -chen, -cheren, omnis: wſſytkny II 13; zbyl wſſeczky III 8; wſſyech V 7; wlietky V 7; mezy wſſiemy VI 8; wſſychny XXXI 11; ze wſſieho LIII 9; wſſyemu LXX 18; wſſyechen lyd 31^a 8; za wſſiecherny duſſe 131^a 25 atd.; universus: we wſſey zemye VIII 2, 10; wſſetky podal VIII 8; wſſyeczko ſemy XXI 24; wſſychny XXIV 3 atd.; totus: we wſſiem ſrdczy IX 2, LXXXV 12, CX 1 atd.; cunctus: wſſiech dny 109^a 23, 142^b 18; wſſye fyly 115^b 25; singuli: przieſe wſſye dny VII 12, CXLIV 2, 116^b 7 atd.; ullus: beze wſſyey neſprawedlnofty 112^a 9.
- vetchý, vetus: odehydu wetcha z vft 109^b 10.
- větrný, aëris: na oblaczyech wyetrnych XVII 12.
- větrový, ventorum: na perzy wyetrowem XVII 11, CIII 3; przied oblyczegem wyetrowym XVII 43, XXXIV 5, LXXXII 14.
- vězeň: wyezyne weſty kazal 80^a 22; incarceratus: Za wiezyne 120^a 28, 146^a 11.
- vězení, captivitas: odwraty wyezyne ofady LII 7; podal v wyezyne LXXVII 61; odwratyl fy wyezyne LXXXIV 2; Obrat wyezyne naſſe CXXV 4; v wyezyeny 101^a 2 atd.; carcer: kdiz (z)wyezyeny bil weden 24^a 35, 36; wyfyel z wyezyne 31^b 27; wyproſczen bil z wyezyne 44^a 35.
- vězenství, captivitas: yal fy wyezenſtwe LXVII 19.
- vezřeti, respicere: Uezyzy na neprzately me XXIV 19; wezyzy na mye LXVIII 17; Wezrel na modlitbu 125^a 17.
- vezvati, invocare: boha naſſeho wzowemy XIX 8.
- věž, turris: zwyefſtuyte v weziech gegych XLVII 13; wezie ſylnofty LX 4; u wezech CXXI 7; wezie ſilna 120^b 21; wezie moczna 126^b 35.
- vezdy, semper: Obezrzec hołpodyna wezdy XV 8; myſſenye przyed tobu wezdy XVIII 15; Oczyzy mogy wezdy XXIV 27 atd.
- vchoditi, intrare: newchod w ſud z ſluhu CXLII 2; w chram wchodil 27^a 1, 126^a 19.

vchozenie, ingressus: Wydyely wchozenye twe, a wchozenye boha meho LXVII 25; introitus: strziez wchozenye tweho CXX 8.
videnie, visio: mluwylu wydnyenye LXXXVIII 20; czo fem kdy shrzefila widyeny 122^a 25.
viděti, videre: wyz pokoru mu IX 14; aby newydyel IX 32; Wydyfl IX 35; rownoft wydyla twarz geho X 8; aby wydyl XIII 2 atd.; respicere: nyzke wydy CXXXVII 6.
vidomý: na neprzately wydome y newydomie 32^b 5, 6.
viac, vice, amplius: wyecz nebudu XXXVIII 14; Wyecze omyz mye L 4, 123^b 28; nepohnu fye wyecz LXI 3; nas nepozna wyecz LXXIII 9; nepomnyfl wyecz LXXXVII 6 atd.; majus: wyecze 90^a 42, 43; magis: Mylowal fy wyecze, nez LI 5; wiecze nez przybywaty LXXXIII 11; ultra: nebud rozpomanuto wiecz LXXXII 5; nevzrzy wyecz 108^b 25, 142^a 21; sedmkrat wyecze (septuplum) LXXVIII 12.
vice(?), posteriora: wyecz chrzebt geho LXVII 14.
viečky, palpebrae: wyeczki geho tyezeta fynow lydfkich X 5.
vierra, fides: v wyerze XXXII 4; krziefanfku wyeru 89^b 24; Uyera krziefanfka 89^b 28; wyera prawa 90^b 10; Tat gefł wyera 91^a 4 atd.; veritas: Mylofrdye a wyera vxtale fye LXXXIV 11; wendu u wyerze LXXXV 11; vgednaca bude wyera LXXXVIII 3; wyeru twu LXXXVIII 6; wyera twa LXXXVIII 9 atd.
vietr, ventus: gehoz mecze wietr I 4; wywody wyetr CXXXIV 7; wyetr wzchopi 136^a 35; yako wietr 139^b 29; auster: Przynefl polednyho wyetra LXXXVII 26; v wyetr poledny CXXV 4.
vigilie, vigilia: vyghe 6^a 29; vighe 7^a 2, 25, 8^a 10, 15, 24; 9^a 21 atd.
vicher, turbo: w(i)ch(er) na roztraczenye 111^b 7.
viklati, movere: wyklaty hlawy fwe CVII 25.
vina, delictum: Wýnam kto rozumye? XVIII 13; Wyny mlaofoty mey nepomny XXIV 7; odpufł wfleccky wyny me XXIV 18; Wynu mv znamv fem tobye vczynyl XXXI 5 atd.; causa: bez wyny III 8; LXXII 13.
Vincencius: Wýncenczye 1^a 23; S. wyn-cenczie 117^b 13.
viniti: wynil ge nesprawednofty 22^b 35.
vinnice, vinea: zbyl krupamy wynnycze LXXVII 47, CIV 33; Wýnyczy z egipta przynefl fy LXXIX 9; nawlfczew wýnyczy LXXIX 15; zladly wynnycze CVI 37 atd.
vinný, nocens: Kdyz fe przyblyzie na mye wynny XXVI 2, 135^b 12, 13.
vinný, vini: Od plodu wineho IV 8.
vino, vinum: napogyl fy ny wynem LIX 5; pygiechu wyno LXVIII 13; cziefe wynu LXXIV 9; zapyly od wina LXXVII 65; wyno tyefflylo frdcze CIII 15 atd.; vinea: wyno gich 113^a 23.
Vít: S. vita 6^a 16; S. wite 117^b 25.
Vitalis, Vitalis: Wytalyffe 4^a 29.
vítěz, victor: wityez 111^b 30.
vjiti v. vniti.
vkładati, vložiti, ponere: wkładage propafty XXXII 7; imponere: wložil fy nam XX 6; wložyl fy lydy LXV 12.

vládanie, dominatio: we wlfem fwyetie wladanye geho CII 22; wladanye twe CXLIV 13; imperium: da wladanye 109^b 36; possessio: naplynena gefł zemye wladanye tweho CIII 24.
vlas, capillus: nad wlafty hlawy mey XXXIX 13, LXVIII 5; wrch wlafty LXVII 22; za wlafty fye obyeffil 14^a 27.
vlast, gens: Procz fu fye wzrdaly wlafty I 2; dam tobye wlafty II 8; Wzlał fy wlaftem IX 6; zwyestuyte mezi wlaftmy vczenye geho IX 12; vfrnuh fu wlafty IX 16 atd.; regio: dal gym wlafty zemye CIV 44; v wlaftach CV 27; z wlafty febral gye CVI 2; rex: pobyl wlafty CXXXV 17.
vlasti, dominari: wlfyemy neprzately bude wlafty IX 26; kdyz bude wlafty chudymy IX 31; Acz mnu nebudu wlafty XVIII 14; on bude wlafty wlaftmy XXI 29; wlafty gymy budu XLVIII 15 atd.; regere: Wlafty gymy budeff II 9.
vlastoviči: ptacze wlaftowicze 142^a 34.
vlastovičin, hirundinis: ptacze wlaftowyczyno 108^b 38.
vlaščí, singuli: myfly pokolenye wlaftczy 112^a 19.
vlažiti, rigare: Wlaze hory CIII 13.
vlévati, infundere: darı wleuaff 121^a 10.
vlitie, infusio: fkrzie wlitie ducha fwateho 121^a 4.
vlna, procella: duch wlny czeft czyeffie X 7; ftal duch wlny CVI 25; poftawyl wlny geho CVI 29; duch wln CXLVIII 8; duch wlny 143^a 2; gurgus: wlna wodna 111^a 33; fluctus: wlny twe XLI 8, 135^b 33; zwuk wln LXIV 8, 141^a 15; wfletky wlny LXXXVII 8; hnuty wln LXXXVIII 10; Wzpodyaly wlny XCII 3 atd.;
vlna, lana: fnyeh iako wlnu dawa CXLVII 16.
vně, foris: Vnye zhuby 113^a 3.
vniti, vjiti, introire: vendu V 8, LXV 13, XCIV 11; at weyde kral XXIII 7; wende kral XXIII 9; newendu XXV 4; wefflo w ucho XVII 7 atd.; ingredi: yaz wfel fem XXV 1, 11; Acztye wfel XL 7, 138^a 20; wendu LXXXV 11; wendyete w fyen XCV 8 atd.; ascendere: Wflet dym XVII 9; hnycw wfel LXXVII 21; intrare: Meczz wendy w frdcze XXXVI 15; at newendu w prawo LXVIII 28; Donyz newendu LXXII 17; Wendy przed tye LXXXVII 3; weffa wnytrz geho CVIII 18 atd.
vnitř, intra: czoz wnytrz mne gefł CII 1; intus: wnytrz hroza 113^a 3; interiora: weffa wnytrz geho CVIII 18.
voda, aqua: z wod mnohych XVII 17; Iako woda XXI 15; Nad wodu XXII 2; na wodach XXVIII 3; nad wodamy XXVIII 3 atd.
vódce, dux: Wodcze cziefe byl fy LXXIX 10; Wodcze fy byl 110^b 5; wodcze gich byl 112^a 36; abichom tie wodczy magicze 120^b 37.
vodný, aquarum: podle zbyehow wodnych I 3; zgewil fu fye ftudnycze wodne XVII 16; k ftudnyczem wodnym XLI 2; z hlubyn wodnych LXVIII 15; Mnoztwyte zwuku wodneho LXXVI 18 atd.; aquae: burze wodna LXVIII 16.
vojna: genz na woynye gefł 146^a 28, 29.

- vojsko, castra: postrzedz wojska LXXVII 28; exercitus; wojsko geho 110^a 16. — vojska, exercitus: hudl przyed wojsku 21^a 17.
- Vojtěch, Adalbertus: woytyecha 4^a 24; S. woytiele 117^b 28.
- vól, bos: podal woli wfletky VIII 8; wolowe XLIX 10; przynesu woly LXV 15; wolowe gich CXLIII 14.
- volanie, clamor: vrozumyey wolany V 2, 132^a 3; nezapomnul gest wolanye IX 13; wolanye me k tobye przyd CI 2, 120^b 26, 124^b 17, 127^a 29, 130^b 30 atd.
- volati, clamare: laz fem wola XVI 6; k bohu wola fem XVII 7; Uolaly fu XVII 42; K tobye wolaly fu XXI 5; kdyz wolach XXI 25 atd; invocare: wolach hospodyna XVII 7. — volajici, vociferationis: obyety wola gyczy XXVI 6, 135^b 31.
- vóle, vuole, voluntas: dobru woly koronowal fy ny V 13; wzdwywl wfle wole me XV 3; a woly rtu geho neprzefstyl fy geho XX 3; przy woly XXIX 6; wuole geho w zakonu I 2 atd.; voluptas: Abych wydyl woly hospodynou XXVI 4.
- voliti, eligere: z wolenym zwolen budeff XVII 27; f wolenym CXL 4.
- volný: wolnym utrpemym 128^a 33. — volně, libere: boh mfty wolnye czynyl XCIII 1.
- voněti, odorare: newonyegy CXIII 14.
- vosk, cera: frcdze me jako wolk XXI 15; Iako wozk LVII 9, XCVI 5; plowe wozk LXXVII 3.
- vóz, currus: na woziech XIX 8; Woz bozy LXVII 18; wozy pharaonowy 110^a 16; s wozy a konmy 110^b 28; quadrigae: wozowe twogy 111^a 27.
- vrabec, passer: jako wrabecz X 2, CI 8, CXXIII 8, 124^b 32.
- vracovati v. vrátiti.
- vrata, porta: od wrat smrtelných IX 15; u wratech IX 15; otewrzete wrata XXIII 7, 9; zdwyhnyete fye wrata XXIII 7, 9; fedyechu v wratech LXVIII 13 atd.; janua: wyrubaly wrata LXXIII 6; wrata nebelfka otewrzyel LXXVII 23.
- vrátiti, vracovati, reddere: flyby me wraczy XXI 26; wraczy chwalenye tobye LV 12; abych wratyl flyby LX 9; ty wratyl kazdemv LXI 13; tobye wraczen bude flyb LXIV 2 atd.; regredi: do wyfofty wrat fe VII 8, 133^a 16; redire: newraczuge fye LXXVII 39; reverti: wraty fye w zemy CXLV 4, 130^b 3; wratyl fye bil domuow 21^a 19; newraty fe 140^a 4.
- vraže, sors: w ruku twu wraze lofy me XXX 15; na wracy prawych CXXIV 3; fpaty bude te postrzedz wraze (inter medios cleros) LXVII 14.
- vrba, salix: Na wrbach CXXXVI 2.
- vrci, dejicere: wrhl v morze 110^a 9, 17.
- vřesen, Augustus: Srpen nebo wrzeffen 8^a 1.
- vrch, vertex: na wrch geho nespawednost zftupy VII 17, 133^a 38; ztepe wrch wlaa LXVII 22; za wrch 110^b 36.
- vrchni, altissimus: k bohu wrchnymv LVI 3; ty lam wrchny LXXXII 19; wrchny LXXXVI 5; w pomoczy wrchnyho XC 1; ale ty wrchny XCI 9; radu wrchnyho CVI 11 atd.; excelsus: ta promyena prawycze wrchnyho LXXXVI 11; o(b)trpczely boha wrchnyho LXXXVII 56; fynowe wrchnyho wflychny LXXXI 6; Wrchny nade wflemy CXII 4 atd.
- vřiti, eructare: Wrzyl (m. wyrzyhlo) frcdze me slowo dobre XLIV 2.
- vrýti, sculptare: dlatem writy na kameny 139^b 17.
- vsaditi, plantare: (drzewo) wfazeno gest I 3; wfadyl fy ge XLIII 3; wfadyl fy gi LXXIX 9; Wfazený w domu XCI 14; wfadyl vcho XCIII 9 atd.; collocare: wfadyl tam hladowyte CVI 36; w kralowft(w)ye gey wfadil 56^a 34; wfadity ge kazal 113^b 30.
- vsěditi, ascendere: gyz wfyedaly na konye LXXV 7; wfledal na konye 111^a 27. — vsědajici, ascensor: kuon a wfyedagyczneho geho 110^a 8.
- vstanie, resurrectio: z mrtwych wfanye 84^b 25, 26.
- vstáti, vstávati, surgere: wfaly fmy XIX 9; Wftawffe XXXIV 11; Wftan LXXXI 8, CXXXI 8; wfтанu CXVIII 62; wfтанe CXXVI 2; kdiz wfтанaff 146^a 14 atd.; exsurgere: wfтал fem III 6; wfтан III 7, VII 7, 8, IX 20, 33; wfтану wachu CXXIII 2 atd.; resurgere: newftawagy I 6; wfтал XL 9, 90^b 36, 138^a 30; wfтану CVIII 28 atd.; insurgere: wfтану III 2; podpyetyl fy wfтану gycze na mye XVII 40; wfталу fu XXVI 12, 136^a 10 atd.; consurgere: Kto wfтанe XCIII 16; consistere: Acz wfтанu XXVI 3, 135^b 16; rursus vivere: by newftal 137^a 6.
- vstúpenie, ascensio: na nebelfa wfтupenye 84^b 26; Skrzie dywne na nebe wfтupeny 118^b 34.
- vstúpiti, ascendere: wfтupyl nad cherubyn XVII 11; Wftupyl boh w radofty XLVI 6; Wftupyl fy na wyfoft LXVII 19; wfтupym do nebe CXXVIII 8; Wftupyl na nebela 90^b 37.
- však, nonne: wfłak hospodyn XXXVIII 8; Wflak buoh zdobywa toho XLIII 22; tamen: ne dwa wfłak 90^b 24; wfłak prawye 103^a 23; verum tamen: I wfłakz mzdu mu LXI 5.
- všakože, verum tamen: Wflakoze znamenaff XC 8.
- vščevovati, visitare: wfłczewugeff geho VIII 5.
- všehomocný v. všemohúci.
- všeliký, omnis: wfłelyky czlowyek LXIII 10, CXV 11; wfłelyke tyelo LXIV 3; Wfłelyku krmy CVI 18; wfłelyka nespawednost CVI 42 atd.; quisque: Wfłelyczy zemene XLVIII 3.
- všemohúci, všehomocný, omnipotens: Takez wfłemohuczy otec, wfłemohuczy fyn, wfłemohuczy duch swaty 90^a 12, 13; ne trize wfłemohuczy, ale geden wfłemohuczy 90^a 14, 15; boha otce wfłemohuczyho 90^b 38 atd.; wfłyehomoczny 110^a 15.
- všestie, ascensio: wfłetye w frcdzy vgednal LXXXIII 6.
- výbojníkový, excussorum: fynowe wyboynykow CXXVI 4.
- vybojovati, expugnare: wybogy wybo(gu)gycze mye XXXIV 1; Czafto wyboyowaly mye CXXVIII 1, 2; impugnare: wybogygycze mye XXXIV 1; wyboyowachu mye darmo

- CXIX 7, 129^a 9; ohrazenie newibogyczie 126^a 7.
- vydati, edere: Wydalla zemye zzaby CIV 30.
- vydobýti, vydobývati, exquirere: wydobywach tebe CXVIII 10; wydobyty wlfiey woly CX 2; fwydeczftwy wydobywal CXVIII 22; kazanye tweho wydobywach CXVIII 45; fprawedlnofity twych fem wydobywal CXVIII 56 atd.; requirere: zakona gehu wydobywały CIV 45; custodire: wymluw newydobowyw CXVIII 158.
- vyhnánie, expulsió: ku prauemu wy(h)nanye wlfieho zleho 125^b 13.
- vychoditi, procedere: wychodye f chyffe XVIII 6; coz wychodye z rtu mu LXXXVIII 35; ale wychodye 90^a 36; exire: kdyz wychodyeffe w zemye LXXX 6; egredi: kdyz wychodyffe przed lydem LXVII 8; newychodyech LXXXVII 9.
- vykládati, proponere: Newykladach wyeczzy C 3.
- vykopati, effodere: wykopal ge (tezero) VII 16, 133^a 35; fodere: wykopagy dol XCIII 13.
- vykúpenie, redemptio: mzdu wykupenye XLVIII 9; Wykupenye poffal CX 9; v nyeho wykupenye CXXIX 7, 125^b 39, 129^b 12; vczynyl wykupenye 114^b 28 atd.
- vykupitel, redemptor: wykupitely moy XVIII 15; wikupitel 117^a 7; wikupitel muoy 133^b 30; wikupitel moy zyw geft 139^b 18.
- vykúpti, redimere: kto wykupie VII 3; wykup mye XXV 11; wykupyl fy mye XXX 6; Uykupy duffe XXXIII 23; wykup nas XLIII 26 atd.; possidere: genz fy wykupyl 110^b 20.
- vyłiti, effundere: wylыл fem v mye duffy mu XLI 5, 135^b 16.
- vyloženie, propositio: zmluwym wylozenye LXXVII 2.
- vyložiti, proponere: Acz newylozy jeruzalema CXXXVI 6.
- vymluwa, eloquium: wymluwy czyste XI 7; wymluwi hořpodynowy XVII 31; aby fe fbyly wymluwy XVIII 15; Utyeffena bud wymluwa CIII 34; Wymluwa hořpodynowa CIV 19 atd.
- wymluviti, wymluvovati, enarrare: wimluwym wlfeczky dywy tye XXV 7; procz wymluwugeff prawa XLIX 16; narrare: wymluwym LXV 16, LXXII 15; Uymluwugicze chwalu LXXVII 4; loqui: Kto wymluwy moczy CV 2; wymluwyech CXVIII 46.
- vyňietí, evaginare: Meczz wynyely XXXVI 14; Wynmv mecz moy 118^a 33.
- vyňiti, prodere: Z oblyczge toeho fud moy wyndy XVI 2; Wyffla neřprawedlnof gich LXXII 7; wiflo geft 72^a 33; egredi: Wyndyeffe wen XL 7; newyndeřf XLIII 10, LIX 12; wyffel z wyzezye 31^b 26; Wyffel fy 111^b 1 atd.; exire: We wly zemy wyffel zwuk XVIII 5; Wynde cłowyek CIII 23; newyndeřf CVII 12; wyndy odfužen CVIII 7; Wynde duch gehu CXLV 4, 130^b 3; educere: wynde yako fwyetłof XXXVI 6; oriri: wyffel z wyłofy 115^a 15, 144^a 9.
- vyplácti, vyplacovati, exsolvere: tehdy wyplacziech LXVIII 5; redimere: wyplaczuge zywoť CII 4.
- vyplňiti: pokanye wyernye vyplnyla 124^b 11.
- výprava: Od wrat pekelných wypraw 142^b 22.
- vypravenie, propositio: otewru wiprawenye me XLVIII 5; na wyprawenye (ad liberrandum) 116^a 9.
- vypravitel, liberator: wyprawytel moy XVII 3, XVII 48, LXIX 6.
- vypraviti, liberare: wyprawił fy ge XXI 5; Wypraw yfrahel ze wlfiech neřprawedlnofy XXIV 22; wypraw mye XXX 2; ze wlfiech fmutkow wyprawyl ge XXXIII 18; w den zly wyprawy gehu XL 2 atd.; eripere: at wyprawy gehu XXI 9; ze wlfiech fmutka wyprawyl fy mye LIII 9; wypraw mye LXX 4, CXXXIX 2; redimere: kto by wiprawil 133^b 3.
- vypraviti, vyprávěti, vypravovati, narrare: wyprawym wlfitky dywy IX 2; Uyprawym gmye tye XXI 23; Wyprawym dywy tye LXXIV 2; otczowe wyprawyly nam LXXVII 3; budu wyprawyyety CXLIV 5, 6; prawye wyprawuge 84^b 20, 21 atd.; enarrare: Nebefa wyprawuge flawu XVIII 2; aby b(y)lo wypraweno XLVII 14; effari: Wyprawye XCIII 4.
- vyprázniti, exinanire: wypraznyete, wypraznyete az do zaklada CXXXVI 7; kwafnyecze gegie neyfu wypraznyeny LXXIV 9.
- vyprostítel, liberator: wyprořtytel moy CXLIII 2.
- vyprostiti, eripere: wyprořt duffy mu VI 5, LXIII 2; wyprořtył duffy CXIV 8; Duffe wyprořfczena geft CXXXIII 7; liberare: wyprořt mye VII 2, L 16; ze wlfiech tyech wyprořtył ge XXXIII 20; wyprořty ge ot hrzyeffnych XXXVI 40; wyprořtył mye LVI 4 atd.; erue: wyprořtym tye XLIX 15; wyprořtył fy duffy LXXXV 13; Uyprořt mye CXLIII 11; wyprořt duffe 130^b 25 atd.
- vypuditi, expellere: wípud ge V 11, 132^a 31; wypużeny fu XXXV 13; wypudyl fy ge XLIII 3.
- vypustiti, vypúšťeti, vypúšťovati, immittere: Wypuřtył angel XXXIII 8; mittere: Wypuřtył znamenye CXXXIV 9; emittere: Wypuřt fwyetłof twu XLII 3; wypuřcieřf řtudnyce CIII 10; Wypuřt duch twoy CIII 30; Prut moczy twey wípuřt CIX 2; Wypuřt ruku twu CXLIII 7 atd.; producere: rohy wypuřczigyczie LXVIII 32.
- vyraziti, elidere: zdwiha wyrazene CXLIV 14; zwody wyrazene CXLV 8, 13^b 16.
- vyřihnúti, eructare: Wyrzyhnetá rty ma chwalu CXVIII 171; řrv. vřiti.
- vyřubati, excidere: fekyramy wyrubaly wrata LXXXIII 6.
- vyslánie, immissio: wyřlanye fkrze andyely zle LXXXVII 49.
- vyslati, dimittere: wifli proty řflobie rzecz řwu 133^b 40.
- vysokost, altitudo: podle wyřfokofy XI 9; wyřfokof řucze zdwyhla 111^a 34; alta: genz na wyřfokofy bydy CXII 5.
- vysoký, excelsus: hořpodyn wyřfoky XLVI 3; wyřfokeho LXXXVIII 28; wyřfoky XCVIII 2; hory wyřfoke CIII 18; wyřfoky hořpodyn CXXXVII 6 atd.; summus: od wyřlyeho nebe XVIII 6; z wyřfoka XVII 17; na wyřfoczye LXXXIII 5; altus: k řrdczy wyřfokemu LXIII 7; wyřfoke zna CXXXVII 6, 129^b 37;

z wyfoka CXLIII 7; sublimis: Nerodte vmozoty mluwyty wyflokych 109^b 9.

výsost, altum: do wyfofty wrat fe VII 8, 133^a 16; Wftupyl fy na wyfoft LXVII 19; Nerodte zdwyhaty rohu wafého na wyfoft LXXIV 6; dywny na wyfofty XCII 4 atd.; excelsum: Wflyeczky wyfofty twe XLI 8, 138^b 33; u wyfofty LXXII 8; na wyfofty LXXII 11; z wiffofty CI 20; chwalte gehu na wyfofty CXLVIII 1 atd.; altitudo: Od wyfofty denney LV 4; Prziffel fem na wyfoft morzku LXVIII 3; wyfofty horne XCIV 4; podle wyfofty CII 11; wiffoft hor 131^b 7; summum: A vtkanye gehu az do wyfofty gehu XVIII 7; superiora: z wyfofty fwich CIII 13.

vystřieci: wiftryehl gey 15^b 20; aby gey wiftryeh 19^a 2.

vystúpenie, excessus: v wystupeny mem CXV 11.

vystúpiti, vystupovati, egredi: Wytupy dyabel 111^a 14; z myfły wystupugyczy (in excessu) LXVII 28.

výštie, výštie, egressio: od wyfšyeho nebe wyfšcie gehu XVIII 7; egressus: u wyfšczych fwich CXLIII 13; excessus: v wyfšczy myfły mey XXX 23; exitus: wyfšczye gytržnye LXIV 9, 141^a 18; wifšczie fmrtelne LXVII 21; na wyfšczy na wyfoczye LXXIII 5; wyfšczie wodne CVI 33; u wyfšczy wod CVI 35 atd.; profectio: v wyfšty gich CIV 38.

výšiti, exaltare: Genz wyfšlyf mye IX 15; nerodte wyfšty rohu LXXIV 5; Wyfšte hofpodyna XCVIII 5, 9; wyfšly fem duffy CXXX 2; sublevare: ponyzge a wifšly 109^b 22; magnificare: ze wifšly gey 133^b 14.

vytrhnúti, rapere: At by newytrhl VII 3, 132^b 40; extrahere: wytrhl fy mye z brzycha XXI 10; evellere: (fyeno) w(i)trženo gefť CXXXIII 6.

vytrřieti, excutere: wytržal fšaraona CXXXV 15.

vyvřsti, vyvoditi, educere: wywedl mye XVII 20, XXXIX 3; wywedl fy z pekla duffy XXIX 4; Uywedeff mye z ofydlá XXX 5; wywody okowane LXVII 7; wywedl tye f zemye LXXX 11 atd.; deducere: wywedeff mye XXX 4; wywedl wody LXXVII 16; wywedle oczzy mogy CXVIII 136; inducere: wywedl ge na horu LXXXVII 54; producere: Wywodye fyeno fšotu CIII 14; Tam wywedl roh CXXXI 17; wywody wyetr CXXXIV 7; wywody leno CXLVI 8.

vyvolenec, electus: wzwyfšly fem wyvolencze LXXXVIII 20; wyvolencz gehu CV 23.

vyvolenie, electio: w den wyvolenye 103^a 9.

vyvoleník, electus: wywedl wyvolenyky CIV 43.

vyvoliti, eligere: gyz wywolyl XXIV 12, 135^a 19; gehoz gly wywolyl LXIV 5, 141^a 4; wywolyl dawda LXXVII 70; wyvolenym nym LXXXVIII 4; Cziefťu wywolich CXVIII 30.

vyvrřiti, evellere: wywraty z ofydlá nohy me XXIV 15, 135^a 26; wywraty tye LI 7; evertere: wywraczen fem CXVII 13.

vyvrři, ejicere: wywrhl ot oblyczge gich LXXXVII 54; wywrhl fy wafšty LXXIX 9;

wywrženy budte CVIII 10. — **vyvrřený,** nefastus: Den wywrženy 1^a 2, 2^a 5, 26, 3^a 2, 29, 4^a 21, 5^a 4, 26 atd.

vyzvěstovati, enuntiare: Czefšty wyzwyefštowach CXVIII 26; pronuntiare: Wyzwyefštge wymluwu CXVIII 172.

vžácně: wzacz(n)ye plynťy pokanye 126^b 23.

vzbáti sě, timere: newzbogym fy zleho XXII 4; koho fy zwbogy XXVI 1; wzbo-gye fe XXXIX 4; Procz fy zwbogym XLVIII 6; wzbaal fe gefť wšfelyky XLIII 10 atd.; formidare: od hlaťu hromu fe zwbogie CIII 7; wzbogye fy 109^b 33.

vzbláhati, benedicere: Wzblahagy hofpodynu XV 7; w koštelech wzblahagy tobye XXV 12; Wzblaham hofpodynu XXXIII 2; Tak wzblahagy LXII 5, 141^b 12; wzblahagť tobie CXLIV 2, 10 atd.

vzbočiti sě, recalcitrare: wzbočil fy 112^b 6.

vzbuditi, vzbuzovati, excitare: wzbudly fwrchnyho LXXVII 17; Wzbud mocz twu LXXIX 3; concitare: ku hnyewu wzbudly gehu LXXVII 40; W hnyewu wzbudly gehu LXXVII 53; suscitare: Wzbuzuge 111^a 29; provocare: Ony wzbudly w nyem 112^b 27; yaz wzbuzy gie 112^b 29.

vzbydliti, demorari: wzbydly placz XXIX 6; habitare: wzbidle CI 29; ptaczy wzbydle CIII 12; inhabitare: Wzbydlee y fškrigy LV 7; Wzbydym w fštanu twem LX 5; wzbydle tu LXVIII 36; commorari: w za-fšlonye wzbydly XC 1.

vzdáliti sě, vzdalovati sě, elongare: wzda-lych fy byffe LIV 8; newzďaluy fy LXX 12; Wďďalyl fy przyetele LXXXVII 19; wzďalaly fe od nyeho CVIII 18.

vzdáti, dicere: gmenu twemu chwalu wzdam XVII 50; chwalu wzďal 80^a 21; psallere: chwalu wzdam gmenu VII 18; sacrificare: obyť wzdam LIII 8.

vzděditi, hereditare: fyemye gehu wzďyedy zemy XXIV 13, 135^a 21; ony wzďyedy zemy XXXVI 9; prawy wzďyedy zemy XXXVI 29.

vzďešení, inspiratio: od wzďešfenye ducha XVII 16.

vzďiviti, mirificare: wzďywyl fšateho fšeho IV 4; wzďywyl wšfe wole me XV 3; Wďďyw myfofty twey XVI 7.

vzďlužiti, obligare: Ony wzďluzly fu fy XIX 9.

vzďobýti, vzďobývati, requirere: oblyczge tweho wzďobyywam XXVI 18, 135^b 38; prawdy gehu kto wzďobyywa LX 8; fšprawednofty twich wzďobudu CXVIII 145; exquirere: wzďobyywagy gy CXVIII 33.

vzďrăđiti, incitare: lyd wzďrăđil gmye twe LXXXIII 18; irritare: wzďrăđyly CV 7, 16, 29, 32, CVI 11, 132^a 32; wzďrăđym ge 112^b 31.

vzďrăđniti, irritare: wzďrăđnyly fu tye V 11, Procz gefť wzďrăđnyly nemyfoftywy boha IX 34; wzďrăđnyly 112^b 28.

vzďržeti, vzďržovati, sustinere: tebe fem wzďržal czely den XXIV 5, 134^a 41; nebo wzďržal fem tebe XXIV 21, 135^a 41; wzďrž hofpodína XXVI 14, 136^a 16; wzďržugyczy hofpodyna XXXVI 9.

- XXVI 6, 135^b 31, LVI 8; wzpiewagy bohu yakobowu LXXIV 10 atd.; psalere: wzpyewagy tobie CVII 4.
- vzploditi, multiplicare: czedr lybanfsky wzplody fe XCI 13; wzplody fye w ftarofty XCI 15; wzplozeny fu przyeliff CVI 38; wzplodyff fylu CXXXVII 3, 129^b 29.
- vzpodjieti, levare: wzpodeymu rucze mogy LXII 5; elevare: Wzpodyaly rzieky wlny XCII 3.
- vzpomanúti, vzpomínati, recordari: Ne-wzpomanvly ruku gehu LXXVII 42; Ne-wzpomynay hrziechow 136^b 35; To wzpomnul fem 135^b 16; memini: newzpomynay my 135^b 5; memorem esse: wzpomnul byl vftawenye fweho CV 45.
- vzповѣděti, vzповідати, confiteri: Wzpowyedagy fye tobye IX 2; wzpowyedy proty mnye nelprowadnnoft XXXI 5; gelfcze wzpowyedagy fe gemu XLI 12; wzpowyadam fye LIII 8; Wzpowyedagy fye LVI 10 atd.
- vzradovati sě, exultare: wzradugy fe V 12, IX 3, CXXXI 16, 111^b 26; laetari: Wzradugem fe XIX 6; wzraduge fe yfrahel XIII 7, LII 7; wzradugy fye XXX 8; Wzradugye fye prawy LVII 11; wzraduge fe LIX 8 atd.; supergaudere: nykdy newzradugy fe XXXVII 17, 123^a 35, 137^b 25.
- vzřihati, eructare: Pamyet wzrzyhagy CXLIV 7.
- vzřuhati sě, subsannare: wzruha fye gym II 4.
- vzřýdati sě, fremere: Procz fu fye wzřýdaly wlafty II 1.
- vzřlavití, glorificare: wzřlawye gmye tve LXXXV 9; wzřlawym gmye tve LXXXV 12.
- vzřlrařiti sě, trepidare: od ko(ho) řle wzřlrařiti 135^b 11.
- vzřřieci, observare: Wzřřrieze praweho XXXVI 12.
- vztleskati, plaudere: Rzieky wztlesfczy ruku XCVII 8.
- vztreskati, corripere: Wztresfczke mye CXL 5.
- vzřřieřti sě, movere: zemye fe wzřřieřfye 140^a 15, 18.
- vztřluti sě, circuire: wztřluty fe LVIII 7, 15.
- vztřřiti sě, anxiare: wztřřyl fye geft duch moy CXLII 4, 126^a 26.
- vzřřeti, extollere: wzwedly hlauw LXXXII 3.
- vzřřeti, magnificare: wzwelyczym gehu w chwale LXVIII 31; wzwelyczen fy welmy CIII 1; wzwelyczen w fwatofty 110^a 39.
- vzřřeliti sě, exultare: wzwefele fye XII 5, LXXXVIII 13, LXXXVIII 17; Wzwefelyta fye rty ma LXX 23; wzwefelem fye XCI 5; wzwefelely fe dczery XCVI 8 atd.; laetari: tu fye wzwefelely LXXV 6; wzwefele fye CXVIII 74; Wzwefelyl fem fye CXXI 1; gaudere: laz w hořpodynu wzwefelem 111^b 25; ze fe newzwefelil 138^a 38.
- vzřřetovati, annuntiare: Uřta ma wzweřřetugy prawo LXX 15; donyz newzwweřřetugy LXX 18; wzweřřetugem chwalu LXXVIII 13; wzweřřetugy řprawednnoft LXXXVIII 2.
- vzřřluti, erigere: wzřřluty wyrazene 130^b 16.
- vzřřluti, clamare: k hořpodynu wzřřluch III 5; kdyz wzřřluch k nyemu IV 4; k to-
- bye wzřřluchy XXVII 1; Wzřřluchy k bohu LVI 3; Wzřřluch ke mnye XC 15 atd.; invocare: Kdyz wzřřluch IV 2, 145^a 23.
- vzřřřiti, exaltare: wzřřřege hlauw III 4; wzřřřil fye VII 7, 133^a 11; wzřřřylff mye XVII 49; Wzřřřyl fye XX 14; Wzřřřyl fye XXIX 2 atd.; exultare: wzřřřyl rano myloft twu LVIII 17; extollere: wzřřřyl gie 116^b 5, 119^b 32; elevare: welmy wzřřřeny gfu XLVI 10; erigere: wzřřřyl roh 114^b 29; superexaltare: wzřřřeny 114^b 19.
- vzřřřati, invocare: nebo fem wzywal tye XXX 18; Bezden bezdena wzywa XLI 8; gmye tweho newzřřřaly LXXXVIII 6; myloft wřřřem wzywagyczym tebe LXXXV 5 atd.; vocare: gfm gmena wzywa CXLVI 4.
- v(z)řřřati, invocare: wzřřřay mne XLIX 15.
- vřřřy, semper: wzřřy modlil fye 88^b 22; wzřřy bludie 131^b 28.
- z, ze, de:** z hory III 5; Z oblyczegy XVI 2; z chrama XVII 7; Z nebe hłedye XXXII 13; wedl wodu z opoky LXXXVII 16; kanecz z lefa LXXIX 14 atd.; e, ex: ze wřřlych řřihagyczych mne VII 2; Z uřř VIII 3; Kto da z řřona XIII 7; gedem z nych CV 11; ze mne CXXXVIII 6; a: At řřadnu z myřřeny V 11; in: řřřřełely ze tmy X 3; z řřlupa XCVIII 7; prae: z družat twych XLIV 8; per: z prořřřied gehu CXXXV 14.
- za, pro: za to zmody fye XXXI 6; za hrziech moy XXXVII 19; zlee za dobre XXXVII 21; za hrzyech XXXIX 7; Za otcze tve XLIV 17 atd.; post: za tyl 109^a 13, 142^b 9; in: za wrch 110^b 36; za wlafty fye obyeffil 14^a 27.
- zaběhnúti, fugere: Od lanye zabyehnv CIII 7; Morze zabyehlo CXIII 3.
- zabitie, occisio: jako owcze k zabyty XLIII 22; gey pořřal na zabytye 43^b 15.
- zabiti, zabijeti, occidere: nezabygegy gych LVIII 12; zabygeff CXXXVIII 19; kazal gey zabyty 15^b 19; la zabygy 113^b 7 atd.; interficere: zabygyete wřřřřřny wy XLI 4; zabygyech wřřřřřky C 8; zabil gołiaffye 104^b 16; zabyge ge ruka ma 110^a 33 atd.
- zablřřvie, insania: na zablřřřwe krzywe XXXIX 5.
- zabrăněnie, protectio: czařř nalfi bidlil twřř zabranyem pokoyny 127^b 24.
- zábřřek, diluculum: w zabrřřek XLV 6, LVI 9; w zabrřřek przygdech LXXXVII 34; wřřřny w zabrřřek CVII 3.
- zabulonský, Zabulon: knyezata zabul(on)řka LXVII 23.
- zaduřřni: nelpor zaduřřnye 128^b 5; na zaduřřnym nelporrie 144^b 15.
- zahłřřiti, delere: zahłřřy ge XVII 43; raczil zahłřřiti 128^a 35; praecipitare: nahle zahłřřilf mye 134^a 24, 25.
- zahnati, repellere: ony zahnany fu LXXXVIII 6.
- zahrřřiti, concludere: zahrřř proty tyem XXXIV 3; oppilare: zahrřřy vřřa řřa CVI 42.
- zahubenie, interitus: vřřřřni fu wlafty w z(a)-hubeny IX 16; desolatio: wczynyeny gfu w zahubeny LXXII 19.
- záhuby, sinus: zahuby CXXXVIII 7.

zahubiti, exterminare: zahubený budu XXXVI 9; trucidare: aby zahubili prave frczem XXXVI 14; interficere: przychozy zahubyly XCIII 6; zahubiti 53^b 22, 23.

zahynúti, consumi: Zahyne nepravoft VII 10, 133^a 20; deficere: Zahynte s zemye CIII 35; delinquere: zahynu XXXIII 22; nezahynu XXXIII 23; perire: hrzyeffny zahynu XXXVI 20; fyemye zahyne XXXVI 28; zahyne gmye gehu XL 6; zahynte LXXXII 18 atd.; disperire: zahynu XXXVI 22; nepravý zahynu XXXVI 38.

Zachar: zacharz 85^b 1, 114^b 20.

Zachariáš: zacharyaff 114^b 20.

zachovati: chtye zywt zachowaty 80^a 23.

zajisté, enim: Rzekl zagylte IX 27, 32; quidem: Ty zagylte 137^a 13; ecce: Nebo zagylte hrzyeffny napyle lucziffcye X 3. — zajisto, vere: Acz zagylto LVII 2.

zajieti, mutuari: Zayme hrzyeffny XXXVI 21.

zajiti, recedere: zaffel fy daleko IX 22; auferre: donyz nezayde myfeyecz LXXI 7.

základ, fundamentum: zaklady horne XVII 8;

zgewyly fu fye zaklady XVII 16; hnu fye wlyczkny zaklady LXXXI 5; Zaklady gehu w horach LXXXVI 1; az do zaklada CXXXVI 7 atd.; aculeus: nad smrtnym zakladem 116^a 13.

zákon, lex: w zakonu, w zakonye I 2; Zakon

hospodynów XVIII 8; zakon da XXIV 8;

zakon wftawyl gemu XXIV 12; zakon poloz my XXVI 11 atd.; religio: krziestanskym

zakonom 90^a 28; w fwatem zakonye 119^a 2.

zákona nositel, legislator: Uftaw zakona

nosytele nad nymy IX 21.

zákonník: Zakonnyczy profily 57^a 10; zalm

vczynyli fu zakonnyczy 59^a 26; zakonnyczy

71^b 7; prikazal zakonnykom 72^a 11, 12;

ofwyedczil zakonnykom 101^b 23.

zákononoše, legislator: pozehnanye da

zakononoše LXXXIII 8.

zakrýti, zakrývati, operire: obratye fye

zakrywat zemye CIII 9; tegere: zakriti fu

hrzielly 122^a 28.

založiti, fundare: genz fy ty zalozył VIII 4;

na morzy zalozył gy XXIII 2; Zalozena

geft wefelym XLVII 3, 9; giz zalozył

LXXVII 69; on zalozył gy LXXXVI 5 atd.

zámek, sera: potwrdyl zamkow wrat CXLVII

13.

zameškání: za wfle me hrzechi y zame-

fkany 128^a 27.

zamietaťi, reprobare: zamyecze rady kny-

ezeczke XXXII 10.

zamračiti, obscurare: tmy nezamracie fye

CXXXVIII 12.

zamúcenie, conturbatio: Schowaff ge od

zamuczenye XXX 21; commotio: zamucze-

nye hlavy XLIII 15; w zamuczenye CXX 3,

129^a 18; tribulatio: w den zamuczenye XLIX

15, 111^b 17; irritatio: w zamuczenye 131^b 22;

amaritudo: w zamuczenye 139^a 23, 24.

zámutek, tribulatio: w zamuteczce IV 2; Za-

mutecz frcdze meho XXIV 17; od zamutka

LIV 4; w den zamutka LVIII 17; pomocz

z zamutka LIX 13 atd.; miseria: mnoho

zamutkuow 136^b 19.

zamútiťi, zamucovati, turbare: Zamutylo fye

oko VI 8; zamuty fe zemye XLV 3; za-

muczeny fu wody XLV 4; zamuty kuoze 111^a 21 atd.; conturbare: zamuty fe II 5; zamuczeny fu kofty VI 3; At fye zamuty VI 11; procz zamuczugeff mye XLI 6, 12, XLII 5, 1: 8^b 22, 139^a 7; zamuczugeff hlvbynu LXIV 8, 141^a 14 atd.; tribulare: w duffe zamuczugycznych mye XXVI 12, 136^a 9, 10; zamuczen fem XXX 10; contri- bulare: duch zamuczeney L 19, 124^a 32, 140^b 24; contristare: Zamuczen fem LIV 3; commovere: nezamuty fye XX 8, XLV 6; zamuty pufczy XXVIII 8; zamutte fye XXXII 8 atd.; Procz fy fe zamutyla (tristis es) XLI 6.

zámysl, adinventio: w zamyflech twych LXXVI 13.

západ, occasus: az do zapada XLIX 1, CXII 3; wchody na zapad LXVII 5; fluncze poznalo zapad CIII 19; od zapada CVI 3; occidens: any ode wfchodu any od zapadu LXXXI 7; dalek geft wchod od zapada CII 12.

západni, africanus: vvvedl zapadnyeho LXXVII 26.

zapiti se, inebriare: Zapygy fe od zyeznofti XXXV 9; crapulari: yako moczny zapyly od wina LXXVII 65.

zaplaćenie, retributio: zaplat zaplaczene gych gym XXVII 4.

zaplameniti, inflammare: zaplameny okolo XCVI 3.

zaplatiti, zaplacovati, retribuere: zaplaty my XVII 21, 25; zaplaty XXX 24, XXXVI 21; Zaplaczowachu my XXXIV 12; zaplaczgy mnye XXXVII 21 atd.; reddere: zaplat zaplaczene gych gym XXVII 4; zaplat odp- latu XCIII 2;olvere: nezaplaty XXXVI 21.

zapoiti, inebriare: czelste ma zapogycze XXII 5, 134^a 19; Zapogym flypy 113^b 16.

zapomanutie, zapomenutie, oblivio: zapo- menuty bude chudeho IX 19; zapomanuty dan fem XXX 12; zapomanuty dana bud CXXXVI 5.

zapomanúti, zapomnieti, zapomínati, obli- visci: nezapomanul geft IX 13; genz za- pomynagy boha IX 18; zzapomanul buoh IX 32; nezapomynay IX 33; zapomeneff mne XII 1; zapomynaff nedoftatka XLIII 24; zapomnyeti 128^a 35 atd. — zapoma- nutý, oblivionis: w zemy zapomanutey LXXXVII 13.

zapověďti, prohibere: tot rtoma myma ne- zapowedyie XXXIX 10; Ode wfle cziefty zapowedyech CXVIII 101; fmy zapowye- dyeny 10^a 29.

zaprtiti, corrumpere: zaprtily fu fye gyezwy me XXXVII 6, 123^a 4, 137^a 35; Zaprtily fu fie LII 1.

zapuditi, zapuzovati, repellere: zapudyl fy XLIII 10; mzyd myfflyly zapudity LXI 5; zapuzugeff modlytbu LXXXVII 15; neza- pudi lydu 131^b 5.

záre, aurora: ty fkowal fy zarzy LXXIII 16; diluculum: w zarzy CXXXVIII 9.

zárij, September: Zarzyg 9^a 1.

zárod, genimen: rozplod zarody gehu LXIV 11, 141^a 26, 27.

zárodek, germen: nebude zarodka 111^b 20; s zarodki gehu 112^b 34; wlyczkny zarodczy (germinantia) 114^a 31.

zasaditi, locare: za chleby fe zaľadyly 109^b 16.
 zase, retrorsum: W obraczeny neprzietele
 zafie IX 4; Odwratte fye zaffe XXXIV 4;
 At fye obratve zafye XXXIX 15; Odwratyl fy
 ny zafe XLIII 11; zawrhls zafye XLIX 17 atd.;
 retro: neodeľlo zafye frcdze XLIII 10.
 zasedati, insidiari: za ľeda w tain(y)e IX 30;
 yako lew w gefkyny fwey zaľfyeda IX 30.
 zaľlona, protectio: dal fy my zaľlonu ľpaľeny
 XVII 36; w zaľlonye boha XC 1; k zaľlonye
 gych CIV 39; zaľlona twa CXX 5, 129^a 24.
 zaľlonitel, protector: Zaľlonytel moy XVII 3,
 19, XXVII 7; zaľlonytel gefť wflech XVII
 31; Hofpodyn zaľlonytel zywota meho
 XXVI 1, XXVII 7; zaľlonytel ľpaľeny
 XXVII 8 atd.
 zaľloniti, protegere: zaľlon mye XVI 8; zaľ-
 lon tye gmye boha XIX 2; zaľlonyel mye
 w fchranýe ľtanu XXVI 5; Zaľlonyľ ge
 w ľtanye XXX 21; zaľlonyen budu opov
 LX 5 atd.; obumbrare: Pleczoma zaľlony
 tye NC 4; zaľlonyľ fy CXXXIX 8.
 zasľuľiti, zasľuhovati, mereri: bichom zaľ-
 ľuľli 120^b 31; genz za nye zaľľuhugemy
 127^b 4.
 zaľstup, exercitus: zbyeleny zaľstup 115^b 37.
 zaľstyďeti sď, erubescere: at fye zaľstyďe VI
 11, 122^a 12, 132^b 30; Nezaľstyďte fye na
 meho LXXVIII 7; at fye zaľstyďy LXIX 4;
 nezaľstyď fe 135^a 38; revereri: zaľstyďte fe
 XXXIV 4; zaľstyďy fye XXXIX 15; zaľstyďte
 fye LXIX 3; conturbare: At fe zaľstyďe
 132^b 28.
 zasypovati, obdormire: procz zaľypugeľľ
 XLIII 23.
 zatajiti, occultare: Neyľut zatagena od ľynow
 gych LXXVII 4.
 zatiskovati, obturare: zatyľkuge vľľy ľwogy
 LVII 5.
 zatlaľiti, obstruere: zatlaczena fu vľta LXII 12.
 zatracenie, perditio: Blyz gefť den zatra-
 czenýe 113^a 33; od zatraceny wieczneho
 118^b 19, 119^a 15.
 zaľtrata, interitus: wyplaczuge z zatraty zy-
 wot CII 4.
 zatratiti, zatracovati, perdere: zatratyľľ
 wfľetky V 7; Plod gych zatratyľľ XX 11;
 Nezatratyľľ duffe mey XXV 9; nezatraczuy
 mne XXVII 3; zatratyl pamyet gych
 XXXIII 17 atd.; disperdere: Ruka wľaľty
 zatratyla XLIII 3; nezatratyl gych LXXVII
 38; zatraty ge LXXVII 45, XCIII 23; za-
 tratyl wfľyetyky C 8; condemnare: nerod
 mne zatratiti 133^b 42.
 zatvoľiti, concludere: tuk ľwoy zatwoľzyľ
 XVI 10; ľkot gych zatwoľzyl LXXVII 50;
 claudere: zatwoľzeny ztaľ gľu 113^a 37.
 zavyiniti, zavyňovati, delinquere: zakon da
 zawynugyczym w czieľtýe XXIV 8; aby
 zawynyl ľam w ľoby XXXV 2; nezawynyl
 w yazyku mem XXXVIII 2; zawynýenym
 rzekľ gľem LXXIV 5.
 zavyist: Proti zawyn tweho neprzietele 146^a 24.
 zavrei, zavrhovati, repellere: praw nezawrhľ
 ľem XVII 23; reprobare: zawrhuge myľľe-
 ny XXXII 10; projicere: zawrhls kazany
 zafye XLIX 17; na wýecznoľt zawrže
 LXXVI 8; zawrhľ fy za tľľ 109^a 13, 142^b 9;
 ejicere: nezawrhu od ľľbe 130^a 33.

zavřieti, concludere: Any fy zawřiel mne
 XXX 9; zawřiel v meczy ľyd LXXVII 62.
 zázrak, prodigium: gyez polozył zazraky na
 zemy XLV 9; yako zazrak vczynýen ľem
 LXX 7; zazraky LXXVII 43, CIV 5; za-
 zrakow ľwych CIV 27; Wypuľtyľ zazraky
 CXXXIV 9.
 zažeci, incendere: zazzen bude chudy IX 23;
 ohen od obľczy(c)ge geho zazeľ XVII 9;
 accendere: ohen zazzeľľ fye LXXVII 21;
 nezazeľľ hnyewu ľweho LXXVII 33; zazze
 fye yako ohnyem LXXVIII 5; exardescere:
 Ohen fye zazzye XLIX 3; zazzeľľ fe ohen
 CV 18; succendere: Ohen zazzen gefť 112^b
 32; urere: Zazzy ohen 127^b 25.
 zažżenie, incensum: ľ zazzeným beraným
 LXV 15.
 zbáti sď, timere: Nezbozym fe III 7; nezbozy
 fye frcdze XXVI 3, 135^b 17; zbogie fe LI 8,
 LV 4; nezbozy fye LXIII 6; zbogy fye
 wľaľty CI 16 atd.
 zbaviti, liberare: zbaw ny 118^b 17, 18, 19,
 20, 21; racz mye nuzie zbawiti 124^b 6;
 zbawil ode wfľeho hrziecha 126^b 19 atd.;
 privare: Nezbowy gych dobreho LXXXIII
 13; exuere: od polkwřnyeny gy zbawie
 131^a 13.
 zbčh, decursus: podle zbyehow wodnych I 3.
 zbčhuľci, decurrens: yako woda zbyehugy-
 czie LVII 8.
 zbielený, candidatus: zbyeleny zaľstup 115^b 36.
 zbíti, percutere: zbyľ gľy wfľeczky III 8;
 Zbyľ wfľe ľworozenýe LXXVII 51; zbyľ
 wynycze gich CIV 33; zbyľwfľe ľworozen-
 ľtýe CIV 36; zbyľ ľwřnyata CXXXIV 8;
 occidere: zby tuczne gich LXXVII 31;
 zbyľ krupamy wynycze LXXVII 47; fy-
 rotky zbyľy XCIII 6; zbyľ ruby CIV 29 atd.;
 interimere: zproťtyľ ľyny zbyťch CI 21,
 125^a 25.
 zbláhati, benedicere: zblahagy gmenu twemv
 CXLIV 1; zblaha tyelo CXLIV 21.
 zbósti, zבודati, configere: kdz zbudogy
 trnem XXXI 4, 122^a 37; Zboď maľo me
 CXVIII 20.
 Zbožný, Adauctus: ľľczafťneho a zbožneho
 8^a 31.
 zbuditi, provocare: geho zbudyľy LXXVII
 58, 112^b 10, 21; suscitare: zbudyľľ 111^a 29;
 concitare: k hnyewu geho zbudyľy 112^b 12;
 k hnyewu ľbuzen gefť 112^b 21.
 zbyďiti, demorari: Duffe geho w dobrem
 zbyďy XXIV 13, 135^a 20; habitare: Zwyerz
 zbyďly na nye LXVII 11; zbyďly na ľkon-
 czenýe LXVII 17; zbyďle CXXXIX 14,
 125^b 5; inhabitare: zbyďle na nye XXXVI
 29; genz zbyďlyťy kaze LXVII 7.
 zbyťi: abich mohľa ľwich neprzatel zbyťy
 128^a 42; pecze zbyťy 145^b 13; superesse:
 gedyny my ľbude row 139^a 22.
 zčepení, obrigescere: zczyepenyľ wfľiczkny
 110^b 14.
 zčistiti, purgare: zczyľfczeno ľedmkřat XI 7.
 zda, et si: zda ľmľ rozproťřzyely řuce XLIII
 21; zda by kto LXVIII 21.
 zda-li, numquid: A zdaly zpowyda fe XXIX
 10; A zdaly rozhnyewal fy fe 111^a 23; Zdaľ
 fe tobie widy dobro 134^a 1; zdaľ tľeľľťne oczľ
 twogi gľu 134^a 5; Zdaľ dne twogiľ 13 4^a 7.

zdaľovati, elongare: genz fie zdalygy od tebe LXXII 27.

zděditi, hereditare: zdyedy zemy XXXVI 11, 22; ty zdyedyff LXXXI 8.

zde, hic: obraty fye zde LXXII 10.

zdobývati, requirere: buoh zdobywa toho XLIII 22.

zdravie, sanitas: Nenye zdrawye w tyele XXXVII 4, 8, 122^b 37, 123^a 10, 137^a 23, 41; zdrawie tiela 121^a 12; prodleny zdrawie 121^b 11 atd.; salus: dawalf zdrawye CXLIII 10; we zdrawye CXLIX 4, 108^a 39, 110^a 11, 143^a 28; Zdrawye z neprzatel 114^b 33; Kv dany vczeny zdrawye 115^a 10 atd.

zdravý, salvus: Zdrawy vczyn ny CV 47; zdrawa mye vczyn 109^a 22; kto by zdra(wa) vczynyl 133^b 4; ave: zdrawa maria 119^a 35, 130^a 36.

zdržeti, continere: gyz fem zdrzal LXXXVIII 51.

zdvihnúti, zdvihati, assumere: zdwyhl mye z wod XVII 17; extendere: zdwyhneff ruku CXXXVII 7, 129^b 40; erigere: zdwyzeny fmy XIX 9; zdwiha wfliczky CXLIV 14; elevare: zdwyhnyete fye wrata XXIII 7, 9; zdwyh zetrzel fy mye CI 11, 124^b 39; zdwyzech rucze mogy CXVIII 48; allevare: Zdwyha wflietky CXLIV 14; levare: K tobye zdwyhl fem duffy XXIV 1, CXLII 8, 126^b 2; K tobye zdwyzech oczzy CXXII 1; rucze zdwyhla 111^a 35; Zdwyhny rucze 113^b 10 atd.; extollere: Nerodte zdwyhaty rohu LXXIV 6. — zdvižený, excelsus: w loktu zdwyženem CXXXV 12.

zdviž v. vzdviž.

zdviženie, elatio: Dywne zdwyzenye morfke XCII 4.

Zeb: jako zeb LXXXII 12.

Zebec: zebec LXXXII 12.

zed, murus: przetupy zed XVII 30; aby oprawy byly zdy L 20, 124^a 37, 140^b 29; na zdech LIV 11.

zelé, olus: yakozto zele spadnu XXXVI 2.

zelina, herba: jako zelyna LXXXIX 6; Wywodye zelynu CIII 14, CXLVI 8; na zelynu 112^a 3.

zelinný, herbarum: yakozto zele zelynne spadnu XXXVI 2.

zemdenie: w zemdenye (in deficiendo) CXLI 4.

zemdleti, infirmari: zemdlegy IX 4; zemdley fu XXVI 2, CVI 12, 135^b 15; donyz nezemdlegy LVII 8; zemdley fu CVI 12; zemdena gefť ruka 113^a 37; deficere: kdz zemdle mocz ma LXX 9; zemdlete otrhagyczich duffy mey LXX 13; Zemdeno tyelo me LXXII 26; zemdleť duch moy LXXVI 4.

země, terra: uczte fye fudyty zemye II 10; w zemy VII 6; we wfšley zemy VIII 2, 10; f zemye gehu IX 37; czlowyek na zemy IX 39 atd.; arida: zemy ftworzile ita rucze gehu 131^b 11.

zeměnin, terrigena: Wfšelyczy zemene XLVIII 3; incola: Zemenyn yaz fem CXVIII 19; zemenynem byđlyla duffe CXIX 6, 129^a 6; malo zeman (paucissimi incolae) CIV 12.

zemřieti, mori: wy zemrzete LXXXI 7.

zemský, terrae: od oblyczege zemfkeho I 4; kraly zemfšczy II 2; meze zemfke II 8; okrl zemfky IX 9; zakladí okrzle zemfkeho XVII 16 atd.

zetřenie, contritio: Zetrzenye na czyeřťach XIII 3; vzdaw zetrřfnyenye gegye LIX 4; obwazuge zetrřen(ie) gich CXLVI 3.

zetřieti, conterere: zuby zetrřiel fy III 8; gedna z nych nezetrře fye XXXIII 21; Buoh zetrřfe zuby gych LVII 7; twrdořť chlebowu zetrřyel CIV 16; zetrřyel drzewo CIV 33 atd.; allidere: zetrřel fy mye CI 11, 124^b 39; collidere: nezetrře fe XXXVI 24; řtoleczy fy zetrřiel LXXXVIII 45; comminuere: zetrřie ge jako prach XVII 43; conquassare: zetrřie hlavy CIX 6.

zeřkřvieti, fluere: jako wozk zeřkřzwely XCVI 5.

zewnitř, ab intus: zewnytrz XLIV 14.

zeřzati, devorare: zeřzal gye 110^a 26; zeřzala gye zemye 110^b 3; zzeřzre zemy 112^b 34; v. seřzati.

zhařovati, interciderere: Hlas zhařygyczy plameny XXVIII 7.

zhemzati, scatere: zhemzy 111^b 16.

zhľďdati, quaerere: zhľďdalf myeřta XXXVI 10; v. řhľďdati.

zhnčvati řě, irasci: Ne na wiecznořť fye zhnyewa CII 9.

zhniti, putrescere: Zhnyly y zapřtyly fu fye gyezwy XXXVII 6, 123^a 4; tabescere: zhnyty kazal fy duffy gehu XXXVIII 12; zhnyge CXI 10; Zhnyty mye vczynyla CXVIII 139; zhnył fem CXVIII 158.

zhniezditi řě, nidificare: wrabczy fe zhnyezdye CIII 17.

zhoniti, persequi: Takez zhonył ge LXXXII 16.

zhřeřiti, peccare: abich nezhrzeřfyl CXVIII 11.

zhřimati, intonare: I zhrzymal f nebe hořpodyn XVII 14.

zhrzenie, despectio: w zhrzenye pyřřnym CXXII 4.

zhubiti, desolare: myeřto gehu zhubyly LXXVIII 7; vastare: zhuby ge mecz 113^a 3.

zhubovati: ř vřlym zhvbugyczym (cum carbonibus desolatoriis) CXIX 4, 129^a 2.

zhynúti, zhynovati, perire: czieřta nemylořťwych zhyne I 6; at nezhynete II 12; zhynu IX 4; zhynul nemylořťwy IX 6; Zhynula pamyet gich IX 7 atd.; deficere: Neprzyetele zhynuly IX 7; zhynul řwaty XI 2; zhynul řywot moy XXX 11; ynřed zhynu XXXVI 20; zhynuge dym LXVII 3 atd.; interire: ofřatczy zhynv XXXVI 38; kdz zhyne XLVIII 18; Aby zhynuly XCI 8; tabescere: duffe w zlem zhynula CVI 26; disperire: zhyn ř zemye pamyet gych CVIII 15; consumere: Zhynu hľadem 112^b 38; zhynuly fu 113^a 38.

zhynutiě, interitus: zhynuczte XXXIV 7; Nevzrzy zhynutye XLVIII 11; periculum zhynutye pekelná CXIV 3, 128^b 15.

zchľubiti řě, gloriari: zchľubye fe w tobye V 12.

zchvľliti, laudare: zchvľlym tye XXI 23; zchwale hořpodyna XXI 27; zchvľlym rzczy me LV 5; zchvľlym rzczy LV 11; zchwale tye LXII 6 atd.

Zif: we wfy zyf 45^a 18.
 Zifčír: zŷfczy zyde 45^a 16.
 Zigmund, Sigismundus: Zygmunda 5^a 3;
 S. zigmunde 117^b 29.
 zitra: Kdiz wftauaŷ zytira 146^a 14.
 Zizara, Sisara: Uczyn gym jako zyzarze
 LXXXII 10.
 zjewenie: odpowŷyda zgewenŷe 49^a 33.
 zjeviti, revelare: zgewyly fu fye zakladi XVII
 16; zgewy gym hulŷcze XXVIII 9; Zgyew
 czŷftu twu XXXVI 5; zgewil prawo fwe
 XCVII 2; Zgyew oczzy mogy CXVIII 18;
 manifestare: ludow ŷwŷch nezgewyl CXLVII
 20; tayne zgewyl fy L 8, 124^a 2, 140^a 37,
 38; zgiew fye LXXIX 2; apparere: kdz
 fye zgewy flawa XVI 15; zgewilu fu fye
 ŷtudnycze XVII 16; zgewy fe przed obly-
 czegem XLI 3, 138^b 11, 12, 139^a 13; zge-
 wych fye LXII 3, 141^b 7; zyewŷe fye XCI 8;
 innoscere: zyewyl gemu CXLIII 3. — zje-
 wenŷ: gemus frdcie zgeweno geft (patet)
 121^a 1.
 zjevne, manifeste: z(g)ewnyŷe przyde XLIX 3.
 zkaliti, inquinare: zkaleny fu czŷfty geho
 IX 26.
 zkaziti, destruere: aby zkazyl neprzetele
 VIII 3; myŷta ŷkazyl fy IX 7; zkazyly X 4;
 zkazyly ge XXVII 5; zkazyl fy ny LIX 3 atd.;
 exterminare: Zkazyl gy kanecz LXXIX 14.
 zkochati ŷe, delectare: zkocha fye XXXIV 9;
 zkochagy fye XXXVI 11; wzdywzmy fe
 nezkoŷaŷ L 18; zkochaŷ fye LXIV 9.
 zkralovati, regnare: Zkralugie hoŷpodyn
 130^b 21; v. vzkralovati.
 zkřehati, fremere: zuby ŷwymy zkre(h)cze
 CXI 10; v. skřehati.
 zkřšovati, suscitare: Zkrŷefuge z prachu
 109^b 23.
 zkřŷenie: od bozyeho zkrzyŷŷenŷe 79^a 27.
 zkrmiti, alere: zkrmy ge w hlad XXXII 19.
 zkusiti, zkřŷeti, zkřŷevati, probare: zku-
 ŷŷeno f zemye XI 7; zkufyl fy frdcie meho
 XVI 3; zkufyl fy nas LXV 10; gyz zku-
 ŷŷeny gfu LXVII 31; zkufyl fy mye
 CXXXVIII 1 atd.; examinare: wymluwi
 ohnym ŷkufŷewany XVII 31; compungere:
 ŷkufŷŷeného frdcem CVIII 17; tentare: zkuff
 mne XXV 2; zkuffowaly mne XXXIV 16.
 zkviŷti, zkvetnřti, reŷflorescere: ŷquetlo tyelo
 me XXVII 7; nad nym zektwe ŷwŷecze-
 nyne CXXXI 18; florere: rano zkvetny
 LXXXIX 6; Fyk nezektwe 111^b 19.
 zlamati, confringere: Zlamagy ge XVII 39;
 Hlas zlamagczy czedry y zlamе czedry
 XXVIII 5; zlama XLV 10; w hnyewŷe
 lydy zlamel LV 8; trŷŷlenownyky lwowe
 zlamе LVII 7 atd.; dirumpere: Zlamamy
 okowy II 3; okowy gych zlamal CVI 14.
 zlato, aurum: Zadanyŷly nad zlato XVIII
 11; dano bude gemu od zlata LXXI 15;
 z ŷtryebrem a zlatem CIV 37; zlato CXIII
 12; nad tyfycze zlatta CXVIII 72 atd.
 zlatŷ, aureus: w podolczych zlattych XLIV
 14; v. bledofy zlatey (auri) LXVII 14.
 Zlatouŷtŷ, Crisostomus: yana zlatovŷteho
 1^a 28.
 zleptati, devorare: zlepczem geho XXXIV 25.
 zloba, malitia: zloby nenawydyl XXXV 5;
 Uŷta twa przyŷlyŷna byechu zloby XLIX

19; we zlobie LI 3; Mylowal fy zlobu LI 5;
 w zlobŷe gych XCIII 23 atd.; malignitas:
 nawrat duŷly od zloby XXXIV 17.
 zlobiti, malignare: genz fe zlobŷe XXXVI 9;
 czo zlobyl fye neprzetyl LXXIII 3; Na
 lyd zlobly radu LXXXII 4; nerodte zloby-
 byty CIV 15.
 zlobivce, malignus: Any bydlytu bude podle
 tebe zlobyvecz V 6.
 zlobivník, malignans: zlobywnykw vŷlyŷly
 XCI 12.
 zlobivŷ, malignus: Setrzy loket zlobyweho
 IX 36; zlobywy XIV 4, CXVIII 115, 132^a 12;
 zlobyweho nepoznawach C 4; od mecze
 zlobiweho CXLIII 10; malignans: fnem
 zlobywyh XXI 18; Nenawydyl lem zboru
 zlobyweho XXV 5; w zlobywyh XXXVI 1;
 od ŷboru zlobywyh LXIII 3; zlobywyŷe
 (magna) mluwy na mye XXXIV 26.
 zlodř, fur: Kdz vzrzyŷŷe zlodŷege XLIX
 18; latro: zlodŷegie przagal fy 125^b 9.
 zlomiti, confringere: luczyŷŷe zlom fye
 XXXVI 15; dirumpere: zlomyl fy okowy
 CNV 16.
 zlořecnŷtŷvie, maledictum: zalm zlorzeczen-
 ŷtŷwe 32^b 4, 72^a 32; trzydczyeti zlorzeczen-
 ŷtŷwe 83^b 14.
 zlořeřiti, maledicere: zlorzeczl ŷwu czeled
 83^b 11; zlorzeczl amalecha 102^b 14; zlor-
 rzeczeny CXVIII 21.
 zlost, iniquitas: zloŷt mv yaz ŷnam L 5, 140^a 27;
 nenŷe zloŷty w nyem ŷCI 16; podle naŷŷich
 zloŷtie 127^a 16; zloŷti chouati budes 129^a 16;
 aby hledal zloŷti 134^a 9 atd.; mala: ztazo-
 wachu zloŷt mnye XXXVII 13; zloŷti mich
 123^a 25, 137^b 15; amaritudo: Vkazugeŷŷ
 zloŷti 136^a 38.
 zloŷtnř, inique: zloŷtne czynŷechu CXVIII 51.
 zly, malus: odpłaczgyczym mnye zlee VII 5;
 beze zleho IX 27; Ny vczynyl zle XIV 3;
 vhnula fu fye na tye zlaa XX 12; newzbo-
 gym fye zleho XXII 4 atd.
 zmek, diabolus: zmek ŷtoy na prawczy
 CVIII 6.
 zmřniti, commutare: ledwy me zmyenyly
 fu fye LXXII 21.
 zmřřiti, metiri: podole ŷtanowe zmyerzi
 LIX 8.
 zmlknřti, conticere: we tmye zmlknu
 109^b 30. — zmlkly, raucus: zmlkly vczy-
 nyeny gfu daŷny mee LXVIII 4.
 zmluviti, loqui: yazik zmluwy fed XXXVI
 30; Uŷta zmluwy mudroŷt XLVIII 4; zmlu-
 wym LXXVII 2; nezmluwy CXIII 13,
 CXXXIV 16 atd.
 zmnořiti, multiplicare: zmnozyly ŷyny lydfke
 XI 9; Zmnozeny fu nemoczy gych XV 4;
 Zamutyzy zmnozeny fu XXIV 17, 135^a 30,
 31; nebo zmnozeny gfu XXIV 19.
 zmocřti, intingere: Aby zmoczena bylla noha
 twa LXVII 24.
 zmodliti ŷe, orare: k tobye zmodly fye V 4,
 XXXI 6, 132^a 6; adorare: zmodle fye XXI
 28, XLIV 12, 13, LXXXV 9; zmodlyly fye
 wŷŷczny XXI 30; zmodlmy fye CXXXI 7;
 zmodlym fye CXXXVII 2, 129^b 23 atd.
 zmrzkovati, abominare: zmrzkowal geft dŷe-
 dynv CV 40.
 zmřlyti ŷe: kdizkolwyek fmyly by fye 64^a 31.

znamenie, signum: ot znameny twych LXIV 9, 141^a 18; (p)oložyly znamenye ſwa, znamenye LXXIII 4; Znamený náſlich newydyel LXXIII 9; znamenye ſwa LXXVII 43; Uczyn znamenye LXXXV 17 atd.; ſignificatio: Dal ſy ſnamenye LIX 6.

znamenati, **znamenávi**, **considerare**: boleſt znamenaff IX 35; znamenaly XXI 18; Znamenawa hrzeſſny XXXVI 32; oczyma twyma znamenaff XC 8; neznamena XCIII 9 atd.; ſignare: Znamenana geſt IV 7; znamenana 111^a 30; znamenawa krzeſtanſtwo 40^a 12; znamenawage 44^b 28, 29 atd.

známy, **notus**: Znamys my vczynyl czieſty XV 10; znamym mym XXX 12; znamo vczyn my XXXVIII 5; znamy moy LIV 14; Znam w zydowſtwy buoh LXXXV 2 atd.; **cognitus**: Wynu mv znam ſem tobye vczynyl XXXI 5.

znáti, **novisse**: znal czieſtu I 6; znaly gmye tnie IX 11; Zna dny XXXVI 18; zna ſkryte XLIII 22; genz ſu tebe neznaly LXXVIII 6 atd.; **cognoscere**: gehoz ſem neznal XVII 45; zloſt mv yaz ſnam L 5, 140^a 27; wyfoke zna CXXXVII 6.

zneduživěti, **linguascere**: oczzy mogy zneduživle LXXXVII 10.

znemocněti, **infirmare**: Kolenye znemocznyle gſta CVIII 24.

zostati: angelowe zoſtali po luczyperowy 71^a 4.

zostřiti, **exacuere**: zoſtřizly yazky LXIII 4.

zpěti, **zpievati**, **psallere**: zpyewagy gmenu IX 3; Zpyewayte hoſpodynu IX 12, XXIX 5; zpyegy gmenu XII 6; zpyewayte XXXII 2, 3, XLVI 7; zpyegy bohu CIII 33, CXLV 2 atd.; **cantare**: ſpyewala tobye XXIX 13; budu ſpyewaty ſylu LVIII 17; ſpyewayte bohu LXVII 33; abych ſpyewal ſlawu LXX 8 atd.; **canere**: zpiewagiczeho 111^b 30; zpyewagizce (cantabiles) byechu CXVIII 54.

zpiewanie, **cantatio**: zpyewanye LXX 6, 71^a 3, 73^a 10; **canticum**: ſpyewanye nowe XCVII 1.

zploditi, **multiplicare**: zplozen geſt w nych ſpad CV 29.

zpodjieti, **elevare**: zpodgal ruku ſwu na nye CV 26; **levare**: zpodeymu ruce 141^b 13.

zpojiti, **potare**: zpogyſſ ge XXXV 9.

zpolehnúti, **incumbere**: zpolehl ſtrach na nych CIV 38.

zpomanúti, **zpomínati**, **memorem esse**: zpomanu gmen gych XV 4; Zpomen na wſſe obyety XIX 4; zpomen vkaranye tneho LXXIII 22; **recordari**: zpomanul geſt IX 13; zpomanul ſem XLI 5; nezpomanul geſt CVIII 16; by zpomanul na nye 137^a 5; Wyny nezpomynay 133^b 10.

zpověd, **confessio**: W hlaſu zpowyedy XLI 5; w zpowyedy XCIV 2; Zpowyed XCV 6; we zpowyedy XCIX 4; W zpowyed ſy fe oblek CIII 1 atd.

zpověděti, **nuntiare**: zpowiez my CI 24, 125^a 33.

zpovědník, **confessor**: Felice ſpowednyka 1^a 15; metudye zpowyedln. 3^a 10; gotharda zpowednyka 5^a 6; arnolfa zpowednyka 7^a 19; Remygie zpowedln. 10^a 2 atd.

zpoviedanie: ku zpoviedany (ad confitendum) CXVIII 62, CXXI 4, CXLI 8, 144^b 3, 4.

zpoviedati ſě, **confiteri**: kto ſpowyeda ſe tobye V 16; Zpowyedam ſe hoſpodynv VII 18; zpowyedagy ſye tobye XVII 50; zpowyedagy ſe gemu XXVII 7; zdaly zpowyeda ſe tobye XXIX 10; ſpowyedayte ſye XXIX 5 atd.

zprěčiti ſě, **corrumpere**: Zpryeczyl ſy ſye XIII 1.

zproſiti, **deprecari**: boha meho zproſyl XXIX 9.

zproſtiti, **zproſčovati**, **eripere**: zzproſt duſly mu XVI 13; Zproſtyl mye XVII 18; zproſſezen budu XVII 30; zproſtyſſ mye XVII 44; zproſſczygeſſ nedoſtateczneho XXXIV 10 atd.; **eruerē**: Zproſt od mecze duſly mv XXI 21; z poſtrzeb mych zproſt mye XXIV 17, 135^a 31; aby zproſtyl mye XXX 3; zproſty duſly ſwu LXXXVIII 49 atd.; **liberare**: Aby zproſſczeny byly LIX 6; z nedoſtatokw gych zproſtyl ge CVI 13; z poſtrzeb gich zproſtyl gye CVI 19; aby zproſſczeny byly CVII 7; **solvere**: zproſtyl ſyny zbytych CI 21, 125^a 25; zproſtyl geho CIV 20; zproſſczuge okowane CXLV 7, 130^b 14.

zproſtřieti, **extendere**: Zproſtřzew nebe CIII 2; zproſtřu obu w mv CVII 10; **expandere**: Zproſtřzech ruce CXLII 6, 126^a 31; Zproſtřzel krzydly 112^a 34.

zpyčhati, **superbire**: Kdyz zpycha nemyloſtywy IX 23; **delectare**: any ſy zpychal neſſratel mych XXIX 2.

zpytanie, **scrutinium**: zpytugyze zpytanym LXIII 1.

zpytati, **zpytovati**, **scrutari**: zpytuge ſrdce VII 10, 133^a 21; Zpytowaly ſu neſprawednoſt y zſtaly ſu zpytugyze zpytanym LXIII 7; Zpytay CVIII 11; zpytala duſly CXVIII 129.

zrada, **scandalum**: od zrad CXL 9.

zradovati ſě, **laetari**: zradowalo ſye geſt ſrdce XV 9; w ſyle twey zraduge ſe kral XX 2; w nyem zraduge ſe ſrdce XXXII 21; zradowaly ſe XXXIV 15; zraduge ſye prawy LXIII 11 atd.

zrak: nenazři mne zrak czlowiecz 139^b 30, 33.

zreptati, **murmurare**: zrepczy LVIII 16.

zřezati, **conciderē**: zřezze ſlyge CXXVIII 4.

zřiedlnice, **pupilla**: řřezez mne jako zřyedlny nczycy oczy XVI 8; jako zřyedlny nczycy oka 112^a 31; **palpebra**: dam zřyedlny nczoma myma dřiemanye CXXXI 4.

zrno, **uva**: Zrno gich zrno gedowate 113^a 25.

zrositi, **rigare**: řřzamy poſtely zroſly VI 7, 122^a 3, 132^b 19.

zruſiti, **destruere**: boh zruſly tye LI 7.

zſaditi, **plantare**: zſadyl ſy wy nczycy CVI 37; zſadyl ge 110^b 21.

zſechnúti, **arescere**: Zſechnla ſyla ma XXI 16; zſechny LXXXIX 6; hlawnye zſechnly CI 4, 124^b 22; zſechnlo ſrdce me CI 5, 124^b 23; zſechnl fem CI 12, 125^a 1 atd; **exsiccare**: zſechnlo geſt (morze) CV 9; v. **ſechnúti**.

zſtarati ſě, **inveterascere**: zſtaral fem ſe 13^b 21.

zſtáti, **deficere**: donyz neſſtanu XVII 38; zſtaly ſu zpytugyze LXIII 7; Nebo ſmy zſtaly LXXXIX 7.

zſuſiti, **siccare**: zſuſyl ſy řřieky LXXIII 15.

zſytěti, **saturari**: Wzgedye chdy y zſytęgy XXI 27.

ztazovati, inquirere: ztazowachu zloft mnye XXXVII 13, 123^a 25, 137^b 15.
 zteněti, attenuare: Ztenczele gfta oczzy mogy 103^b 40, 142^a 36.
 ztonúti, submergi: ztonuly fu v morzy 110^a 18; ztonuly fu 110^a 36.
 ztracenie, perditio: w ftraczeny LXXXVII 12.
 ztráta, interitus: Budte w ftratu CVIII 13.
 ztratiti, perdere: jako fud ztraczeny XXX 13; bal fye gefť ztratity zywota 24^a 37; bichom neztratyl wyeczneho 120^b 39; aby neztratil przyezny 36^a 21; ztratily bih fedm dny 114^b 24.
 ztríestí, excutere: ftrziiefen fem CVIII 23.
 ztroskati sě, compungi: na lozech walfych ztrofkaite fye IV 5; bych nebyl ztrofkan XXIX 13.
 ztroskotati, comminure: ztrofkuoczge ge jako telecz XXVIII 6.
 ztučniti, impingere: Ztucznyl fy w olegy hlauwu mu XXII 5, 134^b 18.
 ztvrdnúti, indurescere: ztvrdny LXXXIX 6.
 zub, dens: zuby hrziiefnych III 8; fkrzehtaly zuby fwymy XXXIV 16; wzkrzechcze zuby fwymy XXXVI 12; zuby gych odyenye LVI 5; zetifse zuby gych LVII 7 atd.
 zučiti, edocere: ftezky twe zvcz mnye XXIV 4, 134^b 38; erudire: Abi zuczył knyeczata CIV 22.
 zúfanie, desperatio: zufanye 34^a 8, 9.
 zúfati, desperare: nezufagycze 34^a 8.
 zvěděti, percipere: Wfłyma zwygez modlytbu mu XVI 1; wfłyma zwygez flzy me XXXVIII 13; wfłyma zwygez flowa LIII 4; scire: zwygedye XXXVIII 5, LII 5, LVIII 14, CVIII 27, CXVIII 125; zwygez CXXXVIII 23, 134^a 11.
 zveličeně, magnifice: zweliczenye vczynyl 103^b 9.
 zveličiti, zveličovati, magnificare: zazyk zwelyczmy XI 5; Zwelyczyge fpafenye XVII 51; zwelyczmy fye XIX 6; zwelyczzen bud XXXIV 27, XXXIX 17; zwelyczzena gefť LVI 11 atd.; exultare: zwehczí 124^a 26.
 zvěř, animal: Zwygez twoy zbydly LXVII 11; ferus: zwłafczí zwygez LXXIX 14.
 zveseliti, exultare: Zwfefelym fye IX 3, 16; Zwfefely fe XII 6, XX 2, XXX 8; zwfefely fye XV 9, XVIII 6; duffe zwfefely XXXIV 9 atd.; gaudere: nezwfefely fye neprzytel XL 12; laetari: Zwfefel fye horo fyonlka XLVII 12; fluha twoy fe zwfefely CVIII 28; laetificare: zwfefely fy LXXXVIII 43.
 zvěsti, zvoditi, erigere: z hnogie zwodye chudeho CXII 7; zwody wyrazene CXLV 5; extendere; at nezvedu ruku fwu CXXIV 3; efferre: any zwedenye gfta oczzy CXXX 1; elevare: zwodye chudeho 109^b 24.
 zvěstování, annunciatio: Zwyestowanye matky bozye 13^a 26; Na zwyestowany (ad annuntiandum) XCI 3.
 zvěstovati, annuntiare: zwyestuye vczenye gehu IX 12; abych zwieftowal IX 15; zwyestuzy twrdofť XVIII 2; Zwieftowano bude XXI 32; zwieftuge prawdu XXIX 10 atd.; pronuntiare: zwieftowach wfłye fudy CXVII 13; zwyestuzy CXLI 3; zwyestuzy CXLIV 4; narrare: zwyestuye v weziech XLVII 13.

zvěře, fera: wfłyczka zwygezata lefna XLIX 10; Lay zwierzatom trflynym LXVII 31; bestia: Neoddaway zwygezatom duffy LXXIII 19; zwygezatom zemfky LXXVIII 21; wfłietka zwygezata CIII 11, 114^a 40; zwygezata lefna CIII 20 atd.
 zvěřecí, bestiarum: Zuby zwierzecze 112^b 40.
 zvířetie, victoria: Aby fwitiezene datí raczil 119^a 7.
 zvířetiti, vincere: a by zwytyezyl L 6, 123^b 35, 36, 140^a 31; Kdyzkolwyk fwytyezyl 83^a 13; cztwrty den fwytyezil 103^a 20; devincere: fwytyezyw 116^a 12.
 zvlášti, singularis: zwłafczí zwygez LXXIX 14; zwłafczy fem yaz CXL 10. — zvlášče, singulariter: zwłafczie IV 10.
 zvláštnie, proprium: gemuz gefť zwłafnye 130^b 40.
 zvolati, clamare: zwolagy XXI 3, LXIV 14; zwolam XXIX 9; zwolaly k hofpodynu CVI 6; zwolachu CVI 13, 19, 28; zwolagy hrdlem fwym CXIII 15 atd.; invocare: W zamutcze zwolal fy LXXX 8; zwolam tebe CI 3; z fmutka zwolach CXVII 5.
 zvolenik, electus: fynowe zwolenyka gehu CIV 6; w dobrotye zwolenykw CV 5; wfłiech zwolenykw 128^a 26.
 zvoliti, eligere: z wolenym zwolen budeff XVII 27; gehoz zwolyl XXXII 12; Zwolyl nam dyedynu XLVI 5; zwolene gich obmeffa LXXVII 31; pokolenye nezwohl LXXVII 67 atd.
 zvrci: neuczynym zwrzena (non faciam irrita) LXXXVIII 35.
 zvučeti, sonare: Zwuczely fu XLV 4; neprzietele zwuk'y (m. zwuczely) LXXXII 3.
 zvučný, sonans: w czymbalach dobrze zwucznych CL 5; w fkwodadyech dobrze zwucznych 143^b 12.
 zvuk, sonus: wyffel zwuk XVIII 5; hlas zwuk hodowalnego XLI 5, 138^b 19; zwuk wln gehu LXIV 8, 141^a 15; w zwuku trubnem CL 3, 143^b 7.
 zvýšiti, exaltare: zwyfšena bud ruka IX 33; Dokudze zwyfšy fe XII 3; zwyfšen bud XVII 47; Na fcale zwyfšyl mnye a nyny zwyfšyl hlauwu mv XXVI 6; zwyfšmy gmye gehu XXXIII 4 atd.; extollere: zwyfš ge XXVII 9; zwyfšte rucze CXXXIII 2; elevare: zwyfšena gefť welykoft VIII 2; erigere: zwyfšil roh 145^b 24.
 zžéci, comburere: ffczyt zezze ohnyem XLV 10; Mladency gich zezeny ohnyem (comedit ignis) LXXVII 63.

žába, rana: Pošla zabu LXXVII 45; Wydalla zemye zžaby CIV 30.
 žádanie, Proty zlemu zadaní 145^b 32.
 žádati, desiderare: gelen zada XLI 2, 138^b 7; takez zada duffe XLI 2, 138^b 8; zadata fprawdnofť CXVIII 20; kazanye zadach CXVIII 131 atd.; quaerere: zadamy 121^a 16; gehoz fu zadata 144^b 21; concupiscere: plenow nerodte zadata LXI 11; zada duffe LXXXIII 3; velle: w kazany gehu zada CXI 1; sitire: Zadala duffe ma 139^a 12; zadagciech (supplicum) profbu 121^a 16, 17. — žádaný, žádúci, desiderabilis: Zadanyeffy nad zlatto XVIII 11; zemy zaduczy CV 24.

žádný, nemo: aby zadnemu nevčinil bezprawy 19^a 3; optatus: donyč bi zadny neprizífel 136^b 33.

žádost, desiderium: w zadofty IX 24; zadoft chudich IX 38; Zadoft frdcze geho dal fy gemv XX 3; wflieczka zadoft ma XXXVII 10; zadoft gych przinefł LXXVII 29 atd.; affectus: przyesłly gfu w zadoft frdcznu LXXII 7; concupiscentia: pozadały zadofty CV 14.

žalm, psalmus: 13^a 1, 23, 14^a 1, 26, 14^b 19, 15^a 24, 15^b 18, 16^a 32, 16^b 22 atd.; zalma 146^b 1.

žalost: z ktoreyzkoli zalofty 121^a 24.

žalostiti, dolere: zaloftyly hory 111^a 32.

žalostný, molestus: když my zaloftny byechu XXXIV 13; w hnyewywe zaloftny byechu mnye LIV 4.

žaltář, psalterium: w zaltarzy desyety ftrun XXXII 2; w zaltarzy XLVIII 5; wftan zaltarzi LVI 9; zaltarz wefely f huslemy LXXX 3, 116^b 19 atd.

že, quoniam: ze wždywyl IV 4; ze wflieczygeff geho VIII 5; ze ty lyde gfu IX 21; ze ty wfyle znamenafł IV 35; ze buoh moy gfy LV 10 atd.; quod: ze pomnyfł VIII 5; ze gde den XXXVI 13; ze budu podoben XLIX 21; ze nezpomanul geft CVIII 6; Gedno ze zakon geft CXVIII 92; quia: ze fy vczynyl LI 11; zze buoh bude LVIII 14; ze mocz božye geft LXI 12; ze tyelo fu LXXVII 39; ze gmye tobie boh LXXXII 19 atd.; si: ze potupifł mnye 134^a 1.

žebračstvo, mendicatus: w zebračftwu CVI 10.

žebřák, mendicus: yaz zebřak fem LXXXIX 18; zftyřal zebřaka CVIII 17.

žebřati, mendicare: at zebřzy CVIII 10.

žéci, urere: zzy ledwy me XXV 2; ohen zhuczy CIII 4, CIV 32; fluncze nebude zeczy CXX 6, 129^a 25.

železný, ferreus: w prutu zeleznem II 9; zawory zelezne CVI 16; w rucznyczych zelezných CXLIX 8, 143^a 36, 37; plány bili raffgi zzeleznu 139^b 16; aereus: wrata zelezna CVI 16.

železo, ferrum: zezezo profllo duffy CIV 18; zezelem CVI 10.

žena, uxor: zena geho CVIII 9, 103^a 24; Zena twa CXXVII 3; wzal zenu 43^b 13; f zenamy 85^b 34 atd.; mulier: narodye fe z zeny 136^b 17; zenu boh k diety 145^b 22.

ženich, sponsus: on yako zených XVIII 6.

ženský: z ženkeho tiela (de vulva) 139^b 35.

žezl, sceptrum: Kfel fy zezly 111^b 6.

žid: f gynymy zydy 26^a 27; zyfczy zyde 45^a 17; zyde 55^a 30, 32, 63^b 13; zydom 63^b 12, 64^a 29, 77^a 2 atd.

židoviny, tempora: pokoy žydowinam mym CXXXI 5.

židovský: wlyechen lyd žydowfky 31^a 8, 9; duom žydowfky 51^a 33; w žydowfkych knihach 55^a 28; žydowfku cztenu 88^b 23. židovstvie, Judaea: Znam w žydowftwy buoh LXXV 2.

židovstvo, Judaea: Uczinyeno geft žydowftwo CXIII 2.

žieti, metere: u wefely bude zyety CXXV 5; genz zne CXXVIII 7.

žieze, žiezn, sitis: byeziech w zyezny LXI 5; w zyezy mey napogyly mnye LXVIII 22; w zyezy fwey CIII 11; w ziezny CVI 33; zyzn myela (sitivit) duffe 138^b 10.

žieziti, sitire: Zyezyla duffe k bohu XLI 3; Zyezyla w tye duffy LXII 2, 141^b 4.

žizn, ubertas: pole naply fy zyeznm LXIV 12, 141^a 30.

žiznivý, sitiens: zyznywy CVI 5.

žiznost, ubertas: Zapygy fe od zyeznoftu XXXV 9.

žizný, uberi: ftaroft ma v myloft zyezney XCI 11; wzplodye fy w ftarofty zyezney XCI 15.

žila, nervus: koftmy a zylamy fwazal fy mnye 134^a 32.

žině, cilicium: oblaczých fe w zyny XXXIV 13; polozych rucho me z zyny LXVIII 12.

žitný, frumenti: Od plodu zytneho IV 8; z tucznofty zytney LXXX 17.

žito, frumentum: dolowe rozmohu fy fytem LXIV 14; zytem 141^a 34.

živel, animal: Zywely malťka CIII 25; naplyfł wflehlk žywel CXLIV 16.

živiti, vivificare: zywyl fy mnye LXX 20; zyw mnye CXVIII 40, 83, 149, 154, 156, 159; zywyla mnye CXVIII 50; Hofpodyn zywyl 109^b 19.

život, vita: ztlacz žywot moy VII 6; cziefty žywota XV 10; w žywoty XVI 14; Žywota profil v tebe XX 5; dny žywota meho XXII 6 atd.; vulva: Odluczly fu fe od žywota LVII 4; renes: Zazzy ohen w žywoti 127^b 25; corpus: abichom tobie czlytmy žywuoti flibily fe 127^b 27.

živý, vivens: w zemý žywich XXVI 13; f zemý žywich LI 7; w fwietle žywich LV 13; v boze žywe LXXXIII 3; wflyelyky žywy CXLII 2 atd.; vivus: fludnyczy žywey XLI 3; w kralowftwy žywich CXIV 9; žywy pozřzely nas CXXIII 3; fudyť žywich 90^b 39; fudyť žywe y mrtwe 134^a 17 atd.; vivere: žyw geft XVII 47; žywa budu frdcze gych XXI 27; bude žywa gemu XXI 31; nepryetele žywy fu XXXVII 20 atd.

žluč, fel: daly w krmy žlucz LXVIII 22; Žlucz geffcerowa 113^a 33.

žřati, devorare: gyz zzeru ofadu XIII 4, LII 5.

Opravy tiskových chyb a dodatky k poznámkám.

Na str.	6 ř. 32	tištěno:	ofmnaft	za	ofmnaft.
" "	10 "	22 "	Gedenaft	"	Gedenaft.
" "	11 "	32 "	ffeftnaft	"	ffeftnaft.
" "	13 sloupec	1 ř. 24	tištěno:	amaletthem	za amalechem.
" "	13 "	2 "	2 "	pamazanczi	" pomazanczi.
" "	15 "	1 "	39 "	laentur	" gloriabuntur.
" "	16 "	1 "	41 "	ενεϋος	" ενεϋος.
" "	16 "	1 "	43 "	rusufe	" rasufe.
" "	17 "	2 "	43 "	exaltasme	" exaltas me.
" "	19 "	1 "	4 "	2 "	1.
" "	19 "	2 "	23 "	azataeman	" azaf a eman.
" "	23 "	2 "	3 "	aeman	" a eman.
" "	29 "	1 "	3 "	rkucze	" rkucze.
" "	45 "	1 "	23 "	wftal ^v	" wftal ^v .
" "	50 "	1 "	27 "	mluwycie	" mluwycze.
" "	50 "	1 "	29 "	vmuczenye	" vmuczenye.
" "	52 "	1 "	39 "	a fyrotczy	" fyrotczy.
" "	68 "	1 "	5 "	wftyeny	" wftyeny.
" "	69 "	1 "	44 "	zemfkymy	" zemfkymy.
" "	69 "	2 "	14 "	vbyty	" v byty.
" "	72 "	2 "	34 "	gednoze	" gedno ze.
" "	75 "	2 "	30 "	ftyem	" f tyem.
" "	80 "	1 "	35 "	Ku zrzeny	" K uzrzeny.
" "	83 "	1 "	21 "	ludech	" ludech.
" "	92 "	2 "	17 "	ffefta	" ffefta.
" "	98 "	2 "	9 "	ctwrteczny	" ctwrteczny.
" "	111 "	2 "	32 "	moyziaff ^e	" moyzieff ^e .
" "	112 "	1 "	34 "	fwoy	" fwogy.
" "	114 "	1 "	11 "	wffielhky	" wffielhky.
" "	114 "	1 "	46 "	1 ^s	13.

Vynechati se má na str. 6 poznámka 2.

" " " " " 15 " 1 a 3.

" " " " " 20 sl. 2 ř. 1: 11.

" " " " " 29 poznámka 1

" " " " " 117 sl. 2 ř. 36 v poznámce 3: M

" " " " " 124 poznámka 9.

" " " " " 147 ř. za slovem *nadpisech* čárka.

V některých výtiscích tohoto vydání nebyly jasné otisknuty čárky a sice: 51^a 33 za slovem *obrezanye*, 75^a ř. 34 za *wyerytyy*, 108^b 11 za *chwal*, 115^a 3 za *gemv*, a tečka 78^b 34 za *negfu*.

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

BX	Catholic Church. Liturgy
2033	and ritual
A5C9	[Psalter (Czech, Zaltár
1899	Podebradský)]
	Zaltár Podebradský podle
	rukopisu dráždanskeho

UTL AT DOWNSVIEW

D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 16 07 19 04 016 1